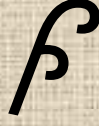
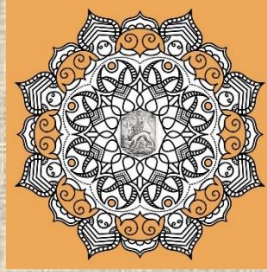

ISSN 2229-547X VIDEHA

ব্রিডেহ ৩৭০ ম ঞ্খক ১৯ মগ্র ২০২৩ (বর্ষ ১৩ মায় ১৮৯ ঞ্খ
৩৭০)

[ব্রিডেহ (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) www.vidaha.co.in]

ব্রিডেহ ঞ্খিণী মাহিণ ঞ্খান্দোনন: মাল্লুধীমিহ মংস্ঠ ঞ্খাম

ব্রিডেহ- প্রথম ঞ্খিণী পাল্লিফ ঞ্খ-পত্রিকা

মল্লাদক: গজেন্দ্র ঞ্খাণ্ণব।

Videha
e-Learning

Gajendra Thakur

ঐ পোথীক মরীখিকার মরীক্ষিত ঞ্চি। কাপীরাগট (©) ধারকক লিখিত ঞ্শুমতীক বিনা পোথীক কোনা ঞ্শনক জায়া প্রতি ঐর বিকার্টিগ য়াহিত গনেব্ঠানীক ঞ্খরা য়াত্ৰিক, কোনা মাধ্ঠময়ী, ঞ্খরা জানক ম্গ্ঠহণ রা পূ প্ৰয়োগক প্ৰণালী দ্বারা কোনা রূপমে পুনৰ্কণপাদন ঞ্খরা ম্ঠাৰন-প্ৰযাৰণ নে কএনে জা য়াকৈত ঞ্চি।

(c) ২০০০- ২০২২. মরীখিকার মরীক্ষিত। ভান্ঠমরীক গাছ জে মন ২০০০ মঁ য়াযুটিয়টজপৰ চলে http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html , <http://www.geocities.com/ggajendra> ঞ্খদি লিকপৰ ঞ্খা ঞ্খনো ৯ জুলাগ ২০০৪ ক পোম্ঠ <http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> কেৰ রূপমে গন্ঠেৰনেটপৰ মৌখিলীক প্ৰাঠীনতম ঠপম্ঠিতক রূপমে বিদ্ঠমান ঞ্চি (কৈচু দিন নেলে <http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> লিকপৰ, জোত wayback machine of https://web.archive.org/web/*videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- <http://videha.com/> ভান্ঠমরীক গাছ-প্ৰথম মৌখিলী বঁচায় / মৌখিলী বঁচায়ক ঐগ্ঠেটৰ)।

গ্ৰ মৌখিলীক পহিনে গ্ঠেৰনেট পত্ৰিকা থিক জকৰ নাম বঁদমে ১ জনবরী ২০০৫ মঁ 'বিদেহ' পড়লো। ংঠেৰনেটপৰ মৌখিলীক প্ৰথম ঠপম্ঠিতিক য়াত্রা বিদেহ- প্ৰথম মৌখিলী পাঞ্চিক গ্ৰ পত্ৰিকা ধৰি পৰ্ঠলে ঞ্চি, জে <http://www.videha.co.in/> পৰ গ্ৰ প্ৰকাশিত হোগত ঞ্চি। ঞ্খর 'ভান্ঠমরীক গাছ' জানব্ঠ 'বিদেহ' গ্ৰ-পত্ৰিকাক প্ৰরজাক ম্গ মৌখিলী ভাষাক জানব্ঠক ঐগ্ঠেটৰক রূপমে প্ৰযুক্ত ভই বহলে ঞ্চি।

(c)২০০০- ২০২২. বিদেহ: প্ৰথম মৌখিলী পাঞ্চিক গ্ৰ-পত্ৰিকা (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004). য়মাদক: গজেস্ঠ ঠাঞ্চর। Editor: Gajendra Thakur. In respect of materials e-published in Videha, the Editor, Videha holds the right to create the web archives/ theme-based web archives, right to translate/ transliterate those archives and create translated/ transliterated web-archives; and the right to e-publish/ print-publish all these archives. বচনাকার/ ম্গ্ঠহকৰ্ঠা ঞ্খন মৌখিক ঞ্খা ঞ্খপ্ৰকাশিত বচনা/ ম্গ্ঠহ (মঁপূর্ণ ঠপ্ঠবদায়িছ বচনাকার/ ম্গ্ঠহকৰ্ঠা ম্ঠা) editorial.staff.videha@gmail.com কে মনে ঞ্ঠেঠেমেপ্ঠক রূপমে প্ঠা য়াকৈত চ্ঠি, ম্গ্ঠমে ঞ্খ ঞ্খন ম্গ্ঠিগ্ঠ পৰিচয় ঞ্খা ঞ্খন জেনে কএনে গেলে ফোঠো মেঠো পঠরখি। ঐতই প্ৰকাশিত বচনা/ ম্গ্ঠহ মভক কাপীরাগট বচনাকার/ ম্গ্ঠহকৰ্ঠাক লগমে চ্ঠি ঞ্খা জতই বচনাকা / ম্গ্ঠহকৰ্ঠাক নাম নে ঞ্চি ততই গ্ৰ মঁপাদকাঞ্ঠন ঞ্চি। য়মাদক: বিদেহ গ্ৰ-প্ৰকাশিত বচনাক রেৰ-ঞ্কারগর/ ঞ্ঠীম-ঞ্খাধাবিত রেৰ-ঞ্কারগরক নিম্মাণক ঞ্খিকার, ঐ মভ ঞ্কারগরক ঞ্খনুবাদ ঞ্খা লিপ্যতৰণ ঞ্খা তকারে রেৰ-ঞ্কারগরক নিম্মাণক ঞ্খিকার ঞ্খা ঐ মভ ঞ্কারগরক গ্ৰ-প্ৰকাশন/ প্ঠিঠ-প্ৰকাশনক ঞ্খিকার বইত চ্ঠি। ঐ মভ নেলে কোনা বালেঠ্ঠী/ পাৰিঞ্ঠমিকক প্ৰারধান নে চ্ঠি, মে বালেঠ্ঠী/ পাৰিঞ্ঠমিকক গ্ঠুক বচনাকার/ ম্গ্ঠহকৰ্ঠা বিদেহমঁ নে জড়থু। বিদেহ গ্ৰ পত্ৰিকাক ম্যামমে দ্ঠ ঠা ঞ্খক লিকনেত ঞ্চি জে ম্যামক ০১ ঞ্খা ১৯ তিথিকে www.videha.co.in পৰ গ্ৰ প্ৰকাশিত কএনে জাগত ঞ্চি।

Videha eJournal (link www.videha.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to the promotion and preservation of the Maithili language, literature and culture. It is a platform for scholars, researchers, writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

Font/ **Keyboard** **Source:** <https://fonts.google.com/> , <https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts> , <https://keyman.com/>

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

© Preeti Thakur (sales.videha@gmail.com)

Videha e-Journal: Issue No. 370 at www.videha.co.in

সমানান্তৰ পৰম্বৰাক সিদ্ধাপতি- ঠিত্ৰ সিদেহ মম্মানম্যঁ মম্মানিত শ্ৰী পনকনোম

মশুন দ্বাৰা

মৌখিনী ভাষা জগজ্জননী সীতাযাঃ ভাষা শ্ৰাযীৰ্ে। হনুমন্তঃ ঠজৰান- মালশীমিহ মঙ্কতাম্।

ঞ্ৰৰ খম্বা (শ্ৰাখৰ খাম্হ)

তিদাশ্ৰন খেভ্ৰি কাশ্ৰি তমু কিস্তিৰিনে পমৰেগা। ঞ্ৰৰ খম্বাৰম্ব জঠ মশ্ৰো ঙ্ৰি ন দেগা। (কীৰ্তিনতা
প্ৰথমঃ পনেৰঃ পহিনে দোহা।)

মানে শ্ৰাখৰ ৰূপী খাম্হ নিৰ্মাণ কই ওগপৰ (গছ-পছ ৰূপী) মঁচ জঁ নে রাঁছন জায তঁ ঞ্ৰ
ত্ৰিস্তৰনৰূপী শ্ৰেগ্ৰমে ওকৰ কীৰ্তিৰূপী নঙী কেনা পমৰত।

Do not judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant.
-Robert Louis Stevenson

...

१

ॐ ढोः शान्तिरन्तर्विष्णु गुरुंग शान्तिः

ॐ ढोः शान्तिरन्तर्विष्णु W शान्तिः

अनुक्रम

ॐ अंकमे अछिः-

१.१.गजेन्द्र ठाणुब- नूतन अंक मन्नादकीय

१.२.अंक ३७.९ पब टिग्लणी

बाम भरोय कापड़ि 'अमर' रिशेयांक

२.१.प्रसुत रिशेयांकक मंदर्भमे

२.२.बाम भरोय कापड़ि 'अमर' जीक मंशिक्षु पबिचय

২.৩.প্রোমিষা মিশ্ৰা- বাম ভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ' কে ব্যজিৰ

২.৪.ভীমনাথ মা- লোকজীৱনপৰ সমেকিত খানোক

২.৬.ৰিঁজয় গুমাৰ মিশ্ৰ- বামভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ'জীক মংগ
মাফুকোৰ

২.৩.মাফুকোৰ- দিনেশচন্দ্ৰ গোপাল

২.৭.খশোক-বামভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ'ক উপন্যাস 'ঘৰম ংহা'

২.৮.নানদেৱ কামত-ডা০ বাম ভৰোম কাপড়ী "ভমৰ" : এক
ব্যজিৰ

২.৯.খজয় খলুৰাগী- মৌখিনী ভাষাক মাহিৰকাৰ 'ভমৰ' হৰেক
ৰিঁধামে পুস্তক প্ৰকাশন

২.১০.খশ্বিনী গুমাৰ খানোক-বামভৰোম কাপড়ি ভমৰঃ ভা ত-
নেপালক মাঁস্কৃতিক মেত্ৰ

২.১১.চঁদ্ৰেশ-বামভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ' : ৰিচাৰ, মঁৱেদনা খা
চেতনা

২.১২.ডা.বাজেন্দ্র রিমত-বামভৰোয় কাপড়ি 'ভমৰ'ক উপন্যাস
'ঘৰমহাঁ'- প্ৰভাৱ আৰু প্ৰতিপ্ৰিয়া

২.১৩.ডা.বামদয়ান বাকেশ- পুস্তক জে হম পঠন-এন্টী
ভাগৰমক কথামে ক মঁমাৰ

২.১৪.দিনেশ যাদৱ-নোক মৌখিনী কেৰ বিপ্ৰতি 'ভমৰ'

২.১৫.চন্দ্ৰেশ-বিৰিধৰণী আৰু বঁদৰংগী বচনাকাৰ 'ভমৰ'

২.১৬.শ্ৰীযোধ্যানাথ চৌধৰী- "ভমৰ"ক বঁদৰংগী আৰু আমিক ব্যক্তি ৰ

২.১৭.শ্ৰীজিত গুমাৰ মা-ঘৰমহাঁ: মধেশী আন্দোলন আৰু সামাজিক
মমৰমতাক দস্তাবেজ

২.১৮.বমেশ বঙ্কন-একটা আৰু ৰমন্ত : তাকোনীন মময়
সামাজিক প্ৰতিনিধি নাষ্টক

২.১৯.বিনয় স্ৰুষণ-গজোতক আৰু জগৰেঁত ভমৰক গজন

২.২০.শ্ৰীশীষ শ্ৰীনঠিহাৰ-কলংকিত চান

২.২১.বিনীত ঠাণ্ডা-ৰাঁচাখ্যামী ব্যক্তিগত একটা ুধৰ
স্বৰূপ:বামভৰোম কাপড়ি ভমৰ

২.২২.ডা. যোগানন্দ মা-ভেয়া ঞ্ৰএলৈ ঞ্ৰপন মোৰাজ: বিহগম দৃষ্টি

২.২৩.গজেন্দ্র ঠাণ্ডা- বাম ভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ' পৰ একটা
মমগ্ৰ দৃষ্টি

২.২৪.নিজানন্দ মগুন-ঞ্ৰপনে বংগমে বংগাএন বামভৰো মৰ

ঐ ঞ্ৰকক ঞ্ৰন্যায় বচনা

৩.গঢ় খণ্ড

৩.১.জগদীশ প্ৰমাদ মগুন- স্ৰুতিতা (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস)

৩.২.জগদীশ প্ৰমাদ মগুন- শাষ্ট কষ্ট বাস্তা (নেঘুকথা)

৩.৩.নন্দ বিনাম্য বায়- ভোঁঠৰেঁতা

৩.৪.বরীন্দ নাৰায়ণ মিশ্ৰ- মাতৃহৃদি (উপন্যাস)- ৩১-৩৬ ম খেপ

৩.৯.গুম্বাৰ মনোজ কৰ্মপ-খ্ৰীয়াৰ ঘাই নট্টত

৩.৩.নিৰ্মলা কৰ্ণ- খ্ৰীয়া শিখা (খেপ-১১)

৩.৭.সঁতোষ গুম্বাৰ বায় 'বঁঠোহী' মংগৰৌনা (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস
১২ম খেপ)

৩.৮.আচাৰ্য বামানন্দ মণ্ডন-জাতি বঁনাম জাতিবাদ/ ধৰম ংকষ্ট
মুজ

৩.৯.ডা. কিশন কাৰীগৰ-পুৰস্কাৰী গুৰ্গা পুৰস্কাৰ বঁটা ডক্টেত

৩.১০.নান দেৱ কামত- কথাকাৰ নন্দ বিনায় বায় জী কে কথা
পোথী 'অমল পূজা'/পোথী সমীক্ষা- "সমিয়া বোপনি"

৩.১১.গুন্দন কৰ্ণ- মৌখিলী বীহনি কথা- বীড়

৩.১২.আশ্বতোষ গুম্বাৰ মা- জীৱনক সীথ

৪.পদ্ম খণ্ড

৪.১.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ-জঁক হুঁচ

৯. অনুল্লক

১.বিদেহ গ্ৰ-পত্ৰিকাক মন্তশ্ঠা পুৰান ঁক Videha e journal's
all old issues

২.মৈথিলী পোথী ডাউনলোড Maithili Books Download

৩.মৈথিলী বীডিযোক মংকনন Maithili Videos

৪.মৈথিলী শিশু, বাঁন ঁা কিশোর মাহিত Maithili Children
Literature

৫.বিদেহ স্ত্ৰী কানা

৬.বিদেহ মূঠনা মংপক ঁল্পষণ (including Parallel Literature
in Maithili and Videha Maithili Literature Movement)

৭.বিদেহ মিথিনাক খোজ

৮.বিদেহ মিথিনা বহ্নে

८

ॐ द्यौः शान्तिरन्तरिक्षं ग्वंश शान्तिः पृथ्वी शान्तिरापः
 शान्तिरोषधयः शान्ति वनस्पतयः शान्तिर्विश्वे देवाः
 शान्तिर्ब्रह्म

ॐ ढ्यौः शान्तिरन्तरिक्षं W शान्तिः पृथ्वी शान्तिरापः शान्तिरोषधयः शान्ति
 वनस्पतयः शान्तिर्विश्वे देवाः शान्तिर्ब्रह्म

ब्रह्मणसँ प्रार्थना जे द्यूलोकमे, अंतरिक्षमे, पृथ्वीपर, जलमे, औषधमे,
 वनस्पतिमे, विश्वमे, सभ देवतागणमे आ ब्रह्ममे शांति हुअय।

ॐ-ब्रह्मण, द्यौ-सूर्य-तरेगण, अंतरिक्ष- पृथ्वी आ द्यूलोकक बीच, आपः-
 जल, विश्वदेवा- सभ देवता, ब्रह्म- सर्जक।

ब्रह्मणसँ प्रार्थना जे द्यूलोकमे, अंतरिक्षमे, पृथ्वीपर, जलमे,
 औषधमे, वनस्पतिमे, विश्वमे, सभ देवतागणमे आ ब्रह्ममे शांति
 हुअय।

ॐ-ब्रह्मण, द्यौ-सूर्य-तरेण, अंतर्विष्णु- पृथ्वी आ द्युनोकक रीठ,
आपः-जन, विश्वेदेरा- एत देरता, ब्रह्म- एरक।

८

ॐ, सहस्रशीर्षा पुरुषः। सहस्राक्षः सहस्रपात्।

ॐ, ए॒ ह्य॒ शी॒र्षा॒ प॒रु॒षः॑। ए॒ ह्य॒ ह्य॒ ह्य॒ ह्यः॑
ए॒ ह्य॒ पा॒त्॑।

स भूमिं ग्वंग विश्वतो वृत्वा। अत्यतिष्ठद् दशाङ्गुलम्॥

ए॒ ह्य॒ शी॒र्षा॒ प॒रु॒षः॑। ए॒ ह्य॒ ह्य॒ ह्य॒ ह्यः॑। ए॒ ह्य॒ पा॒त्॑।

हजार माथ, हजार आँखि, हजार पएर संग विश्वकेँ आच्छादित केने
अछि, दस आंगुरक गनतीक वशमे नै अछि ओ।

ॐ सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः
सहस्रपात् ॥ सभूमिं सर्व्वतस्मृत्वा
त्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥

पद्भ्याग्ँ शूद्रो अंजायत॥

प॒द्भ्याग्ँ॑ शू॒द्रो अं॑ जायत॥

पएरसँ शूद्रक उत्पत्ति भेल॥

पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात्।

प॒द्भ्यां॑ भू॒मिर्दि॑शः श्रो॒त्रात्॑।

मुदा पएरेसँ भूमियोक उत्पत्ति।

 (White Florette- innocence and purity)

 (Wheel of Dharma)

 (Swastik)

 (सिद्धिरस्तु, सिद्धम प्रिश्चिबुध, प्रिश्चम Devanagari Anji)

 (Gwang ग्वंग- two small circles connected by u and a dot placed over it, used in reference of Vedic texts)

 (Tirhuta Anji, Ankush of Ganeshji, placed at the beginning of something)

१.१.गजेंद्र ठाणुब- नूतन अंक यम्लादकीय

१.२.अंक ३७९ पब टिग्लणी

১.১.গজেন্দ্র ঠাণ্ডাৰ- নূতন ঞ্ক মল্লাদবীয

ৰাম ভৰোয় কাপড়ি 'ভমৰ' বিশেষাংকমে কিছু গোটেকৈ দানকা মধেয় ঞ্ৰান্দোনয়্য জুড়নায়্য দিক্কত ছহি, যে ও বচনা নৈ দেতা, যে নেপানো দিমমে ছথি ঞ্ৰা ভাৰতো দিম। মুদা মমানান্তৰ ধাৰাক ং তকৰ ঞ্ৰাদতি ছৈ। যে কোনো বিশেষাংকয়্য কম বচনা নৈ ঞ্ৰাযন।

ৰাম ভৰোয় কাপড়ি 'ভমৰ' মৰহাৰা বৰ্গকেঁ গৰিমা দেনহি, জখন মহেন্দ্র মনংগিয়া ঞ্ৰা জাতিৱাদী বংগমঠ শোনকন ঞ্ৰা বাড় যুজ শঙ্কাৱনী ঞ্ৰপন ঞ্ৰৈপম্টিক হুমৰ বঁনা নাষ্টক মে দই বহন ছন, তখন ভমৰ জী গ্ৰ কেনহি, যে ঞ্ৰাৰ মহত্বপূৰ্ণ ছন।

ৰায়পুৰম্ গৌহাষ্টী তক ও ভমণ কৰিত ছনা। ভমণ কৰিঁনা ভমৰ।

2

HONOUR KILLING OF GANGESH UPADHYAYA (FIRST BY RAMANATH JHA, THEN BY UDAYANATH JHA 'ASHOK' (A PARALLEL HISTORY OF MITHILA AND MAITHILI LITERATURE, WHY TODAY ITS NEED BEING FELT MORE INTENSELY?)

I was not surprised, though I must have been when I saw a monograph on Gangesh Upadhyaya, whose copyright is being held by Sahitya Akademi, the author of the monograph is Udayanath Jha ' Ashok'. I thought that Udayanath Jha ' Ashok', who has been given Bhasha Samman also, by the same Sahitya Akademi, would do some justice. But truth and research seem elusive in Sahitya Akademi monographs, at least that I found in this monograph.

I searched and searched through chapters, that now the author will show courage. But the author like Ramanath Jha seems ashamed of the roots and offspring of Gangesh Upadhyaya. He tries to confuse the issue, but there is no confusion now at least since 2009. But in 2016 Sahitya Akademi seems to carry out the casteist agenda. Udayanath Jha mockingly pretends to search his name, lineage etc, where nothing is there to search for, yet he could not muster the courage, to tell the truth, and ends up just repeating the facts in 2016 that Dineshchandra Bhattacharya already has published way back in 1958.

The honour killing of Gangesh Upadhyaya by Prof. Ramanath Jha is being taken forward by Sahitya

Akademi, Delhi in a most hypocritical way.

Ramanath Jha's obscurantism *vis-a-vis* Panji is evident from one example. The inter-caste marriage in Panji was well known to him (but he chose to keep the Dooshan Panji secret- which has been released by us in 2009), and it was apparent that the great navya-nyaya philosopher Gangesh Upadhyaya married a "Charmkarini" and was born five years after the death of his father (see our Panji Books Vol I & II available at <http://videha.co.in/pothi.htm>). Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya writes in the "History of Navya-Nyaya in Mithila". (1958)

"The family which was inferior in social status is now extinct in Mithila----- Gangesha's family is completely ignored and we are not expected to know even his father's name-----...As there is no other reference to Gangesa we can assume that the family dwindled into insignificance again and became extinct soon after his son's death." [1958, Chapter III pages 96-99), which is a total falsehood. He writes further that all this information was given to him by Prof. R. Jha, and he seemed thankful to him.

The following excerpt from Our Panji Prabandh (parts

I&II) is being reproduced below for ready reference:

-

মহাৰাজ হৰমিহঁদের- মিথিনাক কৰ্ণাষ্ট রংশক। জ্যোতিৰীশ্বৰ
ঠাণ্ডৰক রৰ্ণ-ৰনোকৰমে হৰমিহঁদের নাযক ঞ্ৰাকি ৰাজা
চনোহ। 1294 গ্ৰ. মে জন্ম ঞ্ৰা 1307 গ্ৰ. মে ৰাজমিহঁয়ন।
ঘিয়ামুদীন ত্ৰুগনকমঁ 1324-25 গ্ৰ. মে হাৰিক রাঁদ নেপান
পনোযন। মিথিনাক পঞ্জী-প্ৰৰঁকক ব্ৰাঁহ্মণ, কাযস্ব ঞ্ৰা ঞ্ৰুত্ৰিয় মধ্য
ঞাধিকাৰিক ঞ্ৰাপক, মৌখিত ব্ৰাঁহ্মণক হেত্ৰ গ্ৰণোকৰ মা, কৰ্ণ
কাযস্বক নেত শঁকৰদত্ত, ঞ্ৰা ঞ্ৰুত্ৰিয়ক হেত্ৰ বিজয়দত্ত এহি হেত্ৰ
প্ৰথমতযা নিযুক্ত ভেনোহ। হৰমিহঁদেরক প্ৰেৰণামঁ- ঞ্ৰা গ্ৰ
হৰমিহঁদের নান্যদেরক রংশজ চনোহ, জে নান্যদের কা ঞ্ৰাষ্ট
রংশক ১০০৯ ঞ্ৰাকেমে ঞ্ৰাপনা কেনে বহথি- নন্দেদ ঞ্ৰ ন্ত ঞ্ৰাশি
ঞাক বৰ্ষে (১০১৯ ঞ্ৰাকে)... মিথিনাক পণ্ডিত নোকনি ঞ্ৰাকে ১২৪৫
তদন্যমাৰ ১৩২৩ গ্ৰ. মে পঞ্জী-প্ৰৰঁকক বৰ্তমান স্ৰব পক পাবস্বক
নিৰ্ণয় কএনোহি। পুনঃ বৰ্তমান স্ৰবপমে থোডে বৃক্ষি বিনা ঞ্ৰী
নোকনি মিথিনেঞ্ৰ মহাৰাজ মাধৰ মিহঁমঁ ১৭৩০ গ্ৰ. মে ঞ্ৰাদেঞ্ৰ
কবৰাঁএ পঞ্জীকাৰমঁ ঞ্ৰাথা পুস্বকক প্ৰণয়ন কবৰঁওনোহি। কব
রাঁদ পাঁজিমে (কখনো কাল বৰ্ণিত ১৩০০ ঞ্ৰাকে মানে ১৩৭৫ গ্ৰ.
ৰাস্তৰমে মাধৰ মিহঁক রাঁদমে ১৫০০ গ্ৰ.ক ঞ্ৰামপাম) ঞ্ৰোত্ৰিয়
নামক একষ্টা নৰ ব্ৰাঁহ্মণ ঔপজাতিক মিথিনামে ঔলপত্তি ভেন।

So, the Srotriyas as a sub-caste arose around 1800 CE
as per authentic panji files. Sh. Anshuman
Pandey [Gajendra Thakur of New Delhi provided me

with digitized copies of the genealogical records of the Maithil Brahmins. The panjikara-s whose families have maintained these records for generations are often reluctant to allow others to pursue their records. It is a matter of 'intellectual property' to them. I was fortunate enough to receive a complete digitized set of panji records from Gajendra Thakur of New Delhi in 2007. [Recasting the Brahmin in Medieval Mithila: Origins of Caste Identity among the Maithil Brahmins of North Bihar by Anshuman Pandey, A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy (History) in the University of Michigan 2014].

Later these Panji Manuscripts were uploaded to Videha Pothi at www.videha.co.in and google books in 2009).

The so-called Maharajas of Darbhanga were permanent settlement zamindars of Cornwallis, and there were so many in British India, but in Nepal there were none. In the annexure of our book (Panji Prabandh vol I&II), we have attached copies of genealogy-based upgradation orders (proof of

upgradation for cash). So, before 1800 CE, there was no srotriya sub-caste in British India and there is no such sub-caste within Maithil Brahmins in Nepal part of Mithila even today. Srotriya before that referred to following some education stream in British India, in Nepal it still has that meaning.

ORIGINAL PANJI REFERENCES ARE PLACED BELOW:

DOOSHAN PANJI- THE BLACKBOOK

४९.

१८८/२	ठर्मकारिण	माण्ड	रभनियाम	छाद य
तत्रुठिताम शि कारकगंगेश	छादनगंगेश क	नांग्र	बनोकबक- मातृक (अज्ञात)	गंगे श
	रलेभा	भराग	माहेश्वर	
			जीरे	

२१/१० छादनयं तन्न ठितामशि कारक जगद्गुरु गंगेश

ছাদনমঁ তল্প চিত্তামণি কাৰক

গঁগেশক বনেভা চৰ্মকাৰিণী পিতৃ পৰোক্ষে পঞ্চ বৰ্ষ ব্যতীত তল্প
চিত্তামণি কাৰক গঁগেশোৱপতিঃ চৰ্মকাৰিণী মেধাক যন্তানক
নাগিমে ছনছি

ছাদন মঁ তল্প চিত্তামণি কাৰক ম০ম০ গঁগেশ

"তল্প চিত্তামণি কাৰক ম. ম. পা. গঁগেশক বিষয়ক নেথ প্ৰাচীন
পঞ্জীয়ঁ উপনক্ষ" ॥

পিতৃ পৰোক্ষে পঁচ বৰ্ষ ব্যতীতে গঁগেশোৱপতিঃ গতি প্ৰাচীন নেখনীয়ঃ
গুণ্ৰাপি

দেৱানন্দ পঞ্জী ২১-২ ছাদনমঁ জগদগ্ৰহ গঁৰা গঁগেশ স্ম ায়
বভনিয়ামমঁ জযাদিত্ত স্মত মাধ্ৰকৰ প্ৰণী

দেৱানন্দ পঞ্জী ২২১-২ জগদগ্ৰহ গঁগেশ স্মত স্মপন দৌ
ভগ্ৰাৰিমমমঁ হৰাদিত্ত দৌ ॥ পুত্ৰ স্মতাচ গোৰা জজিৱান মঁ জী ে
প্ৰণী এ স্মত মন্দগাহি ভৱেশ্বৰ। ঞ্ৰত্ৰনানে স্মপনভাত হৰিশ্ৰম্ম
দাৰিতি ক্ৰটিৱ জজিৱান গ্ৰাম

দেৱানন্দ পঞ্জী ২০=৯ ছাদনমঁ উপায়কাৰক ম.ম. পা. বৰ্ধমান
স্মতাচ ঞ্গুৱনামমঁ ব্ৰিশ্বনাথ স্মত শিৱনাথ প্ৰণী গঁগেশ- ম.ম.
বৰ্ধমান/ স্মপন/ হৰিশ্ৰম্ম

Gangesh, the author of the Tattvachintamani, wrote one text equivalent to 12,000 texts. Now come to the

fact mentioned in the Panji- it clearly states that Gangesh of Tattvachintamani was born five years after the death of his father and he married a tanner, so why did Ramanath Jha hide this from Dinesh Chandra Bhattacharya? Vardhamana, son of Gangesh, calls Gangesh *sukavikairavakananenduh*. But the conspiracy under which the poems of a famous scholar like Gangesh are not available today is clear from the example given above. Vasudev of Bengal was a classmate of Pakshadhar Mishra of Mithila, he came to study in Mithila, passed the *shalaka* examination and received the title of *sarvabhaum*. Vasudeva memorised the *tattvachintamani* of Gangesh and the *nyayakusumanjali karika* of Udayana. Pakshadhar and other Mithila teachers did not allow writing (copying) *tattvachintamani*. Raghunath Shiromani, a disciple of Vasudeva, took the right of certification after he defeated his guru Pakshadhar Mishra in a scriptural debate (*shastrartha*). The *Navya Nyaya* school was founded in Navadvipa by Vasudeva-Raghunath. Pakshadhar Mishra was a contemporary of Vidyapati (distinct from the Padavali writer who was of the pre-Jyotirishwar period) who wrote in Sanskrit and Avahatta. And the arrival of

Mithila students of Bengal from Bengal stopped after Raghunath Shiromani. Gangesh Upadhyaya enjoyed '*param guru*' as well as '*jagad guru*' titles, the highest titles of the time and as per Panji only Vacaspati Mishra II was the other person who enjoyed the title of '*param guru*'. The extinction of Navya-Nyaya School from Mithila, as described above, was a revenge of nature against the honour killing of Gangesh Upadhyaya and his family.

[Translation of the Maithili Short Story, 'Shabdashastram' (based on the true Panji records of Gangesh Upadhyaya) was done by the author Gajendra Thakur himself: published as 'The Science of Words' Indian Literature Vol. 58, No. 2 (280) (March/April 2014), pp. 78-93 (16 pages) Published By: Sahitya Akademi]

3

Kamlanand Jha has written a book on Nagarjun (Maithili's Yatri) where he credits him with giving a new direction to Maithili literature. Chandradhar Sharma Guleri wrote 'Usne kaha tha', a marvellous short story in Hindi, the best one of its time. But his literary corpora is very little in quantity, so if anyone

tried to give him credit for giving direction to Hindi short story writing would make himself a laughing stock. And Yatri's Maithili literary corpora is even thinner than Guleri's. Moreover, Rajkamal Chaudhary calls him of the medieval age (Rajkamal Monograph, Subhash Chandra Yadav, Page no 14). He wrote Chitra (25 poems). He wrote, rather hurriedly published his 'Patrahin Nagn Gachh' (44 poems) for Sahitya Akademi Award in Maithili, which he got in 1968. After that he stopped writing in Maithili, so how can he influence anybody when after getting the award one stops writing in that language? This is one example of his instability so far as his ideology is concerned. He became a Buddhist monk when he left for Sri Lanka and became a Brahmin again when he returned after a 2nd sacred thread ceremony performed in his village. This is another example of his instability so far as his ideology is concerned. Kamlanand Jha does not know Maithili literature. His comments should be exposed, as he tries to give a bad name to the great tradition of Maithili literature. There were mainstream writers, but there were writers of parallel tradition also (see below Annexures 1 & 2). He has confused the Sanskrit and Avahatt Vidyapati Thakkurah with the Padavali writer pre-

Jyotirishwar Vidyapati. He should read the writing of Vijay Kumar Thakur, a leftist historian, who has given ample light on pre-Jyotirishwar Vidyapati. [My article on Vidyapati in Prabandh Nibandh Samalochna Vol.II (available in Videha Archive) covers all these, the logo of Videha is the photograph of Pre-Jyotirishwar Vidyapati, sketched by Panak Lal Mandal, recipient of Videha Samman for fine arts.]

Annexure 1

চন্দা মা (১৮৩১-১৯০৭), মুননাম চন্দনাথ মা, গ্রাম-
পিণ্ডাকু, দৰঙা। কৰীশ্বৰ, কৰিচন্দ্র নাময়ঁ বিত্ত স্থিত।
গ্ৰিএৰ্মনকেঁ মৌখিনীক প্ৰয়ংগমে মূখ্য মহায়তা ক নিহাৰ। প্ৰতি-
মিথিনা ভাষা বামাযণ, গীতি-সুধা, মহেশ্বৰাণী যংগ্ৰহ, চন্দ্র
পদাৱনী, নখমীশ্বৰ বিনাম, অহিন্যাচৰিত আৰু বিদ্যাপতি ৰচিত
সংস্কৃত পুৰুষ-পৰীক্ষাক গঢ়-পঢ়ময় অলুৱাদ।

১

ন্যায়ক ভৱন কচহৰী নাম।

মত অন্মায় ভৱন তেহি ঠাম।।

মন্ত ৰচন ৱিৰনে জন ভাষ।

মভ মন ধনক হৰন খুন্ডিনাষ॥

কপষ্ট ভৰন কত কোষ্টিক কোষ্টি।

ককৰ ন কৰ মৰ্যাদা জোষ্টি॥

ভন কৰি 'চন্দ্র' কচহৰী ঘূম।

মভ মহমত ককৰা কে দুম।

২

ৰতিয়া দিন দূৰগতিয়া হে ভোনা!

গৌয়া জগতক মৌয়া হে ভোনা

কষ্টয় কৰ্মৌয়া হাথ

হাকিম ভেন নিৰদৌয়া হে ভোনা

কতয় নগায়ৰঁ মাথ

ৰঁৰম্মা নহি ভেন মৰম্মা হে ভোনা

খৰম্মা কএ গেল মেহ

ৰতিয়া দিন দূৰগতিয়া হে ভোনা

জন তন জিৰন মঁদেহ

মুখিয়া রঁড় রঁড় মুখিয়া হে ভোনা

খল্লৰক দুখিয়া ডোল

কে মহ কান কনখিয়া হে ভোলা

স্বখিয়া ঝিৰনা ষ্টোন

২

খল্ল শল্ল বোক খাৰঁ মামিনোক মাৰি।

ভাগ ভাগকেঁ পঠৈছ নিলু নিলু গাৰি॥

ঠক্ক নোক হক্ক পাৰঁ মাধ কেঁ উজাৰি।

দৈৰ জে ননাষ্ট নেথ কে মকেঁছ ষ্টাৰি?

চাঠী নহি ধন, ননিতৰাম, পকরান জিনেৰী,

মনোৰিনোদক হেত্তে খম্বৰপতি মদন ন ষ্টেৰী।

গ্ৰা খল্লৰ খল্লিনাষ হম্বৰ কৰুণামাযি দেৰী

ভজি ভাৰ মঁ মতত খহঁক পদপঁকজ য়েৰী॥

খল্ল মহগ, উগমগ খছি ভাৰত, হযত কোনা নিস্তাৰা

উত্তৰ পশ্চিম স্ৰুটি খগম্মা পৰঁত খম্বহ ত্ৰযাৰা।

ধৰ্ম-বিৰোধী মহমহ কৰগছ, গুমত কথা বিস্তাৰা

কবথু গুপা জগজননী দেৰী মহিমীৰালী তাৰা॥

মিথিনা কী ছনি কী ভয় গেলি,
যাজ্ঞৰন্যক্য মূনি, জনক নৃপতিৰৰ
জ্ঞান ভজি যোঁ গেলি।
ৰাচস্বতী মিশ্ৰাদি জগদ্ধৰ
নিৰ্জিত রৌন্দ্ৰ মমেলি
যে শাৰদা স্নৰ্গা জনি গেলী
ৰঁতল গুৰিছা কেলি।
ৰণাশ্ৰম বিধি ককৰদা ষ্ঠি নহি
শ্ৰুতি শ্ৰদ্ধাকৈঁ ঠেলি
পূজা পাঠ ধ্যান বকমুদ্ৰা
ঘণ্টা বঁচন খেলি।
কহ কৰিচন্দ্র কচহৰী ভৰিদিন
ৰঁদাত ভোগ কৰ জেলি,
কনহ কৰায় ধৰ্ম ধন নাশে
কনিক দৰিদ্ৰা ঠেলি।

ময় কেহন ভেন যোৰ হে শিৱ!

গোধন ৱিপতি, ধৰম খৰনতি দেখি কত হিয় কৰৰঁ কঠোৰ॥

মাধু মমাজ ৰাজ্য পীড়িত খতি হৰষিত-ঠিত চোৰ।

ঋণনিৰ লোকেঁ ধৰণি পৰিপূৰিত ঋণনিৰ মমাদৰ খোড়॥

ধৰম সুনীতি প্ৰীতি ককৰদ নহি, খনহিক চনগছে জোৰ।

কন্দ-মূন-ফল যোহো অৰঁ দুৰনভ অল্প গেন দেশক ওৰ॥

কিছু শ্ৰুত মাধন ৱনি নহি পড়গছে থাকন মন, মতি ভোৰ।

কহ কৰি চন্দ্ৰ হমৰ দুখ মেঠত হোয়ত প্ৰুপা শিৱ তোৰ॥

৬

স্মৰক স্মৰক মন! শঁকৰ মময় ভয়ঁকৰ জানি।

ককৰ হৃদয় নহি কনুষ্টিত শ্যামন কনি নৃপ পানি॥

কেৱন শিৱ কৰুণাকৰ য়েৱযিত নহি জন হানি॥

ভক্তি কল্পনতি জানহ পৰম পৰশমনি খানি॥

কতদ ৱিষয়মে ন নাগহ ণাগহ অল্পুঠিত মানি।

স্বখমোঁ অস্ত ৱিনয়ৰঁহ 'চন্দ্ৰ' চূড় ৰজধানি॥

ANNEXURE 2

১

ফলুৰীলানক ঞ্ৰকালী কৰিতা / ঞ্ৰকালী কৰিঙ

ফলুৰীলানক ফমলী ৰঁথ ১২১১ .৭৪ গ্ৰা-১১৭৩)মনম্যানক (ঞ্ৰকালী কৰিতা

[গ্ৰিথৰ্মন [(ঞম্শোমৌথী এশু ৰোকানুঁনেৰী মৌথিলী)

মান একামিক ৰৰ্ণন স্ননুঠৌদিম পড়ন ঞ্ৰকাল /
 ভেন ৰঁৰিমাত খিল্ল ঐ ম্যানককহাঁ নগি ৰবনোঁ হান /
 ৰোহিণি ঞ্ৰাদি থীক ৰঁৰিমাতকজেহঁ এনা তেহঁ গেনা /
 ঞ্ৰিগিমিৰা মন পুৰন মনোৰথদে মীমা কিছু গেনা /
 ঞ্ৰবদড়া ঞ্ৰাডম্বৰ ভাৰীগৰজত হেঁ চন ওৰ /
 পুখ ৰুখ ৰাখন ধবতী কেৰভেন ৰঁৰখা কেৰ ওৰ /
 পুনৰ্ৰম্ব থিক ৰঁড় পনীতাওহো ৰঁড়া কমৰেম /
 ৰিঁখা ৰিঁড়াৰক জে কিছু ঔপঠনধনি ৰঁৰিমন ঞ্ৰমৰেম /
 মঘা ভেন মংগাহিঞা কলেবজগভৰি কে নে জান /
 পুৰৰাঁ পূৰ পছ নে ৰাখনককৰা কৰৰঁ ৰঁখান /
 ঔতুৰা ঞ্ৰাগ জায় ঘৰ ৰেঁমনমপতোঁ নে নে বুন /
 হথিঞা শৃংগ মূঁড় দে মুননতনিকোঁ নাগন ঘূন /
 চিতৰা চিত মিত নে ৰাখনওহো ভেন ডাকু ধাতী /
 নাক ৰংগোনছি মতে নছতুৰদোম নুকোনছি খাতী /
 জোতিষ পঠিম্যাধি স্ত্ৰগোন-ম্যাধি /পঠি জে জন ঐনাহ-

বেথাগণিত বীজমোঁ ওখাকিফতনি কোঁ কচ / ্ঠী বোঁন
 শ্ৰীৰাম কৃপাগতি ওহো নে জানখিজাহি কৃপা মভ কাজ /
 পানিক প্ৰশ্ন কৰোঁ জোঁ পুছিঐহিমেহো কহৈত হোগহি নাজ /
 জেহিখন নদী নান নে ভবনেতেহিখন বৌদী মৰতী /
 বিনা জনে জগ কিছু নে উপজনেদগধ ভেনে ছথি ধৰতী /
 তে নৰ বৌদীক খাগম বুম্বনেজে ছন কৃষি কিমান /
 দৈৰে প্ৰপছ পছ নে বাখনজড়ি কঠোনক ধান /
 কোদো মচুখা একো নে উপজনে উপজনে কিছু মাম /
 গম্বড়ী গদৰি খেতহি মখাএনেভেনে বিধাতা রাম /
 মৰ্ত্তন্তুরনমে কে কৰ বচ্চাকহাঁ জাগ কেঁ ভাগি /
 মখন পতান হান নে ওতামগৰাঁ নাগনে খাগি /
 ধুক জীৱন ওগ নৃপতি গন্দ্ৰকেঁজে বোকনে গহি পানি /
 জীৱা /জন্ত বিকনে পুহমীমে-তাকৈ হো নে খানি
 বৰীনে খেঠী ঔ ঠীন /ৰায় একো নে উপজনে-
 ঘৰদুৰদিন ভেনে খৰঁ বীন /নাৰী-ঘৰ মোচ কৰে নৰ-
 ধনিক নোক মভ মনহি মগনে ছথিবাখথি বঁহতো তেৰি /
 হমোখি কপৈয়া ঘৰ কেঁ বাখথিমহগী ভেনে খৰঁ মেৰ /
 কেও গুৰথী খেত মাস্মে বঁহাহনেজাহি কোড়ি ছনে খপনা /
 কতেক জনা হৰিৰামৰ ঠাননেভাত বঁহাত কেঁ / মপনা
 কতেক জনা মিনি জনেৰ বঁহাহনেবিৰধনে বঁহনে তকগ /
 ভেনে ধনন্তিৰি দুগ ফমিনে জগৰাহড়ি খাওৰ মকগ /
 কানে পড়নে তিৰহতিমে ভাৰীৰঁহি গেনে হারা গ্ৰ তেঁ /
 ঘৰফাঁকি মকগ কেৰে নারা /নাৰী-ঘৰ মগনে কৰে নৰ-
 মানিক ঔৰ মহাজনে মভকেঁঘৰে তেৰী খল্ল-ঘৰ /
 নোক বুম্বাওনে ওহো তকেঁ ছথিমুঁহ গৰীৰঁক মনে /

মল্লৈ দেখি বঁনিখাঁ মন্ড মনকনডৰেঁ নগৌনক ঠষ্টী /
 মুল্ল দোকান মহৰমে পৰি গেনমুল্ল ভেন মন্ড ঠষ্টী /
 মূখন গাত বাঁত ভৌ নষ্টপষ্টকতেক বাঁত ঞ্ৰঁ মহনা /
 নৰ নাৰী মন্ড ম্যান তেখাগনঞ্ৰঁ গহনা বঁকৰী ভেন /
 মঁগষ্টীকা খুষ্টী ও তড়কীনকমুল্লী নৈ নাক /
 কষ্টমৰি বঁচিঞ্ৰা ও মিমমিমিমিঞ্ৰাঁজুৰঁন্দ ও বাঁক /
 চন্দ্রহাৰ, হৈকন ও মিকড়ীওঁৰ ঘমৌৰিক দানা /
 মূতি, নৰগ্ৰহ ও পচখঁড়ীনশ্বনী ভেন নিদানা /
 তাপৰ দৰঁজাত নৈ বঁচনেকৰম ভেন নিখষ্ট /
 তমঘৈন, ঞ্ৰঁঞ্ৰা ও পিকদানীনৈ তমনা ও তষ্ট /
 বাঁষ্টী, বঁষ্টা ও পনবঁষ্টাভোজন কৰৈক থাৰী /
 মাধৰ মীহি মাহিত মোৰঁবনানৈ বঁচনে ঘৰ মাড়ী /
 ধন মঁপতি ঘৰ কিছু নৈ বঁচনেমন্ডা পড়ি গেন বঁধক /
 তেও সূখ চুঠন নৈ ককৰোএহন পেষ্ট ভেন খঁধক /
 দেৰঁ ঞ্ৰঁশ ঞ্ৰঁতৰন কল্পনীজা পৰ বাম মহাএ /
 মিখিনাপৰ বঁড়ন জৰঁ নাগযমে মূনি পঁচন ধাএ /
 খৰিদ ঞ্ৰঁনাজ জহাজহঁই বৌমনভৰতী কৰি কৰি বৌবা /
 মদৰ তিনঁগা ওঞ্ৰা পৰ ভৰতীওঁৰ ওনাগতি গোৰা /
 হাজীপৰমে নাখ হজাৰমকৈ নাখন হগ পষ্টনা /
 বাঁজিতপৰ মনতানপৰ গোনানৈ জানত হেঁ কেতনা /
 গাড়ী, বৌন, ছকড়, ভুঁষ্ট বঁহাৰেডৰঁহত হগ মন্ড দানা /
 মিমৰ কহৈঞ্ৰা কেঁ পোখৰন মেপহিন্ৰক ঞ্ৰঁড়ী ঠেকানা /
 শ্ৰী লখমীশ্বৰ মিং নৃপতিমহাৰাজ মিখিনেশ /
 ঞ্ৰঁচন বাজ দড়িভঁগাশ্ৰীপতি হৰহঁ কনেশ /
 গাড়ী বৌন নাখন হজাৰনতাকেঁ পৰে ঘড়ৰ /

পহিন্দুক গোনা মধুৱঁন, ভৌড়া জফৰা /ওঁৰ খড়্ৰ
 ৱেঁনীপত্ৰী, ওঁ পচমহনাগুমহৰৌন ওঁ কমতৌন /
 হৰিহৰপুৰ, পিড়াৰুছ ৱৰনৌঁকাৰজ কেতেকাঁ ৱৰিওঁন /
 ৱাঁৰি পোখৰি, ৱিঁৰম্যায়ৰ ৱৰনৌঁপশৌন কো লৈ জান /
 নৱহদ, মৰিমো ও ভশুপুৰা, তা মোঁ দক্ষিণ উজান
 মঁমাৰপুৰ, মহৰৌন, কহৌনীমধুপুৰ হগ খাম /
 ৱেঁনীপুৰ, কমান, নৰৌহিওঁৱৰনৌঁ ফুনপৰাম /
 মমনা হগ জগজানিত জগমেমহথা ওঁৰ ৱঁছৌৰ /
 দুহৰী ওঁ মহিনাথপুৰওঁৰ জৈনগৰ তক হগ দৌৰ /
 ৱঁনদেৱঁপুৰ ওঁ টংগা ৱৰনৌঁমিৰজাপুৰ নঘু হাষ্ট /
 মীৰীপত্ৰী ওঁ কপমীখামদৰ গোনা মৌৰাঠ /
 গুৰৱাঁকেঁ পৰৱঁৰমী হাকিমকৰ তিৰদাতমে খাকে /
 লৈ তো মৰতে কত নৰ নাৰীৱাঁনে ৱঁচে মখা কে /
 কত মৰদা গৰদা মৌ মিনতে খ্ৰমঁখ জীৰ চন /জাতা
 মৰ মমত্ৰী কেঁ মঁভা লৈ নম্বনৱঁচতে জনদাতা লৈ /
 মভকেঁ মভ উপছে লৈ গেনধৰ পোখৰ ওঁ মড়ক /
 ৰহি গেন ৱাঁছাণ মৌতী পণ্ডিতকাযথ পছিমা ঠাণুৰ ফৰক /
 কেও ওৰমিখৰ নাম নিখাওনকেও মোহৰিঁৰ ভেঁষ্ট /
 ধৰ্মকাৰ্যমে লুপ্ঠি ৰুপেখাতেঁ ভেন মভ কেৰ ভেঁষ্ট /
 কেও জমানত দৈকেঁ ৱঁচনাহজিনকা খমনা / নেহী
 ককৰো মাৰি কেঁত পিঠি তোড়ৈছিউতৰৌহি জন্মক চেহী /
 ককৰাঁ গাৰত গাত মখাওনৱঁদাতো হোখয় চনানা /
 মাত্ৰিপিতা ঘৰ পৰিজন ৰোৱয়ৱাঁৰুঁ গেনাহ জহনখানা /
 ককৰাঁ ঘৰ ভেন খানাতনামীভেষ্ট মোহৰিঁৰ ঘোঁছ /
 কেও খদানতিমে ডিড়িখাগ ছথিককৰাঁ উপৰৌহি মোঁছ /

এতনা মূনি হাকিম বিমিখাওন / তেঁ নাগন জন ঠীকা
 নাক বংগোলহি মভৈ মোহৰ্ষিৰনাগন চুনক ঠীকা /
 জোগ, ঝিকৌখা, নৌকিক বংশককিৰিখামন্ত মূকুল /
 গাঙ্গী, রাঁম, বৈন ও মহিমিজগহ কৈল ভকফুল /
 তাহি ঝপৈখা মৌঁ কৰা গজৰলৈ কোৰঠ মৌঁ বীন /
 তেঁ কাৰন বঁগতো ঘৰ মগড়াভাগ ভতীজা ভীন /
 খাএ নাষ্ট বঁহাদৰও দড়িভঁগা ধাম /
 রাঁবুঁ ও বঁবুঁখান মাহিত মিনিকীহ ফুমৌঠী খান /

.....

.....

.....

এহ মভ মংগ বৌঁঠি কৈজায ফুমৌঠী ভেন /
 খজৰঁ কাৰ মৰকাৰ কেতিৰগত পগঁচন বেন /
 বঁজিতপুৰমঁ মড়ক নিকালৈখায়ে দৌড়িহ দৌড়ী /
 হহেয়া গঁডক পুন বঁহাএখাএ চৌৰহী চৌৰী /
 ধৰ্ম্মশ্ৰীৰ, বঁনরীৰ, কম্বনীজানত হগ জগদীশন /
 নচ্চমী মাগৰ কে পোখৰিমেতাহি কীহ গমঠীমন /
 বঁড়া নাষ্ট কনকভেৱানেশ্ৰীদুৰ্গা হোএ মংগ /
 খাগৰা কে চ্চোঠা নান বঁহাদৰবৌঁঠে মভ একবংগ /
 জুপে কমিঞ্জৰ ওঁৰ কনষ্টৰবৌঁঠি বঁাত নেখঁষ্ট /
 এহ পাচো গজনাম পৰ বৌঁঠেমংগ জাত এহ জঁষ্ট /
 খৰঁৰি গএ খখৰাঁৰ মৌঁমৌখিল কে এহ হান /
 মুনদ ফিৰংগী খৰণ দেকঁমৌষ্টদ দুখ কে জান /
 দ্গুম দীহ দোভ নাষ্ট কোমুনদ হমাৰে বৈন /
 মদতি কৰদ বৈখাখানকোক্যা বৌঁঠে হৌ ঠেন /

ৰঁড়া নাথ দোৰা বীৰ উৰ্চাএমাহেৰঁ ও জৰনৈন /
 মেজৰ মজিমাষ্টৰ ওৰ কনষ্টৰমঁগজাত কৰনৈন /
 দেমা দেময়ৌ ঋল্ল মঁগাওনদীহ মভনি কে দাম /
 মহামুঁগ, গাম ও চাৰ্ভৰৰঁজড়া ওৰ বঁদাম /
 ডোনী, পঠনা ও ভশ্ঠমাৰেদীনী ও ঋজমে /ব
 ঋগৰা ওৰ কাহপুৰ ঠাকাজহাঁ ঋল্ল কে ঠেৰ /
 ভএ বমানা ঋল্ল তিৰ্ভাতিমেনাদি গাড়ী ওৰ বৈন /
 গজ, ত্ৰুৰঁগ, গদহা ও চ্চকড়মঁগ মিপাহী চ্চৈন /
 চ্চগ্ৰী ও পেঠান ঠোগন মভৰাঁকাৰীৰ বজপূত /
 মোভা বঁৰনি নজাত হগজৈয়ে হনুমন্ত দূত /
 ঋগে মফৰ ও মৈনাপনশ্ঠন বীৰ জমান /
 বঁৰচী ও তৰুঋৰি গহৈ কৰ গহৈ তীৰ /কমান
 চ্চি ত্ৰুৰঁগ পৰ কৰৈ কৰাগতজমাদাৰ হোএ মঁগ /
 মোভা বঁৰনি ন জাত হগদেখি তখলুক বঁগ /
 কৰত কাম মভ ধামমেঋষ্ট মভ নুষ্ট ষ্টষ্ট /
 ঠাহি ভীড় গাচী মহিতৰাঁক্ৰৈ মড়ক ও পূন /
 জিনে পঠনে ও ভশ্ঠমাৰেপ্ৰগল্লা মহিমৌৰ /
 তহাঁ বঁমাই এক মজ্জনতেহি ঘৰ জা নখমী দৌড় /
 শ্ৰী দ্বাৰিকা প্ৰশাদিতধৰ্ম /মধীৰ বৃষ্টিমান
 তহমীনদাৰ কোৰষ্ট কে খামাজানহাঁ মকন জহান /
 বঁৰুঁ গমৰী প্ৰমাদ দিযৌষ্ঠীমো মধৰঁনমে ঋএ /
 ঋগুম দীহ মপৰনডেঁষ্টকৈঁষ্টোনে হোএ জাএ ষ্টোনে /
 মন পঁঠা মনগৰ ভৈ নিএৰঁনতো নিএ যৈৰাত /
 ধন্য ধন্য ঋগৰেজ বঁহাদৰমভকৈঁ জুষ্টনে গাত /
 গৰিৰঁ, গনী, গ্ৰবৰাঁ, কৰু জৈ, জৈব্ৰাঁহুণ দে /ত ঋমীম

শ্ৰী বঘুনাথ রঁঠে রঁদমাহীগদী নাখ রঁৰীম /
ফল্ৰ নান কৰি রঁৰনত হেঁএহ বৌদী কে হান /
গৌৰমিঁষ্ট গৌৰনন রঁহাদৰতিৰাতি বাখহিঁ রঁহান /

২

বাধাপুঙ্ক চৌধৰী (গতিহ্যম মিথিনাক) (বিদেহ পেঠাৰমে উপনক্ৰ্)

"১৭৭০ ক ঞ্ৰকান মিথিনাক গতিহ্যমে ঞ্ৰদ্বিতীয় ছন ঞ্ৰা
মিথিনাক জনমঁখ্যা ঘটিঁকৈঁ এক দম্ম কম্ম ভ২ গেন ছন। ১৮৭৩-
ওহনে ঞ্ৰকান মিথিনামে ভেন ছন জকৰ ৭৪ মে পুনঃ একষ্টা
বিরৰণ হমৰা ফল্ৰবী নান কৰিক ঞ্ৰকানী কৰিভ্ৰমঁ ভেষ্টগায়ে,
ঞকানী কৰিভ্ৰ ঞ্ৰপকাশিত ঞ্ৰছি। ঞ্ৰকানকৈঁ দূৰ কৰৰাঁক হেভ্ৰ
ঞা মচূৰকৈঁ বোজী দেৰাঁক হেভ্ৰ তাহি কান বেনগাড়ীক যোজনা
চনাওন গেন জকৰা মস্ক্ৰমে ফল্ৰবীনান নিখেিত ছখ -

'কম্বনী ঞ্ৰজান জান কননকো রঁনায় ঞ্ৰান।
পৰন কো চকায় মৌদানমে ধৰায়ো হেঁ॥
ছোড়ত হেঁ ঞ্ৰডাদাৰ রঁড়া রীচ ধায় ধায়।
মভেনোগ হষ্টাজাত কেতাজাত খড়া হেঁ॥
তাৰকী ঞ্ৰপাৰকাৰ খৰঁবি দেত রাৰ রাৰ।
চেত গায়ো ষ্টিকমদাৰ বেন কী উরাগ্ৰ হেঁ॥
কবত হেঁ ঞ্ৰনোৰ ঞ্ৰোৰ পীছে কত নগত ছোৰ।
জোৰ কী ধমাক মে মশীন কী রঁড়াগ্ৰ হেঁ॥
কম্বমন পহৰদাৰ কোথী মরঁ ঞ্ৰজরঁদাৰ।

কোণনো ভৰ কৰনে কাৰ ধ-খাঁমে উড়াযো হৈ॥

ৰাঁজা এক ৰঁজন নাগ হাথী খ্ৰমা।

পিকন নাগ জৈমা জো চড়নদাৰ ৰৈমাধৰ পায়ো হৈ॥

গঁগাকৈঁ ভৰনে ধাৰ উতৰি গযো ফলুৰ পাৰ গাড়ীকী।

খজৰঁকাৰ কৰিত্ত যহ ৰঁনাযা হৈ॥' "

-Gajendra Thakur, editor, Videha (be part of Videha www.videha.co.in -send your WhatsApp no to +919560960721 so that it can be added to the Videha WhatsApp Broadcast List.)

খপন মঁতৰা editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাউ।

১.২.খঁক ৩৩.৯ পৰ ষ্টিপ্পনী

নৰোঁনাৰাযণ মিশ্ৰ

প্ৰিয় কথাকাৰ আদৰণীয় শ্ৰী খশোক জী ক বিশেষাঁক নেলে

শুভকামনা! জে কাৰ্য কোনো নোকপ্ৰিয় মৌখিনী পত্ৰিকা নে কই
মকন, যে নীক কাৰ্য বিদেহ গ্ৰ পত্ৰিকা কই মকন এতদৰ্থ ওহি
ঠীম কেঁ মেহো রঁধাগ। জয় মৌখিনী।

মহেন্দ্ৰ

কথাকাৰ অশোক পৰ কেন্দ্ৰিত গ্ৰ বিশেষাংক একটা মহত্বপূৰ্ণ কাজ
থিক জকৰ হম প্ৰশ্নমা কৰে ছী, আ আশা কৰে ছী জে একৰ হাৰ্ট
কাপী.মমূন্য ভেটি মকৈত অছি। পুন: হাৰ্টিক অন্ভিন্দন !

ডা ধনাকৰ ঠাণ্ডৰ, প্ৰোফেচৰ মেডিচিন ৰাৰাণ্যী, ৯৮৪২৩৭৩৮৩১,
৯৪২০১৪১৭৮৫dhanakar@gmail.com

স্বকথিত ও আৰঁ প্ৰচনিত কথাকাৰ অশোক পৰ বিশেষাংকক
মূচনা এক চিহ্নন দ্বাৰা দেখি পহিনে ত দানকাই মৰস্বৰ্ণী াৰ
পৰিৱৰ্তন নেত ধন্যবাদ দেন জে ও এক মাঁকে বিশেষাংকক পাত্ৰ
বুঁমলহি, পেজ খোননাপৰ আনহাঁ অনেক মহত্বপূৰ্ণ ব্য ্তিৰ পৰ
বিশেষাংকক জানকাৰী ভেটি প্ৰমত্ততা ভেন। কথাকাৰ অশোককেঁ
বচনাকাৰ অশোকক ৰূপমে প্ৰস্তুত কৰক মফন প্ৰযামমে দানক
জানকাৰী ভবন মাঁফিষ্ট আত্মকথ্যম কাহী মূচনা ভেঠন ও
নিখৰাঁক মৌখিনী ঠং জে কামী কহৈত ছথি কাশীকেঁ জতয় হম
অপন জীৱনকানক উত্তৰাখঁডমে নিয়োজনক উত্ৰেৰ্ষ েন
প্ৰোফেচৰ মেডিচিন ৰঁনন, কিচু ম্যাম পূৰহিঁ অখনহুঁ অ ি ।
কামীম কটিহাৰ হোগত অশোকক পাঠনিপত্ৰ দানকা এক
ৰাঁনকাৰিয়ঁ কৰি ফেৰ কথাকাৰ জীৱনক অশুভৰ ৰঁনা দেনকৈছি
জকৰ অন্ভিম ঔপন্যায়িক দুখান্তিকা দানক পত্নীক আগমীযুমে

স্বদীৰ্ঘ মংঘৰ্ষক ৱাঁদ মৃনুকৈঁ জৰুৰ মমেঠত, জৰুৰ খ্ৰাশা উষা কিৰণজী মংগ ভীমনাথ মাজী কেনে ছথি, হমৰ একমেৰে খ্ৰনুৰোধ জে ডাক্ঠৰকৈঁ ও ৱঁখমৌত কাৰণ ডাক্ঠৰ এক নিৰীহ প্ৰাণী হোগত খ্ৰছি; হম এহি লেখনকৈঁ পঠুৱাঁক কাৰণমাত্ৰ এক ৱেঁৰ ফেৰ খ্ৰাগমীযু খ্ৰপনা নাম পৰ ভৰ্তী ভেন এক খ্ৰধেড় মক্ষমেহীকৈঁ দেখয ফেৰ এক ৱেঁৰ জায়ৱঁ যছপি কনীয় বেজিৰেঁঠ ডাক্ঠৰকৈঁ মভ নিৰ্দেশ দয চুকল ছী। ঘণ্ঠা -ডেড় ঘণ্ঠামে মত্ৰহ লেখকক উল্লেখশ্ঠা দানকা পৰ লেখ তীন পৰিচযাভ্ৰেকক ৱাঁদ যানী ৱাঁগয লেখ পঠি নেৱঁ এক কাঠিন কাৰ্য হম কেন্গুঁ খ্ৰছি কিছ হমৰ যৌ পঠকীয় গতি খ্ৰছি খ্ৰাওৰ তক্ষ্ণ লেখ ীয জে দুৰ্গতি মেহো কৰা মকৌত খ্ৰছি তথাপি স্বানীপুনাক ন্যায়মঁ খ্ৰনোকিত মমগ্ৰ মূন্যাকন গ্ৰা খ্ৰছি জে খ্ৰশোকক কথাৰ্য়মাৰ মিথিনাক গামক স্ৰুগোন ও মংমাৰক ৱীচক যোজক খ্ৰছি জে এক গ্ৰামীণ দৃষ্টিযহিমঁ নহি ৰাজধানীমে কাৰ্যৰত ৱিভাগীয় উপগ্ৰমমে মেহো দেখনাহ, ভোগনাহ। হিনক চাৰি দশকমে কথাৰ্য়খ্যা কম জনি জৰুৰ কাৰণ হম ৱুঁমৌত ছী যাহিৰি ীয প্ৰোমোহন-পৰস্কাৰ নহি ভেঠৱঁ মখ্য ৰহল। হমৰা মেহো 'মাতৱঁৰ' পঠল খ্ৰছি ও ওকৰ ময়ীক্ষা মেহো কতদা লিখন হোযত জাহিমে দানক এক পাত্ৰ দ্বাৰা খ্ৰংৰেজীক লম্বা কথনকৈঁ প্ৰতিম ৱঁতৌনে ছনীয়হি জখন কি কথাকাৰ খ্ৰশোকৰ্য় কথাৰ্য়মীক্ষক হমৰা নীক লগনাহ,ওনা গ্ৰা ৱাঁত খ্ৰনগ জে পঠনা কথাৰ্য়ত্ৰিশেষমে মৰ খ্ৰাঙ্কনিক কথা 'ও' পৰ কিছু ৱাঁজযৰ্য় চিঠকি গেনাহ। হিনক কথাৰ্য়ভ হম খ্ৰতি উক্ৰেষ্ণ ত নহি মানৌত ছী কিছ জখন ৱঁদাত ম্যামান্ৰকৈঁ পৰস্কৃত কযল গেল ত খ্ৰশোকজীকৈঁ ৱঁহ ত পহিনে মম্মানক পাত্ৰ ৱুঁমক ছল। পহিনে ৱিশেষাঙ্কক মূচনা দেখনে

বহিতুঁ ত এহি বিশেষাঁক নেন হম য়েহো নিখনে বহিতুঁ। হম
 ঞ্শোকজীকেঁ ভদ্রনোক বুঁমৈত ছী ঔৰ মভ নেখক ঞনকা প ি
 ঞ্শ্ৰফাভাৰ দেখোনাহ ঞ্ছি। হস্তনিখিত হিনক এক মিত্ৰ হমবহি জকাঁ
 কোনুঁ ঞ্খখনুঁ নিখৈত ছথি কোনো নহি য়ে দেখি প্ৰমত্ততা ভেন।
 ঞ্শোকজী মাজ্জা বিঠৰ্ন যানী মাৰ্কৰাদী বিঠাৰধাৰাক নহি দেখাগত
 ছথি এহি বিশেষাঁকক রঁনাশ নেখক দ্বাৰা। হমৰা য়েহো ও
 হবিমোহনী উঠৰণী ঞ্খাধাৰপ্ৰমি পৰ উপজন এক কথাকাৰ
 নাগন চনোহ জিনক ঞ্খনেক ঞ্ক্ষনা প্ৰতিমান কাৰপোৰেঠ জগতক
 ঞ্খাৰ্ভাষাপ্ৰমী মানমিক দাম, জিনকা দ্বাৰা মামাজিক মমৰমতা
 রা উন্মেষক প্ৰযাম ভনহি কথাকাৰ ঞ্শোক কয়নহি ও পনায়ন
 বিসৃত ঞ্খায়ামক এক ঞ্খম্মাত্ৰ। মহিনো নেখিকাদ্ৰয়মে কল্পনা ম
 ঞনক মঁযোগৰশ ভেন ঞ্খৰাঁৰী রঁগ্য নেখন পৰ য়েহো প্ কাশ
 দৈত ঞ্ছি জাহি পৰ হিতনাথ মাক নেখ কেন্দ্ৰিত ঞ্ছি । কল্পনা
 মা মঁগহি 'পোখবিমভমে' ঞ্খাজাদীক রঁদ ঘটন ২৪ নাখমঁ ও নাখ
 ভেন মঁখ্যা নেন তড়াগোত্ৰমৰ, কূপোত্ৰমৰক বিকল্প ঞ্শোকক
 রঁতৰৈত ঞ্ছি য়ে নীক নাগন। ও বৈরাহিক রঁনোকোৰমঁ ভেন গৰ্ভ
 পৰ মৌন ছথি জে "স্বাধীন" কথামে ঞ্খায়ন ঞ্ছি কিন্তু ঞ্খাভা মা
 এহি পৰ ষ্টিপ্ৰণী কৰৈত ঞ্শোকক পক্ষক নাৰীৰাদী মমৰ্থনমে কিন্তু
 কি গ্ৰা বিরাহক মঁগহি রঁনোকোৰ নহি জে হম বিরাহ কৰৰঁ, কাম
 ম্ৰথোপভোগ কৰৰঁ কিন্তু গৰ্ভ ধাৰণ নহীঁ কৰৰঁ জে মামাজিক
 রঁদনাৰ নহি ব্যৰহ্বাক মঁগহি রঁনোকোৰ ভেন জে এক রাঁন-ৰঁঠেদাৰ
 নেখকক বিশেষতা নহি স্ৰেষ্টি মানক চাহী। দিলীপ গুম্মাৰ মাক
 নেখ যথাস্থিতিরাদী ছনি জে ও নিখনোহ য়ে মভ নীক ঞ্খাওৰ গ্ৰ
 মৌখিলী মমীক্ষাক দয়নীয় ঞ্খৰহ্বা রঁতৰৈত ঞ্ছি। ঞ্জীত গুম্মাৰ মা
 উেডীগামক মভ কথা পৰ তেহনহি ষ্টিপ্ৰণী কেনোহ ঞ্ছি জখনকি

এই বিশেষায়কক এক নেখক প্ৰেমচন্দক ম'দৰ্ভ দেনাহ ঞ্ৰ ি জে ককব'হুঁ মভ কথা নীক নহি নিখাগত ছনি। গুমাৰ ৰা'দন কিছু হস্তক্ষেপ জৰাৰ কেনাহ ঞ্ৰি। 'হড়ৰ'ড়ীমে নিখায়ন' 'ফাৰ্মুনাৰ'ফ ' কিস্ত কী ঞ্ৰশোক নৱ নীক দ পযনাহ ঞ্ৰনুভবিত ৰহি জাগত ঞ্ৰি। মাৰ্ক'ম'ৰাদকেঁ ফ্ৰায়ডৰাদম' (ৰা ডাৰ্লিনৰাদম' মেহো) ৰিবোধ হাঁ ঙ্ৰেক? (হমৰ নিখিত ৰাজনীতিক সিফাঁত 'ঞ্ৰাধ্যাত্মিক মাৰ্ক'ম'ৰাদ' ক চঠা এত ঞ্ৰনাৰ'শক)। মিত্ৰ হে'ৰাঁক নাতে নানদেৰ কামতক ঞ্ৰশোকক প্ৰশ'মা ও পৃষ্ঠ'ভূমি পৰ নীক ৰিৱৰণ, ৰিশ মতঃ তানপূৰা কথাক কিস্ত গ্ৰা মমীফা'মেক নহি। শিৱশ'কৰ শ্ৰী িৰাম ৰ্যথিত ছথি জে ঞ্ৰশোক শহৰী কথাকাৰ নহি গ্ৰামীণ ক্ষেত্ৰ পৰ মেহো নিখেত ছথি ঞ্ৰাওৰ ওহী মা'মমে হুনক ৰৈশ্বিক িৱৰণক? এই ভূম'ভনীকৰণক যুগমে জহন মিথিনা মেহো ঞ্ৰি প্ৰশ্ন জে গ্ৰামীণ ৰা শহৰী নহি ঞ্ৰি; এখন প্ৰশ্ন একহি জে কী ৰ'ঠ ৈত শহৰীকৰণমে গাম নোকক জীৱনমে ৰাঁচত মে ধৰমাৰ ঞ্ৰ'গ্ৰেজীক প্ৰয়োগ কৰেত পাত্ৰ ঞ্ৰশোককেঁ নীকম' হ'ষ্টন নহি ৰ'তৰে'ত ঞ্ৰি। জগদীশ'ষ্টদ্ৰ ঠা'গুৰ মেহো হমৰহি ঞ্ৰাপতি ৰ'তৰে'ত শিফ্ৰামে মে'থিলী পৰ ঞ্ৰশোককেঁ মোন ৰ'তৰে'ত ছথি। ঞ্ৰভিনৱ- ঞ্ৰ'কিতা পাত্ৰ নামহি দানক কথাকেঁ কোন'হুঁ শিৱনাথ-গৌৰী মন'হুঁ ঞ্ৰাধুনিক হৰিমোহনী ঞ্ৰশোককেঁ কহাঁ ৰ'নৰে'ত ঞ্ৰি (হমৰ'হুঁ কথাক কমলী-ৰমিয়ামন মন নহি)। নাৰায়ণজী ঞ্ৰশোকজীকেঁ কিৰণপ্ৰভাম'ম্ভজ মাননাহ ঞ্ৰি কিস্ত গ্ৰা উৰ্কেষ' তক নহি ভেন ভনহি ঞ্ৰপকৰ্ষ'দ' নহি। মহপাঠী শৈনেন্দ্ৰ ঞ্ৰশোকক কনাক ৰ পক্ষ পৰ কেন্দ্ৰিত ছথি ঞ্ৰাওৰ নগে'ত ঞ্ৰি ও কথাকাৰ ঞ্ৰশোকক মূন্য'কন নহি কেনাহ। শিৱগুমাৰ মিশ্ৰ মেহো ঞ্ৰশোকজীক মা'গ'ঠনিক মহযোগ পৰ নিখনহি জে উত্তম কিস্ত শোকজীক

মৰোত্তম মহযোগ কথা গোষ্ঠীমে হমৰা জনৈত বহন ঞ্চি। ঞ্চাশীষ ঞ্চনঠিহাৰ মৌখিন মহামভাণ দৃষ্টিদোষ্যং বহিত ঞ্চশোকজীকে নহি পৰৈত ছথি পৰন্ত এহিমে ঞ্চপন দৃষ্টিকোণ বখৰ্য্যং স্ময়ং েহো ম্ভজ নহী ঞ্চাওব গ্ৰা বঁাত নহি বিঁয়বি জে ম্যমাজক মোচমে বঁদলারমে শতাব্দী নগৈত ছৈক দশক নহি ঞ্চাওব ম্যমাজিক মমৰমতা ঞ্চৈৰ্যক ঞ্চপেক্ষা কৰৈত ঞ্চি তথাপি হিনক ঞ্চপেক্ষা স্মাগত যোগ্য। ম্ভাজী ঞ্চশোকজীক ম্যাহিছিক কাৰ্যকৰ্তা নিৰ্মাণ পৰ নীক প্ৰকাশ দেনহি ঞ্চি জকৰ ঞ্চশোকজী রম্ভত: ঞ্চধিকাৰী, মৰকাৰী ঞ্চধিকাৰী হোগতং মঁচ-মনা-মাগকম্ নিম্ভহ। শ্ৰীধৰম্ ঞ্চশোকজীকে গতিশীল কথাকাৰ ঞ্চাপিত কৰয় নেন বিধৰাক দ:খ পৰ 'বাঁড' কথামে হুনক ভাৰনা বযৈত ছথি ওনা 'স্বাধীন' কথাক পূৰ্নিখিত দৃষ্টিকোণ বখৰ্য্যং দূৰ ছথি। গহো মঁকেত দৈতে ছথি জে মঁভরত: ঞ্চশোকজীক ম্যমীক্ষাক স্তৰ দানক কথানেখনম্ ডুপৰ হো।

ডষা কিৰণ খান

বঁাত বঁধাণ্ৰ! ম্যমগ্ৰী মঁ মম্ভ ঞ্চক বঁমাগযৌ। বিদেহক বিশেষাঁক ঞ্চশোক জী পৰ ঞ্চায় বঁনা বহয় মে বঁমনে ছন তেঁ ঞ্চজকা প্ৰাতী বৈহ ভেন! কথাকাৰ মে ঞ্চশোক, ব্যঁগ্যকথা মে বঁটুক ভাণ্ৰ, ডপন্ম্যকাৰ মে ম্যাকেতান্দ ঞ্চা কৰি মে মহাপ্ৰকাশ হমৰ প্ৰিয় বহনহ ঞ্চি। গ্ৰা নোকনি বিপন নহিঁ লিখননি ম্ভদা ঠোম বঁমৈননি হমৰা ব্যঁজিগত ৰূপ মঁ। ঞ্চাৰ মৰঁ গোষ্টে ঞ্চপনা ঞ্চপনা তৰীকা মঁ প্ৰভাৰিত কেনাহ ঞ্চি। শিৰশঁকৰ জী কে কথাক নোকেন হমৰা মন মিথিনা কঃনো মৈন্য নৈঁড কেৰ প্ৰায়: জানকাৰী তৰৈঁত

অছি ত অশোক জীক কথা মিথিনা মঁ রাঁহৰক (কাশী কে)
 ৰ্ৰাম্যদীক জ্ঞান দৈত অছি। অশোক জীক ময়ঁ পৰিচয় পঠনৌঁ অা
 তখন দানক পৰিৱেশ জানি কথাক উত্ৰে বঁমৰা মে অায়ন।
 অশোক জী হড়ৰঁডিয়া কথাকাৰ নহঁি ছথি। তেঁ মঠীক মামীঠিন কথা
 মাদন নিখে ছথি তকৰ রঁড নীক বিশেষণ দিলীপ গুম্বাৰ মা
 কেনহি অছি। আভা মা রঁড নীক বিশেষণ কেননি মূদা বিশ্ৰাৰ নে
 দেনীহ। বঁমি পঠৈত অছি অাগাঁ দেতীহ।

নাৰায়ণ জী

মৌথিনীমে কতেকো হাৰ্ট কাপীক পত্ৰিকা ৰহৈত গ্ৰা পত্ৰিকেক
 ৰূপমে কিএক নে হোঅয় কথাকাৰ অশোকজীক বিশেষাঁক দ্ৰা া
 নোষ্টম নেৰা নেন হমৰ হাৰ্দিক রঁধাগ।

ৰেঁগঁঠ মা

বিশিষ্ট মাহিৰিক ব্যক্তিৰ পৰ বিশেষাঁক নিকানৰঁ মহন্তপূৰ্ণ কাজ।
 এহি ৰাস্তে মাদ্ৰবাদ অহাঁকে

অবৰিন্দ ঠাগুৰ

ম্নাগত ! অহি অায়োজন নেন ৰিদেহ ঠীম কেঁ রঁাত রঁাত রঁধাগ!

প্ৰফুলে কোনথ্যান

रँधाग्रा आ शुभकामना। नीक नागत। रँडु नीक नागत

दिनीप कुमर मा

नीक प्रयाय। अह्लादकारी अंक। रँधाग्रा मंपादक मंडनके।

—
अपन मंतर्य editorial.staff.vidaha@gmail.com पर पठाउ।
बाम उबोय कापडि 'अमर' ररिशेयंक

२.१. प्रसुत ररिशेयंकक मंदुडे

२.२. बाम उबोय कापडि 'अमर' जीक मंशुषुत परररुत

२.३. प्रामरशा मरशु- बाम उबोय कापडि 'अमर' के रररररर

२.४. डीमनाथ मा- नोकगीरनपर ममेकत आनोक

२.७. ररररर कुमर मरशु- बामउबोय कापडि 'अमर' जीक मंग
मंशुषुकार

२.७. मंशुषुकार- दरनेशुठनुदु गेपान

২.৭.খশোক-ৰামভৰোয় কাপড়ি 'ভ্ৰমৰ'ক উপন্যাস 'ঘৰম ঁহা'

২.৮.নানদের কামত-ডা০ ৰাম ভৰোয় কাপড়ী "ভ্ৰমৰ" : এক
ব্যক্তি

২.৯.খজয় খলুৰাগী- মৌখিনী ভাষাক সাহিত্যকাৰ 'ভ্ৰমৰ' হৰেক
বিধানে পুস্তক প্ৰকাশন

২.১০.খশ্বিনী গুমাৰ খানোক-ৰামভৰোয় কাপড়ি ভ্ৰমৰ: ভা ত-
নেপালক সাংস্কৃতিক মেত্ৰ

২.১১.চঁদ্রেখ-ৰামভৰোয় কাপড়ি 'ভ্ৰমৰ' : বিচাৰ, মঁৰেদনা খা
চেতনা

২.১২.ডা.ৰাজেন্দ্ৰ বিমন-ৰামভৰোয় কাপড়ি 'ভ্ৰমৰ'ক উপন্যাস
'ঘৰমহাঁ'- প্ৰভাৰ খা প্ৰতিপ্ৰিয়া

২.১৩.ডা.ৰামদয়াল ৰাকেশ- পুস্তক জে হম পঠন-এন্ঠী
ভাগৰমক কথামেক মঁমাৰ

২.১৪.দিনেশ যাদৱ-নোক মৌখিনী কেৰ বিহুতি 'ভ্ৰমৰ'

২.১৬.চঁদ্রেখ-বিৰিধৰণী খা ঁঁদৰঁগী বচনাকাৰ 'ভ্ৰমৰ'

২.১৩.ঔষোধ্যানাথ চৌধৰী- "ভ্ৰমৰ"ক ৰাঁধাখায়ামিক ব্যক্তি ৰ

২.১৭.ঔজিত গুমাৰ মা-ঘৰমুহাঁ: মধেশী ঔন্দোনন ঔ মাৰ্মাজিক
মমৰমতাক দস্তাৰেজ

২.১৮.ৰমেশ বঙ্কন-একশা ঔৰ ৰমত : তাকোনীন মময় ঔ
মমাজক প্ৰতিনিধি নাষ্টক

২.১৯.বিনয় সৃষ্ণ-গজোতক ঔাশ জগৰেঁত ভ্ৰমৰক গজন

২.২০.ঔাশীষ ঔনঠিছাৰ-কৰ্ণকিত চান

২.২১.বিনীত ঔাণ্ৰ-ৰাঁধাখায়ামী ব্যক্তিক একশা ম্ধৰ
স্বৰূপ:ৰামভৰোম কাপড়ি ভ্ৰমৰ

২.২২.ডা. যোগানন্দ মা-ভেয়া ঔএলৈ ঔপন যোৰাজ: বহুগম দৃষ্টি

২.২৩.গজেন্দ্র ঔাণ্ৰ- ৰাম ভৰোম কাপড়ি 'ভ্ৰমৰ' পৰ একশা মমগ্ৰ
দৃষ্টি

২.২৪.নিগ্গানন্দ মশুন-ঔপনে বঙ্কমে বঙ্কাজেল ৰামভৰো মৰ

২.১.প্রস্তুত বিশেষায়কক মঁদর্ভমে

প্ৰস্তুত বিশেষাংকক ম'দৰ্ভমে

বিদেহ দ্বাৰা লেখকপৰ বিশেষাংক 'জীৱিত মৃদা উপস্থিত' শৃংখলা ৰূপমে কএন গেল ছন 2015 ম' জকৰা আৰু "বিদেহক জীৱিত মৌখিককৰ্মী, ম'গীতকৰ্মী, মাহিগুকাৰ-মম্বাদক আৰু ব'গম'চকৰ্মী-ব'গম'চ-নিৰ্দেশকপৰ বিশেষাংক শৃংখলা" নামম' জা ন জাগত আছিল। দিমস্বৰ 2022 মে বিদেহ "ৰামভৰোয় কাপড়ি 'ভম্বৰ' বিশেষাংক" প্ৰকাশিত কৰৱাঁক ম'ৰ্জনিক ঘ ষণা কেনেক আ প্ৰস্তুত আছিল গ্ৰা বিশেষাংক। এই মূচনাৰেঁ এই নিংকপৰ দেখি মকেত স্তী-ঘোষণা। মৌখিককৰ্মীম' হম্বৰ মভহক আশ্বয় জিনকৰ কাজ মিথিলা-মৌখিনী-মৌখিনী নেন কোনো মাধ্যমম ভেন হো। ও ম'গঠনকৰ্তা মেহো ভই মকে ছথি, আন ভাষাক লেখক মেহো। তহিনা ম'গীতকৰ্মী মনে গীত-ম'গীতম' ুড়ন নোক।

এহন শৃংখলামে, এই বিশেষাংকম' পহিনে বিদেহ 9 ঠা বিশেষাংক প্ৰকাশিত কই চুকন আছিল আ এইঠাম আৰু হম কহি মকেত স্তী জে গ্ৰ একষ্টা চুনৌতীপূৰ্ণ কাজ ছে। অনেক ম'কষ্ট কেৰ মামনা কৰএ পড়ৈত আছিল লেখ একষ্টা কৰএমে। মৃদা ম'গহি গ্ৰহ হম কহৰেঁ জে ম'কষ্টম' ৰেঁমী হম্বা নগ মমৰ্থন আছিল। হঁ, গ্ৰ মানএমে হম্বা কোনো দিক্কত নহি জে জতেক লেখ কেৰ উম্মেদ কেনে বহৈত স্তী হম ততেক নে আৰেঁএ, জতেক নোক লিখৱাঁক নেন গচ্চৈত ছথি মে মভ অঁত- অঁত ধৰি আৰিঁ চূপ ভই জাগত ছথি। আ একৰ কাৰণো ছে, কিনকো গ্ৰ নাগে ছনি জে আনপৰ লিখৰেঁ মে হম অ'পনে ৰচনা কিএ নে লীখি নেৰেঁ, কিনকো নগ পোথ এ

নে বহুই ছনি, জখন কি হম মভ পাঠককেঁ বিকল্প ৰূপমে পোখীক
 পী.ডী.এফ ফাগন যোহো দেৱাঁক নেন তেয়াৰ বহুইত ছী। কিযো
 বিদেহক মমাৰেশী ৰূপমঁ দুখী ছথি, তঁ কিনকো মিত্ৰকেঁ বিদেহমঁ
 দিক্কত ছনি তঁগ ও নহি দেতা। ৰঁদত নোক তঁ বিদেহমে এহু নেন
 বচনা নে পঠৰেঁত ছথি জে কহীঁ হমবা ঞ্চকাদমী ৰা ধনী মঁছা মভ
 নে দেখি নিএ। ঞ্চকাদমী ঞ্চা মঁছা মভ বিদেহকেঁ ঞ্চনেৰে ঞ্চপন শত্ৰু
 মানি ৰেঁমন ঞ্চি ঞ্চা পুৰস্কাৰক গচ্ছা বখনিহাৰ তঁগ বিদেহমে
 বচনা নে পঠৰেঁ ছথি। একৰো হম মঁকষ্টে বঁমে ছিযে জে মভ
 ফেমবুকপৰ নঁৱাঁ-নঁৱাঁ নেথ ৰা কমেঁষ্ট ঠাগপ কই নে ছথি যোহো
 মভ বিদেহ নেন হাথমঁ নিখন পঠাৰেঁত ছথি। জে মভ কহিযো
 কান ফেমবুকপৰ ঠাগপ কই নীখে ছথি তিনকৰ ঞ্চানেথ হম
 মভ ঠাগপ কৰিতে ছী। জিনকৰ বচনা ঠাগপ কৰেঁত ছী তাহিমে
 স্নতঃ ৰূপমঁ ঠাগপ কেনিহাৰক ৰতনী ঞ্চাৰিঁ জাগত ছে। খএৰ
 পহিনে কহনগাঁ জে মঁকষ্টমঁ ৰেঁমী মমর্থন ঞ্চি তঁগ ঞ্চা পহিনমঁ
 নই কই নরম বিশেষাঁক ধৰি পঁচনেগাঁ হম। 2015 মঁ নই কই
 2023 কেৰ মধ্য ধৰি 9 ঠা বিশেষাঁক প্ৰকাশিত ভেন মনে ৰঁখমে
 একষ্টা। নিশ্চিতে মমর্থন ৰেঁমী ভেটন হমবা। জখন কি বিদ হক
 গ্ৰ 9 বিশেষাঁক কেৰ ঞ্চনাৰে ঞ্চানো বিষয়পৰ বিশেষাঁক প্ৰকাশিত
 ভেন ঞ্চি। একৰ ঞ্চতিবিজ্ঞ গ্ৰহো ৰাঁত মঁতোষদায়ক ঞ্চি জে
 বিদেহক হৰেক বিশেষাঁক ঞ্চিন্দনগ্ৰঁথ হেৰাঁমঁ ৰাঁচি গে ঞ্চি।
 মূখ্যধাৰা জকাঁ বিদেহকেঁ ঞ্চিন্দনগ্ৰঁথ নহি চাহী। ঞ্চিন্দনগ্ৰঁথ
 ঞ্চহু দু-ঞ্চাৰে নে চাহী জে ওহিমঁ নেথক ৰা জিনকাপৰ নিকানেন
 গেন ছনি তিনকামে মূধাৰক গঁজাগশ খমে ভই জাগত ছে। তঁগ
 বিদেহক বিশেষাঁকমে ঞ্চানোচনা-প্ৰমঁশা মভ ভেটত।

এহন নৈ চৈ জে বামভৰোম কাপড়ি 'ভম্বৰ' জীপৰ নিখল ে
 গেলৈ মৃদা ও মভ একপ্ৰা নৈ ভই মকল চৈ তঁগ ওকৰ পভাৰ
 হেড়া গেল চৈ। এহি মঁদৰ্ভমে হম কহি মকৈ চী জে বিদেহক গ্ৰ
 প্ৰস্বত বিশেষাংক এহন পহিলে প্ৰযায় ঞ্চি জাহিমে গ্ৰ বুম্বৰাঁক প্ৰযায়
 কএনে ঞ্চি জে বামভৰোম কাপড়ি 'ভম্বৰ' জীক বচনা কেহ
 চনি। গ্ৰ ঞ্চলগ রাঁত জে হম মভ কতেক মফল রা ঞ্চমফল
 ভেনাঁ মে পাঠক কহতা। এহি বিশেষাংক কেৰ শ্ৰুখাত বিদেহক
 ঞ্চানে বিশেষাংক জকাঁ ঞ্চি। মঁগে-মঁগ গ্ৰ গ্ৰম্ব নৈ তঁ ঠম্বক
 রবিধৰ্ঠতা কেৰ পানন কৰৈএ ঞ্চা নে বচনাক গ্ৰণৰত্ৰাক।
 হঁ, এতেক ধেঞ্চান জকাৰ বাখল গেল চৈ জে পাঠকক বমভঁগ নহি
 হোগন ঞ্চা মে বিশ্ৰাম ঞ্চি জে বমভঁগ নৈ হেতনি।

পাঠক জখন এহি বিশেষাংককৈ পঢ়তাহ তঁ দানকা রত্নী ও
 মানকতাক ঞ্চভাৰ নগতনি। রত্নীক গনতী জে থিক মে মোমে-
 মোম্ব হম্বৰ মভহক গনতী থিক জে হম মভ মঁশোধন নৈ কই
 মকলনাঁ মৃদা গ্ৰ ধেঞ্চান বখৰাঁক রাঁত জে বিদেহ শ্ৰুএমঁ হৰেক
 রত্নী রঁনা নেখককৈ স্নীকাৰ কৰৈত এনৈএ। তঁগ মানকতা
 ঞ্চভাৰ স্নাভাৰিক। একৰ রাঁদো রাঁত রত্নীক গনতী বহন গেল
 ঞ্চি জে কি হমবে মভহক গনতী ঞ্চি। মৌথিনীমে কিছুএ এ ন
 পত্ৰিকা ঞ্চি জকাৰ রত্নী একৰংগক বহৈত ঞ্চি ঞ্চা গ্ৰ দানক
 খুৰী চনি মৃদা জখন ওহো মভ কোনো বিশেষাংক নিকালৈ চ্চথি
 তখন রত্নী তঁ ঠীক বহৈত চনি মৃদা মামগ্ৰী ঞ্চধিকাংশতঃ রাঁমিযে
 বহৈত চনি। ঐতিহাসিকতাক দৃষ্টিমঁ কোনো পুৰান মামগ্ৰীক
 ঠপযোগ রজিত নৈ চৈ মৃদা মোঠিযৌ জে 72-80 পল্লাক কোনো
 প্ৰিষ্ট পত্ৰিকা হোগত চৈ তাহিমে নগভগ ঞ্চাধা মাম ্ৰী মাভাৰ

বহুত ছনি, তেয়ৰ ভাগমে নেথক কেৰ কিছু বচনা বহুত ছনি
 আ চাৰিম ভাগমে কিছু নৰ যামগ্ৰী বহুত ছনি। মূদা হমৰা
 নোকনি নৰ যামগ্ৰীপৰ বেঁয়ী জোৰ দৈত ছিয়ে। একৰ মতন গ্ৰ
 নহি জে বৰ্তনীমে গলতী হোগত বহু। হমৰ কহৰাঁক মতনৰঁ গ্ৰ
 জে ম'পাদক-ম'যোজকেঁ কোনো নে কোনো স্তৰপৰ মমমৌতা
 কৰহে পঢ়ৈত ছে যে চাহে বৰ্তনীক হো কি, মূদাক ো কি
 বিচাৰধাৰক হো কি যামগ্ৰীক হো। হমৰা নোকনি বৰ্তনীক স্তৰপৰ
 মমমৌতা কই বহন ছী মূদা কাৰণ মহিত। প্ৰিষ্ট পত্ৰিকা এক বেঁৰ
 প্ৰকাশিত ভই গেনাক বাঁদ দোৰাঁৰা নে ভই মকেএ (ভই ং
 মকেএ মূদা ফেৰ পাগ লাগি জেতে) তঁগ ওকৰ বৰ্তনী যথা জি
 মহী বহুত ছে। গ'ষ্টৰনেষ্টপৰ স্মৰিধা ছে জে বীচমে (গ'ষ্টৰনেষ্টম' প্ৰিষ্ট
 হেৰাঁক খৰাধি) ওকৰা মহী কই মকেত ছী মূদা যামগ্ৰিএ বঁমিয়া
 বহত তঁ মহী বৰ্তনী বহিতো নৰ খধ্যায় নে খুজি মকত তঁগ হমৰা
 নোকনি বৰ্তনী বঁনা মূদাপৰ মমমৌতা কেনাঁ। হমৰা নোকনি
 কএননি, কযননি ও কেননি তীন্ শৃফ মানেত ছী, এত ক শৃফ
 মানেত ছী একে বচনামে তীন্ ৰূপ ভেটি জাএত। আন শৰ্কক
 নেন এহনে বঁম।

ভমৰজী নেপানক মেথিলীকেঁ প্ৰতিনিধি কৰে ছথি তঁ আনেখ
 নেপান দিময়ঁ মেহো আএন খছি তঁগ ভাষা ম'ৰাঁধী কিছু বাঁত দেখন
 জাএ জে কি মাত্ৰ ভাৰতীয় পাঠক নেন খছি-

১) ভাৰতীয় পাঠক কোনো নেথক নেন জেহন আদৰমূচক শৰ্কক
 প্ৰয়োগ দেখেত-পঢ়ৈত এনহ খছি যে নেপানক আনেখমে নহি
 ভেটেত আ নেপানক মেথিলী নেন গ্ৰ মামান্য বাঁত ভেনে।

২) ভাৰতীয় পাঠকমণ্ডকেঁ কিছু শঙ্কক অৰ্থ নহি নগতনি আ এহি
নেন দানকা বিদেহপৰ উপন্বঁধ নেপাতীয় মৌখিনী মৌখিনী
মাহিৰুকেঁ পঢ়এ পঢ়তনি।

৩) ফান্ঠকেঁ বঁদনৰামে য়েহো বঁদত বায় দিক্ত ভেন চ্ৰৈ জাহিপৰ
হম মণ্ড কাজ কই বহন চ্ৰী।

উম্মেদ অচ্চি জে পাঠক বিদেহক আনে বিশেষাংক জকাঁ একৰা
পঢ়তাহ আ পঢ়ি একৰ নীক-ৰেঁজাএপৰ অখন মুম্মাৰ দেতাহ। বিদেহ
অবৰিন্দ ঠাণ্ণৰ বিশেষাংক কেৰ পোখী ৰূপ "স্বতঁত্ৰচেতা" কেৰ
নামময়ঁ প্ৰকাশিত ভেন উম্মেদ জে ভৰিয়ামে বামভৰোয়
কাপড়ি 'ভমৰ' জীপৰ কেঁদিত এহি বিশেষাংক কেৰ পো ী ৰূপ
য়েহো আএত।

বিদেহ দ্বাৰা বিশেষাংক শৃংখলামে প্ৰকাশিত ভেন আন বিশেষাং
মণ্ডহক নিম্ণ্ৰ এনা অচ্চি গেন এহিঠাম জে অঁকক নিম্ণ্ৰ দেন)
-(অচ্চি তাহি অঁকপৰ ঝিক কৰৰেঁ তঁ ও অঁক খুজি জাএত

১) অবৰিন্দ ঠাণ্ণৰ বিশেষাংক ০১ নৱম্বৰ ২০১৬ অঁক ১৮৯

গ্ৰ বিশেষাংক ২০২০ মে পোখী ৰূপমে য়েহো আযন অচ্চি। নিংক
অচ্চি:

স্বতঁত্ৰচেতা- অবৰিন্দ ঠাণ্ণৰ: ৰ্যাজিৰু-গ্ৰ িৰু (য়েম্মাদক আশীষ
অনঠিছাৰ) [বিদেহ অবৰিন্দ ঠাণ্ণৰ বিশেষাংকক প্ৰিণ্ঠ ৰূপ]

২) জগদীশ চন্দ্ৰ ঠাণ্ণৰ অনিন বিশেষাংক ০১ দিম্বম্বৰ ২০১৬ অঁক
১৯১

- ২) বামনোচন ঠাণ্ডাৰ বিশেষাংক ০১ অক্টোবৰ ২০২১ খংক ৩১১
- ৪) ৰাজনন্দন নান দায় বিশেষাংক ০১ নৱম্বৰ ২০২১ খংক ৩৩৩
- ৯) বৰীন্দ্র নাথ ঠাণ্ডাৰ বিশেষাংক ১৯ জুন ২০২২ খং ৩৪৫
- ৩) কেদাৰনাথ চৌধৰী বিশেষাংক ১৯ অগস্ত ২০২২ খংক ৩৬২
- ৭) প্ৰমত্ততা মিশ্ৰ 'প্ৰম' বিশেষাংক ০১ নৱম্বৰ ২০২২ খংক ৩৬৭
- ৫) শৰদীন্দু চৌধৰী বিশেষাংক ১৯ নৱম্বৰ ২০২২ খংক ৩৬৫
- ১) অশোক বিশেষাংক ০১ মগ্ৰ ২০২৩ খংক ৩৬১

গ্ৰ তঁ ভেন জে কাজ হম মভ কই মকনং তকৰ বিন্নৰণ মূদা
কিহু এহনো ঘোষণা জে জে কি হম মভ নে কই মকনং
জেনা ২০১৬ মে হম মভ পৰমেশ্বৰ কাপড়ি, কমনা চৌধৰ আ
বীৰেন্দ্র মনিক বিশেষাংক কেৰ ঘোষণা কগযো কই নহি প্ৰকাশিত
কই মকনং। পাঠক এহি ঘোষণাকে এহি লিংকপৰ দেখি মকে
ছথি- মূঠনা

বঁদমে বিন্দেহক "বীৰেন্দ্র মনিক বিশেষাংক" (জে কি প্ৰকাশিত নে
ভই মকন) নেন বীৰেন্দ্র মনিক জীক মাফাঙ্কাৰ জে
নৰোঁনাৰাষণ

মিশ্ৰজী মে বিন্দেহক ৩৩৭ম খংকমে প্ৰকাশিত ভেন পাঠক একৰা
এহি লিংকপৰ পঠি মকে ছথি- ১ জনৱৰী ২০২২ খংক ৩৩৭

← विदेहक परमेश्वर कापड़ि, कम...
m.facebook.com

← विदेहक परमेश्वर कापड़ि, कमला चौधरी आ ...

Ashish Anchinhar

15 June 2016 at 21:21 · 🌐

विदेहक परमेश्वर कापड़ि, कमला चौधरी आ वीरेन्द्र मल्लिक विशेषांक केर घोषणा

जेना की सभ गोटा जनै छी जे विदेह 2015 मे तीन टा विशेषांक तीन साहित्यकारपर प्रकाशित केलक जकर मापदंड छल सालमे दूटा विशेषांक जीवित साहित्यकारक उपर रहत जइमे एकटा 60-70 वा ओइसँ बेसी सालक साहित्यकार रहता तँ दोसर 40-50 सालक (मैथिली साहित्यकार मने भारत आ नेपाल दूनक)। ऐ क्रममे अरविन्द ठाकुर ओ जगदीश चंद्र ठाकुर "अनिल" जीपर विशेषांक निकलि चुकल अछि। आगूक विशेषांक किनकापर हुअए तइ लेल एक मास पहिनेसँ पाठकक सुझाव माँगल गेल छल। पाठकक सुझाव आएल आ ओइ सुझाव अंतर्गत विदेहक दू टा अगिला विशेषांक परमेश्वर कापड़ि आ वीरेन्द्र मल्लिकजीक उपर रहत संगे-संग भोटिंगमे दोसर नं पर आएल कमला चौधरीजीपर हमरा सभ सेहो निकालब । हमर सबहक प्रयास रहत जे ई सभ विशेषांक जनवरी ओ फरवरी 2017 मे प्रकाशित हुअए मुदा ई रचनाक उपलब्धतापर निर्भर करत। मने रचनाक उपलब्धताक हिसाबसँ समए ऊपर-निच्चा भऽ सकैए। सभ गोटासँ आग्रह जे ओ अपन-अपन रचना (आलोचना, समीक्षा, समालोचना, संसमरण आदि) 31 दिसम्बर 1016 धरि ggajendra@videha.com पर पठा दी।

श्रृपन

संत्रर्य editorial.staff.videha@gmail.com पत्र

पठाउ।

২.২.বাম ভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ' জীক ম'ফিষ্ট পৰিচয়

বাম ভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ'জীক ম'ফিষ্ট পৰিচয়

এহিচাম প্ৰস্তুত ঞ্চি বামভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ'জীক ম'ফিষ্ট পৰিচয়। এহি পৰিচয়ক ঞ্চিক'শ তথ্য পহিনেমাঁ ম'ৰ নিক ঞ্চি। ঞ্চিক'শ ফোশো ভমৰজীমাঁ প্ৰাপ্ত ভেন ঞ্চি। নেপানমে বিগ্ৰম ম'ৰত চনেত ঞ্চি, জগ'চাম গ্ৰানে নিখন ঞ্চি ., মে বিগ্ৰম ম'ৰত ম'ৰ ঞ্চি ঞ্চা ওগ নেন মাত্ৰ ঞ্চক নিখন ঞ্চি। ত'গ জগ'চাম মাত্ৰ ঞ্চক ঞ্চি মে ম'ৰত ম'ৰ ভেন ঞ্চা তাহিমেমাঁ 57 ঘণ্টা দেনে ঞ্চ'গ বেজী ম'ৰ গ্ৰ. ঞ্চিঁ জাএত। ঞ্চদাহৰণ নেন ভমৰজীক জন্ম ম'ৰত 2008 মে চনি জাহিমেমাঁ 57 ঘণ্টেনাপৰ 1951 ঞ্চিঁ ঞ্চি, ঞ্চৰ্থাত ভমৰজীক ঞ্চ'গজী জন্ম ম'ৰ 1951 গ্ৰ. ভেন। এনাহিতে পোথী প্ৰকাশন ম'ৰকেঁ মেহো ম'দনি ম'কৈত ঞ্চী।

নাম- বামভৰোম কাপড়ি 'ভ্রমৰ'

মাতা : দুখনী দেৱী

পিতা : বাম গনাম কাপড়ি

স্থান : ৰংঘটোড়া, জিনা- ধনুশা, জনকপুৰ ঞ্চলৈ, গাৰ্হিম
ৰংঘটোড়া, ৱাৰ্ড নং.-1 (নেপাল)

জন্ম তিথি : 2008 মান, মাওন, 22 গতে (স্কুলক
মাৰ্চিফিকেষ্টমে 5 মগ 1951)

শিক্ষা : ত্ৰিভুৱন বিশ্ববিদ্যালয় এম.এ., পী.এ .ডী. (মানদ)।

বৃত্তি: পত্ৰকাৰিতা, ভাষা,মাহিগক মেৱা

নৱ জিম্মেৱাৰী: ঞ্ধ্যক্ষঃমধেশ প্ৰজ্ঞা প্ৰতিষ্ঠান,মধেশ
প্ৰদেশ,জনকপুৰধাম, ধনুশা,নেপাল

গ্ৰামেন

শ্ৰাৱণী: bhramar.2010@gmail.com

, মো.নং. 9854020889.9807677001

প্ৰকাশিত প্ৰতি মৌলিক: (এখন ধৰি ভ্ৰমৰজীক জতেক মৌলিক পোথী প্ৰকাশিত ভেননি তাহিমেয়াঁ অধিকাংশ বিদেহ পোথী ডাৰ্ডননোডপৰ ৰাখন গেল অছি আ এহিঠাম জে পোথীক নিম্ৰে দেল গেল অছি তাহিমে পোথীক নামপৰ স্কিক কৰৱেঁ তঁ ও পোথী খুজি জাএত)-

কাৰ্য:

- 1) বঁল কোঠৰী ঔনাগত ধুশ্ৰা কৰিতা মংগ্ৰহ: 2029
- 2) নহি, আৰঁ নহি দীৰ্ঘ কৰিতা 2036
- 3) মোমক পঘনৌত অধৰ গীত, গজন
- 4) অগ্নন অনঠিহাৰ কৰিতা মংগ্ৰহ: 1990 গ্ৰ.
- 5) ভযো অৰঁ ভযা নেপালী অন্বৰাদ ৰঁম অৰঁ নহিঁ হিন্দী অন্বৰাদ
- 6) অহৰিয়াক চান গজন মংগ্ৰহ 2070
- 7) যুফ্ৰমিক এমগৰ যাক্ষা কৰিতা মংগ্ৰহ, 2017 গ্ৰ.

কথা মংগ্ৰহ:

- 1) তোৰা মংগে জয়ৱৌ ৰে গুজৰাঁ (1987 গ্ৰ.)
- 2) দাগনী ভুপৰ ৰঁহেত গংগা 2065

3) এণ্টিভায়ৰম কথা মঁগ্ৰহ 2076, 2019 গ্ৰ

উপন্যাস:

1) ঘৰমুহাঁ 2069

নাষ্টক:

1) বানী চন্দ্ৰৱতী : 2045

2) একষ্টা খাওৰ ৰমন্ত : 2052

3) মহিষাসুৰ মূদীৱাদ এৰঁ খন্য নাষ্টক : 2054

4) ভমৰকা উক্ৰেষ্টি নাষ্টকহৰু নেপালী খন্যৱাদ 2064

5) ভেয়া খএলৈ খপন যোৰাজ নাষ্টক 2067

6) একষ্টা খাওৰ ৰমন্ত এৰঁ খন্য নাষ্টক মঁগ্ৰহ 2069, যাম্মা
প্ৰকাশন, নেপাল

7) মূলীপৰ গজোত এৰঁ খন্য নাষ্টক, নাষ্টক মঁগ্ৰহ 2072

যাত্ৰা মঁগ্ৰণ:

1) ঠীন জে হম দেখল 2070

2) মীমাম্মে খাৰ-পাৰ 2073

শোধ খন্যেখ মঁগ্ৰহ:

- 1) জনকপুৰধাম ৰ যাম ক্ষেত্ৰকা মাংস্কৃতিক মন্মদাহৰ : 2056 মান
- 2) ৰাজকমনক কথা মাহিণ্ডমে নাৰী : 2064 মান
- 3) নোকনাশ্য : জষ্ট-জষ্টিন : 2064 :
- 4) Cultural heritage of Janakpur 2062
- 5) ঐথিনী নোক মাংস্কৃতি ঞ্ৰানেথ মাংগ্ৰহ 2066
- 6) তৰাগ্ৰকো ফাণ্ট দেখি হিমানকো কাংথ মন্ম ঞ্ৰানেথ মাংগ্ৰহ, প্ৰকাশকঃ মামা প্ৰকাশন, 2067
- 7) মিথিনাক মপূত : ৰাজা মনহেম, 2075, প্ৰ. ভোৰ
- 8) ঐথিন নোক মাংস্কৃতি : ৰিৰিধ ঞ্ৰায়াম নেপালী ঞ্ৰানেথ মাংগ্ৰহ 2075, নেপান প্ৰজ্ঞা প্ৰতিষ্ঠান, নেপান

ৰিৰিধ:

- 1) ঞ্ৰাজকা ধনুযা : 2039, জনকপুৰ নোকচিহ্ন : 2046
- 2) মন্মযকো ঞ্ৰন্তৰান পচ্যাডদে ঞ্ৰানেথ মাংগ্ৰহ, 2066
- 3) ঠেকান পৰ (ৰিচাৰ মাংগ্ৰহ)
- 4) মন্ময-মন্দৰ্ভ নিৰঁস্ক মাংগ্ৰহ 2068
- 5) ঞ্ৰহাঁ জে কহনাঁ, ঞ্ৰন্তৰৰীতা মাংগ্ৰহ 2071

6) কোৰোনাক মংগ্ৰামমে ওমৰায়ন জিনৰ্গী (নেকডাউন ডায়ৰী)
(2020 গ্ৰ)

মস্বাদন:

- 1) মৌখিনী পদ্যমংগ্ৰহ : নেপান ৰাজকীয় প্ৰজ্ঞা প্ৰতিষ্ঠান : 2051
- 2) নারাক ধান কৰিতা মংগ্ৰহ 2051
- 3) ত্ৰিশূনী স্ব. মাথুৰ দ্বাৰা লিখিত খণ্ডকাব্য 2049
- 4) নেপানক মৌখিনী পত্ৰকাৰিতা: 2044
- 5) মৌখিনী লোকনৃত্য: ভাৰ ভংগমা এৰং স্বৰূপ নেপান ৰাজকীয় প্ৰজ্ঞা প্ৰতিষ্ঠান 2061
- 6) ঞ্চৰ্বাষ্টিয় মৌখিনী সম্মেলন ঞ্চা নেপান: 2065
- 7) হম ঔৰ ত্ৰম হিন্দী কৰিতা মংগ্ৰহ 2066
- 8) মৌখিনী নাটক-মংগ্ৰহ নাটক মংগ্ৰহ 2067
- 9) মহাকৰি ৰিছাপতি ঞ্চা নেপান নিৰ্ৰঙ্ক মংগ্ৰহ যাম্মা প্ৰকাশন, কাঠমাণ্ডু, নেপান, 2068
- 10) মৌখিনী লোক মংস্কৃতি মংগোষ্ঠী প্ৰতিবেদন, 2069
- 11) লোকনায়ক মনহেম নিৰ্ৰঙ্ক মংগ্ৰহ 2069
- 12) লোকনায়ক মনহেম, দ্বিতীয় খণ্ড নিৰ্ৰঙ্ক মংগ্ৰহ 2070

13) নোকগাথা নাযক দীনাভদ্রী-নিৰঁক মংগ্ৰহ 2070

14) অৰঁধী মংকৃতি বিৰিধ অযাম নিৰঁক মংগ্ৰহ, 2070

14) মোহগৰ গৰুক অল্লেশী ডা. প্ৰফুলে গুমাৰ মিহ 'মৌন', 2073

প্ৰধান মম্বাদক : গামঘৰ মাপ্তাহিক মৌথিলী; অঁজৰ মৌথিলী
ড্ৰেমায়িক

মম্বান:

1) নেপাল ৰাজকীয় প্ৰজা-প্ৰতিষ্ঠান দ্বাৰা প্ৰদত্ত প্ৰথম মাযাদেৰী
প্ৰজা পুৰস্কাৰ দ্বাৰা মম্বানিত : 2052

2) বিছাপতি মেৰা মংগ্ৰান, দৰভংগা দ্বাৰা মিথিলা িত্ৰিতি মম্বান,
22 দিম্বস্বৰ, 1996 গ্ৰ.

3) জেখৰ প্ৰকাশন, পঠনা দ্বাৰা জেখৰ মম্বান, 3 নৰঁস্বৰ,
2007 গ্ৰ.

4) মৌথিলী মাহিছ পৰিষদ ্, জনকপুৰ দ্বাৰা 'ৰৈদেহী প্ৰতিভা
পুৰস্কাৰ',

5) অন্তৰ্বাষ্টিয় মৌথিলী মম্বেনন মস্বঁগ্ৰ দ্বাৰা 'মিথিলাৰ্ণে' মম্বান,
22 দিম্বস্বৰ, 2006 গ্ৰ.

6) মধুৰিমা নেপাল দ্বাৰা 'মধুৰিমা মম্বান',

7) চেতনা মম্বিতি, পঠনা দ্বাৰা যাত্ৰী চেতনা পুৰস্কাৰ 2011 গ্ৰ.

8) মামা প্ৰকাশন দ্বাৰা 'মামা নাক মঁক্ৰুতি পুৰস্কাৰ 2068

9) নেপাল বিদ্যাপতি ভাষা, মাহিণ পুৰস্কাৰ 2069

10) বায়পুৰ, চত্ৰীমগঢ়, ভাৰত দ্বাৰা মিথিলা বিহুতি
মস্মান 2069

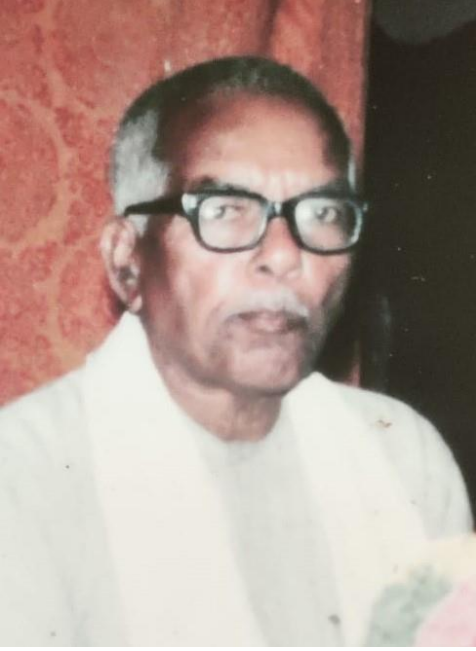
11) মৌখিন মমাজ, বহিকা দ্বাৰা মস্মানিত
মক্ষুৰনী, বিঁহাৰ 8, অপ্রিন 2018 গ্ৰ.

12) কেশ্বৰনান রাথঁ মিবপা কথা
পুৰস্কাৰ 2070 জেঠ 21 গতে, ঘৰমুহাঁ ঔপন্যাসিক নেন

13) গঁকী ক্ষুয়াঁ বঁসুস্কাৰ পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত 2071 আদি
দৰ্জনো মস্মান, পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত।

পত্ৰকাৰিতা: 2027-28 মঁ বঁদেহী মাস্তাহিক, জনকপ বধামমঁ
পত্ৰকাৰিতামে প্ৰবেশ। তকবাবাঁদ
কান্তিপুৰ, গাৰথাপত্ৰ, নাগৰিক, অল্পপূণা পঁমুঠ
দৈনিকমস্ভমে, অনন্যগন মস্ভমে, মাহিণিক পত্ৰিকা
মক্ষুপৰ্ক, গবিমা, পবিৰাৰ, শিক্ষক বচনা নেগায়ত অনেকদা পত্ৰ-
পত্ৰিকামে নেখন।

বিশেষ: পূৰ্ব অধ্যক্ষ: মামা প্ৰকাশন, ননিতপুৰ, পূৰ্ব মদয়, প্ৰাজ
পবিষদ, নেপাল, প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠান, কমলাদী।

চিত্র 1-বামগুলাম কাপড়ি (অমরজীক পিতা)

छिन्न 2-दुखनी देरी (अमरबीक माता)

छिन्न 3-अमरबीक युवारज्या

চিত্র 4-ভ্রমরজী ঞ্পন পল্লী দলতীয়া দেৱীক মংগ

চিত্ৰ 5-ৰাঁমায়ঁ দহিনা (পহিনে পুৰুষ আ তকৰ ৰাঁদ মহিনাক
 ৱিৱৰণ)- ভ্ৰমৰজী, দানকৰ পত্নী, মাতম জেঠ ৰাঁনক ৰাম নাৰায়ণ
 কপড়ি, আঠম ছোষ্টকা ৰাঁনক মঁদীপ গুমাৰ আ নৱম মামিন ৰাঁনক
 প্ৰদীপ গুমাৰ, মৱঁমঁ আঁতম জমায় মনোজ চৌধৰী। ভ্ৰমৰজ ক
 ছোষ্টকা পুতৌহ আনিশা, পোতা ৱিৱেক, জেঠকা ৰাঁনকক পত্নী
 নিৰ্মনা দেৱী, তকৰাৰাঁদ ভ্ৰমৰজীক ৱেঁপী প্ৰমিনা গুমাৰী আ আঁতমে
 মমিনী পুতা আঁশ গুমাৰী নিত্ৰামে পোতী আদিতী, পোতা আঁকিত
 আ কোৰামে পোতী মাহী।

চিত্র 6-ভ্রমৰজীক একষ্টা আৰ পৰিৱাৰিক চিত্ৰ (নাম উপৰমে দেখি
ঠীহলৈ জা যকৈএ)

অপন মন্তৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাও।

২.২.প্রোমিষা মিশ্রা- বাম ভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ' কে ৰাজিৱ

প্রোমিষা মিশ্রা,শোধার্থী

বামভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ' কে ৰাজিৱ

শ্ৰী বামভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ' পূৰ্ব অধ্যক্ষঃ যাম প্ৰকাশন,পূৰ্ব পৰিষদ মদয়, নেপান প্ৰজাপ্ৰতিষ্ঠান,হান অধ যক্ষঃ মধেশ প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠান, মধেশ প্ৰদেশ, ৰবিক্ষি মাহিৱকাৰ তথা পত্ৰকাৰকে জন্ম ধনুয়া জিলোক ম্যৰিক ৰংঘচৌডা গাউঁ পানিকা ৪ মম্প্ৰতি হঁমপুৰ নগৰপানিকা ২ ৰংঘচৌডা পূৰ্বশোনমে একগোষ্ট মল্লৰ পৰিবাৰ ে ভেন ছননি। পিতা স্নগীয বামগ্ননাম কাপড়ি আ মায় স্নগীযা দুখনী দেৱীক ছোষ্ট মস্তানক ৰপমে জন্ম গ্ৰহণ কএনে ভমৰকে

একগোষ্ঠ ভেঁয়া , একগোষ্ঠ দিদি আ এক গোট বঁহিনী ছনি। দিদিকে ১৩,১৭ বঁষক নকমকমে ,কিছুমায়পূৰ্ব দেহাৰমান ভ গেলনি। পিতা বামগুনাম কাপড়ি বঁঘচৌডামে মাত্ৰ নহি পৰোপষ্টামে প্ৰতিষ্ঠিত সমাজযেৰীক ৰূপমে চিহ্নন জাগ্ৰত ছনহ। ও তৎকালীন বঁঘচৌডা গাওঁ পঞ্চায়তকে নগাতাৰ তীন বঁৰ প্ৰধানপঞ্চ নিৰীচিত ভেন ছনহ। পচামো বিগহা খেত, ফুনৰাৰী, পোখৰী, গুনাব মহিত বঁঘচৌৰা আ জনকপুৰধামমে স্মৰিধা সম্বল পঙ্কী ঘৰ ছননি। দানকা গামৰায়ীমভ আদৰমঁ ' অধিকাৰী ' মানিক কহি ক সম্বোধ কৰিত ছননি।

ভমৰকে বঁন্যকান

ধনুয়া জিলোক বঁঘচৌড়া গামমে বিগ্ৰম শম্বত জন্ম ২০০১ মান শ্ৰাৰণমে জন্ম গ্ৰহণ কএনে ভমৰকে প্ৰাৰম্ভি শিক্ষা গামেমে ভেন ছননি। গামেমে একটা সম্বল গীৰহত কছাগ্ৰ মাদক দনানপৰ খুজন মধকৰহী নিৰায়ী গনেশনান কৰ্ণক ঠষ্টমাৰমে দানকা দনু ভাগ্ৰকেজবঁৰদস্তী পঠাওন গেল বহহি। আনাকানী কএনাপৰ নোকৰ বঁহাদৰকে কহি পাঠশালামে গেনা ত মূদা কোনো বঁহলে জনেদীএ আৰিঁ গেল। গ্ৰ গ্ৰম কিছু দিন চনলৈ। একৰ কাৰণ বহৈক মায়ক দুনাৰ,খান পীন,খেতধপ। আ জখন মন নাগ নগলৈক ত পাছা ঘূমি ক নহি দেখনক। গুৰুজীৰনো খাঁতি,বঁষ্টগৰহাআদি জে ভুগয়ামঁ হোগত পাঠী দুআগত ধৰি চনন তকৰা বঁদ পঁচায়তকে যাদবঁ মিডিল গঙ্কনমে নাম নিখাওন গেল আ তখন ওতহি পঠিত তীন ক্ৰামক বঁদ আগা পঠৰাঁক নেন

জনকপুৰক যবস্বতী হাণ্ডা স্কুলমে নাম লিখাওন গেলনি । তকৰ
 ৱাঁদ ওভুহিঁমঁ মৌঠিক আ বাবা ৱাঁদমুখী কৈল্পময়ঁ মৌঠিনী ৱিঁষয়মে
 প্ৰথম শ্ৰেণীমে এমএ কএন । ৱাঁন্যকানহিঁমঁ পতয় লিখয়মে হোমিাৰ
 তথা ৱাকপষ্টু ভেনাক কাৰণে দানকা মন্তগোষ্টে ৱেয় প্ৰেম কৰেঁত
 ছননি। আৰ্থিক, মামাজিক আ শৈক্ষিক ৰূপয়ঁ দানক পৰিৱাৰ
 মমাজমে প্ৰতিৰ্ধিত ছন তেঁ দানক ৱাঁন্যকান স্মখময় ছননি।
 অধ্যয়নকে ক্ৰমমে জনকপুৰ আএনোহ আ অখন ম্ঠেশনয়ঁ উত্তৰ
 অৱস্থিত পুস্তেনী ঘৰমে বহি অধ্যয়ন কৰএ নগনোহ। ঘৰয়ঁ খাঢ়
 মমগ্ৰী অৱেঁত ছননি আ ভানয় ৱঁনোৱেনে ভনমিয়া মেহো ৰাখ
 গেল ছননি।

ভমৰকে শিক্ষা

মৱঁয়ঁ পহিনে গামক চষ্টমাৰমে অ আ গ এয়ে ন খাঁতি ৱিঁষ্টগৰহা
 মৱঁ মিখননি,পতননি। তকৰাৱাঁদ পঁচায়তেকে ৱেঁনহী মিডিন
 গস্কুলমে তীন ৱাঁক্ষা ধৰি পঠনোহ। তকৰাৱাঁদ গামমে আএন
 একষ্টা গামৱিকায় অধিকাৰীক উল্-প্ৰেৰণায়ঁ ৱাঁৱুজী হিনকা দনু
 ভাণ্ডকে জনকপুৰ যবস্বতী হাণ্ডা স্কুলমে নাম লিখা দেনকনি।
 জনকপুৰমে অখনে পক্ষী মকান ছননি। একষ্টা ভনমিয়াক মঁগ ও
 জনকপুৰকে আৱায়পৰ বহি যবস্বতী মাধ্যমিক ৱিদ্ধানয়মঁ
 এমএনয়ীধৰিক শিক্ষা প্ৰাপ্ত কএননি আ প্ৰৱীণতা প ৰমাণপত্ৰ (
 আণ্ডা .এ.) , স্নাতক (ৱী.এ.) আ স্নাতকোত্তৰ (এম.এ.) ধৰিক
 অধ্যয়ন ৰামস্বৰূপ ৰামমাগৰ ৱাঁদমুখি ক্যান্ময় , জনকপুৰধাময়ঁ
 প্ৰাপ্ত কএননি। ডা.ধীৰেন্দ্ৰক মদপ্ৰযায়মঁ ৰাৰাৱঁ ্যান্ময়মে স্কৰ
 ভেন মৌঠিনী স্নাতকোত্তৰ ৱিষয়ক ও পহিন ৱেঁচক ছাত্ৰ ছনোহ আ

প্ৰথম শ্ৰেণীয়ে স্নাতকোত্তৰ উৰ্তীৰ্ণ কএনে চনোহ। ্ৰগীয বামগুণোম কাপড়ি আ স্মৰ্গিয দুখনী দেৱীক তেযৰ মন্তানক ৰূপমে জন্মগ্ৰহণে কএনে ভ্ৰমৰকে ভৈযাক নাম চনি স্মগুমাৰ কাপড়ি , দিদীক চননি দাযা দেৱী (জনিহ হানেমে স্মৰ গৰায় ভ গেননি) আ ৰঁহিনকে যোনাৰঙী দেৱী। ভ্ৰমৰকে ৱিৱাহ কিযোবাৰস্বামে ধনুষা জিলোক ভগৱানপঠী গামমে দনতীয দেৱীমংগ ভেন চনি। দনকা তীনগোষ্ট পুত্ৰ আ দুগোষ্ট পুত্ৰী নি। জেঠ পুত্ৰ বামনাৰাষণ কাপড়ি জনকপুৰ একমপ্ৰযকে মম্বাদক চ্ৰথি আ ৰাজনীতিমে মেহো মংনগ্ৰচ্ৰথি তঁ মামিন প্ৰদী কাপড়ি নেপান খাছ মংস্বানমে কাৰ্যৰত চ্ৰথি। চ্ৰোষ্ট মংদ প কাপড়ি উঠ কোষ্টিক কম্বুঠৰক গ্ৰাফিক একমপষ্ট চ্ৰথি আ ঞ্ৰপনে ৱ্যায়মায় কৰেত চ্ৰথি। দনু ৰেঁঠীক ৱিৱাহ ভ' গেন চনি।

মাহিগমে ঞ্ৰএৱাঁক প্ৰৰণা

মৰস্বতী হাগ্ৰ স্কুলমে ঞ্ৰধ্যযনৰত্ৰ ৰহন মময দনকা মম্বৰ্ক ভেননি ডা.ধীৰেশ্বৰ মা 'ধীৰেন্দ্ৰ' মংগ। জে দনক ঘৰকে পৰোমেমে ভাডা ন' ৰহেত চনোহ আ ৰাৰাৰঁ ক্যামমমে ঞ্ৰধ্যাপন কৰেত চনোহ। ডা.ধীৰেন্দ্ৰক মম্বৰ্কমে ঞ্ৰএনোক পশ্চ্যাৎ দনক ঞ্ৰাকৰ্ষণ মাহিগদিয়ি ভেননি। যছপি পত্ৰ পত্ৰিকা , মাহিগিক উপন্যাস তথা কথা কৱিতা-ঞাদি পঠৱাক ৰঠিমে দনকামে পহিনহিমাঁ চননি। ও হিন্দীক পুস্তক,পত্ৰ পত্ৰিকা পঠৱাঁমে ৰঠি ৰয়েত চনোহ। পছাতি ডা. ধীৰেন্দ্ৰক প্ৰৰণামাঁ মেথিনীমে নিখয নগনোহ। দনক পহিন ৰচনা ৱানকথা ঞ্ৰচি গমানদাৰ ৱান গ্ৰ কথা ত্ৰকোনীন মমযমে প্ৰতিৰ্ধিত মেথিনী মাপ্ াহিক মিথিনা

মিাহিবক ১৯৩৪ গ্ৰ. মে প্ৰকাশিত ভেনে ছেন। তহিয়া দানক উমেৰ ১২ বৰ্ষমাত্ৰ ছেন। তহিএয়ঁ ও খপন নামক পাছাঁ ' ভমৰ ' নিখৰঁ মূৰু কএননি১

ভমৰকে ব্যৱমাথিক জীৱন

ত্ৰিভুৱন বিশ্ববিদ্যালয়ক খাঁগিক ক্যান্সকে ৰুপমে বহন ৰামস্বৰুপ ৰামমাগৰ ৰঁদমুখি ক্যান্স, জনকপুৰয়ঁ মৌখিনী বিষয় ে প্ৰথম শ্ৰেণীমে স্নাতকোত্তৰ (এম এ) কএনে ছেনাহ ভমৰ। মূদা ও মৰকাৰী মেৰামে নহি গেনাহ। ত্ৰি.বি.বি. মৌখিনী শিক্ষণ বিভাগক ত্ৰেকোনীন খধ্যক্ষ ডা.ধীৰেশ্বৰ মা 'ধী েন্দু' দানকা ৰেঁৰ ৰেঁৰ প্ৰাধ্যাপন পেশামে খএৰাঁক ৰাস্তে খাগ্ৰহ কএনে ছেনাহ মূদা ও বিশ্ববিদ্যালয় মেৰামে জএৰাঁক খপেক্ষা পত্ৰকাৰিতা, স্নতন্ত্ৰ নেখন , খধ্যয়ন , খন্সমঁধান খা যাত্ৰামে ৰমন ৰহৰাঁক নিৰ্ণয় কএননি। খাৰ্থিক ৰুপয়ঁ মৱন তথা ব্যাৱহাৰয়ঁ স্কুলন্দ ৰিচাৰ ভেনোক কাৰণে ও স্নতন্ত্ৰ পেয়া খৰ্থাঁৱে পত্ৰকাৰিতা খা স্নতন্ত্ৰ নেখন ৰিধা চুনননি।

ভমৰ ২০২৩০২৭ ম্যানমে ৰেঁদেহী মাস্তাহিককে কাৰ্যনয় প্ৰতিনিধিক ৰুপমে পত্ৰকাৰিতা প্ৰাৰম্ভ কএনে ছেনাহ। ২০৪৩ ানক ৰাজনীতিক পৰিৱৰ্তন পশ্চ্যাৱে দেশমে ৰঁদনীয প্ৰজাতন্ত্ৰ স্নাপনা ভেন। নিজী ক্ষেত্ৰয়ঁ মেহো ব্ৰোডমিষ্ট পত্ৰ পত্ৰিকামভক প্ৰকাশন মূৰু ভেন। ৰাজধানীয়ঁ প্ৰকাশিত এহি পত্ৰ পৱে িকামধ্য কান্তিপুৰ পৰ্ব্বনিকেশনকে কান্তিপুৰ দৈনিক মেহো ছেন। ভমৰ ২০৪৯ ম্যানয়ঁ কান্তিপুৰকে জনকপুৰ মঁৱাদদাতাক ৰু মে কাম

কএননি। কান্তিপুৰ প্ৰকাশন ভেনোক শ্বৰুক ৬ বৰ্ষধৰি ও এই পত্ৰিকাক জনকপুৰ যম্মাচাৰদাতাক ৰূপমে কাজ কএননি ।

কান্তিপুৰ ৰাষ্ট্ৰীয় দৈনিকমঁ পহিনহি ও মৌখিনী পত্ৰকাৰিতাক ক্ষেত্ৰমে স্থাপিত ভ চুকন চনোহ। প্ৰকাশক যম্মাদককে ৰূপমে দানক পহিন পত্ৰিকা মৌখিনীমে চন জকব নাম চন খ্ৰচনা (২০৩০ মান)। গ্ৰ পত্ৰিকা দশ বৰ্ষমঁ উপৰ চনন। মৌখিনী মঁমাৰমে মিহিৰ বাঁহেকক পত্ৰ কমে চন বা নগণ্য চন। এহনমে খ্ৰচনা খ্ৰপন পাতৰো কাযামে নেপান ভাৰতক খনেকো বচনাকাৰকে খ্ৰগা নেএৰোমে মহল্পপূৰ্ণ স্ৰমিকাক নিৰীহ কএনক। ডা. ভীমনাথক শৰ্দ্ধমে একব যম্মাদক শ্ৰী ভমবক স্বচ্ছ দৃষ্টিক কাৰণে, খ্ৰপন শ্ৰীণো কনেবৰমে গ্ৰ মহল্পপূৰ্ণ গেন খ্ৰচি। খ্ৰচনা ওহি যম্ময়ক প্ৰকাশন চন জহিয়া নেপানী বাঁহেককে পত্ৰকে দৰ্তা নহি কএন জাগত চৰ্নক। তখন মৌখিনী মাময়িক মঁকনন কাহি একব প্ৰকাশন ভেন চন। খ্ৰনেকো বাঁধা বাঁধানক বাঁদো খ্ৰচনা চৌদহ পদ্মহ বৰ্ষ নিকনন। নেপানক পহিন খ্ৰা এখন ধৰি এক মাত্ৰ মৌখিনী মাহিকক গতিহাযকাৰ ডা. প্ৰফুলে গুম ব মিহ মৌন খ্ৰপন নেপানক মৌখিনী পত্ৰকাৰিতাঃ একষ্টা মৰ্বেক্ষণ শিৰ্ষক খ্ৰানেখমে নিখে চ্ৰখি-খ্ৰচনা(২০৩০, ফাগুন)ক মূখ্য এদেষ্ণ নেপানমে হেৰাএন, ভোতি-খ্ৰাএন, খ্ৰনচিহাৰ ম্ৰ া প্ৰতিভাযম্মন্ন মাহিককাৰ নোকনিক স্বম্ম্য মাহিককে ম খিনী মঁমাৰক খ্ৰগা বাখৰ চনেক। ওৰ ও বিনত প্ৰকাশন ধৰি খ্ৰপন ঘোষিত উদেষ্ণক মভ খ্ৰনুৰূপ চনি বহন খ্ৰচি। হমৰা নেগ খ্ৰচনাক বাঁবহ বৰ্ষক জীৰন যাত্ৰাক (২০৩০২০৪৬) উপলক্ষি ৩২ষ্টা খ্ৰক প্ৰলক্ষ খ্ৰচি। খ্ৰচনা ভমবক একন প্ৰযায খ্ৰা মাহিক

প্ৰায়ে চিনি বহন খিচি। ও খিচিনাক মাধ্যমে নেপালক মৌখি ী
 চেখনা,ভাষাৰ্থী মামথৰ্ণ এৰঁ বচনাধৰ্মিতাকে যথামময় প্ৰম্ ৃত
 কবৰাঁমে মফল ভেন চিখি। মাহিৰু খিকাদমী পুবক্লাৰ প্ াশু
 মৌখিনী পত্ৰকাৰিতাক গতিহ্যম প্ৰস্তুকমে শ্ৰী খমৰজী নিখনে
 চিখিখিচিনা নেপালমে একমাত্ৰ এহন পত্ৰিকা খিচি জে মাতৃভষাক
 খিচিনামে খপন মমূৰ্ণ শক্তি মমৰ্পিত কএনে খিচি।খ িচিনাক
 এখন ধৰিক যোগদান উনেখনীয খিচি।৩

তকবৰাঁদ নেপালী মামিক খঁজ্বনী খা মৌখিনী ট্ৰেমামিক খাঁজ্বৰ।
 বিয়ঁ ২০২১ মাতৰ্যঁ জনক মম্মাদন খা প্ৰকাশনমে মূৰ্ণ ভ ন চন
 গামঘৰ মৌখিনী মাস্তাহিক জে খাগ্ৰধৰি নিবন্তৰ প্ৰকাশিত হোগত
 খিৰিঁ বহন খিচি। যী দেশক পহিন মৌখিনী মমাচাৰ পত্ৰ খিচি জে
 কবীৰ ২১ বৰ্ষমঁ নিবন্তৰ প্ৰকাশিত ভ বহন খিচি। এহি মাস্তা িক
 মাৰ্ফত মৌখিনী খা নেপালীক খনেকৌ মাহিৰুককাৰ খা
 পত্ৰকাৰক জন্ম ভেন খিচি। স্থানীয় নেপালী দৈনিকমভ ম প্ৰভাত
 (২০১৪) কে প্ৰাৰম্ভিক মম্মাদক মেহো ওএহ চনাহ। মম্প্ৰতি
 জনকপুৰ একমপ্ৰম (২০১১) কে মেহো প্ৰকাশন কৰৈত চিখি।

পত্ৰকাৰিতা,ম্বতন্ত্ৰ লেখনমঁগহি ও নেপাল মবকাৰক মামা
 প্ৰকাশনকে খ্ৰম্ভ্যক্ষক ৰূপমে মেহো কাজ কএনে চিখি। মামা
 প্ৰকাশনকে গতিহ্যমমে ও পহিন মম্ভেয়ী খ্ৰম্ভ্যক্ষ ভেনাহ। নেপালী
 ভাষা খা নেপালী কৰ্মচাৰীমভক বোঁনবোঁনা বহন মামা
 প্ৰকাশনকে ও খপন এক বৰ্ষক কাৰ্যকালমে কাযাপনষ্ট ক দেনে
 চনাহ। পহিন বোঁৰ নেপালী বোঁহেককে দোমৰ ভাষা মৌখিনীক প্ৰস্তুক

মেহো দানকে কাৰ্যকালমে প্ৰকাশন ভেত চন। নেপালী
 মাহিৰকাৰমভক চিত্ৰক মংগ মৌখিনীক মহাকাৰি ৰিছাপতিক চিত্ৰ
 মেহো প্ৰকাশন কৰৌননি। মামা প্ৰকাশনকে ঞ্ধ্যক ম পদপৰ
 ঞ্য়মীন ৰহিতে কাল দানকা নেপাল প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠানক প্ৰাজ্ৰ ৰিষদ
 মদ্য নিযুক্ত কএনে গেননি। তকৰাৰাঁদ ও মামা
 প্ৰকাশনমঁ ৰাজিনামা দ' প্ৰাজ্ৰপৰিষদ মদ্যক ৰ মে চাৰিৱৰ্ষ
 কাজ কএনে চনোহ। প্ৰাজ্ৰকে ৰপমে ও মৌখিনী নোক মঁস্কৃতিউপৰ
 উলেখ্য কাজ কএননি ঞ্য়া কৰৌননি। দানক মপ্ৰুযতামে
 মনহেম, দীনাতদ্রী, জষ্টজষ্টিন মদৃশক নোকগাথা,নোকনাষ্ট্যমভক
 ৰিষমমে ঞ্ধ্যয়ন ঞ্য়মঁধান , নেখন ঞ্য়া প্ৰকাশন ভেত। জে নোক
 মাহিৰক ঞ্য়মস্কাতাক হেত্ৰ মন্দৰ্ড মামগ্ৰীক ূপমে নেপাল
 ভাৰতমে মান্য় ঞ্খি।

ভমৰ ভাষা, মাহিৰ, মঁস্কৃতিমংগহি মাহিৰক প্ৰায়ঃ মম্বূৰ্ণ ৰিধামে
 ধৰমাৰ নিখেত ঞ্য়াএন চখি। একৰা ঞ্খতিৰীজ ও উত্ৰ োষ্টীক
 ফোষ্টোগ্ৰাফৰ ঞ্য়া চিত্ৰকাৰ মেহো চখি। এখনধৰি ভমৰদ্বাৰা নিখ
 গেন মৌখিনী ,নেপালী,হিন্দী ঞ্য়া ঞ্খ্ৰেজী ভাষাক কৰীৰ ৯ গোষ্ট
 পুস্তক প্ৰকাশিত ভ চুকন ঞ্খি। দানক ষ্টকা পুস্তক ঞ্খি
 মিখিনাক নোক জীৱনঃ নোক মন্দৰ্ড জকৰ ৰিমোচন জনকপৰমে
 ভেত জাহিমে পঠন্যমঁ ডা. ৰমানন্দ মা ৰমণ,কোনকাতামঁ
 ঞ্খশোকজীজী,দৰভংগ্যামঁ ডা. ভীমনাথ মা,চন্দ্ৰেশ নেগাগত
 কাঠমাণ্ডুমঁ নেপাল প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠানক গুনপতি গঁগা প্ৰমাদ উপেতী
 ঞ্য়াএন চনোহ। দানক নেখনী এখনাঁ চনিএ ৰহন চনি।

মানমস্কান

ভ্ৰমৰ মৌখিনীসংগ্ৰহি নেপালী সাহিত্যিক য়েহো প্ৰসিদ্ধ সাহিত্যকাৰ
 ছথি। সাহিত্যিক প্ৰায় ঃ সমূৰ্ণ ৰিধামে ও নিৰন্তৰ সৃজনাবত্ত্ব ছথি।
 এহি কাৰণে ও মৌখিনী আ নেপালী দনু সাহিত্যদিমক পুৰস্কাৰ আ
 সম্মান প্ৰাপ্ত কএনে ছথি। নেপাল ৰাজকীয় পজাপ্ৰতিষ্ঠানদ্বাৰা
 প্ৰদত্ত প্ৰথম 'মাযাদেৱী প্ৰজাপুৰস্কাৰ২০০৯ (ক.৯০০০০১)সঁ ও
 পুৰস্কৃত ছথি। তহিনা ৰিছাপতি য়েৰা সঁম্বান, দৰভঙাদ্বাৰা 'মিথিনা
 ৰিত্ৰিতি 'সম্মান , শেখৰ প্ৰকাশন , পঠনাদ্বাৰা 'শেখৰ
 সম্মান ', নেপাল মৌখিনী সাহিত্য পৰিষদ, জনকপুৰদ্বাৰা 'ৱৈদেহী
 প্ৰতিভা পুৰস্কাৰ ', ঞ্চত্তৰ্বাষ্টিয় মৌখিনী সম্মেন
 মন্বগ্ৰদ্বাৰা 'মিথিনাৰত্নে 'সম্মান প্ৰাপ্ত কএনে থি ত মক্ষৰিমা
 নেপালদ্বাৰা 'মক্ষৰিমা সম্মান ', চেতনা সম্মিতি, পঠনাদ্বাৰা যাত্ৰী
 চেতনা পুৰস্কাৰ, যাম্মা প্ৰকাশনদ্বাৰা যাম্মা নোক ংস্কৃতি
 পুৰস্কাৰ২০০৮ আ নেপাল সৰকাৰদ্বাৰা স্থাপিত ৰিছাপতি পুৰস্কাৰ
 কোষদ্বাৰা ৱৰ্ষ ২০০৯কে মৌখিনী ভাষা সাহিত্য পুৰস্কাৰ২০০৯ য়েহো
 প্ৰাপ্ত কএনে ছথি। ২ নাথ ৰাশিক উজ পুৰস্কাৰ মৌখিনী
 সাহিত্যে প্ৰদান কএল জায়ৰঁনা সৰ্বাধিক ৰাশিক পুৰস্কাৰ ঞ্ছ ।
 (২০০৯),ৰায়পুৰ(ছত্তীসগঠ,ভাৰত)দ্বাৰা মিথিনা ৰি ৃত্তি
 সম্মান(২০০৯) মৌখিন সমাজ ,ৰহিকা(মক্ষৰঁনী ,ৰিহাৰ,ঃ ঞ্খপ্ৰিন
 ২০১৮গ্ৰ.) নেৱাৰী ভাষা সাহিত্যিক সঁম্বা কেশৱনান ৱাৰ্থ মিবপা
 কথা পুৰস্কাৰ(২০১০ জেঠ ২১ গতে), দানক ঘৰমুহাঁ উপন যামকে
 নেন ক. পচাম হজাৰক গঁকী ধুম্বাঁ ৱঁমুৰুৰা পুৰস্কাৰ
 প্ৰাপ্ত(২০১১) নগায়ত দৰ্জনো সম্মান, পুৰস্কাৰ প ৰাপ্ত। একৰা
 সঁগ্ৰহি দানকা পাৰ্বতী প্ৰতিষ্ঠান, মিয়োষ্টিয়া সৰ্নাহীদ্বাৰা 'পাৰ্বতী
 সম্মান'সহিত দৰ্জনো সম্মান আ পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত ছনি।

মামাজিক ক্ষেত্ৰে মগ্ৰযতা

ৰামভৰোয় কাপড়ি'ভ্ৰমৰ 'কে মূখ্য পৰিচয় একগোষ্ঠ মাহিলাকাৰ আ গুশন পত্ৰকাৰক ছনি মূদা ও মামাজিক আ ৰাজনীতিক ক্ষেত্ৰে যেহো ওতৰে মগ্ৰয ছথি তাহিৰাঁতক জানকাৰী ৰঁদত থোৰ নোককে ছনি। মাহিলাক ম্ৰম্ঠাক ৰূপমা ও মৌখিনী ভাষা, মাহিলা, কনা, মঁস্কৃতিক যোৰা ক ৰহন ছথি ত বিভিন্ন মঁঘ মঁস্হামে মঁনগ্ৰ ৰহি ভাষা,মাহিলা, কনা,মঁস্ক্ৰিক মঁস্হাগত ৰিকায়মে মহযোগ ক ৰহন ছথি। তহিনা ৰাজনীতিক ক্ষেত্ৰে যেহো দানক অহম যোগদান ছনি। ত্ৰেকোনীন কঠৰেিত গাউঁ পগ্ৰায়তকে ঔপাধ্যক্ষক ৰূপমে নিৰাঁঠিত ভ' ও গাম পগ্ৰায়তকে িকায় নিৰ্মাণমে অহম যোগদান দেনে ছনোহ ত অ্ৰপন পুস্তৈনী গাম ৰঁঘচৌডামে অ্ৰস্থিত ঔঠ মাধ্যমিক ৰিছানয়কে ্ৰয়ৰম্ৰাপন ম্ৰমিতিক অ্ৰধ্যক্ষকে ৰূপমে ও ৰিছানয়কে শিক্ষাক গ্ৰণস্ৰৰ ৰঁঠৈৰাঁমে অহম যোগদান দেননি।

ও মৌখিনী মাহিলা ঔৰ্হমৰ , নেপালক অ্ৰধ্যক্ষ , তৰ গ্ৰা জনজাতি অ্ৰধ্যয়ন প্ৰতিষ্ঠান, জনকপুৰকে অ্ৰধ্যক্ষ, জনকপুৰ িত কনা প্ৰতিষ্ঠান, কে অ্ৰধ্যক্ষ, দীনানাথ ভগৱতী মমাজ কন্যা গ্ৰুঠী, জনকপুৰকে মাঠৰ, পত্ৰকাৰ মহায়ঁঘ , ধনুস্বাক ৰাষ্টিয় পাৰ্শ্বদ অ্ৰাদিক ৰূপমে যেহো ঔৰ্হেষ্টি কাজ কএনে ছথি। কাঠমাগ্ৰুমে আয়োজিত মাৰ্কস্ৰৰীয কৰি গোষ্টিমে মৌখিনী ভাষাক প্ৰতিনিধিগ্ৰ যেহো কএনে ছনোহ।

মধ্ৰম আন্দোলনে যোগদান ০ঃ

পত্ৰকাৰিতাৰ্ম্যগাঁহি ও মধেশ আ মধেশীক বিচাৰ , মমম যা আ মমম্যা মমাধানক উপায়আদিপৰ নিৰন্তৰ চিতন মনন কৰেইত বহেইত ছথি। ২০৩৩ মাতক মধেশ আন্দোলনমে ও অখন পত্ৰিকা গামঘৰ তথা জনকপুৰ একমপ্ৰেম দৈনিককে মাধ্যম্যম আন্দোলনকে পক্ষমে জনমত বঁনেৰাঁমে অহম যোগদান দেনি। ও স্ময় মেহো আন্দোলনকে পক্ষমে মডকপৰ উতবনাহ আ অধিকাৰিহীনমভক অধিকাৰ স্মনিশ্চিত কৰেৰাঁমে মপূযতা দেখৌলনি। ওতৰেঁ নহি,মধেশ আন্দোলনক মমযমে ভাতীয় মিডিয়া আন্দোলনকে গনত বঁ্যাখ্যা ক বহন ছন , ও এ বা নেপানম অনগ হগৰাঁক আন্দোলনক ৰপমে প্ৰচা,িত ক েইত ছন , তখন বিচাৰ ভেলে জে ওগপাৰক মমডিয়াকে কোনা অৰ্গত কৰাওন জাএ। মমম্যা গ্ৰহো বহেইক জে ও মভ ককৰা কহন পৰ বিশ্বাম ক মকৈত অছি। তখন তয ভেলৈক জে ভমবজী উপযুক্তঃ পাত্ৰ হযতাহ আ দানকাৰ্য মস্কৰ্ক কএন গেল। ও তকোন স্মীকাৰ ক নেনে বহষ্ট।আ তখন ঘনঘোৰ বঁৰ্যাক বীচ পঠনা গেলাহ বাতি দূ বঁজে। মধেশ আন্দোলনক কম্মাশুৰ উপেন্দ্র যাদবঁজীম নগাতাৰ মস্কৰ্কমে ছনোহ।দোমৰ দিন ভেনে অখন মস্কৰ্ককে প্ৰযোগ ক মিডিয়াকে ধখাগতে বঁজাওন গেল। হিনকা চিন্তা ছননি জে ও মভ কতেক বীশ্লোন্ম কৰেইত অছি।মুদা জখন অতি ম্যক্ষিপ্ত মূচনা পৰ মিমডয়া পৰ্মনমভক জে যপস্মিতি ভেল ও অদন্তত ছন। বঁজাক ৰপমে ভমবজী মধেশ আন্দোলনক গ্ৰাতবৃতি স্মনৌনকনি আ স্মক্ষ্ণ কযননি জে গ্ৰ আন্দোলন অনগাৰক নহি জুডাৰক অছি জে দূ নস্বৰম এক নস্বৰক নাগৰিক বঁনি দেশক মূনধাৰমে আৰঁ চাহেইত অছি জকৰা অদৌম অনগ বখৰাঁক বঁজ হোগত আএন ছন। পত্ৰকাৰ মম্মেনক মফনতা তখন বঁমমে

আএন জখন ভোৰকা খখৰাঁৰমে গ্ৰা মমাচাৰ নগভগ প্ৰলোক খখৰাঁৰমে আএন।

প্ৰথম মধেম আন্দোনকে খনুভৰ আ আন্দোনকে নামপৰ মমাভমে পমৰন মাম্প্ৰদায়িক দ্বন্দকে নিৰুদ্ভোহিত কৰেত মামাজিক মৰভাৰক মন্দেহকে আধাৰ বঁনা ও একগোষ্ট উপন্যায় নিখতনি ঘৰমুঁহা। জকৰ মখ্য বিষয়ৰম মধেশ আন্দোন আছি। এই উপন্যায়প্ৰ হিন্দী, ভোজপুৰী আ নেপালী ভাষামে আ ুৱাদ যেহো ভ' চুকন আছি। এই উপন্যায়পৰ হিনকা পচাম হজাৰ ঠকাক গঁকী ধনুঁৱা ৰমুৰুৰা পুৰস্কাৰ পুৰস্কাৰ ভেঠন ছহ ।

ৰুঠী আ মভাৰ

ভমৰ ৰাজিগত জীৱনমে নিক নিগুত খায়ৰঁনা আ ব্লাণ্ডেড কপডা পহিবনিহাৰ ৰাজি ছথি। আৰ্থিক ৰপয়ঁ মক্ষম পৰিৱাৰমে জন্ ন ভমৰকে ৰাঁন্যকানক যী যৌখ এখনাঁ ৰিছমানে আছি। ম হগ মোৱাগ্ৰন, কল্পুঠেৰ, ক্যামৰা দানক দোমৰ যৌখ থিক। কৈমৰামে নীক ফোষ্টো খিচৰঁ আ এই ফোষ্টোমভকে মৰক্ষিত ৰাখৰঁ দানক বিশেষতা ছনি। একৰ আতিৰিত ও ফিল্ম নিৰ্মাণ, ফিল্ম নেখনআদি কনামে যেহো নিপুণ ছথি। ও আধ্যয়ন আ ভমণ কৰৰাঁমে যেহো বিশেষ ৰুঠি ৰখেত ছথি। ও নেপান আ ভাৰতমংগহি ঠানক যেহো ভমণ কএনে ছথি।

মঁদৰ্ভ-

১) অজয় ঞ্চৰাগী ঃ নোকান্তৰ উষ্টকম ঃ ঞ্চননাগ্ৰন পত্ৰিকা।
প্ৰকাশন ঃ কাৰ্ত্তিক ২, ২০১৬

২) গামঘৰ মাস্তাহিক, ২০৪১ ঙৈত ১ গতেক ঞ্চক ম।

৩) মৌখিনী পত্ৰকাৰিতাক গতিহাম: ঞ্চী চন্দ্ৰনাথ মিশ্ৰ
ঞমৰ, মৌখিনী ঞ্চকাদমী, পষ্টনা

ঞপন মন্তৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাড।

২.৪. ভীমনাথ মা- নোকজীৱনপৰ মমেকিত ঞ্খানোক

ভীমনাথ মা-সঁপৰ্ক-7482066855

নোকজীৱনপৰ মমেকিত ঞ্খানোক

শ্ৰী ভ্ৰমৰজীক মাহিগচ্যম ৰঁক্ষফমিনা ছনি । কোনা খেত একফমিনা হোগ ছে, কোনা দুফমিনা ছে জে ৰঁড় উপজাও তাহিমে তেমৰো ফমিন মৃতৰিএ জাগ ছে । ওহন খেত 'মোনাক ষ্টুকড ী' কহৰেঁ ছে । মূদা, হিনক খেতমেঁ কোনা এহন ফমিন ছেকে নে ভৰিমক জে উপজল নহি হোগন, উপজৈত নহি হোগনি । গহো মননে ছিএ জে কেহনো ওৰৰ স্ৰমি একনেএক দিন ওম্বৰ ভই জাগ ছে, জখন ওকৰ নমী স্মখা জাগছে । মূদা, হিনক খেতক নমী তঁ দিনান্দদিন হৰিঞ্খাএনে জাগত দেখে ছিযনি । এহন জমীনকে কী কহৰেঁ ? হীৰাক ষ্টুকড়ী, পল্লাক ষ্টুকড়ী, মোতীক ষ্টুকড়ীজে কহি নিযো, মভ ছজতে । তেঁ নে, ৰঁৰ ঔনচামো ৰঁমাত ৰঁহি জাও, তেযো হিনক চামক পচামো গাছ মভ ঞ্ৰত্ৰমে নহনহাগতে দেখে ছিযনি ।

কৱিতা, কথা, উপন্যাস, নাটক, একাংকী, নিৰ্বন্ধ, যাত বা
 মঁল্লৰণ, বিপোৰ্তাঁজ, শোধ, মামীক্ষা, ষ্টিল্পণী, ডাগৰী
 আদিআদি, জকৰ ওৰয়ঁ অনৱৰত চনি ৰহন ছথি, তকৰ ছোৰ
 এখন ৰঁদত দূৰ ছনি । ৰীচক জগহকেঁ নগাতাৰ ভৰৈত চনৰাঁক
 ছনি । যে গ্ৰ কই ৰহনা খছি । হম একৰা মধ্যান্তৰ য়েহ মানৈত
 ছিয়নি । খপনে পূছৰঁ কোনা ? হম কহৰঁ তকৰ প্ৰমাণ থিক গ্ৰ
 পোথী 'মিথিনাক নোকজীৱন ঃ নোকমন্দৰ্ড' । এতে দিন েঁ
 জতে: গ্ৰ পঢ়ননি খছি, জতে গ্ৰ দেখননি খছি, জতে গ্ৰ মিখননি
 খছি, জতে গ্ৰ লিখননি খছি, তকৰ মনক তঁ নগাতাৰ ৰিভিন্ন
 পোথী মভমে দেখৰৈত আৰিঁএ ৰহন ছথি । এই কৃতিমে মভষ্টাক
 নিচোড় আনিকই ৰাখি দেননি খছি । অৰ্থাত এই পোথীকেঁ
 নেখকক এতৰাঁ দিনক কাৰ্যকৌশলক 'বিপোষ্ট' মানি মক ছী ।

এই পোথীক ৰচনা মভক নেখনচক্ৰ চাৰি দশকয়ঁ উপৰেক
 হোয়ৰাঁক চাহী । এতৱতা জাহি জাহি দিশামেঁ জতেক দূৰ ঘৰি
 হিনক ৰৌক্ষিক প্ৰৱেশ ভই মকননি খছি, তকৰ চোম মাখা তঁ
 অৱশ্য গ্ৰ কৃতি প্ৰস্বত কৰৈত খছি ।

এতই ৱিৱেচ্য ৱিষয়ক মঁকেত মাত্ৰ কৰৰাঁক প্ৰযাম কখন খছি

ৱিষয়

মাহিগিক, মাঙ্কৃতিক, ঐতিহাসিক, ৰাজনীতিক, প্ৰাকৃতিক, শাস্ত্ৰীয়
 এৰঁ নোকপক্ষীয় খছি, জকৰ ৱিচাৰক কেন্দ্ৰমে নেপানভাৰতম
 মমম্ব মিথিনাঞ্জেত্ৰীয় স্ৰুগোন আৰিঁ গেন খছি । নেখকক দৃষ্টিক
 ৰ্যাপকতা তঁ ৱিষয়ক ৱিৱিধতা, নিৰীক্ষণক মূখমতা, মোচক

স্বপ্নত্বা, ঞ্ৰিভিৰ্যাজিক নিৰ্ভীকতা এৰং তৰ্কক ঞ্ৰকাশ্যতা াহীৰ্য
প্ৰমাণিত ভ২ জাগত ঞ্ৰি।

বিদ্বান লেখক মধ্যকালীন গীতক উস্কাৰক চিন্তা ব্যজ কৰেত ঞ্ৰি
তঁ তিৰ্ণতিয়া গীতক তালপৰ য়েহো স্মুমেত ছথি । এক দিয়
মিথিনোমে পাৰস্বৰিক কীৰ্তনপৰস্বৰাক খোজ কৰেত ছথি তঁ দোমৰ
দিয় শিষ্মগীতক বিভিন্ন ৰূপক দৰ্শনো কৰেত ছথি । স্কৃতগীতক
পৰস্বৰামে পাৰম, হোৰী ঞ্ৰা ৰয়স্কক উলোয় ৰাঁটে ছথি তঁ গঁ ঞ্ৰাক
পাৰনতাক ৰক্ষা এৰং কমলানদীক স্মৃতিক মহত্ৰায়ঁ পৰিচযো
কৰেত ছথি । ঞ্ৰপন নোকস্মৃতিক ৰৈশিষ্ময় প্ৰকাশনক প্ৰমমে
নোকচিৰুকনা, নোকনৃত, (মিথিনা ঞ্ৰা জঠাজঠিন) এৰং নোকদেৰতা
(মেনহেম দীনাভদ্রী এৰং ৰাজা ভৰথৰী) কে চৰিতচঠা কৰেত দানকা
নোকনিক মহত্ৰা দেখেত ছথি । তহিনা, ধনুস্বাক
মকৰ, সুনন, জুডশীতন, শ্ৰীপঁচমী, পৰিপ্ৰমা, ছঠি তথা
ৰামনৰমী মন মিথিনাক ৰিশিষ্ম পাবঁনিতিহাৰকেঁ স্মামাজিক
সমৰস্মতাক প্ৰতীক মানেত ছথি । ধাৰ্মিক স্মনমে
জনকপুৰ, ঞ্ৰন্যোম্মান এৰং দহৰী গঠীক ৰিশেষ উললেখ েন
ঞি। জনকপুৰক এক স্মৰিখ্যাত জানকী মন্দিৰ (নৌনস্কা) কে
নিৰ্মাণস্মস্কক নিস্বকী প্ৰমাণক ঞ্ৰভাৰ মানেত তাহি দিয়
ঞনুস্কাৰক হেত্ৰে বিভিন্ন সৰকাৰ ঞ্ৰা জনতাক ধ্যান ঞ্ৰাপুৰু
কৰেত ছথি । ঐতিহাসিক ঘটনাক প্ৰমমে কনিধক ঞ্ৰা হৰ্ষৰ্ধন
কেঁ মিথিনা ঞ্ৰা নেপানয়ঁ স্মস্ককেঁ সপ্ৰমাণ পু ঞ্ৰু কযনে ছথি ।

নেপানমে মোডনে বিদ্যাপতিপদাৰনীক প্ৰয়ংগ উৰ্চায় তাহিপৰ পাঁচ
গোষ্ট ঞ্ৰনুস্কাৰমূনক নিৰঁস্ক লিখনে ছথি, জাহিমে ওকৰ খোজ এৰং

তকৰ ৰূপক অধ্যয়নক আহ্বান কয়ন গেন খিছি । দানক
 খতিবিজ নোককরি ঘাঘ, কৰীশ্বৰচন্দা মা, কৰিচুডামণী
 মধুপ, মহাকাৰ্য যাত্ৰী এৰং নোকগাথা উষ্কাৰক কাৰ্য ৰিম্ব
 উপযোগী খিছি । মৌখিনী কৰিতা এৰং পত্ৰকাৰিতাক মংগিঁ মাহিগমে
 নাৰী ৰিম্বৰ্শপৰ ফৰাকমঁ ৰিচাৰ কয়ন গেন খিছি । তহিনা, এক
 নিৰঁক্ষমে ভাশ্ৰভজক ৰামায়ণ আ নানদায়ক ৰমেশ্ব চৰিতক
 ভূতনাৰ্হেমক অধ্যয়ন মহল্পপূৰ্ণ খিছি । একৰ খতিবিজ
 নেপালম্ব মৌখিনীক ম্যামাজিক, ৰাজনীতিক, ক্ষেত্ৰীয় ভাষানীতিক
 মংগিঁ শিক্ষানীতিক মময়াকৈঁ প্ৰমুখতাক মংগ উজাগৰ কয়ন গেন
 খিছি ।

অন্তমে গ্ৰাহো কহৰঁ জে মঁৰেদনশীত মাহিগকাৰ দ্বাৰা প্ৰাপ্ত ক
 আপদা সূকম্ব আ কোৰোনাক ত্ৰামদীকৈঁ মাহিগমে মমেষ্টৰাঁক
 দামিল্লকে কোনা ছোড়ন জা মকৈ ছন, জাহিমে মম্বূৰ্ণ মানৱতা
 তৰাঁহ ভই গেন !

এতাৱতা ৰিম্বয়ৰম্বক মঁকেতমঁ স্লগষ্ট হোগচ্ছ জে মমীক্ষিত পোখী ভ
 ৰগঁকে পাঠকক অপেক্ষা পূৰ্ণ কৰৰাঁক যোগ্যতা ৰযেত খিছি ।
 ম্যামান্ণ পাঠককৈঁ এতৰাঁ জনতৰঁ প্ৰাপ্ত কৰৰাঁ নেন মাত ঘাষ্টক
 পানি পীৰঁই পঠিতনি । অশ্বমাক্কেম্বে ও জ্ঞানপিপাসু গঁভীৰ
 অধ্যোতাগণক চিন্তনক হেত্ৰ অনেক ৰিন্দু ভেষ্টতনি এৰং দানকা
 নোকনিমে স্লক্ৰিচ ৰিম্বয়ক আৰ অধিক জিজ্যামা জগৌতনি ।

মভমঁ নাভান্নিত তঁ দনু পাৰক 'ভম্বৰ' প্ৰেমী পা ক হোয়তা জনিকা
 অখন প্ৰিয় মাহিগকাৰক অভিনৱ ৰূপক দৰ্শন হোয়তনি । অনেক
 দেশমে ৰঁমন প্ৰৱাসী মৌখিত মমাজক ও নোকনি, জে মভ পনে

মিথিনাঐথিনীক গৰিমাময় খতীত এৰং উজ্জ্বল বৰ্তমানক গুণগান
তঁ স্নেত ছথি, কিন্তু ঞপন ধৰোহৰকে জানি নহি যকন
বহথি, তনিকা মভক হেত্ৰ তঁ গ্ৰ পোথী মিথি মিথিনা ডা বেব্ঠৰী
কহী য়েহ থিকনি । হৰ্ষ ঞছি জে ঞমেৰিকাক মিথিনা য়েঠৰ ঞপন
প্ৰকাশনক শ্ৰীগণেশ মৰ্থা উপযুক্ত পোথীয়াঁ কয়নক ঞছি ।

ঞপন মন্তৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাড।

২.৯.ৰিজয় গুমাৰ মিশ্ৰ- বামভৰোম কাপড়ি 'ভ্ৰমৰ'জীক মংগ
মাফ্ৰুকাৰ

ৰিজয় গুমাৰ মিশ্ৰ

বামভৰোম কাপড়ি 'ভ্ৰমৰ'জীক মংগ মাফ্ৰুকাৰ

১. বাম ভৰোময়ং ভ্ৰমৰ কোনা বঁননং ?

(১) গ্ৰা গপ থিক হাণ্ডনক। জখন মৌষ্টিককে পৰীক্ষামে ফাৰ্ম ভৰবাক মময় ঞ্চনৌক ত কিছু মিত্ৰ কহনেনি জে নাম এহিমে ভৰবৌক ও ঞ্চায়ী ভই জাএত। হম 'ভমৰ' উপনা মং গঢ় পঢ় নিখৌত বহী। ভেন জঁ একৰা ফাৰ্মমে নিখিদেবৌক ত 'ভমৰ' হমৰ ঞ্চায়ী উপনাম ভই জাএত। ঞ্চা তাহী নৌন মং হম একৰা নিখনে বহী। মূদা হমৰ প্ৰধানাধ্যাপককে গ্ৰা নহি পচনেনি। ও তকৰা কষ্টেত হমৰা নিক জকাঁ ফষ্টকাৰনেনি মভ চাহতা হৈ ি কৰিএ বঁন জাএ..।

যছপি ওত হমৰ নাম ত কাষ্ট দেন গেন, মূদা হমৰ মোনমে ঔঠন জে লক্ষ বহএ যে একটা মংকল্প ৰূপমে ৰূপান্তৰিত হোগত 'ভমৰ' উপনামক মংগ বচনাশীত বহন। ঞ্চা ঞ্চাগ হমৰ মংগ এহি তবহে জুড়ন ঞ্চি জে মৌখিনী মে জঁ 'ভমৰ' কহী ত ্বায়ঃ নোক হমৰে বঁমৌত ঞ্চি।

২. নাষ্টক,বঁগমঁচ,গীত ঞ্চাদিক ৰাম ভৰোম মাহিগমূজনক ভমৰক কোনা বঁননগ্গ ?

(২) হম কহিচুকন ছী ঞ্চৰুএমং 'ভমৰ' নিখৌত বহনগ্গ। ্বায়ঃ তহিয়া হমৰা নাগন বহএ 'ভমৰ'মং জতে ৰাগ বঁগক বৌধ হোগত জৈক ও হমৰ কাঁচ মোনপৰ হারী ভই গেন চন। তএঁ গীত হো, নাষ্টক হো ঞ্চথরা মাহিগক ঞ্চন্ড ৰিধা..। হম নিবন্তৰ 'ভমৰ' উপনামক মংগ নিখৌত বহনগ্গ।

৩. মুনন ঞ্চি নোক গীত ঞ্চা ঞ্চন্ড গীতক কৌমেষ্ট মেহো কযনে ছী।ওকৰ পৰিণাম কন ?

(৩) হম ৰঁতেয়ঁ গীতক প্ৰতি আকৰ্ষিত ৰহনহুঁ। হাগঙ্কনমে ৰহৈত আৰ্ঠ পল্লাক একঠা গীত মঁগ্ৰহ 'জৰানীক দিন' নাময়ঁ িকাননে ছনহুঁ। জে ৰেনরে ম্শ্ৰেশন পৰ একঠা গায়ক দ্বাৰা গাওন াগত ছন। ৰাঁদমে হমৰ ৰঁদতো গীত প্ৰমিদ্ঘ ভেন। নেপালী ফিন্‌ম 'মীতা'মে হোৰী গীত খুৰঁ চঠিত আছি। তহিনা মৌখিনী শ্ৰেণীফিন্‌ম 'একঠা আওৰ ৰঁমন্ত' মে দৃষ্টা গীত ফিন্‌মাকন ভেন জাহিমে 'মখী হে মারনকে বঁল্ল মিমী কাফী নোকপ্ৰিয় ৰহন। কিছু ৰষ পূৰ্ 'অবিপন' নাময়ঁ ৯ গোষ্ট গীতক এনৰঁম ৰঁহাৰ কেনহুঁ জে ভিডিযো এনরম কে ৰপমে শ্ৰোতাৰীচ পমীন কযন গেন। হমৰ অখন যুষ্টযুৰ ঠেনন আছি 'মূজিক' মিথিনা' তাহিমে হমৰ আনো আনো গীত মভ ৰাখন আছি।

্৪. অখন মাহিণ মাদনা,কনা আ মাস্কৃতিক মাদনাক দস্তাৰেঁজী শৰ দেৱাঁক আৰঁশ্বকতা কোনা বঁমনহুঁ ?

(৪) নেপানমে পুস্তক প্ৰকাশনক আভাৰ ৰহনৈক। জহিয়া হম নিখৰঁ শ্বৰ কযনে ৰহী আঁগৰপৰ গন জোগ নেখক ৰহখি। তাহুমে পূৰ্ণকানিক ত নহিএ। মভ কতৌ নে কতৌ ৰোজগাৰীমে নাগন ছনোহ। হম জঁ কি তাহিমঁ মজ ৰহী, পূৰ্ণকানিক নেখক ৰহনহুঁ। আ আগ পচায় মঁ ঔপৰ পুস্তক প্ৰকাশিত ভই মকন আছি আ মে বিভিন্ন বিধাকে। হমৰ মদেঁৰঁ মান্যতা আছি অখন চিন্তন মননকে দস্তাৰেঁজী ৰপমে ৰাখি দেৱাঁক চাহী। পাঠককে তকৰ মূন্যাকন কৰ দেৱাঁক চাহী। অখনেয়ঁ অখন নেখন ৰা ৰাঁজিল্লকে মাথ পৰ চঠা ক ৰাখৰঁ ঔচিত নহি।

৯. যাহিৰ, মিনেমা আৰু সমাজক মৰোকাৰকে নকাৰনে নহি জা
মকৈছ। এহিমে ফিল্ম নিৰ্মাণক স্ৰমিকা কেহন হযৰাঁক চাহী ?

(৯) যাহিৰ মিনেমা আৰু সমাজ এক দোষাৰাক অস্তিত্ব থিক। এক
দোষাৰাক বিনা ককৰো মোজৰ নহি ভই মকৈছ। যাহিৰ জহিনা
সমাজকে মচত কৰেত অছি, মিনেমা মেহো সামাজিক মদভাৰ
আৰু প্ৰমকে স্থাপিত কৰৰাঁক মাধ্যম হোগছ। তখন জন্তু যাহিৰ
অপনৰাঁষ্ট ছোড়ৰাঁক গনতী কৰেত অছি, মিনেমা মেহো নীক
মন্দেৰ প্ৰৰাহিত নহি কই পৰেত অছি। তওঁ ফিল্ম যোদ্ৰোশ্য আৰু
মভকে মংগ নই চনৰাঁক সামৰ্থ্য বখনিহাৰ হযৰাঁক চাহী আৰু
তাহিমে যাহিৰ ওকৰা অৰ্থ প্ৰদান কৰেত অছি।

১০. মিথিনাক নোক অৰ্ধদানকে মৰ্ষিত কৰৰাঁক নেন ফিল্ম
নিৰ্মাণক মহত্ব কতেক ?

(১০) হম পহিনে কহন অছি সমাজক খুজনে চিত্ৰণ থিক ফিল্ম।
এত মিথিনা আৰু মেথিন সমাজক জীৱন পদ্যতি, ওকৰ ব্যথা
কথা, হাম পৰিহাম মভক মংগেৰক মংগ ফিল্ম বঁনত ত ওকৰ
মহত্বা অপনে আপ সমাজমে স্থাপিত ভই জাএত।

১১. ফিল্ম নিৰ্মাণক দৃষ্টিওঁ পুনোৰাধাম, জনকপুৰ াম আৰু
সীতামণী যথেষ্ট সৃষ্টিগ মানন জাগছ। মাতা জানকী কহাঁ ধৰি
এহি নোকেশনেমে জগহ পৌননি অছি ?

(১১) দেখু গ্ৰ ত জানকাৰীক বিষয় ভেন জে মাঁ জানকাৰীক
জন্মস্থনী মভক পৰিৱেশমে ফিল্ম নিৰ্মাণক কতেক মভাৰ্যতা
কৈক আৰু তকৰ উপযোগ কতেক কয়নে গেন অছি। ওনা

ফিল্মকাৰ নোকনি এহি নোকেশন পৰ নিবন্তৰ শৃষ্টি কৰেইত
 ঞ্চএনাহ ঞ্চি। ভনে ওকৰ বিষয় বস্তু, মাঁ যীতাক
 জীৱনপৰ ঞ্চাধাৰিত নহি হো। নেপালীয়ে ফিল্ম ৱঁনন
 ছন যীতা। মূদা ও জনকপুৰক পৃষ্টিমি পৰ নৱকথাক যঁগ
 পেঘ ৱঁজেষ্টক ফিল্ম ছন। হমৰ গীত এহী ফিল্ময়ে ৰাখন গেন
 ছন। ঞ্চাগ কান্হি জনকপুৰধাম জানকীমাঁদিৰ নগায়তয়ে একঠা
 নেপালী ফিল্মক শৃষ্টিগ একমাম যঁ ভই বহন ঞ্চি। নাম ঞ্চি
 ভাগৱত গীতা। মূদা কথা কিছু ঞ্চাৰে ছেক। কান্হিএ পুনৌৰাধাম
 গেন ৰহী। ওত কহন গেন জে এত্ত শৃষ্টিগ হোগত ৰহেইত ঞ্চি।
 কোনো ভিডিযো ঞ্চথৱা শৃষ্টি ফিল্ম ঞ্চাদিক। মাত্ৰ ৰাম যণকালীন
 ঠবিৱকে নই ফিল্ম ৱঁনন হো হমৰা জাত নহি ঞ্চি।

১.নেপালক ফিল্ম উদ্যোগ ঞ্চাঞ্চা কাঠমাণ্ডুয়ে গায়ক গায়িকাক
 যঁগ গীতক ভণ্ডাৰ ঞ্চি। ওহিমঁ মিখিনাঁচন কহাঁ ধৰি নাভাৱিত
 ভন ঞ্চি ?

(১) নেপালয়ে নীক ফিল্ম উদ্যোগ ছেক। হঁ, একৰানেন কোনো
 ফিল্মযীঠী নহি ভই পোনক ঞ্চি। তএঁ একৰ শৃষ্টিগ এহিনা ৱৌঞ্চা
 ৱৌঞ্চা কই কখন জায়ত ঞ্চি। তেৰো কনাকাৰ ছথি, দৰ্জনো গীত
 ৱঁনেইত ঞ্চি। একযঁ এক গায়ক ছথি ময়ুগ্ৰ ধৰিজা কই ফিল্মক
 প্ৰোমে হোগত ছেক। ভাৰতীয় গায়ক গায়িকামঁ গীত গৱাঁওন
 জাগত ছেক। জঁ কি উদিতনাৰায়ণজী নেপালীএ ছথি তঁ কহী
 দানকো যঁ গীত গৱাঁওন জাগত ছথি। তখন এহি গণ্ডমট্টীজমঁ
 মিখিনাণ্ডনকে কী উপনৰ্দ্ধি ত গোনমোন শৰ্দ্ধয়ে কহী ত শূন্য।
 কোনো ঞ্চান বিশেষপৰ শৃষ্টিগ কই নেৱঁ ঞ্চথৱা কোনো

মিথিনাশ্ৰুতক কনাকাৰকে ছোষ্ট মোষ্ট বোন দই উপনৃত কই দেৱঁ মমগ্ৰুপেঁ 'লাভান্নিত'ক শ্ৰেণীমে নহি আ ল জা মকৈছ। হঁ তখন এক আধষ্টা ফিল্ম আএন আছি জৰুৰ জাহিমে মধেশক চৰিত্ৰকেঁ আৰ্গা নাৱিঁ কথাকে ওজন দেন গেন আছি।

৯.আধনিকতাক অন্বৰ্গন প্ৰভাৱ আ অন্বৰ্মস্কৃতিক পৰ ৰেশ মিনেমাকে দোষী মানেত আছি।এহনা স্থিতিমে মৌখিনী ফিল্ম নিৰ্মাণ কোনা হযৱাঁক চাহী ?

(৯) আধনিকতাক নামপৰ জাহি তৰহেঁ ফিল্মকে কথানক আ আহিবন পহিবনকেঁ নৱৰুপ দই দেন গেন আছি, ও মৰ্থা চিঙনীয বিষয় আছি। তখন দৰ্শককেঁ অন্বনা দিশ ঘিচৱাঁক নেন আ ৱাঁকমআফিম পৰ পাগ অন্বনকে নেন মাত্ৰ একৰ উপযোগ ভই বহন আছি। এহন ধাৰণা জঁ ৱঁনেত বহত ত নীক ফিল্মক গুঁজাযশ কম ভই জাএত। ভোজপৰী ফিল্মক ৱঁঠৈত ডেগক পাছাঁক কথায় মৌখিনী ফিল্ম নিৰ্মাতা নোকনিকেঁ শিক্ষা নেৱাঁক চাহী, নকুন কক নহি, ওহিম জঁ কোনো নকাৰাডেমক গন্ধ আৱঁ ত চৈক ত ৱঁচি কই বহৱাঁক নেন। হমৰা মভক অন্বনে মমাজমে ৱঁদাতো এহন বিষয় আছি। তকৰ উঠান কই দৰ্শক ৱীঠ আয়ন জা মকৈত চৈক। তকৰা নেন ব্যৱমায়িক নিৰ্মাতা, নিৰ্দেকক জৰুৰতি চৈক জে মৌখিনীমে নহি আছি। কিছু ৱঁনন, চনৱোঁ কযন ফেৰ জে দায়ন ত মমহৰন নহি।

১০.অন্বন মহল্লাকাংগী মাহিল আ মাংস্কৃতিক যাত্ৰাক মূখ্য মূখ্য অন্বক ৱঁৰ্ণন কৰী?

(১০) মাহিছা আ মাস্কৃতি হমৰা মভক প্ৰাণ আছি। জাহি পৰিৱেশম হম কাজ কৰিত চী তাহিমে ত আৰ একৰ জিম্মেৱাৰী ঝি ি গেল চৈক। হমমভ এহি পক্ষকে আৰ্গা নযৰাঁক নেল প্ৰতিৱদ্যতাপূৰ্বক নাৰ্গী।

জহিয়া কহিয়ো মাহিছা মেৱাক আভিয়ান শ্বৰু কৰনে বহি তহিয়া মাত্ৰ আপন মাহিছিক গচ্ছা পূৰ্তিক নেল উমোহিত ভই নাগন বহী। ঝাদমে জখন হম গ্ৰা আনুভৱ কএনাঁ, মৌখিনী ভাষা, মাহিছমে হমৰা মন নোকক কাজ কৰৰঁ কাৰ্চিন চৈক আ মংখ্যা মেহো নগণ্য চৈক ত গ্ৰা হমৰ মীশন ভই গেল। জাতি পাতি আ ৰৰ্গ ৰিভেদক জানমে ফমল মৌখিনীকে মভ ৰৰ্গ ফেত্ৰক ভাষাক ৰূপমে স্থাপিত কৰৰাঁক একটা নগন হমৰ মহল্লাকাংক্ষাকে আৰ্গা ৰঁটোনক আ মঁভৱতঃ তকৰে পৰিণাম স্বৰূপ হম নিবন্তৰ মমাজমঁ প্ৰাজিক ব্যক্তিব্ব আ মঁম্বামঁ মম্মানিত হোগত ৰ নাঁ আছি।

ভনে হমৰ আভিয়ান দেবীমঁ মান্য়তা প্ৰাপ্ত কৈনক আ কৰ কাৰণ একলা চনো কেৰ ৰাঁধ্যতা বহনে। মূদা জখন স্মীকৃত ভেনাঁ ত তেহনে মম্মান আ আৰম্ভৰ আৰেঁত গেল। হমৰ গএহ মাহিছিক আ মাস্কৃতিক যাত্ৰা হমৰা নেপালক ৰাঁদত প্ৰতিষ্ঠিত মঁম থান 'মামাপ্ৰকাশন'ক পহিনে মম্বেশী আধ্যক্ষ ৰঁনৌনক, নেপাল প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠানক পৰিষদ্ মদ্য ৰঁনৌনক আ এখন মম্বেশ ৰ্বেশ মৰকাৰ দ্বাৰা গঠন কএন গেল 'মম্বেশ প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠানক আধ্যক্ষক ৰূপমে কাজ কৰৰাঁক আৰম্ভৰ প্ৰদান কএন গেল আছি। কহৰাঁক জৰুৰতি নহি, জাহি মাহিছিক আ মাস্কৃতিক যাত্ৰাকে নেল হম

নিৰন্তৰ নিজী স্তৰ পৰ নাগন বহনোঁ, খাৰ মৰকাৰী স্তৰ পৰ তানুঁ
নীক ঠংগুঁ, উচিত প্ৰক্ৰিয়াঁ এই ক্ষেত্ৰক নেন কাজ কই মকৰুঁ।

খপন মন্তব্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাউ।

মাফুকোৰ- দিনেশচন্দ্ৰ গোপাল

মৌখিনী পত্ৰকাৰিতা ঞ্খনায়ে ঞ্খন ঞ্খনহাৰ দেখি দেখি খুশ
হোৱা নে কৰেই চী:ৰীৰ্ধি মমহিৰকাৰ,মমাদক শ বী বাম
ভৰোম কাপড়ি ভমৰ

খাৰক দিনয়ে শ্ৰী বাম ভৰোম কাপড়ি ভমৰ কোনো পৰিচয়কে
মোহতাজ নহি ছিথি। ৰিগ্ৰম মমত ২০০১ মানে ম. বামগ্ৰনাম
কাপৰ ঞ্খা ম. দুখনী দেৱীক মন্তানকৰূপয়ে ধলুয়া জিনো,ৰঁঘচৌৰা
গাময়ে জন্ম নেনে শ্ৰী ভমৰক এখন ধৰি তীন দৰ্জন ৰিডি ্ৰন
ৰিধাক পুস্তক প্ৰকাশিত ছিহি ত জনকপুৰ একমপ্ৰম
দৈনিক(নেপালী),গামঘৰ মাস্তাহিক(মৌখিনী) ঞ্খা ঞ্খাজৰ
ষ্ট্ৰেমামিক(মৌখিনী)কে প্ৰধান মমাদক,প্ৰকাশকক ৌমিয়তম
মংগ ছিথি। নেপালী মৌখিনীয়ে মশজ হম্মাফৰক ৰূপয়ে
ম্মাপিত শ্ৰী ভমৰ মমূৰ্ণ মৌখিনী মংমাৰম ঞ্খন উপস্থিতিকে

মজবুতীক যংগ ৰাখি চুকল ছথি। এখনে হিনক দোমৰো ৰূপ
মৌথিলী যংমাৰ দেখলক খ্ৰিছ একটা যশজ গীতকাৰক ৰূপমে।
হিনক খ্ৰিপন ভিডিযো এলৰম হানেমে ৰঁহাৰ ভেন খ্ৰিছ জে
কাহী চঠিত ভ বহল খ্ৰিছ। গ্ৰা খ্ৰনেকো ৰিঁধামে খ্ৰিযেত ছথি মূদা
মূনৰূপয়ং গ্ৰা কৰি ছথি খ্ৰা এখন ধৰি হিনক তীন গোষ্ট কৰিতা
যংগ্ৰহ প্ৰকাশিত ছথি খ্ৰা চাৰি গোষ্ট কৰিতাযংগ্ৰহক ম্মাদন কএনে
ছথি।

ৰবিৰ্ধ ষাহিৰকাৰ এৰং পত্ৰকাৰ ৰামভৰোয় কাপড়ি "ভমৰ"যং
পত্ৰকাৰ দিনেশচন্দ্ৰ গোপাল ক ৰীচ ভেন ৰাঁতঠিতক মা যংক্ষেপ
এত্ৰ প্ৰস্তুত খ্ৰিছ।

1. মৌথিলী পত্ৰকাৰিতা কহিয়া যং প্ৰাৰম্ভ কখন?

-হম ২০৩০ যানমে খ্ৰঠনা পত্ৰিকাক প্ৰকাশন কখন, জে খ্ৰখিল
নেপাল মৌথিলী ষাহিৰ পৰিষদক প্ৰকাশন ৰহৈক খ্ৰা হম
যম্মাদক ৰহী। ৰাঁদমে হমৰে প্ৰকাশন কৰ পডল জে এক দশকযং
উপৰ ধৰি জাৰী ৰহল।

2. মৌথিলী পত্ৰকাৰিতাক চুনৌতী খ্ৰা যম্মাৰনা কেহন ৰঁ মূনা
জাগছ?

-মৌথিলীমে পাঠকক খ্ৰভাৰ ঠেক। পত্ৰিকা ৰিঁকাগত নহি ঠেক।
জে কেও খ্ৰপন নগানী খ্ৰা প্ৰযায়ং নিকানিতো খ্ৰিছ ত ওকৰা
স্বৰীয় ৰচনা ভেঠেত নহি ঠেক। জঁ কি পত্ৰিকা কে ৰাঁজাৰ নহি
ঠেক, ৰাঁয়মাযিকৰূপে নোক খ্ৰাৰ নহি চাঠেত খ্ৰিছ। পৰিণামতঃ
মৌথিলী পত্ৰিকাৰিতা খ্ৰবুঁহ ভ ক ৰহি গেল ঠেক। ৰঁদৰংগী

মিথিলা-খারাজ মন পত্রিকা কৰোডো ঠকা ক চূনা নগা গেল
প্রকাশককে, মিথিলাক গঠমে ময়সি নহি মকন। জহা ধৰি
মস্বাৰনাক গপ খছি কানো তৰহেঁ উলোমময় নহি। পেঠ কাটিঁ রঁহাৰ
রঁবেত বদা আ খখনামে খপন মঁহ দেখি দেখি প্রশম্ন হোগত দা।

3. মৌথিলা পত্রকাৰিতামেঁ এতেক বায় চূনৌতী হোগাতো ফেৰ
মাহিগিক পত্রকাৰিতা তৰফ কানো আকর্ষিত ভেনৌ?

-কহনেদা নহি, খখনামে খপন খন্বহাৰ দেখি দেখি খুশ হোএরাঁ
নেল।

4. খাঁজ্বৰ কতেক র্ষ মঁ প্রকাশিত হোগত খছি?

-বি.ম.২০৪৯ মই শ্বৰ ভ দশ র্ষ ধৰি চনল। ফেৰ রঁম ভ গেল
মে পুনঃ ২০১১মঁ প্রাৰম্ভ ভেল খছি আ নিবন্তৰ জাৰী খছি।

6. পঞ্চায়তকালমেঁ পত্রপত্রিকা প্রকাশন কৰেঁ ত রঁড দৃকহ
ছনে , খপনে কানো ডেগ আগা রঁটেনিই?

-ওহি মময়মে পত্রিকা দৰ্তা কৰা ক প্রকাশিত কৰেঁ দৃকহ জ ুব
বহে। তখন খঠনাক প্রকাশন মঁকননক স্বপমে ভেল বহএ। আ
মে বিশ্ব মাহিগিক মাত্ৰ। খনো পত্রিকামেঁ খায়ল বহে, মঁ মাত্ৰ
মাহিগিক মঁকননক স্বপমে। বাজতন্ত্ৰ আ বাজাক বিশ্বমে
কানো শঙ্ক নহি আৰিঁ মকৈক তকৰ খ্যান কৰ পটেক। জহাঁধৰি
মমাঠাৰপত্রক রাঁত ছে ত গামঘৰ মাগাহিকক প্রকাশনমে হম্বা
রঁড রঁড পাপড বেঁল পডল বহএ। একদশকক খথক প্রযামক রাঁদ
ত্বেকালীন মীডিযো দামোদৰ বেগমীক মহযোগমঁ ২০২১ মালমে

একৰ প্ৰকাশন ম'ভৰঁ ভ মকন। জে খ্ৰাণ ধৰি নিবন্তৰ জাৰী খ্ৰি
খ্ৰা ঐথিলীক মাগন ম্ঠোন পত্ৰিকা মিথিনামিহিবক রাঁদ ম'ৰঁ
ৰেঁয়ী মময় ধৰি নিয়মিত চনৰেঁনা পত্ৰিকা বঁনি মকন খ্ৰি।

7. মৰকাৰী প্ৰতাডনা, রা ত্ৰায়ক কোনাে খ্ৰনুভৰ।

-প্ৰতাডনাক ত তেহন কানোে খ্ৰনুভৰ নহি, ম্ৰদা ত্ৰায় নিবন্তৰ
ৰেঁনন বহেঁত চন।

8. মহাকৰি ৰিছাপতি নেপাল প্ৰায় ম'ক্ষমে খ্ৰপনেক ধ বণা কী
থিক?

-কোনোে নৰ নহি। ৰাজা শিৰমিহক ম'কষ্টকানমে মহাকৰি
ৰিছাপতি বানী লখিমাকে ম'ৰক্ষাৰ্থ নেপালক ৰাজাপুৰামিে ক
ওহিঠাম ন খ্ৰনলখিহ জে রাঁবহেঁ ৰ'ৰ্ষ ধৰি বহনোহ। এহি খ্ৰ ধিমে
শ্ৰীমদ্ভাগবতক নিপ্যাঁতৰ,নিখনাৰনীক বচনা খ্ৰা কতেকো
ম'প্ৰমিষ্ক গীতমভক প্ৰণয়ন কএনেনি জে খ্ৰাণ গতিহ্যমে দানক
প্ৰমাণিক বচনা মানন জাগত খ্ৰি। মাঁচ কহী ত ম'মূৰ্ণ ঐ িনী
মাহিৰকে নেপালক গ্ৰা পেধ যোগদান চ্ৰেক।

9. নেপালমেঁ ঐথিলী পত্ৰকাৰিতা খ্ৰা মাহিৰিক খ্ৰৰছা কেহন
বুঁমনা জাগ্ৰে?

-পত্ৰকাৰিতাক ত কহিএ দেনদ,তখন মাহিৰিক রাঁত কৰী গ্ৰা
পূৰ্ণৰূপেঁ জগজিয়াৰ ভ বহন খ্ৰি। নোকমে কানোে তৰেঁ মাহিৰ
নেখন মাত্ৰ নহি তকৰা প্ৰকাশনক জোশ ৩৫-পল্ল ভ বহনৈক

খছি ,এহিম্ ঞানক ভৰোমে ফৌজদাৰী খেনএৰাঁক পবন্নবাক খন্ত হোৱত দেখি পঠি বহন কৈক।

10 খপনে নেপান প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠানক প্ৰাজ পৰিষদমে চ্চনৌহ, প্ৰতিষ্ঠানমে মৌখিনীক দিগ্গা দগ্গা কেহন খছি?

-হম খপন খৰঁধি ভৰি জে কিছু ভ মকন কএন, যছপি প্ৰজামে মৌখিনীক কোনো খনগয়ঁ ৰঁজেঠ নহি কৈক। এহনো স্থিতি ে নগভগ খাধা দৰ্জন মৌখিনী পুস্তকক প্ৰকাশন খা তহিনা এক দৰ্জন জতেক মৌখিনীক ৰিভিন্ন ৰিধাপৰ মঁগোষ্ঠীক খায়োজন কএনাঁ। হমৰা চ্চোডনা খাৰ্চুৰ্ষয়ঁ ঔপৰ ভ গেনে, এক্কাঠা কোনো কাৰ্যগ্ৰমক মূচনা নহি খছি। হমৰা প্ৰজামে বহৰঁ কিছু গোঠেকে ৰৌম ভ গেন বহনি। তখন এহনো খৰঁছামে দনকা মভক খাশ্চৰ্যজনক চূপী বহয়্যময খছি।

11. ৰাষ্টিয় স্তৰ পৰ প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠান ফাৰা প্ৰকাশিত খঁগন মৌখিনী পত্ৰিকাক খৰন্না কী খছি?

-জখন হম প্ৰজমভামে গেন বহী তহিএ একৰ প্ৰকাশন ৰৌনে বহী খা হমৰ কাৰ্যকানমে খনেকো এতিহাসিক মহল্পক ৰিঁশেয়াঁকক প্ৰকাশন ভেন ৰহৈক। এম্হৰো প্ৰকাশিত হোৱত বহন খছি।

12 মৌখিনী পাঠয পুস্তকক খধ্যয়ন ৰিছানযম্মখী কিএকনে ভ বহন খছি?

-গ্ৰা ত পাঠ্যপ্ৰক্ৰম বিকাস কেন্দ্ৰকে পুছৰাঁক চাহী। মান জঁ গ্ৰাণস্বৰীয
চৈক ত রাঁজাৰ ত পএৰাঁক চাহী। যে কোনো বিদ্যালয় এক া
স্বীকাৰ নহি ক পাৰিঁ বহন খিচি খানে বিদ্যার্থীএকে এখনকা
পুস্তকমে ঝটি চৈক। মৌখিনী ভাষাক প্ৰচাৰ প্ৰমাৰ এহিমঁ ঝকন
খিচি, মূদা ককৰো নেন ধনমন।

13. খপনেক জীৱনক কোনো খৰিম্বৰণীয় পন।

-হঁ, ২০১২ মানমে জখন পহিন মাযাদেৱী প্ৰজা পুৰস্কাৰ হমবা
ভেটন চন। এহি দুখাৰে নহি জে ওকৰ ঠনতীয বৰ্ষপূৰ্ ক বাশি
পচাম হজাৰ ঠকাক বহৈ। ও এহি দুখাৰে জে মৌখিনীমে খাগ্ৰ
কান্হি জেনা গ্ৰুঁ বঁনা পুৰস্কাৰ বঁঠৰাঁক পৰম্বৰা বিকাসিত ভ বহন
খিচি , যে এহিমঁ ভিন্ন মৰঁথা খপ্ৰগাশিত ও ঘোষণা এখনো
বোমাঁচিত ক দৈচ।

খপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পচাঙ।

२.१. खशोक-बामभरुय कपडि 'अमर'क उपन्यास 'घरम ँहा'

खशोक-संपर्क-8986269001

बामभरुय कपडि 'अमर'क उपन्यास 'घरमँहा'

ঘৰমুঁহা উপন্যাস ২০১২ গ্ৰামে প্ৰকাশিত ভেনে খিচি। ২১ম শতাব্দীয়ে মৌখিনী উপন্যাসক প্ৰকাশনয়ে গতি আনে চি। ২০১২য়ে গৌৰীনাথক 'দাগ', প্ৰদীপ বিহাৰীক 'শেষ', হেতুকৰ মাক 'পৰাতী', নীৰজা বেণু কেৰ 'গজোত', মক্ষকাঁত মা কেৰ 'মমতা জোগী', মনমোহন মাক 'কৃষ্ণ মৰ্প' কে মংগ ভমৰক 'ঘৰমুঁহা' উপন্যাস আনে। এহিমাঁ পহিনে হিনক কোনো উপন্যাস নহি আনে বহে। বামভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ' নেপানয়ে মৌখিনীক জানন-মানন মাহিগকাৰ চি। হিনক কৰিতা, গীত, গজন কেৰ মংগ্ৰহ প্ৰকাষিত খিচি। দু ঠা কথা মংগ্ৰহ 'তোৰা মংগে জএৰৌ বে গুজৰাঁ' আ 'দগনী উপৰ রঁ েত গংগা' মেহো প্ৰকাশিত চনি। নাষ্টক আ শোধ চনি। আনেখ মভহক মংগ্ৰহ চনি। পত্ৰিকাক মংপাদন নগাতাৰ কই বহন চি। পোখী মভহক মংপাদন কেনে চি।

ঘৰমুঁহা উপন্যাস নেপানক মধেশ আন্দোলনক পৃষ্ঠভূমিয়ে পহাড়া যুৱতী আ মধেশী যুৱকক প্ৰেমকথাপৰ আধাৰিত খিচি। কথা হো রা কৰিতা প্ৰেম ভমৰক স্থায়ী ভাৰ বহন খিচি। এহি উপন্যাসক মংৰঁধয়ে প্ৰমিষ্ক মাহিগকাৰ বাজে ্ৰ্ধ ৰিমন ভূমিকামে নিখনে চি। জে "আখ্যানকাৰ ভমৰ আপনা মময়ক প্ৰমাণিক খিমা আৰঁএ রঁনা পীঠী দৰ পীঠী ধৰি মনএৰাঁমে উম্মুক চি। তেঁ প্ৰস্তুত উপন্যাস মুক গতিহাসক মখৰ মহোদৰ ভএ গেন খিচি। বাজনৈতিক ঘণ্টনাগ্ৰমক ধৰাতনপৰ কল্পনাক ফুট্টা, মূতিকা, মন্দী মন আদিমাঁ মমকালীন মধেশক জীৱন্ত মূৰ্তি তেয়াৰ কই মমাজিক মংৰঁধ-ৰঁধক বাগময়তাক বংগ তেউৰন গে খিচি জে ফুট্টাৰী খিচি। উপন্যাস ঐতিহাসিক মহল্লক দাৰেঁদাৰ এহু

কাৰণে খ্ৰিষ্টি জে গ্ৰা পহিনে নেপালীয মৌখিনী উপন্যাস িক জে মমকালীন ৰাজনৈতিক ঘটনাগ্ৰন্থপৰ আধাৰিত খ্ৰিষ্টি।"

মধেশ ক্ষেত্ৰমে ৰহনিহাৰ কতেকো পহাড়ী পৰিৱাৰ ওহিঠামক জীৱন ও মংস্কৃতিমে ৰঠি-ৰঁমি গেনে খ্ৰিষ্টি। কতেকো ৰু জি ও পৰিৱাৰক ৰীঠ মিত্ৰতা ও ল্লেহ কাযম ভই গেনে ঙ্কেক। মধেশ আন্দোলন তীৱ ভেনাপৰ ওহিমে কতেকো খ্ৰৰাজক ও হিঁমক তল্প মগ্ৰিয় ভই জাগত খ্ৰিষ্টি। খ্ৰপহৰণ, নুঠ আদিক ধঁধা কৰই নগৌত খ্ৰিষ্টি। এই উপন্যাসমে মধেশ আন্দোলনক ৰিসৃত ৰণন খ্ৰিষ্টি।

উপন্যাসমে ৰমেশ উপাধ্যায় এক শিক্ষক ছথি। ও পহাড়ী মূন কে ছথি। এহন কতেকো পৰিৱাৰ মধেশমে খ্ৰিষ্টি। মধেশ আন্দোলনকেঁ ওকৰ মভহক মমৰ্থন ঙ্কে। আন্দোলনী ও মৰকাৰক ৰীঠ ৰঁগত ৰেঁৰ মমমৌতা হোগত ঙ্কেক। মাঁগ মভ মূদা পূৰা নহি ভই পৰেঁত খ্ৰিষ্টি। কিছু নোক আন্দোলনকেঁ হিঁমক ৰঁনৰই চাইত খ্ৰিষ্টি। নোক মৰকাৰী দমন ও শোষণমঁ ৰম্ভ ভই গেনে খ্ৰিষ্টি। গ্ৰন্থশঃ পহাড়ী আ মধেশীক ৰীঠ ৰেঁমনম পনপি জাগত খ্ৰিষ্টি। হিঁমক তল্প মভ আ নুঠ কৰৰামে নাগি জাগত খ্ৰিষ্টি। খ্ৰহী গ্ৰন্থমে ৰমেশ উপাধ্যায় কেৰ ৰেঁঠী কিৰণক খ্ৰপহৰণ ভই জাগত ঙ্কেক।

কিৰণ জে এক পহাড়ী মূনক খ্ৰিষ্টি ওকৰা মধেশী কামেশ্বৰ মিংহক ৰেঁঠা ৰাজীৱমঁ প্ৰম ঙ্কেক। দূনু ৰিৱাহ কৰই চাইত খ্ৰিষ্টি। দূনুক পৰিৱাৰকেঁ মেহো কোনো আপত্তি নে ঙ্কেক। উপাধ্যায় কে দ্য নাথ ফিৰৌতী দেৱাঁক ৰহেঁত ছনি। এই নেনে খ্ৰপন মকান ৰেঁঠি েঁত ছথি। ৰাজীৱকেঁ গ্ৰা জাত হোগত ঙ্কেক জে এই খ্ৰপহৰণ উছোগক মৰগনা ওকৰে ৰাঁপ ঙ্কেক। ও খ্ৰপন মাএমঁ মীনি কামেশ্বৰ মিংহক

বিরেককেঁ জগৰেঁত খ্ৰি। খন্ততঃ কিৰণ ম্ৰজ হোগত খ্ৰি।
 বাৰ্জীৰ মঁগ ওকৰ বিৰাহক নিৰ্ণয় দুনু পৰিৰাৰ কৰেঁত খ্ৰি।
 উপাধ্যায় জে পহাড় দিম ঘূৰি জেৰাঁক নিৰ্ণয় কেনে বহখি মে পু ঃ
 ওহীঠাম বহি জাগত ছখি। এইমে দানক মিত্ৰ জগমোহন মহযোগ
 কৰেঁত ছখিন। মকান মেহো বিঁগ্ৰী নহি হোগত ছনি।

এহি উপন্যাসমে পহাড়ী আ মধেশী লোক মভহক বীঠ একঠাম
 বহৰাঁক কাৰণে আপ্যমী মিত্ৰতা ও ভাগচাৰাক যথার্থ মেহো উভবি
 কই আএন খ্ৰি। মঁগহি ক্ষেত্ৰক স্নায়ভা আ বিকায় কে
 মমানান্তৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰক মনুষ্ক আ ওকৰ মনুষ্কতা মেহ উজাগৰ
 ভেন। উপন্যাস কহেঁত খ্ৰি জে রস্বতঃ মনুষ্কে মৰোপৰি থিকা।

মঁঘৰ্ষ, আন্দোনন, অপহৰণ, নৃষ্ট, প্ৰেম আদি ঘটনাক আধাৰ ই
 কই বঁনন গ্ৰ উপন্যাস বহয় ও বোঁমাঁঠমঁ ভবন খ্ৰি। মঁপূৰ্ণ
 উপন্যাসমে বোচকতা বঁনন বহেঁত খ্ৰি। 'ঘৰমঁহা' নাম কেৰ
 মঁৰঁধমে উপন্যাসকাৰক কহৰঁ ছনি জে "ঘৰমঁহা" নাম মেখিনীমে
 এইমঁ পূৰ্ণ কতো আএন হোগক মে মঁভৰ, মদা হমৰ এই
 উপন্যাসক কেঁদ্রীয় পাত্ৰক মনঃদশা, অপন জন্মধৰত মঁ নগাৰ
 আ প্ৰম আ বিষ্ণাপনক বাঁৰঁজুদ অৰমৰ ভেঠিতে জন্মধৰতীপৰ
 ঘূমৰাঁক খ্ৰুত উমোহ, মফুৰ্তি 'ঘৰমঁহা' শঙ্ককেঁ মাৰ্থকতা প্ৰদান
 কৰেঁত খ্ৰি। তঁএ একৰা তাহী ৰপমে নী মে আগ্ৰহ"। রস্বতঃ গ্ৰ
 উপন্যাস কহেঁত খ্ৰি জে জাতি,বৰ্ণ, পহিচান বঁদত মানে নহি
 বখেঁত খ্ৰি। মানে বখেঁত খ্ৰি মানৰীয়
 স্নেহ,ব্যৰহাৰ, প্ৰেম, মদাশযতা, মিত্ৰতা, মানৰীয় মঁৰঁধ, জুড়াও।
 এই জুড়াও আ নগাও মঁগ জতই লোক বহেঁত খ্ৰি মেএহ "ঘৰ"

থিকা। ম্বদা এহি ঘৰ নেত মন্বঙ্ক খা মন্বঙ্কতা খপেক্ষিত খ্ৰি। এহী
চাম খাৰিঁ কই 'ঘৰমুঁহা' মন্বঙ্ক খপনাৰেঁ মাৰ্থক বঁনা নেত
খ্ৰি।

খপন মন্তব্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাও।

২.৫.নানদের কামত-ডা০ বাম ভৰোম কাপড়ী "ভ্রমৰ" : এক
ৰাজিৰ

নানদের কামত, ম'পৰ্ক-০৭৩৩১৩১০৭৩১

ডা০ বাম ভৰোয় কাপড়ী "ভম্বৰ" : এক ব্যক্তিত্ব

স্বনামধন্য ৭১ বৰ্ষীয় বঁঘচৌৰা গাম নিৰায়ী শ্ৰী বামভৰোয় কাপড়ী এক ব্যক্তিত্বেৰে নহিঁ অৰ্থাৎ একে একে ম'হা মন নোক ছথি। গ্ৰা বঁঘচৌৰায়ী প্ৰতিভা'ক ধনী মাহিলাকাৰ ছথি। হিনক জন্ম ২ ০৮ ম'ৱল, ম'ৰ্ডন মাম তদনুমাৰ ৬ ম'গ্ৰা ১৯৬১ কেঁ নেপাল দেশক ধনুশা জিলা কেৰ গাৰ্ড পানিকা বাৰ্ড -৪ বঁঘচৌৰা নামক গামমে ভেনে ছথি। বৰ্তমান মেঁ গ্ৰা বহয় ছথি উপ নগৰপানিকা বাৰ্ড ১ শিৱপথ জনকপুৰধামমে, জতয় ও পাঁচ দশক ম' অহৰ্নিশ মেথিলে মাহিলা নেত মেৰা কৰেত অখনাহ অছি। হিনক দাদা মিঠু নান পেয়ৰ মনোবৰ্থী ক' পুত্ৰী দায়া বহনি অা পুত্ৰ বাম গ্ৰনাম ৰ পুত্ৰৰূপ দুখনী দেৱী কেঁ দু পুত্ৰ গ্ৰমশঃ ম'গ্ৰমাৰ অা বামভৰোয় এৰ এক পুত্ৰী মোনাৱতী ভেননি। বামভৰোয় কাপড়ী জীক কিশোৰ অৰম্মা মে ধনুশা জিলাক ভগৱানপত্ৰী গামক দনেতীয়া দেৱী কেঁ ম'গ্ৰা বিৱাহ ভেননি, জাহি ম' তিন পুত্ৰ গ্ৰমশঃ বাম নাৰায় কাপড়ী- জনকপুৰ একপ্ৰেম ক'ম্মাদক অা বাজনীতি ম' ম'ম্বৰ, প্ৰদীপ কাপড়ী - নেপাল খাছ ম'ম্বান মেঁ কাৰ্যবত অা ম'দীপ কাপড ী - উচ্চ কোষ্টিক কম্বুটৰ গ্ৰাফিক একপষ্ট, এৰ দু বিৱাহিত বেঁঠী প্ৰমিলে ছথি। কাপড়ী জীক মাহিলাক নাম 'ভম্বৰ' শব্দ চঠিত ছথি। বাঁনপনমে হিনক শিক্ষা - দীক্ষা গামেক এক গি হস্ত কছাগ্ৰা মাদুক দনান পৰ ম'ক্ষকৰহী নিৰায়ী গণেশ নান কৰ্ণ জীক চঠিমাৰমে শূক ভেননি। হিনকা ৬০বিঁগহা জমীন জেথা অা

জনকপুৰ ঠীশনক উত্তৰবাৰি কাত পক্সা মকান বহনি, ততহি বহিকয় মবস্বতী হাণ্ডা স্কুল ম' মৌঠৰিক পায় কয়নাহ। ও ত্ৰিস্তৱন বিশ্ববিদ্যালয় কাঠমাণ্ডু কে ঞ্চন্তৰ্গত বামস্বৰা বামমাগৰ ৰ'গাম্মখী ক্যান্সম ম' মৌখিলী বিষয়(পহিল ৰেঁচ) মেঁ এম এ, পী এচ ডি০ (মানদ) ধৰি কয়নে ছথি। নেপালক মধেশক মবকাৰ ঞ্চপনা প্ৰদেশমে মধেশ প্ৰজ্ঞা প্ৰতিষ্ঠান'ক গঠন কয় নস্বিত ঐ যোজনাকে ম'গ্ৰী পৰিষদ ম' ম'জুৰী দৈত হিনকা ম'ঠানন ম'মিতি কেৰ ঞ্চধ্যক্ষ ৰ'নৌনক হন। মাহিগ ঞ্চত্ৰমে হিনক ৯০ম্ প্ৰতি মিখিলা'ক নোকজীৱন; নোক ম'দৰ্ভক কিছ মাম পূৰ্ জনকপুৰ ধামমে ৰিমোচন ভেন ছন। ঐহি ম' পূৰ্হি ও নেপাল মবকাৰক নিযুক্তিমে মামা প্ৰকাশন ঞ্চধ্যক্ষ ঞ্চা নেপাল প্ৰজ্ঞা প্ৰতিষ্ঠানক পৰিষদ মদম্ ভ' চুকন ছথি।

ভাষা মমৃধ্দি নেন ভমৰজী ওত্ৰকা ম্মখ্যম'গ্ৰী নানৰাঁৰু ৰাভ জীকে জাঁপন দৈত এক মময় ৰুঁমৌনে বহথিন - স্চান য কিছ ম'ঘ , ম'স্চা কে উঠন ম'গপৰ মহানুভূতি পূৰ্ৰক ৰিচাৰ কয়ন জায। ঞ্চাৰ মধেশ মবকাৰ ঞ্চপন প্ৰদেশমে মাতৃভাষা উত্থোনক নেন ঐত্ৰকা ম'স্কৃতি, কনা, নাষ্ট, ম'গীত, পুৰাতন ঞ্চধিক উত্থোন হেত্ৰ কাজ ঞ্চাৰ'ভ কেনক। ঐহি ৰিভাগ ক' ৰিকায়মে নাগন, হেৰায়ন , লুকাএন প্ৰতিভা ম'ৰকে খোজিকয় তকৰ ম'ৰক্ষণ , ম'ৰ্ধনক ম'গিহি ,ম'ম্মান ঞ্চা পুৰস্কাৰক ৰ্যৰস্চা গ্ৰা প্ৰতিষ্ঠান কৰেঁ কৰত , পুস্তকাকাৰ প্ৰকাশন মেহো । প ৰ'মে বামভৰোম জীকে নেপাল ৰিছা মৌখিলী ভাষা মাহিগ পাৰোতোষিক মেহো ভেঠন ছথি। হিনকা নামে ঞ্চাৰো ঞ্চনেক পুৰস্কাৰ ভেঠন ছথি।

নেপালী আদি কৰি ৰক্ষকৰ ভাৱক প্ৰথম কৰিতা ম' প্ৰেৰণা পাৰি
ও ৰক্ষ কোঠৰী ঔনাগ্ৰত ফুৰা বচননি। নেপাল' ক
পহিন 'ক' শ্ৰেণিক মৌথিনী ভাষা ম' "খাঁজৰ - পল িকা" কেৰ
বিগত ৩২ শাল ম' মন্মাদন কৰিত আৰি বহনোহ আছি। জেৰকটা
গিৰহকটা গৰদনিকটা'ক গতিহ্যম কোনা লিখু হম , শ্ৰফাঁজনি
কপেঁ - আজুক ম'দৰ্ভমে ভাশুকৈ প্ৰতি হিনক শ্ৰফাঁজনি বিতা
পঠিত পাঠক নিম্ন ভ' জাগ্ৰত ছৈক। হিনক দীৰ্ঘ কৰিতা 'নহি
আৰি নহি' পাঠ্য কৰয় যোগ্য পাঠককে বুমাগ্ৰ ছহি। কথা
বিধামে হিনক - তোৰা ম'গ জেৰৌ বে ফুজৰা কেঁ মৌথিনী
খকাদমী- পঠনা ম' ১৯৮৪ মেঁ পুৰস্কৃত কয়ন গেল ৰ নি। গজন
ম'গ্ৰহ- মোমক পঘনৈত খধৰ-১৯৮৩, গীত গজন ম'গ্ৰহ খপন
খনচিহ্নাৰ- কৰিতা ম'গ্ৰহ ১৯৯০, ৰানী চন্দ্রতী , নাটক - একটা
ঔৰ ৰম'ত , মহিষাসুৰ মৰাদাৰাদ, খত্ততঃ কথা ম'গ্ৰহ, মৌথিনী ম'স্কৃতি
ৰীচ, ৰমাৰ্ভদা- মা'স্কৃতিক নিৰ'ধ ম'গ্ৰহ নেপালী মেঁ আ হিনক " নহি
আৰি নহি" কেৰ মৌথিনী খনুৱাদ ভযো আৰি ভযো, মনু ৰ্ াজাকী
দ্বাৰা কয়ন গেলনি আছি। কৰিতা - ৰিমৰন -
ৰিমৰনমন, জনকপুৰ নোক চিত্ৰ (মিথিনা পেঁটিং), নোক নাট্য :
জষ্ট জাষ্টন (খনুমা'ধান) ছহি। হিনক মন্মাদন কয়ন - ৌথিনী
পঢ় ম'গ্ৰহ, নাৰাঁক ধান কৰিতা ম'গ্ৰহ-মাখুৰজীক " ত্ৰিশুনী"
খ'ডকাৰ্য, মৌথিনী পত্ৰকাৰিতা, মৌথিনী নোকনৃগ: ভাৰ ভঁগিমা এৰ
ম্বৰপ - আনোখ ম'গ্ৰহ ৰ'চঠিত ভেল ৰহনি। হিনক প্ৰমুখ পোখী
:- যুফু ভুমিক এমগৰ যোধদা, দাগনী ঔপৰ ৰ'হিত গ'গা, ডা ০
প্ৰফুলে ফুমাৰ মি'হ 'মোন' আ নৱাৰম্ব প্ৰকাশন ম'
ৰ'হৰাএন ' এনষ্টীৱায়ৰম পোখী , মুনী পৰ গ্ৰজোত প্ৰকাশিত হি।
মৌথিন নোক-ম'স্কৃতি বিৰিধ আয়াম- নে.প্ৰ.প্ৰ. আ মিথিনাক মপুত

: ৰাজা মনহেমে - দীনাভদ্রী, অহাঁ জে কহনোঁ, অহুৰ যাক চান, নোক
নাযক মনহেমে (দ্বিতীয় খণ্ড), মমযকো অস্তৰান পদচাউঁদে, মীমা
কে আৰ- পাৰ, ঠীন- জে হম দেখন(যাত্ৰা মম্ভৰণ) কেৰ জোৰা
নয় চেক।

হম মৰঁ মৌখিনী ভাষী নোক ৰাম ভৰোম কাপড়ী ভমৰ জীকে
গীতি বচনা ভিডিযোঁ এনৰঁম নিম্নলিখিত মনি কীৰ্ত গুণ হোগত
ছী। যথা -:

১. অহাঁ আৰিঁ কী চনকয হমৰ কংগনা
২. আউ, আউ, আউ দিন খোনিক ২ আউ
৩. প্ৰিয় প্ৰাণনাথ মাদৰ প্ৰণাম যৌ
৪. মচন আৰু হোৰী হো
৫. মনকে ভীতৰ দৰ্দ ভৰন অচি
৬. রঁহমুখা হো , কৰি দেহো নেহৰ কেঁ রিদাগ্ৰ
৭. কনমুন কনমুন ৰাঁজে পেজনिया হো
৮. পাৰিনে হমগ্ৰ জোৰিয়া
৯. ৰাখী কেঁ রঁকনমে উেয়া ...

ৰাম ভৰোম কাপড়ী পিছৰন মমাজ মঁ শিৰ্ষ মাহিৰ মেৰী ছথি।
কোনু নৌকড়ী স্কন- কানেজমে নাৰিঁ কেননি। হিনক বচনা মম্ভাৰ

ৰোঁডৰকে দূনু পাৰ খুঁৱি ধম মঠনে চৈক আ ৰ্যাপক সমৃদ্ধিক
আচৰণ গ্ৰহণ কথনে চৈক। কোনু পুস্তকানয়মে একঠা
অধ্যতাকে পঠৰাঁক হিনকা মাদে মাতৃভাষা অলুৰাগ জানি
মকৰাঁক খগৌষ্ট তঁ অচিয়ো।মৰাময় পোথীক মঁখ্যাঁ পুৰনা যে
হাৰ্দিক শ্ৰুভকামনা

অপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাঙ।

২.১. অজয় অলুৰাগী- মৌখিনী ভাষাক মাহিৰকাৰ 'ভমৰ' হৰেক
ৰিঁধামে পুস্তক প্ৰকাশন

শ্ৰুজয় শ্ৰুবাণী

মৌখিনী ভাষাক সাহিত্যকাৰ ভ্ৰমৰ হৰেক ঝিঁধামে পু ্তক
প্ৰকাশন

বাম ভৰোম কাপড়ি ভ্ৰমৰ মৌখিনী ভাষা সাহিত্যকে প্ৰমিষ্ণ
সাহিত্যকাৰ ছথি। ধনুসাকে রাঁঘচৌডা গাম, জনকপু ধাম
উপমহানগৰপানিকা রচা নস্বৰ ১ আ হঁমপুৰ নগৰপানিকা রচা
নস্বৰ ২ কে ৭০ বৰ্ষীয় ভ্ৰমৰ শ্ৰখনো সাহিত্যিক বচনা আ পুস্তক
প্ৰকাশনমে মাপ্ৰিষ্য ছথি। ও কহিত ছথি, মৌখিনী ভাষা াহিত্যক
ক্ষেত্ৰমে হম একমাত্ৰ এহন ব্যক্তি ছী জে পূৰ্ণকালিক ছী।

মৌখিনী ভাষা মাহিৰুকে ক্ষেত্ৰমে ৰাঁহত নোক কনম চনৰেঁত ছথি মূদা দানকৰ মূখ্য পেশা ঞ্চনগ ঞ্চি। নেকিন দানকৰ কহনা ঞ্চৈ জে দানক প্ৰাথমিক ব্যৱমায় মৌখিনী ভাষা মাহিৰুকে ক্ষেত্ৰ ে নেখন ঞ্চৈ।

ডা. ধীৰেন্দ্ৰক কাৰণেঁ মাহিৰুকাৰ ৱাঁনি গেনাহ

জহিয়ায়ঁ জনকপূৰক মৰম্বতী হাগ্ৰ স্কুলমে পঠৈত চনাহ তহিয়ায়ঁ ভাৰতমে প্ৰকাশিত ৱাঁন পত্ৰিকা পঢ়ৱাঁমে ৰুঠি চননি। ভাৰতক পঠনা, কনকভা, দিলৌ, মূৰঁগ্ৰয়ঁ প্ৰকাশিত মাহিৰুক পত্ৰিকা দানক ঘৰক মামীপ জনকপূৰ ৰেনেৰে ম্শ্শন পৰ পোখীক ম্শ্শন ন পৰ ঞ্চৰেঁত চন । হিন্দী ভাষামে ৱাঁন মাহিৰু পত্ৰিকা জ না ভাৰতক মূৰঁগ্ৰয়ঁ প্ৰকাশিত পৰাগ পত্ৰিকা ঞ্চা দৰভঁগায়ঁ প্ৰকাশিত ৱাঁনক পত্ৰিকা পঠৈত চনাহ। পঠৈত মাত্ৰ নহি , দানক কতেকো ৰচনা ৱাঁনক পত্ৰিকামে চপৈত চন।

ওহি মময় মে ঞ্চপন ঘৰ নগ জনকপূৰ স্থিত ৰাম ম্বৰূপ ৰাম ম্যাগৰ ৱাঁহদেশীয কানেজমে ঞ্চধ্যাপন কৰযরনা প্ৰোফেয়ৰ ধীৰেশ্বৰ মা ধীৰেন্দ্ৰ কে মঁপৰ্ক মে ঞ্চাৰিঁ গেনাহ। ওহী কানেজক ৰা নীতি ৰিজ্ঞানক প্ৰাধ্যাপক নাৰায়ণ প্ৰমাদ মাহ দানকে ঘৰমে কিৰায় নহ কহ ৰহৈত চনাহ। ডা. ধীৰেন্দ্ৰ ওভুহি নিয়মিত ঞ্চৰেঁত ৰহথি। এহী কাৰণে প্ৰোফেয়ৰ মায়ঁ মম্বৰ্ক ভেননি।

ভমৰ জখন ক্ৰাম ৭ মে পঠৈত চনাহ তখন হিন্দী মে একঠা কথা নিখননি জকৰ নাম চন গমাল্দাৰ ৱাঁনক ঞ্চা মা কেঁ দেখৌননি। ও কথা হিন্দী মে নি~~৭~~~~৭~~ন গেনোক কাৰণেঁ নহি দেখননি। মা

কহলখিন জে কথা ঞ্চপন মাতৃভাষা মৌখিনীমে ঞ্চানৰঁ তখন মাত্ৰ দেখৰঁ। তখন মৌখিনী মে ঞ্চন্ববাদ ক দেখ দেনখিন। ঞ্চা প্ৰোফেচ্যৰ মাহেৰঁ একৰা পাঁতি দৰ পাঁতি সুধাৰি দেননি। ঞ্চা ফাগনন নিখি কই ঞ্চান কহলখিছ।

ভ্ৰমৰ মঁপাদিত কথা দোমৰ পেপৰ পৰ নিখি ঞ্চনলনি। তকৰা রাঁদ প্ৰা..মা মিখিলা মিহিৰ নামক ভাৰতমঁ প্ৰকাশিত মাহিগিক পত্ৰিকাক মঁপাদক সুধাঁশ শেখৰ চৌধৰীকেঁ পত্ৰ নিখি কথা ছপৰাঁক ঞ্চাগ্ৰহ কেননি। কিছু দিনক রাঁদ পত্ৰিকাক নেনা ভ ঠকাক চৌপাডি়্ স্তম্ভমে ভ্ৰমৰক কথা ছপল। তকৰা রাঁদ ভাৰতক কলকত্ৰায়ঁ প্ৰকাশিত ঞ্চাখৰ নামক পত্ৰিকা মে (১৯৩১গ্ৰ.)ন হস্তাঙ্কৰক ৰূপ মে দানক নিখল ঞ্চনহৰিয়া গজোৰিয় নামক কৰিতা প্ৰকাশিত ভেন।

হিনকা দ্বাৰা নিখল গেল কৰিতা ঞ্চা কথা ভাৰতক বিভিন্ন মাহিগিক পত্ৰিকা মে প্ৰকাশিত হোগত বহন। জঁ ডা. ধীৰেন্দ্ৰ নহি বহিতখি ত হম মস্বভতঃ মাহিগিকাৰ নহি ভ পৰিতহ ঞ্চ ভ্ৰমৰক উজি ছহি।

মাহিগিকে হৰ বিধামে প্ৰস্তুক

পত্ৰকাৰিতা পেশামে মেহো শৃঙ্খাত কেননি ঞ্চা মাহিগিক ক্ষেত্ৰমে মেহো নিখেত বহনহ। ঞ্চাৰঁ মাহিগিক হৰেক বিধামে মৌখিনী ভাষামে পোখী প্ৰকাশিত ক চুকল ছখি। কথা, কৰিতা, উপন্যায়, ঞ্চানোচনা, নাষ্টক, নিৰঁধ, যাত্ৰা মঁস্বৰণ

মহিত মৰঁ ৰিধামে পোখী লিখনে ছথি। ঞ্ৰাগকে দিনমে ১০০মঁ উপৰ পুস্তক প্ৰকাশিত ভ গেনে ছহি।

হিনক ৰঁল্ল কোঠাৰী ঔনাগত ধৰা নামক কাৰ্য মঁগ্ৰহ, নহি ঞ্ৰাৰঁ নহি নামক দীৰ্ঘ কৰিতা, মোমক পঘলৈত ঞ্ৰধৰ নামক গীত গজন মঁগ্ৰহ, ঞ্ৰপন ঞ্ৰনচিহ্নাৰ,যুষ্ক্ৰমিক এমগৰ যোদ্ া নামক কৰিতা মঁগ্ৰহ, ঞ্ৰহৰিয়াক চান গজনে মঁগ্ৰহক প্ৰকাশন ভেনে ঞ্ৰছি। মৌথিলী ভাষামে লিখন দীৰ্ঘ কৰিতা নহি ঞ্ৰাৰঁ নহি কে েপালী ভাষামে ভযো, ঞ্ৰৰঁ গযো শীৰ্ষকমঁ নেপালী ভাষাক প্ৰমিষ্ক মাহিৰুকাৰ মনু ৰঁজ্ৰাকী দ্বাৰা ঞ্ৰনুৰাদ কযনে গেনে ঞ্ৰছি । াদ মে গ্ৰ দীৰ্ঘ কৰিতা নেপাল প্ৰজ্ঞা প্ৰতিষ্ঠান দ্বাৰা প্ৰকাশিত প্ৰজ্ঞা পত্ৰিকামে প্ৰকাশিত ভেনে ছনে।

তোৰা মঁগে জযৰৌ বে গুজৰা, হুগলী উপৰ ৰঁহৈত গঁগা, এণ্ঠী ভাযৰম নামক কথা মঁগ্ৰহ প্ৰকাশিত ঞ্ৰছি। দানক দাৰা ছনি জে নেপালমে মৌথিলী ভাষামে দানক লিখনে তোৰা মঁগ েৰৌ বে গুজৰা পহিনে ঞ্ৰাধনিক কথা মঁগ্ৰহ থিক। দানক গ্ৰাহো দাৰা ছহি জে গ্ৰ কথা মঁগ্ৰহ ৰিঁহাৰ মৰকাৰক মৰকাৰী মঁছা মৌথিলী ঞ্ৰকাদমী দ্বাৰা প্ৰকাশিত নেপালক পহিনে ঞ্ৰাধনিক মৌথ লী কথা মঁগ্ৰহ ছেক।

দানকৰ লিখনে উপন্যামে ঘৰমুহাকে ভোজপুৰীক ৰঁৰিধু ঞ্ৰাহিৰুকাৰ ঔমাৰ্শকৰ দ্বিৰেদী ভোজপুৰী ভাষামে ঞ্ৰা ভাৰতকে চঠিত মাহিৰুকাৰ ডা.প্ৰফুলে গুমাৰ মিঁহে মৌন হিন্দী ভ যামে ঞ্ৰনুৰাদ কএনে ছথি॥ ভমৰ ময়ঁ কহৈত ছথি জে মধেশ ঞ্ৰান্দোনক মমযমে ৰযৌমঁ জনকপুৰমে ৰহনিহাৰ হাড়ী

সমুদায়কেঁ কোনো মধেশ ছোড়য় পড়ন ছন তাহি পৰ নিখন গ্ৰ
 ঙপন্যায় দানক পয়ানক প্ৰতি থিকা।

কতেকো নাষ্টক নিখনে ছথি। মৌখিনী ভাষামে বানী
 চন্দ্রবতী, একষ্টা খাওৰ বঁয়ঁত, মহিষাসুৰ মূৰদাৰাদ, ভৈয়া
 খ্ৰএনে খ্ৰপন মোৰাজ, সুনী পৰ গজোত নামক নাষ্টকনগায়ত
 দৰ্জনো নাষ্টক প্ৰকাশিত ছহি খা মঁচিত হোগত বহৈত ছহি।
 ধৰ্মেন্দ্ৰ মা বিহরন দানক নিখন নাষ্টকক খ্ৰনুৰাদ নেপানী
 ভাষামে ভমৰকা মৰ্শ্ৰেষ্ঠ নাষ্টকহৰু নাম্যমঁ কএনে ছথি।

একৰ খ্ৰতিবিজ় বিভিন্ন বিচাৰ মঁগ্ৰহ, নিৰঁধ মঁগ বহ, যাত্ৰা মঁম্বৰণ
 মঁগ্ৰহ মেহো প্ৰকাশিত কএনে ছথি। সময় সময় পৰ কতেকো পোথী
 খা বচনাক মঁপাদন কৰেত খ্ৰাৰিঁ বহন ছথি। ভমৰ কহৈত ছথি
 জে দানকা দ্বাৰা নিখন গেল কৰিতা, নাষ্টক খা কথা নেপাল খা
 ভাৰতমে স্কন খা বিশ্ববিদ্যালয় স্তৰীয পাঠ্যপ্ৰমমে শামিন এ
 পঢ়াওন জা বহন খ্ৰছি।

মাহিগমে যোগদানকে কাৰণ নেপালক মৰকাৰী মঁম্বা তত্কাণীন
 নেপাল ৰাজকীয় প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠান দ্বাৰা প্ৰথম মাযাদেবী ্ৰজা
 পুৰস্কাৰ(ৰু.৯০০০০), বিদ্যাপতি মেৰা মঁম্বান দৰভঁগা ্ৰাৰা
 মিথিনা বিস্ৰুতি সম্মান, শেখৰ প্ৰকাশন পঠনা দ্বাৰা শ খৰ
 সম্মান মে সম্মানিত কএন গেল ছথি। তহিনা মৌখিনী মাহিগ
 পৰিষদ জনকপুৰ দ্বাৰা বৈদেহী প্ৰতিভা পুৰস্কা , খঁতৰ্বাষ্ট্ৰীয় মৌখিনী
 সম্মেনন মঁৰঁগ্ৰ দ্বাৰা মিথিনা বহ্নে সম্মান, মধুৰীমা দ্বাৰা দেন গেল
 নেপাল মধুৰীমা সম্মান, চেতনা সম্মিতি পঠনাকে যাত্ৰী চেতনা
 পুৰস্কাৰ ম সম্মানিত ভেল ছথি।

তহিলা মামা প্ৰকাশনকেঁ মামা নোক মঁস্কৃতি পুৰস্কৰ, বিদ্যাপতি
মৌথিলী ভাষা মাহিগ পুৰস্কাৰ, পাৰ্ৱতী প্ৰত ঞ্ঠান মিয়োষ্টিয়া মৰ্ণাহী
কেঁ পাৰ্ৱতী মম্মান মঁ মম্মানিত কখন গেন ছথি।

ভমৰ নেপালক পহিন মৌথিলী ভাষাক মাহিগকাৰ ছথি জে নেপাল
প্ৰজা প্ৰতিঞ্ঠানক পৰিষদ্ক মভা মদ্য্য ৰঁনৰাঁমে মফল ভেনাহ আ
ৰাঁদমে পৰিষদ্ক মদ্য্য ৰঁনলাহ। তহিলা মামা প্ৰকাশনকে
অধ্যক্ষকে ৰপমে ভমৰ পহিন মধেশী ৰ্যজি ভ নাহ। ও অখন
ছোষ্ট কাৰ্যকানমে নেপালী ভাষাকে অনাৰে মৌথিলী মাহিত অন্ত
ভাষামে প্ৰকাশন শ্বৰু কেননি। মৌথিলী ৰাঁন কথা মঁগ্ৰহ ৰঁগিয়াক
গাচ্চ দানক কাৰ্যকানমে পহিন ৰেঁৰ মামা প্ৰকাশন দ্বাৰা
প্ৰকাশিত ভেন। আ জে মামা প্ৰকাশনমঁ পুৰস্কৃত মেহো সূন ছন।

এতৰেঁ নহি, কাঠমাঁচু আ জনকপুৰমে ৩ ঠা অন্তৰ্বাঞ্ঠীয় মৌথিলী
মম্মেনক মফলতাপূৰ্ৱক আয়োজন কখননি অছি।

দানক২ কহৰেঁ ছথি জে মৌথিলী ভাষামে লিখী ক মমাজকে ৰঁদননা
যা পৰিৱৰ্তন কৰনা ৰঁদাত কাঠিন কাম ছে। দানক কহৰেঁ ছনি
জে প্ৰকাশনক অন্তাৰমে মৌথিলী ভাষাক মাহিগ নহি ফনেন ফুনেন
অছি, ত প্ৰকাশক নোকনিক অন্তাৰমে পাঠক ধৰি নহি পহঁট
পৰেঁত অছি।

ভমৰ কহেঁত ছথি, "এহন স্থিতি অছি জে স্ময় লিখনিহাৰ নোক স্ময়
পঠেঁত ছথি ৰা অখন গোনক নোক পঠেঁত ছথি, একৰা কাঁনি ক
পঠৰাঁক কোনো আদতি নহি অছি। " মফতমে ৰাঁষ্টৰাঁক প্ৰবৃষ্টি
অছি। মৌথিলী ভাষাক জনমঁখ্যা বিশান অছি, মূদা ম থিলী

ভাষাক স্তৰীযতাক কাৰণেঁ পাঠক নহি ঞ্ছি, ভ্ৰমৰ ক েঁত ছথি,
"মৌখিনী ভাষাক মানককে মহজ রঁনাওন জায় আ জঁ মৌখিনী
ভাষামে নিখন বচনাক ঞ্ছনুৱাদ নেপানী, ঞ্ছংগ্ৰেজী আ হ ন্দীমে
কযন জায়" ত ঞ্ছানোভাষা মে য়েহো, একৰা রাঁজাৰ ভেঠতা।"

ও ষ্টিপ্লনী কেননি জে বচনা মাত্ৰ পোখীক মংখ্যা রঁট েৰাঁক নেন
নিখন জা বহন হো ত তাহিমে গুণৰঙা ঞ্ছভাৰ বহত। নিখৰাঁ নেন
পহিনে পঢ়য পড়ত। মূদা ও কহেঁত ছথি জে এতয পঢ়ৰাঁক মংস্কৃতি
নহি ঞ্ছি তাহি নেন মময়্যা ঞ্ছি। য়াহিণ্ণ মমাজক ঞ্ছমনী পঁপ
থিক আ ও দুখ ৰ্যাজ কৰেঁত ছথি জে গ্ৰ মমাজক যথার্থক ৰণ্ণ
কৰৰাঁক নেন কম নিখন জাৰহন ঞ্ছি।

ও মৌখিনী ভাষা মহিত ৰিভিন্ন মাতৃভাষাকে ৰিকাম নেন ৰাজ্য
মৰকাৰকে ঞ্ছাগা ঞ্ছাৰঁক চাহী।

ঞ্ছপন মংতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাভ।

২.১০. অশ্বিনী গুমাৰ খানোক-ৰামভৰোম কাপড়ি ভ্ৰমৰঃ াৰত-
নেপালক মাঁস্কৃতিক মেত্ৰ

অশ্বিনী গুমাৰ খানোক, যঁপৰ্ক- 8789335785

ৰামভৰোয় কাপড় ভমৰঃ ভাৰত-নেপালক মাঙ্কৃতিক মেত্ৰ

কৰীৰঁ ডেত্ৰ দশক পহিনে হম নেপাল গেন ছনোঁ। গুনু মাহিত যিক কাৰ্যগ্ৰম মে দেশ মঁ ৰঁহৰা ভাগ নেৰাঁক গ্ৰ হমৰ পহিনা ঞ্ৰলুভৰ ছন। একৰা পহিনে এক ৰেঁৰ ঞ্ৰবো নেপাল গেন ছনোঁ ঞ্ৰপন দাদীক ঞ্ৰাখিক ঞ্ৰাপৰেশন কৰেৰাঁক নেন। নহান জেৰাঁক গ্ৰমে ত গ্ৰ বঁমনা পড়ন , জে দোমৰ দেশ মে জেৰাঁক নেন কম মঁ কম দু দিন চাহী। মূদা গ্ৰ নহিঁ নাগন , জে নহান নেপাল মে ঞ্ৰছি কি হম ভাৰতক ৰিঁহাৰ মঁ গেন ছনাঁ। তেহনে ঘৰ - দুঞ্ৰাৰ , তেহনে বহন - মহন ঞ্ৰা তেহনে ৰাঁত - ৰিচাৰ। জেহিনা দেশ ঞ্ৰহাঁক , তেহিনা হমৰ। হম এক - দোমৰ মঁ গুনু মামৰিক মীমা মঁ মেহো ৰিভজ নহিঁ ছী , কিযেক ত হমৰা - ঞ্ৰহাঁক ধ্য গুনু ৰিৰাদ এহেন স্তৰ পৰ নহিঁ ঞ্ৰাএন। হমৰ মঁৰঁধ ৰেঁঠী - ৰোঠীক মঁৰঁধ ছন , ঘৰ - পৰিৰাৰক মঁৰঁধ ছন।

নেপালক জনকপুৰ মে গ্ৰ কাৰ্যগ্ৰম ভাৰত - নেপালক দুতায় কেঁ ঞ্ৰাপয়ী মঁৰঁধ মঁ ঞ্ৰায়োজিত কেন গেন ছন। হম ঞ্ৰাদৰণীয় প্ৰফুলে গুম্মাৰ মিঁহ ' মৌন ' ক মঁগে গেন ছনী। ৰাতি মে দৰভঁগাক মঁস্কৃত শোধ মঁম্বানক তক্কাণীন নিদেশক দেৰনাৰায়ণ যাদৰক ঞ্ৰাতিথ্য স্মীকাৰ কেন , সূৰ্যোদয় হেৰাঁক পহিনে ৰঁম মঁ জয়নগৰ গেনোঁ ঞ্ৰা তকৰ ৰাঁদ নেপালক ৰঁম মঁ জনকপুৰ। জনকপুৰক এ গোষ্ট ৰিংশিষ্ট মভাগাৰ মে ও কাৰ্যগ্ৰম দু দিনী ঞ্ৰায়োজিত কেন গেন ছন , জকৰ ম্মখ্য কৰ্তা - ধৰ্তা ৰামভৰোয় কাপড় ' ভমৰ ' বহখি। উদ্যানষ্টক ৰাঁদ পাঁঠ ঠা কৰি কেঁ

কাৰ্যপাঠ মূনেৰাক মুখ্য খতিখি মাদে গচ্ছা ৰাজ কেদ গেল
 ছন।ও পাঠ গোষ্ঠ কৰি মে একটা কৰি হমদা ছনী।তাহি দিন মঁ
 ৰামভৰোয় কাপড়ি ' ভমৰ ' মঁ জড়ন ছী।হমৰা মোন পড়ৈত
 খিছি , জে ভাৰত মে গুনু মহত্বপূৰ্ণ মৌখিলী কাৰ্যগ্ৰম মঁ ৰতঃ
 নহি ভেন দএ , জাহি মে ৰামভৰোয়জীক স্ৰমিকা নহি
 দএ।'ৰিশেষক' দৰভঁগাক কাৰ্যগ্ৰমো।ও দৰভঁগা খা জয়নগৰক
 মাহিগিক ধৰিএটা নহি ছথি, ভাৰত খা নেপানক মাস্কৃতিক
 মঁৰঁধক একটা দাহিছয়জগ ৰ্যজিছ ছথি।জনকপৰক কাৰ্যগ্ৰম
 মঁ পহিনে দানক নাম বিঁহাৰ মঁ প্ৰকাশিত দএ বঁনা খনেক ৰাম
 পত্ৰ - পত্ৰিকা মে পঢ়নে ছনদা। ও মাত্ৰ কাৰ্যগ্ৰমক মূে ধাৰ নহি
 ছথি,মিষ্কাঁত ঔৰ ৰ্যৰহাৰ মঁ মেহো ভাৰত খা নেপানক
 মাস্কৃতিক মমন্নয়ক হিতাঠিতক ছথি।হমৰ খাৰায় বৈশালী জিনাক
 মহনাৰ মে খিছি খা হমৰ খাৰায় মঁ কতোক দূৰ ৰহৈত ছনাহ
 মৌখিলী খা নেপানীক প্ৰমিষ্ক লোকমাহিগ ৰিশেষজ প্ৰফুলে গুমাৰ
 মিহ ' মৌন ' । মৌন জী মঁ দানক বঁছ খাৰ্মৌয়তা ছননি,মৌন জী
 এ ত খাৰৈত ৰহথি।মদা মৌন জী এত' ভমৰ জী মঁ হমৰা েঁষ্ট
 নহি ভেন। নেপানক ওহি কাৰ্যগ্ৰমক ৰাঁদ হমৰ ভেঁষ্ট এক ৰেঁৰ
 চেতনা মামিতিক কাৰ্যগ্ৰম মে ভেন ছন , তকৰ ৰাঁদ দানক
 ৰেঁষ্টক ঘৰ পঠনাক ৰোঁৰিঁগ বৈনান ৰোড মে। দানক জমায়
 গঁজীনিৰ ছথি,ও পঠনা মে ৰাঁদি গেল ছথি।মদা এহেন নহি , জে
 জমায় নেপানক ছথি।দানক ঘৰ ওম্হৰে কতো মধেপুৰা,মধৰঁনী
 দিম ছেন।খৰ্থাে ও মূন ৰূপ মঁ বিঁহাৰক নিৰায়ী ছথি।ৰা ভৰোয়
 কাপড়িক ঘৰ ধনুযা ।হম মৌনজীক মঁগে ওহি কাৰ্যগ্ৰমক দৌৰান
 গেল ছনী। ও ৰিশ্ৰক্ষ মাহিগজীৰী ছথি,ভাবুক মনুষ্য খা মজগ
 পত্ৰকাৰ। দানক ৰিশেষতা গ্ৰা খিছি , জে ও মঁৰঁধ ৰঁনেৰা খা

মুঁঠ কে বিস্তাৰ দেৱা মে বিশ্বাস বৰেত ছথি। দানক মাহিঙ
 মেথিলী আ নেপালী মে অখন বিশিষ্ট জ্ঞান বৰেত অ ি। ও
 নোকমাহিঙ কে মৰ্মজ্ঞ বিদ্বান অছি। নোকবাতা কে মগ্ৰহ
 বিশেষণক ক্ষেত্ৰ মে ও মান্য বিদ্বান ছথি। দানক বিদ্বতা াত্ৰ
 পোখীক পঢ়না মঁ নহীঁ মপন্ন ভেন অছি,ও ক্ষেত্ৰ ্বৰমণ আ
 মগ্ৰতি - মহযোগ মঁ অখন জ্ঞানক বিস্তাৰ কে পুষ্টি কেনে
 ছথি। দানক মাহিঙ নেপালী আ মেথিলীক মমৃক্ষিক কাজ কৰেত
 অছি।ও নিষ্কৰূপ মঁ ভাৰত আ নেপালক মঁঠক মমৰ্থন কৰেত
 অছি। জহিনা ভাৰত আ নেপালক আপমী মঁঠক ফুলু ৰাজনীতিক
 মীমাৰেখাক ডুপৰ অছি,তহিনা ভ্ৰমৰজীক মাহিঙ ভ বত -
 নেপালক মাস্কৃতিক পৰম্পৰাক প্ৰদক্ষিণা কৰেত বুমি পড়েত
 অছি। দানক মাহিঙ লেখনক আৰম্ভ নেপাল মঁ ভেন ,কিয়েত ও
 নেপালক ধনুয়া জিনা অৱস্থিত ৰঁঘচৌড়া গাম মে জন্ম
 নেননি।পড়াগ্ৰ নেপালক ত্ৰিস্তুরন বিশ্ববিদ্যাল মে কেননি। মদ
 দানক পহিন মাহিঙ ৰচনা 1964 গ্ৰ মে পঠনা মঁ প্ৰকাশি দাএ
 ৰনা প্ৰসিদ্ধ মেথিলী মাস্তাহিক ' মিথিলা মিহিৰ ' মে ছপনা।ও
 ৰচনাক নাম ছন ' গ্ৰমানদাৰ ৰাঁনক ' ।তকৰ ৰাঁদ ও মাহিঙ
 পত্ৰকাৰিতা কেঁ অখন জীৱন মমৰ্পিত ক দেনে ছনথিন। দানক
 পহিন পোখী মেথিলীক কৰিতাক ছন ' ৰঁল কোঠৰী ঔনাগত
 ঙ্গা ' ।এহি পোখী মে ৰামভৰোয় কাপড়ি ' ভমৰ ' ও বিমগতিক
 চঠ কেনে ছথি , জাহি মে মনুস্কক জীৱন ঔনাগত ছন। ম ৃষ্ণ
 বুমিত অছি জে ওকৰ শোষণ , দমন আ প্ৰতাড়নাক জিম্মেদা
 নোক তাহি দিন ধৰাশায়ী ভ জায়,জাহি দিন প্ৰতিকাৰ আ
 গ্ৰাণতিক মশাল জৰি জায়ত। মদা এহেন নহীঁ ভ মকৈত অছি।
 মনুস্কক আগি ওকৰা মে ফুলবুনাগত অছি,ওকৰে জৰৱেত ছি

আ ওকৰ দেহ গুনুৱৈ কোঠৰী জকাঁ ৱিৱশ ঠাৰ আছি,ওকৰ ফঁআ
 ঔনাক' ওকৰে প্ৰতাড়িত কৰেত আছি।এহিনা শোষক ৱৰ্গক
 ৱ্যৱমায় শোষিতক নিপ্ৰাণ জকাঁ মনোদশা মঁ আগাঁ ৱঁঠেত
 আছি।' ৱঁল কোঠৰী ঔনাগত ফঁআ ' মে ৰামভৰোম জী জে
 পৰিষ্কাৰিতক ৱৰ্ণন কৰেত ছথি,তকৰে ৱিস্তাৰ এক গোট প ঘ
 কৰিতা পোথী ' নহিঁ , আৱঁ নহিঁ ' মে ও কেনে ছথি।মনুষ্ক পন
 পৰাজিত জীৱন মঁ ৱ্যথিত আছি,ৱেঁঠেন আছি আ ৱেঁৰ ৱেঁৰ ও মঁকল্প
 নেত আছি , অখন জীৱনক এহি গতি জিম্মেদাৰ নোকক ও 'খৰঁৰ
 নেতি,মুদা গ্ৰা মঁকল্প কত' ফুৰেত আছি।এহেন মনোদশাক ৱৰ্ণন
 কৰৱাঁক পীছ ৰামভৰোম জীক কৰিছ মমুঠা শোষিত - ৩৫-পীড়িত
 মমুদায়কেঁ প্ৰতিনিধি কৰেত ছনি।'নক আৰো ঐথিনীক
 কৰিতাক পোথী এহি প্ৰকাৰেঁ অখন ৱিশ্বৱ্যমণীয় আ াৰ
 ৱঁনৱেঁত আছি,জাহি মে জীৱনক মমৰম মমাজক নিৰ্মাণ হ এ আ
 মভ কেঁ মমান অৱমৰ আ অধিকাৰ ভেঁঠে।'নক দু ঠা ঐথিনী
 কৰিতা পোথী 'নক কৰিছক ৱিস্তাৰ আ ওকৰ আৱশ্যক ৱৰ্ণ্য
 ৱিম্বক ৩দাহৰণ নক' কাৰ্য্যৱিষেক নোকনিকেঁ অখন হতুঁৱ
 ৱেঁতৰাঁ মে মৰঁথা মক্ষম আছি ' মোমক পঘনেত
 অধৰ ' আ ' অখন অখনিছাৰ '।তকৰ ৱাঁদ ' যুষ্ক স্ৰমিক এমগৰ
 যোক্ষা ' আ ' অহৰিযাক চান ' 'নক কৰিতাক ও পোথী ছন,জাহি
 মে এক দিম মনুষ্ক প্ৰেম আ শৃংগাৰক ভাৱ মহেজৱাঁক নেন
 প্ৰযন্তেশীল ছন , ত দোমৰ দিম ও জীৱনক যুষ্ক স্ৰমি মে অখন
 যুষ্ক এমগৰে নড়েৱাঁক নেন ৱিৱশ ছন। ৱিশ্বতা,মঁৰঁ ধ আ ভাৱক
 হ্যম কৰেয় নৱকা মময় মনুষ্ক কেঁ এক দোমৰ মঁ কতেক
 ৱিনগৱেঁত আছি,ৰামভৰোমজীক কৰিছ ওকৰ ঠিছিত কৰেত আছি।

ও কৰিতা নেখন মঁ অখন নেখকীয় জীৱন শূৰু কেলনি,মুদা দানক নেখন খালী কৰিতেঠা মে নহিঁ ককল। মাহিৰুক অনেক ৰাম ৰিধা ও মমূক কেলনি , জাহি মে কথা,উপন্যাম , নাটক আ যাত্ৰাবৃত্তক ক্ষেত্ৰ ৰিসৃত ছল।

দানক কথা মংগ্ৰহ ' তোৰা মংগ জেঁৰোঁ ৰে গুজৰোঁ ' ক প্ৰকাশন ৰিঁহাৰ মৰকাৰক মৌখিলী অকাদমী কৈনে ছল।' দাগলী উপৰ ৰহিত গংগা ' আ ' এণ্টী ভাগৰম ' নামক দানক কথাক পোখী দানক কথালিগ্ন মে গ্ৰাম্ম মঁৱেদনা আ গাম্মক ৰঁদলৈত মূৰূপ কেঁ ৰিস্তাৰ মঁ ৰহঁৰোঁ মে মফল ভনে।দানক উপন্যাম ' ঘৰমুঁহা ' ঘৰ মঁ নিধকাযিত আ মংগ্ৰম এক গোট জীৱনক তেহেন ত্ৰায়দীক কথা অছি , জাহি মে ৰাজিক ঘৰ মঁ দৈহিক নিধকাযন ভনে ভ গেল দএ , মুদা মন মঁ ও অখন ঘৰ মঁ ৰহঁহাএনে ৰহিত অছি।অমন ম গ্ৰ নেপালক মধ্ৰেশ আন্দোলন পৰ আধাৰিত অছি ।আ পহিল উপন্যাম মেহো।

ৰামভৰোম কাপড়ি ' ভমৰ ' নোক মংকৃতি মে মামাজিক েতনা হেৰনিহাৰ একটা ৰিশ্ৰম নোক ছথি।নেপালী আ মৌখিলী মে দানক অনেক ৰাম পোখী ছপল অছি আ তাহি কাৰণ মঁ ও অখন দৃষ্টি আ ৰিৱেচনা মঁ চমকুত কৰিত ছনেথিন।দানক এহি প্ৰকাঁড ৰিদ্ধতাকে অনেক ৰাম মম্মান ভেঁষ্টল অছি।ভমৰ জী হিঁদী , নেপালী আ মৌখিলী মাহিৰু কেঁ অন্বৰাদ ক্ষেত্ৰ মে অখন ৰিনক্ষণ যোগদান দৈত দৈত ৰহনোহ অগছ। ও ভাৰত আ নেপালক মাস্কৃতিক মেত্ৰ ছথি।

ঔপন মন্তব্য editorial.staff.videha@gmail.com পর পঠাড।

২.১১.ঠঁদ্রেশ-বামভৰোম কাপড়ি 'ভমব' : রিচাৰ, যংবদনা ঔা
চেতনা

টুদ্রেশ-সংপৰ্ক-9430640883

বামভৰোম কাপড়ি 'ভমব' : ঝিচাৰ, সঁৰেদনা আ চেননা

গন্দ্রধনুযী মাতো বংগক প্ৰতিচুৱিকৈ ঞ্পনামে মমেঠনে-ৰঁঠোৰনে
বাম ভৰোম কাপড়ি 'ভমব'ক ঝেঁৰিধ্য মাহিণ জনমমাজমঁ জুড়ন
ঞিচি। হিনক বচনা জন-জনমঁ প্ৰভাৰিত ও পৰিৰেশগত মময আ
মমাজমঁ মস্বন্ধ ৰঁনৰেঁত ঞ্চি। হিনক দৃধিষ্ট শোষিত-পীড়িত মমাজ
দিম ঠকঠকী নেগৌনে মগাণুপ্ৰতি কবৰেঁত ঞ্চি। জনমমাজক
হৃদয়ক কৰুণা, পীড়া, দযা, প্ৰেম ঞ্চাদিকৈ
ঔভাৰিকঔ জনসঁৰেদনাকে মান্ৰীয় মূল্যেৰোধক সঁৰাহক
ভঔ জগৰেঁত ঞ্চি।

জীৱন-সংঘৰ্ষমে জুমেত চনেত চঠেঁত-ৰঁঠেঁত কোনো বচন কাৰক
ঞামেমজগতা জঁ মৌনিক ঝিচাৰধৰামে কনাভেমক ঠৰ্ঘেঁ স্নাভাৰিক
যথার্থেৰোধক ঔপস্থিতিৰোধ ঞ্পন বচনামে প্ৰস্বুফিষ্টকঔ কবৰাঁ

দৈত খ্ৰিষ্টি তঁ ওহন বচনাকাৰ যুগ আ মময়ক খ্ৰতিগ্ৰহণ কই খপন একটা ফুট গতিহায়া বচি নৱতাৰোঁধক মনেয় ৰিনেহি দৈত খ্ৰিষ্টি। খপনে মময় আ যুগক খ্ৰতিগ্ৰহণ কই হৱাক ৰিবোধমে চনিকই মঁকঠাপল্ল স্তিতিয়ঁ জুমেত মঁ ষপূৰ্ণ চুনৌতীকেঁ স্নীকাৰৰঁ খৰঁসে মজগ ও মচঠ বচনাকাৰক দাযিহ্নৰোঁধ থিকা। ৰঁদাখায়ামী ৰাজিহ্ন ও গুতিহ্নক ধনী ভমবক মাহিহ্নিক খৰ ান ৰিশেষে খ্ৰিষ্টি। ও মদাৰঁহাৰ নেখক ছথি জে বচনাকেঁ মদাজীৰী ৰঁনাকই ওহিমে খপন কলামেকতাক মঁগ খপন ৰৈৰিধ্যপূৰ্ণ ৰিৱেককেঁ মোঁকি পমাগত ঠিনগীকেঁ নেহকা দৈত ছথি। জেঁ ও মুখম দৃষ্টিক পৰিচায়ক ছথি তেঁ ও খপন মুখম দৃষ্টিক পৰিচায়ক ভই মাহিহ্নিক, ৰাজনৈতিক আ ৰিচাৰধৰাকেঁ একমঁগ গঁগিত কৰেত ছথি। দেখৰঁ, পৰেখৰঁ আ স্নগ্ৰতঃ গমানদাৰীপূৰঁ কাজ কৰৰঁ খৰঁসে একটা চুনৌতী ঠাঢ় কৰেত ছথি। ৰামভৰোয় কাপড়ি 'ভমৰ' খৰঁসে এহি চুনৌতীকেঁ স্নীকাৰেত খপন কনেমক নোহা মনৰেত ছথি। নোক চেতনাক বচনাকাৰ ভমৰ পাঠককেঁ মময় আ মঁস্কৃতিকেঁ ৰুঁময়ৰাঁক ভৰিমক প্ৰয়ায় কৰেত ছথি। এহ হেত্ৰ হিনক বচনা খৰঁসে পৰল্লৰাকেঁ নৱ ৰূপমে পৰিভাষিত কৰেত ৱৰ্তমানক দৃষ্কা পৰ ভৰিময়ঁ অন্ত্যমঁস্ক ৰঁনৰেত খ্ৰিষ্টি। মাহিহ্ন আ মঁস্কৃতিয়ঁ মঁস্ক হিনকা ছাত্ৰাৱস্নাহিমঁ জাগল। হিনক পহিন প্ৰকাশিত বচনা 'গমানদাৰ ৰাঁনক' জে 1964 গ্ৰ.মে মিথিনা মিহিৰক নেনান্ত্ৰষ্টকাক চৌপাড়িমে খায়ল খ্ৰিষ্টি। তকৰ ৰাঁদ পীঠিযাঠ ক খ্ৰাঠ গোষ্ট গীতক মঁকনে 'জৱানীক দিন' 1965 গ্ৰ.মে প্ৰকাশিত ভেল।

ৰাম ভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ'ক জন্ম 2008 মান
মাওন 22 গতেকই প্ৰমাণপত্ৰক ঞ্ৰুমাৰেঁ ৰঁঘচৌড়া, জিনা-
ধনুয়া, জনকপুৰ ঞ্ৰঁচনে, গাৰঁম ৰঁঘচৌড়া, ৰাৰ্ঠ নং.-1 মে ভেন। এহি
গামক চৌহদী ঞ্ৰঁচি - উত্তৰ- মিথিনেশ্বৰ মোঞাঠী গা.বি.স., দক্ষিণ-
মানসিংহ পঠী গা.বি.স। হিনক ৰঁশাৰনী ঞ্ৰঁচি-

মনোৰথী কাপড়ি

মীচু নান কাপড়ি

ৰামগুনাম কাপড়ি ;পত্নী দুঃখনী দেৰী

দযাৰতী দেৰী সৃগুমাৰ কাপড়ি ৰামভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ' ;পত্নী-
দলতীয়া দেৰী মোনাৰতী দেৰী

ৰামনাৰায়ণ কাপড়ি, প্ৰদীপ গুমাৰ কাপড়ি, নগীন দেৰী, প্ৰমিনা
গুমাৰী দেৰী, সঁদীপ গুমাৰ

ৰঁঘচৌড়া গামক নাম পড়নে হেতৈক জে এতয ৰাঁঘ চৰাউৰ ৰৈত
ছনৈক। এহি ঠামক জমীন কোহ-কহৰৈত ছনৈক জে ঞ্ৰঁচাগ-তীন
কিনোমীঠৰ দুৰী ধৰি ছনে। হিনক জন্ম সৃমস্বল্প পৰিৰাৰমে ভেন
ৰহনি। গাম ৰঁঘচৌড়া কী কহী, পৰোপষ্টামে স্যভয়ঁ ধনীক ঘ মে।
হিনক ৰাঁবুজীকেঁ ঞ্ৰঁচহ-ৰিগ্গহ জমীন, নাখক নাখ
নগানী, জমীন্দাৰোকেঁ কৰ্জ দৈত ছনেথিন। গাময়ঁ ৰাঁহৰ স্যঠনে খেত
ৰহনি। গোৰহায়ঁ নেই কই কোহ ধৰি। ৰঁড়দ খড়কে ছনে তঁ ওতহি
উফপৰ হোগত ছনে। এহি ৰীঠমে ঞ্ৰঁচনক জমীন নহি ছনে। ঞ্ৰঁচনে
খেতমে নীখ। ঞ্ৰঁচনে খেতক ঞ্ৰঁচিয়ঁ পানি পষ্টাওনে জাগত ছনে।

পশোঁনী প্ৰকৃতি পৰ নিৰ্ভৰ ছন। চূৰে পহাড়ক পৃষ্ঠত্ৰিমি ে
 পহাড় 25-30 কি.মী.ৰেঁমী নহি হোয়ত। পহিনে 900 বীঘ বাঁধক
 ছনেক। আৰু 300 বীঘক ছেক জে বাঁধিক ২ পঠাওন জাগত
 ছনেক। ওনা আৰু বাঁধক ঔঠিৰ ম্যাপ্ত ভ ২ গেনেক। গহৰাগৰনা
 বোঁৰিগ ধঁমাওন গেন ছেক, মূদা তেয়ো উপযুক্ত তেনা ভ ২ ২
 নহি ছেক। আৰু পাগপ গাঠিকক ২ প্ৰগ নগাক ২ মোঠৰমঁ জন
 ঠানেত ছেক। অৰ্থাৎ তেফনমঁ এক বীঘা ধৰি পশোঁনী কয়ন জাগত
 ছেক জাহিমে এক মময়মে 5000 মঁ 6000 ঠাকা ধৰি নগেত
 বহেক, আৰু হজাৰ নাগিএ জাগত ছেক।
 ধন, গছুম, তোৰী, মৰিযো আদি মূখ্য উপজা ছেক। বঁঘচৌড়াক
 পূৰুঁ অৰহৰী নদী জকৰ চৌড়াগ 25মঁ 30 ফীট আ গহৰাগ বোঁ
 ছেক। গামমে হিনক পিতাক স্থিতি- পাত জেঁ পূৰ্ণতঃ মফল বহনি
 তেঁ অধিকাৰী নামমঁ মেহো জানন জাগত ছনহ। কোনো দোকান-
 দৌৰী এহন নহি জে হিনক নাম উচৰনা পৰ কেও পাগ মাঁগয়া
 মভকেঁ হিনক পিতা পৰ ভৰোম ছননি। ও বঁঘচৌড়া গাম
 পঞ্চায়তক তীন খেপ প্ৰধন বহনথি। ওনা ও গামক মুখিয়া আ
 তকৰ বাঁদ বৈহ পদ ভ ২ গেন প্ৰধান পঞ্চ। ও গামক পষ্টেত
 কৰথি। হিনকে বাঁৰুঁ বাঙালী প্ৰাথমিক বিদ্যালয় বঁঘচৌড়া
 খোননথি। ও স্কুলমে অধ্যক্ষ ভেনাহ বা কহী তঁ মৰেঁমৰী বৈ
 বহথি। এহীমে মৌখিনীক নেপানক প্ৰতিষ্ঠিত পত্ৰকাৰ ও
 মাহিৰকাৰ শ্ৰীশ্ৰাম সুন্দৰ কাপড়ি 'শশি' শিক্ষক বহথি আ
 বাজরিবাজ কওনেজমে প্ৰাধ্যাপক ভেনথি। ওনা বৰ্তমান মময়মে
 আৰ.আৰ.কৈল্লম, জনকপুৰমে ছথি। হিনক বাঁৰুঁজীক বাঁদ হিন
 জেঠ মায় স্ৰুমাৰ কাপড়ি অধ্যক্ষ ভেনাহ আ তকৰ বাঁদ বাম
 ভৰোম কাপড়ি 'অমৰ' দয় বৰ্ষ নগভগ এহি পদকেঁ মমহাৰন ি।

ৰামভৰোয় কাপড়ি 'ভমৰ' ঘৰৈয়ী-ঘৰৈয়া শিক্ষা প্ৰাপ্ত কয়লনি। হিনক পহিন গুৰু মক্ষকৰহী নিৰায়ী গণেশ নান জে ধৰতী পৰ ভণ্টায় ককহৰা নিখেনে চনোহ। ঞ ঞা য় ব্যাৰহাৰিক শিত ধৰি। তকৰ রাঁদ নিম্ন মাধ্যমিক বিদ্যালয় বেঁনেহীমে বৰ্গ 1 য় 3 ধৰি পঢ়লনি। ওহি বিদ্যালয়ক নাম এখন থিক মাধ্যমিক বিদ্যালয় বেঁনেহী জে বঁঘচৌড়ায় 2 কি.মী.খছি। পযৰে ঞাৰাঁজাহী। বঁদ কাঠিনয় গেনাগ-অযনাগ। বঁহাদৰ পকড়িক ২ ন ২ জানি। পাঠী ঞা কচৰা, কৰঠীক কনম, বোঁড়া ওছাক ২ বেঁমৰ ঞাদি। বৰ্গ 4 য় মৌষ্টিক ঞার্থা এম.এন.মী.মৰম্বতী মা.বঁ.জনকপুৰ, মান 2025।

একটা রাঁত স্লষ্ট ক ২ দেৰঁ উঠিত হোয়ত জে 12 বৰ্ষক বহ্নামে ভগৱান পঠী, মানমিহ পঠী, গ্ৰাম বি.ম.ক ঞন তৰ্গত দনতীয়া দেৱীক মংগ বিৱাহ ভেননি। পাঁচম মন্তানমে তীন গোষ্ট পুত্ৰ ঞা দুষ্টা পুত্ৰী ছনি। গহো কহৰঁ ঞনৰ্গন নহি হোয়ত জে হিনক জন্ম জাহি কেওষ্ট পৰিৱাৰমে ভেন বহনি তাহিমে পড়াগ পৰ ওতেক জোৰ নহি ছন। ম্বদা, ভমৰ ঞা.গ.এ.ঞার্থা প্ৰৰীণতা প্ৰমাণপত্ৰায় উত্তীৰ্ণ কয়লনি। ও বঁঘচৌড়ামে জে পড়াগ প্ৰাৰম্ব কয়নে চনোহ যে কহা মাদ নামক ব্যক্তিয। ওএহ মল্লৰ বৰ্গক ওহি চাম পঢ়ৰেঁত চনোহ। ও জনকপুৰ জে ঞযনোহ যে যুগল কিশোৰ নানক প্ৰৰণায়। বেঁহ হিনক বাঁৰুঁজীকেঁ প্ৰেৰিত ক ২ পঢ়োনীক নেন জনকপুৰ জেৰাঁক হেত্ৰ কহলনি। জেঁ জনকপুৰমে জগহ- মীন বহনি, এখনো ছনি তেঁ জনকপুৰমে পঢ়লনি। দোমৰ, ডা.ধীৰেন্দ্ৰ মন ঞভিভাৰক ভেণ্টলনি ঞা দনকেয় প্ৰভাৱিত ভ ২ ঞপন বচনা- মমাৰ বঁনৌলনি।

ও ৰঁঠেমাঁ হিন্দী পঠিত চিনাহ। পত্ৰ-পত্ৰিকা পঠ নোপৰাত হিনকা ভেননি জে হমাঁ নিখি মকৈত ছী। খামকই নিখৰাঁক ঞ্ৰুত্ৰি ওহি মময়ক নোকপ্ৰিয় ঔপন্যাসকাৰ গুশৰাহাকান্ত, গুনশন নন্দা ঞ্ৰা কৰ্নল ৰঁজীতক জায়মী ঔপন্যাস মভ পঠিকই নগননি। গোরিন্দয়িঁহক 'পপিহৰা ৰাঁজয় ঞ্ৰাধী ৰাত' বিশেষ নীক নগৌত চননি। ৰাঁনক, পৰাগ, মাপ্তাহিক হিন্দুস্তান, ধব্ যুগ, নৰ-নাৰী পত্ৰিকা পঠনা ঞ্ৰাদিক পাঠক ও বহখি। হিনক নেখনমে বিশেষকই যৌনয়ঁ মস্কিত নৰ-নাৰী প্ৰভাৰিত কয়নক ঞ্ৰা ঞ্ৰায়ন। পূব্ ক ৰচনাৰ্কে দেখিকই হিনকা নাৰী মনোভাৰক বিশেষক কহন জা মকৈত ঞ্ৰি।

গ্ৰাহো কহি দেৰঁ ঔচিত হোয়ত জে ভমৰ নেনাৰস্ৰেমাঁ চন মগৰ বহখি। জহিনা পঠাগমে তহিনা ঞ্ৰেয় জগয়ৰাঁমে। কহী তঁ Hero ঞ্ৰৰ্থা- Healthy, Educated rich and organisation কহৰঁ জে পঠিতে চিনাহ যে ঞ্ৰৰঁস্ৰে। জনকপুৰ ঞ্ৰয়নাক ৰাঁদ ও ঞ্ৰপন ঔয়াক মঁগ কোনো নৰ মিনেমাকৈ প্ৰথম পাৰীমে দেখিতে চিনাহ। ডা.প্ৰীবেন্দক নেপাল ঞ্ৰয়নাক ৰাঁদ এক নস্কৰক শিষ্য ভমৰ বহখি। ডা.প্ৰীবেন্দ জঁ নহি বহিতখি তঁ ভমৰ নহি বহিতখি। দনু ঞ্ৰগনে- ৰঁগনমে ৰহিত চিনাহ। ওহনা ডা. প্ৰীবেন্দক জীৱনমে শিষ্যোপশিষ্য ঔৰ-ঠাকী চনি মূদা, ভমৰ ঞ্ৰা স্তুৰনেশ্বৰ পাথেয় মহনুপূৰ্ণ বহননি। মৰহাৰা ৰৰ্গক প্ৰতিনিধ হুৰ্কে ও ঔহননি।

মৌখিনী মাহিণ পৰিষদক গঠন ভেন তঁ মঠিৰ ভেনাহ ৰাম ভৰোয় কাপড়ি 'ভমৰ'। ৱিছাপতি পৰঁ মমাৰোহ জানকী স্দিৰক প্ৰাংগমে

মনাওন গেল। মাতৃকা প্ৰমাদ কোণৰানা, পূৰ্ব প্ৰধন ংগ্ৰী, নেপাল
মুখ্য ঞ্ৰতিথি বহথি।

হিনকা দহিনা কপাৰ পৰ চোষ্টক ঠিহ ছনি। ঞ্ৰাম ও বখেত নাহ,
মতঘৰা খেল খেলাগত ছনাহ। ঞ্ৰাম নৃষ্টৰাঁক নেল দৌগননি তঁ
এহি ক্ৰমমে ষ্টাষ্টমে নাগিকই কপাৰ ফৃষ্টননি। ও ওহি মমযমে
চত্ৰ্থ বৰ্গক ছাত্ৰ ছনাহ। তঞ্ফেণ ও ব্ৰুমৰৌ নে কযননি জে কপাৰ
ফৃষ্ট গেল ঞ্ৰছি।

1968-69 মে হিনকা ঞ্ৰপন জেঠ ভায় স্ফুম্মাৰ কাপড়িক লুম্ব-
তীৰম্ হিনক ঞ্ৰাঁথিমে তীৰ নাগন। মায়ক মানতা ছঠি মাগক
ঞ্ৰধ্ৰ্য ছনি জে ঞ্ৰাগযো দেল জা বহন ঞ্ৰছি। মূপমে মভ বম্ব-জাত
দই কই । ও ঞ্ৰানো কতেকো মানতা কেনে বহথিন।

স্বাস্থ্য তঁ য়েহ বহনি জে বঁঠামে ব়েম মোষ্টগৰ-ডষ্টগৰ রা কহী তঁ
ভোকনা বিনাড বহথি। ভেঁমক দুধ, ঘীক ঞ্ৰা মীঠা ছুছে ঞ্ৰাথি।
মল্লুকমে গুড়ক চেকী ঞ্ৰা য়ৌমে ষ্টাৰামে বঁৰকাযন ঘীক ভেষ্টনি মে
ব়েম পাৰঁথি। ডা.ঞ্ৰা.এন.মিহা গণিতক প্ৰাধ্যাপক হনে বহনি
হিনকা জে ঞ্ৰাৰঁই বনা মমযমে গাড়ী পৰ তোৰা নাদিকই নই
জায় পড়ত। হিনক বঁৰাঁক ভষ্টী স্ৰবক্ষিত বহনি ঞ্ৰা খুৰঁ পীৰঁথি।
মুদা, দানকৰ নিধন 84 বৰ্ষক ঞ্ৰবছামে ভেলনি। ওহি পব্বিৰেশমে
বহিতো ভমৰ কহিযো মদ্বকৈ হাথ নহি নগৌননি। ওনা তেনা ভই
কই চাহ-পান রা কহী তঁ দু ষ্টুক স্পাৰিযো নে পৰেঁত ছথি। এহি
ৰাতাৰৰণ ঞ্ৰা পব্বিৰেশ্য ঞ্ৰপনাকৈ ফৰাক বখনে ছথি।

হিনক প্ৰিয় য়ংগী কেও নহি বহনি। খামকই এহি স্তবক। ওনা
ছাত্ৰজীৱনমে মূজহফৰপূৰক কামেশ্বৰ প্ৰমাদ ঞ্ৰঁস্ৰে দ্য-পন্দ্ৰহ
ৱৰ্ষক মীত বহনি।

ও জহিয়া এম.এ.কয়ননি ঞ্ৰা ডা.ধীৰেন্দ্ৰক পূপাপাত্ৰ বহথি তঁ ও
চাহিতথি তঁ গ্ৰক্ৰক পূপা-ফনয়ঁ মৌথিলী ৱিমযক প্ৰাধ্যাপক বহিতথি।
মুদা, ও এহি মেৱাকৈঁ নকাৰননি ঞ্ৰা পত্ৰকাৰিতা দিয় ঢুকনাহ।
তকৰ কাৰণ ছন জে ঞ্ৰাৰ্থিক মল্লভতা। জেঁ কোনো ঞ্ৰভাৱ নহি
খষ্টকননি তেঁ নোকৰীক ৱিচাৰ মোনমে নহি ঞ্ৰয়ননি। ও মনমৌজী
প্ৰপূতিক বহথি তেঁ স্ততন্ত্ৰ জীৱন-যাপন কৰেত বহন ছথি।

2026-27 য়ানমে ও ৱৈদেহী য়াণ্ঠাহিক কাৰ্যাতনয় প্ৰতিনিধি ৰূপমে
উভৰনাহ। 2049 য়ানয়ঁ কাণ্ঠিপূৰ ৰাণ্ঠ্ৰীয় দৈনিক ত্ৰক
জনকপূৰ, য়ঁৱাদদাতা শ্ৰক্ৰক 5 ৱৰ্ষ ধৰি বহনাহ। প্ৰকাশক-
মল্লাদক ভই ও মৌথিলী 'ঞ্ৰঠনা' পত্ৰিকা প্ৰকাশিত ক না। তকৰ
ৱাদ 'ঞ্ৰজ্জলী' নেপালী মাণ্ঠিক ঞ্ৰা মৌথিলীমে ট্ৰৈমাণ্ঠিক 'ঞ্ৰাজ্জৰ'
প্ৰকাশিত কয়ন। 2039 য়ান কাৰ্তিক 4 গতেয়ঁ গামঘৰ প্ৰকাশিত
ভেন জে নেপালয়ঁ প্ৰকাশিত পহিন ঞ্ৰা একমাত্ৰ মমাচাৰপত্ৰ
য়্যাণ্ঠাহিক ঞ্ৰিছ। জকৰ প্ৰকাশন ঞ্ৰাগযো ভই বহন ঞ্ৰিছ। মপ্ৰভাত
জে নেপালী দৈনিক তকৰ ঞ্ৰাৰম্ভিক মল্লাদক য়েহ বহথি। 'জনকপূৰ
একমপ্ৰেম' দৈনিক ঞ্ৰখৰাঁৰক মল্লাদন-প্ৰকাশন 2055 য়ঁ য়েহ
কৰেত ছথি।

পচায় ৱৰ্ষক গতিহায়মে নেপাল মৰকাৰক পহিন ৱেঁৰ য়ামা
প্ৰকাশনক ঞ্ৰধ্যক্ষ পদ পৰ ৰাজনীতিক নিয়ুজি জে যে নেপাল
ভৰিমে 2021-22মে ভেন ঞ্ৰিছ যে ৰামভৰোয় কাপড়ি ভমৰক ং

ৰঁনাওন গেল। তহিনা প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠানমে নেপান মৰকাৰ দ্বা া
জে পহিনে ৰেঁৰ মৌথিনী মাহিগকাৰ ভেন মে হিনকে নাম এহি
খাতামে দৰ্জ ছনি।

নেপানমে মাৰিতে ৰাম ক্ষেত্ৰমে ভমৰ পহিনে ছথি।

1. পহিনে ৰেঁৰ মাযাদেৰী প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠান পুৰস্কাৰ 50,000 ঠাকাক
হিনকা দেন গেলনি। ও এহি নেন 2052য়ঁ পুৰস্কৃত ছথি।

2. 'নহি খাৰঁ নহি' হিনক পহিনে প্ৰেম কাৰ্য ছনি জে ত্ৰিভাষা ে
প্ৰকাশিত ভেন খ্ৰি।

3. মৌথিনী খ্ৰকাদমী, পঠনায়ঁ প্ৰকাশিত নেপানক পহিনে
কথাকাৰক পোথী খ্ৰি 'তোৰা মংগে জেৰৌ ৰে গুজৰাঁ'।

4. নেপান ৰাজকীয় প্ৰতিষ্ঠান দ্বাৰা খ্ৰযোজিত
গোষ্ঠীমে 2048 মানক পুৰস্কাৰ পাঁচ হজাৰ ঠাকাক 'মূনী পৰ
ঠাংজন গজোত'কৈ ভেঠন খ্ৰি।

5. কোনো নেপানীয় নাষ্টক 'একঠা খ্ৰাওৰ ৰমন্ত' নেপান ৰাজকীয়
প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠানমে মঁঠিত ভেন খ্ৰি। এহি পো ীক তীনঠা
মঁস্ৰণ ভই চুকন খ্ৰি।

6. খ্ৰন্তৰ্বাষ্ট্ৰীয় নাষ্ট্য মমাৰোহমে এহি নাষ্টককৈ দ্বিতীয় ুৰস্কাৰমঁ
প্ৰকাশিত কয়ন গেল খ্ৰি।

7. 2067 মানমে হিনকা 'পহিনে নোক মামা মঁস্কৃতি' পুৰস
মৌথিনী মাহিগকাৰ কৈ ভেঠন।

8. যাত্ৰী চেতনা পুৰস্কাৰ চেতনা সমিতিয়ঁ ভেটনে।
9. শেখৰ সম্মান ভেটনে। গ্ৰা পুৰস্কাৰ শেখৰ প্ৰকাশনক দেন
থিক।
10. বিদ্যাপতি মেৰা যঁছান, দৰভঁগা দ্বাৰা 'মিথিলা বিহুতি সম্মান'
ভেটনে ছনি।
11. ঞ্চৰ্বাষ্টিয় মেথিলী সম্মেনন দ্বাৰা মুল্গ্ৰমে 'মিথিলা বন্নে'
সম্মানয়ঁ সম্মানিত ছথি।
12. 2069 ক বিদ্যাপতি পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত কযনে ছথি 2 না'থ ঠাকাক।
13. 'পাৰ্ৱতী সম্মান' মিমোদিয়া মনাহী দ্বাৰা ভেটনে ছ ি।

এহিনা ঞ্চাৰ কতিপয় সম্মানয়ঁ সম্মানিত ভেন ছথি। ঞ্চানক
ৰোঁম তৰ ও স্নয়ঁ দৰঁনে ছথি। হিনকা ঞ্চাৰঁ জে সম্মান ভেট্টেত ছনি
মে হিনক ঙপনক্ৰি ঞ্চৰঁনে থিক। মূদা, হমৰা নগেঁত ঞ্চ জে ঞ্চাৰঁ
হিনকা নেত সম্মান রোঁম পৰক ঞ্চাঠী থিক। নে'খকক যঁগ হিনক
সম্মাদনমে ঞ্চি বহনেনি ঞ্চি। সম্মাদকক সন্ধিৰি ্ছেদ ঞ্চি
সম্+পদন্। য়েহ প্ৰিয়া সম্মাদন কহৰেঁত ঞ্চি। যঁস্কৃত পদমে সম্
ঙপয়ৰ্গ নাগিকই সম্মাদক শঙ্ক রঁনেত ঞ্চি। কোনো নে'খকক
নি'খন বচনাৰেঁ ব্যাকৰণক দৃষ্টিয়ঁ ঠীক কৰৰঁ ঞ্চাৰ্গ- যভ পদকেঁ
সম্ যানি ঠীক কৰৰাঁক প্ৰিয়া সম্মাদন থিক। কোনো কাজক ং
পূৰাকই পাঠকক মোমাঁ ঞ্চানৰ সম্মাদকক কাজ থিক। ওনা ও
'গামঘৰ'কেঁ সম্মাচাৰ পত্ৰ রঁনৌনে ছথি ঞ্চা 'ঞাজ্বৰ'কেঁ মাহিগিক।
মূদা, 'গামঘৰমে মেহো মাহিগিক বচনা প্ৰকাশিত ভই জাগত

খিচি। একটা ৰাত গ্ৰা ধ্যান বখৰেক থিক জে মাহিগ ং
 পত্ৰকাৰিতামে খৰিত খিচি তঁ মোনমে স্গক্ষি হোগ খিচি। তহিনা
 জঁ মাহিগমে পত্ৰকাৰিতাক তল্প ৰেঁমিএ ঘোঁমিয়া জাগত ছি তঁ
 গুড় গোরঁৰ হোয়ৰাঁক মম্বাৰনা ৰেঁম ৰাঁঠি জাগত খিচি। াৰণ
 মাহিগমে পত্ৰকাৰিতা খাৰিকই ৰেঁমী মূচনাভেমক খা তাকে নিক
 ৰঁনা দৈত খিচি জখন কি মাহিগ পত্ৰকাৰিতামে খাৰিকই নৃত্তত
 মগকেঁ জগগিয়াৰকই মানৰীয়গ্ৰণ ও দৃষ্টিকোণক খা াৰ পৰ
 কহী তঁ পাঠকক খন্তৰ্মনকেঁ খৰসে ৰেঁমিএ স্তৰ ধৰি কমোৰি
 দৈত খিচি।

ভমৰ কথা, কৰিতা, উপন্যাস, নাটক, নোকমাহিগ
 নোকমস্কৃতি, মাফ্ৰাকোৰ, যাত্ৰা-মম্বৰণ, নিৰঁক্ষ, ডায়ৰী, শোথ বিষয়
 খাদি নিখননি। হমৰা জনৈত ও মুনতঃ কৰি খা তকৰ ৰাঁদ
 কথাকাৰ ছথি। ও ৰঁনিৰধৰাদী ছথি তঁ স্নাত্ৰিক খিচি জে িভিন্ন
 বিধমে হিনক বচনা দম-খমক মংগ খায়ন খিচি। হেনৰী ডেৰিড
 থোৰো কহনে ছথি- 'মভমঁ পেঘ কনাকার ৰেহ হোগত খিচি জে
 খপন জিনগীকেঁ কনোক বিষয় ৰঁনা লৈত খিচি'। ভমৰ য়ে কাজ
 কয়নে ছথি। ও স্লগ্ৰস্তঃ নিখনে ছথি- জীৱন একটা গতি ছেক/
 গতিক মংগ মন্বঙ্ক খাগাঁ ৰঁঠৈত খিচি। মংকল্পিত ঠাম ধৰি জাএৰঁ ;
 নহি, খাৰঁ নহি -খ্ৰঠনা, ৰৰ্ষ-৪ কাৰ্তিক 2087। হিনক োখী
 'নহি, খাৰঁ নহি' পহিনে গুম্মাৰ খ্ৰভিনন্দনক নামমঁ
 'খ্ৰঠনা'ক 24 পৃষ্ঠমে প্ৰকাশিত ভেল। দীৰ্ঘ কৰিতাক গ্ৰা োখী
 খিচি। ওনা হিনক পহিনে পোখী কৰিতা মংগ্ৰহক ৰঁল্প কোঠৰী
 ঔনাগত ধ্ৰুঁখাঁ খিচি জে 2021 মানমে খায়ন খিচি।

হিনক বৈবিধ্য বিযক নেখনক উদেশ্য বহন ঞ্চি :-

1. বিভিন্ন বিধকৈ স্পৃষ্ট কৰৱঁ।
2. মামাজিক ব্যৱহাৰকৈ বঁদলৱাঁক প্ৰযাম কৰৱঁ।
3. গমানদাৰীপূৰ্বক ঞ্খন ৱাঁতকৈ ৰাখৱঁ।
4. ও জে ঞ্খন ৱৰ্গক ৱিৰন নোক ছথি তেঁ মৰহাৰা ৰ্গক ৱাঁতকৈ ঞ্খনিত কৰৱঁ। ঞ্খাত মূল্যৱোধক মঁৱাহক ৱঁনৱঁ।
5. তথাকথিত ৱৰ্গ দ্বাৰা জে চপ্ৰৱ্যহক ঘেৰা ৱঁনাওনে গেলে ঞ্চি তকৰা ঞ্খন নেখনীৱঁনে তোড়ৱঁ। কহী তঁ কমজোৰ ঞ্খা ৱেঁৱম ৱৰ্গক ৱাঁত উঠায়ৱঁ।
6. এহন পেঘ নকীৰ ঘীচৱঁ জকৰা কেও নেখনৱঁনে ছোষ্ট নহি কই মকয।
7. দৃশ্য ঞ্খা ঞ্খনিক মেহো একটা ঞ্খৰ্থ হোগত ঞ্চি। এহি দিম ধ্যান তেনা উই কই নহি জাগত ঞ্চি। তেঁ একৰ মাৰ্থক মহন্তা উপস্থাপিত কৰৱঁ।
8. পঠন, নেখন, প্ৰকাশন ঞ্খা ৱিতৰণ দিম মচেষ্ট উই নৱ পীঠীকৈ উবিযক ৱাঁষ্ট দেখায়ৱঁ।
9. নেখনক হেত্ৰ ভাষা ও শৈলীমে নৱ-নৱ মন্তাৰনাকৈ খোজৱঁ।
10. নৱ পীঠীক নিৰ্মাণ কৰৱঁ জে ঞ্খমে মজগ উই জনমমাজমে নৱ চেতনা-জগৱঁয।

ও প্ৰায়ঃ ৱেঁমিএ ৱিধমে হাথ ঞ্জমৌননি। এতেক দূৰ ধৰি জে
 মমকালীন কৱিতাক মশ্জ হম্মাফৰ হোঙতো ও গীত, গজন
 ঞ্ছাদিক মংগ 'পিৰামিড' জে নৱ ৱিধ থিক মেহো নিখননি।
 কথা, উপন্যাস, নিৰঁক্ষ ঞ্ছাদি নিখিতো ও নাষ্টক নিখৰাঁক িম
 ঞ্ছগ্ৰমৰিত ভেনাহ। প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠানমে নাষ্টক মহোদ্মেরক ৱাঁত
 ঔঠন ঞ্ছা একটা ৱৰিষ্ঠ নাষ্টককাৰক নাষ্টক ঞ্ছম্মীপ্ৰত ভই গেন
 তঁ মাত্ৰ মাত দিনক ঞ্ছন্তৰ ত্ৰেকালীন উপক্ৰনপতি ডা. গ্ৰাম্ৰ
 ৱঁৰানক ঞ্ছাগ্ৰহ পৰ 'একটা ঞ্ছাৰ ৱমন্ত' নাষ্টক নিখায়ন ঞ্ছা মঁঠিত
 ভেন। এহী নাষ্টক পৰ ফিন্‌ম ৱঁনি নেপান ঞ্ঠেনিৱিজনমঁ প্ৰমাৰিত
 ভেন।

ও ছোষ্ট-ছোষ্ট নাষ্টক প্ৰায়ঃ ঘঁটা ঞ্ছাধ ঘঁটা ধৰিক নিখেত ছ্খি।
 'নেতাজী ঞ্ছাৰিঁ ৱহন ছ্খি', ঞ্ছা 'ৱৌধ ৱাঁজি ঔঠন', 'মূনী পৰ
 গজোত' ঞ্ছাদি ৱেঁম চঠিত-প্ৰশঁমিত ভেন। নোকনাষ্ট ঞ্ঠ-
 জাষ্টন ;2064 মাত, ভেয়া ঞ্ছএলৈ ঞ্ছপন মোৰাজ ;2067 মাত ঞ্ছাদি
 দৰঙঁগাক ৱিছাপতি মেৱা মঁম্মানক মশ্চ পৰ ৱেঁম জমন ঞ্ছি।
 জনকপুৰধাম ঞ্ছা ঞ্ছানো ঠাম জেনা পষ্টনা ঞ্ছাদিমে হিনক নাষ্টক
 মঁঠিত ভেন ঞ্ছি। ৱংগমঁঠমঁ জড়ৰঁ ঞ্ছা ৱংগভাষা ঞ্ছৰ্জিত কৰৰঁ
 শ্ৰম্মাধ্য ঞ্ছা মময মাধ্য দনু ঞ্ছি।

ও কৈকটা পোথীক মম্মাদন দক্ষতাপূৰ্ৰক কযনে ছ্খি। জেনা
 নোৱাক ধান ;2050 মাত, গামঘৰক 2046 ক কাৰ্তিক ম্যামক
 ঞ্ছাঠম ৱাৰ্ষিক ৱিশেষাঁক মথুৰানন্দ ঠৌধৰী 'মাথুৰ' নিখিত 'ত্ৰিশূনী'
 মম্মূৰ্ণ ঞ্ছশকাৰ্য জে 1876 পৃষ্ঠমে ঞ্ছায়ন ঞ্ছি। 'গাম ঘৰ'মে তঁ
 কৈকটা ৱাৰ্ষিক ঞ্ছক মঁম্মতি ৱিশেষাঁক' ৱৰ্ -4, ঞ্ছক-

1, কাतिक 2042, ঞ্কৃষ্ট-নর. 1985, মূ. 25 ঠাকা, নেপালক মৌথিলী পত্ৰকাৰিতা 2044 মাল ঞ্খাদি ঞ্খি। 'মহাকরি ঝিছাপতি ঞ্খা নেপাল', 'নোকনায়ক মহনেম' দু ঞ্খণ্ড, নোকগাথা নায়ক দীনানভ্ৰী ;2070 মাল ঞ্খাদি রেঁম চঠিত প্ৰশ্ৰ্ণমিত ঞ্খি।

নাঠক মস্ক্ৰমে এতেক তঁ কহনে জায়ত জে কথা, কৰিতা, নিৰঁক্ৰাদি জকাঁ একে ম্ৰমে কখনো নাঠক নহি নিখন জায় তঁ নীক। কাৰণ, এহন নাঠক নিখৰঁ নাঠকক ক্ষমতাক মৌন্দৰ্যকেঁ ক্ষতি পঁচায়ৰঁ ঠিকা। কহী তঁ- 1. থিয়েষ্টৰ এক্ঠিৰিম্ঠ 2. নিয়মিত নাঠক দেখৰঁ 3. বঁগম্ঠক ঞ্খাৰশ্চকতানুকূনে নাঠকক শিল্প, ভাষা, পাত্ৰক চৰিণ - চিত্ৰণ, মঁরাদ ঞ্খদায়গী, ঝিষয়- ঝিষ ঞ্খা বঁুনায়ি ঞ্খাদি পৰ ধ্যান কেন্দ্ৰিত কৰৰঁ ঠিকা। 4. দৃশ্চ মঁযোজনকেঁ বঁুমৰঁ 5. পাত্ৰক ঞ্খন্তৰ্ধ্বন্দ্ব ঞ্খা রাঁছ চৰিত্ৰ-চিত্ৰণকেঁ ধ্যান বাখৰঁ 6. শৰ্দ্ধক মিতৰ্যযিতা 7. মঁঠীয় প্ৰদৰ্শন ঞ্খাদি ঝিশেষ মহন্ত বখেত ঞ্খি। নাঠককাৰ ভমৰ এহি মভ রাঁতকেঁ নীক জকাঁ জনৈত-বঁুমৈত নাঠক নিখেত ছ্ঠি। মঁগহি গীতক পৰিকল্পনা মেহো কৰৈত ছ্ঠি। ওনা তঁ ও প্ৰাৰম্ভমঁ নাঠকক মঁচন ঞ্খা মিনেমা ভৰপূৰ দেখ্ঠি। ও ঐতিহাসিক নাঠক 'বানী চন্দ্ৰাৰতী' 2045 মালমে নিখননি। মূদা, নাঠক দিম হিনক বঁঠৈত ক্ৰমান হিনকা প্ৰগতি প্ৰয়োগপৰক নাঠক নিখৰাঁক হেত্ৰ রেঁম ঞ্খাশ্ৰুশ্ঠ কয়নেক। ও গৌৰমঁ ঠেনীৰিজন পৰ হোগত ঠেনীফিল্ম মভকেঁ দেখ্ঠি। ঞ্খক্ষনাতন দৃষ্টিঐ ও নাঠক নিখৰাঁ দিম প্ৰবৃত্ত ভেনাহ। কাৰণ ছেননি হিনক জিদপনা ও জিদপনাক ফলস্বৰূপ কৈকঠা নাঠক নিখনে ছ্ঠি। কিএক তঁ নেপালক মৌথিলী নাঠককেঁ নাঠক বঁুমনে

নহি জাগক। দোষৰ, জে মঁম্বা মিনাপ নাষ্টক কৰয় তাহি ে
কোনো একটা খাম ব্যক্তিক মাত্ৰ নাষ্টক খেনাখন জাগক। হী
ৰঠম্বৰাদী বীতিকেঁ তোড়ৰাঁক আ মানমিকতাকেঁ জাগ্ৰত কৰৰাঁক
উদ্দেশ্যে ও এক মম্বয়মে নাষ্টক লিখৰাঁ পৰ জোৰ দেননি। ততৰেঁ
নহি, মম্বক খগতাকেঁ দেখেত নাষ্টমঁঠন হেত্ৰ অখন ব চি লৈত
কৈকটা মঁম্বায়ঁ মম্বক্ষিত ভেনাহ। এতেক দূৰ ধৰি জে হি নেন ও
মঁম্বৰ্শপূৰ্ণ চূনৌতীকেঁ ম্বীকাৰননি। অখনে তঁ নাষ্টক লিখিকই
প্ৰকাশিত কৰৰেঁ কৰখি জে আনোকেঁ নাষ্টক লিখৰাঁক হেত্ৰ
প্ৰেৰিত কই প্ৰকাশিত কয়ননি।

ও প্ৰেমপৰক অম্বিৰ্যাজি বিভিন্ন বিন্ধমে রেঁম কয়ননি। ম্বদা, ও
জখন কাঠমাণ্ডমে পদায়ীন ভেনাহ তঁ হিনক বচনামে একটা নৰ
ম্বৰ আখন। ও অম্বিৰ্যাজিমে মাত্ৰ কৰুণা আ দয়া-ভাৰ উপজয়ৰঁনা
প্ৰমঁগে ধৰি মীমিত নহি বহি মানৰীয় মঁৰেদনাকেঁ রেঁম জগজিয়াৰ
কয়ননি। হেঁ ভেন মোড় জে মম্বযানুকূন অম্বলুত মগকেঁ
প্ৰতিপাদিত কৰৰাঁমে ভেন। ও জে রাঁত অখন কথাক মাধ্যমে
কহৈযো চাহননি, ম্বদা পূৰ্ণতঃ কহি নহি মকনাহ যে মানৰীয়
মৰোকাৰকেঁ আৰো ঘনীলুত কৰেঁত, মানৰতাক পক্ষমে ঠাঢ়
হোগত, দেশ-দুনিয়াক আ খামকই নেপানক পৰিস্থিতিগত
পৰিৰেশক উদ্যাপন প্ৰমমে মানৰীয় মূন্যবজাকেঁ মম্বক্ষ খেত
'ঘৰম্বহাঁ' উপন্যাস লই অখনাহ। একটা রাঁত গ্ৰহো, কহৰেঁ
ম্বয়ঁমিস্ক অছি জে বচনা হিনকা পিয়ৰগৰ লগননি, লগৰেঁ কয়ননি
তাহি পৰ আনো বিন্ধমে কলম চনৌননি। 'ম্বুলী পৰ ঠাঁগন জোত'
নিম্বন্দেহ অম্বৰ্বাধুপ্ৰীয় ম্বৰপৰক নীক কৰিতামে পৰিগণি হোয়ত
তঁ তাহি পৰ নাষ্টক অছি।

ও মোনোড্ৰামা যেনো লিখতনি। ঠী ম্ঠানৱানী মূনিয়াঁক ্থথা-
কথা ও দূ গোষ্ট ৱিধমে লিখতনি। গ্ৰা মগ্ৰ ঞ্চি জে মনোভাৱকেঁ
ঞ্চিৰ্যাজি কৰৱাঁক হেত্ৰ জঁ মমূৰ্ণে ঞ্চাকাৰ কোনো একষ্টা ৱিধমে
প্ৰাপ্ত নহি ভই মকৈত ঞ্চেক তঁ ঞ্চানো-ঞ্চান ৱিধমে বচনাকা ক
বচনা হোৱৰঁ স্ৰভাৱিকে ঞ্চি। তাহিমে ভমৰ ? ও ঞ্চপন বচনাকেঁ
চমকয়ৱাঁ হেত্ৰ ঞ্চান ৱিধমে তঁ ঞ্চপযোগ কৰৱেঁ কয়তনি জে প্ৰচাৰ-
প্ৰমাৰক দৃষ্টিঞ্চ ঞ্চান ভাষাকেঁ যেনো চুনতনি। কহী তঁ ঞ্চানো
ভাষামে ঞ্চপন মাতৃভাষা মৌখিনীকেঁ পচৌতনি। ৱঁভাষাৱিদ্ ভমৰক
যোগদান নেপানী, ভোজপুৰী ঞ্চাদিমে ঞ্চি।

হিনক ঞ্চল্লেখপৰক দৃষ্টি জাহি কোনো কাৰণেঁ ৱন-প্ৰান্তৰ ৱা স্ৰন-
ৱিশেষকেঁ দেখি-মূনিকই লিখৱাঁক হেত্ৰ ৱাঁধ্য কয়নকনি। ও এহি
নেত ৱনে-ৱঁনে ৱৌঞ্চায়ন চ্চি। নৃষ্ণিনীক গৌতম ৱুঁদ্ ক স্ৰনয়ঁ
নই কই দীনাভদ্ৰী, মনহেম ঞ্চাদি লোকগাথাপৰক স্ৰন ধৰি ঘূৰ
ঞ্চায়ন চ্চি। ওহিনা মোন ঞ্চি জে ৱাজা মনহেমক ফুনৱাড়ীমে
ফুনাগত ও হাৰম ফুন জে ঞ্চমময়মে দেখনে চনোহ। ওনা গ্ৰা
ফুন স্চানীয় ভাষামে হাৰম কহন জাগত ঞ্চি, মূদা গ্ৰা িক
ঞ্চাৰ্কিড। ওহি ফুনকেঁ দেখিতে ও পহিনে ঞ্চচস্থিত ভেনোহ ঞ্চা ত ৱ
ৱাঁদ নাকৈত মনুহাৰ পৰ ঞ্চতিৰিজ প্ৰমন্তাক নহৰি দৌ ি ঞ্চায়ন
চননি। মহজতা ঞ্চা জিজ্যামা দনু ভাৱ দেখায়ন চন জেনা
নেনপনক কোনো কল্পিত ৱস্ৰ ভেটিঁ গেন হোনি।

ও ঠিকন ফোণ্টোগ্ৰাফৰ চ্চি। দানকা ফোণ্টোগ্ৰাফী কৰৱাঁ ে ৱেঁম
ঞ্চি চনি। নৱ-নৱ ৱস্ৰকেঁ দেখৱঁ, নৱ-নৱ স্চানক পৰিভ্ৰমণ
কৰৱঁ, নৱ-নৱ ৱিষয়-ৱস্ৰকেঁ ঞ্চঠায়ৱঁ ৱা কহী তঁ নৱতাক পঞ্চধৰ

ও জিজ্ঞাস্য বহন ছথি। ঠীকয়ঁ ঝিষ্টি-আয়ৰঁ তঁ হিনক বচনাকৈ পঠিতে বঁমি জায়ৰঁ জঁ আনেখক যঁগহি ফোণো মভ-প্ৰামাণিক, যথার্থপৰক আ বিশ্বম্ৰনীয থিক।

ও ঠেৰ-ঠাকী কিতাৰঁ জহিনা নিখেত ছথি যে নগভগ পচাম ধৰি হোয়ৰাঁ পৰ হেতনি। তহিনা ও ঠেৰ-ঠাকী পোথী কীনেত ছথি, যঁগ্ৰহিত কৰেত ছথি, পঠেত ছথি। ও স্বয়ঁ মানক য়াহিন্কাৰ ছথি। মূদা, জঁ কতন কোনো মন্দেহ হোগত ছ ি তঁ কোনো নে কোনো প্ৰকাৰেঁ তাকি-হেৰিকই বা ম্ৰযোগ্য আ তদ্বিষয়ক বিদ্বানগণ্যমঁ মন্মক কই ঞপন কনমকেঁ য়াঐ ছথি। প্ৰযায় বহেত ছনি জে ঞোধপৰক প্ৰবৃতি হো-ঞয। 'ৰাজকমলক কথা য়াহিন্কে নাৰী' বিষয়ক পোথী ছনি। প্ৰায়ঃ ও এহি পৰ শ ধ্ৰন্থ নিখৰাঁক প্ৰযায় কযনে ছথি। জেঁকি হিনকা ডাক্ঠৰী পাধিক ততেক ঞ্ৰাৰশ্ৰকতা নহি বঁময়ননি, ওনা গ্ৰ মানদ ঔপাধি কঠা যঁম্বায়ঁ ভেঠনো ছনি জাহি যঁম্বাপ্ৰদত পৰ কতিপয় জন ঞপন নামক পাছাঁমে ডা. নগৰিতো ছথি। ও ঞপন ঞোধ প্ৰৰঁক্ষ নিয়মতঃ প্ৰম্বত নহি কযননি তেঁ কী ? কতিপয় জন তঁ হিনক নামক পাছাঁ 'ডাক্ঠৰ' নগৰিতো ছথি।

একঠা গ্ৰ রাঁত কহি দেৰঁ ঞ্ৰাৰশ্ৰক ঞ্ৰিছি জে কিনকো ম্ৰমকেমে গ্ৰণাশ্বৰাদ কৰী বা ভৰ্হেমা কৰী তঁ ওহি ব্যজিকেঁ নে হিত োগত ঞ্ৰিছি আ নে ঞ্ৰিহিত। মরান বিশ্বাম্ৰনীযতাক ঞ্ৰিছি। জেঁ ভমৰ কৰ্মবত ছথি তেঁ ঠেৰ-ঠাকী হীত-মীত ছনি তঁ রেঁম শ ্ৰতাকেঁ য়েহো পোমনে ছথি। মূদা, ও ঞপন পথ্যমঁ ঞ্ৰখনো ঠ্যমঁ ময় নহি হোগত ছথি। ও ঞপন কৰ্ম কৰেত বহেত ছথি। নেখন-কৰ্ কেঁ

মাধনা বুমি ও খিঙিঙ ছথি। ও জনৈত-বুমৈত ছথি জে নিখন
খাখৰ মূল্যৱান হোগতে খিঙি। মময় মূল্যাকন কৰৱেঁ বত।

ও কখনো খপনাকেঁ কমতৰ কই নহি খাঁকৈত ছথি। পহিবন-
ওড়নমঁ লই কই বহন-মহন ও নেখন-কৰ্ম ধৰিমে কতনমঁ
কোনো মমমোতা নহি কৰৈত ছথি। ও ৰোন-মাড়মঁ গনোৱঁকে
চুনি লৈত ছথি খা ঘাম-পাত, কাঁঠ ধৰিকৈঁ ৰেঁকছাকই ফৰাক
ৰখৈত ছথি। জাহি ৰচনাকাৰমে হিনকা প্ৰতিভা বুম্মাগত
ছনি, কিছু কৰৱাঁক ডুহি বুম্মাগত ছনি তনিকা ভৰপূৰ মদতি
কৰিতে ছথি।

ও স্মৰ্ঘমে একটা খ্ৰান্দোনন ছথি। হিনক ৰচনাকান জাহি ৰাজশাহী
শ্যামন-কানমে ভেন, নিখৱাঁ পৰ মংমিত বহয় পড়ৈত ছন তাহি
খৰধিমে য়েহো ৰেঁম নিখননি। খাগ নৰ প্ৰজাতাঁত্ৰিক যুগমে য়েহো
খুৱঁ নিখি বহন ছথি। তেৰ-তাকী কিতাৱঁ নিখিয়ে নেৱঁ োনো
খাম বিশেষতা নহি ৰখৈত খিঙি। জেঁকি গুণোদ্ভেমক দুধিষ্টএঁ ও
কিছু ৰচনা দেননি খিঙি জাহি ৰেঁনেঁ ও মমাদৃত ছথি, বহৱেঁ
কৰতাহ। হমৰো জে হিনক ৰ্যাজিহ্ন-প্ৰতিহ্নকেঁ মূ ্যাকিত
কৰৱাঁক মখৰমৰ ভেঠন খিঙি য়ে খাৱঁ হিনক মদঃ প্ৰকাশিত
পোখী 'মিখিনাক নোকজীৱনঃ নোক মঁদৰ্ড' পোখীক ৰিডো নক
মখৰমৰ পৰ ভেঠন খিঙি। এহি তিখি 08.05.2022 কই
ৰেনকম, জনকপুৰধম, নেপানমে গ্ৰা খানেখ পড়ৈত হম খপনাকেঁ
গৌৰৱান্নিত বুমৈত ছী। প্ৰভাৱশানী খা প্ৰামংগিক ৰ্যাজিহ্ন ও
প্ৰতিহ্নক ধনী ৰামভৰোয় কাপড়ি ভমৰক মমূৰ্ণ পচা ৰষ
কী, ৰচনাকান 58 ৰষক পৰিহ্নকেঁ মূল্যাকি কৰৱঁ ততেক

মহজ নহি খ্ৰিষ্টি। তেঁ হিনক মমূৰ্ণে মাহিগিক মা না ও জীৱন-কৰ্ম্ময়ঁ মৌক্ষান্তিক আ ব্যাৱহাৰিক পক্ষকেঁ এ ঠা ছোপ্ট-ছীন আনেথমে গ্ৰক্ষিত কই নেৰঁ ততেক মোম আ মৰন নহি খ্ৰিষ্টি। গ্ৰ হম মানৈত গচ্ছৈত ছী জে হিনক বচনাকৰ্ম পৰ জাহি ঠ ্গে গ্ৰমানদাৰী আ ৱাস্তৱিকতাক মংগ আনোচনা-প্ৰণানো না হোয়ৰাঁক থিক মে নহি ভই মকন খ্ৰিষ্টি। জখন কি হিনক বচনা-কৰ্ম্ম উপেক্ষিত বহন খ্ৰিষ্টি মেহো নহি কহন জা মকৈত খ্ৰিষ্টি । পেঘয়ঁ পেঘ মাহিগিকাৰ হিনক বচনা পৰ ৱা কহী তঁ পোথী পৰ কনম চনৌনে ছথি। কিছু জনক নজৰিমে ও খষ্টকিতো ছথি তঁ কতিপয় ভদ্ৰজনক আঁখিমে ৱঁমনো ছথি। মাহিগ আ মাহিগেতৰ দনু কোষ্টিক ও বচনা কযনে ছথি। কিছু ফৰমাগশী বচনা মেহো ছনি। দৱাৰঁমে নিখন গেন ফৰমাগশী বচনা জঁ কখনো কই খপন মূন্যারৌধ নিৰ্ধাৰিত কৰিতো খ্ৰিষ্টি তঁ ৱেঁমিয়ে এহন চনা হনুকাৰিতো খ্ৰিষ্টি। মূদা, মজ ভই আৰ্হেমাতে বচনা জঁ কাগত পৰ ঔতৰৈত খ্ৰিষ্টি তঁ নিম্বন্দেহ ফনদাযী ৱঁনৈত খ্ৰিষ্টি। হড়ৰঁড়ী-ধড়ফড়ীমে লেখক ৱঁনৰাঁক নৌনে ফেয়ৰুঁকিয়া বচনাকাৰমভমে ৱেঁমিয়ে মাহিগিক ঘাতক ৱঁনৈত খ্ৰিষ্টি। জেঁকি হিনক বচনা মূন্যারৌধক কযোঠী পৰ মহী ঔতৰৈত খ্ৰিষ্টি তেঁ আগযো হিনক বচনাৰ্হেমক জড়ি আৰো গহীৰ খ্ৰিষ্টি আ জমীনয়ঁ জড়ন ষ্টিকন খ্ৰিষ্টি। মহমতি-অমহমতিক মক্ষিৱঁন্দু পৰ ঠাঠ ভমৰ খপন বচনাৱঁনে কহী তঁ বচনাৰ্হেমক পৰিদৃশ্যকেঁ ঔভাৰৰাঁমে মক্ষ ছথি। কানান্তৰমে হিনক কৰ্ম-ধৰ্ম্ম অৱঁম্বে ভৱিম্যক পীঠ ীয়ঁ আৰ্হেমীয মক্ষ ৱঁনৌনে ৰাখত আ মমযক মংগ মঁৱাদ ছাপিত কৰৈত বহত। কতিপয় জনকেঁ ভৱিম্যমে ৱিম্বায়ো নহি হোয়ত জে এহন ম ৰ্ৰিয বচনাকাৰ এতেক কাজ কই গ্ৰান্তিক নৌ জগা দেনে ছথি। ও জেঁ

জীৱশ্ৰুতী তেঁ হিনক আত্মকথা দেখাৰক নিনমা হমৰা জগনে
আছিল। এহি বিধক পোখী মৌখিনীমে আৰুনে আছিল আ হিনক এহি
বিধক ছুটনে পোখীমঁ পাঠক নাভাৱিত হোযত।

আপন মন্তব্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাও।

২.১২.ডা.ৰাজেন্দ্ৰ বিমন-ৰামভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ'ক উপন্যাস
'ঘৰমহা' - প্ৰভাৱ আ প্ৰতিপ্ৰিয়া

डा.बाजेन्द्र रिमन

बामुभरुय कपडि 'अमर'क उपन्यास 'घरमुहाँ'- प् नार आ
प्रतिप्रिया

कार्यकारण श्रुंथनामे सुगुह्यित ओहि गद्य कथानकके उपन्यास
कहन जागत अछि, जाहिमे अपेक्षाकृत अधिक रिस्तरयं
जीरनेजगतमे अन्तर कएन यथार्थके कन्नयं बडि कए
बमात्मक रिचारोञ्जेक रूपमे प्रस्तुत कएन जागछ। मैथिलीक
ख्यातनामा आख्यानकार श्री बामुभरुय कपडि 'अमर'क पहिन
उपन्यास 'घरमुहाँ' नेपालक मधुम-आन्दोलनयं उपजन उमड़न
जनआकांक्षा, मोहभंग, रिपुति, पीड़ा, नारनात्मक
उद्वेगन, रिष्णोभ आ जष्टिनताके योब यथार्थपरक ठिठारनी
उबेहेत यमन्य दर्शनयंग मर्मस्पर्शी गति परैत अछि। आन्दो न
जखन एक गोष्ट ऐतिहासिक उँठाग न' बहन होगत अछि तँ

ওহিমে আন্দোলনকাৰীক ছদম শ্বেত ভেষ দ্বাৰা মামাজিক
 প্ৰতিষ্ঠাক নকলী খোন ওঢ়ুৱাঁমে মফল গন্ডাক মৰদাৰ
 কামেশ্বৰ মন আপৰাধিক মনোৱৃত্তিক ব্যক্তি মচক নিবন্তৰ
 প্ৰৱেশ হোৱঁএ নগৌত চ্ৰেক। হতা, অপহৰণ, আতঁক আ ডৰ ধমকী
 দ্বাৰা গ্ৰা ৰৰ্গ খাম কএ পহাড়ী মমুদায়মঁ পৈমাক উগাহী কৰেত
 অছি। আপন অধিকাৰ, পহিচান আ ৰিকামিত মূদাক এহি ৰ ৰাষ্ট
 জনপ্ৰগতিমে শহাদত দৈত যুৱকমণ্ডক প্ৰলোক দিন নহামপৰ নহা
 খমি ৰহন চ্ৰে আ ওম্হৰ গ্ৰা নুশেৰা তল্প পহাড়ীক দোকান মণ্ডমে
 আগি নগা ৰহন অছি, মামান নুশি ৰহন অছি, ওকৰা মণ্ডক
 ঘৰপৰ পাথৰ ফেকি আতঁক পমাৰি ৰহন অছি। আতঁকমণ্ডক এহি
 ৰাতাৰৰণমে পহাড়ী হোগতো ধোতীকুৰ্তাধাৰী মাম্শ্ৰ ৰমেশ
 উপাধ্যায় আপনা ঘৰমে ডৰে দৰঁকল ৰহেত চ্ৰখি। মোন তঁ
 মাম্শ্ৰো মাহেৰঁক হোগ চ্ৰেছি জে আপন মধেমী মিত্ৰ গমোহন
 অধিকাৰী জেকাঁ জনুমে জা জোৰ জোৰমঁ নাৰা নগা
 আন্দোলনকেঁ মমৰ্থন দিএক, মূদা মোঠে চ্ৰখি "জে উম্মাদ এখন
 যুৱা মণ্ডমে চ্ৰে ও কী হমৰ (পহাড়ী) অন্হাৰকেঁ পচা
 মকত?" অদঁকমঁ ভৰন মাম্শ্ৰ মাহেৰঁকেঁ আপন ঘৰ ন' অন্হাৰক
 ৰিচাৰ জগমোহনকেঁ হোগত চ্ৰখি, মূদা মাম্শ্ৰ ৰমেশ এহি দুআৰেঁ
 আপন মধেশ আন্দোলনক অগ্ৰআ মিত্ৰ জগমোহনক ঘৰ জাএমঁ
 অন্হাৰক কএ দৈত চ্ৰখি জে কতন আন্দোলন কমজোৰ নে পডি
 জাগক। ১ জুন ২০০৭, ২৯ জুন ২০০৭, ২৮ জুন ২০০৭, ৯
 অগস্ত ২০০৭ ক ৰাতি অমফল ভেনাক ৱাঁদ ৩০ অগস্ত
 ২০০৭ক' ২৩ বৃঁদাপৰ মহমতি হোএৰঁ মূদা কাযালয়নমে
 আনাকানীমঁ আন্দোলনক ফেৰ উগ্ৰ নপষ্ট ভুঁঠৰঁ ঐতিহাসিক
 দস্তাৱেজ অছি, জে উপন্যাসমে প্ৰস্বত ভেন অছি।

ম্যাম্‌ষ্টৰ বম্‌শ উপাধ্যায়ক ৰিপত্ৰিক তমিমা খণ্ডৰ মঘন তখন খণ্ডৰ মঘন ভ' জাগত চ্ৰেষ্টি জখন দানকা পতা চনৈত চ্ৰেষ্টি জে দানকৰ ৰেঁঠী কিৰণ দচ্চিনৰঁৰিয়া ঠোনক কামেশ্বৰক ৰেঁঠা বাজীৰমঁ পেৰ্‌ম কৰেঁত খ্ৰি। তাৰঁত গ্ৰ ককৰো নে বঁমত চ্ৰেক জে গামক মম্বল খা মম্‌ভাস্ত মানন জাএৰঁনা ৰ্যজিৰ কামে ৰ'ৰ গামমে ৰ্যাপ্ত হ'য়া, অপহৰণ, চন্দা খাতঁক খাদিমে মঁলগ্ৰ গিৰোহক মূখ্য মূত্ৰধাৰ খা খননাযক খ্ৰি। ম্যাম্‌ষ্টৰ মহাৰিপত্ৰিক মূদমে উৰঁদুৰঁ কেঁএ ৰহন চ্ৰি কি ৰেঁঠী কিৰণক অপহৰণ ভএ জাগ চ্ৰেষ্টি খা দশ নাখ ঠাকা ফিৰৌতীক নেন ফোনমঁ দিন ৰাতি ধমকী খ্ৰাৰঁএ নগেঁত চ্ৰেষ্টি। ম্যাম্‌ষ্টৰ খপন মম্বূৰ্ণ মম্বুৰ্ণি ৰেঁঠিক ৰিষ্কাপিত হোএৰাঁক নেন ৰাঁধ্য চ্ৰি ওমহৰ কামেশ্বৰক একনৌতা ৰেঁঠা বাজীৰ খপন ৰাঁপক কৃপুণমঁ পৰিচিত ভ' জাগত খ্ৰি মায়ক মাধ্যমমঁ কিৰণক মজিক নেন দৰাঁৰঁ ৰঁনৰেঁত খ্ৰি। কামেশ্বৰকেঁ গঁ জানি শানি হোগত চ্ৰেক জে গ্ৰ উএহ কিৰণ থিক জকৰা পুত্ৰ ৰঁনা ঘৰ খনৰাঁক মোন দানক পৰিৰাৰ ৰঁনা চুকন খ্ৰি । ৰঁমমে চঠি চুকন ম্যাম্‌ষ্টৰ বম্‌শ উপাধ্যায়ক ওকৰ পৰম মিত্ৰ জগমোহন খা অপহৰণকাৰী কামেশ্বৰ গাম ঘূৰা খনৰাঁমে মফন হোগত চ্ৰি।

খাখ্যানকাৰ 'ভমৰ' খপনা মময়ক প্ৰামাণিক খিমা খ্ৰাৰঁএৰঁনা পীঠী দৰ পীঠীধৰি মনএৰাঁমে উমুক চ্ৰি। তেঁ প্ৰম্বত পন্যাম মূক গতিহায়ক মূখৰ মহোদৰ ভএ গেন খ্ৰি। ৰাজনৈতিক ঘটনাগ্ৰমক ধৰাতনপৰ কল্পনাক ফণ্টা, মূৰ্ছিকা, মনটী, ম'ন খ্ৰাদিমঁ মমকালীন মধেমক জীৰন্ত মূৰ্টি তেঁয়াৰক' মাম্মাজিক মম্বক ৰঁকক ৰাগমযতাক ৰঁগ তেঁউৰন গেন খ্ৰি জে ূদযহাৰী

খি। উপন্যাস ঐতিহাসিক মহল্লক দাৰ্শনিক এনু কাৰণে খি জে
 ৰ পহিন নেপালীয ঐতিহাসিক উপন্যাস থিক জে সসকালীন
 ৰাজনৈতিক ঘটনাপ্ৰসঙ্গৰ আধাৰিত খি।

ৰমেশ

উপাধ্যায়, জগমোহন, কামেশ্বৰ, ৰাজীৱ, কিৰণ, ৱৰ্ণ , লুখিয়া
 আদি সস ৰণীয প্ৰতিনিধি পাত্ৰ খি। সসাদমে সসাত্ৰিকত আ
 সজীৱতা লৈক। ভাষাশৈলীক নাশকীয়তা আ ঠিত্ৰাঙ্ককতাক
 কাৰণ উপন্যাস আদিয়ঁ অন্তৰ্ভবি সিনেমাক ৰীলজেকাঁ চনৈত
 খি, জে পাঠককেঁ আৰম্ভয়ঁ অন্তৰ্ভবি ৱহনে ৰহৈত খি।
 পহাড়ী সধেয়ীক একতা সঁৰ্ধনক উদ্দেশ্যেঁ প্ৰণিত এই উপন্যাসক
 যাত্ৰা উৰ্দ্ধখাৰ্দ্ধ, পহাড় জংগল, খুৰপেডিয়াক জষ্টিন াত্ৰা
 নহি, সস সপাষ্ট ঐদানক সৰল সৰম যাত্ৰা থিক জে
 সৰমসৰাকএ অন গন্তৰ্যধবি পঁঠৈত খি। তেঁ উপন্যাসক
 সঁৰচনাসে পেঁচ পাঁচ আ ওসৰাহষ্ট নহি খি। সধেয় সিত্থিক
 আ সলোকক ভাষাসে প্ৰযুক্ত 'নলহকা', 'নলকা', 'ৱৰ্দ্ধক',
 'খুৰ্য়ী' আদি শঙ্কক সচৈত উপযোগ উপন্যাসক ভাষাকেঁ মহজ
 সসাত্ৰিকতা আ অনিনৰতা প্ৰদান কৰৈত খি। আখ্যানকাৰ
 শ্ৰী 'সমৰ'ক ৰ সস:জাত প্ৰতি নেপালীয ঐতিহাসিক উপন্যাস
 সাহিত্যক এক গাষ্ট উপলক্ষি থিক, তাহিমে সন্দেহ নহি।

অপন সঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাত।

२.१३.डा.बामदयान बाकेश- पुस्तक जे ह्य पठन-एन्टी
भागबयक कथात्मक ग्रंथार

ডা.বামদয়ান বাকেশ

পুস্তক জে হম পঠন-এন্থী ভাগৰমক কথামেক মংমাৰ

বাম ভৰোম কাপঠি 'ভমৰ' মৌথিনী মাহিগু আ মংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰমে পৰিচয়কে মহতাজ নহি ছথি। ও একমাত্ৰ কথাকাৰ, উপন্যাসকাৰ, নাটককাৰ, কবি, মংস্কৃতিৰিদ আ যাত্ৰা মংস্কৰণ লিখনিহাৰ ছথি। এক শঙ্কমে কহন জাএ ত ও বঁদমুখী প্ৰতিভাক ধনী মাহিগুকাৰকে ৰূপমে, মূপৰিষ্ঠিত ব্যক্তিত্ব ছথি। মস্মীক্ষা কথা মংগ্ৰহ, এন্থীভাগৰমমে মংগ্ৰহিত িছু কথামভ স্তৰীয়, পঠনীয় আ মংগ্ৰহনীয় ভই মকৈত জৈক তেৰৰ বিস্কৃত ব্যাখ্যা, বিশ্লেষণ, চঠা পৰিচঠা বঁদতো অৰ্থমে ম য মাপেক্ষ, মান্দৰ্ভিক আ মমমমাথিক মংমাৰকে বিভিন্ন পৰিস্থিতি এৰং দৃষ্টিকোণমঁ কএন জা মকৈত জৈক। মদা মংলেন্‌ম যহাঁ একৰ বৈশিষ্ট্যকে উচ্চাৰিত কৰৰাক প্ৰযায় কই বহন ছী।

ভমৰক কথা মভ অ্ৰপন মময় আ মমাজকে অৰ্থপূৰ্ণ আখ্যান কহন জা মকৈত অ্ৰছি। বাস্তৱমে দানক দৃষ্টিৰৌধ অ্ৰণ্ত ব্যাপক

খ্ৰীষ্টি আওৰ কথাত্ৰমক মঁমাৰক আয়াম মেহো ঝিষ্কৃত এ ং
 ঝৈশিষ্কৃপূৰ্ণ ঙ্ৰেক। এক ওৰ কিছু কথা মহানগৰীয জীৱনক ঐনা
 কহনে জা মকৈত ঙ্ৰেক ত দোমৰ দিশ গ্ৰামীণ জীৱনক যা
 জনপদীযক জীৱনক জীৱঁত দম্বাৱেজ। মিথিলাশ্ৰুতক নজীৱনক
 ঝিৱিধৰ্বংগ, ঝিৱিধ পক্ষ, ঝিভিন্ন আয়ামক উদধাষ্টন কৰৱাঁমে দানকা
 মহাৰত হামিন ভেনে ঙ্ৰহি। মস্মীখা কথামঁগ্ৰহক মভ কথা
 বেখাঁকিত কৰ যোগ্য ঙ্ৰেক আ কথা শিল্পক দৃষ্টিকোণমঁ েজোড
 কহনে জা মকৈত খ্ৰীষ্টি।

কথামঁগ্ৰহক কিছু কথাক পৰিৱেশ আ পৃষ্কৃষ্টিমি মিথিলাঁচনক
 মাগষ্ট পাগনমঁ মস্মীকিত ঙ্ৰেক আ মিথিলাঁচনক ম্যামা িক
 মঁৰচনামে জে অশ্ৰুতপূৰ্ণ পৰিৱৰ্তন দিনান্দিন ৰাখন জাগত ঙ্ৰেক
 তকৰ মষ্টীক আ মাঁদৰ্ভিক মঁকৈত এৰঁ মূচনা পাঠক মভকে দই
 মকৈত ঙ্ৰেক। কথাকাৰ মনোযোগপূৰ্ণক এৰঁ মহল্লমঁ কথাক শিন্য
 (ডাফ্ৰষ্ট) তেয়াৰ কৰৱাঁমে নিপুণ দেখি পড়ৈত ঙ্ৰহি।

ভাযৰমমঁ যুজ মঁমাৰমে ভমৰ এশ্ঠী ভাগৰমযুজ কথা লিখৱা
 মাহম জ্বৰা মকৈত ঙ্ৰহি মগৰ পৰিৱেশ এৰঁ পৃষ্কৃষ্টিমি ত
 জনকপৰমঁ কাঠমাশ্ৰুধৰিক জীৱনকে ঠিত্ৰণমে নগনশীন ভই
 জনকপৰমে ৰমাএকে নানমো ৰ্যগ্ৰ কই ৰহনে ঙ্ৰহি। দানকো
 পল্লীকে কাঠমাশ্ৰুক ৱাতাৰৰণমে কোনোৰম নে ভেষ্টগত ঙ্ৰেক
 তখন ও কাঠমাশ্ৰু জয়ৱাঁকপ্ৰতি দানকা কোনো ঠাৰ নহি দেখনে
 জাগত ঙ্ৰেক। দাল্লণ জীৱনমে কোনো ভাগৰমকে প্ৰৱেশ নহি হোয
 একৰ খুৰঁ ধ্যান ৰখেত ঙ্ৰহি তাহিনেনে অখনে পৰিশ্ৰম পৰ দানক
 ধ্যান ৱেঁশী ৰহৈত ঙ্ৰেক। দু ঘঁটাকে ৱঁদনে ঠাৰ ঘঁটা খানা পকাৱেঁমে

নাগি জাও কোনো ৰাঁত নহি মগৰ ঘৰক ভাৰমকে ভয়মে ও পৰেশান ভই জাগত ছথি। যী ভাগৰম কি কৈক ত কোনো দোমৰ জনানী কে খানা পকএৱাকনেন নহি ৰাখি মকৈত কৈক। যী ভাগৰম ৰাস্তৱিক ভাগৰময়ঁ ভয়ানক নগৈত ছথি।

আগমীযু কথামে দৰভংগাকে অল্পতানক অল্পভৰ আ ৰাঁবেমেকে ৰেঁঠেনীক ৰেঁঠাক চিত্ৰণ ভেট্টৈত কৈক। অখন ৰেঁঠাৰ ভাগ্ৰকে পীডায়ঁ পীড়িত কথাকাৰকে অল্পভূতি কভ্ৰেক দৰদ পেদা কৰেত কৈক দেখু ! জীৱন আ মৃতুক ৰীচ মংঘৰ্ষ কৰেত হমৰ ভেয়া, হমৰ অন্ভিভাৰক...! হমৰা নেন আৰঁ অমহনীয ভেন জা বহন অছি।

'অমৃত পান' কথামে কথাকাৰ মধেশ আন্দানক দৌৰান পাৱনি তিহাৰক মনেম মময়পৰ নহি পঠা মকন ঘৰ পৰিৱাৰ আ ধাৰ্মিক চিত্ৰমে মফন দেখনা জাগত ছথি। দোমৰ দিশ তিনৱা চূড়া কতেক ম্বাখদগৰ নগৈত কৈক জে অমৃত পানমঁ কম নহ কৈক। দোকান পৰ চাহকপ দেৱৰাঁনা মৰদ একৰা মৱাৰমে চাহকে চূক্ষী মদাকে নেন ৰিমৰ জাগত কৈক। কথাকাৰকে মাঙ্কৃতিক মঁচেতনা কতেক ধনীভূত কৈক তকৰে ম্লগ্ঠ চিত্ৰণ কৰৰাঁমে মফন ছথি।

কথা দ্বিতীয় ক্ষেণীক একটা ভিৰ্বাঁমে যাত্ৰা কৰৱাক আনন্দানুভূতি আ যৌনিক আকৰ্ষণকে আনন্দকে ৰৰ্ণনেমে কথাক কথাময় মফন কৈক।

'ক্লাষ্টৰ নং. এফ তীন' কথামে ধই ক্লাষ্টৰ কোম্বী প্ৰোজেক্টমে কাজকএনিহাৰ মভক হেত্ৰ ৰঁনাওন ক্লাষ্টৰ কৈক। যহী ক্লাষ্টৰকে

পুৰান যা নৱ ঋতুৰ ৱৰ্ণন ত ঙ্গেহে ঞ্চাত্মীয় মন্মানকে
 মঁভাৱনাকে তনাশমে মানৱীয় মঁৱেদনাকে ৱঁঠোৰৱঁামে কথাকাৰ
 মফল দেখনা জাগত ছথি। পৰাকঁপন শীৰ্ষক কথা ১৯৯২ মানকে
 মহান্তুকম্বকে পৰাকঁপনকে পৃষ্ঠত্ৰুটিমে লিখত গেল ঙ্গেক। নৱ
 ঘৰকে নিৰ্মাণকে পৰিষ্কল ঞ্চা যহী ঘৰমে ৱামকে খুশী কতেকো
 ৱেঁৰক পৰাকম্বন্যমঁ পৰিৱৰ্তিত নহি ভই মকেত ঙ্গেক। যী থামে
 মেহো কথাকাৰ মানৱীয় মঁৱেদনাকে শ্ৰোত তযাৰীমে ৱঁদাত ৰাশ
 মভক খৰচ কএনে ছথি ঞ্চা ভৌতিক ম্ৰথ প্ৰতিমে প্ৰমত্তাকে
 ৱৰ্ণন। পৰিৱৰ্তন শীৰ্ষক কথামে দাম্বল জীৱনকে দ্বন্দ চিত্ৰণ কএল
 গেল ঙ্গেক ঞ্চা যী দ্বন্দকে ৱৰ্ণনমে কথাকাৰ দ্বিৱিধা গ্ৰন্ত মন স্থিতিকে
 ৱৰ্ণনমে মেহো মফল। যী কথাকে কথাস্বকে কথানকম ঙ্গেথিনী
 ঞ্চা হিন্দীকে পৃষ্ট ৰচক কথাওপৰ ম্ৰাভাৱিকতাকে নিৰীহ কএনে
 ছথি।

মুনিয়া ঠী ম্ৰুতল মিথিনাঙলকে জীৱনমে প্ৰায়ঃ ধষ্টিত হোমৱানা
 কথানককে কথাওপৰ ঞ্চপনা প্ৰতিভামঁ প্ৰকষ্ট কৰৱাঁক নেল
 প্ৰযামশীল দেখনা জাগত ছথি। গামঘৰমে কোনো চাহক
 দোকানমে এহন ঘটনা প্ৰায়ঃ ঘটিত হোগত ৰহেত ঙ্গেক।
 দোকানপৰ যদি কোনো মুল্লৰী ঙ্গেক ত ওকৰ দোকান খুঁৱঁ চলে
 ঙ্গেক ওহি দোকানপৰ খুঁৱঁ ভীড ৰহেত ঙ্গেক ঞ্চা কিমম কিমিমকে
 গঁহকী ঞ্চনাগ্ৰ ম্ৰাভাৱিক ঙ্গেক। কতেক গঁহকী মভ চাহক নাথে
 ঞ্চা নাভমঁ ৱেঁমী ৰমোনৱালীকে ৰপৰংগ ঞ্চা হাৰভাৱ পৰ ভম্বা
 জকাঁ ৰম চূমক নেল ননাহিত ৰহেত ঙ্গেক। একদিন ও মুল্লৰি
 ঞ্চপন পতি ৱঁনা ৱঁঠা মভকে ছোটি ক একঠা ছোডা ৰামধনক

মাথে ভাগি গেলৈ। যী গামঘৰকে নেন মভমঁৱেঁ ৰেঁমী চঠিত ধষ্টনা ভই গেলৈ জে মৰঁ স্ৰভাৰিক ঠেক।

মামীখা মগ্ৰহকে মাম্ৰষ্টৰ পিম কথা ঠেক ঞ্ৰল্লধন লখমী। যী কথা মধেশকে ধৰাতলীয যৰ্থাথকে চিত্ৰণমে মফল ঠেক। একৰা যুৱক ঞ্ৰা যুৱতীকে মন স্থিতি ঞ্ৰা মনোৱিজ্ঞানকে চিত্ৰণমে ৰেঁজোড ঠেক। একৰা পৰিণক যুৱতী জে প্যাৰকে ফঁদামে পঠি়ে গৰ্ত্ত তী ভই জাগত ঠেক ঞ্ৰা ওকৰা ওকৰে ঞ্ৰফিয়কে ঞ্ৰাদমী ধোখা দই দৈত ঠেক। এহিমে ওকৰ ৰেঁদনাকে ৰঁড় মশ্টিক ঠগমঁ ৰ্যজ কএনগেল ঠেক। যী যুৱতী একটা পুৰুষমে পতাডি়িত ঞ্ৰা দোমৰ মহিনামঁ ৱিফিষ্ট। ঞ্ৰেঁহ কথাকে ম্ৰখ্য উদেশ্য ঠেক। ৰেমীঠান্য় ঞ্ৰাৰ্থিক উল্লতি ত ৰ্যজিকে জীৱনমে ঞ্ৰানি দৈত ঠেক মগৰ মামাজিক মঁৰচনাকে ভভাভঁৰ্গ কই দৈত ঠেক।

মগৰ যী কথাকে ম্ৰখান্ত ৰঁনাৰঁক কনা কথাকাৰক ৱিশেষতা মানন জাএ মকৈত ঞ্ৰিষ্টি। মম্ৰূৰ্ণ কথ ৰেঁদনামঁ ভৰন ঠেক মগৰ একৰ ঞ্ৰন্ত ম্ৰখান্ত পঞ্চকে মৰাহনীয দঁগ কথাকাৰকে কনাকাৰিতাকে ৱিশেষতা ঠেক।

গঁগা প্ৰমাদক স্নায়ততা শীৰ্ষকমে ম্ৰগাক মাৰ্ফিত গণতঁন্ত ৱ ৱস্ৰাপৰ ৱঁগ্যক ৱাণ পহাৰ পৰ্শমনীয কহন জা মকৈত ঠেক।

'প্ৰতীক্ষামে' কথ ৱ্ৰামীণ জিন্দগী ঞ্ৰা শহৰী জীৱনকে ৱীচকে ঞ্ৰন্বৰ্ত্ত্বন্দক চিত্ৰণ কৰৰাঁমে মফল মানন জা মকৈত ঠেক। দূ মঁস্কৃতি ঞ্ৰা ভাষাকে কাৰৰঁণে জিন্দগী দ্বন্দমে ফয় ঞ্ৰাগত ঠেক ঞ্ৰা

মত্ৰা স্মখভোগমে রাঁঠিত। একষ্টা কহরীমে মম্বূৰ্ণ কথাক মাৰাংশ
স্বৰ্ণষ্ট ভই জাগত জৈক তেনা ন দেনা বিন্শ চুচুৰীকে রেঁনা।

'দহেজ' শিৰ্ষক কথামে পুৰানে বিষয়বস্তু কে বৰ্ণনকে মাধ্যময়ঁ
কথাকাৰ নৰ মম্বূৰ্ণা যা জ্বলন্ত মম্বূৰ্ণা জে মিথিনাশ্বনকে জৈক
তেকৰ রেঁৰাক বৰ্ণন আধুনিক মঁদৰ্ভমে কবৰঁ দানক উদ শ্য
দেখনা জাগত জৈক। খাডীক দেশমে কাজ কবৰাঁক শান শৌকত
কে প্ৰদৰ্শন আ দহেজকে বেষী মাঁগমঁ মম্বূৰ্ণ মিথিনাশ্বন আকান্ত
আছি। কন্যা পঞ্চ কনপেত কল্পেত কহৈত জৈক জে হম্বা
হৈমিতয়ঁ বেঁশী মাঁগ ভেন মগৰ একৰ কোনো ম্বূৰ্ণাৰা বৰ পঞ্চকে
নোকমভয়ঁ নহি ভেনায়ঁ মম্বূৰ্ণ পৰিৱাৰমে নিৰাশা হোনাৰা কোনো
আশ্চৰ্যক গল্প নহি জৈক। কথাকাৰকে কষ্ট মগমে কতেক মগতা
জৈক দেখু

"আৰঁ ত বিঁআহমে মোষ্টৰমাগকন নহি হোণত তঁ বিঁআহে কেঁমিন।
এম্বৰ ঘৰৱানীয়ঁ বেঁমী মহৰ্ণ ভই গেন জৈক মোষ্টৰমাগকনকে।
বিঁআহমঁ পূৰ্ ঘৰৱানীকে আনুহাৰ নহি, মোষ্টৰমাগকন কে আনুহাৰ
দেখই চাহী। এহিমঁ পীডা, অপমান দুৰ্ঘষ্টনা যোহো বেঁমীয ষ্ঠিত
ভই বহন আছি। ম্বূদা বেঁঠাৰাঁনা মভকনেন ধনমন।"

'উডান' কথা নয়া কথামেক শৈলীমে লিখন গেন জৈক। যী কথা
নাষ্টকীয় শৈলীমে লিখি ক কথাকাৰ ভমৰ নৰ প্ৰয়োগ কবৰাঁক
কোশিৰ্ণমে ছখি। দশ দৃশ্ণমে লিখন কথাক নিচোড়মে কী জৈক
ত অপনে ধবতী পৰ প্ৰেম আ মঁস্কাৰ পএৰাঁক। 'উডান' শীৰ্ষক
কথাকে মখ্য কেন্দ্ৰ যোহো বেঁমিষ্টেন্বে জৈ জেক া চনতে

সামাজিক আৰু পাৰিবাৰিক সম্বন্ধকে নকাৰাভেমক আৰু দেখনা
জাগত কৈক। তমৰ্থ কথাকাৰকে কখন মাৰ্থক কৈক ঃ

হমৰ উডানমে আৰ্হামভকে মাথ চাহী।

আ আৰ্হ হোৰী আৰ্হি গেলে শীৰ্ষকমে মাংস্কৃতিক জীৱনকে জীৱ ত
কৰৱাঁক নেন কথাকাৰ মাগ্ৰিয এৰং মচেষ্ট দেখনা জাগত ছথি।
ফগ্ৰআ মিথিনাঁচনক একঠা ৰঁড মহল্লপূৰ্ণ এৰং মৌলিক পৰ্ মনান
জাগত কৈক আ একৰ ৰংগীনী নশা যুৱা যুৱতিকে মমান ৰপমাঁ
দেখন জাগত কৈক। কথাকাৰ ভমৰকে শঙ্কমে ঃ "মনে ফগ্ৰআক
ৰংগ দনু দিশ চতন ৰহৈক। হোৰী হৈ..।"

চৌতাৱৰকে চিতাকৰ্ষক নোকগীতকে মমাৱেশ মাঁ যহী কথাক
কথামেক মৌন্দৰ্যমে চাৰি চাঁদ নগৱাএক নেন কথাকাৰ
প্ৰযত্নশীল ৰুঁমাগত ছথি জেনা ঃ

"ঘূৰতী ৱেৰমে উফনিয়া মভ চেতাৱৰ গাৰ্হএ নগৌক টে মায
গেনমা ফুনাএৱন হো ৰামা...।

কি মগয়া নহি আএন।"

'মপনা' শীৰ্ষক কথামে দেশমে ৰিভেদক কাৰণে মধেশ
আন্দোনক আৰ্ভভ ভেন ৰহৈক তেকৰে কথাস্ব ৰঁনা ক থাকাৰ
এহী কথাকে নিৰ্মাণ কৰৱঁ উচিত চানি ক ৰাঁপ মাযকে মপনাকে
মাচিত্ৰ চিত্ৰণ কৰমে মফন দেখনা জাগত কৈক। জীৱনভৰ আয়োধী
আপন নোকৰীকানমে ৰিভেদকে শিকাৰ ভেন আ আন্তমে আপনা
ৱনে আশোককে ৱী.এ.পাম কএনাকে ৱাঁদো মিপাহী পদ পৰ ভনী

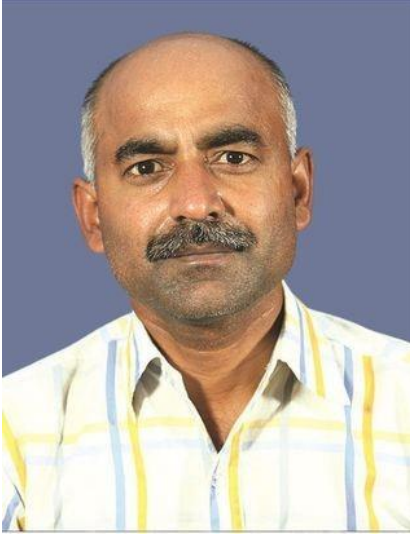
নহি কৰা মকন তেৰ বেদনা ব্যজ কৰমে মফল ভে ঙ্কে।
মীমাৰক সৃত শীৰ্ষক কথামে কথাকাৰ ঠিত হোয়ৰ্ স্নভ ক
ঙে। রেঁঠী ৰোঠী কে ময়্ৰ জে শতাব্দীমে কাযম ঙ্কে নেপান আ
ভাৰতমে ওকৰা আগকে ৰাজনীতিমে মমাশু নহি কই দেগক
তেৰ ঠিতাকে খুৰ্ নিম্ন দংম্যঁ ব্যজ কএনে ছথি। একশা ঙ্ভকে
কাৰণে দুগ্ৰ দেশক বিভাজনকে পীডা মীমাৰতী গনাকাকে
নোকমভ ভোগি ৰহন ঙ্কে। কথাকাৰক কখন মাৰ্মিক ঙ্কে

"পতা নহি, আৰ্ মীমা পৰ ঠাঠ গ্ৰ উজৰকা ঙ্ভ ওকৰা সৃত জকাঁ
কহিয়া ধৰি ডেৰেঁত ৰহতে।"

গজোৰিয়া ৰাত্ৰক মপনা ৰঁদত ৰাশি কথাম্গ্ৰহ মভমে প্ৰকাশিত
ভেন কথা আছি। তাহী ৰাস্তে মমীখা কথাম্গ্ৰহমে মঁকনিত
কৰৰাক কোনো ঙ্ঠিগ নে দেখ ৰহন ছী। আন্তমে কথাকাৰক
শৈলী ৰঁদ পৰিমার্জিত আ প্ৰশ্ৰমণীয় ঙ্কে আ এহিমঁ কথাম একৰ
প্ৰভাৰমঁ মিঠায় আওৰ ৰঁঠি গেল ঙ্কে।

অপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঁঠাভ।

২.১৪.দিনেশ যাদৱ-নোক মেথিলী কেৰ ৰিপ্ৰতি 'অমৰ'

দিনেশ যাদৱ

নোক মৌথিলী কেৰ ৱিপ্ৰতি 'অমৰ'

নেপালক ধনুষা জিলো ৱঁঘচৌডা গামমে ৭২ ৱৰ্ষ পহিনে ৰাম ভৰোয় কাপঠি 'অমৰ' কে জন্ম ভেন চননি। একেহঠা ৱ্যজিকে ঞ্বেক ৰূপ কৱি, কথাকাৰ, নাষ্টক লেখক, পত্ৰকাৰ,মম্বাদক ঞ্খা প্ৰাজ। একঠা ৱঁদাঞ্খায়ম ৰহন নোক শায়দ 'অমৰ' ৱাঁহেক ঞ্খাৰ কিয়ৌ নএ সঁ মকৈত ঞ্খি। মৌথিলী মাহিগমে ৱিভিন্ন পম্ ক প্ৰকাশিত কঁ চুকন ও নেপাল প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠানকে প্ৰাজ পৰিষদ্ মদম ঞ্খা মামা প্ৰকাশনকে ঞ্খধ্যক্ষকে মমেতকে স্ৰমিকা নিৰাঁহ কৰাঁক ঞ্খনুভৱ মেহো প্ৰাপ্ত কএনে চ্খি।

প্ৰাৰম্ভিক শিক্ষা গামে মঁ পুৰা কেনাক ৱাঁদ ও উচ্চ শিক্ষাক নেন জনকপুৰ পঢ়ঁচনাহ। ওতেহ মঁচানিত ত্ৰিপুৰন ৱিশ্বৱিছানয়ক

ঔগিক ক্যান্সম বামস্বৰূপ বামমাগৰ ৰঁাম্মুখি ক্যান্সমম ও স্নাতকোত্তৰ উত্তীৰ্ণ কএননি। ৰঁাম্মুখী প্ৰতিভাক ধনী কাপডি কৰিতা, কথা, প্ৰবন্ধ, নিবন্ধ, নাটক, গীত, যাত্ৰাম স্মৰণ আদি বিবিধ ক্ষেত্ৰমে দশকোঁ মঁ কনম চনৰেঁত আগৰঁ বহন ছথি। ও মৌথিনী ভাষা মাহিগমে মৰঁ মঁ রেঁমী মপ্ৰিয় বহনা ঔছি। তথাপি দনকৰ নেপালী, হিন্দীমহিতকে ভাষা মাহিগমে মেহো ওত ঔ ঔতননীয যোগদান ছগন। মৌথিনী মাহিগমেঁ ৰৌক্ষিকতাকে পেঘ ঔা ঔৰিস্বৰণীয় পদটিছ ছোলামেঁ ও গুনু কমেৰ শেষ নহি খনা ঔছি। ও নেপালক প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠানমেঁ হোএ কিঁরা মামা প্ৰকাশনমে, জতহ বহনা মৰঁচাম নোকমৌথিনী ভাষা, মাহিগ ঔা কনা ক্ষেত্ৰমে ঔদ্বিতীয় কাজ কৰেঁত বহনা ঔছি। নেপ নীয মৌথিনী ভাষা ক্ষেত্ৰমে দনক উচাগ্ৰ একঠা গৰিমা কায়ম কঁ চুনক ঔছি।

ঔপন মাতৃভাষামেঁ মদখনি মাহিগ মাদনা কৰেঁত বহনা 'ভমৰ' মৌথিনী মাহিগকেৰ 'শেৰমপিযৰ' ছথি। ও পত্ৰকাৰ, মাহিগকাৰ, লেখক ঔা মৰ্জক মাত্ৰ নএ যুগস্মক্ঠা মেহো ছথি। ঔৰাঁজরিহিনকে ঔৰাঁজ ৰঁনি ও মদখনি ঔপন মমাজকে নেন ঔাড বহনা ঔছি। তগ্ৰাঁ দনকা যুগস্মক্ঠা কিঁরা যুগদ্রম ঔা কহৰামে গুনু রিমতি কিনকো নহি হোমাক ঔহি। ও ব্ৰাঁহ্মণেত্তৰ মমাজক প্ৰতিনিধিহ্ন কৰেঁত জহি ৰূপমঁ ঔপন উপস্থিতি মৌথিনী মাহিগ ক্ষেত্ৰমে জনৌনে ছথি ও ৰঁাতকে নেন ঔমঁভৰ মাত্ৰ নেঁ দুৰ্ভ মেহো ঔঁ মকৈত ঔছি। ও মৌথিনী মাহিগকেৰ মাধ্যম মঁ একঠা এহন যুগক নিৰ্মাণ কেনাথি জকৰ ৰঁৰ্ণন কৰৰাঁ ঔমঁভৰ ব্ৰঁমাগছ।

প্ৰান্তিকে গীত হোৱা কিংবা মৌখিকীয়া মাহিগকে ৰক্ষাশ্ৰমিক মৰ্দৰ্শনক ৰাত হোৱা , মৰ্মে ও খপন কমল নিৰন্তৰ নৱৈত খৰিচিল তাৰাকে স্ৰমিকামে ৰহনা খিচি। যথার্থবাদী ভাৰস্ৰমি প্ৰগতিবাদী চিন্তনক প্ৰতিষ্ঠাপনমে দানক ৰিশিষ্ট যোগদানক চৰ্চা পৰিচৰ্চা কেনাৰূ নেপালক স্ৰমিমে কিনকো ৰমকে ৰাত নহি সঁ মকৈত খিচি। হমৰা জনিতৰ, মৌখিকীয়া মাহিগকে যুগান্ত ৰূপ খাগা ৰৈতৰাক দানক মাধনাকে সম্মান কৰৰামে কিনকো কঁজমাৰূ নহি হোমাক চাহি। নেপাল পঁচায়তকালমঁ গণতন্ত্ৰ ে খৰি গেন খিচি, খি ৰাজনীতিক পৰিৱৰ্তন খা ৰূপান্তৰণমে কাপটিকে যোগদান প্ৰগ্ৰু খা খপ্ৰগ্ৰু ৰূপমে ওতৰে হন খিচি। দানক জীৱন্ত মৌখিকীয়া মাহিগিক ৰচনাকে মাধ্যমমঁ খহিমে ঐতিহাসিক স্ৰমিকা নিৰাহ কৰৰাক প্ৰমাণমৰ য়েহো খুৰে ভেঠই চৈক।

নেপালক মৰ্মমঁ ৰেমী ৰৈজৈৱনা নোকমৌখিকীয়া ভাষাকে মাধ্যম ে মাক্ৰভাষীকে জোডৰাক কাজ ও কৰিত ৰহনা খিচি। নোকমৌখিকীয়া ভাষামে খপন উজ্জৰ প্ৰস্ৰতি খা শৈলীকে মাধ্যমমঁ মদখনি একতাক ভাৰকে মৰ্ৰুণ ৰ মৰ্দৰ্শন কৰিত ৰহনা খিচি। ৰূ কাজ দানকা চিৰম্ৰুণীয় খিচি খা নৱত্ৰিবিয়া পীঠীজনকে নেন গৌৱান্তিত হোমাক ৰিময য়েহো থিকৈহ। ও নেপালীয় নোকমৌখিকীয়া মে মাত্ৰ নয ভাৰতীয় মৌখিকীয়া য়েহো ওতৰে খপন প্ৰস্ৰতিকে জৰ্দন্ত ৰনৌনে চখি। তৰূ নেপাল খা ভাৰত দনু কাত দানক যোগদানক মহিমামঁচন খুৰে হোগত চগন। নোকমৌখিকীয়া ৰম্মোমঁ জাৰী ৰ্ৰাহ্মণৱাদকে ৰাৰ্জ্জদ একঠা ৰ্ৰাহ্মণেত্তৰ মমূদায়মঁ জৰূ তৰহে ও উপস্থিত জনৌনখি খিচি ও খতুনীয়ন ত খিচিএ, ৰৈজোড য়েহো

ওতৰেঁ ঞ্ছি। তৰ্ণা কৈহ মকৈত ছি জে ও মভহকনে প্ৰেৰণাকে
 স্ৰোত থিকাহ। কিযেক ত কাপডি মৌথিনী মাহিৰুমে স্নচ্ছন্দত রাদী
 কাৰ্যধাৰাকে একগোষ্ঠ বিশিষ্ট
 প্ৰৱৰ্তক, প্ৰজাতন্ত্ৰ, নোকতন্ত্ৰ, ৰাষ্ট্ৰীয়তা, স্নতন্ত্ৰতাকে প্ৰতিমূৰ্তি
 মেহো ছথি। তৰ্ণা নোকমৌথিনীকে গজোত কৰেমে ও স্নয়ং কহিযো
 প্ৰকাশক মঁপাদককে ৰূপমে ঙপস্থিত সঁ জাগত ছথি ত কহিযো
 গেৰ মৌথিনী ভাষাকে প্ৰত্ৰিকামে মেহো নোকমৌথিনীকে
 ঙথোন, ৰিকায় ঞ্ছা প্ৰৰঁধন হেৰু ঞ্ছপন কমল চনৰৌথি ৰহৈত ছথি।
 ও লেখক, ৰিশেষক, মঁপাদক, প্ৰধান মঁবাদক, ঞ্ছানোচ মাত্ৰ নহি
 থিকাহ, নোকমৌথিনীকে একগোষ্ঠ পেঘ, মম্মানিত ঞ্ছা ৰিস্ৰুতি
 মেহো থিকাহ।

ভমৰ নোকমৌথিনী মাহিৰুমে মাত্ৰ নয নেপালী ম হিৰুকে
 শ্ৰীৰৃক্ষিমে মেহো ওতৰেঁ মগ্ৰিয ৰহনা ঞ্ছি। নেপালীমে ঞ্ছপন
 গজনকে মাধ্যমমঁ গজন গায়িকীকে পৰিভাষিত কৰেত
 ভাৰ, ঞ্ছভিৰ্যজি, শৰ্দ্ধ, মৌন ঞ্ছা নোকক জীৱন ঞ্ছৰিচ্ছিন্ন চ ি
 ৰহন জীত হাৰ ঞ্ছা মন্থখককে চেহৰামেঁ নাগল ঞ্ছনেক ম্খডাকে
 গজৰেঁ শৌনীমে পৰোমেত ছথি

নেপালী গজন ঃ তৰংগ জিন্দগীকো

গজন গায়িকী হো তৰংগ জিন্দগীকো

ভাৰ ৰনিতা হো তৰংগ জিন্দগীকো

ঋত্বিকজিমা ঋত্বিক ধন তানকো মৰগম

শঙ্কু ব্যাখ্যা হো, তৰংগ জিন্দগীকো

মৌন বঁমেকো হো বা ঝমং ঠাঠামম

কৌমেকো ঝঠাম হো, তৰংগ জিন্দগীকো

জিত হাৰকো খেত ঠনিৰহনে হো মধেঁ

পঠাডনে মামথৰ্য হো তৰংগ জিন্দগীকো

মানিয়কো ঋনহাৰমা ঠাঁমিএকা মফুন্ডো ঋহা

'ভমব' কো ব্যাপাৰ হো তৰংগ জিন্দগীকো।

*(স্রোতঃ নেপাল প্রজা প্রতিষ্ঠানকে করিতা প্রধান ামায়িক
পত্রিকা 'করিতা', পূৰ্ণিক ং ১৩, ঋশ্বিন পুয়, ২০১০)*

ঋপন মাতৃভাষামে মেহো গজন ঝিছামে দানক ওতৰেঁ ওজপূৰ্ণ
প্ৰয়তি বহনেএ। নিচা দানক একগোষ্ট প্ৰতিনিধি গজন দেনগেন
ঋছি। ঋহি গজনমেঁ ও জীৰন মংঘৰ্য ঋ চুনৌতিয় নডৰাঁক ংন
ঋশ ভৰোমা দেমামেঁ গুন্ কৌব ঝাঁকী নহি বখনে ছথি

মৌখিনী গজন ঃ এখন রাঁকী খিচি

কৰিছোঁহ মেঘকে ফাষ্টৰ, এখন রাঁকী খিচি

চমুকৈত বিজলেকাকে মেঁতৰ, এখন রাঁকী খিচি

উঠেত খিচি বুনবুনো ফুটি জাগছ ব্যথা বনি

পানিকে খিচাৰেঁ মে মাগৰ, এখন রাঁকী খিচি

ৰহিত পানিখাও কিনাৰ কতো খোজত নে

খগম খথাহ মক্ষান, এখন রাঁকী খিচি

ফাষ্টত জে ছাতী মবারোৰ হএত দুনিয়া 'ভমৰ'

গ্ৰ মিমী খা বঁৰখা পনয়, এখন রাঁকী খিচি।

(স্ৰোত: নেপালী গজন গ্ৰন্থ গ্ৰুপ, ২০০৯)

মাহিগকাৰ ভমৰকে কিছু কাৰ্য্যমগ্ৰহ

প্ৰ.ম. পোখীকে নাম বিধা প্ৰকাশিত বৰ্ষ (বিপ্ৰম ং৩৯)

১. বঁল কোঠৰী ঔনাগত ধঁৰা কৰিতা মগ্ৰহ ২০২৯

২. নহি, আৰঁ নহি দীৰ্ঘ কৱিতা ২০২৩
৩. মোমক পধনৈত ঞধৰ গীত-গজন ২০৪৭
৪. ঞধন ঞনচিহ্নৰ কৱিতা মঁগ্ৰহ ২০৪৭
৫. ভযো ঞৰঁ ভযো ঞন্বৱাদ (নেপালী) ২০৭০
৬. ৱঁম ঞৰঁ নহী ঞন্বৱাদ (হিন্দী) ২০৭০
৭. ঞহৰিয়াক চান গজন মঁগ্ৰহ ২০৭০
৮. য়্ক্ষত্ৰমিক এমগৰ য়ক্ষা কৱিতা মঁগ্ৰহ ২০৭৬

প্ৰতিনিধি কথা 'এঁঠীৱায়ৰম'

ভাষা, য়াহিণ, য়ঁস্কৃতি ৰাণ্ণ্ৰকে নিধি হোগছ। একৰ উত্থোনম' ৰাণ্ণ্ৰ উত্থোনক মনককে ঞন্বত্ৰি হোগছ। মমানোচনাক ঞৰ্থ মূৰ্জনাপ্ৰতি (কাৱ্য, গদ্যমহিত) কে উপৰ য়িক্ষান তপৰক মূজনশীত পৰ্চন হোগছ। কিযো য়ীকাৰ কৰৌক ৰা নগ কৰৌক, মদা গ একঠা মল থিক শাজিশালী মমানোচকীয় স্কৃতি স্মাপিত নগ হোম্ধৰি মূজনাৰ্মক নেখন ঞা পৰ্চন ঞপেক্ িত উচাগ প্ৰাপ্ত নগ কএ য়কৈছ।

এক দিমি হনুমান চানিয়াক ৱঁমৌৰজাগৱানা স্কৃতিগান ঞা দোমৰ দিমি ঞন্যায়োচিত স্কৃদ ৱাণীম' ভৰন নিন্দাপৰ দনু ধাৰমঁ নেপালী য়াহিণিমে ঞান মাতৃভাষা (মৌথিলীমহিত) মমানোচনা মূজিক চাহনা ৰখনে ঞগছ। মৌথিলী য়াহিণিক মমানোচনামেঁ ত

ভাবুকতাময় স্মৃতি আ আৰেশময় নিন্দাক প্ৰবৃতি ৰেঁয়ী ভ ঠেক
 ছৈ। মৌখিনীমেঁ মভম' পেঘ দুৰ্ভাগ্য এহা ছৈ। এক ত কম মাহিগিক
 পোথীক প্ৰকাশন, ওদুমেঁ মাহি মমানোচনাক খভাৰমে মৌখিন
 পদ্য আ গদ্যমাহিতকে আখ্যান হকুন কানি বহন খছি। মৌখিনী
 মাহিগ মুনতঃ জীৰনীপৰক, পভাৰপৰক, ৰিৰৰণামে আ
 মূত্ৰপৰক প্ৰাধ্যাপকীয় শৌনীকে হতোমোহিত ক েত আগা
 ৰঁঠৰাঁক আৰশুকতা মংগেহ মিস্কাস্তপৰক মমানোচনাক
 অ্ৰপৰিহাৰ্যতা আৰঁ ভএ চুকল খছি।

মিয়নে ফুকোক মংকথনক মিস্কাস্ত অ্ৰনুমাৰ ৰাজ্যৰ্যৰম্বা আ
 মমাজৰ্যৰম্বা ৰিভিন্ন পাত্ৰমভকে ৰশিশ্ৰুত ৰঁনাকে কোনাক কিছ
 গোষ্ঠা অ্ৰপন মাম্বাজ মৌখিনী মাহিগমে কায়ম কএনে ছগ, তক্কৰ
 তিত অ্ৰনুভৰ গ্ৰ স্তম্বকাৰ মেহো কএনে খগছ। একৰা তোডৰাঁক
 অ্ৰনিৰাৰ্য খছি।

ৰবিৰ্ধ ষাহিগকাৰ ৰামভৰোয় কাপডিকে কথা
 মংগ্ৰহ 'এণ্টীৰায়ৰম' কে এতহ প্ৰতিনিধি কথামংগ্ৰহকে ৰপমেঁ প্ৰম্বত
 কয়ল গেন খছি। মংগ্ৰহমেঁ
 মীমাস্তপ্ৰত, কিনাৰাপ্ৰত, অ্ৰপহেনিত, শোষিত, অ্ৰভিমস্ত, মৰাঁনষ্ট
 ন, মহদুৰঁৰা আ ম্ৰধা নোকৈনকে ৰিম্বয়ৰম্ব ভেঠৈছ। গ্ৰ ভমবক
 তিমবকা কথামংগ খছি। নেপালীয় মৌখিনী ভাষী ক্ষেত্ৰমে মভ ং
 ৰেঁয়ী পোথী নিকালৈৱানা ৰ্যজিহ্ন ওহে ছথি। এক মঁৰাদমে ও
 কহনে ছনাহ, 'মডচানিমঠাম' ৰেঁয়ী পোথী প্ৰকাশিত
 খছি। 'ওহিমেয়' 'এণ্টীৰায়ৰম' একটা খছি। মৌখিনীমে

ৰাজদ্বাৰা পেনেৰানা প্ৰবৃত্তি ঞ্খখনো ঞ্খগছে। ভমৰক মাহিৰুমে ওগ প্ৰবৃত্তিকে ফৰাক ঞ্খনীনে বিৰোধ ভাৰ দেখন জাগছ।

তাহিনা ঞ্খৌথিনীক কিছু নেখকক মামন্তী মংকাৰানা প্ৰতিনিধি পাত্ৰ ঞ্খা ঞ্খৌথী দানকৰ নেখনীমে কম ভেট্টেছ। একৰ পৃথিষ্ট ডা. মেঘন প্ৰমাদক 'ঞ্খৌথিনী কথা কোষ' মেহো কৰেত ঞ্খিছ। ঞ্খৌথিনী ভাষাক কথামভমে মামন্তৰাদ ঞ্খা গ্ৰামীণ মুখিযাৰাদক ঞ্খৰশেষমভ ঞ্খখনো দেখমামে ঞ্খৰেঁতে ঞ্খিছ। ঞ্খাৰঁ ঞ্খগ তৰহে মানমিকতাক বিৰোধ মেহো হোমে নাগন ঞ্খিছ। 'এঁঠীৰায়ৰম' ঞ্খগ ঞ্খানোক ে নযা মাদমহিত একঠা প্ৰতিনিধিমূনক উদাহৰণ ভএ মকেত ঞ্খিছ। ঞ্খগ পোথীক কথামভমে একঠা কথাকাৰক মাৰ্মিকতা ঞ্খা হাৰ্দিকতা স্লগষ্ট ৰূপমঁ ঞ্খলুভৰ হোগছ। ঞ্খধ্যযনক প্ৰমমে মিথিনাক ৰঁদত কথাকাৰক প্ৰস্তুতি হেত্ৰৰাদ (ৰেমননিজ্জম) ঞ্খা ৰ্যাজিগত ৰঁদনঠপন (গন্টিভিজ্জএ গঁয়ানিঠী) দেখমামে ৰেঁত ঞ্খিছ। ওকৰা তোডৰোমে 'এঁঠীৰায়ৰম' মফন ভেন ৰুঁমাগছ। ঞ্খগ্ৰ কথাম মগ্ৰহকক নামমে নিখন গেন 'এঁঠীৰায়ৰম' মে ঘ নীমঁ পীঠিত পতিক পীডা ঞ্খা ৰেঁদনাকে মাৰ্মিক ঠংগমঁ প্ৰস্তুত কএন গেনছ।

কথামে কাম কৰেৰানা নোক নগ ৰাখৰঁ, ৰাখৰোঁ কৰৰঁ ত ঞ্খৰ্শকা ঠপৰ্শকা কৰৰঁ, ঞ্খপনেমঁ কএনাপৰ মময ৰঁদত খঠ কএনিহাৰ মহিনো পাত্ৰক ঠবিত্ৰ গজৰঁ ঞ্খৌথীমে ঠজাগৰ কএন গেনছ। ভান্‌ম্যাঘৰক ঞ্খাৰাঁজ ঞ্খা কন্ম্যুঠৰপৰ ৰেঁমৌযৰানা পতিকে ঘৰনীক ৰোষমঁ থকান মেঠেৰাঁক প্ৰযামমে ঞ্খপন পীডাক ঠিনিষ্ট কৰেত ঞ্খপনে ধানমে মগ্ৰ ৰহৈক ৰাঁত ৰেঁজোড ৰূপমঁ ঞ্খাএনছ।

কথা পঠিৱানাকে থকান য়েহো দূৰ হোমাক স্মখানুভূতি ভএ মকৈছ।

ঋগ্ৰ পোখীক দোয়ৰ কথাক বিষয় 'ঋগ্ৰ.মি.য়ু.' কে ৰঁনাওন গেলছ। ঋগ্ৰে একগোষ্ঠা ৰিঁমাৰ নোকৰ্ম ভেট কৰৈক নেন পৰ্ণাচয়ৱানা ঋফন্তজন ঋ নৰ্মৰীচকে মঁৱাদমে ৰোচকতা ঋছি। নেখক ৰিঁমাৰ ভেয়াপ্ৰতিক ঋন্মজক চষ্টপষ্টহষ্ট কুন তৰহে হোগত চৈক, তকৰা ঋদুহৃত ৰঁক্ৰ মার্মিক শৈলীমে চিত্ৰণ কএনে চ্ঠি, কথামে। ৰুঁমাগছ, ঘষ্টনা ঋপনে ঋগ্ৰথ ঋগ্ৰা ভএ বহনৌএ। পাঠককে স্ত্ৰু ঋ ঋহূৰ ৰঁনেৰাঁক ম্যামগ্ৰী ঋগ্ৰে পমবন পডন ঋছি। ম্ৰদা কথামে একেহৰেঁৰ ঋৰেঁযৱানা পাত্ৰমভ 'নখনা', 'নাৰাযণজী'...কথাক ঋ ৰম্গৰ ৰঁনা দৈত চৈক। মঁক্ষেপমে ঋগ্ৰ তৰহে পাত্ৰক পৰিচয় খডকৈত ঋছি। কথাকাৰ কিযৈক ওকৰামভহক পৰিচয় খোজৰাঁক জিম্মা পাঠককে দেনে চৈথ ? গ্ৰ পাঠকক নেন ঋন্মায় ভেন ঋছি। জে জেনা, ঋগ্ৰ কথামে ৰিঁ ঋৰ পাত্ৰকে ৰিগত পৰিছাৰেঁত কথাকাৰ ঋপন শানিনতা জগ তৰহে চিত্ৰণ কএনে চৈথ, ও খুদ ভাৰুক ত ৰঁনে চ্ঠি, পাঠক ে য়েহো ভাৰুক ৰঁনা দৈত চ্ঠি। কথাকাৰ ঋপন ভেয়াক ৰিগত মম্মেত ভাৰৱিহু হোগছ ঋ ঋগ্ৰামিযুৰ্ম নিকৈলকে হৰিযৰ গাডন কাণ্টীমে ঠাঁজনাৰ ৰাঁদ হনকা মহশ্ম কএন গেল ভাৰ প্ৰকষ্ট কএনে চ্ঠি। ঋন্মমে পৰ্ণাঠেত পৰ্ণাঠেত 'মোন কতেক লুক হোগত ঋছি, চেম্বৰম ৰঁহৰা জাগত চ্ঠি' ৰাক্য কথাকাৰক ৃতিম ভাৰ প্ৰকষ্ট ভেন মহশ্ম হোগছ। ওতেহ ঋগ্ৰামিযুৰ্ম নিকলনাক ৰাঁদ ভাৰুক ৰা মোন ভাৰী হোমাক ভাৰ এমাক চাই। 'ঋমৃত পান' কথা মোনিক ঋছি, প্ৰস্তুতি ঋদ্বিতীয়া। ঋগ্ৰ কথামে

ৱেঁঠীকে 'পঠনাৱানী' কহন গেন খিছি। খুগ প্ৰস্তুতিমে
 ৰোচকতাৰ্মগৌ পাঠককে জিজ্ঞাসু ৱঁনেৱাঁক প্ৰহাৰ ভেন খিছি।
 খুগৰ্ম পুৰে কথা পঠৱাঁক চাহনা হোগছ। খুগ তৰহে প্ৰস্তু
 কথাক 'গ্ৰন্থকৰ্ষণ' ৱঁঠা দৈত ছে। মূদা কথা মমুচা পঠ
 ৱাঁদো 'পঠনাৱানী' ৱেঁঠীক নাম নগ্ৰ ভেঠেক ছে, নাম
 দেনাৰ্ম কথাকা প্ৰমাণিকতা খুগৰ ৱেঁঠ জাগছ। খুগমে
 মধেয় খান্দোনক ৱাঁত মেহো পডন খুগছ। ৱঁন্দীক
 কাৰণ মেখিনী মংক্ৰুতি আ পৰম্বাৰগত পৰ
 তিনাৰ্মগ্ৰন্থীমে পডন পভাৰপৰ নিক শৈনীমে
 পঠৱাঁমে মিনেত ছে। ৱেঁঠীকে মংগ্ৰন্থীমে
 চুৰা, তিন, মূৰহীক নাথ নগ পৰ্ণাচা মকন
 বিষয় জন জনকে হিয়াকে হিনা
 দেৱানা ছেক।

কথামে মধেয় খান্দোনক চঠ হোগতে
 কথাকাৰ ৱেঁমী ভ বুক ৱঁনন
 খলুভৰ হোগছ। খুগৰ্ম বিষয়ান্তৰ
 ভেন মহশ্ব মেহো হোগছ। চাযৱানা
 আ গ্ৰাহককে মঁৱাদৰ্মগৌ মেখিনী
 মংক্ৰুতিৰ্ম জুডন ৱ যথ কথামে
 প্ৰাণ ভগৰ দৈছ। শ্বৰমে তিনা
 মংগ্ৰন্থীমে তিন গুড খেৱাঁক
 মংক্ৰুতিকে কোনাক ৱেঁঠেত
 মহৰীকৰণৰ্ম খতিগ্ৰমিত ভএ
 বহন খুগছ, তৰুৰ শানদাৰ
 প্ৰস্তুতি খুগন গ্ৰন্থৰনক
 কাযম ৰখমামে মফন
 খুগছ, কথা। কথাম্গ্ৰহমে
 মৌনিকতাক স্নাদ ৱেঁৰ
 ৱেঁৰ চখৱাঁক
 খুৱমৰ ভেঠেছ। পাত্ৰমভহক
 চযন মেহো নিক জকাঁ
 কএন গেন খিছি। পোখীমে
 ৱীমঠা কথা মমেঠন
 গেন খিছি। ম ঠা মময়মা
 ন্ৰ্ভিকতাৰ্ম ভৰন পুৰন
 খিছি। পোখীমে মমঠন
 গেন কথামভ শীৰ্ষক
 খনুকন ত খুগছে, কথাক
 শৰ্দ্ধ মীমাকে মে ো
 নিক জকা পাননা
 কএন গেন খিছি।

'দ্বিতীয় শ্ৰেণীক একশা ডিৱঁৰাঁ', 'ক্লাষ্টন নং. এফ তীন', 'পৰাকল্পন', 'পৰিৱৰ্তন', 'মুনিয়া ঠী মূঠন', 'অল্প ধন লক্ষ্মী', 'গংগাপ্ৰমাদক স্নায়ত্ততা', 'প্ৰতীক্ষামে', 'দহেজ', 'উডান', 'আ আৰঁ হোৰী আৰঁ গেনে', গজোৰিয়া বাত্ৰক মপনা', অস্ততঃ, 'ভেনেণ্টাণন ে আ গুনাৰঁ', 'মৰ্ণিগ ৱাক', 'মীমাপৰক সূত' আ 'মপনা' কানজয়ী কথাসম্ভ অগচ্চ (ভমৰ ং:২০১৯)। কহিয়ো পুৰান নগ্ৰ হোমৱানা বিষয়স্কক উঠান ভমৰ কথাসংগ্ৰহমে কএনে ছথি।

অগমে মঁ ৱৈদেশিক ৰোজগাৰীক ৱিগ্ৰতিপৰ লিখল 'অল্প ধন লক্ষ্মী' মমম্যা আ মমাধান দূনূকে মাথ পৰোমল গেল অগচ্চ। কতেকো মাহিগকাৰক কথাসম্ভ খামককে নৱমিখুৱাম্ভ পাঠককে মন্দেদশ দগমঁ পহিনে অখন লেখনীকে গনা দৰঁ দৈত ছথি। ও হূনা মমম্যা আ মমাধান মংগমঁগে এনাগ্ৰ কথাক ৱিশেষতা হোগচ্চ, একৰা নিক পক্ষ মানন গেল ছগ। 'অল্প ধন লক্ষ্মী' একৰ নিক উদাহৰণ ভএ মকৈত অচ্চি। অগ কথাক নেপালী অন্ৱাদ কান্তিপুৰ দৈনিকমে মেহো প্ৰকাশিত ভএ চুকল অগচ্চ। 'এণ্টীৱায়ৰম' মে ফৰাক ফৰাক শীৰ্ষকমে ফৰাক ফৰাক স্নাদ মিলৈত অচ্চি।

'উডান' কথাক মঁৱাদ ৰোচক অচ্চি। জন জনমঁ জুডল যথার্থপৰক ৱিসয়স্ক অগ্ৰ কথাসংগ্ৰহকে প্ৰাণ থিক, ৱেঁৰ ৱেঁৰ পঠৱাঁক নেল ককৰো মোন লনাগত ভএ মকৈত অচ্চি। ভমৰক নূতন অগ কথাসংগ্ৰহক কমজোৰী জে গ্ৰ জনৱোঁলী নগ ৱেঁন মকল। মঁস্কৃতিভাষা জকা জন জনকে জিভমঁ উঠাৰণ কৰেঁমে কঠী হোমৱানা দৰভঁগিয়া আ মক্ষৱনীক মঁভান্ত আ মানক মৌথিনীক

(জে অখন নিৰ্ধাৰণ নগ ভেন অগছ) শৈলী প্ৰয়োগ কতহু কতহু কএন গেন অছি। ভাষাক শৈলী জনজিভহক রৌলী আ মৰন ভাষিকা হোমেকে চাই, কথাকাৰ অগ্ৰমে চুগক গেনাহ মে অশ্বভৰ হোগত অছি।

মাহিৰকাৰ কাপটিকে কিছু কথা মংগ্ৰহ

প্ৰ.মঁ. পোথীকে নাম বিধা প্ৰকাশিত বৰ্ষ (গ্ৰন্থ মঁ ৯)

১. তোৰা মংগে এজরৌ বে গুজৰাঁ কথামংগ্ৰহ ১৯৮৪
২. দ্গলী উপৰ বৈহত গংগা কথামংগ্ৰহ ২০০৯
৩. এণ্টীয়াবম কথামংগ্ৰহ ২০১৯

মাহিৰকাৰ কাপটি যাত্ৰা মংগ্ৰণ, উপন্যাস, ডায়ৰী লেখন, নাটক, শোধমহিতকে বিছামে মেহো ওতৰেঁ কনম শ্ৰুত কনম চনৌনে ছথি। বি.ম. ২০৩৯ মে প্ৰকাশিত দ্গনক 'ঘৰমুহাঁ' উপন্যাস অশ্বন্ত চঠিত অছি। তাহিনা জনকপুৰ লনিতকনা প্ৰতিষ্ঠানমংগ বি.ম. ২০১০ মে প্ৰকাশিত ডায়ৰী 'কোৰোনাক মংগ্ৰামে ওমৰাএন জিনগী (নেকডাউন ডায়ৰী) পঠনীয মাত্ৰ নএ শিক্ষাপ্ৰদ আ প্ৰৰণাদায়ক মেহো ওতৰেঁ অছি। মৌখিনী মাহিৰকে একগোষ্ঠ নশ্বত্ৰ কাপটি দ্বাৰা লিখন নাটকমৰেঁ খুৰেঁ পতন গেন অছি আ মংগল মেহো ওতৰেঁ ভেন অছি। দ্গনকৰ কিছু চঠিত নাটকমৰেঁমে বানী চন্দ্ৰৱতী, একষ্টা ওৰ বঁমন্ত, মহিষাসুৰ মূৰ্দাৱাদ আদি অছি। মাহিৰকাৰ কাপটি ে উক্ৰেণ্ট নাটকমৰেঁ নেপালী মে মেহো অশ্বৱাদ ভেন অছি। শোধ

ক্ষেত্ৰমে যোহো দানকৰ যোগদান ঞ্চননীয ছগন। জনকপু ধাম
 ব যয ক্ষেত্ৰকা মাঙ্কৃতিক ময়দাহৰু, ৰাজকমন কথাযাহিগ্ৰমে
 নাৰী, নোকনাষ্ট ঃ জষ্ট জষ্টিন, মৌথিনী নোকমাঙ্কৃতি(ঞনে
 মংগ্ৰহ), তৰাগ্ৰকো ফাষ্টদেখি হিমানকো কাংখমম্ম (ঞনেখ
 মংগ্ৰহ), ৰাজা মনহেয (জীৰনী), মৌথিনী নোকমাঙ্কৃতি ঃ িৰিধ
 ঞ্চায়াম ঞ্চাদি দানক পঠনীয ঞ্চা মংগ্ৰহনীয শোধ পোখীময়ঁ ঞ্চি।

মংপাদনমে মপ্ৰিনযতা

যাহিগ্ৰকোৰ মহৰুপূৰ্ণে িদ্যামেয়ঁ মংপাদন যোহো এক ঞ্চি। ঞ্চ মে
 যাহিগ্ৰকাৰক মংনগ্ৰতাকে ঞ্চনিৰাৰ্য মানন জাগছ। জে
 মৰ্জক, শ্ৰষ্টা ঞ্চগ্ৰ িদ্যামে নিপূৰ্ণ ঞ্চি, দানকৰ যাহিগ্ৰিক ৰচনা
 গহিগৰ, পুষ্টকৰ, পঠনীয ঞ্চা উক্ৰুষ্ট যোহো মানন জাগছ। ঞ্চগ্ৰ
 িদ্যামে যোহো মধেশ প্ৰজা প্ৰতিষ্টানক ঞ্চধ্যক্ কাপটি ওতৰেঁ
 নিম্মণ ঞ্চা প্ৰাৰংগত ছগন। দানক মংপাদনমে প্ৰকাশিত প্ৰতি, গ্ৰন্থ
 ঞ্চা পোখীময়ঁ উক্ৰুষ্ট ভেঠেছ। মৌথিনী পদমংগ্ৰহ,নাৰাঁক
 ধান, ত্ৰিশূনী, নেপানক মৌথিনী পত্ৰকাৰিতা, মৌথিনী
 নোকনৃগঃভাৰভঁগিমা এৰঁ ম্বৰুপ, হম ঔৰ ত্ৰম, মৌথিনী নাষ্টক
 মংগ্ৰহ, মহাকৰি িদ্যাপতি ঞ্চা নেপান (নিৰঁক্ষ মংগ্ৰহ) , নোকনাযক
 মনহেয (নিৰঁক্ষ মংগ্ৰহ), নোক গাথা নাযক ঃ দীনা ভদ্ৰী (িৰঁক্ষ
 মংগ্ৰহ) ঞ্চাদি দানকে মংপাদনমে প্ৰকাশিত ঞ্চি। ঞ্চগ্ৰামেয়ঁ
 ঞ্চধিকাংশকে প্ৰকাশন নেপানক প্ৰজা প্ৰতিষ্টান কএনে ঞ্চি।

ৰামভৰোয কাপডী মৌথিনী ভাষা, যাহিগ্ৰ ঞ্চা মংকৃতিকে জগেনা
 কএনিহাৰ মহৰুপূৰ্ণে িয়জিৰুযভমে যঁ একগোষ্ট থিকাহ , জে ঞ্চপন
 মাষ্টপানিকে ঞ্চাৰাঁজকে যাহিগ্ৰ িৰ্জনাৰুে মাধ্যময়ঁ মদখনি

উজ্জ্বৰ ৰঁনৱেঁত বহনোএ। প্ৰতিভাকে খ্ৰমিৰ ও মাহিৰকে বিৰিধ বিছাকে মমানান্তৰ আ নিবন্তৰ অগ্ৰগতি দৈত বহনোএ। তগ্ৰ মৌখিনী মাহিৰ আ আখ্যান ক্ষেত্ৰমে অৰ্ধশতক মঁ ৱেঁমী পুস্তক প্ৰকাশন কএ চুকল খ্ৰি। ও কৰিতা, নাষ্টক, কথামাহিতকে বিষয়মে নিবন্তৰ বচনাম্ৰেক কাৰ্য কৰেঁত মৌখিনী ভাষামাহিৰমে য়েৰা দএ বহনো খ্ৰি।

স্বভাৱজন্ম গ্ৰণ

মাহিৰকাৰ এৰঁ প্ৰাজ্ঞ কাপটি অৰ্পনাৰিক্ৰম ভেন কোনো ভী আৰ্দ্ৰমণকে ও ঠঁটা মিজ্যময়ঁ ঠৈকল কৰেঁমে নিম্বণ ছথি। গুণ্ৰেঁন্দীমে দানক বিশ্বায় কিছৌহ নগ্ৰ দেখল গেল চগন , মূদা ও মদখনি একৰ মিকাৰ বহনোএ। ৱঁদাত ৰায় ৱেঁৰ গ্ৰ স্তম্বকাৰমঁগ য়েহো ও অৰ্পন অগ্ৰ তৰহে মিকাৰক জিগ্ৰ কএ চুকল ছথি। ৱঁদাত নোক অৰ্পন মোনক ৱঁত মল ভেনাকে ৱাঁৱজুদোঁ ৱোঁনৱাঁক মাহম নগ্ৰ কৰেঁত ছথি, কিযেক ত মল ৱোঁনৱাঁকনেল ৰ্যাগ্ৰ ছাতি চাহি। অগ্ৰ তৰহে ছাতি মৌখিনীজনমে ৱঁদাত কম ভেঁষ্টে, ও ছাতী কমোৱেশ মাহিৰকাৰ ৰামভৰোয়মে দেখল গেল খ্ৰি। কৰিয়াকে কৰিয়া আ উজ্জ্বৰকে উজ্জ্বৰ কেঁহ দেনাগ্ৰ দানক স্বভাৱ দেখল গেল খ্ৰি। মোনক ৱঁত ও ৱেঁধচক কেঁহ দৈত ছথি, তগ্ৰ ৱঁদাত ৰায় নোক দানকায়ঁ খিমিয়াএন পিতাএন ৰহেঁত ছথি। অৰ্পন অগ্ৰ স্বভাৱজন্ম গ্ৰণকে কাৰণ কিছ নোক দানকা 'মামন্ ী' কে উপমা য়েহো দেৱাঁক নেন পাছা নএ ৰহেঁত কৈক।

মৌখিনী ভাষামাহিৰমে লেখক নোকগনকে আক্ষেপমূনক পভাৱ ৱঁদাত কম ভেঁষ্টে কৈক। খাম কৰেঁ মহগোত্ৰী, স্বজাতি নোকহিমে

গ্ৰ প্ৰভাৰ ত ভেটতে নগ্ৰ ঙ্ৰে। জৌ ব্ৰাহ্মণ আ ব্ৰাহ্মণেশ্বৰকে রাঁত
 অৰ্বেত অৰ্চি ত আক্ষেপক প্ৰভাৰ মৌথিলী মাহিৰুমে বৰ্ষোঁমঁ রাঁ
 ভেট্টেছ। মূদা কিছু গোটকে ছোডি মমানোচনা বিধাজন্য কাৰ্য
 মৌথিলী মাহিৰুমে রাঁচ্ কম ঙ্ৰেক। রাঁচ্ত ৰাম লেখকগণ স্মৃতিগান
 আ প্ৰশ্নমাগানকে আত্মেৰতি বৰ্মেত বহনাকে কাৰণ
 মমানোচনাৰুমেক পোথী নগন্য ঙ্ৰেক। মাহিৰুকাৰ ৰামভৰোম
 মেহো অগ্ৰ ক্ষেত্ৰমে চুকল বুম্মাগ্ৰাছ। পচাৰশ্যমঁ বেঁমী পুস্তক
 প্ৰকাশন ভেনাকে রাঁদোঁ গ্ৰ মমানোচনা বিছামে দানক উপস্থিতি
 নয় ভেনাগ্ৰ নৱত্ৰবিয়া আ নৱপিঠীকে নেন অন্মায় অৰ্চি। শিৰমৌৰ্য
 মাহিৰুকাৰকে আন বিশিষ্ট
 মাহিৰুকাৰ, মমানোচক, কৱি, নিৰঙ্ককাৰ, নাশককাৰ আদিপ্ৰতি
 দানক ধাৰণা নৱপিঠীমভ পঠৰাঁকনেত আতুৰ ছথি।

ব্ৰাহ্মণেশ্বৰ আ কাযশ্বেত্বৰকে কাৰণ মৌথিলী মাহিৰুমে দতোঁকে
 দিন আ দিমাগমে গ্ৰম্ৰ্যভাৰ জগৰেঁৱানা উপস্থিতি অৰ্চি। ম থিলী
 মাহিৰুমে ব্ৰাহ্মণৱাদীমভহক দৰঁদৰাঁ, মঘন উপস্থিতি আ
 মহভাগিতাকে কাৰণ আন মমূদায়কে নোকমভকে
 প্ৰভাৰশালী, গৌৰশালী উপস্থিতি আ মহভাগিতা গৌণ ঙ্ৰে। গ্ৰ
 একটা যথার্থ অৰ্চি। মূদা অগ্ৰ যথার্থমঁ উপৰ ঙ্ৰেথ , প্ৰাজ
 ৰামভৰোম। মৌথিলী মাহিৰুমে কিনাৰাণুত মমূদায়, জাতি আ
 বৰ্গমঁ প্ৰতিনিধি কএনিহাৰ ও ব্ৰাহ্মণেশ্বৰ আ কাযশ্বেত্বৰকে
 একগোট ৰোনমোডেন বঁনৰাঁক চাহি, মূদা নগ বৈন পাৰিঁ বহন
 ছথি। একৰ বঁচ্ত ৰাম কাৰণ ভএমকৈত অৰ্চি ,ওহিমে মঁ
 একগোট কাৰণ গ্ৰাহো ভঁ মকৈত অৰ্চি জে ও মৌথিলী
 মাহিৰুকাৰমভমে পাওন গেন পুৰাতন

মানসিকতা, মনোভাৱা, মনোবিজ্ঞান জে অপনাম্যঁ পেঘ আ আগা
 বঁনেৱাঁক দিশি দোমৰ বঁটেএ লৈ দেনাগ্ৰা জৈক গ্ৰা মঁকিৰ্ মঁস্কাৰ
 মৌথিলী মাহিগ্ৰাকাৰমভমে গ্ৰভৰ গ্ৰভৰ ভৰন জৈক, একৰ অপৰাদ
 ভেঠনাগ্ৰা ম্শ্ফিকল আছিলি। ম্দ্দা মাহিগ্ৰাকাৰ বামভৰোমমে আনকে
 ত্ৰননামে অগ্ৰা ফ্ৰেত্ৰমে কিছু উদাৰ দেখল জাগছ। গ্ৰা
 স্শ্শ্কাৰমহিত বঁদত নৱত্ৰতিয়াকে মৌথিলী ভাষা, মাহিগ্ৰাম্যঁ
 জোডৱাঁক কাজ ও কএনে ছথি। ও আনজনকা অপন
 কীৰ্তনীয়াঁ, ভজনীয়াঁকে পক্ষমে নএ ছথি।

অল্পমে, মধেশী, মৌথিলী কিঁৱা বঁদভাষিক মমাজকে নংজ আ
 কঠীন মগ্ৰকে উজাগাৰ কৰৱাঁক নেন আৰঁ অৰেঁৰ ভএ বহন
 আছিলি। একৰা নেন প্ৰাজ্জ বামভৰোম কাপঠী কে অগ্ৰমৰ হোমে
 বঁদত জৰুৰী জৈ। ও অখন মধেশ প্ৰজ্জা প্ৰতিষ্ঠানকে অধ্যক্ষ
 থিকাহ, অগ্ৰা ফ্ৰেত্ৰমে দানক যোগদান অতূননীয ব মৰাহনীয
 হোমাক অপ্ৰেফা বঁদত বাম নোককে জৈ। মমাজক যথার্থ আ
 মগ্ৰকে মাহিগ্ৰাকে বিভিন্ন বিদ্যা (বাঁগ কৱিতা, নাটক আদি) কে
 মাধ্যম্যঁ আগা আনৱাঁক মূল উদ্দেশ্যক বঁনেকাৰঁ বেঁৰ ভঁ চ কল
 আছিলি।

মৌথিলী ভাষামে প্ৰকাশককে আভাৱ জৈ , পোথী ছাপেঁৱা াকে
 আভাৱ জৈ, কোনো ধৰানী পোথী জৈপকে তযাৰ ভঁ গেল বিতৰক
 আ বিপ্ৰেত্ৰাকে আভাৱ। পোথী খৰিদকৰ্তাকে আভাৱ। মৌথিলী
 পোথী খৰিদকে পঠৰঁ আদত মৌথিলীজনকে বিন্গ্ৰনে নগ্ৰা ছথি।
 ম্জমে বাঁঠীযোঁ ত পোথী নেৱাঁক নেন হাথ প্ৰমাৰেঁৱানা মভ বঁড
 বেঁয়ী ভেঠত। এহন অৱস্থামা মে মাহিগ্ৰাকাৰ বামভৰোম ৩০ ৩০

ठा पोथी प्रकाशित केलाहए, ङा रँगतके अंपन रँयक रँत नङा
छियेक।

बाजनीतिकर्माके भाषामाहिरप्रति ओतेक ङन्ष्टेम्ष्ट नय ब ैत
छेक। तङा ओकबायभके अंपन कन्डिन्यमे नकेँ ओ
भाषामाहिरके उन्नति, प्रगतिके अंग्रगति आ अंग्रदि ा देमाकने
यदखनि अंग्रमोठामे बहैत छथि। मधेश प्रजा प्रतिष्ठानमे ढानक
नियुजि रँगत पेघ महन्न बथेछ। ओना बाजनीतिक नियुजि रिभिन्न
माहिर यँझा यरँमे होगते बहनेए, मुदा मधेश
प्रजा प्रतिष्ठानमे ढानक नियुजि
माहिर, भाषा, यँझति, कला, गीत यँगीत खेन्न भयन दिशि
जाओत, रँगतमे आशा किबिण जगौनक अछि।

अंपन मंतर्य editorial.staff.vidaha@gmail.com पर पठाउ।

২.১৬. চন্দ্রেশ-বিরিধৰণী আৰু বঁহাৰংগী বচনাকাৰ 'ভ্ৰমৰ'

চন্দ্রেশ-সংপৰ্ক-9430640883

বিরিধৰণী আৰু বঁহাৰংগী বচনাকাৰ 'ভ্ৰমৰ'

ৰাষ্ট্ৰীয়-অন্তৰাষ্ট্ৰীয় স্তৰ পৰা কতিপয় সন্মানসম্পন্ন
সন্মানিত, বিৰিধতামে বিৰিধৰণী আৰু বঁহাৰংগী বচনাকাৰ চৰিত্ৰ
শ্ৰীৰামভৰোমা কাপড়ি 'ভ্ৰমৰ'। ও নিকঙ্কৰ চৰিত্ৰ আৰু জে কিছু
লিখনিমে যে জমিকৈ। কহী তঁ যথার্থপৰক তৰ্জনে জনজীৱনক সম-
সাময়িক চিত্ৰ সংবেদনাক সংগে উপস্থাপিত কৰেত চৰিত্ৰ। ও মানৱক
স্বাৰ্থ-দুঃখ আৰু জীৱনক সংবেদনাকৈ মৰ্মস্পৰ্শী তৰ্জনে উপস্থাপিত।

মহজতা আ স্নাত্তাৰিকতা হিনক লেখনক বিশিষ্টতা বহন আছিল।
ও সমাজমে ব্যাপ্ত বিয়ংগতিকে উঠৰৈত সমকালীন মলকে দেখা
কৰিত ছথি। তেঁ হিনক বচনা ছদ্ম আ পাখণ্ডীপক্ষকে উঘাৰ কৰিত
মানৱক হৃদয়কে উল্লেনিত কৰিত আছিল।

মিথিনা-মৌথিলীক প্ৰতি অনন্য প্ৰেম হিনকা অদৌয়ঁ বহননি ছি।
খামকই ডা০ ধীৰেন্দ্ৰয়ঁ প্ৰভাৱিত ভই জে মৌথিলীমে অযনাহ মে
মৌথিলীক বচনাকই একৰে ভই কই বহি গেল ছথি। ও সমাজক
বিৰিধতামে বিষমতাজন্য বিয়ংগতিকে অপন বচনামে ঠৌননি
আছিল। খামকই মীমাক এহি পাৰ আ ওহি পাৰ অৰ্থাৎ মিথিনা
ক্ষেত্ৰক সামাজিক বাগ-বিৰাগ পৰ অপন লেখনীক আধাৰ
ৰঁনৌননি আছিল। ও দেশ - কাল স্থিতি-পৰিস্থিতি পৰ ধ্য ন কেন্দ্ৰিত
কই অপন বচনাভ্ৰমকতাক মাধ্যমে মপীকতামে সময-সাপেক্ষ
মস্তনিত কই বচনাধৰ্মিতাক নিৰাহ কযননি আছিল।

হিনকা জখন জাহি বসুক খগতা বুম্বননি তাহি বিধামে নি লনি।
নেপালক মৌথিলী মাহিলক ভণ্ডাৰ অক্ষুপ্ত বহৈক মে জানি-বুম্বিকই
অপন বচনাভ্ৰমক ক্ষমতাকে আৰো আৰ্গাঁ ৰঁটৌননি। হি কামে
যথার্থ-চিন্তনক ক্ষমতা ৰঁজোড় ছনি তঁ আম জনক পীড়া ও
বিৰশতাকে ব্যক্ত কৰৱাঁক ছপপঠাহিষ্ট অৰম্ভে মংঘৰ্ষকে স্বৰ ৈত
আছিল। হিনক বচনামে প্ৰমান্বৃত্তিক ধাৰ আছিল তঁ দোষৰ দিম
অসমানতা, শোষণ আ পীড়াদিক ভাৱমে জীৱনক - প্ৰতি োধী
স্বৰ গুঁজিত আছিল। কতন - কতন তঁ মহজতামে সামাজিক
বিদ্ৰুপতায়ঁ ষ্টকবাগত বিয়ংগতিৰোধক ৰাঁত তেনাকই কহি দৈত

ছথি জে মাৰ্মিকতামে ৱিৰিধ খ্ৰায়াম স্ততঃ প্ৰস্ফুটিত ভ জাগত
খ্ৰিছি।

ও কৱিতা, কথা, নাটক, যাত্ৰা - প্ৰয়ংগ, নিৰঁক, মঁম্বৰণে খ্ৰাদি তঁ
নিখৰেঁ কয়ননি জে শোধপৰক দৃষ্টি হিনক য়েহো মহত্ত্বপূৰ্ণে বহন
খ্ৰিছি য়ে কহন জা যকৈত খ্ৰিছি। হিনক ৰাজকমনক কথা
মাহিঙমে নাৰী' 2007 গ্ৰা০ মে শেখৰ প্ৰকাশন, পঠন এঁ
প্ৰকাশিত ভই খ্ৰায়ন খ্ৰিছি। এহিমে ৰাজকমনক নাৰী ৱিম্বয়ক
চিত্ৰণ খ্ৰস্ৰে মোনকেঁ ম্ৰফ কই দৈত খ্ৰিছি। ও স্ময় 'এহি পোখী
মাদে' মে নিখননি খ্ৰিছি জে 'ৰাজকমন চৌধৰীক মাহিঙ এ ন
পৱিত্ৰ গংগাজন খ্ৰিছি, জকৰা পীনায়াঁ তৃষ্ণি ভেট্টেত চৈক, ও খ্ৰিষ্টিয়
খ্ৰিছি। ওনা গ্ৰা পোখী প্ৰকাশিত হোয়ৰায়াঁ 23 ৱৰ্ষ
পূৰ্হি 1984 গ্ৰা০ মে নিখন গেত জে স্ময় নেখক নিখনে ছ ি।
ও জে নাৰী চৰিত্ৰক প্ৰাৰুপ ৱঁনৌনে ছথি য়ে খ্ৰিছি- (ক) পৰম্বৰাৱাদী
(খ) শোষিত (গ) খ্ৰাদৰ্শোন্মুখ (ঘ) পৃষ্ণনী (ঙ) প্ৰকীৰ্ণ। ও নাৰীক
দনু চৰিত্ৰ জেনা- 'দানকা নে কেৱঁৰক ভিতৰক নাৰী পয়ান হি
খ্ৰা নে ৱাঁহৰী দনিয়াঁমে খ্ৰাৱিঁ কামত্ৰিষ্ক হেত্ৰে চিচিখ্ৰেৱাঁ পৰ
ৱাঁধ্য নাৰী। দানকা এহি দনুক ৱীচক নাৰী চৰিত্ৰম লগাৱ
ছনেছি'। জেঁকি গ্ৰা পোখী পহিনে নিখায়ন তে হিনক কতিপয়
বচনাক প্ৰয়ংগ ৱিচাৰ ছুটন খ্ৰিছি। তেঁ ং কী ? ৰাজকমনক প্ৰতি
হিনক শ্ৰফাভাৱ খ্ৰস্ৰে চিষ্টকি খ্ৰায়ন খ্ৰিছি। ও স্ময় নিখেঁত ছথি
জে 'নাৰী মনোৱিজ্ঞানক এতেক মূখম খ্ৰধ্যয়ন দানক
কথা, ঔপন্যাস মভমে হমৰা ভেট্টন, হম খ্ৰৱাক ৰহি গেত ৰহী'।
ও হিনক ঔপন্যাস খ্ৰা কথা - মাহিঙমে নাৰীক চিত্ৰণ এহ
পোখীমে কয়ননি খ্ৰিছি।

জেকি ৰাজকমলক মস্তুৰ্ণ মাহিৰু হিনক লিখৰাঁক ৰা ৰিৰেচন -
 ৰিশেষণ কৰৰাঁক অৰধি ধৰ একচাম পুস্তকাকাৰ নহি ভই মকল
 ছন তেঁ ও মভশ্ঠা পৰ ৰিচাৰ নহি কযননি অছি। ও দানা মভশ্ঠা
 বচনা পৰ ৰিচাৰ-ৰিমৰ্শ হোয়ৰঁ মম্বৰো নহি থিক। উপন্যাসমে
 মাত্ৰ ' আদিকথা' পৰ আ কথা মাহিৰুমে মেহো কিছুএ কথা প
 ও অখন ৰিচাৰ দেননি অছি। ও জতৰেঁ জে কিছু দেননি অছি
 তাহিমে 'কথ্য এৰঁ শিল্প দনু ক্ষেত্ৰমে দানক অৰদান অকৃত মহল্পপূৰ্ণ
 অছি' তকৰা ও স্নীকাবননি অছি। স্নগ্ৰন্থতঃ ও লিখনে ছথি
 জে 'যৌন মমম্যামঁ আগ্ৰগত মনঃস্বিতিক নিৰ্দ্ধন্দ্ব উন্ েখ দানক
 মফল বচনাকাৰ ব্যক্তিৰুক পৰিচায়ক থিক'।

ৰস্বতঃ ৰাজকমল অখন মাহিৰুমে ধাম মচৌনে ছথি। ও অখন
 লেখনমে জনমমাজকেঁ মকমোৰিকই নৰযুগক মূত্ৰপাত কৰৰাঁক
 মন্দেৰু ভবননি অছি। মানৰীয় অন্তৰ্যথাৰুেঁ উভাৰিক
 মঁৰেদনাৰুেমক গহনতম অন্তঃস্বন ধৰি পৈয়িকই জে পহাৰ কনযনি
 মে মনোমস্বিধককেঁ মকমোৰুেঁত নৰীনতামে নৰদৃষ্টি অনৰাঁক ৰাঁত
 অছি মে তঁ কহনে জা মকৌত অছি।

ৰামভৰোয় কাপড়ি 'ভমৰ' এহি মভ ৰাঁতকেঁ প্ৰস্বত কযননি। ও
 ৰাজকমলকেঁ চিহ্নননি আ মঁক্ষিপ্তমে মহী ও এহি পোথীকেঁ প্ৰস্বত
 কযননি। ও ৰাজকমলক কথা মাহিৰুমে নাৰী ৰিমৰ্শক ৰঁৰে নাৰী
 অস্বিতাক প্ৰশ্ন উঠাকই দলিত-শোষিত-পীড়িত নাৰীক চিত্ৰণকই
 মামাজিক ব্যৱস্বাৰুেঁ ঠীৰীচোঁত কযননি অছি। এহি প থীক
 বচনাগত ৰিশেষতা য়ে জে ৰিভিন্ন ৰিদ্ধতজনক অভিৰ্যজিকৈঁ
 জগজিয়াৰ ক ও অখন ৰাঁতকেঁ বখননি অছি। নাৰী ৰিষয়ক ৰাঁত

জখন ৰাজকমলক কথা মাহিৰমে উঠত তঁ এহি পোথীকেঁ অৱস্ৰে
মোন ৰাখয় পড়ত। নিম্নলিখিত গাণৰমে ম্যাগৰ থিক গ্ৰ পোথী।

দৃষ্টিমগ্ন বচনাকাৰ ভমবক মূখম দৃষ্টি য়েহ জে ও মতত প্ৰকৃতি
প্ৰেমক পুজাৰী ছথি। কৈক ঠাম হিনক মংগ হম ৰহী তঁ ৰংগত
কিছু দেখা - ভোগৰাক অল্পভূতি ভেটন অছি। ও জতয়-কতন
জাগত ছথি তঁ পহিনে 'ফোষ্টোগ্ৰাফিক কৈমৰা ' আ আৱ
তঁ 'মোৰাংগন মে আধুনিক ৰহিতে ছনি। নীক ও দামী মোৰাংগনক
ভৰপূৰ উপযোগ কৰেত ছথি। ময়গক পাৰ্ক হোখয় ৰা
কোনকাতাক নেশনন পাৰ্ক ৰা স্থান বিশেষক কিএক নে
হোখয়, ও মভ ঠাম প্ৰাকৃতিক যৌন্দৰ্যকেঁ অখন কৈমৰামে
উতাৰেত ওকৰ ভৰপূৰ উপযোগ কৰেত ছথি। প্ৰমফুটিত ফুল
হোখয় ৰা কেচুনী - কুম্বী ৰা প্ৰবাহিত জনধাৰা ৰা কোনো পুন ৰা
আকৰ্ষক ৰম্ব-জাতাদি ও মষ্ট দই ফোষ্টো ঘীঠি লৈত ছথি আ
মমযানুকূল উপযোগ কৰেত ছথি। হিনকা লগ দুৰ্নভ ফোষ্টো মভ
অছি। হিনক অল্লেশনপৰক দৃষ্টি য়েহ জে জিজ্ঞাস্ম অল্পমস্বাতা
নোকনিক হেত্ৰ ও আছকরি 'বিদ্যাপতিক দৰ্জনো অপ্রকাশিত পদমঁ
ভৰন অছি নেপান' লিখিকই স্ৰোতক মস্বৰমে জানকাৰী তঁ দ ৰেঁ
কয়লনি অছি জে দনক দু গোষ্ট অপ্রকাশিত গীতকেঁ পহিনে
পত্ৰিকামে আ তকৰ ৰাঁদ 'মিথিনাক নোকজীৱন: নোক মন্দৰ্ড 'মে
পৃ০ মঁ০ 205-206 পৰ প্ৰকাশিত কৰৱৌলনি অছি। জেন - (
গীত - 1) ৰাগশ্ৰী। উত্তৰ ৰঁৰম জোগীযক অমন ৰঁগমৰঃ জোগী-
বিশী দৰৱাঁৰ ৰঁগমৰা॥1॥ আ (গীত 2) ৰাগ কাফি। গিৰি কৈনাম
হি ৰংগ মদা শিৱ। ৰংগ হোৰি হো হৰ গিজায়ক মংগ মদ শিৱ হোৰি
হো॥1॥ ততৰেঁ নহি, মহাকরি বিদ্যাপতিক নৱীন ৰচনা: 'ৰেছ

বহু' যোগে প্ৰস্তুত কৰাৰ নিশ্চয়। মাস্কৃতিক চিন্তন কৰি 'মিথিনাক
 নোকজীৱন : নোক মন্দৰ্ভ' পোথী মিথিনা
 মেন্ঠৰ, 'অমেৰিকা' দ্বাৰা 284 পৃষ্ঠমে প্ৰকাশিত ভ২ যন আছে।
 তীন খণ্ডমে প্ৰকাশিত বিভিন্ন বিষয়পৰক গ্ৰ পোথী অৱশ্ৰে
 বিভিন্নতামে ছান বিশেষ, মাটি -
 পানি, মস্কৃতি, মস্কৃতা, ৰাজনীতি, নোককনা, নোকগ থা, নোকম
 স্কৃতি, নাযক, পৰ্-গোহাৰ, দেৱী-দেৱতাৰ, চিত্ৰপৰকাৰিকৈ মমেঠনে
 - ৱশ্ৰেমে ৰাষ্ট্ৰীয় ও অন্ৰৰাষ্ট্ৰীয় পঠন পৰ কৰী তঁ য খামুনক
 দস্তাৱেজ থিক। কাৰণ, মুন্যৰোঁধপৰক গ্ৰ পোথী ৱনি আয়ন আছে।
 নোকজীৱন আ নোক মন্দৰ্ভমে এহি পোথীক উপাদেয়তা নন
 আছে।

ও বিভিন্ন মস্কৃতিমে প্ৰতিনিধিত্ব কৰি চুকল ছথি। ও জতৰেঁ ৱ
 জাহি মস্কৃতিমে বহনথি তয আপন ছাপ ছোড়ি দেনথি। মামা প্ৰকাশ
 হোখয় ৱা নেপানক ৰাজকীয় প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠান, ও কৈকঠা পোথী
 প্ৰকাশিত কৰৱোননি জে মুন্যৰোঁধক আছে। জেনা - ম াকৰি
 বিদ্যাপতি আ নেপান (2068) নোকনাযক মনহেয় (খণ্ড-1 আ 2,
 2069) নোকগাথা নাযক দীনভদ্ৰী (2070) আদি আছে।
 নোকগাথা ও নোকমস্কৃতিপৰক ৱিচাৰ - গোকঠীক আয়োজন তঁ
 কৰৱেঁ কৰাৰ নিশ্চয় জে নেপান পৃষ্ঠস্ৰমিক ঐতিহাসিক মন্দৰ্ভ মস্ক
 ন২ ক২ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰক ৱিদ্গ-জনকে একঠাম একত্ৰক২ ৱিমৰ্শ
 কৰৱোননি। মাখকেঁ প্ৰমাণক মগ প্ৰস্তুত হোয়ৰামঁ ৱেঁমী পমীমে
 অৰ্থাৎ- দৰ্শক-শ্ৰোতা আ ৱজাক ৱীচ গহমাগহমীমে মন ন
 কৰৱাওন। মম্প্ৰতি ও মধেশ প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠান'ক অধ্যক্ষ ছথি আ

এই যঁহাৰে পল্লিত - পুৰ্বিত কৰৱাঁমে দম-খম নগৌনে ছথি।
মময়ক প্ৰতীক্ষা ঞ্ছি।

হিনকা ঞ্ছিথিনীক প্ৰতি বিশেষ প্ৰেম তঁ ঞ্ছৰঁমে ছনি জে ঞ্ছানো
ভাষা প্ৰতি ঞ্ছাদৰ ভাৱ ছনি। ও 2066 মানমে 'হম ঔৰ ত্ৰম' হিন্দী
কৰিতা মঁগ্ৰহ জে পাঠিত কৰিক কৰিতাকে প্ৰকাশিত
কৰৱৌননি। ঞ্ছিথিনী কৰিতা পোথী 'নহি, ঞ্ছাৰঁ নহি' (দীৰ্ঘ কৰিতা
- মঁগ্ৰহ) ক ৰঁম ঞ্ছৰঁ নহী হিন্দী ঞ্ছনুৱাদ প্ৰকাশিত কয়ননি। এহিনা
নেপালী ঞ্ছা ভোজপুৰীমে য়েহো বচনা ছনি। মুন নেখনমে
মমপ্ৰতি 6 গোষ্ট কৰিতা - মঁগ্ৰহ, চাৰিঠা কথা-মঁ ্ৰহ, একঠা
উপন্যাস, 6 গোষ্ট নাষ্টক ঞ্ছাদি ছনি।

হম গঠিত ছী জে বচনা ৰেহ পেঘ হোগত ঞ্ছি জে নেখকক
কনময়ঁ নিকনিতো, নেখকীয় মানয়িকতাক উপজা হোগতো
ঞ্ছপন ছৰি-ছটা স্তত্ৰৰূপেণ ছিষ্টকাৰেঁত পাঠকক মনোমস্কিষ্ কেঁ
হৌঁতে ৰৌয়ি জাগত ঞ্ছি। মুন্যৰৌধক স্তিতিএ কোনো বচনাক
প্ৰাণ থিক। তাৰপৰ্য জে ঞ্ছপন দম-খম বয়েত স্তত্ৰ স্তিৰূপৰক
বচনা ঞ্ছস্তিতাধিকেঁ জগৰেঁত ঞ্ছপন পহচান ঞ্ছপনে ৰঁনৰেঁত ছি।
একঠা ৰাঁত গ্ৰ হো মল থি জে নেখক নিখৰাঁ কান জে য়োঠেত-
ৰিচাবেঁত নিখেঁত ঞ্ছি য়েহ পাঠকো য়োঠি পাওত য়ে কোনো ৰাঁত
নহি ভেন। পাঠকীয় য়োচমে ঞ্ছপন দৃষ্টি হোগত ঞ্ছি জে নেখকীয়
ৰৌধয়ঁ ফৰাক ভই স্তত্ৰ চিন্তন-মননমে ঞ্ছপনা-ঞ নীক ঞ্ছৰ্থ -
ধনিকেঁ স্তষ্টকই য়কেঁত ঞ্ছি ঞ্ছা কৰিতে ঞ্ছি।

গ্ৰ নিখৰাঁক প্ৰযোজন এই হেত্ৰেঁ জে ভমৰ জে কিছু নিখেঁত ছথি
ৰা হিনক জে কোনো গতিৰিধি হোগত ছনি য়ে মদেঁৰ য়োচন-

বিচাৰন আ নৱ-নৱ গতিৰিধিৰ্ম জড়ন নিৰ্ধা - ভাৱে হোগত ছনি।
 জহিনা ও মাহিগিক-কাৰ্যমে ময়্ক্ষ ছথি তহিনা প৭ কাৰিতাক
 ক্ষেত্ৰ অ্ধ্ৰেজনে ছথি। মৌথিলীমে 'গামঘৰ', 'অৰ্ঠনা' 'অ্ৰাজ্ব' আদি
 প্ৰাকশিত কযননি। বৰ্ষ - 36, অ্ৰক-3, গ্ৰমাংক- 106, দিময়্ৰ -
 জনৱৰী 2023 'অ্ৰাজ্ব' 'ক মুতিকেঁ পেৰমে
 ৰঁল 'মোমদেৱ' আযন অ্ৰি। 'মোমদেৱ' পৰ কেন্দ্ৰিত 'অ্ৰাজ্ব' 'ক
 গ্ৰ অ্ৰক - অ্ৰমে মোমদেৱকেঁ ঠিহৰঁ-বুঁমৰাঁক মংগি দনক
 জীৱনদৃষ্টি আ বচনাদৃষ্টি পৰ প্ৰকাশ দৈত অ্ৰি। ঞোষিত-পীড়িত
 নোকজীৱনক ঔল্লাযক চনহ মোমদেৱ জে জীৱন ভৰি মংৰ্ষ
 কযননি আ কৰ্ম ৰঁনে ং মাহিগ-মাধনাকই মপূত ভেনা ।
 মানৱীয়তাক গ্ৰণ ৰঁনে ও মহানতাক আযন পৰ আয়ীন ভেন
 ছথি। তহিনা ভমৰ অ্ৰপন নখা িক্ষিক হেত্ৰ মতত নৱ-নৱ প্ৰয়োগ
 কৰেত প্ৰযোধৰ্মা ৰঁনি অ্ৰপন ঔকাদি দেখা বহন ছথি। ও অ্ৰপনাক
 মামাজিক মৰোকৰম্ জোড়েত ম্ৰজিমার্গক অ্ৰন্যায়ী ছথি।

ঠিনক ঔপজা 'কোৰোনা' ময়্ৰ্ণে ৰিশ্বকেঁ দনমনিত কই দেন ।
 জেঁকি 24 মাঠ 2020ম্ নেপানমে 'নাকডাডন' নগা দেনক।
 নোককেঁ ঘৰেমে ম্ৰৰ্ক্ষাক দৃষ্টিওঁ বহৰাঁক নেন ৰাঁধ্য কই দেনক।
 এহি মংগামক ৰীমাৰীক ফলম্ৰূপ একঠা অ্ৰযোষিত যুক্ষ ঠানন
 গেন তঁ এহি মম-মাময়িক স্থিতি - পৰিস্থিতিজন্ম পোথী 'কোৰোনা'ক
 মংগামমে ওকৰায়ন জিনগী (নকডাডন ডায়ৰী) ' ৰামভ োম
 কাপড়ি ভমৰক জনকপৰ ননিত কনা প্ৰতিৰ্ঠানম্ 2020 গ্ৰা
 মে প্ৰকাশিত ভই আযন। এহিমে
 নেখকক 10 অ্ৰপ্ৰেন 2020 ম্ 22 জনাগ্ৰ 2020 ধৰিক খেবহ
 আ 'ঔপম্হাৰ' অ্ৰি। মংগি প্ৰমংগ-অ্ৰপ্ৰমংগ মেহো অ্ৰি।

যানি 24 মাৰ্চ 2020ক প্ৰয়ংগ | 'কোৰোনা' নাম স্নিনতিহঁ নোকক
 ৰোগগ্ৰা স্ত্ৰষ্টকি জাগত ছন। মন্ত এক-দোমৰ মৰ্শকিত নজৰিওঁ
 দেখেত ছন। মাফ-মফাগ, মোশন ডিম্শ্ৰেণ্ৰিগ ঞ্ৰা ম্ৰখড়া
 ঞ্ৰথান 'মাঙ্ক'ক উপযোগ রেঁয় চনন। রেঁঠা ঞ্ৰা ব্ৰুঁঠ পৰ খতৰা
 রেঁয় মড়ৰায়ন। ওনা জ্ৰুখান - জহান হোখয় রা ঠিকিহ্ৰেক
 ঞ্ৰথান জে চপেঠমে পড়ন যে মন্ত খতৰা পড়ন। কতেকো
 মূগন, রেঁৰোজগাৰক মংখ্যা রেঁঠন। কৰ্মম্ৰ মানৰতাক গ্ৰণমে
 উত্তৰোত্তৰ বৃষ্টি হোগত ঞ্ৰছি তাহি কৰ্মক স্কৰ্ম দৃষ্টিগত ভেন।
 হীত- মীতক পহচানৰোধ কৰাওন। জীৱন জীৱাক উংগ মিখা না।
 কহী তঁ যুগক ৱাস্তৱিক ও গ্ৰম্ৰক্ষ মগ, তথ্য ও খ্য জগজিয়াৰ
 ভেন। কহী তঁ নেপানক ঞ্ৰাধনিক গতিহ্য মংক্ষিতামে দেখাৰ
 ভেন। তে স্লষ্টৱাদিতামে নেখনী চমকি উঠন ঞ্ৰছি। এহি
 কোৰোনাক মন্ত্ৰামে ওমৰায়ন জিনগী পোখী ঞ্ৰপন মাৰ্থক
 উপস্থিতৰোধমে। মানৱ জীৱনক হিম্বা ৱনিক ঞ্ৰায়ন গ্ৰা ৱীমাৰী।
 নেখকক মামৰ্থ-শক্তি ঞ্ৰা মংঘৰ্ষ চেতনা মেহো ঠিত্ৰণ ে মনকি
 ঞ্ৰায়ন   ছি। জে মমাজক মগতা জগজিয়াৰ ভেন তে নোকক
 ৱিচাৰ, মংৱেদনাক মংগ মময় মাপেক্ষ নৱ ঞ্ৰল্ৰুতি দৃষ্টিগত ভ না।

ভমৰ গ্ৰা পক্ষ ৱিশেষে বহন ঞ্ৰছি জে ও তাকি - হেৰিকই
 মাহিগকাৰ ৱনয়ৰাক প্ৰয়াম কৰেত ছথি। এহি নেন ও নোককে
 উহ্মোহিত কৰেত ছথি। ৰচনা লিখাকই ঞ্ৰপন পত্ৰিকামে ৱা
 ঞ্ৰানো ঠামক পত্ৰিকামে প্ৰকাশিত কৰয়ৰাক প্ৰয়াম কৰেত ছথি।
 ও জতেক নৱ ৰচনাকাৰ ৱনেলেখি ঞ্ৰা ওহি নৱ ৰচনাকাৰক ৰচনা
 লিখৰাকই প্ৰকাশিত কযনে ৱা কৰৱৌনে ছথি যে ভৱিষ যক
 নৱ পীঠীকে ৱনয়ৰামে যোগদান ঞ্ৰৱঁষে ভৰপূৰ বহৰঁ কহন

জেতনি। মাহিগিক পৰিবেশ ও রাতারৰণক নিৰ্মাণ ও ঞ্বপন কৰ্মঠতা ঞ্চা মাক্ৰিযতাক মংগ মার্থকতা হেত্ৰ কৰেিত ঞ্চথি। কহী তঁ ও ঞ্বপন পাছাঁ একষ্টা রেঁম পেঁঘ জমাতি ঞ্চাট্ কই দেননি।

গ্ৰা মগ্ৰ থিক জে হিনক জীৰন-যাত্ৰাক কষ্ট-মক্ষ ঞ্চলুভরমে রঁদতো রাঁত ঘাষ্টত ভেন ঞ্চি। হিনক চেতন-ঞরচেতন মোনমে ম্যামাজি ঞ্চা মনোৰৈজ্ঞানিক পক্ষমে ঘাষ্টত ঘাষ্টনা- প্ৰামাণিকতা মংগ ঞ্চভৰিতো ও মদের ঞ্বপন কাজমে বক জকাঁ ধ্যান নগৌনে বহন ঞ্চথি। মহৰাঁক গ্ৰা ম্যামার্থ্যৰৌধ ও ঞ্চতিবিজ্ঞ ক্ৰপমে ঞ্চৰ্জিত ক নে ঞ্চথি। কিএক তঁ নেনপনেমঁ হিনক বৌদ্ৰ কপ লুকায়ন নহি বহন ঞ্চি। জিদী তঁ রেঁহ জে ও ঞ্বপন মোনমে জে রাঁত ঞ্চানি নেঁত ঞ্চথি মে কেঁযেকই ঞ্চোড়েঁত ঞ্চথি। ঞ্চপেক্ষা, ঞ্চপমান ঞ্চাদি হোগতো ঞ্চাৰঁ ঞ্চংগেজিতো নহি ঞ্চথি। একমাত্ৰ নখা জে কৰ্মরঁনেঁ ঞ্চাগাঁ রঁঠী। মান-মস্মান তঁ ও ততেক পাৰিঁ নেনে ঞ্চথি জে েৰ-ঠাকী প্ৰশস্তিপত্ৰাদি ঘৰমে ঞ্চেৰিঞথায়ন ঞ্চনি। মিথিলা - েঁথিলীক নাম পৰ ও ধন-মস্মভিক পৰব্ৰাহ নহি কয়নে ঞ্চথি। দনাদন পোথী ঞ্চা পত্ৰ - পত্ৰাদি প্ৰকাশিত কয়নে ঞ্চথি।

দেখনে জায় তঁ নিম্নস্বেহ কহনে জায়ত জে মময - ম্যাক ঞ্চ্যক ম্যাক্ষী রঁনেঁত ঞ্বপন বচনাধৰ্মিতারঁনেঁ ভমব ঞ্বপন যুগক মহল্লপূৰ্ণ হস্তাক্ষৰ ঞ্চথি। ও ঞ্বপন প্ৰতিভা রঁনেঁ জীৰনক রাঁঠমঁ র ভিল্ল ম্যামাজিক ঘাষ্টনাদিক ঞ্চঠাকই জীৰন-পক্ষকেঁ মজগুতী প্ৰদান কয়নে ঞ্চি। ও ম্যামাজিকতা ঞ্চা মানৰীয় ঞ্চিন্তাকেঁ ঞ্বপন ঞ্চলুভ্ৰতি প্ৰৰণতা রঁনেঁ নেঁতিকতা ঞ্চা গম্মানদাৰীপূৰ্বক ঞ্চঠাকই

বচনা জগতক জে স্লৰূপ গঠননি খ্ৰিষ্টি য়ে দানকা মাহিণ জগতক
মিৰমৌৰ বঁনৰেঁত ছনি।

শ্বপন মঁতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ
পঠাও।

২.১৩. শ্বযোধ্যানাথ চৌধৰী- "ভমৰ"ক বঁদাখ্যামিক ব্যক্তি ৰ

শ্বযোধ্যানাথ চৌধৰী

"অমৰ"ক ৰাঁখায়ামিক ৰ্যাজিৱ্ব

গত ৰ্ষ জনকপুৰক প্ৰিম্ব ৰেনকম হোষ্টনে ঞ্ৰায়োজিত কষ্ট পুস্তক মমাৰোহমে ৰেঁনৰ পৰ নিখল' ৰাম ভৰোম কাপড়িক পচাম্ম ্ৰুতি' দেখি মোন জিজ্ঞামা ভাৰয়ঁ তৰ্গিত ভ' ঔঠন। একদম স্পৰিচিত ৰ্যাজিৱ্ব তথাপি হমৰা গ্ৰ জানকাৰী ন বুমৰাঁজোগ ভেন। ওনা দানকা দ্বাৰা মন্নাদিত- প্ৰকাশিত" ঞ্ৰাঁজ্বৰ" পত্ৰিকাক ৰাঁহিৰী ঞ্ৰা ভীতৰী ঞ্ৰাৰৰণ পৃষ্ঠ পৰ কতেক ৰেঁৰ দানকৰ নিখিত কিতাৰঁমভক ফোষ্টো ঞ্ৰভৰেিত বহেিত ছন ম্বদা এতেক ৰাম কিতাৰঁ ভ' গেন হেতনি তকৰ ঞ্ৰঁদাজ নহি ভ' মকন ছন। এহি ৰীঠ জানকাৰী ভেষ্টনে জে দানকৰ দৃষ্টা কিতাৰঁ এখনো প্ৰেমে ছনি তাহিঁ ঞ্ৰপনাঁ নোকনি দানক নিৰন্তৰ নেখন প্ৰবৃতিমঁ ঞ্ৰাশ্বস্ত ভ' মকৈত ছী । ম্বদা নেখনমে মাত্ৰ ন ি,ও মিথিনা- মেথিনী ম্বক্ষিত কাৰ্য্ৰম ঞ্ৰায়োজন, মিথিনা- মেথিনী ম্বক্ষিত ঞ্ৰান্দোন ঞ্ৰাদিমে মেহো ওতৰেঁ ৰঁঠি- ঙ্ঠিকয় ভাগীদাৰী দেখেঁত দেখন গেলাহ ঞ্ৰছি । মে ৰাষ্ট্ৰীয় ঞ্ৰা ঞ্ৰন্তৰাষ্ট্ৰীয় ্বনু স্তৰ পৰ। ঞ্ৰা জনতৰঁ কৰাৰী জে তকৰ মূন্যাঁকন মেহো পূৰ্ণ ৰূপমে ভেন ছনি । ওগ মামনামে ওহন ভাগ্যশালী কমে ভেষ্টতাহ। ঔদাহৰণস্বৰূপ নেপানমে মধেশ প্ৰদেশ দ্বাৰা পহিন ঞ্ৰা নৰ-গঠিত তীন মদয়ীয' মধেশ প্ৰজা- প্ৰতিষ্ঠান'ক প্ৰমথক জিম্মেৱাৰী কিছুএ দিন পূৰ্ণ মম্হাৰননি ঞ্ৰছি । ওনা এহিমঁ পূৰ্ণমে মেহো ও নেপানক কেন্দ্ৰীয় মৰকাৰ দ্বাৰা গঠিত" নেপান প্ৰজা-প্ৰতিষ্ঠান" মন মহন্তপূৰ্ণ নিকায়ক প্ৰাজ- মদয়ক ৰূপমে

যেহো কাৰ্য ক' চুকল ছথি । ততৰেঁ নহি, ও নেপালক কেন্দ্ৰীয় মৰকাৰ খন্তৰ্গত দোমৰ মহত্বপূৰ্ণমাহিচিক আ প্ৰকাশন মস্কিত ম'ছা" মামাপ্ৰকাশন "ক অধ্যক্ষক ৰূপমে যেহো ও অ'পন গহন জিহ্মেৰাৰী নিৰাঁহ ক' চুকল ছথি । গ্ৰ মৰ' দানকৰ কা ্য- গুশনতা আ চাত্ৰ্যক যথেষ্ট প্ৰমাণ অ'ছি ।

আৰ' আৰী দানক গুতিমৰ' পৰ দুধিষ্টপাত কৰী । দানক পহিন প্ৰকাশিত ৰচনা" গমাল্দাৰ ৱাঁনক" নামক একটা ৱাঁনকথা ছল জে1964 গ্ৰ. মে মিখিনা মিহিৰ মাস্তাহিক, পঠনামে ছপ ছল। অৰ্থাত দানক মাহিচিক যাত্ৰা আগম'54 ৱ'ৰ্ষ পহিনে শ্বৰ ভেল জে এ'খন ধৰি ওহিনা গতিমান অ'ছি । দানকাম' প্ৰায়: একোটা ৰিধা ছুটল নহি অ'ছি জকৰা গ্ৰমিক ৰূপমে নীচাঁ দেৱাঁক প্ৰয়াম কএল গেল অ'ছি ।

দানক কৰিতাম'গ্ৰহমে ৱ'ল্ল কোঠৰী, ঔনাগত ধ'আ (2029 মান), নহি,আৰ' নহি(2036 মান) , মোমক পঘনেত অ'ধৰ(গীত গজন), অ'গন অ'নঠিহাৰ(1990 গ্ৰ.) , অ'হৰিয়াক চান(গজন ম'গ্ৰহ,2070 মান, আ যু'ক'ভ মিক এমগৰ যোফা(2075 মান) আদি ছনি । দানক দীৰ্ঘ কৰিতা' নহি, আৰ' নহি' ক নেপালী অ'নুৱাদ' ভযো, অ'ৰ' ভযো' আৰ হিন্দী অ'নুৱাদ' ৱ'ম, অ'ৰ' নহী' শীৰ্ষকমে ভেল অ'ছি । দানক কথাম'গ্ৰহমে তোৰাম'গে জয়ৰৌ ৰে গুজৰাঁ(1984 গ্ৰ.), দাগলী উপৰ ৱ'হিত গ'গা(2065 মান) আ এন'ঠী ভাগৰম(2076 মান) ক নামনেল জা মকৈত অ'ছি । দানক একমাত্ৰ উপন্যাম' ঘৰমুহাঁ (2029 মান) অ'ছি জকৰ

ঐংৰেজীমে ঐন্বুৱাদ ভ' প্ৰকাশিত হোৱঁয জা ৰহনে ঐছি । দা ক একটা' ঠীন জে হম দেখনে' (2070 মান) একটা যাত্ৰাবৃত্তা ্ত মেহো ঐছি জাহিমে ঠীন ভ্ৰমণক যঁম্বৰণ ঐছি । দানক ক বোনা কানমে লিখনে গেল একটা লকডাৰ্ডন ডায়ৰী মেহো ঐছি জে' কোৰোনাক যঁগ্ৰামমে ওমৰায়ন জিনগী(2070 মান) নাময়ঁ প্ৰকাশিত ঐছি ।

ও ৱঁদাত ৰাম নাষ্টক মেহো লিখনে ছথিজেনা ৰানী চন্দ্ৰাৱতী(2045 মান) , একটা ঐথাওৰ ৰমন্ত(2052 মান) , মহিষাসুৰ মূৰ্দাৱাদ এৰঁ ঐন্বু নাষ্টক(2054 মান) তথা ভেঁয়া ঐএনৌ ঐপন যোৰাজ(নাষ্টক যঁগ্ৰহ2067 মান) ঐদি । দানকৰ নাষ্টক যন্তক নেপালী ঐন্বুৱাদ' ভ্ৰমৰকা ঙ্ৰক্ৰেষ্ঠ নাষ্টকহৰ(2064 মান) ন ময়ঁ মেহো প্ৰকাশিত ঐছি । দানক কিছু শোধ পৰক পুস্তকযন্ত মেহো প্ৰকাশিত ঐছি জেনা' জনকপুৰধাম ৰ যয় ঐেত্ৰকা য়াঁম্ ৃতিক যন্তদাহৰ(2056 মান) , ৰাজকমনক কথা য়াহিগ্ৰমে নাৰী(2064 মান) , লোকনাষ্ট: জষ্ট- জষ্টিন(2064 মান) , Cultural Heritage of Janakpur (2062 মান। দানক কিছু ঐনেখ যঁগ্ৰহ মেহো প্ৰকাশিত ছনি জেনা' মৌথিলী ল কয়ঁস্কৃতি' (2066 মান), তৰাণ্ৰকো ফাঁষ্ট দেখি হিমানকো কাঁথ যম্ম'(2067) , মিথিলাক লোকজীৱন: লোক যন্দৰ্ড(2079) , যময়কো ঐন্তৰান পছ্যাঁডদে(2066)ঐদি । ও একটা' ৰাজা যনেহ য' (2074) নামক জীৱনী মেহো প্ৰকাশিত কয়নে ছথি।

বিরিধি বিষয়ক কিছু কিতাৰঁ য়েহো নিখনে ছুথি জেনা' ঞ্জাকো ধলুয়া(2039 মান), জনকপুৰ লোকচিত্ৰ(2046) , ঠেকা পৰ(বিচাৰ মংগ্ৰহ) , মময়- মন্দৰ্ভ(2068 মান) ঞ্ছাদি ।

ঔপযুঁজ বিৱৰণা'ভমব'ক মাহিগিক ঞ্ছৱদানক এ ঠা ঱্যাপক চিত্ৰ ঱ঁনেত ঞ্ছি । মূদা এহনে ঱্যাপক ঞ্ছি দানক পত্ৰকাৰ ৰ্যাজিহ্ন জকৰা মমূৰ্ণ ৰ্যাজিহ্নক একঠা মহহ্নপূৰ্ণ ঞ্ছংকে ৰূপমে কৰা ছোড়ন নহি জা মকৈত ঞ্ছি । হিনকৰ পত্ৰকাৰিতাক গতিহাম য়েহো লগভগ ওতৰেঁ পুৰান ঞ্ছি । ও2026 মান ঞ্ছৰ্থাত লগভগ53 ঱ঁৰ্ষ পহিনে' ৰৈদেহী' মাস্তাহিকক কাৰ্যানেয প্ৰতিনিধিক ৰূপমে পত্ৰকাৰিতাক ঞ্ছৰু-ঞাত কযননি । তকৰ ঱াঁদ2049 মানমে নেপালক প্ৰতিধিঠিত দৈনিক ঞ্ছখৰাঁৰক প্ৰাৰশ্বেমঁ5 ঱ঁৰ্ষ ধৰি জনকপুৰ মঁৱাদদাতাক ৰূপমে ঞ্ছাৰ্যৰত ৰহনোহ । ঞ্ছপনে মম্মাদনমে গত38 ঱ঁৰ্ষমঁ নেপালক একমাত্ৰ মৌথিলী মাস্তাহিক' গামঘব'ক মম্মাদন ঞ্ছা প্ৰকাশন কৰেত ঱ঁ ৰহনোহ ঞ্ছি । ' ঞ্ছাঁজব' নামক মৌথিলীক ট্ৰেমামিক পত্ৰিকা বিগত35 ঱ঁৰ্ষমঁ মম্মাদন- প্ৰকাশন কৰেত ঞ্ছএনোহ ঞ্ছি । 2054 মানমঁ কিছু ঱ঁৰ্ষ ধৰি একঠা নেপালী দৈনিক' মূপ্ৰভাত'ক মম্মাদন- প্ৰকাশন য়েহো কযননি । ঞ্ছা2055 মানমঁ ঞ্ছছাৰাঁধি' জনকপুৰ একমপ্ৰেম' নামক নেপালী দৈনিক মম্মাদন- প্ৰকাশন কৰেত ঞ্ছাৰাঁ ৰহনোহ ঞ্ছি ।

একৰ ঞ্ছতিবিজ ও কিছু পুস্তকাকাৰ মংগ্ৰহ মভক ম ্পাদন য়েহো কযননি জেনা' মৌথিলী পছমংগ্ৰহ' (প্ৰকাশন: নেপাল ৰাজকীয় প্ৰজা- প্ৰতিধিঠান: 2051 মান) , নাৰাঁক ধান(

কৱিতামংগ্ৰহ) , ' ত্ৰিশূলী' (স্ন. মথুৰানন্দ মাথুৰ লিখিত খণ্ডকাৱ্য, 2049 মান) নেপালক ঐথিলী পত্ৰকাৰিতা(2044 মান) , ঐথিলী লোকনৃত্য: ভাৰ- ংগিমা এৰম্ স্বৰূপ(নেপাল ৰাজকীয় প্ৰজ্ঞা প্ৰতিষ্ঠান(2061 মান), ঞ্চৰ্বাষ্টিয় ঐথিলী সন্মেনন ঞ্চা নেপাল(2065 মান) , হম ঔৰ ত্ৰম(হিন্দী কৱিতামংগ্ৰহ, 2066 মান) , ঐথিলী নাষ্টকমংগ্ৰহ (2067) , মহাকৱি ৱিছাপতি ঞ্চা নেপাল(যাম্মা প্ৰকাশন, 2068) , ঐথিলী লোক- মংক্ৰতি মংগোষ্ঠী প্ৰতিৱেদন(2069 মান) , লোকন যক সনহেম(নিৰ্ৰক্ষ মংগ্ৰহ- খণ্ড1 তথা খণ্ড2 , মান2069) , দী াভদ্রী(নিৰ্ৰক্ষ মংগ্ৰহ2070 , নেপাল প্ৰজ্ঞা প্ৰতিষ্ঠান), ঞ্ছাঁ ে কহনেহঁ(মাফ্কাৰ্কাৰ মংগ্ৰহ, 2071) ঞ্ছাদি ।

মতনৰঁ জে ৰাম ভৰোয় কাপড়ি' ভ্ৰমৰ ' কয়্মাহিণ্কাৰ ঞ্চা পত্ৰকাৰ- দনু ৰ্যাজিহ্ন সন্মানৰূপ মঁ, সন্মানান্তৰ ৰূপমঁ নিৰন্তৰ গতিমান ছনি । ও সৰ্দা সপ্ৰিয় ৰহেত ছথি। একৰ ঞ্চতিৰিজ হিনক ৰ্যাজিহ্নক একষ্টা ঞ্ছাৰ মহহ্নপূৰ্ণ পক্ষ ছনি- ৰাষ্টিয়- ঞ্চৰ্বাষ্টিয় স্তৰক স্যাহিণ্কাৰ- ম্যংক্ৰতিক সভা-সন্মেননমে সপ্ৰিয় মহভাগিতা । ও ৱিছাপতি মেৰা মংস্বান, দৰভংগাক জীৱন স্দয়কহেঁমিয়তমঁ কৰীৰঁ কৰীৰঁ প্ৰতিৱৰ্ষ নেপালী স্যাহিণ্কাৰলোকনিক ঠীমক নেতৃহ্ন কৰেঁত ছথি ঞ্চা তাহি হিম্মাৰঁমঁ ভাৰতক ঞ্চনেক ৱিশিষ্ট শহৰসৰঁক ভ্ৰমণ ক' চুকন ছথি । হি মংস্বান দ্বাৰা প্ৰায়োজিত-ঞ্চৰ্বাষ্টিয় ঐথিলী সন্মেননক সফন ঞ্চায়োজন কাঠমাশূমে এক ৱেঁৰ ঞ্চা জনকপুৰধামমে দু ৱেঁৰ কৰৰাঁ চুকন ছথি । কোনো সভা- সন্মেননক ঞ্চায়োজনমে দানকৰ

স্বয়ংস্বীকৃত প্ৰশংসা কৰি থকা পড়ত । মূদা তকৰ নাভ
 যোহো পৰ্যাপ্ত ৰূপমে ভেটি চুকল ছনি আ ভেটিত ৰহি ছনি ।
 হমৰ মতনৰ কাৰ্যক সম্ৰচিত মূন্যাকনয় ঞ্চি । ও দৰ্জনো
 পুৰস্কাৰ আ সম্মানয় বিস্মিত ভ' চুকল ছথি ।

মৰঠা প্ৰাপ্ত সম্মান আ পুৰস্কাৰক বিৱৰণ উলে 'খ নহি ক' হম
 কিছু মাত্ৰ গাঁগিত কৰ'চাহৰ, জেনা নেপাল ৰাজকীয় প্ৰজ্ঞা
 প্ৰতিষ্ঠান দ্বাৰা প্ৰদত্ত প্ৰথম' মাযাদেৱী প্ৰজ্ঞা পুৰস্কাৰ' (2052
 মান), বিদ্যাপতি যোৱা মংগল, দৰভংগা দ্বাৰা ' মিথিনা
 বিস্মিত' সম্মান, শেখৰ প্ৰকাশন, পঠনা দ্বাৰা' শেখৰ সম্মান'
 , নেপাল মৌখিনী মাহিৰ পৰিষদ, জনকপুৰ দ্বাৰা' বৈদেহী প্ৰতিভা
 পুৰস্কাৰ', ঞ্চৰ্বাধিষ্টয় মৌখিনী সম্মেনন, মঙ্গু
 দ্বাৰা' মিথিনাৰূন' সম্মান, মঞ্চবিমা নেপাল দ্বাৰা ' মঞ্চবিমা
 সম্মান' , চেতনা সম্মিত, পঠনা দ্বাৰা' যাত্ৰী চেতন পুৰস্কাৰ'
 , যাম্মা প্ৰকাশন দ্বাৰা' যাম্মা নোক মংস্কৃতি
 পুৰস্কাৰ(2068 মান) , নেপাল মৰকাৰ দ্বাৰামৌখিনী ভাষা ৰ
 দেৱ্য জায়ৰনা মৰোঁঠ' নেপাল বিদ্যাপতি ভাষা মাহিৰ পুৰস্কাৰ' (2069
 মান), ৰাযপুৰ(ছত্ৰীমগত, ভাৰত) দ্বাৰা' মিথি ঞ্চা বিস্মিত
 সম্মান' (2069) ঞ্চাদি । এহি মভক ঞ্চতিবিজ্ঞ ৰাধুষ্টি তি দ্বাৰা"
 ম্প্ৰৱন জনযোৱা শ্ৰী তৃতীয়" (2077 মান) আ নেপাল মৰ ঞ্চাৰ
 দ্বাৰা গঢ়াখ্যান/ নাষ্টকক হেত্ৰ দেল জায়ৰনা" মহাকৰি নখমী
 প্ৰমাদ দেৰকোঠা পুৰস্কাৰ" (2077) বিশেষ ৰূপয় উলেখনীয় ঞ্চি
 ।

নেপাল প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠানক প্ৰাজ্ঞক ৰূপমে ঠীন, রাঁগলাদেশ আ ভাৰতক মাহিৰিক ভ্ৰমণক স্মখৰমৰ প্ৰাপ্ত কৰৰঁ েহো একটা মৌভাগ্যক রাঁত খ্ৰিচি । একৰ রাঁদ দানকা মস্কিত কিছু বিশেষ উল্লেখনীয রাঁতক জানকাৰী কৰাৰী । রাঁত উল্লেখনীয রাঁত মৰঁমে একটা বিশেষ উল্লেখনীয যোগদান গহো খ্ৰিচি জে দানকায়াঁ পহিনে মাম্মা প্ৰকাশন মাত্ৰ নেপালী কিতাৰঁ প্ৰকাশিত কৰেঁত ছন, মূদা ও জখন অধ্যক্ষ ভেনাহ ত' পহিনে রেঁৰ" রাঁগিয়াক গাছ" শীৰ্ষকয়াঁ একটা মৌখিনী রাঁন কথায়াঁগ্ৰহ প্ৰকাশিত কৰেঁননি । দোমৰ মহল্লপূৰ্ণ রাঁত জে পহিনে রেঁৰ কাঠমাণ্ডমে ও অস্তৰ্ব ষ্টিয় মৌখিনী মাম্মেনন(2067 মান) আযোজন কৈননি জকৰ উদ্যাষ্টন নেপালক ৰাষ্টিপতি আ রিমর্জন নেপালক উপৰাষ্টিপতি কৈননি । তেমৰ জে কাঠমাণ্ডমে আযোজিত মাৰ্কস্বৰীয কৰিগোষ্ঠীমে ও মৰঁপ্ৰথম মৌখিনীক কৰিক ৰূপমে ন পালক প্ৰতিনিধিৰু কৈননি । চাৰিম জে ও পহিনে রেঁৰ নেপাল প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠানক মদ্যক ৰূপমে প্ৰধান মম্বাদকক জিম্মেৰাৰী রহন কৰেঁত মৌখিনীমে" আঙন" পত্ৰিকাক শ্ভাৰম্ব কৈননি।

উপৰ্যুজা বিৱৰণয়াঁ মৌখিনী ভাষা, মাহিৰি আ মাম্ ৃতি তথা মৌখিনী পত্ৰকাৰিতামে দানক বিশেষ অৱদান দিশ মঁকেত কৰেঁ খ্ৰিচি । কোনো তৰহক মাহিৰিক- মাস্কৃতিক কাৰ্য্যগ্ৰম, মভা- মাম্মেনন, গোষ্ঠী আদিমে দানক রাঁয়ৰ্ছাপকীয ক্ষমতাক প্ৰশঁমা কৰহিষ্টা পড়ত। আযোজনক মম্বূৰ্ণ নকশা জেনা দিমাগ ে রেঁমল বহিতে ছনি । ককৰা কোন জিম্মেৰাৰী দেনগেনত' ওকৰা পৰ রেঁৰমি জয়তাহ। ও কাৰ্য্যকৰ্তা আৰ নিৰু্হমোহিত ভ' জাগএ। আ তাহিমাঁ ওকৰামাঁ দানক মস্কমে ঠঠাপন আৰিঁ জাগত খ্ৰিচি । একৰ

ঋনুশ্ৰুতি জখন হিনকা মাহিনা, দু মাহিনাক বাঁদ হোওত ছনি, তখন ও ঋগে ভ' ক' ফোন কৰতাহ, " কী য়ৌ, কত' গায়ৰঁ বহেঁত ছী? একৰেঁৰ ভেঁশ্ট হোঋও নে । এনা জে গায়ৰঁ ভ' জেৰেঁ, ত' কাজ চনেঁতে? তাৰেঁ ধৰি ওহো জে ঝিঁফুঁফুঁ বঁনল বহেঁত ছথি যোহো মামান্ধ ভ' জাগত ছথি ঋ ময়্ৰক্ক গাড়ী পূৰ্ৱৰত গতিমান ভ' জাগত ঋছি । তেঁ একৰা গ্ৰণ কহী কী ঋৰগ্ৰণ?

ঋপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাভ।

২.১৭.ঋজিত গুমাৰ না-ঘৰমুহাঁ: মধেশী ঋন্দোনন ঋ মামাজিক মমৰমতাক দস্তাৰেজ

অজিত গুমাৰ সা- য়ংপৰ্ক-9472834926

ঘৰমুহাঁ: মধেশী ঞ্ৰান্দানন ঞ্ৰা য়ামাজিক য়মৰযতাক দস্তাৰেজ

বিদেহ ঞ্ৰপন শ্ৰুঁখনা মে ঞ্ৰহি বেঁৰ এক এহন বিস্ৰুতি কেঁ ড্ৰপৰ
বিশেষাঁক নিকানৰাঁক নেযাৰ কেনে ঞ্ৰছি জে দন্স পাৰক
মিথিনা, মেথিনী এৰুঁ মেথিনক মধ্য য়াঁস্কৃতিক, য়ামাজিক এৰুঁ
যাহিগিক ক্ষেত্ৰ মে য়েত্ৰক কাৰ্য ক' বহন ছথি। জনকপৰ ধাম
বিঁন মিথিনাক চঠ ঞ্ৰধৰা ঞ্ৰছি। মানন'ঁ জে নেপান মে গ্ৰা য়েঁ
মধেশী কহাগত ছথি মুদা হমৰা য়েঁ নেত ত' ঞ্ৰপন য়হোদৰে ছথি।
জনকপৰ ধাম য় পুনোৰা কেঁ ভিল্ল কোনা মানি য়কৈত ছী। ভনহি
দন্সক মধ্য য়ীমা বেখা ঘীটি দেন গেন ঞ্ৰছি মুদা দন্সক ঞ্ৰন্তৰ্ ন
মে এক্কাই তৰহক য়স্ৰতা ও য়াঁস্কৃতি ঞ্ৰছি ঞ্ৰা গ্ৰা য়েঁ ঞ্ৰহিনা

সম্বন্ধ নহি হোগত চৈক, খহি কেঁ নেত মেত্ৰক খাৰশ্ৰকতা হোগ
 চৈক আ তাহি মে য়ঁ এক চ্ৰুথি নেপালক ধনুশা কেৰ ৰঁঘচৌৰা
 গামক মৌথিলীক নক্ৰপ্ৰতিষ্ঠ ৰঁঘাখামী মাহিগক ৰ শ্ৰী ৰাম
 ভৰোয় কাপড়ি 'ভমৰ' জে ৰৰ্তমান মে জনকপুৰ ধাম মে ৰহৈত
 চ্ৰুথি। নগভগ পাঁচ দশক য়ঁ নিবন্তৰ য়ঁ মৌথিলী কেৰ মেৰা মে
 নাগত চ্ৰুথি। মাহিগক নগভগ য়ন্ত ৰিধা মে উক্ৰুশ্ৰ বচন ক
 হিনকৰ খপন য়ঁমাৰ চ্ৰুথি। ৰিদেহ পৰ ৰঁঘাত কিছু উপনক্ৰ চ্ৰুথি
 জকৰ খানন্দ নিঃশুল্ক উঠাওত জা য়কৈত খ্ৰি। য়ঁপাদন মে
 মেহো নিষ্কাত চ্ৰুথি। হিনক ৰচনা য়ঁমাৰ ত' ৰঁহু পেঘ হি মূদা
 এখন হম চঠা কৰয়ঁ হিনক উপন্যায় "ঘৰমূহা" কেৰ।

জনকপুৰ ননিত কনা প্ৰতিষ্ঠান, জনকপুৰ ধাম য়ঁ
 য়ন্ 2012 মে প্ৰকাশিত হিনক পহিল উপন্যায় "ঘৰমূহা" মধ শ
 খান্দোনক ৰাথা কথা খ্ৰি। খপন ৰচনা প্ৰয়ঁগ মে শ্ৰী ভমৰ জী
 নিখনে চ্ৰুথি : ' মৌথিলী মে য়ম্মানোচকক কমী চৈক আ তামে
 নেপালক ৰচনা পৰ নিখৰাঁক ককৰা পলখতি চৈক। নেপাল মে
 ত' খাৰ খকানে চৈক। তখন ৰচনাক মূন্যাকন ভ' নহি য়কন
 তেঁ খপন লেখন কেঁ খানক খাঁখিএ কিঁরা পাঠকক খাঁখিএ
 তৌনৰাঁক খৰয়ৰ নহি ভেঠনা।' মূদা হিনকৰ ৰচনাক মূন্যাকন
 ত' খহি পাৰক ৰৰিষ্ঠ মৌথিলী মাহিগকাৰ য়ঁ নিবন্তৰ কৰেত
 ৰহনেনি খ্ৰি আ জে ভী কমী ৰহি গেন চন তকৰ পূৰা কৰয়ঁ
 প্ৰযায় ৰিদেহ ক' ৰহন খ্ৰি।

'ভমৰ' জী কেৰ উপন্যায় "ঘৰমূহা" মধেশী খান্দোনক
 পৃষ্ঠভূমি পৰ নিখনে এক খ্ৰুত প্ৰতি খ্ৰি। নেপালক দক্ষিণী

ভাগক মৌদানী (তৰাগ্ৰ) ক্ষেত্ৰ কেঁ মধেশ আৰু অহি তৰাগ্ৰ মেৰ য
 ৱানা ভাৰতীয় মূল কেঁ নোগ জে মৌখিনী, থাক, অৱধী এৰ
 ভোজপুৰী ভাষী ছথি তিনকা মৰঁ কেঁ এত্ৰহ মধেশী কহন জাগত
 চৈক। কহৰাঁক কোনো প্ৰযোজন নহি জে হিনকৰ মৰঁহক
 খানপান, বহন মহন মৰঁ অখনে মন ছহি। মৃদা এত্ৰহ হিনকা মৰঁ
 মঁ মঁৰৈধানিক ভেদ ভাৰ কেঁ কাৰণ অহি আন্দোনক প্ৰযোজন
 পড়নৈ। আখিৰ পহাড়ী আৰু মধেশী মে ভেদভাৰ কিএক? অখন
 অধিকাৰ কেৰ প্ৰাপ্তি হেত্ৰ কতেকো শহীদ ভ' গেনাহ। নেতা মৰঁ
 কেঁ কি চৈক, পিমাগত ত' অছি আম জনতা চাহে ও মধেশী
 হোগক আৰু কি পহাড়ী?

জন্মশ মড়ক পৰ নাৰা ৱাঁজী কৰেত আগু ৱাঁঠি বহন অছি আ
 নোগক কৰমান নাগন চৈক। জখন কোনো ভী পহাড়ী কেৰ ঘৰ
 অথৱা দোকান দেখাগ পড়ৈত চৈক অহি ভীড় মে মছিআ ন
 ঙপদ্ৰী তল্প অখন হাথ মাফ ক' নৈত অছি। মধেশী আন্দো ন
 ঙগ্ৰ ৰূপ ধাৰণ ক' চুকন ছন। গম্হৰ ঘৰ কেঁ ভীতৰ পহাড়ী
 ম্যাম্ঠৰ মাহেৰঁ ৰমেশ ঙপাধ্যায় অখন ঘৰ মে অফৰিয়া কা ি
 বহন ছথি। স্কুল, কানেজ, দোকান আৰু অল্য মৰঁ ৱন্দ ছন মৃদা
 পেঠক ধধকৈত আগি কত্ৰ শান্ত ৰহৌ? আৰু অহি কেঁ নেত চাহী
 ৰপৈয়া আৰু ম্যাম্ঠৰ মাহেৰঁ কেঁ হাথ খানী ছননি। ধীয়া পুতা েঁ
 নেত চিন্তা হোগত ছহি তেঁ তৈয়াৰ ভ' ক' ঘৰ মঁ নিকনি ৱৈক
 জয়ৰাঁক নেয়াৰ কেনে ছথি। ম্যাম্ঠৰ মাহেৰঁ কেৰ পল্লী মৰিতা
 হিনকা ৱৈক জায় মঁ ৰোকৰাঁক প্ৰযায় কৰেত ছথিহ মৃদা ম্যাম্ঠৰ
 মাহেৰঁ কহৈত ছথি : ' অহাঁ ৱাৰ্থে চিন্তিত হোগত ছী। হমৰ কেও
 কিছু নহি কহত। ভৰন শহৰ মে ত' হমৰ ৱিছাৰ্থী অছি। কৰো

হুম বিঁগাডনে নহি ছিযে ত' কে কী কৰত!' খিড়কী ম' দানকী মাৰি
 স্থিতিক ষ্টোহ নেৰাঁক প্ৰযায় কৰেত ছথি আ আন্দোননী ভীড় কেঁ
 উপদ্ৰ দেখি নিকনৰাঁক হিম্মত নহি জুঠা পৰেঁত ছথি। মাম্ঠৰ
 মাহেৰেঁ কেঁ অখন শহৰ ডেৰাওন নাগি বহন ছননি আ এহন মে
 ফোনক ঘণ্টী মনি ভয়ভীত ভ' জাগত ছথি ম্বদা হিম্মত জুঠা
 ক' ফোন উঠাৰেঁত ছথি। ভয় দূৰ হোগত ছথি কিএক ত' ওম্হৰ
 ম' অখন মীত জগমোহন কেঁ আৰাজ মনি হিনকা বঁন ভেটি জাগত
 ছথি। ম্বখ দুঃখ কেৰ ম্যাথী অখন মীত পৰ দানকা পূৰা বোয়া
 ছননি। ওম্হৰ হিনকৰ মিত্ৰ মধেশী আন্দোন মে জী জান ম'
 নাগত ছথি ম্বদা অখন পহাড়ী মীত মাম্ঠৰ মাহেৰেঁ কেৰ ম্বৰফা
 দানকা নেত চিন্তাক বিষয় ছন। অছি ম'কষ্ট কেঁ মময় মে গমোহন
 অখন মীত কেঁ মপৰিৰাৰ অখনা ঘৰ পৰ আৰ'য় নেত জিদ্দ পৰ
 অডন ছথি ম্বদা মাম্ঠৰ মাহেৰেঁ কেঁ হোগত ছথি জে জেঁ ও পন
 ঘৰ ছোড়ি মীতক ঘৰ পৰ চনি জেতাহ ত' আন্দোনক ধাৰ
 কমজোৰ পড়ি জেতেক। জগমোহন কেঁ পুৰনা দিন ম'ৰেঁ মোন
 পড়েঁত ছথি তেঁ অখন মীতক নেত আন্দোন কেৰ বাহ ম' হ'য়
 নেত মেহো তেয়াৰ ভ' জাগত ছথি ম্বদা মাম্ঠৰ মাহেৰেঁ মগ্নত দৈত
 অখন মীত কেঁ বিকি নেত ছথি। জগমোহন মোন ম'য়োগি ক' বহি
 জাগত ছথি। ওনা মাম্ঠৰ মাহেৰেঁ কেঁ মোন হোগত ছথি জে অছি
 আন্দোন মে ও অখন মীত জগমোহন অধিকাৰী কেঁ ম্যাথ দেখু
 আ মডক পৰ উতৰি মধেশী আন্দোন জিন্দাৰাঁদক নাৰা নগাৰাঁথি
 ম্বদা পহাড়ী ছথি আ ঘৰ মে নেপালী বঁজেঁত ছথি এহন ম মধেশী
 ম'ৰহক কেহন প্ৰতিপ্ৰিয়া বহতনি মে চিন্তাক বিষয় ছথি।

নগাতাৰ আৰ্ঠ ম্যাম মঁ আন্দোনন জাৰী ছন। মৱঁহক জীৱন অস্ত-
 ৰ্যস্তু ভেন ছনৌ। কোনো ভী আন্দোনন হেতু পুঁজী কেৰ আৱশ্যকতা
 হোগত ছৈক আ আৰ্ঠি কাৰ্যক ৱীড়া উঠৌনে ছনখি দক্ষিণ ৱাৰী
 ঠোনক কহৱৌকা কামেশ্বৰ সিংহ। হিনক পত্ৰ ৰাজীৱ জেঁ কানেজ
 মে পঠৈত ছন মে আৰ্ঠি আন্দোনন মে জী জান মঁ জুঠন ছন।
 জুৱশ মে শামিনে উপদ্রী তল্প কেঁ দেখি ৰাজীৱ কেঁ চিন্তা ম হো
 হোগত ছনৌ। মৰকাৰক তৰফ মঁ ৱাৰ্তা কেৰ আশ্বাসন ভেঠেত
 ছৈক আ গ্ৰা খৱঁৰ স্ননি ম্যাম্ঠৰ ম্যাহেৰঁ কেঁ হোগত ছহি জে চিন্তা
 ঠৰন মৃদা মৱঁ 'বুঁঠিয়াক ফূমি'। ৱাৰ্তা ৱিফন হোগত ছৈ আৰ
 আন্দোনন তীৱ মৃদা ম্যাম্ঠৰ ম্যাহেৰঁ কেঁ পূৰা ভৰোম্যা ছননি জে
 এক-ন'-এক দিন মৰকাৰ কেঁ মুকহে পড়তৈক আ মধেশী মৱঁ
 কেঁ ন্যায় ভেঠি ক' ৰহতৈক চাহে আৰ্ঠি নেন ৱাৰ্তাক কতেকো
 দৌড় চনতৈক। হিনকা নেন চিন্তাক মখ্য ৱিষয় ছননি ম মাজিক
 মমৰমতাক নোপ ভেনাগ। পহাড়া নোগ মৱঁ কেঁ ধমকী ভেঠনাগ
 শ্বৰ ভ' গেন ছনৌ আ নোগ ঔনে পৌনে দাম মে অখন ৱাপ দাদাক
 ৱনাওন ঘৰ আ জমীন কেঁ ৱেঁঠি পনায়ন কৰয় নেন মজৰুঁৰ হোগত
 ছখি।

ৱাৰ্তাক কতেকো অমফন দৌড় কেঁ উপৰাত 30 অগস্ত 2007 ক'
 26 বৃদা পৰ মহমতি ৱনি জাগত ছৈক। আন্দোনন ৱন্দ হোগত
 অছি। ৱিজয় জুৱশ নিকলৈত অছি। মৃদা নেপান মৰকাৰ মধেশী
 মৱঁহক খুশী মে ফেৰ গ্ৰহণ নগৌনক আ তকৰ নতীজা হোগত
 ছৈক জে মধেশী আন্দোনন পুনঃ ধধকি উঠেত ছৈক।
 অনিশ্চিতকালীন নাকারুঁদীক ঘোষণা হোগত অছি। মোৰহ দিনক
 নাকারুঁদী মঁ ৰাজধানী কাৰ্ঠমাণ্ড মে হাহাকাৰ মাঠি জাগত ছৈক

আৰু 'ভ' ক' নেপাল মৰকাৰ কেঁ মূকয় পঢ়েত চৈক আৰু আৰু
 বৃদ্ধা মহমতীক উপৰাত মঁৰিধান মভাক নিৰ্বাচনক তেয়াৰী পৰ
 হোগত আৰু। নীক মংখা মে মধেশী চূনাৰ জীতি ক' আৰুেত চৈখ
 আৰু নেপাল মে একটা ন'ৰঁ অধ্যায়ক শ্ৰী গণেশ হোগত চৈক।

দুশ পক্ষক মহমতীক উপৰাত জে মাম্ঠৰ মাহেৰঁ মধেশ
 জিন্দাৰাদক নাৰা নগৌনে চৈখি আৰু মংগি নীক দিনক পৰিকল্পনা
 কেনে চৈখি মে বৰ্তমান পৰিস্থিতি মে শ্ৰাপিত ভ' গৃহৰি বহন
 চৈখি। মঁপূৰ্ণ মধেশ মে বিভিন্ন সমূহক নাম পৰ চঁদা
 উগাহী, অপহৰণ, ধমকী দেনাগ শ্ৰু ভ' জাগত আৰু। মশস্ত ব
 আন্দোলনক নাম পৰ আম পহাড়ী কেৰ জীৱন নৰ্ক ভেন জা বহন
 চৈন। ৰাস্তৱিকতা ত' গ্ৰা চৈন জে মঁপূৰ্ণ আন্দোলন গুঁতা তে
 কেৰ দ্বাৰা 'হাগজৈক' ভ' জাগত চৈক। আপনো মৰহক দেশ মে
 এখন ধৰি জতেক ভী আন্দোলন ভেন আৰু তকৰ অস্তিম পৰিণাম
 গএহ ভেন আৰু। মাম্ঠৰ মাহেৰঁ কেঁ ফোন পৰ নগাতাৰ দ্য নাখ
 ৰপেয়া দেৱাক নেন ধমকায়ন জা বহন চৈখি। মাম্ঠৰ ম হেৰঁ
 আপন ঘৰ জমীন মৰঁ ৰেঁচি আপন পৰিৱাৰক মংগ কোনো মূৰক্ষিত
 স্মান পৰ পনায়ন কৰৱাক যোজনা আপন পত্নী মৰিতা কেঁ
 মমমাৰেঁত চৈখি। আতেক আয়ান কাজ ত' নহি চৈক আপন ৰাঁপ
 দাদাক উহ পৰ মঁ পনায়ন কেনাগ মূদা গতিহাম গৱাহ আৰু জে
 মজৰুৰী মে নোগ কী নহি কৰেঁত আৰু? গম্হৰ মাম্ঠৰ মাহেৰঁ
 তেয়াৰী মে জুটন চৈখি আৰু ওম্হৰ কানেজ মঁ ঘূৰেঁত কা হিনকৰ
 ৰেঁঠী কিৰণ কেৰ অপহৰণ ভ' জাগত চৈখি। অপহৰ্তা দ্য নাখ
 ৰপেয়া নহি দেনা পৰ আথৱা পুনিম কেঁ কোনো তৰহক মূচনা
 দেনা পৰ হিনকৰ ৰেঁঠী কিৰণ কেঁ জান মঁ মাৰি দেৱাক ধমকী

দেনে ছননি। ঞ্পন ঙ্মোনক ৰাখা ম্যাম্ঠৰ মাহেৰঁ ককৰা কহিতথি? ঙ্মনকৰ মীত জগমোহন মেহো কত্ৰু ঝাঁহৰ নিকনেত ছনথি।

কিৰণ কেৰ প্ৰেমী ৰাজীৰ কেঁ ঞ্হি ঝাঁতক কিছু ভনক নেগেত ঙ্কেক ত' ও ঞ্পন স্তৰ পৰ খোজৰীন কৰেত ঞ্হি ঞ্হা ঞ্পহৰ্তা মৰঁহক পৰ্দাফাশ কৰয় মে মফনে হোগত ঙ্কেক ঞ্হা ম্যাম্ঠৰ মাহেৰঁ মঁ ভেঁষ্ট কৰয় ঞ্হেঁত ছথি ত' জগমোহন মঁ জাত হোগত ছহি জে ও ঞ্পন ঘৰ ৰেঁঠি ক' ঞ্পন পৰিৱাৰক মঁগ মঁমুকা ৰঁম মঁ কাঠমাঁচু নেত ৰিদা ভ' গেলাহ। ও ঞ্পন মীত কেঁ ঙ্ৰপৰ ভৰোমা নহি ক' মকলাহ ঞ্হা ম্ৰবক্ষিত স্তান কেঁ নেত ভাৰী ঙ্মোন মঁ প্ স্তান ক' গেলাহ। ৰাজীৰ, ওকৰ পিতা কামেশ্বৰ মিঁহ ঞ্হা জগমোহন ম্যাম্ঠৰ ৰমেশ ঙপাধ্যায় কেঁ ৰোকয় নেত নিকনেত ছথি। ঞ্পন প্ৰভাৰ মঁ কামেশ্বৰ মিঁহ ৰঁম ৰোকৰাঁৰয় মে মফনে হোগত ছথি ঞ্হা ম্যাম্ঠৰ মাহেৰঁ কেঁ ৰঁম মঁ ঙতাৰন জাগত ছহি। ঞ্হি ঞ্পহৰণ মে কে শামিন ছনে ঞ্হা গঁমানী ৰিশ্তা কোনা তাৰ তাৰ ' ৰহনে ঞ্হি তকৰ ঞ্হুত ৰৰ্ণনে ভনে ঞ্হি ঞ্হি ঙপন্যায় মে জে ৰিন্ পঢ়নে নহি মমমি মকেত ঙ্হী। ম্যাম্ঠৰ মাহেৰঁ কেঁ ঘৰ ঘূৰি চনেৰাঁক নেত কামেশ্বৰ মিঁহ ঞ্হা জগমোহন ঞ্পনয় ৰিনয় ক েঁত ছথি ম্ৰদা জখন ৰেঁঘৰ ভ' গেলাহ ত' ঞ্হাৰঁ কেহনে মোহ? ম্ৰদা এহি ঙপন্যায়ক এক ম্ৰখদ ঞ্হন্ত হোগত ঞ্হি ঞ্হা ম্যাম্ঠৰ মাহেৰঁ কেঁ জখন ঞ্পন ঘৰক মাদে মহী জানকাৰী ভেঁষ্টেত ছহি তখন ঘৰ ঘূৰয় নেত মানি জাগত ছথি ঞ্হা ঙম্ঠাম নাদনে গাড়ীক ঘৰম্হাঁ ৰেঁনে জঁকা ম্যাম্ঠৰ ৰমেশ ঞধিকাৰী কেৰ ডেগ ফৰহৰ ঞ্হা জী হলেুক বঁমা ৰহনে ছননি।

ঐহি উপন্যাসক উল্লাৰ মে মাহিককাৰ শ্ৰী বাজেন্দ্র বিমল ী
ৰঁদাত মঠীক লিখনে ছথি : "মৌখিকীক খ্যাতনামা আখ্যান কাৰ
শ্ৰী বাম ভৰোম কাপড়ি 'ভ্রমৰ'ক পহিল
উপন্যাস 'ঘৰমুহাঁ' নেপালক মধেশ আন্দোলন মঁ উপজল উমড়
জন আকাংক্ষা, মোহভঁগ, বিপ্লুতি, পীড়া, ভাৰনাহ্মেক
উল্লেখন, বিক্ষোভ আ জটিলতা কেঁ ঘোৰ যথার্থ পৰক চিত্ৰাৰনী
উৰেহৈত মমলয় দৰ্শন মঁগ মৰ্মল্লৰ্শী গতি পৰেঁত খছি।"

ঐপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাউ।

২.১১.ৰমেশ বঙ্কন-একঠা আৰ বসন্ত : তাকালীন মময় আ
মমাজক প্ৰতিনিধি নাষ্টক

বমেশ বঙ্কন

একটা আৰ ৰমন্ত : তাকোনীন মময় আ মামাজক প্ৰতিনিধি নাষ্টক

কগএক দশক পশ্চাত একটা নাষ্টকক মঁম্বৰণকোঁ শঙ্ক েৰাঁক প্ৰযল্ণে ক' ৰহন ছী। অতিতমে প্ৰৱেশ আ ওহিকোঁ তাকোনীন মময়ক মঁগ ৱিৱেচন থোড় দৃষ্হ কাৰ্য মানন জাগত অছি। ওহুনা মঁম্বৰণাকোঁ নিৰঙ্কমে ঘশ্ণাকোঁ ৱিৱৰণ আধিক্য ভেনামঁ নিৰশ মাহিণ ৰচনাক মঁভাৱনা ৰহিতে ষ্টা ছে। হম গ্ৰ ৱাঁত ৰুঁমিতো এহনে প্ৰযল্ণে ক' ৰহন ছী।

ৱিঁগ্ৰম মম্বতক পাঁচম দশকমে নেপানক মোখিনী ফ্ৰ গ্ৰক মৰাঁধিক মত্ৰিয় লেখক, পত্ৰকাৰ ৰামভৰোয় কাপডি ভমৰ একটা আৰ ৰমন্ত নামক নাষ্টক লিখননি। নাষ্টক ৱিষয় ৱম্ব ৰহে ৱানৱিৱাহ আ তাহিমঁ ৩৬-পল্ল ভয়াৱহ পৰিণতি। ৱিৱাহমঁ জোড়ন ৱিঁষয় ৱম্ব হোএৱাঁক কাৰণ ওহি নাষ্টকমে প্ৰম্বখতামঁ দহেজক মামাজিক প্ৰভাৱকোঁ নাওন গেন ৰহে। মানে গ্ৰ দনু তাকোনীন অৰম্বামে ভিল্ল ৱিষয়মঁ ৱেঁমী একদোমৰকোঁ পৰিপূৰক ৱিষয় জক ং ভ' জাগক। তাকোনীন মময় মিখিনাক মামাজিক মঁৰচনাকোঁ

মভয়ঁ রেঁয়ী প্ৰভাৱিত কএনে বহৈক গ্ৰা ৰিঁষয তেঁ ৰঁহুত ৰায় নেথক
মাহিগক ৰিভিন্ন ৰিধামে ওহি ৰিষযমে মাহিগ ৰচনা কেননি।

এহি নাষ্টকক লেখন আ প্ৰদৰ্শনয়ঁ পূৰ্ৱহু নেপানক স্ৰমিমে মহেন্দ্ৰ
মনীগিয়া অ্ৰপন পহিন নাষ্টকক ৰূপমে লক্ষ্মণ ৰেখা খণ্ডিত
লেখন কএনে চনোহ আ ওহি নাষ্টকেঁ নেপান আ ভাৰতক
মৌথিলী ক্ষেত্ৰমে ৰ্যাপক প্ৰদৰ্শন ভেল চলে। স্বভাৱিক চৈ জে জখন
একষ্টা আৰ ৰঁমন্তক লেখন ভেলৈ ত নেপানক মাহিগিক
পৰিৱেশমে এহি নাষ্টক প্ৰতি পাঠক ৰ ৰংককৰ্মী উচুেক ৰহএ।

ওহি কানখণ্ডমে হম স্বয়ঁ মেহো ৰংককৰ্ময়ঁ য্ৰিণ্য াপূৰ্ৱক আৰক্ষ
চনগাঁ। হমৰ মস্বৰ্ণতা মিথিতা নাষ্টকনা পৰিষদয়ঁগ চন। জনকপৰ
পৰিষৰক মৰাধিক প্ৰভাৱশালী ও মমূহ এহি নাষ্টকক মংগন দিম
উচুেক নগ ভ' মকন। একৰ কাৰণ ৰিৱেচনমে নগ জাগ, মূদা
এহি নাষ্টকক পাঠ হমৰা পঢ়ৰাঁক অ্ৰয়ৰ উপনক্ষ ভ' গেল ৰহএ।
হমৰা তখনো নাগল ৰহএ জে এহি নাষ্টকমে ৰিষযৰস্বক
মমমামযিকতা চৈ। পাত্ৰ আ পৰিৱেশ মৌনিক চৈ, মঁৱাদ চোষ্টগৰ
আ পাত্ৰোচিত চৈ। মংগপৰ এহি নাষ্টকক প্ৰদৰ্শন আৰক্ষক চৈ।
কিছুএ দিনক অন্তৰালমে এহি নাষ্টকক প্ৰদৰ্শন কএল গেলৈ।
জনকপৰ আ কাঠমাশোঁমে ভেল প্ৰদৰ্শন অ্ৰপেক্ষাগ্ৰত তাকোনীন
অ্ৰহ্মামে নৰ মানল জাএৰঁনা নাষ্টকৰ্মী মভক মমূহ আক্ৰতি এহি
নাষ্টকক প্ৰদৰ্শন কএনে চন। স্বভাৱিক চৈ প্ৰদৰ্শনমে আৰেশ ৰহৈ
মূদা প্ৰদৰ্শনমে পৰিপল্লতাক আওৰ রেঁয়ী আৰক্ষকতা ৰহৈ।

মূনতঃ হম গ্ৰা কহ' চাহনগাঁ অ্ৰি জে এহি নাষ্টকক প্ৰদৰ্শন
দেখৰাঁক অ্ৰয়ৰ ভেষ্টন। আৰঁ নাষ্টক প্ৰদৰ্শনক গ্ৰাফষ্ট কতেক

প্ৰভাৱশালী বহি, বঁজম্ভমে প্ৰয়োগ হোমএৰঁনা ৰিভিন্ন ৰয়ৰমভ
 অৰ্থাত নাগশ, মাডশ, প্ৰাণ, অভিনেতাক কাৰ্য ৰা মগ্ৰমে
 নিৰ্দেশকক কাৰ্য কতেক প্ৰভাৱশালী ছনে তাহি ৰূপকেঁ ৰিঙ্গে ৰা
 এখলুক দৃষ্টিএ থোড়ে জাটিন ছে। মিথিনা ক্ষেত্ৰমে প্ৰভাৱশা ী
 আ কাৰ্যক স্তৰপৰ ৰ্যাৱম্যিক বঁজম্ভ ক' ৰহন মমূহমভ মেহো
 প্ৰিধি প্ৰয়োগক দৃষ্টিএ কমজোৰে ছন। অৰ্থাত প্ৰিধিৰ্মঁ ৰঁহ ত
 পৰিঠিত নগ ভ' পাতন ছন।

জনকপুৰমে মিনাপক ৰাঁদ আক্ৰতিমে যুৱা বঁজকৰ্মী নোক ি
 আৱক্ষ ভ' উদ্যোহক মঁগ কাৰ্য ক' ৰহন ছনোহ। মূনতঃ বঁজম্ভ
 আৱেশ আ শৌকক আধাৰপৰ মগ্ৰিষ ছনে। হমৰামভ অধিকাংশ
 মৌখিন মিথিনাক গ্ৰামীণ বঁজম্ভৰ্মঁ পৰিঠিত ছে।
 খামক' পৰ, হোহাৰ আ উদ্যেৱমে গামমঁ ৰাঁহৰ বহনিহাৰমভ ওহি
 অৱমৰপৰ নাষ্টক কৰেত ছনোহ। জাহি নাষ্টকক প্ৰদৰ্শন ৰূপকেঁ
 থোড়ৰৌ মূৰণ কএন জাএ ত ভেট্টি জাএত, পাৰম্যী থিএষ্টৰক ৰূপ।
 ওনা ত ৰঁহুত ৰাম হিন্দী নাষ্টক হোগত ছনে মূদা মৌখিনী নাষ্টক
 মেহো প্ৰদৰ্শন শৌলীগত স্তৰপৰ আমৰূপমে তাহিৰ্মঁ ভি ্ৰন নগ
 ছনে। ওহি চৰণমে জনকপুৰ মন জগহপৰ মেহো গামমঁ আএন
 যুৱা মভ ছনোহ, জিনক আধুনিক বঁজম্ভৰ্মঁ খামে পৰিঠিত ন
 ছননি আ তেঁ পাৰম্যী শৌলীক নাষ্টক কৰেত ছনোহ। একষ্টা ৰ
 ৰঁমন্তক পাঠ যাথার্থৱাদী নাষ্টকক জকাঁ ৰহিতো প্ৰদৰ্শনমে
 আধুনিক বঁজম্ভক প্ৰিধিৰ্মঁ ৰিষ্টিত ৰহন। যা গ্ৰা কহী জে
 পাৰম্যীক প্ৰদৰ্শনাড্যেক শৌলীক চপেষ্টমে ৰহন নাষ্টক।

এই নাটকক পাঠপৰ ৰাত কৰী ত বিষয় ৰম্ব মমান্ব বহিতো নাটকক কথোপকথনমে বিশিষ্টতা দেখা গ্ৰ দৈত চনে। মিথিনাক মমাজ চনে ওহি নাটকমে, অৰ্থাত মমাজক জে বিভিন্ন ৰ আ ঠিত্ৰ ভেট্টে চৈ মিথিনাক একটা গামমে ও অকৃত্ত পভাৰশালী আ মহজতাক ম'গ উপস্থিত চনে। জেনা অন্ডিজাত মামন্ত পৰিৱাৰ জকৰা নগ অ্পনা জীৱনপক্ষতিমে আডম্বৰ চনে, নানচ চনে আ মময়কে অ্পনা মূঠীমে নিযন্তিত ৰখৰাঁক অ'নৱৰত প্ৰযন্তে কৰৈ দেখন জাগ চনে। নিৰ্ধন আ কমজোৰ চনে জকৰ জীৱন জাঠিন চনে। জীৱিকাক হেত্ৰ মধ্বৰ্ষ ক' ৰহন চনে। ৱৈৱাহিক আ ম'ঙ্কাৰিক কাৰ্যকে নিৰহন পেঘ চুনৌতীক ৰপমে চনে। ও ক'দনা দায়িৰ্ম্মজ হোএৰাঁক ৱিৱশতামে ৰহৈত চনে। স্নভ ৱিক চৈ জে এইম' মামাজিক ত্ৰায়দীক জন্ম হেতৈ জে এই নাটকমে জনমেত চৈ। এই নাটকক কানথশুম' আওৰ অ'তিতমে জাগ ত ৱানৱিৱাহ, ৱিধৱিৱাহ, অ'নমেন ৱিৱাহ, ৱ'গৱিৱাহ ম মামাজিক গুৰুপতাক গ্ৰ ৰপমভ আৰ ভযাৱহ দেখাগত চৈ। এহন ৱৈৱাহিক প্ৰথাম' মামাজিক ৱিপ্ৰতীক চৰম নিগুৰুশততা উপল্ল ভেলৈ মদ এহনো ৱৰ্গ চনে জে এহন প্ৰথাকে মহিমা মশুন মেহো কৰৈত চনোহ। অন্ডিজাত ৱৰ্গ অ'পন অ'ন্তৰ গুৰুপতাকে পদীক মাধ্যম ং চেকনে চনোহ। মদা শ্ৰমিক ৱৰ্গ নাশ্চিত হোগত চ । অৰ্থাত নাশ্চনা মাত্ৰ নগ, এই প্ৰকৰণমে কতেকো পৰিৱাৰক ৱিনাশ ভ' জাগত চনে। এই নাটকক নাটককাৰ এই দ্বন্দ্বকে মমধানিক' পকড়ননি অ'ছি।

একটা গৰিৰ' ৱাঁপ অ'পনা ৱেঁঠীক ৱাঁহক হেত্ৰ ৱ্যাকুন অ'ছি। ম দা ওকৰ ৱ্যাকুনতা ৱ্যাজিগত ৱ্যাকুনতা মাত্ৰ চৈ। ৱঁজাৰক দৰ ভাড

অন্যুমাৰ ও দহেজক ভুজান কবৰাঁমে অম্যমথ অছি ত ং ও
 বেঁঠীকেঁ গৰাক ঘেঘ বুমি মাৰ্চি দৈত অছি কোনো ৰোগী আ কি
 বেঁম উমেৰগৰ পুৰুষক ৰষ জাতক ৰপমে। নাষ্টকীয় ঘটনা কোনো
 অপ্রত্যাশিত নগ অছি। ওহি বীমাৰ পুৰুষক মৃতু োগ চৈ আ ও
 কান্ধা পুনঃ বাঁপক গৰাক ঘেঘক ৰপমে নেহৰমে বহৰাঁক নেত
 ৰাধ্য অছি।

নাষ্টকক কথা একদময়ঁ মিনেমাগ্ৰা ঘটনাগ্ৰম জকাঁ আগা বঁঠৈত
 অছি। একটা অভিজাত্য পৰিবাৰক যুৱা জে ৱিৱাহ কবৰাঁ যোগ্য
 উমেৰক অছি আ ওহি যুৱাক ৱিৱাহে প্ৰযত্নয়ঁ এহি নাষ্টকক প্ৰাৰম্ভ
 হোগত চৈ আ কি গ্ৰা কহী জে নাষ্টকক অধিকাংশ মমযাৰধি হি
 ৱিষয়পৰ কেন্দ্ৰিত বহৈত অছি। গ্ৰা যুৱক গামক মোচ, পৰম্ভৰায়ঁ
 ভিন্ন প্ৰগতিশীল আ পৰম্ভৰা ভঁজককেঁ ৰপমে দেখন জাগত অছি।
 জকৰা ওহি নাযিকয়ঁগে ৱান্য-অৱম্বাক প্ৰেমপূৰ্ণ যঁ ্ৰমৰণমভ
 চৈ, জে ৱিধৰা হোএৰাঁমে ওকৰ দোষ নগ দেখেত অছি। জে ওহি
 নেড়কীকেঁ অপশয়ন নগ মানৈত অছি। পুনঃ ওএহ দনুক
 ভেঁঠ, দনুমে পুনঃ অন্তৰংগতা, চঠা, কিছু নাষ্টকীয় ঘটনাগ্ৰমমে
 থীল, মল্লেম আ পুনঃ যুৱাদ্বাৰা যুৱতীকেঁ স্নীকাৰোক ি। গএহ
 কথানক চৈ।

এহন ৱিষয়ৱষ জকৰা প্ৰভাৱমে অধিকাংশ অছি, জকৰ মাখা আ
 ভোজা মমূৰ্ণ মমাজ অছি আ জকৰ পক্ষ আ ৱিপক্ষ
 পৰম্ভৰা, মঁৰচনা আ মময় অছি, তেহন ৱিষয়পৰ মিৰ্জনা কবৰঁ
 চুনৌতী ত চৈ। অনেকেওঁ তৰহক আৰোপকেঁ মামনা কৰ' পড়ে
 চৈ। হমৰা বুমনে একটা মৰ্জক এহন আৰোপকেঁ পৰৰাঁহ নগ

কৰেই আ তেঁ বচনা কৰেই। ভ্ৰমৰজী এহন চিন্তা আ দূৰিধায়ঁ দূৰ
 ছথি তেঁ নিবন্তৰ বচনাৰত ছথি। খ্ৰী নাষ্টকমে ও য়াম্মাজিক
 মম্ময়াক বিৰুদ্ধ পৰিৱৰ্তনক পৰিকল্পনা কৰেইত ছথি। একটা
 প্ৰগতিকাবী চেতনা প্ৰৱাহিত কৰেইত ছথি। দানক দৃষ্টিকোণ ছ ি
 চিন্তনক জড়তা আ শ্যামকীয় দম্বক গৰ্ভমে প্ৰগতিক জন্ম
 ভ' মকেই। বৰ্ণ চেতনা ছে। জে ওহি চেতনাকেঁ গ্ৰহণ ক ত
 ওএহ পৰিৱৰ্তনক কাঠিন মার্গপৰ আগা বঁঠি মকেই। পৰিৱৰ্তনক
 মঁৱাহক বঁনৰাঁমে পাৰিৱাৰিক পৃষ্ঠভূমি ৰাধক হোএৰাঁক কখনমে
 জে মন্ততা হোএক মূদা এহি নাষ্টকক মাধ্যময়ঁ ভ্ৰমৰ এহি
 মান্বতাকেঁ স্থাপিত কৰ'মে মক্ষম হোএত ছথি জে বিচাৰকেঁ নে ত
 খতিত, নে ত পৃষ্ঠভূমি ছেক মকেই।

এহি নাষ্টকক মন্দৰ্ভমে জখন চঠা আগা বঁঠুৱেঁত ছী ত হমৰা
 যুৰোপিয় মম্মাজক পৰিৱৰ্তনক কালখণ্ডকেঁ থোডে মঁম্বৰণ
 ভ' খৰেই। মাকৰ্য় জীৱেঁত বহথি আ যুৰোপিয় মম্মাজক
 য়াম্মাজিক, ৰাজনীতিক ঘটনাৰ বঁড় তীক্ক নজৰি বখনে বহথি।
 বঁদতৰ্য্যম লেখক মাহিগকাৰ ৰা কলাকৰ্মী লোকনি মেহ ঞপন
 মিৰ্জন আ প্ৰদৰ্শনদ্বাৰা যুৰোপক কাঠিনকানকেঁ ঞমিৰ্য্যজ ক' বহন
 বহথি। ওহি ব্ৰমমে স্বয়ঁ মাকৰ্য় কহেইত ছথি জে যুৰোপমে
 পুঁজীৱাদ আ পুঁজীক নিয়ন্তক কোনা মত্তা নিয়ন্তণ ক' নেতক ঞছি।
 গদীপৰ কিযো ঞছি মূদা মত্তা ত যৰ্থাখতঃ পুঁজীপতিক হাখমে
 ছে। এহি বঁতকেঁ ঞতেক স্লষ্ট আ প্ৰভাৱী টংয়ঁ কোনা ৰেচাৰিক
 ৰা ৰাজনীতিক ঞধ্যতা লোকনি ঞপনাকেঁ মম্প্ৰেথিত নগ
 ক' মকনাহ জতেক ৰাঁনজাক ঞপনা ঔপন্যায়ক মাধ্যময়ঁ কৰেইত
 ছথি। মাহিগমে তাকোনীন মম্ময়ক গতিহ্যমৰোধ বহেইত ছেক।

তেঁ গতিহ্যম আ মাহিৰ একদোমৰক পৰিপূৰককেঁ ৰূপমে ম'গম'গ যাত্ৰা মেহো কৰেঁত আঁচি। ওনা মাহিৰ গতিহ্যমক মস্বন্ধকেঁ তেক মহজতাক ম'গ ব্যাখ্যা নেএ কএন জা মকেঁএ। তথাপি এহি প্ৰম'জকেঁ এহিঠাম উলেনখ কৰৱাঁক গএহ কাৰণ আঁচি জে নাষ্টককাৰ ভমৰ এহি নাষ্টকমে এহন উপকথামভকেঁ মায়াম নেওনেনি আঁচি জে নেপানক তাকোনীন মমযক একঠা ঐতিহ্যমিক ঘটনাগ্ৰমক মমান্য ৰেখাঠিত্ৰ ভেট্টেঁত আঁচি। মামান্য কহৱাঁক তাৎপৰ্য গ্ৰ জে একৰ মঘন ৰূপ ত গতিহ্যমে াত্ৰ খোজনে জা মকেঁএ মূদা মাহিৰ কতেকো স্তৰপৰ মমযকেঁ মূখৰ ৰূপেঁ আঁভিৰ্যজ ক' ৰহনে ৰহেঁ চৈ জকৰা মাহিৰক পাঠককেঁ চিহ্নিত কৰ' পড়তে।

এহি নাষ্টকমে নেপানক ৰাজনীতিক পৰিৱৰ্তন আ ওহি পৰিৱৰ্তন প্ৰভাৱকেঁ উপকথনদ্বাৰা প্ৰভাৱী টংম' উঠাওনে গেনে চৈ। 'খামক ৱিঁগ্ৰম মস্বতক চানিম দশককেঁ আঁন্তমে নেপানমে ৰ যাপক পৰিৱৰ্তন মেলে। মগ্ৰিখ ৰাজতন্ত্ৰ মীমিত শক্তিকম'গ মাত্ৰ পনাকেঁ কহুনা স্মৰক্ষিত কএনেনি। একঠা দেশক মূনে মত্তাক পৰিৱৰ্তন কোনো মামান্য ঘটনা নেগ হোগ চৈ। স্তৰিকে একৰ প্ৰভাৱ ৰাজতন্ত্ৰ ম'ম্বাক পৃষ্ঠপোষক শক্তিপৰ মেহো পড়নে, শক্তিৱিহীনতাক আঁনুত্ৰিম' ওহন শক্তি ৱিচনিত ছনে। পৰিৱৰ্তনক আঁকাংক্ষী, মমাজক আঁমিক, দনিত, ৱপ্ৰিত ৱৰ্গ কিছু ৱেঁমিএ উমোহমে ছনে। ৰাজনীতিক পৰিৱৰ্তনক মামাজিক প্ৰভাৱকেঁ এহি নাষ্টকমে আঁন্ত গুশনতাক ম'গ নেওনে গেনে আঁচি। নাষ্টকক মামন্ত পাত্ৰ ৱেঁৰেঁৰ একঠা ৱাঁত উলেনখ কৰেঁত আঁচি জে জমিন্দাৰী চনাএৱঁ আঁৱ ক'ঠিন ভ' গেনে। ও গামক আঁমিক ৱৰ্গ জে কহিযো

জমিনদাৰক দয়াপৰ জীৱন নিৰ্বহন কৰিত ছন খাৱঁ ওহি মানিককেঁ ঠেৰনাগ্ৰা ছোডি দেনকেএ। যজ্ঞা খা শক্তি জকৰা নগ ছে তকৰা নগ গ্ৰদানৰঁ ত বিদ্ৰোহ ছে। নাষ্টকাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় স্তৰ ৰ ভেনে ৰাজনীতিক পৰিৱৰ্তনকেঁ প্ৰভাৱ খামজন কোনা গ্ৰহণ কএনেক ৰা খামজন কতেক যচেত ৰাজনীতিক স্ক্ৰিনিঙ ক' নেনেক খছি জে দেশক শীৰ্ষ যত্ৰাকেঁ ৰিছাপিত কৰৱাঁক ক্ষমতা প্ৰাপ্ত ক' নেনেক যে স্লগষ্ট কঁননি খছি। এহি নাষ্টকমে ৰাপ তাপ ৰিহিন ম্যামন্ত পাত্ৰ জেনা বৃক্ষ ৰাঁঘ মন স্থিতিমে খছি জে খপনা গ্ৰফ মে কৈদ খছি খা ওভ্ৰহিমাঁ গামৰি ৰহন খছি। ৰিৱশ, কমজোৰ খা কাতৰ ৰাঁঘ।

নাষ্টকাৰ এহি দ্বন্দ্বকেঁ মাত্ৰ নাষ্টৰূপ নগ দৈত ছথি ও ৰম্বতঃ স্লগষ্ট নগ ভ' পাৰিঁ ৰহন ছথি জে পৰিৱৰ্তন জনপক্ষমে ছেহো ী নগ ! ও নোকৰশাহক জৈৰজিমেৱাৰ প্ৰৱৃতিক খানোচক ছথি। নোকৰশাহ জনতাপ্ৰতি ৰিনম্ম ৰ্যৱহাৰ নগ ৰথৈত খছি। ও কামকেঁ ৰঁদনামে খতিৰিজ ৰকমক খমূনী কৰিত খছি ৰা মমগ্ৰ নোকৰশাহ খনিযন্ত্ৰিত খা খৰাজক ভ' গেনে খছি, জকৰা নিযন্ত্ৰণ কএনিহাৰ কিযো দেখাগ নগ দৈত খছি। নোকৰশাহক জনতাপ্ৰতি খনডত্ৰৰদায়ী ৰ্যৱহাৰ খা গনত খাৰ্থিক ঠগাঠীক নেনে নাষ্টকাৰ খমূৰ্ত ৰূপমে ৰাজনীতিক পৰিৱৰ্তনকেঁ জিমেৱাৰ মানৈত ছথি। মানে পহিনে মভকিছু ঠিক ছলৈ, মমূৰ্ণ তন্ত্ৰ খন্মশামিত ছলৈ। এখন মভকিছু খৰাজক ছে, প্ৰাকাৰান্তৰমঁ এহি ভাস্যকেঁ স্থাপিত কৰৱাঁক প্ৰযল্ণে ছে। এহন প্ৰযল্ণে মোঠামোঠ কএক প্ৰমংগমে প্ৰযল্ণেপূৰ্বক কৰিত দেখাগত ছ । মানে গামমে চোৰক গতিৰিধি ৰাঁঠি গেলৈএ ত তাহিকে নেনে ৰাজনীতিক

পৰিৱৰ্তনমে খোষ্ট দেখাগ্ৰাত ঙ্ৰে। বঁমৰঁ জৰুৰী গ্ৰা ঙ্ৰে জে নেপাতক ও পৰিৱৰ্তন মাত্ৰ মত্তা পৰিৱৰ্তন নগ বহে। ও ব্যৱস্থাক পৰিৱৰ্তন বহে। মযোঁ ৰৰ্ষ ঙ্ৰাপিত মান্য়তা, মঁৰচনা ঙ্ৰা চেতনা েঁ একষ্টা পৰিধিক ভিতৰ নাএন গেন বহে। জে স্নতন্ত্ৰ স্নচন্দ ৰিচৰণ কৰ ত ঙ্ৰাচি তকৰা নেন মীমা নিৰ্ধাৰণ ঙ্ৰমহ হোগতে ঙ্ৰে। তাৎকালীন মত্তাক ঙ্ৰেৰ্ধতা ক মান্য়তা ৰখনিহাৰ মূখৰ ৰিৰোধ কৰৰাঁমন ঙ্ৰৱস্থামে নগ ঙ্ৰাচি মূদা ও শান্ত ৰিদ্ৰোহক নেন কিছু খাম মৰঁজাম জুষ্টা বহন ঙ্ৰাচি। মানে মাহিগক মাধ্যমমঁ এহন ভাম্যক ঙ্ৰাপনাকেঁ খতৰনাক প্ৰয্লে মনন জা মকেএ। ৰতঁমানকেঁ গুৰুপ দেখাএৰঁ মানে ঙ্ৰতিত ত স্নন্দৰ চ্ৰনে তাহি মান্য়তাকেঁ স্নতঃ ঙ্ৰাপনা হোগত ঙ্ৰে। মাহিগক মাধ্যমমঁ ৰিশিষ্ট শস্ত্ৰ নিৰ্মাণ জাহি ং ৰাজনীতিক, মামাজিক ঙ্ৰা মাঁস্কৃতিক পুনৰুত্থানকে পুনঁজীৱন দেন জা মকে। প্ৰলোক ৰাজনীতিক পৰিৱৰ্তনকেঁ ৰাঁদ লগভগ মভ দেশমে এহন ৰিমৰ্ষ দেখন জা মকেএ। ৰৌক্ষিক ঙ্ৰা মিৰ্জনাৎমেক ৰুপমঁ মেহো পুনঁতুত্থানক প্ৰয্লে ঙ্ৰা ঙ্ৰগ্ৰগমনক প্ৰতিৱাদক স্নভাৱিক দ্বন্দ্ব দেখন জা মকেএ।

এহি নাষ্টকমে চোৰক প্ৰমংগ ৰঁড় প্ৰভাৱশালী টংমঁ ৰাখন গেলেএ। চোৰক গিৰোহ মাত্ৰ চোৰী নগ কৰেত ঙ্ৰাচি। ও একষ্টা ৰৈচাৰিক দ্বন্দ্ব মেহো চাঢ় কৰেত ঙ্ৰাচি। গামক নাষ্ট ঙ্ৰৱস্থিতিমে মামন্ত ঙ্ৰা ঙ্ৰপৰাধী ৰিঁচ মস্কক প্ৰগাঢ়তা একষ্টা নৰ নাষ্ট ৰিড◆◆ৰনাক ঙ্ৰাপনা কৰেত ঙ্ৰে। এহি প্ৰমংগমে মধ্যম ৰৰ্গক ৰৰ্ িয চৰিত্ৰ মেহো ৰঁড়া টংমঁ মূখৰ ভেনেএ। ও পৰিৱৰ্তনকেঁ ঙ্ৰাধাৰতৃত শক্তি ঙ্ৰাচি মূদা ও ততৰেঁ ঙ্ৰৱমৰৱাদী মেহো ঙ্ৰাচি। ও মংৰ্ষ ৰাঁদক ঙ্ৰপনক্ৰীক মভমঁ পেঘ হিম্বেদাৰ ঙ্ৰপনাকেঁ মানৈত ঙ্ৰাচি। এহিমে

কোনো তৰহক 'খৰবোধ নগ দেখ' চাইএ। ও তৰুকান লাভক হেতু পৰিৱৰ্তনকেঁ ম'ম্মাগত 'দ'খ' দেৱ'ম' পহিনহি আনোচক ৰ'নি জাগত খিছি। পৰিৱৰ্তন প্ৰতিগমনক ঘেৰামে ফ'মোত চনি জাগত ছে। মধ্যম ৰ'গ খপনা খৰ্বেযৰ্তাক কাৰণে মমুচা পৰ ৰ'তনকেঁ ম'ক'গ্ৰস্ত ৰ'না দেত ছে।

নাষ্টকমে হৰেক মমম্মাক কাৰক পৰিৱৰ্তন দিশ মকেত কএন জাগত ছে গ্ৰ নাষ্টকক কথাক মহজ ৰিকামগ্ৰম নগ ছে। নাষ্টকাৰ খৰুস্ত মজগ ৰ'পেঁ উপকথাক মাধ্যমম' মূল কথ ক খ'জক ৰ'পমে এহন বিষয়কেঁ দৃশ্যাকিত কৰেত ছথি। স্নভাৰিক ে জে এহন নাষ্ট'খৰম্মিতি থোড়েক খ'ৰিশ্ৰ'মনীয ৰ'ম্মাগত ছ । একষ্টা খ'ৰ ৰ'মস্ত মেহো এহন খ'ৰম্মায়' গ'জৰন খিছি। নাষ্টক নাযিকা'পৰ স্নভাৰিক ছে জে ৰ'হুতোক নজৰি হেতে। ওকৰ ৰ'প খা যৌৰন ৰ'হুতকেঁ খ'কাৰ্ষিত কৰেত হেতে। কিযো স্নয়' ভোগক ছা ৰ'থেত হএত কিযো ওহি ভোগ্যাক মধ্যমম' খ'াৰ্থিক উপাৰ্জনক প্ৰয'লেমে হএত। এহনমন নাষ্টকীয় ঘটনাগ্ৰমমে একষ্টা এহন খ'ৰম্মাক নিৰ্মাণ হোগত ছে জ'ত' চোৰ, খ'পৰাধী খ' কথিত ভনাদমী নাষ্টকক নাযিকা'কেঁ ৰেঁচক' খ'কাৰ্ষক ৰ'কম উপাৰ্হীক নিধ'কৰ্ষ'পৰ প'ক'ঠেত খিছি খা তাহি হেতু খ'ৰম্মাক প্ৰয'লে মেহো প্ৰযোগ কৰেত খিছি।

নাষ্টকক নাযিকা নাষ্টকক প্ৰাৰম্মিয়' চৰম যাতনা ভোগিৰহন খিছি। নেহৰ, মাস'ৰ খ' পুনঃ নেহৰক দুখঃপূৰ্ণ যাত্ৰামে ওহি পাত্ৰপ্ৰতি দৰ্শক ৰা পাঠকক মাহাশ্ৰুতি খ'ৰ্জন কৰেত খিছি। মূদা হি পাত্ৰম'গে খ'প্ৰম্মাশিত ঘটনা হোগত ছে। জে কি ঘটনাগ্ৰমকেঁ

বহুসংখ্যকী বঁনৰেঁত ছে। নাথিকাক অঁপহৰণ আ বঁচৰাঁক প্ৰকৰণ
 আৰু বঁচৈত ছে। মহিলা বঁচৰাঁখনক বিষয় নেপানক পহাড়ী ক্ষেত্ৰক
 হেত্ৰ আৰু ছে মূদা মিথিলা ক্ষেত্ৰক হেত্ৰ গ্ৰা অঁৰছা অঁগুত
 অঁৰিশ্বস্ৰনীয জকাঁ নগৈ ছে। নেপানমে বাণা শাস্ৰনক দয়সঁগে
 ব্ৰীষ্টিশ শাস্ৰকসঁগ ঐতিহাসিক সস্ৰু বহনৈ। ভাৰতমে মিপাঠী
 বিদ্ৰোহকেঁ দৰঁএৰাঁক নেত নেপানসঁ মেনা গেন বহৈ পশ্চাত
 নিয়মিত ৰূপমে ভাৰতীয় মেনামে নেপানক গোৰ্থা বেজি েন্ঠক
 ৰূপমে এখনো ভৰ্তী কায়ম ছে। তহিনা নেপানক তাকোনীক
 শাস্ৰক ব্ৰীষ্টিশ হেঁজক হেত্ৰ নেপানসঁ যৌনকৰ্মীক ৰূপমে নড়কী
 ভেজনে জাগত ছনৈ জে প্ৰথা পহাড়ক খাস্ৰ ক্ষেত্ৰমে এখনো কা ম
 ছে মূদা মিথিলা বা তৰাগ্ৰক স্ৰভাগমে নড়কী বঁচৰাঁক ঘশ্ৰনা
 প্ৰায়ঃ নগ দেখাগত ছে। এহি নাশ্ৰকমে নাথিকাকেঁ বঁচৰাঁক
 সন্দৰ্ভমে অঁৰৰঁক শেযকেঁ হাথে বঁচৰাঁক বাঁত উনেখ ছে জে কি
 নাশ্ৰকাৰক অঁপ্ৰত্যাশিত পৰিকল্পনা জকাঁ বঁমুাগত ছে। তৰাগ্ৰক
 স্ৰভাগসঁ শ্ৰম কৰৰাঁক হেত্ৰ খাড়ী দেশসভমে যুৰা ত াগত
 বহনে অঁচি মূদা যুৰতীকেঁ ন' জএৰাঁক ঘশ্ৰনা খাস্ৰে চঠামে গ
 ছে। তখন প্ৰশ্ৰ উঠে ছে জে কিএক নাশ্ৰকাৰ এহন পৰিকল্পনা
 কএননি। মহিলা তাদুমে কমজোৰ বৰ্গক মহিলাক সঁগ যৌন
 শোষণক ভযাৰহ ঠিগ্ৰসভ ত এহিঠামক শোষক স্যামন্ত বৰ্গদ্বাৰা
 হোগত বহনৈএ। মেথিলী স্যাহিগমে এহন ঘশ্ৰনাক প্ৰধানতাক
 কতেকো স্যাহিগ ছে। সঁভৰতঃ এহিসঁ ভিন্ন নাশ্ৰ অঁৰশ্ৰিতি িৰ্মাণ
 কৰৰাঁক নেত একশা ভিন্ন ঘশ্ৰনা নাশ্ৰকক হেত্ৰ অঁৰশ্ৰক বঁমনে
 হোগতাহ। মূদা নাশ্ৰক জাহি পৰিৰেশ আ ঘশ্ৰনাক্ৰমকে
 ন' ক' বঁননে জা বহনে ছনৈ তাহিমে গ্ৰা ঘশ্ৰনা বঁশ্বাস্ৰক স্ৰযীকৰণ
 দিম ন' জাগত ছে।

জে হোগক মৃদা মমম্য়াক খা মন্দৰ্ড কোনো মমাজক বঁদনৌত বহৈ
চৈ। কোন কথা কানজয়ী খৰ্থাত মমকানীনতাকৈ
জোগাক' বাখত খা কোন ঘণ্টনা একটা কানখণ্ড প্ৰতিনিধি বচনা
ভ' ক' বহি জাএত তকৰো নিৰ্ধাৰণ নাষ্টকক
বিষয়, ম'বচনা, শিল্প নিৰ্ধাৰণ কৰেত চৈ। এহি নাষ্টকক জঁ
নিধকৰ্ষপৰ পনচন জাএ ত বাঁত গএহ চৈ জে নেখক খপনা
মময়ক গতিহামক খাৰাজকৈ বচনামে নৰেত খচি। বচনাকারক
খপন নিজতা মেহো ওহিমে বহিতে চৈ মৃদা ওহি কথ্যক ুঁজ
খনুগঁজ হোগত চৈ জকৰা নেখক খপনা ভাষামে ৰপান্তৰিত
কৰেত খচি। রম্বতঃ নেখক একটা ব্যক্তি খচি মৃদা ও ওহী
মমাজমঁ কোনো নে কোনো ৰপমে শৈনী গ্ৰহণ কৰেত খচি। ভমৰ
জী মেহো তাকোনীন মমাজ, মঁম্বতি খা বাজনীতিয়ঁ খপন চেতনা
খা বিচাৰধাৰাক খাধাৰপৰ কথ্য খা শৈনী গ্ৰহণ কএননি খা
একটা নাষ্টকক গ্ৰিৰ্জনা কএননি। জে নাষ্টক চাৰি দ্যককক বাঁদো
বিমৰ্ষক হেত্ৰে খাকৰ্ষিত কৰেত খচি।

খপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাও।

২.১১.বিনয় শৃষণ-গজোতক ঞাশ জগৰ্েত ভমৰক গজন

বিনয় শৃষণ

গজোতক ঞাশ জগৰ্েত ভমৰক গজন

মাহিৰক কোনো বিধক নৱ ব্যাকৰণক নিৰ্মাণমে মাহিৰকাৰক মহল্লপূৰ্ণ শৃমিকা বহৈত ঞ্চি । মময়, পৰিৱেশ ঞা স্হানয়ঁ প্ৰলোক বচনাকাৰক বচনা ৰেঁম প্ৰভাৱিত বহৈত ঞ্চি । কৱিতা, কথা, ঔপন্যাস ৱা নাষ্টকক স্ৰূপ পৰ কোনো কানথঁচক প্ৰভাৱ পড়ৰঁ কোনো নৱ ৱাঁত নহি । বচনাকাৰক বচনা-প্ৰক্ৰিয়ামে দ্হনকা ঞাগাঁ ঠাঢ় বহৈত ঞ্চি ৱিশান পাঠকগণ । বচনাকাৰ গ্ৰ ঠাহৈত ঞ্চি জে ও জে ৱাঁত কহই ঠাহৈত ঞ্চি ওহি ৱাঁতয়ঁ পাঠকগণ ব্ৰূমি মকয় । পাঠকগণয়ঁ জে ৱাঁত ও কহয় ঠাহৈত ঞ্চি, ওহিমে ম্যামাজিক মৰোকাৰ মংগ্ংহিত বহৈত ঞ্চি । খন

বচনাকাৰৰ স্বপন বচনা-প্ৰক্ৰিয়ায়ঁ মামাজিক মৰোকাৰ যঁ
 জোড়ৈত খিচি, তখন দানক ঞ্খাঁখিক ঞ্খাগু ঠাঢ় বহৈত খিচি
 মামাজিক স্নৰূপক বিশাল, তানা-ৰাঁনা । ও মমাজমে হোগত
 মকাৰাভেমক পৰিৱৰ্তনয়ঁ স্বপন মহমতি ঞ্খিৰ্য্যজ কৰৈত
 খিচি, যঁগছি মমাজক কিছু নকাৰাভেমক পৰম্বৰায়ঁ ও স্বপন
 ঞ্খমহমতিয়ঁ ঞ্খিৰ্য্যজ কৰৈত খিচি । বচনাকাৰক ঞ্খন্তৰক জে
 ভাৰ হোগত খিচি, যে বচনামে স্নতঃ ঞ্খিৰ্য্যজ ভই জাগত খিচি
 । স্বপন হৃদয়মে জনমৈত ঞ্খনেকানেক ৰৈযজিক ভাৰমে ম্যৰ্জনিক
 ভাৰ ভই জয়ৰাঁক জে ব্যগ্ৰতা বহৈত খিচি, য়েহ ব্যগ্ৰ ঞা কোনো
 ম্যধৰণ নোকয়ঁ বিশিষ্ট বচনাকাৰ ৰঁনা দৈত খিচি । মৈথিনীক
 ৰবিধৰ্ঠ ম্যহিৰ্য্যকাৰ শ্ৰীৰামভৰোম কাপড়ি 'ভম ' জীক বচনা
 প্ৰক্ৰিয়ামে ঙজ ভাৰ-ৰৌধ যঁ মহজছি ঞ্খনুভৰ কযন জা মকৈত
 খিচি । হম একৰা স্বপন দুৰ্ভাগ্য মানি বহন ছী, জে হ নকা দ্বাৰা
 মৃজিত মমস্ন ম্যহিৰ্য্যক কৃতিয়ঁ হম নহি পঢ়ি মকনয়ঁ । পোথীক
 ঞ্খনুপনক্ষ্ণতা ঞ্খা স্বপন জষ্টিন জীৱন-মঁঘৰ্ষয়ঁ একৰ কাৰণ হন
 জা মকৈত খিচি । মূদা, বিশিষ্ট পত্ৰ-পত্ৰিকামে ছিড়ি-ঞায়ন হিনক
 ঞ্খনেকানেক বচনায়ঁ পঢ়ৰাঁক যৌভাগ্য ঞ্খৰশ্য প্ৰাপ্ত হোগত ঞ্খাৰিঁ
 বহন খিচি । দানক বচনা মভমে মিথিনাক গৌৰময ঞ্খতীতক
 ভাৰ-বিহ্বন ৰৰ্ণন, নোকক স্নখ-দুখক ঞ্খিৰ্য্যজি মনুক তাগক
 মঁৰক্ষণক কছমছী ঞ্খনোপিত হোগত প্ৰেময়ঁ ৰঁচাই নেৰাঁক
 ছষ্টপষ্টাষ্টয়ঁ মহজছি ঞ্খনুভৰ কযন জা মকৈত খিচি । ঞ্খন
 দানক গজন মঁগ্ৰহ 'ঞ্খৰিযাক চান' হমৰ ঞ্খাঁখিক মোয়ঁ খিচি ।
 ঞ্খি মঁগ্ৰহক ঞ্খধ্যয়ন-মনন হমৰা ঞ্খিভিত্ত কই বহন খিচি
 । 'গজন'য়ঁ শিল্প ৰ শাস্ত্ৰীয়-বিধন পৰ চঠা কৰ ঞায়ঁ পহিনে দানক
 ঞ্খকষ্টা ঙজিমঁ ঙকৃত কৰৰঁ হমৰা ঞ্খাৰশ্যক বঁমাগত খিচি- 'হমৰা

গজনে নিখৰাঁক নেনে কোনো স্মৃধ নহি বহএ । স্মৃতঃ স্মৃহুৰ্ত
নিখাগত বহনে । হম শ্ৰুৰ্কেমে কহি দী জে হমৰ গজনেয়ঁ শাস্ত্ৰিয়া
তৰাজু পৰ তৌনৰাঁক কাজো নহি হো জে হমৰা নীক নাগত ।
কাৰণ মতনা, বদীফ, কাফিহাক মমন্নয় জে জতেক ভই মকনে
হোেেগ ও স্মৃতঃ ঞ্ৰাৰেগমে ঞ্ৰাএনে শঙ্কক রঁন্দয়ঁ মঁভর ভই
মকনে ঞ্ৰিছি ।"

হিনক ঔজ রজর্য ঞ্ৰাজ্জক 'গজনে'ক স্মৰূপ ঞ্ৰা বচনা-প্ৰক্ৰিয়ায়ঁ
স্মৰূপ কৰই মে পূৰ্ণ মমৰ্থ ঞ্ৰিছি । গজনে পঢ়-বিদ্যা র কাৰ্য-বিধক
একষ্টা বিশিষ্ট বিধ ঞ্ৰিছি । এহি মে চ্ৰোষ্ট-চ্ৰোষ্ট পাঁতিক ম ধ্যময়ঁ
ৰঁদাত ব্যয় রঁাতয়ঁ ঞ্ৰিভিৰ্যজ কয়নে জা মকৈত ঞ্ৰিছি । একষ্টা গজনে
ঞ্ৰনেকানেক কৰিতাক মঁকনেন হোগত ঞ্ৰিছি । হিনক রজর্যক
ঞ্ৰনুম্যৰ ঞ্ৰাজ্জক গজনেমে গজনেক ব্যাকৰণক নৃত্তম শৰ্তমঁ
মস্মিনিত কয়নে জা মকৈত ঞ্ৰিছি । 'নৃত্তম শৰ্তমঁ হমৰ
ঞ্ৰিভিপ্ৰায় গ্ৰা ঞ্ৰিছি জে গজনে-বচনাক গ্ৰমমে ভাৰয়ঁ স্মৰক িত
বখৰাঁক নেনে মাত্ৰাক গণনা ঞ্ৰাৰশ্ৰক নহি ঞ্ৰিছি । দানক
শঙ্কমে 'ৰঁহৰক ব্যাকৰণমে হম কহিহো
নহিগেনাঁঞ্ৰানহিযেৰ্ণয়ঁগনিকই শেষমে রৌমএনোঁ' ঞ্ৰাগ জাহি
তৰহক গজনে নিখা বহনে ঞ্ৰিছি ওহি গজনে মভয়ঁ হিনক ঔজ
রজর্যক কয়ৌঠী পৰ কমনে জা মকৈত ঞ্ৰিছি ।

জে-যে হমৰা হিনক গজনেমে ঞ্ৰিভিৰ্যজ ভাৰ ঞ্ৰা বিচাৰয়ঁ ভিৰ্যজ
কৰৰঁ হমৰ মূখ্য ঔদ্দেশ্য ঞ্ৰিছি । হিনক এহি মঁগ্ৰহমে ভাৰ ঞ্ৰা
বিচাৰক জে বিবিধতা ঞ্ৰিছি যে চমকুত কৰৈত ঞ্ৰিছি । হিনক
গজনেমে শাস্ত্ৰত প্ৰেম ঞ্ৰা মনুস্কক জীৱনক স্মৃথ-দৃথ িক জকাঁ

শঙ্কৰ(ভেনে ঞ্চি । মিথিনাক মংকৃতিক প্ৰতি হিনক ঞ্চপাৰ প্ৰেমময়
 ৰঁদত ৰায় গজন মভমে ঞ্চনুভৰ কখন জা মকৈত ঞ্চি । বিনুশ
 হোগত মনুশ্ৰুতাগম হিনক ঞ্চমহমতি মেহো ঞ্চনেকানেক গজনক
 মখ্য বিষয় ৰনি পাওনে ঞ্চি । মভতাক বিকায়ক মংগ-মংগ
 নোকক জীৱন-যাপনক ম্বৰূপ ঞ্চা জীৱনশৈলীমে জাহি তৰহে ঞ্চ
 ঞ্চাপকতাক ফৰণ ভেনে ঞ্চি তাহিময় গজনকাৰ ৰেম দুখী চ্চখি ।
 হিনক গজনমে জে মিথিনাক গৌৰৱময় ঞ্চতীত ঞ্চা মিথিনাক
 গামক প্ৰতি ঞ্চনুৰাগ ঞ্চভিৰ্যজ ভেনে ঞ্চি, তকৰা এহ পাঁতীমে
 ৰুমেন জা মকৈত ঞ্চি-

মাটি ঞ্চগ ধৰতীফেৰ নগা ঞ্চপন মাথম

মোক্ষ ভেঠয় জে গচ্চিত ঞ্চপন গাম থিক ।

জাহি ধৰতী কেৰ কোৰামে মীতা পনে

ঞ্চলপূৰ্ণা হঁমথি মে ঞ্চপন গাম থিক ।

জনক ঞ্চা জানকীক চঠা এক দিম মিথিনাক গৌৰৱময় ঞ্চতীত
 দিম মকৈত কৰৈত ঞ্চি । হিনকা ঞ্চপন গামমে মিথিনাক দৰ্শন
 হোগত ঞ্চি । গহো কহনে জা মকৈত ঞ্চি । জে মমূৰ্ণ ঞ্চি
 হিনকা নেনে ঞ্চপন গাম ঞ্চি । এহি গজনমে মিথিনাক মংকৃতিক
 গতিহায়ক মংগধ তঁ ঞ্চিয়ে মংগহি মাকৃষ্টি-প্ৰেমক প্ৰতি মমৰ্পক
 ভাৰম মেহো দেখনে জা মকৈত ঞ্চি ।

এহি মংগ্ৰহমে গজনকাৰ প্ৰেমক স্বৰূপ আ ওকৰ মহল্লয়ঁ বেখাঁকিত কৰৱাঁমে পূৰ্ণতঃ মফন ভেন চ্ৰুথি । প্ৰময়ঁ স্লষ্ট কৰৱাঁক নেন অনেকানেক পাঁতীমে বিঁস্ব আ উপমাক উপযোগ কখন গেন আছি । গ্ৰ ৱাঁত মণ্ড আছি জে আজ্জক বৈশ্বীকৰণক যুগমে মন্বন্তক জীৱনক অনেকানেক অনিৱাৰ্য তল্প মভক হ্যাম ভেন চ্ৰি । ওহি তল্পমে প্ৰেম একষ্টা এহন তল্প আছি জে নোকয়ঁ নোকয়ঁ জোড়ৈ আছি । অমৰজীয়ঁ বঁমাগত আছি, বিচ্ছিন্নতাক এহি বি ষ্ট পৰিস্থিতি ম্যামাজিক যৌহাৰ্দিক মৰ্বক্ষণক নেন প্ৰেমক মৰ্ব ্ষণ আৱশ্বক আছি । ও কহৈত চ্ৰুথি-

আৰিঁযৌ নে চ্ৰাতীমে ঠাম ৱঁড় ৱাঁকী চ্ৰে ।

স্নাগত মে ৰাগক মচাৰ নেনয ঠাঢ় চ্ৰী ।

গজনকাৰ প্ৰেমক আভাৰমে স্বয়ঁয়ঁ ৱঁদত ৱেঁয়ী আমহজ মহমূয় কই ৰহন চ্ৰুথি । প্ৰমমে বিশ্বামক ৱঁদত ৱেঁয়ী মহল্ল আছি । দনকা বঁমাগত চ্ৰুথি জে বিশ্বামক ষ্টাঁগ ষ্টষ্টনোক ৱাঁদ ঔনাগত জখন কিও ককৰোয়ঁ প্ৰেম কৰৈত আছি, ওহিমে কোনো তৰহক মঁদেহক স্নান নহি হোগত আছি । দনকা বঁমাগত চ্ৰুথি জে কোনো কৰ্ঠিন মমযমে ও যদিখন দনকৰ মদতি কৰৱাঁক নেন মৰ্ষ তেয়াৰ ৰহতাহ। প্ৰমমে ভাগ্যয়ঁ ৱেঁয়ী আপয়ী যৌহাৰ্দিক মহল্ল হ গত আছি । জঁ কোনো ক্ষণ প্ৰময়ঁ আফন হোগত দেখন জাগত আছি, ওতয নিশ্চিত ৰূপয়ঁ কোনো নে কোনো ধেখাক মঁভাৰনা

ৰাঁনেত অছি । গ্ৰা ধেখা নোকমঁ ৰেঁঠেন কই দৈত অছি । এহি পৰিষ্কাৰিতমে কৰণাক ধৰ নিসৃত হোমই নগৈত অছি । গজনক এহি পাঁতীমে এহি ভাৰমঁ দেখন জা মকৈত অছি-

বিশ্বামে জঁ ষ্টুটি গেন তঁ আহত কৰেজ ন

কৰ্ত্ত-কৰ্ত্ত বনে-ৰঁনে অৰঁগাহৰঁ গ্ৰা জিনগী ।

জখন এক ৰেঁৰ কিও প্ৰেম কই নৈত অছি, তখন ওহি প্ৰেমম কিছু ৰাঁধক নহি ভই মকৈত অছি । জে স্মৃতা প্ৰে কৰেত অছি, ও ওহি প্ৰেমমে পূৰ্ণতঃ একাকাৰ ভই জাগত অছি । জখন মোন প্ৰেমক ৰীশ্ৰুত ভই জাগত অছি তখন ভাৰ আ শঙ্ক গজনক স্বৰূপ নই নৈত অছি । প্ৰেম শাস্ত্ৰত হোগত অছি । 'ভম্বৰ' জীক শঙ্কমে-

অহাঁ অগাঁ মে ছী তন্ত জড়ন বহেএ

অহ ! পৰোছো ভেনে গ্ৰা প্ৰম ষ্টুটেএ নহি

এহি ঠাম একটা আওৰ শেষমঁ উদ্ধৃত কৰৰঁ হম্বা আৰম্ভক বঁমাগত অছি-

আৰু তঁ অৱন্যায় ঐনামে ঠিহুৱঁ কৰ্চিন ভেন,

আন পৰ নজৰি ঠিকএ কী খায় অছি প্ৰিয় ।

প্ৰেময়ঁ অৱিৰ্যজ কৰৱাঁক নেন জাহি ভাষা, শিল্প আ শঙ্কক চয়ন
ভমৰ জী কয়নে ছথি, যে অচক্ৰে পাঠকয়ঁ অচঁভিত কই মকৈত
অছি । নগৈত অছি জেনা প্ৰেম ভমৰজীক হৃদয়ক অৱিল্ল অংগ ভই
গেন অছি যৌহ ভাৱ দানকা অৱন ভাষা, মংকৃতি, মৌ িন আ
আন দনিত, পীড়িত আ উল-পীড়িত নোকক প্ৰতি প্ৰেম কৰৱাঁক
নেন প্ৰেৰিত কৰৈত ছহি । দানক গজনমে প্ৰযুক্ত ৰৌধ্গম্ম ৰঁ ষ্ট
আ ভাৱক মংযোজনয়ঁ ৰুঁমৱাঁক নেন কিছু পাঁতীয়ঁ উস্কৃত যন জা
মকৈত অছি । জেনা-

মমুদক ঠাৰীমে উৰঁচুৱঁ কৰৈত মোন

ৰৌম অমগৰিয়ে ছাতী পৰ উঘনিযৌ কোনা ।

প্ৰেমক মমুদমে জখন-ভাৱক ষ্ঠাৰ-ভাঠা আৱৈত অছি তঁ মোন
উল্লেনিত ভই জাগত অছি । 'ছাতী' পৰ 'ৰৌম' একঠা অধৃত ৰিঁশ্ব
অছি । যিনেহ গছপঙ্কু আম জঁকা হোগত অছি । জহিনা উমৰয়

পাকল খাম বয়ক বৃষ্টি হোয়াক কাৰণে ফাটি জাগত খিচি
তহিনা প্ৰেমক পাকল খাম ফাটি গেল খিচি আ ওহিমঁ মিনেহক
বয় ঠভকি বহল খিচি । এহি ঝিঁম্মে ঠপমা খলকাৰক খলপম
প্ৰয়োগমঁ খলভৰ কয়ল জা মকৈত খিচি । দানকে শঙ্কমে-

গছপকু খাম জকাঁ ঠভকৈ মিনেহ জকৰ

জোড়ল নহি জা মকয়, এহল ঝনল ফাষ্ট ও ।

প্ৰেম তঁ মাৰ্থক জীৱনক মহল্লপূৰ্ণ তল্ল খিচিয়ে, মংগি জীৱনক
খল্যাণ্য তল্ল মভমঁ মেহো 'খল্লবিয়াক চান' গজল ংগ্ৰহমে
মফলতাপূৰ্ণক খল্লবিয়াজ কএল গেল খিচি । দানক ৰিচাৰ মে
জিনগীক তৰংগক গায়ন আ হৃদয়ক ভাৰক খল্লবিয়াজি গজল থিক
। প্ৰেম আ মিনেহক গীত জিনগীক মহল্লপূৰ্ণ গীতে থিক । নোক
চূপচাপ মময়মঁ গ্নেত হো ৰা খপন স্মখ-দুখমঁ খল্লবিয় ্ত
কৰেত হো এহি খল্লবিয়াজিমে জিনগীক মাৰ মল্লিহিত খিচি । স্মখ-
দুখ জীৱনক খল্লবিয়াৰ্য খংগ খিচি, তঁ নোকমঁ এহিমঁ ফু ্ধ নহি
হোয়াক চাহী । দানকে শঙ্কমে-

নৰমে গৰম কেৰ খেল চনৈত বহত মদিখন

পচএৱাক মামথৰ্ণে থিক তৰংগ জিনগী কেৰ ।

গমান মনুষ্কতাগক মহত্বপূৰ্ণ তত্ত্ব অৰ্ছি । গএহ গমান নোকৰ্ম্য মনুষ্ক বঁনৰেঁত অৰ্ছি । গ্ৰা বঁিডৰ্ছনা অৰ্ছি জে অ্ৰাগ নোক নেঁত ক মূন্যে মঁ বঁিমৰি বহনে অৰ্ছি । স্মাৰ্থ অ্ৰা ভোগক নিগ্ৰাক কাৰণে ং নোকজীৱন মমস্তু নেঁতিক মূন্যে মঁ তিনাঁজনি দই বহনে অৰ্ছি । অ্ৰাপয়ী যৌহাদৰ্বে নক্শ্ট ভই বহনে অৰ্ছি । অ্ৰিশ্বাস্য, ধেখা অ্ৰা নোকক স্ককেন্দ্ৰিত বহি জএৰাঁক মানমিকতায়ঁ ভমৰ জী রেঁম পৰেশান ভই জাগত ছহি । দানকা বঁুমাগত ছহি জে মৰ-মস্ক্ৰী অ্ৰা হিতমীতয়ঁ জখন নোক অ্ৰনগ ভই জাগত অৰ্ছি তখন মগ্ৰ অ্ৰা গমান মন নেঁতিক মূন্যে নোকৰ্ম্য জীৱন জীৱাক মঁৰঁনে দৈত অৰ্ছি । এক গোট গজনমে নেঁতিক মূন্যে মঁ মস্ক্ৰতি উজ ভাৱ বঁনাত নীক জকাঁ অ্ৰভিৱ্যজ ভেনে অৰ্ছি-

ৰাঁপ মায় হৰদম নহি, গমান বহৈছ মঁগ মে

গমানদাৰীমে বঁষ্টা নাগনে মীত গ্ৰা নহি চাৰী ।

একটা মাহিলকৰ্মীমঁ অ্ৰপন দাযিত্তক ৰৌধ বহৈত অৰ্ছি । ভমৰজীমঁ পতা ছহি জে নোকক মোনমে অ্ৰনেকানেক ভণ্টকাৰ বহৈত অৰ্ছি । মময় জহিনা-জহিনা কবৰণ্ট বঁদনেঁত অৰ্ছি, তহিনা-তহিনা নোক অ্ৰপন গৌৰৱময় অ্ৰতীতয়ঁ বঁিমৰই নেঁতে অৰ্ছি । ধেখা অ্ৰা অ্ৰিশ্বাস্যক অ্ৰহাৰ মে নোক ঔনায় নেঁতে অৰ্ছি । জীৱন-মঁঘৰ্ষমঁ

ৱাঁষ্ট পৰ চনৌত নোকৰ্মঁ কিছু নে কিছু গনতী জৰুৰে ভই জাগত
খ্ৰিষ্টি । এহি স্ৰিতিমে নোকৰ্মঁ বেঁয়ী পৰেশান নহি হোয়ৰাঁক চাহী ।
খ্ৰণ্ত আত্মেৰিশ্বামক মঁগ গজনকাৰ কহৈত ছথি-

মৃতন খ্ৰতীতমঁ পুনি জগায়ৰঁ হম ।

ভোতিখায়ন ৰঁশৌহী চাম পৰ নাগৰঁ হম ।

মঁঘৰ্ষ জীৱনক মগ্ন খ্ৰিষ্টি । জে প্ৰতিৰঁ(নোক ছথি যে এহি মঁঘৰ্ষমঁ
কখনাঁঁ ৰিচনিত নহি হোগত ছথি । কৰি কহৈত ছথি জে জঁ
গজোত নহি ভেপ্তৈত খ্ৰিষ্টি, তখন খ্ৰহাৰেমে গজোতক খোজক
নেন প্ৰযাম কৰৰাঁক চাহী । ভোগনিগ্ৰামঁ ৰঁদত-ৰঁদত দূৰ ৰহি
মঁঘৰ্ষশীল নোকৰ্মঁ মহন-খ্ৰাৰী, চানীক থাৰী, গন্দা, ক্ৰুত্ৰিম
গজোতক ভ্ৰম ৰ খ্ৰহঁকাৰ খ্ৰাকৰ্ষিত নহি কৰৈত খ্ৰিষ্টি । খ্ৰপি
শ্ৰম, ফক্কৰ জীৱন, ষ্ট্ৰন একচাৰী, ৰাতিক খ্ৰহাৰ, খনমুনিয়াক
পচকন-ফুটন থাৰী আ স্নাভিমানমঁ খ্ৰঁগ্ৰেজি কই মমাজ আ
মমাজক, নোকক জীৱনমঁ মৃন্দৰ ৰঁনয়ৰাঁক নেন মঁঘৰ্ষৰত ৰহ ত
খ্ৰিষ্টি । এহি ভাৱমঁ এহি পাঁতীমে দেখন জা মকৈত খ্ৰিষ্টি-

ধ্ৰুৰ মগ্ন থিক জে মঁজিন পয়ৰেঁ খ্ৰভিষ্টি মদিখন

তঁ মহজ মৃখদ একপেৰিয়াক খ্ৰমৰাঁৰী ছনিত কে হমৰ ।

বৰ্তমানমে চাককাত য়ঁদেহ আ খৰিশ্বায়ক য়ামাজ্য স্থাপিত উই
গেনে আছিল । স্নাৰ্থ মনুষ্কয়ঁ ধেখা কৰৱাঁক প্ৰবৃত্তিয়ঁ স্নীকাৰ কৰৱাঁক
নেনে রাঁধ্য কৰেইত আছিল । মঁহ পৰ প্ৰশঁয়া কৰৱঁ আ পৰোচ্চ ভেনা
উত্তৰ ওহি নোকক খিধ্ঁঁয় কৰৱাঁক প্ৰবৃত্তি মনুষ্যক হৃদয়মে
জগহ ৱঁনা নেনে আছিল । য়ামাজিক জীৱন জীখই ৱঁনা নোক
য়ঁঘৰ্ষক কাৰণে আপন য়ন্ত কিছু ঞাগি দেইত আছিল । মূদা, গুনোকক
গুদৃষ্টি অমৰজীয়ঁ দৃখিত কৰেইত আছিল । জেনা-

হম চনী জতই জাহি ৱাঁষ্টপৰ নিত দিন

কাঁষ্টক গ্ৰন্থ চীষ্টয় হমৰ আপন ।

য়মাজক শ্ৰমজীৱী নোকক জীৱনমে দৃখক খঁৱাঁৰ বহেইত আছিল ।
দানক জীৱন-স্তৰয়ঁ সূধৰৱাঁক নেনে প্ৰভেক য়মাজয়েৰী আ
ৱুঁঁজীৱী প্ৰযায়বত বহেইত ছথি । ক্ষুদ্ৰ য়ামাজিক কাৰ্যকৰ্তা আ
ৱুঁঁজীৱী কৰিয়ঁ ক্ষুষ্ক কই দেইত আছিল । গৰীৱক ময়ীহাক উপাধ্ঁয়
বিশ্ৰুখিত নোক য়েৱাক নাষ্টক কৰেইত আছিল । য়েহ কাৰণে আছিল জে
এখনো ধৰি য়মাজক গৰীৱ নোক আওৰ ৱেঁয়ী গৰীৱ ভেনে জা
বহনে আছিল । ধনিক আওৰ ৱেঁয়ী ধনিক ভেনে জা বহনে আছিল ।
য়গ্ৰ গ্ৰা আছিল জে এহি ধৰতী পৰ জে নোক সূখ ও ঐশ্বৰ্যক ভোগ
কৰেইত আছিল, তকৰ আধৰ য়েহ শ্ৰমজীৱী মূচুৰ আছিল । কৰিক
কনয় প্ৰেৰক মূদ্রামে কহি উঠেইত আছিল-

মজবক মৰখাহ গৰীৱীয়াঁ নাথি কই তঁ দেখু

অপন ভবন ৰঁবৰাঁৰী অল্প কনে ৰাঁটি কই তই দেখু ।

গজোৰিয়াক চান গজন মঁগ্রহক প্ৰতোক গজনক এক- ক পাঁতি
উষ্কৰণক যোগ্য অছি। এহি মঁগ্রহক বিভিন্ন গজনমে মন্বঙ্কক
জীৱনক স্ম-দুখ, ৰঁদনৌত সমাজ, মহল্ল, দয়া-প্ৰেম- ঙ্গাক ভাৱ
সমাজক মৰঁহাৰা ৰৰ্গক প্ৰতি মহানুপ্ৰতি, মিথিলাক গৌৰময়
অতীত, মাস্কৃতিক অবিষ্ণুতাক মঁৰক্ষণ আ অন্য়ান্য জীৱন-মূন্য আ
মাস্কৃতিক চেতনাক মঁৰক্ষণক ভাৱমঁ অৰ্ণত মহজ আ কনোমেক
টংগ আভৱ্যজ কখন গেনে অছি। আগ জখন চাককাত
ঘৃণা, দ্বেষ, ভঞ্গাচাৰ, ধেখা, মূঠ-ফৰেৰঁ, স্মাৰ্থ আ অন্য়ায়ক
অহাৰক সাম্ৰাজ্য পমৰন অছি, তখন ভমৰজীক মাৰ্থ গজনমে
আশাক চানক উপস্থিতিক অন্ভৱ কখন জা মকৌত অছি । গ্ৰ
সমীক্ষা আওৰ নমহৰ ভই মকৌত ছন, মূদা সমীক্ষা-আ েখক
সীমায়ঁ দেখেত এখন এহি সমীক্ষায়ঁ ৰিবাম দই ৰহন ছী । অন্ভমে
অপন অকৃপ্ত ম্লানমঁ মঁতোষ দেৱাঁক নেন এহি পাঁতীমঁ উষ্কত কৰৰঁ
আৱশ্যক ৰুঁমৌত ছী-

অহৰিয়াক চান জকাঁ নুক মুক কৰৌত মন

ছিষ্টকন আভাক মঁগ ৰভমৌত উড়ৌত মন ।

अपन मंतर्य editorial.staff.vidaha@gmail.com पर पठाई।

२.२०. आशीय अनठिह्यार-कलंकित चान

ঔশীয ঔনঠহাৰ-সংপৰ্ক-8876162759

কনংকিত ঠান

"জনকপূৰ ননিত কনা প্ৰতিষ্ঠান" দ্বাৰা ঝঁৰ্থ 2013 (দিয়.মে) শ্ৰী বাম ভৰোয় কাপড়ি "অমৰ"জীক কথিত গজন মংগ্ৰহ- "ঔহৰিযাক ঠান" প্ৰকাশিত ভেন ঔছি। পোথীক ভূমিকামে অমৰজী স্মীকাৰ কৰে ঠথি জে গজনক ব্যাকৰণপৰ ও গজন নে নিখনে ঠথি মংগে-মংগ ও মমীক্ষককেঁ মেহো হিদায়ত দেনে ঠথিহ জে ও ব্যাকৰণক তৰাজূপৰ ঐ গজন মভকেঁ নে তৌনতথি। একৰ মনে গ্ৰ ভেন জে

অমৰজী অ্পনে মানে ছথি জে দনক গজন "অ্জাদ গজন " আ
 যমীক্ষক ত❖❖ অ্জাদ গজনেক যমীক্ষা কবৰাঁক নেন স্নতঁত্ৰ
 ছথি। যঁগে-যঁগ অমৰজী স্ৰমিকাক যমীক্ষা কবৰাঁক েন কোনো
 প্ৰতিৰঁধ নে নগেনে ছথি তঁএ যমীক্ষক স্ৰমিকাক যমীক্ষা
 কবৰাঁক নেন য়েহো স্নতঁত্ৰ ছথি।ওনা অমৰজী গজনেমে ব্যাকৰণক
 মজুগত স্মিত্যঁ পৰিচিত ছথি আ তঁএ ও অ্পন যীমাকৈঁ দেখাৰ
 কেনাহ জে কী স্নাগত যোগ্য গল্প অ্ছি। তঁ চনু শ্বক কৰী
 অমৰজীক অ্জাদ গজনেক যমীক্ষা আ তকৰ বঁদ হিনকৰ
 স্ৰমিকাপৰ। অ্জাদ গজনেক কান্বেপ্ৰ'---

জখন কোনো ভাষামে কোনো খায়া বিন্ধাকৈঁ কৰীৰঁ 500-600 বঁখ
 ভ' জাগত ছে তখন ওগমে পৰিৱৰ্তন জৰাৰী ভ' জাগত ছে। দূ
 গজনেকৈঁ (জঁ ভাৰতীয় ফাৰমী গজনেকৈঁ জোড়ি দেখী তঁ)
 কৰীৰঁ 500-600 বঁখ ভেন ছে তঁএ 1960-70কৈঁ দশকমে উৰ্দ্মে
 অ্জাদ গজন আএন। একৰ মতনৰঁ কহন গেনে জে গজনেমে বঁহৰ
 কোনো জৰাৰী নে হঁ কাফিয়া ভেনাগ অ্ৰাৰশ্বক অ্ছি (বিন্ধা
 বদীফকৈঁ য়েহো গজন হোগ ছে য়ে ধেঅ্ৰান বাখৰঁ জৰাৰী)।
 ওনাগতো বিন্ধা কাফিয়াকৈঁ গজন নে হোগত ছে য়ে মভ জনে
 ছথি। জঁ ঐ অ্ধাৰপৰ দেখী তঁ অমৰজী বঁদত বায় কথিত গজন
 ফেন ভ' জাগত অ্ছি মনে অমৰজীক কথিত অ্জাদ গজন য়েহ
 অ্জাদ গজন কহৰাঁ যোগ্য নে অ্ছি। কিছু উদাহৰণ দেখু (পোথীক
 পহিন কথিত অ্জাদ গজনেক পহিন দু পাঁতি এনা অ্ছি)---

গ্ৰ জনক কেৰ নগৰী অ্পন গাম থিক

গ্ৰামিণীনা বৈদেহীক ঞ্ৰপন গাম থিক

মনে কাফিয়া গায়ৰঁ। জঁ কাফিয়া গাএৰঁ তঁ গজন নাম্বা বিধে গাএৰঁ।
 খএৰ এহন-এহন দোষ ঐ পোথীক গজন যঁখ্যা -
 4,5,6,9,12,14,20,22,23,24,28,29,32,33,34,35,36,39,41 ঙ্ৰ
 ভেষ্ঠত। ওনা ঞ্ৰান গজনমে কিছু এহন তঁ ঙ্ৰৈ জকৰা কাফিয়া নে
 বঁকি ভ্ৰুকাঁত কহৰঁ বঁমী মমীঠীনা। গ্ৰাহো ঙ্ৰান বাখৰঁ জকৰী জে
 ঐ পোথীমে গুল 44ঠা কথিত গজন ঞ্ৰিছি।

জঁ হম নেপালীয পৰিমৰক হিম্বাৰঁমঁ ঐ পোথীকে দেখী তঁ হমৰা গ্ৰ
 কহৰঁামে কোনো যঁকোচ নে জে বাজেদ্ৰ বিমন জীক গজনকে
 ঞ্ৰজাদ গজনক ঞ্ৰেণীমে তঁ বাখন জা যকৈএ মূদা ভমৰজীক গজন
 তঁ ঞ্ৰজাদো গজনমে ঞ্ৰান পেরাঁক যোগ্য নে ঞ্ৰিছি। যোঁম তবহেঁ কহী
 তঁ ভমৰজীক ঐ পোথীমে যঁকনিত যভ বচনা ঞ্ৰান বিধা তঁ
 ভ' যকৈএ মূদা গজন, কথিত গজন রা ঞ্ৰজাদ গজন কেখনো নে
 ভ' যকৈএ।

মূদা জত' ভমৰজী ঞ্ৰপন গজন মহঁক দোষ ঞ্ৰীকাৰ কবৰাঁক
 হিম্বাতি বাযেঁ ঙ্ৰিখি ওতএ বিমনজী ঞ্ৰপন গনতীকেঁ ঞ্ৰ কাৰ
 কবৰঁামঁ হিচকেঁ ঙ্ৰিখি। গ্ৰা ঙ্ৰাৰিত্ৰিক ঞ্ৰঁতৰ দূনু গোষ্টমে ঙ্ৰনি যে
 জিনগী ভবি বহতনি তকৰ কোনো গাৰঁঠী হমৰা নগ নে ঞ্ৰিছি। তঁ
 ঞ্ৰাও ঞ্ৰাৰঁ পোথীক ভ্ৰুমিকাপৰ (ঠঁকি ব্যাকৰণপৰ হমৰা নে জেরাঁক
 ঞ্ৰিছি তঁ দেখু ভমৰজীক কিছু বিঁদু)--

1) ভমৰজী ঞ্পন স্ৰমিকামে নিখৈ ছথি জে " হমৰা এখনো ধৰি পনা নৈ ঞ্ছি, হম কতেক গজন নিখনে ছী। ম্যাডে চাৰি শকক মাহিকিক যাত্ৰামে কতেকো গজন নিখাএন হএত...." ভমৰজীক ঔপৰোক্ত কখন মাত্ৰ দঁভ ভৰৱাঁক নেন ঞ্ছি। মন্থ মাত্ৰ মভ ঠীজক হিমারঁ-কিতারঁ বখৈএ। ভমৰজী মেহো বখনে হেতা ূদা নগা দেনখিন ঞ্জাত মঁখ্যাৰ্কে জোৰ জে হমৰা ঞ্পন গজন মঁখ্যা তঁ পতে নৈ ঞ্ছি মনে এতে নিখনাঁ জে.....

2) ভমৰ জী ফেৰ ওহীমে নিখৈ ছথি জে " এহি ৱীঠ হমৰা মোনমে ঞ্খাএন জে গজন জে কাৰ্য্যৰিধামে ৱেঁচপ ৰূপে বহেত ঞ্ছি....." মূদা গ্ৰ কাৰ্য্য ৰিধা গজন ভই মকলনি।

ঐ পোথীমে মভমঁ ঞ্খাপত্তিজনক ৱাঁত গ্ৰ ঞ্ছি জে প্ৰস্বত োথীমে "ৱাঁন-গজন" তঁ মঁকনিত ঞ্ছি মূদা ৱাঁন গজনক মঁদৰ্ভমে কোনো ঠা নৈ ৱেঁষ্টেত ঞ্ছি। জাত হো কি মাত্ৰ 2012মঁ েখিনী ৱাঁন গজন শঙ্কাৱনী প্ৰচনিত ঞ্ছি। ঞ্খনঠিহাৰ ঞ্খাখৰ ও ৱিদেহক মঁযুজ প্ৰযায়ক প্ৰতিফলন ঞ্ছি গ্ৰ ৱাঁন গজন মূদা ভমৰ জী ৱাঁ গজনক মঁৰঁধমে কোনো চৰচা নৈ কেনে ছথি। জেনা চৰচা কেনাৰঁ ছোষ্ট ভ' জেতা তেনা। ওনাগতো হম ঐ প্ৰমঁগৰ্কে ঞ্খনঠিহাৰ ঞ্খাখৰ ও ৱিদেহক নোকপ্ৰিয়তায়ঁ জোড়ি ক' দেখেত ছী। ওনা ভমৰজী প্ৰস্বত পোথীক ৱাঁন গজনৰ্কে তেনা মেষ্ট কেনে ছথি ্ৰমিকাক মঁদৰ্ভমে জেনা ৰুঁমাগত হো জে ও মিখিনা-মিহিৰেক মানায়ঁ ৱাঁন গজন নিখৈত হোথি। গতিহায়ৰ্কে ভমিত কৰেত গ্ৰ পোথী কতেক মফল হএত মে কহৰঁ মোশ্কািন।

(গ্ৰা আনেখ হমৰ শঙ্ক-অৰ্থ-শক্তি নামক পোথীমে যঁকনিত অৰ্ছি
জকৰা হম মাত্ৰ এহি নেন দেনাঁ জে পাঠক যমগ্ৰতামে ভ্ৰমৰজীক
ৰচনাৰেঁ ব্ৰীমি যকথি-লেখক)

অপন মঁতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ
পঠাড।

২.২১.বিনীত ঠাণ্ৰ-বঁদাআয়ামী ব্যক্তিহক একশা য়ধৰ
ম্বৰুপ:ৰামভৰোম কাপড়ি ভ্ৰমৰ

বিনীত ঠাণ্ডৰ

ব্ৰাহ্মণ্যামী ব্যক্তিগত একটা সূধৰ সূৰূপ : বাম বোম কাপড়ি ভমৰ

এখন মৌখিনী ভাষাকৈ মানক সূৰূপক মন্দৰ্ভমে নীক ব্ৰহ্মন
ছিডি-খাএনে ছৈক। এক দিশ গ্ৰ মত খাৰি বহনে খিছি জে মানক
সূৰূপক নামপৰ মৌখিনীকৈ নব্ৰে প্ৰতিশত ব্ৰজনিহাৰম্ দূৰ কএ
জা বহনে ছৈক খা নেপানেমে মগহী এৰ ব্ৰজিকা ভাষাক প্ৰবেশ খা
বিস্তাৰ তকৰে পৰিণাম থিক। এহিম্ নোক কটি বহনে খিছি।
ঠেঠিয়া, দেহাতী কহৈত কহৈত খাৰ মগহী খা ব্ৰজিকামে ফেটাএ
নাগনে খিছি।

দোমৰ মত ছৈক নোক জে ব্ৰজৈত খিছি মএহ মৌখিনী থিক। ভাষা
বৈজ্ঞানিক নোকনি তকৰা ছাপিত কৰথু। এহিম্ নব্ৰে
প্ৰতিশতক ভাষা ব্ৰহ্মা মেহো কম হএতেক খা খনপেক্ষিত বপে
মগহী খা ব্ৰজিকাক প্ৰভাৰ বিস্তাৰকৈ বোকনে জা মকৈত খ ি।

আ এই দূনু মতক বিচমে বিগত পচাম র্ষয়ঁ মৌখিনী ভাষা, মাহিহ, মঁম্বৃতিক য়োৰামে নাগল একঠা এহন নাম উভবি ক আএন ঞ্চি জে মভ বিৱাদকেঁ কাত কৰেত মৌখিনীকেঁ কঠা বিৰাষ্টফলক পৰ মম্বাৱেশী ভাষাক ৰূপমে স্থাপিত কৰৱাঁক নিৰন্তৰ ঞ্চিযানমে নাগল ঞ্চি: বামভৰোম কাপড়ি ভমৰ।

নেপালীয় মৌখিনী মাহিহক পুৰোধা ৭৭ ্যজিৱ ভমৰ চৌমাঠি ৱমন্ত পাৰ ক চুকল ছথি। ৱাঁৰহ ৱৰ্ষক উমেৰমে মিখিনা মিহিৰক নেনান্তুঠকাক চৌপাডিমে গমানদাৰ ৱাঁলক কথাক প্ৰকাশনক মঁগ মাহিহমে পদাৰ্পণ কএনিহাৰ ভমৰ ব্ৰাঁহ্মণ, কাযন্তক ভাষাক ঞ্চনাৱশ্বক বিৱাদকেঁ মম্বান্ত কৰেত মৌখিনী ৱাস্তৱিক ৰূপেঁ মিখিনামে ৱঁজনিহাৰ মভক ভাষা থিক, একৰ উল্লতি, বিকায়ক জিম্মেৱাৰী মভক চ্ৰেক তকৰ স্থাপিত উদাহৰণ ৱঁনল বহনোহ ঞ্চি।

এখন ধৰি তীন দৰ্জনয়ঁ উপৰ মৌনিক, ঞ্চনুৱাদিত, মম্বাদিত পুস্তকক বচনা ক চুকল ছথি। ঞ্চৰ্না (২০২০ মান), ঞ্চঁজনী (নেপালী মাগিক ২০৪২), ঞ্চাঁজ্বৰ (২০৪৬ মান) আ গামঘৰ মাস্তাহিক (২০২৯ মান)ক মম্বাদন প্ৰকাশন ক পত্ৰকাৰিতা ক্ষেত্ৰমে য়োহো ঞ্চপন ৱঠশ্ব স্থাপিত ক চুকল ছথি। াহিহ আ পত্ৰকাৰিতাক ঞ্চত্ৰুত মম্বাগম দানক ৱ্যজিৱমে ঞ্চাকঁঠ নৱঁ নৱঁ ভবল ঞ্চি আ দূনু ক্ষেত্ৰমে দানক ৱ্যজিৱ স্থাপিত ভ চুকল ঞ্চি। ৱঁৰ নোক জখন ভাষা, মাহিহ আ পত্ৰকাৰিতাক গপ কৰেত ঞ্চি ত উদাহৰণক ৰূপমে ভমৰজী ঞ্চাগাঁমে ঠাঠ ক দল জাগত ছথি।

হিনক ৰচপন জন্ম স্বান ৰঁঘচৌৰামে ৰিতনেহি। ২০০ মাত
 শ্ৰাৰণমে পিতা স্ন. ৰামগুণাম কাপৰী আ মাতা স্ন. দুখনী দেৱী
 দোমৰ মন্তানক ৰপমে হিনক জন্ম ভেননি। ধন, ৰীভুমে কমি
 নহি ছননি, মৃদা জাহি ৰৰ্গ আ মমাৰ্জয়ঁ আৰঁক্ষ ছনোহ, পঠৰঁ লিখৰঁ
 কৰ্ঠিন মানন জাগত ছনৌক। তথাপি পিতা স্ন. ৰামগুণাম কাপৰী
 ওগ পৰোপষ্টামে পঁচ কেঁ ৰপমে মম্মানিত ছনোহ। কোনো মগডা
 নহি ফৰিছাগ ত ননকে ৰঁজা নেন জাগত ছননি আ ও মমাধন
 কৰৌত ৰহনোহ। পঠনাগক নাম পৰ তাহি মমযক দেহাৰ্তী পঠাগ
 ৰিষ্টগৰহা আদিমে নিপুণ ছনোহ। ৰামায়ণ নিয়মিত
 পঠখি, খেত, খৰিহান আ জন ৰঁনক ৰ্যৰম্মাপনমে গুশন ছনোহ।
 পৰোপষ্টামে ধান আ ৰপৈখাক নগানী চনৌত ছননি। স্নভাৰিক
 ছেক নীক গজ্জত ছননি।

মে খপন ধীখাপূতাকেঁ পঠএৰাঁনেত ও উম্মুক ৰহখি। মৃদা দুন্
 ৰাঁনক মৃগুমাৰ কাপড়ি (জেঠভায়) আ ভৰোয়ী কাপড়ি (তহিয়া
 গএহ নাম ৰহনি) চষ্টিয়া ৰঁনৰাঁনে তেয়াৰে নে হোখি। তখন ঘৰ
 পৰ ৰঁহাদৰ নামক একষ্টা পহাৰী নোকৰ ৰহৌক জে কাহুপৰ ন দি
 দুন্ ভাগকেঁ গুৰ্জীক চষ্টমাৰমে ন জাগনি আ তখন নিচাঁ
 মাষ্টপৰ, তকৰা ৰাঁদ পাষ্টী পৰ আ, আ, গ, গ্ৰ মঁ ৰিষ্টগৰহা ধৰি
 মিয়ৌন ৰহনি। চষ্টমাৰমঁ নীকনি ৰৌনহী স্কুনমে তীন ৰৰ্গ ৰি
 পঠনোহ আ তখন জনকপুৰক মৰস্বতী মা.ৰি.মে ৪ কক্ষামে নাম
 লিখাওন গেননি। ওভুহিমঁ এম.এন.মী.আ জনকপুৰক ৰা.ৰা.ৰঁ.
 কৌম্ময়মঁ মৌখিলীমে এম.এ.ক পঠাগ পুৰা কএননি।

এই ঝিচ বা.বা.ৰঁ. ক্যান্সমমে হিন্দী, ঞৌথিনী পঠএৰাঁক হেত্ৰ ভাৰতমঁ প্ৰা. ধীৰেন্দ্ৰ ঞ্খাৰিঁ গেল বহথি ঞ্খা মঁযোগমঁ ও হি কে মকানকেঁ রঁগনমে বহৈত চনোহ। মস্কৰ্ক ভেলনি। রঁঠেমঁ গ্ৰ পত্ৰ পত্ৰিকা পঠৈত চনোহ রাঁনক, পৰাগ, চন্দামামা, হোগত হোগত ধর্মযুগ, মাস্তাহিক হিন্দুস্তান, মাৰিকা ঞ্খা মিথিনা মিহিৰ। লিখরাঁক ঞ্খিচ বহন , ভাষা নিশ্চয় হিন্দী বহনি।

মে এক দিন একঠা কথা লিখননি গমান্দাৰ রানক, হিন্দী ঞ্খা প্ৰা. ধীৰেন্দ্ৰ দেখনকনি ঞ্খা এওঠা নমহৰ শিক্ষা দেনক ি- রাঁও হম হিন্দী ঞ্খা ঞৌথিনী দনু রিষয়মে এম. এ. ঞ্খী। মূদা হিন্দীকেঁ পাৰ নহি পাৰিঁ মকনকঁ ঞ্খিচ। ঞ্খহাঁক মাতৃভাষা ঞৌথিনী ঞ্খিচ, তাহীমে লিখু।

ভমৰজী মঁস্বৰণ মনৰেঁত ভাৰুক হোগত কহৈতে চ্খিচ -হমৰা নহি বঁমনা গেল চন ঞৌথিনী কোনো ভাষা হোগচ ঞ্খা জে হম মভ রঁজৈত ঞ্খী। হম কহনে বহিযনি- মৰ হম কেনা লিখৰেঁ ঞৌথ নী। ও কহননি- জৰুৰ লিখৰেঁ। ঞ্খহাঁ জে রঁজৈ ঞ্খী মএহ লিখু হম দেখা দেৰঁ কোনা শ্ৰু লিখন জাগচ।

তখন গমান্দাৰ রানকক ঞৌথিনী ঞ্খলুৰাদ কএননি ঞ্খা তকৰা নান কনমমঁ প্ৰা. ধীৰেন্দ্ৰ জে বঁগননি মে এক্কা পঁজি মদৰ নহি বহন। মূদা মএহ বঁগনহা কৰেকমন দানকা ঞৌথিনী প্ৰতি চূনেতী রঁমএননি জে দানক রানমনপৰ কঠোৰ প্ৰভাৰ চোডনক ঞ্খা ও তকৰা রাঁদ পাচা নহি দেখননি। ঞৌথিনীক মরঁশ্ৰেৰ্ঠ পত্ৰিকা মিহিৰক নিযমিত লেখক রঁননোহ ঞ্খা ঞৌথিনীমে নিকলেঁত কোনো পত্ৰিকামে হিনক বচনা ঞ্খাদৰমঁ চ্খাপন জাএ নাগল। ডা.মেঘন

প্ৰমাদ অ্ৰপন শোধগ্ৰন্থ ঙ্ৰেথিতী কথা কোষ(১৯৯৩)ঙ্ৰে মভমঁ রেঁমী কথা লিখনিহাৰ(৯৫কথা)ঙ্ৰে দনকো নাম ম্যামে কএনে চ্ৰহি।

অ্ৰপন ম্যাহিহিক জীৱনক এহি পচাম বৰ্ষঙ্ৰে ও ম্যম্মানো কম নহি পৌননি। নেপাল প্ৰজ্ঞাপ্ৰতিষ্ঠানমঁ পহিল রেঁৰ ম্যাদেৰী প্ৰজ্ঞা পুৰস্কাৰ (২০১৩ মাত)ঙ্ৰে ঙ্ৰ. ৯০,০০০ ষ্টকাক মঁগ ভেঠননি। বিদ্যাপতি মেৰা মঁছান (১৯৯৩ গ্ৰ.), মিথিল বিস্তুত ম্যম্মান দেনকনি তঁ অ্ৰন্তৰ্বাধ্ৰীয ঙ্ৰেথিতী ম্যম্মেনন, ম্ৰম্ৰগ্ৰামে মিথিলা ব্ৰ্ণেমঁ ম্যম্মানিত কএন গেলাহ। বায়পুৰমে মিথিলা বিস্তুতি ম্যম্মান, পঠনাক চেতনা মমিতিমঁ যাত্ৰী চেতনা পুৰস্কাৰ, শেখৰ প্ৰকাশনমঁ শেখৰ ম্যম্মান হিনক ঔপনৰ্ক্ষি বহননি অ্ৰছি।

নেপালঙ্ৰে বিদ্যাপতি ভাষা, ম্যাহিহ পুৰস্কাৰ (২ লাখ কাক মঁগ) বাধ্ৰপতি হাথে ভেঠননি তঁ নেৰাৰী ম্যাহিহক দূ গোষ্ট মহৰুপূৰ্ণ মঁছা নেপাল ভাষা পৰিষদ অ্ৰা গঁকী ধ্ৰম্মাঁ ৰম্ৰুৰা প্ৰ িষ্ঠান গ্ৰম্মশঃ কেশৱনাথ ৰাখ মিবপা পুৰস্কাৰ অ্ৰা গঁকী ধ্ৰম্মাঁ ৰম্ৰুৰা পুৰস্কাৰমঁ ম্যম্মানিত কএনকনি জে কোনো ঙ্ৰেথিতী ভাষী ম্যাহিহকা ক হেত্ৰু পহিল চন। গ্ৰ মভ পুৰস্কাৰ, ম্যম্মান হিনক কৰ্মঠতা, মঁঘৰ্ষ ও ম্যাহিহ ম্যাধনামে নিৰন্তৰ প্ৰতিৰ্ক্ষতাপূৰ্ৰক মমৰ্পণক কাৰ ং ভেঠননি। কিচুএ দিন পূৰ্ৰ নেপালক শ্ৰেষ্ঠ ম্যমাচাৰপত্ৰ গোৰখাপত্ৰ হিনক অ্ৰন্তৰৱাৰ্তা চপনে চন তঁ একৰে প্ৰকাশন য়ুৰামঠ হিনক ৰচপনক প্ৰমঁগকেঁ ৱিৱৰণ মঠিত্ৰ প্ৰকাশন কএনক। গ্ৰ ংনো ঙ্ৰেথিনক হেত্ৰু গোৰক ৱিষয় ভ মকেঁচ।

অ্ৰপন একাকী নেখন যাত্ৰাক কাৰণে ৱাঁধা, ৱ্যৱধান নহি অ্ৰএননি মে ৱাঁত নহি। স্মাভিমানী স্মভাৱক কাৰণে ননো - চপ্লোমে নহি

নাগি পতৰঁ আ নিখৰঁ ধৰিমে মি়মিত বহনে কিছু নোককঁ আখৰেিত
 বহননি হিনক স্তভাৰ আ তএঁ যময় যময় পৰ ভাডাক দূত মভকঁ
 ঠাঠ ক হিনক মান মৰ্দনক জোগাড ভিডাওনে জাগত বহনে ূদা
 হিনক কাজে এতেক বিস্মৃত আ গৰ্হিৰ ভ গেন চৈক জে ও মভ
 বিপৰীত বিচাৰক নোক উডন ছু ভ জাগত বহনে আছি আ ভমৰজী
 আপন স্তানপৰ আডিগে নহি বহেিত ছথি বঁক কদ কাঠীক হ য়াৰেঁ
 আৰ বিস্মৃত ক্ষেত্ৰমে স্তাপিত ভ জাগত ছথি।

কহৰাঁক অৰ্থ বিবোধ আ গোনৈয়ীক ঘেৰামে পাডৰাঁক কাজ
 কএনিহাৰ তখন দেখিতে বহি জাগত আছি জখন নেপাল মৰকাৰ
 হিনকা জনকপুৰষঁ ঠঠা ক এক্লেৰেঁৰ নেপালক মৰকাৰী প্ৰকাশন
 মঁস্বা য়াম্মা প্ৰকাশনক গৰিমাময় পদ অধ্যক্ষক আয়ন পৰ আয়ীন
 ক দেত ছনি। কোনো মৌথিন, কোনো মধেশী পহিন রেঁৰ এহি পদ
 পৰ মনোনিত হোগত ছথি। ততরেঁ নহি ও অধ্যক্ষ পদ পৰ বহিতে
 নেপাল প্ৰজ্ঞা প্ৰতিষ্ঠানমে পৰিষদ মদয়্য নিযুক্তি ক দেন জাগত
 ছথি নেপালক প্ৰধানমন্ত্ৰী ফাৰা। গ্ৰা দনু পদ কোনো ভাষা
 প্ৰেমীক হেত্ৰ, শৌভাগ্যক পদ থিকে, জাহিপৰ ভমৰ ছ বৰ্ষমঁ
 উপৰ আয়ীন ভ চুকনাহ আছি। আ দনু ঠাম ও মৌথিনীক াজ
 কএননি। য়াম্মামে মৌথিনী ভাষাক পুস্তক প্ৰকাশনক কাজ শূৰ
 কএননি, প্ৰজ্ঞামে আঁগন পত্ৰিকাক শূৰআতক মঁগ মৌথিনী নোক
 মঁস্কৃতিয়ঁ মঁস্ক আনেকোঁ মহল্পপূৰ্ণ গোষ্ঠী আ পুস্তক প্ৰকাশন
 কয়ননি। জে মনহেমে, দীনাভদ্ৰী, জষ্ট জষ্টিনক ৰপমে চঠি
 প্ৰকাশন আছি। য়াম্মা প্ৰকাশনমঁ রানকথা মঁগ্ৰহ বঁগিয়াক গাছ মঁ
 মৌথিনী প্ৰকাশন শূৰ ভেন জে হিনকে একষ্টা আওৰ রমস্ত এৰঁ
 অন্ত্ৰ নাষ্টক, হিনকেঁ ময়াদনমে বিদ্যাপতি আ নেপাল গ্ৰন্থক

প্ৰকাশন ভেন। তদনুৰূপ নেপালক মৌখিনী মাহিৰুক গতিহ্যম, ভগজোগনী, পৈয়া আদি মৌখিনী বচনামভ আএল।

ভমৰ জী নিবন্তৰ মধানাবলু চ্ৰুথি। পত্ৰকাৰিতা কৰেত চ্ৰুথি, মৌখিনী পত্ৰ পত্ৰিকাক অতিৰিভ একঠা দৈনিক মমাচাৰপত্ৰ জনকপুৰ একপ্ৰেম ডেট দশকমঁ নেপালীমে মেহো নিকালৈত চ্ৰুথি। অখন পত্ৰ পত্ৰিকাক হেত্ৰ নিবন্তৰ নেখনক কাজ জাৰী বথিতো রাহিৰী নেখনক হেত্ৰ আএল আগ্ৰহকৈ প্ৰাথমিকতাক মঁগ পুৰা কৰৱাঁক হেত্ৰ নিবন্তৰ নেখনমে জুঠল বহেত চ্ৰুথি। ও মৌখিনী পত্ৰপত্ৰিকা ভ মকৈছ, ও কাঠমাণ্ডুক নেপালী পত্ৰপত্ৰিকা ভ মকৈছ, তহিনা কাঠমাণ্ডুমঁ প্ৰকাশিত হোএত দ পৰ্ৱনিক মামিক হিন্দীক পত্ৰিকা ভ মকৈছ। দানক নেখনী অৱিৰন, চলৈত বহেত অছি।

গএহ অষ্টুঠ নেখনক পভাৰ চ্ৰেক জে তীন দৰ্জন পোথী দ মৌখিনীক ভগাৰকৈ ভবনছি অছি। আ মে ৰিভিন্ন ৰিধামে। জে খগতা দেখলনি, তাহীমে ভীডি গেনাহ। উপন্যাসক খগতা বহেক ত মধেশ আন্দোলনকৈ আধাৰৰনা ঘৰমঁহা মৌনিক উপন্যাস লিখলনি, জকৰা হানেমে পচাম হজাৰ ঠকাক গঁকী ধুম্মা ৰঁম্বন ৰা পুৰস্কাৰমঁ পুৰস্কৃত কএল গেল। নগভগ তেতালিম ৰষ পূৰ্ নেপালক পহিন আধুনিক কৰিতাক মঁগ্ৰহ ৰঁম্ব কোঠৰী : ঔনাগত ধুঁয়া (২০২১ মানে) প্ৰকাশিত কএলনি। তকৰাৱাদ কৰিতা, গীত, গজন আদিক আনো মঁগ্ৰহ মমযক অস্তৰান মঁগ অৱেত গেল- মোমক পঘলৈত অধৰ, (গীত গজন), অগ্নন অনচিহাৰ (১১১০ গ্ৰ.), অহুৰিযাক চান (গজন, ২০১৩ গ্ৰ.)

প্ৰকাশিত ভেন। বিহাৰক মৌখিনী ঞ্ৰকাদমী হিনক পহিন কথা মংগ্ৰহ তোৰা মংগে জয়ৰৌ বে গুজৰাঁ (১৯১৪ গ্ৰ.) প্ৰকাশিত কএনক জে কোনো নেপালীয মৌখিনী মাহিগকাৰক পহিন মংগ্ৰহ ছন। দোমৰ কথা মংগ্ৰহ দাগনী উপৰ ৰহিত গংগা (২০৩৯ ম ন) ঞ্ৰাএন। তেমৰ কথামংগ্ৰহ এশ্ৰী ভাগৰম ২০১৩মে ঞ্ৰাএন।নাষ্টকমে হিনক ঞ্ৰপন ফুশ্ৰ ঞ্ৰান ছহি। কতেকো নাষ্টক মাঠিত ভেন, প্ৰশামিত ভেন। বানী চন্দাৰতী প্ৰাৰ্শিক ঞ্ৰাষ্টক ঞ্ৰিছ তঁ একশ্ৰা ঞ্ৰাওৰ রমন্ত ঞ্ৰগন্ত চঠিত নাষ্টক বহন জে বৈদেহী দৰভংগাক একশ্ৰা পুৰে ঞ্ৰকমে ছপন ১০৯৪ গ্ৰ. মে। মহিষাসুৰ মুদীৰাদ এৰ ঞ্ৰন্য নাষ্টক (২০৯৪ মান), ভেয়া ঞ্ৰএনে ঞ্ৰপন মোৰাজ (২০৩১ মান) ঞ্ৰাএন।

কিছু মোধপৰক পুস্তক মেহো ঞ্ৰিছ- বাজকমনক কথা মাহিগমে নাৰী চৰিত্ৰক ঞ্ৰধ্যয়ন। ঠেকান পৰ (ৰিচাৰ মংকনন), বিৰিধামেক মামগ্ৰীক মংগ মময় মন্দৰ্ভ, বিদেশ যাত্ৰাপৰ ঠীন যাত্ৰাক প্ৰথম পুস্তক নিখননি ঠীন জে হম দেখন (২০১৪ গ্ৰ.) মন মন বিৰিধ বিময়ক পোথী প্ৰকাশন ক রদতো নর ন তথ্যম ঞ্ৰরগত কৰৌননি। মাফাকোৰ মংগ্ৰহ ঞ্ৰহাঁ জে কহনোঁ ঞ্ৰননোক ৰাঁদ ভমৰজী রদতো মৌখিনী মেরককে একঠাম ৰাখি দানক ঠিতন বিচাৰম মৌখিনী পাঠক মভকে ঞ্ৰরগত কৰৌনিহি।

হিনক ঞ্ৰন্য পুস্তক ছহি মৌখিনী নোক নৃগ, ভাৰ ভংগিমা এৰ ম্বৰুপ (২০৩১ মান), মৌখিনী পদ্য মংগ্ৰহ (২০৯১), ত্ৰিশূনী (মথূৰানন্দ ঠৌধৰী মাথূৰ (২০৪৯), নেপালক মৌখিনী পত্ৰিকাৰিতা (২০৪৪), ঞ্ৰভৰাঞ্ৰীয মৌখিনী মম্মেনন ঞ্ৰা নেপাল

(২০৩৩), মৌথিলী নাটক মংগ্ৰহ (২০৩৭), নারাক ধান(কৱিতা মংগ্ৰহ) মম্বাদিত পম্বক মভ ঞ্চি। ঞ্চম্মে ঞ্চগ্ৰেজীক ৱ-জভ ঞ্চগতিগঠৰ িজভচম্বতৰঁনভ যা নভভৰঁ ি (২০৩২), ঞ্চাজকো ধনম্বা (২০৩৯), মম্বযকো ঞ্চম্ববান পচ্চ্যাউঁদে নেপালীক বচনা ঞ্চি।

ঞ্চনুৱাদমে নহি ঞ্চৰঁ নহি (মৌথিলীক এক মাত্ৰ দীৰ্ঘ প্ৰেম কাৰ্য) হিন্দী মেঁ ৰঁম, ঞ্চৰঁ নহী ক নামমঁ গোপান ঞ্চম্বক ঞ্চনুৱাদ কএনে চ্চথি তঁ নেপালী মে ম্ৰপ্ৰমিষ্ক গছ- পছ নেখক ম ুৰাঁজাকীক ঞ্চনুৱাদ ভযো ঞ্চৰ ভযো (১৯৯০ গ্ৰ.) প্ৰকাশিত ঞ্চি। তহিনা ভম্বৰকা উক্ৰেষ্ণ নাটকহৰ ধৰ্মেন্দ্ৰ ৱিহ্নন ফ্ৰাৰা ঞ্চনুৱাদিত নাটক মংগ্ৰহ ঞ্চি ত ঘৰম্বহাঁ উপন্যাসক ভোজপুৰীমে উমাশঁকৰ ফ্ৰেৱেদী ফ্ৰাৰা কএন ঞ্চনুৱাদ প্ৰকাশিত ঞ্চি। জনকপুৰধাম ৰ যম ফ্ৰেত্ৰকা মাংস্ৰতিক মম্বদাহৰ (২০৩৩) ঞ্চা তৰাগকো ফাঁট দেখি হিমাতকো কাঁথ মম্ব (২০৩৭) নেপালীক মৌনিক মাংস্ৰতিক এৰঁ মাম্বাজিক ঞ্চানেখ মংগ্ৰহ ঞ্চি। হানেমে হিনক চঠিত নিৰঁস্ক মংগ্ৰহ মিথিনাক নোক জীৱনঃ নোক মন্দৰ্ভ ঞ্চাএন ঞ্চি।

দানক ঞ্চৰিপন নামমঁ গীতি কৈমেট ৰঁহাৰ ভ গেন চ্চহি, জাহিমে নৰ গোষ্ট গীত ৰাখন গেন ঞ্চি। ফিল্ম ৰঁনওননি একটা ঞ্চাওৰ ৱমন্ত। গ্ৰা ফিল্ম নেপান ষ্টেনিভিজনমঁ প্ৰমাৰিত ভ চুকন ঞ্চি, হোগত ৰহেত ঞ্চি।

ও পূৰ্ণ মৌনিক নেখক চ্চথি, পত্ৰকাৰ চ্চথি। পৈকুক মম্বভিকৈ জোগা ক ৰখননি, ঞ্চপন ঞ্চৰজন ভৱ্য ভৱন ৰঁনা মাহিণ মাম্বনামে ৰৱ চ্চথি। হিনক ঞ্চাৱাম ভম্বৰফ্ৰঙ্ক জনকপুৰক ৰেনৱে ম্ৰেষ্টশনমঁ

উত্তৰ মহজাই নজৰি পৰ আৰিঁ জাগছে, জড় যাহিছ মনিষী নোকনিক নিবন্তৰ আৰাজাহী নাগল বহেঁত আছি।

অপন লেখনীক রঁনপৰ পায়াক এহি পাৰ ওহিপাৰ যমান ঝপেঁ যমাদৃত ভমৰ অপন গতিহ্য য়ৰঁ বচলনি আছি। অপন প্ৰকাশনক মাধ্যময়ঁ আনো যাহিছকাৰকেঁ যোমা আনি নেপানক মৌথিনী যাহিছক গতিহ্যকে পুঞ্চ কএলনি আছি। দনক মূন্যাকন জেনা হএৰাঁক চাহী যে যঁভৰ থিক নহি ভেল হো, তকৰ কাৰণ পুছনাপৰ ও মহজ মুষ্টিয়া দৈত ছথি, মূদা একটা আৰোপ ত লগিতে চৈক মৌথিনী মঁচ যভপৰ দশ প্ৰতিশত নোকক কঙ্কা বহেঁত আছি, নৰ জৰ বহেঁত আছি আ ভমৰ মন যেরক যাহিছকাৰ কতোঁ কা ক দেন জাগত ছথি। মূদা ভমৰ য়ৰঁকেঁ হবতৰহেঁ যস্তুঞ্চ মানৈত ছথি- হমৰ উপলক্ষি কোনো তৰহেঁ কম নহি, গ্ৰ ত য়ধী যমাজক মূন্যাকনেক কাৰণ ভ মকল আছি নে তখন বিভেদ কথীক।

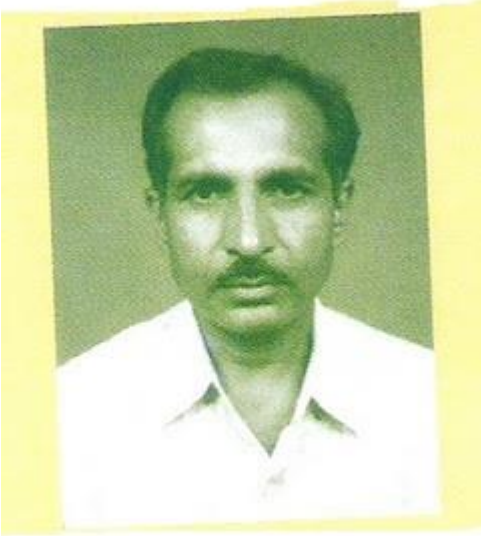
ৰঁদাত গোটে গ্ৰ ভমৰ ক রঁডপ্নন মানৈত ছথি। যল গ্ৰ আছি দনকা অপন স্থান রঁনএৰাঁমে খামে পৰেশানী আ অষ্টুষ্ট পৰিশ্ৰমক কৰ পডল ছথি জে যম্বরতঃ আন পঞ্চকেঁ মহজ হোগতেক। দেখন হো জা বহন চৈক জে রঁদাত কম লিখি ক যৰঁয়ঁ রেঁমী প্ৰান্ত কএনিহাৰো যভ আছি। কিছু গোটে এম্হৰ অনেৰে গুষ্ট খডা ক এককে বিৰক্ষমে দোমৰকে মহিমামাণ্ডিত কৰৰাঁক কাজ যভ যোহো শ্বৰু ক চুকল ছথি জাহিমঁ যমস্ত মৌথিনী যাহিছ প্ৰভাৰিত ভ বহলৈক আছি। এহনমে ভমৰমন একাকী মাধনানীন যভক হেত্ৰ ত যেরে একমাত্ৰ আধাৰ চৈক মূন্যাকনকে জে দেৰ যৰেঁৰ ভেরো কএলৈএ।

তেযো ঞ্ৰপন মাটি পানিমঁ জ্বতন, রাহিৰী ঞ্ৰাউৰঁৰ ঞ্ৰা তেনা চ ঠী
প্রথামঁ দূৰ ভমৰজী বিৰিধ ব্যক্তিৰূকঁ একঠা জোটি ক বখনে
ছথি ঞ্ৰা তকৰ প্ৰদৰ্শন ননক ব্যৱহাৰ ঞ্ৰাপ্ৰতিমে স্লষ্ট ৰপঁ
পৰিলক্ষিত হোগত ঞ্ৰছি।

এখন ও মধেশ মৰকাৰ দ্বাৰা গঠিত ঔভ্ৰস্বৰীয মধেশ প্ৰজা
প্ৰতিষ্ঠানক ঞ্ৰধ্যক্ষ বঁনাওন জেনাহ ঞ্ৰছি ঞ্ৰা ভাষা,মাহিণ,মঁস্কৃতিক
ক্ষেত্ৰমে কাজকে ঞ্ৰাগা বঁঠএৰাঁক হেত্ৰ ঞ্ৰপঢ়াঁত ছথি।

ঞ্ৰপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাড।

২.২২.ডা. যোগানন্দ মা-ভেয়া ঞ্ৰএলৈ ঞ্ৰপন মোৰাজ: ৰিহগঁম দৃষ্টি

ডা. যোগানন্দ মা

ভৈয়া ঞ্ৰএলৈ ঞ্ৰপন যোৰাজ: ৰিহৰ্গম দৃষ্টি

ঞ্ৰাঞ্চনিক য়াহিৰু ৰ্যাজিগত ও য়ামূহিক জীৱনক চূনৌতীয়ৰ্হক
প্ৰনূভুৰক ৰূপমে সূম্মাপিত ভেন ঞ্ৰিছি ঞ্ৰা য়াহিৰুক পৰিকল পনা
সূপননোকম্ গ্ৰম্মশঃ দূৰ ভেন জা ৰহেন ঞ্ৰিছি। ঞ্ৰাজুক য়া িৰু
শৌলী ৰিৰ্শেষমে ম্যানৰ জীৱনক ৰ্য্যখ্যা কিঁৱা নোকৰঙ্কনক
য়াদনাঠাক ৰূপমে য়ীমিত নহি ঞ্ৰিছি। ঞ্ৰপিত্ৰ গ্ৰা নিৰনতৰ
নোকজীৱনক হিতক হেত্ৰ নৰ নৰ ৰিকল্প ও দিৰ্শানিৰ্দেশ প্ৰতি
প্ৰতিৰ্ক্ষ ঞ্ৰিছি। তএঁ ঞ্ৰাজুক য়াহিৰুকাৰ নোকজীৱনক ভৱিষ্যক
হেত্ৰ চিন্তনশীল দেখি পড়ৈত ছথি ঞ্ৰা নোকজীৱনমে ৰ্য্যাপ্ত

মনিনতা, অসমানতা, নিৰ্ধৰতা ও অহকাৰক উন্মূনকেঁ অ ন হথিযাৰক ৰূপমে প্ৰয়োগ কৰেত দেখি পটেত ছথি।

আঞ্চনিক মাহিৰক গতিৰিধিক গ্ৰা চেতনা অখন ৰাঁ-আযামী স্কৰূপমে শ্ৰী ৰামভৰোয় কাপটি ভমৰ জীক "ভেয়া অএনে অখন মোৰাজ" পোথীমে মৰ্ণনিত দমো একাঙ্কী নাষ্টকমে অৰুন্ত প্ৰম্ফুটিত ভেনে অছি। এহিমৰঁমে একাঙ্কী নাষ্টকক মামন্ত মৰ্যাদাক পাননা কৰেত নোকমংজনক জে চিত্ৰ ৰূপায়িত ভেনে অছি তাহিমঁ গ্ৰা স্কষ্ট অছি জে নাষ্টককাৰ মমাজ, ৰাঙ্ষ্ট ও ৰিশ্ৰমানৰক উন্নয়নক হেত্ৰ প্ৰতিৰক্ষ নেখনমঁ মঁপূজ ছথি তথা ৰিভিন্ন অমংজনকাৰী তল্পকেঁ তাহি ৰূপমে উপস্থিতি কবৰামে মক্ষম ছথি জাহিমঁ দৰ্শক স্ময় ওকৰ নিদানক মাৰ্গ হেৰি মকথি।

এহি মঁগ্ৰহক দৃ ষ্টা নাষ্টক নোকগাথাপৰ আধাৰিত অছি গ্ৰমশ : ভেয়া, অএনে অখন মোৰাজ আ নোক নাষ্ট জষ্ট জষ্টিনা "ভেয়া, অএনে অখন মোৰাজ" মে দীনা ভদ্ৰীক গাথাকেঁ আধাৰ ৰূপমে গ্ৰহণে কএনে গেনে অছি। গাথাক অন্ময়াৰ দীনা ভদ্ৰী নামক দ্ৰা গোট ম্য়হৰ ভাগ ছনাহ জে কনক ধামি নামক মামন্তক এহি হেত্ৰেঁ ৰিৰোধ কএনে ছনাহ জে ও নোকমভমঁ ৰেঁগাৰী খষ্টৰেঁত ছনে। দীনা ভদ্ৰী কনক ধামিকেঁ মাৰি কই ৰেঁগাৰী প্ৰথামঁ নোককেঁ উৰাঁৰনে ছনাহ আ জন জনমে পুজিত ভেনে ছনাহ। আগযো ও ম্য়হৰ জাতিক নোকদেৰতাক ৰূপমে পুজনে জাগত ছথি। কনকধামী তঁ মাৰনে গেনে ম্য়দা মামন্তী ব্যৰছা এখনো কোনো ৰূপমে জীৱন্ত অছিএ। মামন্তনোকনি নহি কেরনে দনিত ৰৰ্গক শ্ৰমক শোষণ কৰেত ৰহনাহ অছি অপিভ্ৰ এহি ৰৰ্গক

নাৰীনোকনি যৌনশোষণক হেতু মেহো বঁদনাম বহনোহ খ্ৰিষ্টি।
 ক্ৰমশঃ যুগচেতনা বঁদনলৈক খ্ৰিষ্টি আ শোষিত বৰ্গ এহি ঞ্চনীতিপূৰ্ণ
 ব্যৱস্থাক প্ৰতি ঞ্চমন্তোষ, বিৰোধ ও বিদ্ৰোহক ভাৱনা ঁ মঁৱনিত
 হোৱাত গেনোহ খ্ৰিষ্টি। একৰে পৰিণাম থিক জে ঞ্চাৰঁ বেগাৰী প্ৰথা
 গতিহ্যমক বস্তু ভই গেন খ্ৰিষ্টি। তথাপি নাষ্টককাৰ এহি প্ৰমঙগ
 পুনৰাবৃত্তি কই বস্তুত : শোষক ও শোষিত বৰ্গক ঐতিহাসিক
 মঘৰ্ষক গাথাকে মঁৰক্ষিত কৰেত মমম্যাময়িক জীৱনমে পৰ্যাপ্ত
 শোষণ চক্ৰক ঞ্চভিৰ্যজনা ও তকাৰ নিদানক মাৰ্গ মঁকেত কই
 দেননি খ্ৰিষ্টি।

এহি একাঙ্কীমে পুৰুষ ১ আ পুৰুষ ২ কৃষক মজদুৰ খ্ৰিষ্টি জে
 জোৰাৰৰ মঁহ মামন্তক জমীন্দাৰীমে বহেত খ্ৰিষ্টি। গ্ৰা মন্ত বেঁগাৰ
 মঁ তঁ ঞ্চকছন খ্ৰিষ্টিএ, ঞ্চপন বঁদা বেঁঠীক গজ্জতক বক্ষাক হে ু
 কোনো ব্ৰাতাক বাঁষ্ট তাকিবহন খ্ৰিষ্টি। জখন একৰা দুনুঁকে
 বিদীত হোৱাত ঙ্কেক জে দিনা আ ভদ্রী নামক দুটা পহনমান একৰে
 জাতিক ঙ্কেক আ ও দুনু জোৰাৰৰক ঞ্চগাচাৰমঁ নোককেঁ ব্ৰাণ
 দিএয়ৱাক হেতু তেপৰ ভেলৈক খ্ৰিষ্টি তঁ দুনু বেঁম প্ৰমন্ত হোৱাত
 খ্ৰিষ্টি। জোৰাৰৰক নঠেতমন্ত গাম গমতিমে ঞ্চগাচাৰ কৰ ত
 ঙ্কেক। তত :পৰ দীনা ভদ্রীক মঁগ জোৰাৰৰক মনেযুক্ষ হোৱাত
 ঙ্কেক আ ও মাৰন জাগত খ্ৰিষ্টি। এহন ঞ্চনাচাৰীক মৃগুপৰ
 জনতা জৰ্নাদন প্ৰমন্ত হোৱাত খ্ৰিষ্টি। বস্তুত : গ্ৰা এ ঁঙ্কী
 নোকপৰম্বৰাক প্ৰতি নাষ্টককাৰক ব্যামোহষ্টাক নিদৰ্শন থিক।
 এহিমে যুঁগন চেতনাক মম্মক ঙ্চপম্বাপন নহি দেখি পঠেত
 খ্ৰিষ্টি। জষ্ট জষ্টিন মিথিনাক প্ৰমিষ্ক নোকনাষ্টক থিক।
 নোকনাষ্ট মহিনানোকনিদ্বাৰা ঞ্চভিনীত হোৱাত ছন। কহন

জাগত্ৰ জে জখন বৰ্ষা ঙ্ৰত্ৰ মমাগু ভেনাক বঁদো বৰ্ষা নহি হোগত
 চ্ৰনৈক, তঁ গ্ৰাম্ম নাৰীনোকনি গন্দ্ৰ ভগৰানকেঁ প্ৰ ল্ল কৰৰাঁক
 হেত্ৰ শ্টোনা কৰেত চ্ৰনীহ। এহি শ্টোনাক গ্ৰম্মে জষ্ট জষ্টিন
 নোকনাষ্ট মহিনানোকনি দৃ দনমে বিন্ভজ ভই খেনাগত চ্ৰনীহ।
 মান্ৰতা গ্ৰ বহেত চ্ৰনিনি জে গুষ্টন জাগত বৈঁজক কৰ্ণাপূৰ্ণ
 ঞ্ৰাজ স্ননি গন্দ্ৰদেৰতা পঘনি জাগত চ্ৰনাহ। ঞ্ৰা বৰ্ষা হোমই
 নগেত চ্ৰনৈক। গুষ্টনে বৈঁজক ঞ্ৰশেষ কোনো হডাহি মাৰ্গিক
 ঞ্ৰাঙনমে ফেকিদেন জাগত চ্ৰনৈক জে ঞ্ৰপনায়্গ কএন গেন এহি
 ব্যৰহাৰক হেত্ৰ মহিনানোকনিকেঁ গাৰি পঠেত চ্ৰনীহ। ও জতৰেঁ
 খোম্মা খোম্মা কই গাৰি পঠেত চ্ৰনীহ। নোক মান্ৰতাক ন্ৰমাৰ
 বৰ্ষা তাহি বেগম্ হোগত চ্ৰন।

গ্ৰাষি কৰ্মক হেত্ৰ বৰ্ষাক মহত্ৰা জগজাহিৰ ঞ্ৰিচি ঞ্ৰা তাহি হেত্ৰ
 জষ্ট জষ্টিনক নোকনাষ্ট খেনএৰাঁক পৰল্লৰা ঞ্ৰতি প্ৰাঠীন কহন
 জাগত ঞ্ৰিচি। এহি নাষ্টক দনু পাত্ৰ জষ্ট ঞ্ৰা জষ্টিনক নোক
 জীৰনক শ্ৰুফ দল্লতি ঞ্ৰিচি। জকৰ নোক মোঁক এহি নাষ্টমে যুগন
 গীতক ৰূপমে প্ৰস্বত ভেন ঞ্ৰিচি। নাষ্টককাৰ মিথিনাক হি
 নোকমাহিগ্ৰকেঁ মঁৰক্ষিত কই নেৰাঁক দৃষ্টি জে একৰ মৰ্ফনন
 কএনহি ঞ্ৰিচি ঞ্ৰা একৰ মূল ৰূপকেঁ যথারত বখৰাঁক প্ৰযাম
 কএননি ঞ্ৰিচি। এহি নাষ্টমে নষ্ট নষ্টীন প্ৰায়েগ প্ৰা িন নাষ্ট
 পৰল্লৰাক ঞ্ৰন্যমৰণমে ভেন ঞ্ৰিচি। মহিষাস্বৰ মূদাঁৰাঁদ এহি নাষ্ট
 মঁগ্ৰহক একন নাষ্টক থিক। জাহিমে একেষ্টা যুৰক ঞ্ৰপন ঞ্ৰাড্ৰোক
 মঁগ গল্প কৰেত দেখন জাগত ঞ্ৰিচি। নাষ্ট প্ৰযোগক দৃষ্টি জ গ্ৰ
 এৰ্মট প্ৰগ্ৰতিক একাধী ঞ্ৰিচি। জাহিমে ব্য্জয়, ঞ্ৰাণ্ৰেগশ ও
 ঞ্ৰব্যদ্বাৰা যুগীন যথার্থক ঠিত্ৰাঙকন কএন গেন চ্ৰি। মমমাম্মথিক

জীৱনক গ্ৰা যথার্থ থিক জে খাগ মমাজমে খানক ৰাঁৱ ৰেঁঠীক
 গজ্জতি নুশ্ঠনিহাৰ, দহেজলোভী খণ্ডিভাৱক, গৰীৰঁক মখৌ
 ঔটৌনিহাৰ, মহাজনী বৃত্তিমুঁ মমাজক শোষণ কএনিহাৰ, খনাচাৰী
 ভ্ৰষ্টাচাৰীলোকনিক চনেতী ছনি খা ওনোকনি কানুনকেঁ খপনা
 কঙ্কামে কই নিদ্বন্দ্ব ৰিচৰণ কৰেত ছথি, জখন কি খন্যায়ক
 ৰিবোধ কএনিহাৰকেঁ গএহ কানুন ফাঁয়ীক ফন্দাধৰি পঁচ দৈত
 চৈক। নাষ্টককাৰ শোষণ হোগত ৰগঁপৰ শোষিত ৰগঁক ৰিজয়ক
 পক্ষঘাতী ছথি খা গ্ৰা মকেত দৈত ছথি জে কোনো একটা
 শোষককেঁ হনান কই দেনে শোষণ মমাগু হোমই ৰাঁনা নহি চৈক
 কিএক তঁ একটা শোষক মৰেতদেৰি দোমৰ শোষক তেয়াৰ ভই
 জাগত চৈক। খৰশ্চ, জঁ শোষিতনোকনিমভকে মেহো মমাগু
 কএন জা মকেত চৈক।

তহিনা পেঠক খাতিৰ মডক নাষ্টক কিঁৱা লুঙড নাষ্টক থিক জে
 ৰিনা খণ্ডিক নাষ্টকীয় ঔপকৰণ ও ৰংগশালোক স্নিয়োজিত
 ৱ্যৱস্থাক কতন খেনন জা মকেচ। খাজক ৱ্যস্ত জী নমে নাষ্টক
 খা ৰংগমণ্ডকে ম্যামাণ্য দৰ্শকনগ স্ময় পঁচৰাঁক চাহী, তাহি দুধিষ্টমুঁ
 জে এহি কোষ্টিক নাষ্টক খণ্ডিনৰ প্ৰয়োগ থিক। এহি নাষ্টকমে
 প্ৰজাতন্ত্ৰীয় ৱ্যৱস্থামে ভ্ৰষ্টাচাৰক ৰিভিন্ন খায়া পৰ কয়গৰ চোষ্ট
 কএন গেন খছি খা দৰ্শকনোকনিকেঁ মমাজ ও ৰাণ্ডমে ৱ্যাপ্ত
 ৰিম্যংগতিমুঁ পৰিচয় কৰা ওকৰ নিদান মোচৰাঁক হেত্ৰ াৰ্গ প্ৰশস্ত
 কএন গেন খছি। এহি নাষ্টকমে গ্ৰা দৰ্শাওন গেন খছি জে কোনা
 তল্লৰীক মান তল্লৰ ও নেতানোকনিৰেঁনেঁ এক দেশমুঁ দোমৰ দেশ
 পঁচি জাগত খছি, কোনা প্ৰশামকনোকনি ভ্ৰষ্টাচাৰক শৃঙখনামুঁ
 খৰঁফ ছথি খা জনম্যামাণ্যক শোষণমে নাগন ছথি, কোন নেতা

নোকনি ষ্টিকষ্ট পএৱাঁক নেন গুড়িমতয়ঁ গুড়িমত কৰ্ম কবৰাঁক নেন ত০পৰ বহৈত ছথি। কোনা জনতাক বখৰাঁৰনোকনি জনতাক কন্যাণক মদদিক ঞ্ৰঁশ ঞ্ৰপনে খা গেন কৰেত ছথি ঞ্ৰা শিক্ষাজগতমে মাফিথ্যানোকনি পাগক ৱঁনপৰ মেধাৰী ছাত্ৰ নোকনিক ঞ্ৰানপৰ কমজোৰো ছাত্ৰকেঁ মেঘা মূঠিমে ঞ্ৰাগাঁ ৱঁটা দেৱাঁক ধক্ষামে নিপ্ত বহৈত ছথি।

নেতা জী ঞ্ৰাৱঁৰহন ছথি একাকী মেহো প্ৰজাতন্ত্ৰীয় শ্যামনক ৱিভিন্ন ৱিযাংজিতিক দিগ্ৰ্শন কবৰেঁত ঞ্ৰছি। এহি নাষ্টকমে নাষ্টককাৰ জনতাক মময়্যাক মূনকেঁ স্নম্ষ্ট কবৰাঁক উদেশ্যমঁ কথা মূত্ৰ জোডননি ঞ্ৰছি। নাষ্ট্যৰম্ভমে মূত্ৰধাৰ ও নষ্টী কন কাৰনোকনিক হড়তানয়ঁ মীদিত দেখি পউত ছথি। ঞ্ৰানোকনি কথানক তকৱাঁক প্ৰযামমে ছথি। তাৱ০ একষ্টা জন্ময়ক ম্বৰ ম্বনি পউচ। জাহিমে মইঁগীক মময়্যা ঞ্ৰন্ত মামান্য ৱূঁমনা জাগত ছনি ঞ্ৰা ূঁকি নোক ঐকৰা তেনা কই কই ঞ্ৰঙেজি নেনে ঞ্ৰছি জে ঞ্ৰ নাষ্টকক ৱিষয় ৰূপমে ঞ্ৰনন্ত নহিঁ ৱূঁমনা জাগত ছনি। তত :পৰ ভঞ্চটা ক ৱিৰক্ষ জন্ময় দেখি পউত ছনি। ঞ্ৰা ভঞ্চটাৰক মময়্যাকেঁ কথানকমে নই নাষ্টক খেনৱাঁক মানমিকতা ৱঁনৱেঁত ছথি। ম্বদা ঞ্ৰহো ঞ্ৰাৱঁ ঞ্ৰনন্ত মময়্যা নহি ৱূঁমনা জাগত ছনি। কাৰণ নো কোনো প্ৰকাৰক মৰকাৰী কাজক হেত্ৰ ঘূমক নেন দেনকে ঞ্ৰঙিজি কই একষ্টা স্নিকৃতি দই চুকন চৈক। ততঃপৰ শান্তি ম্বৰক্ষাক হেত্ৰ প্ৰশ্যামনক ৱিৰোধমে জন্ময় দেখি পউত ছনি। খন ও ঞ্ৰপন নাষ্টকক হেত্ৰ শান্তি ম্বৰক্ষাক মময়্যাকেঁ কথানক ৰূপমেঁ গ্ৰহ কবই চাহৈত ছথি। কিএক তঁ গহো মময়্যা জডি় ঞ্ৰাএন ৱূঁমনা জাগত ছনি। ম্বদা তখনে ৱেঁৰোজগাৰনোকনিক একষ্টা জন্ময় দেখি

ও বেঁজোজগাৰীএকেঁ ভুলন্ত মময়া মানি কথানকক মূজন কৰৱাঁক
 ৱোঁত কৰই নেগৈত ছথি। মূদা পুন : একটা মৰকাৰী জ্বলুপৰ
 নজৰি জাগত ছনি। জাহিমে বিৰোধিমৰঁহক বিৰোধক
 মময়া, কৰ্মচাৰীনোকনিক হডতানক মময়া, শান্ত মৰফাক
 ভংকক মময়া আদিক প্ৰতিৰোধাভেমক স্বৰ মনি পটেছ আ এ ি
 মময়ামৰঁকেঁ নাষ্টকীয় স্বৰূপ প্ৰদান কৰৱাঁক মন ৰঁনৱেঁত ছথি।
 এইতৰহেঁ এই একাধীক মাধ্যমে নাষ্টককাৰ প্ৰজাতন্ত্ৰীয় ব্যৱস্থামে
 উলপন্ন বিভিন্ন মময়ামৰঁহক যোগে কই গ্ৰ প্ৰদৰ্শিত ক ৱাঁক
 প্ৰযায় কএননি খিছি জে আগ ততেক মময়া খিছি জে মৰঁপৰ
 ফুট ফুট কই নাষ্টক খেলন জা যকৈছ। কানো মময়া
 ককৰোয়ঁ কম নাই খিছি মূদা মৰঁম ৱঁডকা মময়া থিক জ্বলুপ জে
 প্ৰজাতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাক দেন থিক। এই মময়াক কাৰণে নো জীৱন
 অস্থ-ব্যস্থ বহেঁত খিছি। মূদা গ্ৰ কোনো মমাধান প্ স্বত নহি কই
 পৱেঁত খিছি। অৱশ্য জ্বলুশ কএনিহাৰকেঁ একটা আভেমযন্তোষ
 হোগত ছেক। জে ও অখন অধিকাৰক প্ৰয়োগ কই পাৰিঁবহন
 খিছি। আ এই জ্বলুশক মময়াক মূনমে ছথি ৰাজনেতানো নি
 জে মূন মময়ামঁ জনতাৰেঁ ভমিত কই অখন স্বাৰ্থ মাধনমে নাগন
 ছথি। তএঁ প্ৰজাতন্ত্ৰমে জাহি একমাত্ৰ চৰিত্ৰক চাৰুকাত মৰঁ া
 মময়া ঘূমেঁত খিছি, যে থিকাহ নেতা জীলোকনি। যাৱতধৰি
 হিনকানোকনিক চৰিত্ৰমে সূধাৰ নহি হোয়ত , তাধৰি ্ৰজাতন্ত্ৰ
 নোককন্যাণকাৰী নহি ভই যকৈছ আ নে কোনো মময়া
 মমাধান ভই যকৈছ। এই তৰহেঁ এই নাষ্টকমেঁ ৰাস্ত্ৰিক জীৱনক
 উদঘাষ্টন কই অভিনৱ কনাক মাধ্যমে একটা বিশিষ্ট
 বিচাৰধাৰাক অভিৱ্যক্তি ভেন খিছি জে নোকজগতকেঁ
 প্ৰেৰিত প্ৰভাৱিত কৰৱাক দৃষ্টিএ যফন খিছি।

হম ঘূৰী ঞ্চননাঁ মীত ক্ষেত্ৰবাদয়ঁ গ্ৰন্থ নেপানক নোকজীৱনক ঞ্চনঃকথাপৰ ঞ্চাধাৰিত ঞ্চি। ক্ষেত্ৰক ঞ্চাধাৰপৰ নেপা ক নোক দূ ভাগমে বঁঠন ঞ্চি। পহাডী ঞ্চা মধ্ৰেশী। পহাডীনোকনী পহাডপৰ বহৈত ছথি ঞ্চা মধ্ৰেশীনোকনি তৰাগমে। পহাডীনোকনি, মধ্ৰেশীনোকনি প্ৰতি নীক ভাৱ নহি বখেত ছথি। জকৰ কাৰণে নেপালী মানয় দূ ভাগমে বঁঠি গেল ঞ্চি। স্নভাৱত : পহাডী ও মধ্ৰেশীক ৰাষ্ট্ৰীয়তা এক বহনোক বঁাদো দুনুক বীচ দূৰী বঁঠন ঞ্চি। জে পাৰস্পৰিক মৰ্ঘষক ৰূপ নেই নেনক ঞ্চি। এহি মঁঙঘৰ্ষক কাৰণে পহাডীনোকনি মধ্ৰেশীনোকনিক বীচ ঞ্চা মধ্ৰেশীনোকনি পহাডীনোকনিক বঁঠ ৩৫-পীঠিত হোগত ছথি। ৩৫-পীঠনক ঞ্চতিৰেক তখন হোগত্ৰ জখন মধ্ৰেশমে বঁমন কোনো পহাডীকে ঞ্চপন চন ঞ্চচন মস্বতি ঞ্চন্ন মূল্যমে বঁঠি প্ৰব্ৰজন কৰবঁাক স্থিতি বঁনৈত ছৈক। ৰামেশ্বৰ পহাডী ঞ্চি মূদা বঁদাত দিন মঁ মধ্ৰেশীনোকনিক বঁঠ বঁমন ঞ্চি ঞ্চা ওকৰামভক মঁগ ঞ্চাট্টিময়তা বঁনৌনে ঞ্চি। মূদা ৰাজনিতিক মডযন্ত্ৰক কাৰণে ওকৰা প্ৰব্ৰজিত হোগবাক স্থিতি বঁনৈত ছৈক। মূদা ওকৰ মধ্ৰেশী মীতকঁ গ্ৰ পমিল্ল নহি ছৈক। দুনুকে বীচ ঞ্চন্তৰংজ মস্বন ধ ছৈক । ঞ্চন্তত : ও পহাডী ঞ্চপন জন্মভূমিক পৰিগ্ৰাণ নহি কই পৰ্বৈত ঞ্চি ঞ্চা পুন : ঞ্চপন ৰামস্বনপৰ ঘূৰি ঞ্চৰ্বৈত ঞ্চি। ছহোছি ৰাষ্ট্ৰীয়তা বীচ মানৱীয় মঁৰেদনাক ৩পস্বান এহি নাষ্টককঁ ঞ্চন্ত স্তৰীয় বঁনা দেনক ঞ্চি।

মুনীপৰ গ্ৰজোত প্ৰতীক নাষ্টক থিক। এহিমে গ্ৰজোত প্ৰতিনিধিহ্ন কৰ্বৈত ঞ্চি মানৱক মূখী, মস্বন, মূন্দৰ ও ঞ্চাকৰ্ষক জীৱন, ঞ্চহাৰ প্ৰতিনিধিহ্ন কৰ্বৈত ঞ্চি ওহি মমস্ব ৰিমঙগতিক ে

মানৱ জীৱনকেঁ দৃঃখময় ৰঁনা দেনে খ্ৰিষ্টি। মূলী থীক স্বান
 জতই ৰিমঙগতিমভয়ঁ মংঘৰ্ষক কই মূলীধৰি পংঠৰাঁক
 ঋৰশ্যকতা ঙ্গেক। ঋগ্ৰ
 গৰীৱী, ৰেঁৰোজগাৰী, হাণা, ভঞ্চঠাচাৰ, লুটি, ৰঁনাতকাৰ, ঠিতকাৰ,
 দহেজ প্ৰথা, চোৰী, ডকৈতী, ঋনাচাৰ, ঋদি ৰিভিন্ন মম ্যা
 মানৱ জীৱনকেঁ দ্ভব কএনে ঙ্গেক। গ্ৰ মমম্য়ামৰঁ যাৱত দ্ৰ নহি
 হএত মানৱ নীকজকাঁ জীৱিঁ নহি মকৈছ। ম্ৰদা গ্ৰ মমম্য়ামৰঁ দ্ৰ
 হএত কোনা, তাহিহেত্ৰ হাথপৰ হাথ ধই ৰেঁমনাযঁ কাজ নহি ঠনি
 মকৈত ঙ্গেক। একবানেত চাহী কৰ্মশ্যতা ঋ মাহম। গ্ৰ মাহম
 নে তই ওহি স্মৰিধাভোগী মমাজনগ ঙ্গেক জে কানমে ত্ৰ চুঁমি
 ঋপনামে মস্ত ঋছি ঋ নে প্ৰগতিদৰ্শী ওহন নোকন জে মমাজিক
 জড়তাঁকে তোডৱাক স্মাং মাত্ৰ বঠেত ঋছি। ৰস্ত : জখন মজদ ৰ
 ঋ কিমান ঋপন ঋজীৱিকাক প্ৰতি ৰঁফাদাৰ বঠেত মংঘৰ্ষশীল
 হএত তখনে মমাজিক ৰিদ্ৰপতা মৰঁপৰ ৰিজয় প্ৰাপ্ত কই
 ঋহাৰকেঁ পৰাৰাস্ত কই মকত ঋ মল্লজ জীৱন জীৱি মকত।
 নাষ্টককাৰ শ্ৰমিক ৰৰ্গাক প্ৰতিষ্ঠা কৰেত পুৰুষ ২ যঁ কহৰেত
 ছথি হৰ ঋ পানো মিঠীক দ্ৰন ঠাঢ় হৈত। ৰঁঢ়কা পেঁনা পৌদান।
 ঋ পানোমে জে ৰাঁহন ঋছি তাহি জৌৰমঁ পৌদান ৰাঁহন জাগ ।
 এনা কই চহৰি পংঠি জাএৰঁ গজোতধৰি। ৰস্ত ? গ নাষ্টক
 মমাজিক ৰাজনিতিক জগতমে প্যাণ্ড ৰিদুশ্তমঁ মংঘৰ্ষ কৰৱাক
 ঋৰহন কৰেত ঋছি। ঋ ৰৌধ ৰাঁজ্ৰ ঠঠন গ্ৰাম্ম জীৱনম
 ঠনেত কৃষ্টনীতিক পৰ্দাফায় কৰেত ঋছি। একৰ নাযকমে ঋছি
 ৰৌধ জে একষ্টা চাহক দোকান ঠনেত ঋছি। এহি দোকানক
 কাৰণে ও গামক গতিৰিধিমঁ পৰিঠিত হোঙত বঠেত ঋছি। ঋযোধি
 ঠৌধৰী গা্ৰমপ্ৰধান ঋছি। জকৰা মমযমে গামমে স্মথ -

শান্তি ব্যাপ্ত কৈক। মৃদা কিছু নোককৈ ও নহি মোহাগত কৈক। এহন স্বার্থী তন্ন গ্রামক প্রধানরিবক্ষ মডযন্ত ব কৰিত আছি। ওমড গ্রামপ্রধানক একটা মিত্রকৈ গ্রামপ্রধান বঁনৰাঁক হেতু চুনামে চাট কবৰাঁ দৈত আছি। পৰিণামত : দন্ম মিত্রক ষ্টোনমে বৈমনম্ম ভই জাগত কৈক। মৃদা বৌধ মডযন্তকাৰীমডক পোন খোণী দৈত আছি আ গাম পমাহী নগৰাঁয় বঁাঠি জাগত আছি। এহিতবহঁ নাষ্টকমে গ্রাম্ম জীৱননক বিদ্বুপতাৰিবক্ষ উভবিত জনচেতনা েঁ মাকাৰ কয়ন গেন আছি।

মংগ্ৰহক মৰাঁধিক পৈঘ একাধী আছি সুবজ উগৰায়ঁ পহিনে । গ্ৰ মাত দৃশ্ণমে বিভাজিত আছি। গ্ৰ একগোষ্ট বোমানী খব্ াত স্কন্দবাদী নাষ্টক থিক। এহিমে প্ৰেমক স্কন্দতাপৰ বৈম বঁন দেনগেন আছি। আ ওকৰ মার্গমে উপস্থিত হোবঁই বঁনা বিয় বঁধাক মামানা খণ্ড মহজ ঠংয়ঁ হোগত দেখাওন গেন আছি। এহি নাষ্টকমে নাযক ও নাযিকা বিৱাহমে বিয়-বঁধা হোগতো খণ্ড হৰ্য আ উলোমক ৱাতাৱৰণে প্ৰদৰ্শন ভেন আছি।

একৰ নাযক আশোক পঠি্ নিখি ক নোকৰী কই নগৈত আছি মৃদা এহি হেতুএঁ নোকৰী ছোডি্ দৈত আছি জে ওকৰ মানিক আৰৈধ ব্যাপাৰমে নাগন বহিত কৈক। আ তকৰে তাকচেম কবৰাক নেন ওকৰা নিযুক্ত কএনে বহিত কৈক। নোকৰী ছোড়নাক বঁদ ও বৈৰোজগাৰ ভই গামক মংগীমডক গুংমংগতিমে বহই নগৈত আছি আ ব্যক্তিগতৰপেঁ স্কন্দ বহিতো আখন নৰেশি মিত্ৰমডক কাৰণে বঁদনাম হোগত চনিজাগত আছি জাহিৰ্যঁ ওকৰ মাতা পিতা দুঃখী বহই নগৈত ছথিন। বৈৰ-বৈৰ কোশিশ কএনাক

ৱাঁদো ঞ্শোককেঁ নোকৰী নহি ভেটি পৰেঁত চৈক ঞ্খা ও ঞ্খপন পেঁশনধাৰী পিতাপৰ ঞ্খাশ্ৰিত বহই নগেঁত ঞ্খি।

ঞ্শোকক পিতা ঞ্খপন মকন ঞ্খচন মম্মতি ঞ্শোকক পতাগমে ৱিনেহি দেনে চনোহ। ঞ্খা কিছু কৰ্জা ভই গেন চনেনি জকৰ কাৰণে গোৰাগত দানকা ঞ্খা দানকা পল্লীকয়ঁগ দুৱৰিহাৰপৰ উতৰি জাগত ঞ্খি। ঞ্শোককেঁ গ্ৰ নহি নীক নগেঁত চৈক ঞ্খা ও গোৰাগতমঁ ভীতি জাএ চাহেঁত ঞ্খি। ও মনক কতোক গ্ৰণা ম্দি জোডি কই ওকৰা পেঁকক ঘৰাভী হডপৰাঁপৰ ত্ৰনন চৈক। যুৱা ৱৰ্গ এহি মহাজনী বৃত্তিক প্ৰতিবোধ কৰই চাহেঁত ঞ্খি ম্দি ঞ্খৰিশ্ৰামমে জকচন ওকৰামভক মাতা পিতা ঞ্খাচাৰী মহাজনকেঁ ৱেঁপৰ চাঢ় হোএৱাঁক প্ৰপা কৰৱাক প্ৰতজতাক কাৰণমঁ নহিঁ কৰই দৈত চৈক। ম্দি ঞ্শোককেঁ ঞ্খপন মাতা পিতাক ঞ্খপমান নহিঁ মকন জাগত ঞ্খি। ও গোৰাগতক ডেউঠী জা জ্মেঁত ঞ্খি। ম্দি ওতই গোৰাগতক ৱেঁঠী ওকৰা গোৰাগতমঁ ভেঁট হোৱই দৈত চৈক। ঞ্খা ঞ্খপন গহনামৰঁ প্ৰদান কই ওকৰা ঞ্খণম্ভ ভই জাএ কহেঁত চৈক।

গোৰাগতক ৱেঁঠী নখমীমঁ ঞ্শোক গহনা নহি নেঁত ঞ্খি। নখমী ঞ্শোককেঁ ঞ্খপন পিতাক মহাজনী বৃত্তিক ৱিক্ষ মঁঘৰ্ষ কৰৱাক হেত্ৰ মঁগঠিত প্ৰযাম কৰৱাঁক মন্ত্ৰণা দৈত চৈক ঞ্খা ওহিমে ঞ্খাৱশ্যকতা পড়নাপৰ ঞ্খপনো মহযোগ দেৱাক ৱচন দৈত চৈক। ঞ্খলত: ঞ্শোক নখমীমঁ ৱিৱাহ কই নেৱাঁক নিৰ্ণয় নেঁত ঞ্খি ঞ্খা নখমীযো তাহিহেত্ৰ তেঁযাৰ ভই জাগত ঞ্খি। দম্বক ৱিৱাহমে গোৰাগত ৱিয় ৱাঁধা উলপল কৰই চাহেঁত ঞ্খি ম্দি কন্ধ্যক

ৱাঁনিগ বহৰাঁক কাৰণে আ ওকৰ স্নীকৃতিমঁ ৱিৱাহ হোএৰাঁক কাৰণে আ ৱিৱাহ ৰোকি নহি পৰেঁত আছি। আ এহঁতৰহে মহাজনক অন্বাযী বৃত্তিক অন্ত হোগত ছক।

এহি নাষ্টকমে মহাজনী বৃত্তিক জতেক স্মন্দৰ ও মজীৰ উপস্থাপন ভেনে আছি, ততেক ওকবাৱিকক্ষ মঁঘৰ্ষক নহি আ নে ফনেদাযী প্ৰেৰক। লখমী আ আশোকক প্ৰেমমে ততেক আয়হজতা আছি জে ৱস্ব ৱিন্মায়েপৰ প্ৰশ্ন উঠি মকৈত আছি। তথাপি ৰংজমগ্ণীয় ৃষিষ্টমঁ গ্ৰ নাষ্টক ঙিনেমা শৈলীক মফল নাষ্টক থিক।

মৌথিলী নাষ্ট্য মাহিকক গতিহায় অন্ত প্ৰাচীন আছি। মঁম্ ৃত নাষ্টকমে মৌথিলীক গেয় পদাৱলীক মম্মিননকৈঁ জঁ মৌ িলী নাষ্টকক গতিহায় মানী তঁ আঠমও ৱৰ্ষ পুৰান আছি। নেপান মৌথিলী নাষ্টক ও ৰংজমগ্ণক একটা মহত্বপূৰ্ণ কেন্দ্ৰক ৰূপমে মত্ৰম আঠাৰহম শতাব্দী ধৰি জানন জাগত বহন। মূদা পৰ তী কানমে ওহিঠামমঁ মৌথিলী নাষ্টকক স্মোত জেনা স্মথা গেন ছন। মূদা শ্ৰী ভমৰ জীক প্ৰযায়মঁ ৰূমনা জাগত আছি জে আধুনিক মৌথিলী নাষ্টক অনন মকন মম্মাৰক মঁগ নেপানমে পলেৱিত পুধিপত ভই বহন আছি আ যুগানুৰূপ অন্বান্য ভাষাক মমকক্ষ লেখনক প্ৰতিস্বৰ্ধামে নাগন আছি। এহি নাষ্টকমঁগ্ৰহমঁ গ্ৰ স্লগ্ৰ প্ৰতীত হোগত আছি জে ভমৰজী প্ৰয়োগধৰ্ম নাষ্টককাৰ ছথি, নাষ্ট্যশৈলীক ৱিৱিধ প্ৰয়োগমে মিক্ৰহস্ত ছথি খাহে ও পাৰম্মাৰিক শৈলী হো কিঁৱা অন্বাধুনিক।

ভমৰ জীক একাঙ্কী নাষ্টকমৰঁমে আধিকাংশ ৱস্ব ৱিন্মায় প্ৰায়াজিক আছি। এহিমৰঁমে ৱৰ্তমান জীৱনক ৱিভিন্ন মমম্মাদিমি নোকক

ধ্যানাপূৰ্ণ কৰৱাঁক মামৰ্থ লৈক। গ্ৰামৰঁটা বঁজমণ্ড ীয দৃষ্টি মফল একাঙ্কী খ্ৰি। নাষ্টককাৰ বঁজ পভাৰকঁ উৰ্কেৰ্ষধৰি পঁঠএৱাঁক হেত্ৰ বঁজভাষাক প্ৰয়োগ কএলনি খ্ৰি, জে দানক নিৰ্দেশকীযতাকঁ মফুঠ কৰেত খ্ৰি। পাত্ৰোঠিত ভ ষাক প্ৰয়োগ কযলনি খ্ৰি জে দানক নিৰ্দেশকীযতাকঁ মফুঠ কৰেত খ্ৰি। পাত্ৰোঠিত ভাষাক ব্যৱহাৰমঁ একাঙ্কীমে কতগঁ খ্ৰমহজতা ও ভাৰীপন বঁমনা জাগত লৈক। নোকান্বৰঙ্কনক খ্ৰপেফা গম্বীৰ ৰৈচাৰিক খ্ৰভিৰ্যজি প্ৰদান কই ভমৰজীক একাঙ্কীমৰঁ নোকজীৱনক মমম্ব নাকাৰাভ্ৰেক পক্ষক ৰিদ্ৰু পতাকঁ উদ্যাষ্টিত কৰৱাঁমে মফল মিস্ফ খ্ৰি তথা নৱ নিৰ্মাণক পক্ষপ তী খ্ৰি। খ্ৰৱশ্ৰে হিনক গ্ৰা মাহিল মমাজ খ্ৰা দেশক হেত্ৰ কন্যাণকাৰী খ্ৰি জাহিমে মম্ব নোকপ্ৰিযতা খ্ৰা ৰাঁজাৰূপনক খ্ৰভাৰ তঁ খ্ৰিএ, প্ৰচাৰ খ্ৰা উপদেশকক থোপন ৰৌক্ষিকতা নহি খ্ৰিপিত্ৰ কনাভ্ৰেক নোকোপদেশ খ্ৰি। মমগ্ৰতামে হিনক মঁগ্ৰহ মমাজ ও ৰাষ্ট্ৰক প্ৰতি হিনক প্ৰতিৰঁক্ষ লেখনক ৰিশিষ্ট নম্বনা থিক।

খ্ৰপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাভ।

২.২৩.গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডাৰ- বাম ভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ' পৰ একটা মমগ্ৰ
দৃষ্টি

গজেন্দ্ৰ ঠাণ্ডাৰ

বাম ভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ' পৰ একটা মমগ্ৰ দৃষ্টি

বাম ভৰোম কাপড়ি 'ভমৰ' মৰহাৰা বৰ্গকেঁ গৰিমা দেনেছি, জখন
মহেন্দ্ৰ মনংগিয়া আ জাতিবাদী বংগমঁচ শোনেকন আ বাড় যুজ
শঙ্কাৰনী খপন স্নৈপম্টিক হুমৰ বঁনা নাষ্টক মে দই বহন
চন, তখন ভমৰ জী গ্ৰ কেনেছি, যে আৰ মহত্ত্বপূৰ্ণ চন।

জঁ নাষ্টক পঢ়াৰোমে উল্লেনিত নে কৰত তঁ নিৰ্দেশক ওকৰ মঁচনক
নিৰ্ণয় কোনা নেত? আ জে পঢ়াৰোমে নীক নাগত যে ভই জায়ত

নাটকক পঠনীয় তত্ত্বক আগ্রহী? আ জে জাতিবাদী
 আছি, জে 'স্নেপম্ঠিক ছুমৰ' নিখে ছিথি যে ভেনা নাটকক মংঠীয়
 তল্পক আগ্রহী? ২১ম শতাব্দীমে মনংগিয়াজী 'ওকৰ ংগনক
 রাঁবহম্যামা'মে নিম্ন বৰ্গকেঁ বাড় কহৈ ছিথি, কএক শক বাঁদ গ্ৰ
 ধৰি স্মধাৰ আএল ছিথি জে ও আৰঁ ওগ বৰ্গকেঁ নিম্ন বৰ্গ কহি বহ
 ছিথি, গ্ৰ স্মধাৰ স্নাগত যোগ্য মূদা ঐ দীৰ্ঘ অৱধি নেল বঁহু কম
 আছি। মনংগিয়াজী অখন জাতি-আধাৰিত বাক্য ম'বচনা, আ অঞ্চল-
 হিন্দী মিশ্ৰিত বাক্য বচনা কোনা ঘোমিয়া মকিতথি জঁ ভগতা আ
 নিম্ন বৰ্গক ছদ্ম ম'কল্পনা নে অনিতথি, গ্ৰ তথ্য ও বঁহু চত্ৰবাগ্যঁ
 নুকেৱাঁক প্ৰযায় কৰৈ ছিথি, আ তেঁ ও মেডিযোফ্ৰিষ্টীয়ঁ আ াঁ নে
 বঁঠি পৰৈ ছিথি। আ তেঁ দনকামে ঐ নাট্য-কথাকেঁ উদ দেশ্যপূৰ্ণ
 বঁনেৱাঁক আগ্রহ তঁ ছিথি মূদা ম্যামর্থ্য নে আৰিঁ পৰৈ ছিথি। বিষ্ণু
 শৰ্মাক পঁচতঁত্ৰমে নীক কথা মভ আছি মূদা ও অকাৰণ শূদ্ৰ আ
 স্ত্ৰীক পাছাঁ পড়ি জাগ ছিথি, যে নাৰায়ণ পণ্ডিতকেঁ ওকৰ পুনৰ্বেখন
 কই হিতোপদেশ লিখয় পড়লছি। বঁগমঁচ নিৰ্দেশককেঁ মেহো ঐ
 তবহক ভাষাক পুনৰ্বেখন কই মঁচন যোগ্য শঙ্কায়নী বঁনেৱাঁক
 চাহী।

অমৰক গৰিমাম্য ভাষা লোকক গৰিমাক মান বখেত আছি।

মূদা পহিনে অমৰক লঘুকথা মভপৰ একটা দৃষ্টি:

তোৰা মংগে জয়ৱৌ বে গুজৱৌ (১৯৮৭)

ঐ মংগ্ৰহমে ১২ ঠা লঘুকথা আছি।

পহিন নঘুকথা **ভগজোগনীক** জৰ্দঁদন্ত প্ৰাৰম্ভ ভেন। স্নে ব গৰ্নে বেখা ঘৰ গৃহস্নীক নেন চিত্তিত, গ্ৰ দেখি কই প্ৰাষ্টেগোনিয়ষ্ট ঞ্চিত ঞ্চিত ছথি। মমাজমঁ পৰিৰাৰমঁ জে ওকৰা ঞ্চাৰহে ঔন নৈয় ঞ্চমে পঠা দেনকৈ কাঠমাশো, কমাগ নেন। ওকৰামঁ থি ্ন ছনি বেখা। পতি ঞ্চনাৰমমে ওকৰে কমাগপৰ পড়ন বহৈ ছন, ঞ্চা ওকৰ ফৈশনক খঠ পূৰা কৰৈ ছনৈ ওকৰ মংগী শেখৰ, ব্যাপাৰী। মূদা কথাক ঞ্চত কমজোৰ ভই গেন ঞ্চি।

ঞ্চহাৰমে ভোতিঞ্চায়ন একঠা মিপাহী ঔক্ৰেষ্টি কথা ঞ্চি। শেশ ঞ্চা গশেশ মন নোকক স্নেচ। 'হমৰে হৰিপুৰ ঞ্চনা ঞ্চষ্টে ঞ্চাৰমঁ মাঙন দাউৰা, মূৰৰান, ঞ্চৌপী ঞ্চা ঞ্চাঁৰুঁক পূৰনা জুতা পযৰমে ঞ্চা ঞ্চাঁখিমে ঞ্চষ্টন ঞ্চাঁহিৰঁনা চম্মা, জকৰা ও ডোৰীমঁ ঞ্চহনে বহৈক।'

'ভোতিঞ্চায়ন ঞ্চাঁষ্টক ঞ্চঁশৌহী', 'নোৰক ঞ্চুঁল' ঞ্চা 'ঞ্চয়ক' ব্যক্তিিক মনক ঞ্চিচাৰ ঞ্চা নিৰাশাকৈ নীকমঁ ঞ্চৰ্ণন কৰৈত ঞ্চি। মূদা মূৰহাৰাক দৰ্দ 'মাষ্টিক দৰদ'মে জগ পকাৰেঁ ঞ্চায়ন ঞ্চি, যে ঞ্চুত ঞ্চি।

'মনঃস্চিতিক দঁশ' কথাক গঢ়নি ঞ্চুত ঞ্চি। ঞ্চাঁৰিযাক প ি নাগষ্ট ডুটী, মিকৰেঠীপৰ জাগ ছে। কমজোৰ ছে। মমূৰ ওকৰা ঘৰমে পগয়ে ছে, মূদা যে ওকৰা ঞ্চাঁদমে পতা চনৈ ছে, পহিন ঞ্চাতি তঁ ও ঞ্চাঁদকমে বহৈএ, ওকৰা মংগ মস্নোগো ভেনৈ ঞ্চাকি ও মপনাগ ছনি যেহো নে পতা। কথা ঞ্চাৰ্গাঁ ঞ্চঁষ্টে ছে। ঞ্চাৰ শিল্পগত ঞ্চিশেষতা ঞ্চৰৈ ছে। মূদা ফেৰ ঞ্চত হোগত-হোগত কথা কমজোৰ ভই জাগএ।

শ্ৰীমদ দয়াম কঞ্চাক ছাত্ৰাক কথা ঞ্চি, ও কিছু বঁনই চাইে ছথি, মূদা..

জেনা শ্ৰীমদ গীতাক কথা ঞ্চি তহিনা মৌমী মৌমীক কথা ঞ্চি জে ঞ্চাগ জা বহন ছথি, মূদা দানকা মৌনয়ঁ কিযো নিকালি নে পাৰিঁ বহন ঞ্চি।

ঞ্চাঁচৰমে বঁখা বঁল্লীক বীঠ প্ৰাষ্টেগোনিয়্ঠ মৌচি বহন ছথি। ভয়ঁকৰ বঁখা, ঞ্চড়িয়ানধান কই দেতে। মৰস্বতী, মনীতা, গীতা। মৰস্বতীক ম্যাম্বৰ নীক নে ভেনে, গীতা নেন নড়কা প্ৰাষ্টেগোনিয়্ঠ তা থু। মূতি.. বঁখা বঁল্লীক বীঠ।

পাঁকমে মাদৰ্ন বেখাক কথা ঞ্চি। মূদা কথা উদ্দেশ্যহীন ভুঠকৈত বহৈত ঞ্চি। তোৰা মঁগে জয়ৰৌ বে গুজৰাঁ ঠাগঠন কথা ঞ্চি মূদা পাঁক মন গ্ৰাহো স্ত্ৰী পুৰুষ বিমৰ্শকেঁ নে ফৰিছা পাৰেঁএ। বৈকলৈম ঞ্চাম জগৰেঁত বহৈএ মূদা পাঠক পিয়ামনে বহি জাগ থি ঞ্চা যে প্যাম তখন ঞ্চাৰ তীৰ ভই জাগএ জখন এতেক মশজ পাঁতি কথাকাৰ ঞ্চন্তিমমে ঞ্চানে ছথি।

তোৰা মঁগে জয়ৰৌ বে গুজৰাঁ

বঁড় মখ হোযতে-

হথিয়া চঠি ঘুমৰেঁ জহান বে..

অম্বৰক নাষ্টক

ফীল্ডৰৰ্কক ঞ্চাধাৰপৰ জঁ নোককথাক মঁকনন, মৌহাৰঁৰা মঁকনন নে কবৰঁ তঁ ঞ্চহিনা হএত জেনা মলংগিয়া জীক নাষ্টক ে

হোগএ। অহাঁ এক বৰ্গক প্ৰচলিত মোহাৰঁৰা 'দম ব্ৰাহ্মণ দম পেঠ, দম ৰাডু এক পেঠ' মোহাৰঁৰাক মঁকনন কই নেৰঁ মূদা দোমৰ বৰ্গ দ্বাৰা প্ৰযুক্ত 'দম ব্ৰাহ্মণ এক পেঠ..' কেৰ মঁকনন নে কই মকৰঁ। মহেন্দ্ৰ নাৰায়ণ ৰাম নিখৈ ছথি জে নোককথামে জাতি-পাগত নে হোগ জৈ, মূদা মনংগিয়াজী যে কোনা মানতাহ? ভগতা যেহো দানকৰ কথামে এৰেঁ কৰেঁ ছহি। আ অমত কাৰণ জগ কাৰণ্যম্ গ্ৰ মনংগিয়া জীক নাষ্টকক অন্নিম্ন অংগ বঁনি জাগত অছি যে অছি দানকৰ আনুৰ্শিক জাতীয় শ্ৰেষ্ঠতা আধাৰিত মোচ। দানকৰ নাষ্টকমে মোঠা-মোঠী অড়াগ-অড়াগ পল্লাক ঘীচ ীৰি কই কগএকটা দৃশ্য হোগত অছি, জগমে অন্নিম্ন দু-তীন দৃশ্য ধৰি ও ছোষ্টকা জাগতক (মনংগিয়াজীক অখন গজাদ কএন ভাষা দ্বাৰা) কথিত ভাষাপৰ মৰ্ণ দৰ্শকক হঁমৰাঁক, আ ভগতাক ভ্ৰষ্ট-হিন্দীক মাধ্যমম্ চহ্ন হায় ৩৬-পল্ল কৰৰাঁক অখন পুৰান পক্ষতিক অন্মৰণ কৰেঁ ছথি। নাষ্ট-কথাকেঁ উদ্দেশ্যপূৰ্ণ বঁনেৰাঁক আগ্ৰহ তঁ অন্নিম্ন দু-তীন দৃশ্যমে ও কৰেঁত ছথি মূদা মামৰ্থ ে আৰিঁ পৰেঁ ছহি। "পচপনিয়া মৌথিনী" মে স্মভাষ চন্দ্ৰ যাদ নিখৈত ছথি- "ডা. বমানন্দ মা 'বমণ'অখন নোষ্টবুঁক মে ষিপনে চনোহ- 'বঁ াহ্মণ কহেঁত ছথি যোগত ছী, যোত্হকন কহেঁত অছি বঁভন ছী। হম কী কহী জে কী ছী?" এহি ষ্টীপ মে যোত্হকন নেন জে নি াদৰ ৰ্যজ ভেন অছি, যে আৰ কিছু নহি; জাতীয় বিদ্বেষ আ ৃণাক ভাষিক অন্নিৰ্যজি থিকা।" চন্দ্ৰেশ "ৰামভৰোম কাপড ি 'অমৰ' : বিচাৰ, মঁদেনা আ চেতনা [বিদেহ অংক ৩১০]"মে নিখৈ ছথি- "কিএক তঁ নেপালক মৌথিনী নাষ্টককেঁ নাষ্টক বঁমনে নহি জাগক। দোমৰ, জে মঁছা মিনাপ নাষ্টক কৰয তাহিমে কোনো একটা খাম ৰ্যজিক মাত্ৰ নাষ্টক খেনায়ন জাগক। এহী

ৰঠস্বৰাদী বীতিকেঁ তোড়ৰাঁক আ মান্যিকতাকেঁ জাগ্ৰত কৰৱাঁক
 ঠদেৰ্শে ও এক মময়মে নাষ্টক নিখৱাঁ পৰ জোৰ দেননি।” গ্ৰ
 একষ্টা খামে ৰাজি মনংগিয়া জী থিকা, মনংগিয়া জী নেপালী ৰাজশাহী
 কানমে লেখকীয় প্ৰতিৰ্ক্ষতাকেঁ নে নিমহা মকনা আ ৰাজনৈতিক
 ৰূপয়ঁ মত্তা পঞ্চক নাষ্টক নিখননি আ খযান বখননি জে
 দৰ্শক হঁময় মাত্ৰ মৰঁহাৰাপৰ, মত্তাশ্ৰীশপৰ নে। প্ . া. পৰমেশ্বৰ
 কাপড়ি “’মুৰ্দা’ নাষ্টকক যুগীন-মন্দৰ্ভ [ৰমেশ ৰঞ্জন- মুৰ্দা, মান
 ২০৩৯]” মে নিখে ছথি- “ডা. ধীৰেন্দ্ৰ আ মনংগিয়া... আপনাকে
 ৰাজনীতিয়ঁ এতৰ বখনে ৰহনাহ। । তঁএ হিনকা মৰঁকে ৰচনামে,
 ৰচনাধৰ্মিতামে, ৰাজনীতিক দ্বন্দ্বক নৰঁনেয় নহি দেখাগ দৈত
 আছি।” অহী আনেখমে পৰমেশ্বৰ কাপড়ি ৰমেশ ৰঞ্জন আ মনংগিয়া
 জীক মাদে নিখে ছথি- “ৰমেশজী, মনংগিয়াকে লগমে ৰঁদত িন
 ধৰি ৰহি ৰঞ্জনশ্ৰী মঞ্চতি কৰিতো, যথার্থ গ্ৰ আছি ে হিনকাপৰ
 মনংগিয়াজীক কোনো চাঁহ-ভায় নহি পড়ন বুঁমাগছ। দোয়ৰ যথার্থ
 তই গহো আছি জে মনংগিয়াজীয়ঁ হষ্টন ৰহনে অৱস্থা আ মঁন্মামে
 মহল্পপৰ্ণ প্ৰতিক ৰচনা কএ মকনথি। হমৰ কহৱাঁক অন্ডিপ্ৰায় গ্ৰ
 আছি জে মনংগিয়াজী আ মিনাপয়ঁ জহিয়া ৰমেশজী অনগ ভই কই
 মঁকল্পয়ঁ আৰঁক্ষ ৰহথি তহিএ একৰ ৰচনা (মুৰ্দা, নাষ্টক,
 বি.মঁ.২০৩০ মানমে) ভেন আছি। ধ্যাতৰ্য আছি জে মিনাপ
 এখনধৰি একৰ মঞ্জন নহি কই মকনা।”

ঐ পৰিষ্টিতিমে ভমৰ মৌখিনী নাষ্টককেঁ মস্বাদক মাধ্যম ৰঁনৌন ি,
 ওকৰা নেন একষ্টা ভাষা গঢ়ননি জে মৰঁহাৰা নেন আপমানজনক
 নে ৰৰন গৰিমাময় ছন। ৰাজশাহীক তৰমে ৰহিতো আ নেপালক
 নাগৰিক ৰহিতো (মনংগিয়াক কাৰ্যম্নন নেপাল ছন মুদা ও ভাৰতক
 নাগৰিক ছনা) ও লোকগাথাক মাধ্যময়ঁ ৰাজনীতিক বিষয়ৰম্ব

অপন বচনাধৰ্মিতামে অনননি।

“ভেয়া, অএনৈ অপন মোৰাজ” কেৰ পুৰুষ-১ আ পুৰুষ-২ ম্যামন্তক
ৰেঁগাৰী খঠেঁক বিবোধমে অছি আ পাৰ্শ্বমঁ গীত উঠে ছে-

মভ দিন আগ খঠ কঠাৰেঁ ছে

মাত মও মমহৰৰাঁ মে

মাতো মাতো মমহৰৰকেঁ ঘৰমে ছাগৰে পোয়ন ছে, দীনা ভদ্রী ৰাজা
ভবথৰীক গীত গৰেঁত যোগী ৰপমে প্ৰৱেশ কৰে ছখি।

তহিনা 'মহিমাম্বৰ মূৰ্দাৰাঁদ' একন নাষ্টক অছি, জগমে পুৰুষ-১
অপনো আ পাৰ্শ্বমঁ ৰাঁজন অৰাঁজোক অভিনয় কই মকৈত ছি।
একঠা কেঁ মাৰনে ৰঁদত ৰাম জনমি কই ঠাঠ ভই জাগত অছি,
মে কাজ অপূৰ্ণ ছে ওগ পাত্ৰক, আ তেঁ ও ফাঁমী পৰ অখন ে
নষ্টকই চাইএ।

নোক নাষ্ট: জষ্ট জষ্টন (২০০৭) (শোধ) দানকৰ ফীন্ডৰৰ্কমঁ জুড়ন
বহৰাঁক প্ৰমাণ অছি। আ তেঁ দানকা নেপালীয ঠেথিনীক
নোকনাষ্টধৰ্মী শেৰমপীযৰ কহন জাগত অছি।

অপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাউ।

২.২৪.নিগ্গানন্দ মণ্ডল-অপনে ৰংগমে ৰংগাএন ৰামভৰো মৰ

নিগ্ৰানন্দ মণ্ডল

ঔপনে বৰ্জমে বৰ্জাএনে বামভৰোম মৰ

কেহন মৃদৰ্শন মূৰূপ । ঔব্ৰন্ত চমকৈত ওজপূৰ্ণ ঔভাৰ্যঁ নাৰানৰ ভৰন ঔপ্ৰতিম ঔাকৰ্ষণযূজ মৌৰভপূৰ্ণ মৌম্ৰ নযনাভিৰাম মূষ্টিঔাগত মূখাণ্ৰতি পৰ ম্যাষ্টনে নযনক ঔপনযন ম্যাহিৱে মঁ হোগত ঙ্ৰে জে নিবন্তৰ ঔপনা রেগক প্ৰৰাহমে নিশ্চনে মৰিতা জেকাঁ রঁহৈত বহৈত ঙ্ৰে বিনা বোকশোক ঔপন মণি জডিত মস্তিষ্কক ঔানেম্ব পৰ ঔংক্ৰবিত রৌষ্কিকতাক ঔযাতনকেঁ জীৱন ঔা জগতক ঔ্ৰিতিজধৰি ঔানোকিত কৰৰ ভাগিৰথী মৱেপ্ৰযাম্যঁ মমাজ,ম্যাহিৱ ঔা মঁষ্কৃতিক নেনে ঔপন জীৱনকেঁ ৱিষমে দুৰ্গাংগযোক নীনকঁঠ জেকাঁ ৱিষপান কই শ্ৰোতা, পাঠক ঔা দৰ্শককেঁ ঔপন মৃজনম্যঁ ঔমৃতপান, ৰযপান কৰৌনিহাৰ জনিক মমকানিন মমানোচক নোকনি মপ্ৰেম, মম্মান, মম্লেহ কহৈত ৰহনি জে কাপডিকে চানি পৰ ফুষ্টনি ঔাপডি, ঔাগ ৱাহএ কাপডিমৰ মৌথিলী ম্যাহিৱকেঁ শ্ৰুৱষ্কিমে মহল্লপূৰ্ণ যোগ ান দৈত মিথিনাৱামীক মাথ মগৌৰৰ ঔঠ ক দেনাখিছ । কাপডি ম মানে বামভৰোম কাপডি মৰ ।

দানক মাহিগিক আ মণ্ডাৰক ম্বৰতী মন্ততা আধাৰিত মিথিনা হোগক রা অম্মিতা অম্মিপ্ৰিৰিত মধেমক কোহ-কোন হধৰি পমৰিত ছনি । দানকা পোৰপোৰমে মিথিনা আ মধেশ মজিৰ আছি । তেঁ নেপাতমে মংঘিতা অএনাক রাঁদ মধেশ প্ৰদেশমে গাঠিত মধেশ প্ৰজা প্ৰতিষ্ঠানক পহিন অধ্যক্ষক কমান মম্হাৰনে ছ ি । মধেশপ্ৰদেশমে বহন বিভিন্ন ভাষাভাষিক মাহিগ-অম্বৰাগী, ভাষাপ্ৰেমী, কনাপাৰখী নোকনি হিনকা উপৰ মাহিগক মভৰিধামে নীক মহল্পূৰ্ণ কাজ হোগক যে প ক বিছওনে আছি ।

ৰস্বতঃ মৌথিনী মাহিগক এহন কোনো বিধা নহি জে হিনকায়াঁ রাঁম গেল হোগক । কৰিতা, গীত, গজন, লেখ, আলেখ, নিৰঁক্ষ, শোধ, বিপোৰ্তাজ, মমিফা, কথা, উপন্যাস, নাটক, ফিল্ম, গীতি ক্যামেঠ আদি হিনক বেঁমিয়ান গ্ৰতিমভ আছি । নহি আৰঁ নহি দীৰ্ঘ কৰিতা, তোৰে মংগে জএৰৌ বে গুজৰাঁ, দাগনী উপৰ বেঁহেত গংগা, এম্পী ভাগৰম কথা মংগ্ৰহ, ঠেকান পৰ আলেখ মংগ্ৰহ, মীতা ফিল্মমে প্ৰমিফগীতক লেখন, জষ্টজাষ্টন, জানকীক মহিমা, হমৰ গৰীৰীএ হমৰা বৰদান লগেএ, মেহনতিকে বোঠী পকরান লগেএ আদি গীত, জনকপু ধাম ব যম ফেত্ৰকা মাঁক্ৰতিক মম্বদা আ একৰ অঁগ্ৰজী অম্বৰাদ য়েহো, ৰাজকমন আ স্ত্ৰী পৰ শোধ, মধেশ আন্দোননপৰ কেন্দ্ৰিত ঘৰম্হা উপন্যাস, আদি উলেখনীয় গ্ৰতি আছি । গামঘৰ আ অঁজ্জৰ মৌথিনী পত্ৰকাৰিতাক একটা এহন ৰাজমাৰ্গ বেঁনল জাহিপৰ ময়ৌকে মংখ্যামে এখলুকা নামী হস্তাক্ষৰ নোকনি ওহিঠ ময়ঁ ডেগাডেগী চনৰাঁক ম্বৰুআত কএনে বহনৰাঁত ককৰোয়ঁ লুকাএল

ৰস্বতঃ ও একষ্টা এহন ৰ্যাজি, জে কহিয়ো দাৰ্শনিক ঠ স্তক
 জেকাঁ, কহিয়ো ঠমকোৰিক ৰজা জেকাঁ, কহিয়ো চুস্কীয নেথক
 জেকাঁ । কহিয়ো পশ্চিমী দৰ্শন, চিন্তন আ ৰোমান্টিম জুমক
 একষ্টা পাত্ৰ জেকাঁ । কহিয়ো পূৰীয ধৰ্ম, খ্ৰম্ ্ম, দৰ্শন আ
 খ্ৰনশায়নক জাতা জেকাঁ । জীৱিত ৰহনোহ খ্ৰিষ্টি । ও জীৱনক
 প্ৰলোক ফ্ৰণমে হৰেক ৰংজ মভক হিমারঁ কিতাৰঁক খাঁকনন মাত্ৰ
 নহি কএননি, ওহী ৰংজ মভমে জীৱাক উক্ৰেষ্ট উক্ৰেণ্টা
 জীজীৱিষা পোয়ননি, আওৰ খ্ৰপনে ৰংজমে ৰংগা জাএৱাঁনা
 ৰ্যাজিৱ্ব । মূঁহ মিমৰী ৱৌন কৰৈনা, মূদৰ্শন ম্ ৰপ,কনা,মাহিৱ
 আ মগ্গাৰক মংগম,খ্ৰফ্ৰ,খ্ৰাজ আ খ্ৰন্দাজক
 ত্ৰিৱেশী, ৱঁদাৱিধাৱাদী মশজ হস্তাফ্ৰৰ আদৰ ীয ৰামভৰোম
 কাপডি্ ভমৰ মৰ ।

কহিয়ো উমেৰমঁ উফনাএন,উমঠাম মাতন জে খ্ৰকমৰ ঠৌকাক
 তনায়মে ৰহৈত খ্ৰিষ্টি জে ককৰা কোনা খ্ৰপন শঙ্কক ৰাণ্যমঁ ধৰতী
 ধৰা দী । মূদা খ্ৰমনমে কহীঁ ত একষ্টা এহন খ্ৰভিত্তাৰক জে
 মাঁঠেকে প্ৰাধ্যাপক ৱঁনৱাঁক কহিয়ো নৌন নহি কএননি মূদা
 ঠৌথিনীৱাঁনা নহি নেপানীৱাঁনা নোকনি মেহো হিনক প্ৰতিৱ্ব আ
 ৰ্যাজিৱ্ব পৰ শোধ কৰৈত ৰহনোহ । খ্ৰথাঁৱে জ্ঞান, চিন্তন, ৱৌনী আ
 নেখনমে নয ভেন নোক । মাৰ্জনিক মগ্গমভক মগ্গোফ্ৰনমে
 একদম প্ৰমিত মগ্গোখন, মূদা ৱিচৰণ মমাজ, ৰাজনীতি, জীৱন
 জগতক ৱিশান আ গহিৰা মমূদ্রমভমে কল্পনাক মতৰংগী পাঁখি
 নগা উডান ভৰৈত আ হেনৈত চুৱৈত,নঁখমিক হোণত । খ্ৰভুত
 ফিচৰ নেখনশৈলী । চিন্তন আ তৰ্ককঁে মৰন ৰপমে ৰেখাঁকন

কবৰাঁক জাদুগৰী গুশনতা । তাহিকে রঁগত হী উদাৰতাপূৰ্বক
ৰাখৰাঁক বেঁজোড় কনা ।

দানক তোৰা ম'গে জএৰোঁ বে গুজৰাঁ, গাঁগনী উপৰ বহেত
গঁগা, একটা খাওৰ বঁমন্ত, মৰুজ উগৰামঁ পহিনে, পেঠক
খাতিৰ, মহিষাসুৰ মূদাৰাদ, মূলীপৰ গজোত, বঁমঃ কোঠৰী
ওঁনাগত ধঁৰা, লকডাউন ডায়ৰী, নহি খাৰ
নহি, দীৰ্ঘকৰিতা, হানহিঁমে মিথিনাক নোকজীৰনঃ নোক মন্ ঠ
পোখী একটা নৰ কীৰ্তিমান ছাপিত কবৰাঁমে মফল ভেল খছি ।
হিনক বচনা মৰঁমে জীৰন, জগত খা প্ৰেম ৰ প্ৰণয় নৱানৱ ভ ন
খছি জে মৰাঁধিক ঋচিকৰ খছি । জাহিঁমে নাযক নাযিকাক
হাউভাউ, স্লৰ্শ, নৃগু খাদিমঁ দ্ৰবিত হোএৱ, শ্ৰ িত হোএৱ খা দ
তীন দিনধৰি মোন গুদগুদাএনে বহৰ । পাঠকক স্মাভাৰি প্ৰতিপ্ৰিয়া
। হিনক কথামভমে জাঁঘ ৰা বক্ষস্বনক ৰাঁত মাত্ৰ নহি হোগত
খছি, ওহিমে নোভ, মোহ, কাম, গ্ৰেগু, মমাজ খা ৰাজনীতি উপৰ
চোষ্টগৰ প্ৰহাৰ মেহো বহেত খছি । বঁমুক
মন্ত্ৰমভ, গুৰান, বেদ, উপনিষদ্, ৰাঁগৰঁন... কী কী নঁগ্ৰ বহেত
খছি ? লেখনমে বিশ্বমভক প্ৰয়োগ জাদুগৰী । তামমাম, হৈমিয়তক
প্ৰদৰ্শন, খাডস্বৰকমঁগ পূজাপাঠ কবএৰাঁনা তোঁগী পণ্ডিত
পুৰোহিত, মৌনানা, পাদৰী মভমঁ নই কই মমাজক খ্ৰন্থ পাখণ্ডী
ৰাজনীতিজ্ঞ খা স্কুল শিক্ষকধৰিক চৰ্তীকনা উপৰ বিনক মণ
ৰাংগ্যৰাণ প্ৰহাৰ কবৰঁ হিনক মৌনিক শিল্প ছনি । হিনক
মৌন্দৰ্যচৈত খা জীৱনক খাম ৰঙ ৰূপমভকেঁ বেঁৰ বেঁৰ নিঘাৰৰাঁক
মোন হোএৱ খ্ৰস্মাভাৰিক নহি । দানক ৰঁগত চঠিত ৰাংগ্য খা
বিচাৰপ্ৰধান শ্ৰুঁখনা গামঘৰ খা ডেলী একমপ্ৰেমে প্ৰকাশিত বচনা

আদি ৰঁহতোকঁ চোৰ পৰ শীৰ্ষক আ গ্ৰদী কৰ্ণস্ব বহৈত আছি ।
 কহিয়োকাল অ্পনা ম্ৰুতমে বহনায়ঁ অ্পন মামকালীন মঁগীমভ
 ৰীচক মঁৰাদ,চৌন,নোকমোঁক, মৌন, ৰাঁত কশৌৰঁনি আ ঠষ্টা
 গজ্জৰক হোগত আছি । তখন এনা নগৌত বহৈত আছি জেনা
 জীৱনক মভ ৰঞ্জমভ ওহি ঠাম পৃষ্ঠীনোক পৰ উতৰি আএল
 হোগক । জেনা দাৰ্শনিক, আধ্যাত্মিক আ মানৱীয় চেতক
 ৰঁহম,ৰিমৰ্শ আ চনফল শানদাৰ,ৰজনদাৰ আ দমদাৰ হোগত জা
 বহন হোগক । জনিক ঠষ্টামে মেহো অ্বনন্ত গহিৰাগ্ৰ হোগত
 চৈক, ও পৰিহায় আ ৰিনোদপ্ৰিয়তা মেহো ! গহিৰ মৌন্দৰ্যচেত আ
 মানৱীয় প্ৰেম । চেতনায়ঁ ভবন আ মাজন একষ্টা প্ৰাজ পাবৰফুল
 চন্না, ৰঁজু দাঁত আ অষ্টাহামক মনকাৰী হঁমনাগ্ৰ নাজৰাঁৰঁ ।

পচ্ছিনা মময়মে অ্ভিৰ্যাজিক অ্ভবিস্ফমে অঁথিগৰ,অ্যামল জনগণনা
 আ প্ৰদেশক ভাষাক নামাকৰণ আ ভাষাক জগেৰ্নাক নেন মাহিৰ
 অ্ভিবিস্তাক ৰূপমে ম্যামাজিক মঞ্জাল আ ৰিভিন্ন মিডিয়ামে খুৰেঁ
 মপ্ৰিয় দেখন গেনাহ আছি । অঁগ্ৰেজীমে কহন জাগত আছি জে গিভ
 অ ড্যাম ! মৌথিলীমে ৰাঁন মতনৰঁ । ৰিনা ৰোকশোক, কহএৰাঁনা
 ৰাঁত ঠাইঁ প ঠাইঁ কহৰাক ঠাই, লিখৰাঁক ঠাই । ৰাঁত
 জানিম্যফ,দ শ্ৰী, ৰিনা কোনো হিচকিচাহষ্ট গনত তল্পক ৰি ুফ
 আৰাজ উঠাএৰঁ । জাইঁমঁ লোককে দুঃখ হএতনি তকৰ কোনো
 হিঁকিব,পৰৱাহ নহি । এহিমঁ কেও গনত বঁম্ৰমত ৰা অ্পন হিত
 নহি হোগত মে কহিয়ো নহি বঁমি মকলনি । অর্থ অ্বনর্থক িছু
 গল্প কথিনা নহি হোগ তাইঁপৰ ডাগ্ৰবেক্শ প্ৰহাৰ কৰৰঁ জে
 জীৱনকঁ ৰঞ্জ মভমে ভোগৌত আছি ৰিনা টোঁগ, ৰিনা মশ, ৰিনা
 তথাকথিত ম্যামাজিক ভয় ! মীধা অর্থ নহি ভেশ্বৰ, হিনক গহিঁৰ

আ গম্ভীৰ বচনামে । তথাপি নযমে বঁহএৱাঁনা স্নভাৰ হিনকা 'পৰ্ব্বনিক গন্ঠেনেক্চু-অন' অৰ্থাৎ কৰ্তোঁ কোনো বিষয়মে গাতাৰ মূচনায়ুজ প্ৰৰচন দেখিহাৰ বিদ্বান্ আ বিদ্বতায়ুজ িদ্বতা, বিচাৰ আ চিন্তনমে দানক উচাণ্ৰ আ আয়াতন অত্ৰনেনীয় অছি । বৌদ্ধিকতা, চিন্তন আ বিচাৰক তহমে(মমানস্ৰ) বাঁ নহি মিননা পৰ ককৰোয়ঁগ অচি জাএবঁ হিনক স্নভাৰ মৰ্ব্বজনিন ভই গেল অছি ।

এহিমভ বাঁতক পুষ্টি কৰবাঁক বেঁগৰতা নহি । নোক হিনক পুতিল্প আ ব্যজিল্লমঁ নীক জেকাঁ পৰিচিত অছি । কহৰামে কোন হৰ্জা নহি জে নাষ্টক লেখন, ষ্টেনিফিল্ম(একষ্টা আওৰ বঁমভ), পত্ৰকাৰিতা(গামঘৰ,,কাষ্টিপুৰ,মুপ্ৰভাত, জনকপুৰ একমপ্ৰেম, কথামঁগ্ৰহ,কৰিতা,নিৰঁক্ষ ময়পত্ৰী,আঁগন,মঁস্ৰৰণ আদি)ক যাত্ৰা,মাৰ্ব্বজনিক মণ্ড আযোজন ৰ মণ্ডানন জনকপুৰ ফিল্ম ফেম্ঠীভন, অস্তৰ্ব্বাষ্টিয় মৌখিনী মম্মেনন, জন পুৰ মাহিল্ৰ উমেৰ) আদিমে মৰাৰোঁৰি দুৰঁল্যামঁ,ৰম্যাদন আ পৰেখন্যামঁ মহজে েষ্টি মকৈত অছি । বঁউ ম্-অদগৰ লয়◆◆ে হিনক ম্খাপ্ৰাতিক জাদুশোনা কিনকা নহি মম্মোহিত কৰৈত হএতনি । আওৰ কী কৰাঁ ? মাফ কএন জএতৈক জে হিনক ভাগীৰথী মল-প্ৰযামঁ মাহিল্ৰ আ মণ্ডাৰমে প্ৰৰাহিত অনেকানেক পুতি আ বচনাক উল্লেখ নহি কই মকন হএবঁ, হমৰ ছোষ্ট মস্ৰিধক জে কৈদ কএনে বহয় তকৰ শঙ্কমে গঠৰাঁক ঠেষ্টি কএন । ভমৰমৰক প্ তি হমৰ কহৰঁ গএহ বহত অখনেক ব্যজিল্ল আ পুতিল্পক পৰিছাৰীমে হমৰ গ্ৰ শঙ্কচিত্ৰ স্নীকাৰন জাএ ।

মৌখিনী ভাষা এৰং মাহিগ্ৰমে ঞ্চননীয যোগদানক কদৰ ঞ্চা মম্মান স্কৰূপ পৰমাদৰণীয় বামভৰোম কাপডি় 'ভমৰ' মৰক নেপানক মহামহিম বাঞ্ছপতিদ্বাৰা 'মু পৰ্ৱন জনযেৰা শ্ৰী ৃতীয় পদক' প্ৰাপ্ত কৰৱাঁক মৌভাগ্য প্ৰাপ্ত ভেলনি । বাস্তৱমে নিবস্তৰ ৯০ বৰ্ষধৰি ঞ্চপন জীৱনক মৰাঁধিক হিম্মা মৌখিনী, নেপানী, হিন্দী মাহিগ্ৰ, পত্ৰকাৰিতামে ব্যয কএনিহাৰ ব্যজিত্বকঁে মম মান কৰৱঁ মঁছা স্লয়ঁমে মম্মানিত হোএৰঁ ঞ্চি ।

কহৱাঁক কোনো ৰেঁগৰতা নহি জে ও বৰ্ষ হিনকা নেন মুখদ বহননি ঞ্চা মৌখিনীক নেন হৰ্ষক, এহিদ্ৱাৰে জে নেপান মৰকাৰদ্বাৰা মুপৰন জনযেৰাশ্ৰী তৃতীয়মঁ মম্মানিত হোগতে েৰি নগানগ ফেৰ নেপান মৰকাৰক মঁস্কৃতি, পৰ্যষ্টক এৰং ন গৰিক ঁভ্ৰয়ন মন্ত্ৰানযদ্বাৰা বৰ্ষ ২০১১ কে 'মহাকৰি েৰকোঠা পুৰস্কাৰ'ক নেন ঁযনিত ভেলাক মমাদ মুনি মগৰ মিথিনা ুন্ত হৰ্ষিত, ঞ্চাহাদিত ঞ্চা ৰিভোৰ ভেল । তেঁ পৰমাদৰণীয় ৰবিৰ্ধ ঁ পত্ৰকাৰ ঞ্চা মাহিগ্ৰকাৰ শ্ৰী বামভৰোম কাপডি় 'ভমৰ' মৰকে নমন মাহিত হাৰ্দিৰ ৰঁধাঞ্ৰ এৰং শ্ৰুভকামনা । ঁক্ৰে পৰ ঁ কাক বৰ্ষাত । মময ঘূৰেত ঁ, মময ঁহেত ঁ ঞ্চা মময এৰং মমাজ নগানীকেঁ মূন্যাঁকন মেহো কৰেত ঁ দেৰ য়েৰে । মবুঁৰ কৰৱাঁক ঁহী । দেৰ হৈ ঞ্চক্ৰেৰ নঁঞ্ৰ ঁহে দাৰাৰ কতৰোঁ নাঁগৰি ফৰফৰৰোঁ ।

মধ্ৰেশ প্ৰজ্জা প্ৰতিৰ্ধঁানক মম্প্ৰতি ঞ্চধ্যক্ষ ভেলনা পৰ ফেৰম ঞ্চনেকানেক শ্ৰুমকামনা, ঞ্চশেষ মঁগনকামনা ঞ্চা ঞ্চপনেক জীৱন মাৰ্থক, মূজনময ঞ্চা মুখময দাঞ্চএ মে ঞ্চমঁখ্য কামনা ।

-निगानन्द मण्डल, जनकपुरधाम, नेपाल

अपन मंत्र्य editorial.staff.videha@gmail.com पर
पठाउ।

ॐ अंकक अग्यान्त बचना

৩.গদ্য খণ্ড

৩.১.জগদীশ প্ৰমাদ মগুন- স্মৃতিতা (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস)

৩.২.জগদীশ প্ৰমাদ মগুন- শাষ্ট কষ্ট ৰাস্তা (নব্বুকথা)

৩.৩.নন্দ বিনায় বায়- ভোঁষ্টৰেঁঠা

৩.৪.বৰীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ- মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ৩১-৩৬ ম খেপ

৩.৬.গুম্বাৰ মনোজ কশ্যপ-ঋহাৰ ঘাই নড়েত

৩.৩.নিৰ্মলা কৰ্ণ- ঋহি শিখা (খেপ-১১)

৩.৭.সঁতোষ গুম্বাৰ বায় 'ৰঁশোহী' মংগৰৌনা (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস
১২ম খেপ)

৩.৮.ঋঠাৰ্য বামানন্দ মগুন-জাতি ৰঁনাম জাতিৰাদ/ ধৰম ংকষ্ট
মুজ

৩.৯.ডা. কিশন কাৰীগৰ-পুৰুস্কাৰী গুৰ্গা পুৰুস্কাৰ ৰঁঠা ডকৈত

৩.১০.নান দেৱ কামত- কথাকাৰ নন্দ বিনোম ৰায় জী কে কথা
পোথী 'অমল পূজা'/পোথী স্মীক্ষা- "সমিয়া ৰোপনি"

৩.১১.গুন্দন কৰ্ণ- মৌখিলী বীহনি কথা- বীড়

৩.১২.খ্ৰাশ্বতোষ গুমাৰ মা- জীৱনক সীথ

३.१.जगदीश प्रयाद मशुन- सृठिता (धाबाराहिक ँपन्याम)

जगदीश प्रयाद मशुन

सृठिता (धाबाराहिक ँपन्याम)

'सृठिता' धाबाराहिक कपेँ ङपरँ प्राबसु डेन 'मिथिना दर्शन'मे, जे पहिने प्रिंठेमे ङपरँ रँद डेन आ मात्र पी.डी.एफ. मे ङ-प्रकाशित ढअथ नागन आ फेब मेहो रँद डेने। आ तेँ 'सृठिता'क मेहो ङपरँ/ ङ-प्रकाशित हएरँ रँद डेने। अही अनोकमे

এ উপন্যাস ধাৰাৱাহিক ৰূপে এ-প্ৰকাশিত কএন জ বহন
থছি।- মম্বাদক।

দোমৰ পড়ার

দিনক তীন ৰঁজে। বিনামদের স্মৃতি উঠি কই হাথ-মুঁহ োগ
দবৰঁজাপৰ ৰেঁমৰেঁ কএন চনা কি স্মৃথদের নোশামে পানি,
কঠোৰীমে পীমান ভাঁগ নেনে পৰঁঠনৈন। কঠোৰীমে ৰাখন ভাঁগকেঁ
বিনামদের ঞপন হাথক ঞ্ৰাংৰক চুঠকীমঁ দেখএ নগনা জে ভাঁগক
পীমান নীক ঞছি কি নছি। কিএ তঁ বিনামদেরকেঁ এ বুম্নন চৈন
জে ভাঁগক নীক পীমান তখন মানন জাগএ জখন ও পানিমে
ঞনৈগ জাগএ। মানে এ জে ভাঁগক জেহেন পীমান হোগএ তেহেন
ওগমে নশাক মাত্ৰা ওতে ৰেঁমী হোগএ। চুঠকীমঁ দেখনা চাগত
বিনামদের বুম্নি গেনা জে ভাঁগক পীমান নীক ঞছি। তহীকান
বিনামদেরক নংগোষ্টিয়া মংগী নিশাকান্ত মেহো পৰঁঠনা।

নিশাকান্ত ঞা বিনামদের মংগে-মংগ গামক স্কুনমে পড় ে চৈথা
দনুক জন্ম স্মৃন্ত পৰিৱাৰমে ভেনে নোকৰী-চাকৰীক খগতা নহিযেঁ
চেনৈন, তঁএ ঞ্ৰাগু পড়ৰকেঁ ওতে জৰুৰী দনুক পিতা নছি
বুম্ননৈন। তঁএ ঞ্ৰাগু নহিযেঁ পড়নৈন। ঞপন জম্মীন-জথোক কাগজ-
পত্ৰৰ দেখৰঁ, মহাজনীক ৰঁহী-খাতাক হিমারঁ-ৰাঁৰী কৰৰঁ, ৰঁম
এতৰেঁ খগতা চেনৈন।

পিতাক ঞমনদাৰীমে জহিনা বিনামদেরক তহিনা নিশাকান্ ক
পৰিৱাৰমে মহাজনীক কাৰোঁৰ চনৈত ৰহৈন। মানে ৰূপেও-পেয়া

আ আন্না-পানিক মূদি-মরাঁগ দনু পবিরাবক খানদানী পেশা না।
ওনা, উঁয়াবীমে বিনামদের অয়গবে ঙ্গেথ মূদা নিশাকান্ত তীন
ভাঁগক উঁয়াবীমে ঙ্গেথ। পিতাকেঁ মূগনা পছাগত নিশাকান্তক
পবিরাবমে মন্ত্ৰেতিক বঁষ্টরাবা নই কই তেহেন বিন্নাদ ঙ ন জে
মহাজনীক মঁগ-মঁগ আধামঁ রঁয়ী জমীনো মূকদমেবাজীমে ঠনি
গেতেন। মূদা বিনামদেরকেঁ যে নহি ভেতেন। অয়গব উঁয়াবী বহনে
দিযাদী বিন্নাদ নহি ঙঠতেন। নিশাকান্তকেঁ দেখিতে বিনামদের
বঁজনো-

“আঙ-আঙ ভয়াব..!”

নিশাকান্ত বঁজনো-

“ভয়াব, কী হান-চান অছি?”

বিনামদের বঁজনো-

“হান-চান কী বহত..! মমযে তেহেন দুবকান ভই গেন অছি ে
যদিখন মনমে অরঁএ- এহেন জিনগীমঁ মবরঁ নীক। কী মময
ছন আ অখন কী ভই গেন যে বঁমিয়ে নে পেরঁ বহন ছী..!”

তেরীচ মূখদেরকেঁ আগুমে ঙাঠ দেখি বিনামদের মঁহ ঘ মাকই
বঁজনো-

“ৰৌখা, এতৰেঁ ভাঁগমঁ কাজ নহি চনতহ। জেতে খননহ তেতে
খাৰো নেনে খাৰঁহ। তেঁৰীচ হম দনু ভযাৰ গপ-মগ কৰে চী।”

পিতাক ৰাঁত মনি মখদেৰ মনে-মন ৰিচাৰনক জে খপনা-নে জে
ৰখনে চী মানে খাধা পিতা-নে খননে চন খা খাধা খপনা-নে
জে ৰখনে চন, তাৰেঁ মএহ খানিকই দই দগ চিঞন খা তাৰঁত
পত্ৰীকেঁ পানিমে ভীজৈনে দই দেৰঁগ। ৰিনু ভীজন প ্তীকেঁ
পীমলামঁ ও ৰম থোড়ে ওঁত জে ভীজনমে খৰেঁএ। মএহ কেনক।

ভাঁগক গোনা দেখি ৰিনামদেৰ মখদেৰকেঁ কহনখিন-

“ৰৌখা, খপনে নে ওহিনা ভাঁগ খা নগ চী, মূদা জখন দৰ জাপৰ
ভযাৰ চনি এনা তখন ওহিনা খাএৰঁ উচিত হএত। কনেক দুধো
খা ঠানিযোঁ নেনে খাৰঁহ। পাকল কেৰা তঁ ঘৰমে নহিয়েঁ হেতহ।
তগ নে খনেৰে চৌকপৰ কথীনে জেৰঁহ। ঠানিয়েঁ-দুধমঁ াজ চনা
নএহ।”

পিতাক ৰাঁত মনি মখদেৰ খাঁগনমঁ দোমৰ নোঠামে দুধ খা ঠানীক
ডিৰঁৰা খানি ভাঁগ ঘোড়নক। দনু নোঠা ভাঁগ, দনু ভযাৰ মানে
ৰিনামোদেৰ খা নিশোকান্ত পীৰঁ নেনে। ভাঁগ পীৰঁ ঠকাৰ কৰেত
ৰিনামদেৰ ৰঁজনা-

“ৰৌখা মখদেৰ, দু কপ চাহ নেনে খাৰঁহ।”

ওনা, চাহক নাওঁ মূনি নিশাকান্ত কনে তাৰতম্ব কৰএ গনা মূদা
বুঁমল বহৰেঁ কৰেন জে বিনু চাহ পীনে থোড়েক দেবীয়াঁ ভাঁগ ঞ্চপন
বঁগ ঞ্চনেএ মূদা চাহ পীনে যে নহি হোগএ, নগনে বঁগ ঞ্চা ি
জাগএ।

মূখদেৱক হাথমে চাহক কপ দেখি বিনামদেৱ বঁজনা-

“ৰৌ-ঞা, চাহ বখি একৰেঁৰ ঞ্চাৰো ঞ্চাঁগন জা ঞ্চা পানক মভ মমচা
ঞানি ঐঠাম বখি দহক, ভই গেনহ তোহৰ চুটী। পচাগত হম দনু
ভযাৰ গপ-মপ্প কৰেঁত বহৰঁ।”

পানক মভ মমান মূখদেৱ ঞ্চানি পিতাক ঞ্চাগূমে বখি ঞ্চপন
ভাঁগক ওৰিয়ানমে চলি গেল। তেঁৱীচ দু-দু ঘোঁষ্ট চাহ দ নু গোৰে
পীৰেঁ নেলেন। ভাঁগক বঁগ কনী-কনী দনুক মনমে মূড়িয় বী দি-ঞ
নগল বহেন। জগয়ঁ দনুক মন থোড়েক ফুহৰাম যেহো দ-ঞ
নগলেন। তেমৰ ঘোঁষ্ট চাহ পীৰেঁ বিনামদেৱ বঁজনা-

“ভযাৰ, কী জুগ-জমানা চল ঞ্চা ঞ্চখন কী ভই গেন। হোগএ জে
এহেন জিনগীয়াঁ মৰেঁ নীক..!”

নিশাকান্ত কচহৰিয়া নোক। মানে কোষ্ট-কচহৰীক ঞ্চাৰাঁ-জাহীয়াঁ
জহিনা বঁজে-ভুকৈক ঠং বঁদৈন গেল জৈন তহিনা বৌনী-বাণীক
শিকাৰী যেহো বঁনিযেঁ গেল জৈথা। মূদা যে বিনামদেৱ নহি জৈথা।

কোঠ-কচহৰীমঁ কহিয়ো ভেঁষ্ট নহি ভেন জৈন, ভেঁষ্টো কেন
হোগতৈন, নে কহিয়ো একোঠা কেয়মে মৃদগ্ৰা বঁনি চাঢ় ভেনা আ
নে মৃদানহ বঁননা। মৃদা নিশাকান্ত অ্ৰপন ভৈয়াৰীক বঁৰাদম
কোঠ-কচহৰী জাগত-অ্ৰেঁত প্ৰকা খেনাঢ় বঁনি গেন জৈখ। মাচ্চ
ফঁয়ৰেঁক ঘৃমোঁখা জান জকাঁ ভাষাক ঘৃমোঁখা জান ফেঁকৈত
নিশাকান্ত বঁজনো-

“ভয়াৰ, কহনো গেন অ্ৰচ্চি নে জে ‘বঁশ বঁটে তঁ বঁঞ্ছো ন-অ্ৰএ।”

জিচ্চামা কৰেঁত বঁনামদেৰ বঁজনো-

“মে কী ভয়াৰ?”

বঁনামদেৰক জিচ্চামা দেখি নিশাকান্ত বঁমি গেন জে জান
স্বতৰনা। জহিনা বেপাৰী যভ অ্ৰপন পূজী নগা পহিনে গহঁকীক মন
মোহৈএ, মানে নম্ৰনা দেখা-দেখা কই পষ্ট্যৰেঁএ, তহিন
নিশাকান্ত অ্ৰপন যমাংগ যবঁহক বঁন্দা কৰেঁত বঁজনো- “ভয়াৰ,
জহিনা বেঁমী যমাংগ বঁত্ৰনামঁ পবঁৰাৰমে অ্ৰগৰাহী নগৌএ, জেনা হমৰা
পবঁৰাৰমে নাগন তেনা তঁ ভগৰান অ্ৰহাঁকেঁ নহি কেনৈন। কেতেক
মৃন্দৰ পবঁৰাৰ অ্ৰহাঁক অ্ৰচ্চি। বেঁঠা অ্ৰাগ্ৰ.এ.এম. কই নেনৈন। অ্ৰাৰঁ
কী চাহী। ‘বঁত্ৰহি পুত্ৰ পিতাক ধৰ্মে..।’ অ্ৰহীঁ যন-যন ধৰমাত্মোক
পবঁৰাৰমে নে বাধাবমণ যন বেঁঠাক জন্ম হোগএ।”

ওনা, বাধাৰম্ণপৰ বিনামদেৱক মন ভীতৰম্ণ জৰন ছেনেহে মৃদা
 আৰুমে চাহ-পানক আকৰ্ষণ অ্পনা দিয় খাঁচ নেনে ছেনে। তাৰেঁ
 তক দনু গোৰে আধায়ম্ণ ৰেঁমী চাহো পীৰেঁ নেনে ছনা। জগম্ণ ভাঁগক
 নহকাঁ, যোহো মনমে নহকএ নগল ছেনে। পৰিৱাৰক বিচাৰ
 বিনামদেৱক মনম্ণ হৰ্ষি চাহ দিয় আৰিঁ গেল ছেনে। ৰঁজনো-

“ভয়াৰ, অ্পনা মভ কী চাহ পীৰেঁ ছী, নোককেঁ পীৰেঁত দেখ
 ছিএ তঁ মনকেঁ বুম্ণেঁ ছী। একৰেঁৰ মাস্মৰ গেল ৰহী। মেঁমনা মাৰ
 মনেষ্টৰীমে ৰহেঁএ ও গাম আএল ছনা। ও জে চাহ পীযৌনক ওহন
 চাহ নে জীৱনমে কহিযো পীনে ছেনোঁ আ নে ভৰিমক কহিযো
 পীৰাঁ।”

বিনামদেৱক ৰাঁত মূনি নিশাকান্ত ৰঁজনো-

“ভয়াৰ, ঠীকে অ্হাঁ কহেঁ ছী। ঐঠাম, অ্পনা মৱঁহক গাম- ৰমে
 জে চাহপত্তী অ্ৰেঁএ ও কোনো চাহপত্তী ছী, জহিনা ধানমে খখৰী
 হোগএ তহিনা চাহক খখৰী ছী। একৰেঁৰ অ্ৰমাম গেল ৰহী।
 ওগঠাম ৰাঁধক-ৰাঁধ চাহক খেতী দেখনিএ। অ্পনা মৱঁ জকাঁ কি
 ওকৰা মৱঁহক ৰাঁধ অ্ৰি। পহাড়ী গনাকা ছে। ৰঁড়কা-ৰঁড়কা
 পহাড়ো অ্ৰি আ খেতো-পথাৰ কি অ্পনা মভ জকাঁ ঠৌৰম অ্ৰি।
 ওম্হৰ ডুপৰ-নিঠাঁ, নে-ডুঁচ খেত মভ ছে, জগমে চাহক েতী
 হোগএ।”

নিশাকান্তক ৰাঁত মূনি বিনামদেৱ জিজ্ঞাসা কৰেঁত ৰঁজনো-

“স্নেহে ছী, ওম্হৰ-খামাম-মে খপনা মভমঁ রেঁমী রঁৰখো হোগএ?”

বিনামদেরক বিচাৰমে বঁগ ভৰিত নিশাকান্ত রঁজনো-

“মে কি কোনো চোৰাএন রাঁত স্নেহে ছী। খপনা মরঁহক কে কহএ জে দুনিয়াঁমে মভমঁ রেঁমী রঁৰখা ওগঠাম হোগএ।”

‘রঁৰখা’ স্নি বিনামদের রঁজনো- “তখন তঁ খপনা মভমঁ মহৰ-নম্হৰ ধাৰো-ধাৰ হএত খা পনিয়াহ ফয়নো মানে পনিগৰ জজাতো খপনা মভমঁ রেঁমী হোগত হএত?”

নিশাকান্ত রঁজনো-

“ব্ৰহ্মপুত্ৰ ধাৰক জে নাওঁ স্নেহে ছিএ ও খামামে নে খছি। ওহী ধাৰককাতমে একটা পহাড় ছে জগ পহাড়পৰ কামৰূপ কামাখ্যা মন্দিৰ খছি। ওহী গনোকামে নে দেশক খান গনোকাক নোককেঁ গদহা-হৰিন, গাএ-মান রঁনা খেতমে চৰৰেঁএ।”

তেৱীচ দনু গোৰে চাহ পীৰঁ পানো খা নেহে ছনো। ভাঁগক খুমাবী দনু গোৰেকেঁ চঠি গেল ছেনে। বিনামদের রঁজনো-

“কেহেন ধাৰ খছি ব্ৰহ্মপুত্ৰ?”

নিশাকান্ত ৰঁজনো-

“কেহেন ধাৰ খ্ৰিষ্টি ৰঁহুপত্ৰ..! কহৈ-মুনৈ জোকৰ খ্ৰিষ্টি। মোঠা-মোঠী যএহ ৰুঁম জে খপনা মভ জৈঠাম বহৈ চী, একৰা গংগা-ৰঁহুপত্ৰক মৌদান কহন জাগ চৈ। ওহন মৌদান জগমে গংগা মন পৰিত্ৰ খ্ৰা ৰঁহুপত্ৰক মন্তান মন নোক ৰঁমৌএ। তখনে ৰুঁমি নিযৌ জে কেহেন ধাৰ খ্ৰিষ্টি। জেকৰা হিমানয় পহাড় কহৈ চিঐ, তেকৰ উত্তৰ হোগত পহাড়মঁ উত্তৰন খ্ৰিষ্টি। পহাড়ক কাতে-কাত পূৰঁ মূহঁ তিৰুঁত হোগত ৰঁহৈত খ্ৰাগু জা দক্ষিন মূহঁ ভেন খ্ৰিষ্টি। রএহ ধাৰ ৰঁহুপত্ৰ চী। দেখৰৌ তঁ ভৌন-ডেবৌন ৰুঁমি পড়ত। তেহেন ভয়ঁকৰ ধাৰ খ্ৰিষ্টি..!”

বিনামদের ৰঁজনো-

“ছোহু ধাৰ-ধাৰক গপ। জেতএ চৈ যে খপন জানত। ওমূহৰ পানো নোক খাগএ খ্ৰাকি এক নম্বৰ চাহেঠা পীৰৌএ?”

নিশাকান্ত ৰঁজনো-

“জেতে পান ও মভ খাগএ তেতে খপনা ঐঠামক নোক থোড়ে খাগত। খপনা ঐঠাম তঁ নোক গীত গৰৌকান পান খাগএ খ্ৰা ৰাঁকী মময় দাঁত ঠুঁঠে দুখাৰে নহিযৌ খাগএ। ৰাঁধক-ৰাঁধ মপাৰী গাছ দেখৰৌ। ওমূহৰেয়ঁ খপনা মভ দিম মপাৰী খ্ৰৌএ। জে বা

“খ্যামী স্মপাৰী কহৈ চিহ্ন।”

নিশাকান্তক ৰাত স্নেত-স্নেত বিনামদেৰক মন ঘূমিকই
পৰিৱাৰপৰ চলি এলৈন। পৰিৱাৰপৰ খৰিঁতে ৰঁজনা-

“ভয়াৰ, খহাঁ কহনৌ জে হমৰ মমাংগ, মভ ৰঁজোওমঁ ৰঁদন্তৰ খছি
তগমঁ কী নীক হমৰ ৰেঁঠা-ৰাধাৰমণ-খছি।”

বিনামদেৰক ৰাত স্নি নিশাকান্ত মোচলৈন জে খমল ৰাত খাৰঁ
উঠন। তঁএ কিছু খাৰো খপন পৰিৱাৰক নিন্দা কিএ নে কৰী
জগমঁ বিনামদেৰ খপন কৰৰেঁ কৰতা। জখন খপন পৰিৱ ৰক
নিন্দা কেনাগ শ্বক কৰৰঁ তখন ওগ ৰীচমে ঠেঁঠ-মোম কৰেত
চনৰঁ জগমঁ গোষ্ঠী নীক জকাঁ ৰৈমত...। নিশাকান্ত ৰঁজনা-

“যে কী ভয়াৰ?”

এক তঁ বিনামদেৰক মন ৰাধাৰমণপৰ জৰনে ছেলৈন তেপৰ
ভাংক নিশা যোহো নীক জকাঁ চঠি গেলৈন। ৰঁমঠেত ৰঁজনা-

“ভয়াৰ, ৰেঁঠা-ৰেঁঠী কেতৰৌ পঠি-লিখি লিখএ মূদা জঁ ও মাতা-
পিতাক বিচাৰমে নহি ৰহন তখন ওকৰ পঢ়ৰঁক কোন মোল
ৰহন।”

ৰিনামদেৰক ৰিচাৰমে ৰীহ ফাউঁত নিশাকান্ত ৰঁজনো-

“ভযাৰ, নহি বঁমনোঁ ঞ্হাঁক ৰিচাৰ। ৰেঁঠা-ৰেঁঠীকেঁ মাএ-ৰাঁপক ৰিচাৰমে বহৰঁ, কোনো কি নৱ ৰিচাৰ ছী। মভ দিনমঁ হোঙত ঞ্হাৰিঁ বহন ঞ্হিছ ঞ্হা ঞ্হাগুও মভ দিন হোঙত বহত। শাস্ত্ৰ-পুৰা কি কোনো মূঠ কহনে ঞ্হিছ।”

নিশাকান্তক ৰিচাৰমঁ ৰিনামদেৰক মন জেনা ঞ্হাৰো ক ঞ্হা গেনেই তহিনা ৰঁজনো-

“ভযাৰ, কী কহৰঁ! ৰাধাৰমণ ওহী দিন চিভ্ৰমঁ উতেৰ গেন জগ দিন ঞ্হপনা মনে ৰিৱাহ কই নেনক। ঞ্হৰী কহঁ জে জেঁঠাম ৰীম নাথ ৰূপেয়াক কাৰোৰাঁৰ ছন, মানে ৰীম নাথ ৰূপেয়া দহেজ ে দই বহন ছন। ও পৰিৱাৰকেঁ ঘাঠা নগৌনক কি নহি। ভেয়াৰীমে নোকক নেত ভাগযে দেখি নে ঘটেঁ ছে।”

ওনা, নিশাকান্তকেঁ বঁমন ছেনেই জে ৰিনামদেৰ ঞ্হা ৰাধ ৰমণক ৰীচ ৰেঁচাৰিক মতভেদ ছেন, মূদা তগ মভমঁ ঞ্হনবঁম ৰনি নিশাকান্ত গোঠী চানেই ৰঁজনো-

“নীক জকাঁ নহি বঁমনোঁ ভযাৰ?”

ৰিনামদেৰ ৰঁজনো-

“ৰাধাৰমণ জখন খ্ৰা.গ্ৰ.এ.এম.ক পৰীক্ষা পায়ো নে কেনে চনে, তগমঁ পহিলুকে বাঁত ছী। ওকৰ বিবাহ কৰেক বিচাৰ ভেন। বুমনে খ্ৰি জে তীনু ভাঙক উয়াৰীমে ও মভমঁ জেঠ খ্ৰি। খপনা জীৰেঁত জঁ তীনু বেঁঠাক বিবাহ-দান নগ কই নেৰঁ, খ্ৰা খপনে কোনো ৰাজা-দেৰঁ ভই গেন তখন তঁ খনেৰে নে মূগনা পছাতিযো একটা কনক কপাৰপৰ চড়নে বহত জে ফলোঁ খপনা ধিয়া-পুতাক বিখাহো-দান নে কৰা মকন। খনকে ভৰোমে জনমোনে খ্ৰি।”

মহ দৈত নিশাকান্ত ৰঁজনো-

“গ্ৰ কী কোনো খ্ৰীষ্টা-ক মংগ হোগত। মভকেঁ এহেন কনক লগিতে ছে। মমাজক মূহকেঁ কিযো ৰোকি দেত।”

নিশাকান্তক বাঁত মনি বিনামদেৰকেঁ বুমি পড়লেন জে ভয়াৰ খপন বিচাৰানুকুল বিচাৰ দই বহন ছেখ। তঁএ খ্ৰাৰো মভ বাঁতকেঁ কিএ নে বিকছা-বিকছা বিচাৰ নই নী...। বিনামদেৰ ৰঁজনো-

“ভয়াৰ, কী কহৰঁ! বেঁঠাক কিৰদানীমঁ মমাজ হমৰাপৰ হঁমি বহন খ্ৰি মূদা খকনহুখ বেঁঠা-নে ষ্টেনমন..!”

বিনামদেৰ শঙ্কক গৰ্হীৰ পল্লা তাকি জহিনা চৌৰীমে (মানে গৰ্হীৰগৰ খেতমে, জগমে পানি ৰঁমৌত হোগ খ্ৰা ওগমে খনেৰুখা কেশৌৰ ফড়ৈত হোগ, ভনেঁ ওকৰ ডুপৰকা খোঁগটা দেখেমে কাৰী নগৌত

দাখ্ৰএ মৃদা ননৌন য়েহো হোগএ) কেশৌৰ ঙখাড়ি খাগত তহিনা নিশাকান্ত খপন পল্লা ঙখাড়ি বঁজেক মন বঁনৌনৈন মৃদা তহীকাল মনযনা চাহ নেনে বিনামদেৰ নগ খৰৌ ছেনী কি হিবণীক খাঁখি জকাঁ নিশাকান্তক খাঁখি চমৌক ঙচনৈন। মনযনাকেঁ দেখি নিশাকান্ত বঁজনো-

“ভয়াৰ, ঘৰৱানী দেনৈন তঁ ভগৱান হমৰা দেনৈন। জহিনা মূনৈ ছিঐ নে জে জখন মমুদ্র মখন ভেন, জগমে বিন-খমূত দ নূ নিকনন। পৰোমনিহাৰ ৱাৰীক কেহেন জে কিমূহৰো নপক-নপ খমূত পৰৈম দেনক খা জখন মাঠি গেলৈ তখন নপক-নপ বিন পৰমনক। মহএ ভেনৈন হমৰো ঘৰৱানীকেঁ বঁনৰৌকান বিনধাতাকেঁ। গণেশজী জকাঁ জখন নমহৰ পেঠ খা নমহৰ মাথ দেনখিন তখন ওহী খাকাৰক নে খাঁখিযো দিতখিন, তেহনে ঘৰৱানী হমৰো কপাৰমে ❖❖খি দেনৈন।”

ওনা, বিনামদেৰ ভাঁগক নিশামে ঙখিয়া নগন ছনা তঁএ নিশাকান্তক ৱাত নীক নগৌ ছেনৈন মৃদা মনযনাক মন কঢ়ুখা ঙচনৈন। কঢ়ুখা গ্ৰা ঙচনৈন জে ঐঠাম হম দনু পৰানী মানে পতি-পত্নী ছী মৃদা নিশাকান্ত তঁ য়ে নহি খছি। মৃষ্টিক জে চনা-প্ৰক্ৰিয়া খছি এহেন ৱাত বঁজেক কী পয়োজন। ৱাঠিয়াঁ ৱাত জে দনুকেঁ দোস্তী ছৈন, খপনা জগহপৰ ছৈন, কেনা খিয়া-পুতামে নোকক খাম-নতাম চোৰা কই তোড়ে ছনা, তগমঁ হমৰা কোন মতনৰঁ। মতনৰঁক ৱাত তঁ গ্ৰা খছি জে বঁঠহাকেঁ বঁঠাপৰ তামম-পীড়া চড়ন ছৈন, তেকৰা মমৰম কৰেত দনুক ৱীচ মমভা পেদা

কৰৈক নে চৈন। স্ননযনা বিনা কিছু বঁজনে, দনু কপ চা বখি
চোষ্টে ঞ্ৰাংগন দিয় ঘূমি গেলী।

স্ননযনা ঞ্ৰাংগন পৰ্ণচনো নে ছেলী কি স্নখদের ঞ্ৰাএল। স্ন খদেরকৈঁ
দেখিতে বিনামদের বঁজনো-

“ভযাৰ, গাৰীক-গাৰী বঁষ্টা ভগরান ভনেঁ নহি দেখ মূদা জঁ একোষ্টা
বঁষ্টা শ্ৰবণ গুম্মাৰ স্নন ভই জাএ তঁ বঁমী জে দয় হজাৰ বঁষ্টাৰনা
ৰাজা মগৰম্য নীক। বঁষ্টা-বঁষ্টীক জন্ম মাএ-ৰাঁপ দগএ ম দা
মাতা-পিতাক মূকুক ভাৰ তঁ বঁষ্টে-বঁষ্টীক মিব পৰ বহ এ। এক
মীমানপৰ হমৰা খুষ্টা গাড়ি দেনে। হম তঁ ওতৰেঁ িনক নে
জরাবঁদেহ ভেনিএ, জাৰেঁ ঞ্ৰাখি তকৈ ছী। মে জঁ বঁহি পুৰেবঁনা বঁষ্টা
ভই জাএ তঁ বএহ নে নকো-স্নৰ্গক দ-ঞ্ৰাৰি নগ তক পৰ্ণচা কৈএ।
গ্ৰ নহি নে জে মূহমে ভুকম্য ঞ্ৰাগি নগা ভতৰী তোড়ি ফেক দিঞ্ৰএ
তগম্য ও ঞ্ৰক্ষাক পাত্ৰ ভেন।”

ঞ্ৰপন স্নতৰেত শতবঁজক গোষ্টী দেখি নিশাকান্ত বঁজনো- “ভযাৰ,
কোনো হম ফূমি বঁজে ছী মেহো বঁাত নহি ঞ্ৰিছ। দনিয়াঁ জনেএ জে
জহিনা ঞ্ৰহাঁক পিতাকেঁ পচাম বীঘা জমীন ছেলেন তহিনা হমৰো
পিতাকেঁ বহেন। দনু গোৰেকৈঁ গামক মানিক নোক বঁমৈ ছেলেন,
বঁব-গুবঁব, দূ-মেব ঞ্ৰা দূ-ষ্টাকাম্য ঞ্ৰাটো হোগ ছেলখিন। স্ন ঞ
দেখিতে ছী জে তেহেন কৰাংগন ভাএ মভ ভেন জে ঞ্ৰখন তীন
বীঘাপৰ ঞ্ৰাৰি ঞ্ৰষ্টকল ছী। মূদা পিতাক ঞ্ৰমনদাৰী-মটো ক
খানদানী মনিকানা দোষ্টী তঁ দনু গোৰেক বীচ ঞ্ৰিছএ।”

নিশাকান্তক বিচাৰকঁ বিনামদেৰ ঞখন বিচাৰমে পুৰৱেঁত ৰঁজনো-

“ভযাৰ, ৰাধাৰমণে গাময়ঁ ঞখন পৰিৱাৰ নেই কই দুনিয়াঁ নিকনে
তঁ নিকনে। গামক মল্লেত তঁ হমৰ ভেনে। জাৰেঁ হম জীৰেঁ ছী
তাৰেঁ তক জহিনা মাদে-ৰাঁপক জিনগীমে স্মখ ভোগনোঁ তেহনে স্মখ
নে ৰেঁশো-ৰেঁশী তহিনা পুৰৱেঁ, মএহ নে চাহিয়ে। ভনেঁ নে কমাগ-
খশাগএ তঁ কী হেতগ। মাদে-ৰাঁপক মেৱা তঁ কৰেঁ। ঞখন জে
জমীন হম ৰেঁচৰেঁ, তগমে এক হিম্মা মানে তিহাগ জমীন তঁ
ৰাধাৰমণেক জেতগ। তগ নে ঐ দনু ভাঁগ-স্মখদেৰ ঞা ৰ মদেৰ-
ক কী ৰিঁগড়তা।” মঁহ চষ্টপষ্টৱেঁত বিনামদেৰ ঞগু ৰঁজনো-

“ভযাৰ, ঞগ জে স্মখদেৰ ভাঁগ পীযৌনক এহেন জঁ মৰঁদিন পিযাৰেঁ
তখন নে।”

তৌৰীচ স্মখদেৰ ৰাঁজনে-

“চাচাজী, মনিকানা দোস্তী কী কহনিএ?”

ঞখন চানক চানৰাঁজী পকৈড় চনোক জকাঁ চনোকীক ডাৰিপৰ মঁ
নিশাকান্ত স্মখদেৰ দিম্য তকৈত ৰঁজনো-

“ৰৌঞা, জহিনা হুঁ ভযাৰক ৰেঁশী ছুদন তহিনা হমৰো ভযাৰ-
ভাতিজে নে ভেনহ। ৰেঁশা-ভাতীজমে কোনো ঞন্তৰ হোগএ।

জহিলা নোক ঞ্পন রেঁঠাকেঁ বঁক্ষিপৰক রিচাৰ দেত বঁধিয়াৰ রঁনৰঁএ চাহেঁএ তহিলা নে হমহঁ চাহেঁ। তহুমে তঁ জে ঞ্ৰাগ ভাঁগ পিযৌনহ মে তেহেঁ পিযৌনহ জে মন শিৰজী-মহাদেৰক দৰৰাঁৰক দৰৰাঁৰীক ৰূপ পকড়া দেনে ঞ্ৰিছি, তেঁঠাম হমৰা ঞ্পনো তঁ ঞ্পনৰক ভাৰ মাথপৰ ঞ্ৰাৰিয়ে গেল কিনে?”

নিশাকান্তক ঞ্ৰনকাৰী ভাষাক ঞ্ৰথ স্ৰুখদেৰ নহি বঁমি পৌনক মৃদা শৰ্দ্ধক ত্ৰক-তকিয়া স্ৰনি তাক-তকৈত তকনহাৰ তঁ ভগয়ে গেল।
ৰাঁজন-

“চাচাজী, জহিলা ঞ্ৰংদকেঁ-মানে ৰামায়নিক ৰাঁনিক রেঁঠা-কেঁ, স্ৰগ্ৰীৰ মন চাচা ভেঁঠলৈন জগয়ঁ ৰামক দৰ্শনক যঁগ স্ৰগ্ৰীৰক ম্যাম্ৰাজ্য স্ৰীকাৰি নেলৈন তগয়ঁ ঞ্ৰহাঁ ভিন্ন হমৰ বঁমি চী। তহুমে জ্ঞান-ৰূপ ধাৰমে নহানক রেঁৰ। ওনা, নোকক ৰীচ গ্ৰাহে চলে ন ঞ্ৰিছি জে গৃঘাষ্ট-য়ঁ-গৃঘাষ্টক কেহনো গৃঘাষ্টিয়া কিএ নে দ-ঞে মৃদা মঁহক জ্ঞান তঁ দেৰী জ্ঞান চীহে কিনে তঁএ ওকৰা গ্ৰ ঞ কৰেঁমে ৰাদ-কেত্ৰক কোনো দোষ নহি।”

ওনা, স্ৰুখদেৰক রিচাৰ স্ৰনি নিশাকান্ত খুশিয়াএল মুল্লী মাৰ -মাৰি তৰে-তৰ ম্ৰসুক মুল্লী মাৰেঁ চনো। জেকৰা স্ৰুখদেৰ ঞ্পন রিচাৰক রঁড়হপন বঁমি ৰহলে চলে, মৃদা নিশাকান্ত মনে-মন ভি ঞ্ৰাক চিল্লা মেহো দেখি ৰহলে চনো।
ৰাঁজনো-

“ৰাঁভ স্ৰুখদেৰ, মনিকানা দোস্তী ভেলে, জেনা হমৰা-তোৰা পৰিৰাৰক

ৱীচ খ্ৰিচি।”

নিশাকান্ত খ্ৰপন ও ৱীশী পাথএ চাহি বহন চনো জগ ৱীশীমে দনু
দিশা ঘাৱ ৱীনন বহেত। চাহে ঠনঠা নাগে খ্ৰাকি স্মনঠা নাগে,
তাকি পুনঠা কৰৱঁ খ্ৰমান হএত। পুনঠা ভেন পূণ্যপূৰ্ণ।

তৌৱীচ স্মখদেৱ ৱাঁজন-

“চাচাজী, তগয়ঁ কী ভিন্ন হমৰা ৱুঁমি বহন চী। হম তঁ জহিনা
পিতাকেঁ ৱুঁমে চিঞন তহিনা খ্ৰুঁকেঁ নে ৱুঁমে চী।”

স্মখদেৱক ৱিচাৰ স্মনি নিশাকান্ত মনে-মন চপচপেনো। পচপেনো
গ্ৰ জে জহিনা ভাৰী ৱজনৱঁনো ৱংগা (ৱাংগ) কেঁ পানি জকাঁ খ্ৰাগিপৰ
পঘিনো কৌড়ীক (মমুদ্রী কৌড়ী, জগয়ঁ পঠামিযো খেন খ্ৰা
তাংৱিক মভ য়েহো চিভী-কৌড়ী ভাঁজি মাঁপকেঁ পকড েএ খ্ৰা
ৱান-ৱোধ খেনৱো কৰেএ।) মূহমে দেনাপৰ ঠঁঢ়াগতে ভৰিয়া জাগএ
তহিনা ভৰিয়াগত নিশাকান্ত ৱাঁজএ নগনো-

“ৱাঁভ..!”

তথীকাল ৱামদেৱ য়েহো পঁচনো। ৱামদেৱকেঁ দেখিতে নিশাকান্ত
ৱাভএ ‘ৱাভএ’পৰ খ্ৰপন ৱিচাৰকেঁ মনমে চ্মোড়ি খ্ৰঁষ্টকা ন নেন।
মন মানি গেল চ্ছেলেন জে এক তীৰমঁ দূ শিকাৰ কিএ নে পকড়ৰাঁ।

ভাষ মহাভাৰতক নড়াগমে ধনুষ্ম পহিৰে একতীৰ নিকলৈ ছল
 আ জেনা-জেনা আৰু বঁটুত জাগত ছল তেনা-তেনা ম'খ্যামে বৃষ্টি
 হোগত-হোগত দম-দম হজাৰ ভই জাগ ছল, তেঁচাম অ'পনে ভলৈ
 অ'চুন কি ভীক্ষ্মপিতামহ নগ ছী, মূদা একঠা মন্থ ত' ীহে।
 তখন দুগযোঠা শিকাৰ নগ পকৈড় মকৰাঁ। ভলৈ কৰুণা ৰোগ
 মহামাৰীএ কিএ নে ছী মূদা ব্যাকৰণক ত' গণেশজী জকাঁ
 কৰুণাক জানকাৰ অ'ছিএ, ত'এ একলৈগিক বঁনি বঁমাৰীকে
 অ'ধা-অ'ধী ত' অ'পনে কই নেনে অ'ছি তেঁচাম জঁ অ'ধেক পাছ যৌঁযে
 দুনিয়াঁ-ৰেঁহান ছী তেকৰ হান কী অ'ছি, মেহো নে মভ মনত। মুল্লী
 দৈত নিশাকান্ত বঁজনা-

“ৰৌখা, কমলপুৰ গামমে অ'পনে দনু গোৰেক পৰিৰাৰ মভম
 ধনিকো আ মভম' গজ্জতদাৰো পিতাক অ'মনদাৰীমে বহল। ওহী
 বঁৰাৰবীক দোস্তী দনু পৰিৰাৰমে অ'ছি। জহিনা তোহৰ বাঁৰা আ হমৰ
 বাঁৰু একঠাম বৈম খেৰৌ-পীৰৌ কৰেখ আ মভ তৰহক কাজ-
 উদমমে হমৰো পৰিৰাৰক মভ অ'ৰেঁ ছেনা আ হমৰো ঐঠাম জাগ
 ছেনা, পনৰহ-পনৰহ দিন বহৈ ছেনা। মূদা আগ ত' ও জুগ নহি
 বহল, নৰকা-নৰকা নোকো ভল আ নোকক ম'গ মল্লৈতিযো ভে
 আ তেঁম'গ নৰ-নৰ বিচাৰো ত' ভেৰেঁ কএল অ'ছি। জহিনা তোহৰ
 পিতাকেঁ মানে ভযাৰকেঁ অ'পনে পৰিৰাৰক ফিৰিয়ানীম' পনখেঁত
 নহি হোগ ছেন তহিনা হমৰো ভগযে গেল অ'ছি। ত'এ কনী আৰা-
 জাহী কমি গেল অ'ছি।”

নিশাকান্তক বিচাৰমে বিনামদেৰ অ'পন বঁড়হপন দেখি বহল ছেনা,

তঁও ম্বনভূৱেঁ ঠা নগ ৰঁজভূৱেঁ ৰঁনি ৰঁজনা-

“ভয়াৰ, কী কহাঁ। ৰঁনি কমেনে-খপেঁনে জেহেন পিতৃভজ ৰেঁঠা হোগএ তগমে চ্দামো ভৰি কমী দনু ৰেঁঠামে-স্বখদের ঞ্ৰা ৰামদের- নহি ঞ্ৰি। ওনা, মনমে কোনো এহেন ভৰমারেঁৱনা ভম ক ৰাঁয় ভই গেন হোগ, যে তঁ হনুমান জকাঁ কিযো চ্ৰাতী ফাৰি নহিয়েঁ দেখএ দেত, যে তঁ মম্বরো নহিয়েঁ ঞ্ৰি। ভায়, চ্ৰাতী তঁ চ্ৰাতী চ্ৰী, কখনো ঞ্ৰপন চ্ৰী ৰঁনি চ্ৰৱায় ৰঁনা ৰাঁয় কৰেঁএ তঁ কখনো চ্ৰাতীমে ম্ৰুকা মাৰি ৰেঁঠো-মূৰুক মঁতোখ মেহো কৰতে চ্ৰি। মূদা কিছু ঞ্ৰি তেঁযো তঁ দনু ৰেঁঠা তঁ হমৰে নে কহোঁত।”

ওনা, ৰিনায়দের ঞ্ৰপন জিনগীক নাপমঁ ৰাঁজনে চ্ৰনা, কিএ তঁ একটা কচহৰিয়া মঁগীক ৰিচাৰ মনমে জেনা ৰেঁম গেন চ্ৰেন তহিনা ৰেঁব-ৰেঁব ৰঁজে চ্ৰেথ জে কোশ-কচহৰীক খেন জহিনা জিনগী ভৰি একে শঙ্কমে ঞ্ৰষ্টকৌনে ৰহেঁএ তহিনা নে পৰিৱাৰোমে হোগএ। দ্য- ৰীম ৰঁখক জিনগী তঁ নোক ষ্টিষ্টহীক ষ্টিহিযোমঁ নিমাহি মকেঁএ। জেহেন জে কৰেঁএ যে তেহেন পৰেঁএ। যে কি কোনো হমৰেঁঠা বুমল ঞ্ৰি ঞ্ৰিকি মভকেঁ বুমল চ্ৰে। ঞ্ৰাৰঁ কিযো ঞ্ৰৰঁহৰ ৰঁনএ ঞ্ৰিকি ঞ্ৰকনথুক। যে তঁ ওকৰ নে কাজ ভেন...।

ৰিনায়দেরক ৰাঁত ম্বনি নিশাকান্তক মন তৰম্যা জকাঁ ধীৰে-ধীৰে তৰমএ নগনৈন, মূদা দনু ভাঁগক ঞ্ৰগৱানী দেখি নিশাকান্ত ঞ্ৰপন তৰমকেঁ তৰমমে মমোষ্ট মনকেঁ মাৰি চূপচাপ, ঙ্ৰজৰা ৌগ্ননা জকাঁ নষ্টকনহাক পাছ দৌড়ৈত ৰহেঁএ তহিনা নিশাকা ঞ্ৰত মেহো

অপনে জিনগীক মমৰূপে অৰুপে ভয়াৰুকেঁ বঁনবঁএ চাহি বহনে চুনা।
 কিএ তঁ জহিনা অৰুপে নিশাকান্ত তীনু ভাঁগক ভেয়াৰীমে গামক
 পনঠেতীমঁ নই কই কোঠ-কচহৰীক মর্দন কৰেত পচাম বীঘাক
 ফাঁষ্ট মৰুৰহ বীঘা হোগএ তেঁচাম বঁনবৰাঁষ্টমে পড়ি তীন-তীন
 বীঘাপৰ তীনু ভাঁগ চাঢ় চৈখ। ভায়, ধনেক ঔমকী নে ধন কক
 ধনকেঁ চাইএ। তঁএ কি মানো-মৰজাদা তগ নাগনে চাই জাগএ?
 মে তঁ নগ চাইএ, ও তঁ জুখানী মঁত্ৰক মূত্ৰ চী জে জেহেন
 পকড়েএ মে তেহেন পৰেঁএ।

নিশাকান্ত বঁজনো-

“ভয়াৰ, বঁপক হম বঁঢ় দনাৰ বঁষ্টা চেনিএন। তেবৰাঁ তক মানে
 জখন দুৰাগমন ভই গেন তহিয়া তক, জহিনা মাগযো তহিনা
 পিতোজী মভদিন বঁকনেনে-চহনেনে কহেত বহনা আ তেঁমঁগ কিছু-
 কিছু মিখেৰঁতো চেনা। মূদা আগ জঁ অৰুপে পান-মাত বঁখক
 কোঠগক বঁষ্টা-পোতাকেঁ কিছু অঢ়েৰোঁ কবৰেঁ আকি মিখেৰোঁ
 কবৰেঁ মে অহাঁক বোঁনো-বঁগনে বঁমত তখন নে। ওগ অৰোঁধক
 কোন দোখ অছি। দোখ অছি ওকৰ মাএ-বঁপক নে জে বঁঠাক
 জিনগীক হিমাবঁমঁ অৰুপে জিনগীক বস্তু নহি বঁনা মকনা।”

জহিনা অনৰৌক বিনামদেৰ তহিনা দনু বঁষ্টা, তেঁচাম নিশাকান্ত
 মনে উপদেশক। জে অৰুপে পৰিবাৰকেঁ চাই অৰুপে পৌত্ৰিক
 মল্লিত-খেত-পথাৰ-কেঁ পচহৰেঁৰ প্ৰতিশত দান জকাঁ গমা
 চুকনে চৈখ, জীৰনেমে এঁমঁ বঁমী ভগয়ে কী মকেঁএ। পঠীমো

প্ৰতিশত তঁ অ্পনো জীৱন-নে নোককেঁ চাহৰেঁ কৰী। নিশাকান্তক মনমে গ্ৰহো উঠেত বহৈন জে নিয়ভেৰো বাতি, মানে অ্ৰহ বক ঘনঘোৰো মমমমে তঁ শ্ৰু পক্ষক গজোৰিয়াক চান জকাঁ ওহনো মমমমে নে চান্দনী বাতি ৰঁনা চানিপৰ চম্কেক অ্পন পৰিচয় দেতে অ্ৰছি। তেতৰেঁ কিএ, ঘনঘোৰ অ্ৰহাৰমে মেহো জানচক্ষুয়ঁ প্ৰকাশপূঁজ প্ৰকাশমান হোগতে অ্ৰছি।

অ্পন ঠুঠেত জিনগী আ জিনগীক ৰিচাৰধাৰা গ্ৰাহকক গ্ৰাম ৰঁনিযেঁ গেন চৈন, মৃদা জহিনা মাঁপক মঁহমে পড়ন ৰেঁগ, জেকব অ্ৰাধায়ঁ ৰেঁমী ভাগ কিএ নে মূকুক অ্তক মীমা পাৰ কই েনে হোগ, মৃদা জঁ মঁহ উঘাৰ বহত মানে মাঁপক ম্হমঁ ৰাঁহৰ বহত, তহুতাত জঁ কোনো ফনিগাকেঁ উঠেত দেখত তঁ নপকৰেঁ কৰত। এহনে অ্ৰৱস্বামে পড়ন ৰিনামদেৱক জিনগী ৰঁনি গেন চৈন। জিনগী মোনহস্বী ৰোগগ্ৰস্ত ভই গেন চৈন। শাৰীৰিক ৰোগ জে হোনি মৃদা মানমিক ৰোগমঁ মৰনামল্ল ভই গেন চৈখ। মৃদা তেয়ো...। মোখিক পৰীক্ষা জকাঁ নিশাকান্ত ৰঁজনা- “ৰৌআ, ভোৰকা পান জকাঁ মঁহক পান ৰয়ৱিহীন ভই মিঠিয়া গেন অ্ৰছি তঁএ পহিনে এক গিনাম পানি পীয়াৰঁহ, পছাগত পানো খুঅ্ৰিঁহহ। নগ ত এক ভাঁগ গিনাম-নোঠামে পানি আনহ, জগমঁ ভযাৰো পীৰঁ নেতা অ্ৰা এক ভাঁগ পান নগাৰঁহ। পানক মভ মমান নগমে চহে।”

জহিনা দুনিয়ামে কিযো পহিনে অ্পন জান দান ৰেঁষ্ট কেঁ কৰএ চাহেএ তহিনা নে অ্ৰনকা অ্ৰঠৰেঁমঁ মানে কাজ অ্ৰঠৰেঁমঁ পহিনে ৰেঁষ্টকেঁ অ্পন ৰুঁমি অ্ৰঠেঁৰতো অ্ৰছি। ওনা, দুনু ৰেঁষ্টক-ম্খদেৰো

আৰু আমদেৰো-ক মন দনু ভয়াৰক রাঁত-ৰিচাৰ মূনি দহনা-ভঁমিয়া
ৰহন ছেনেহে। তেঁৱীচ মখদেৰ ওম্হৰ পানি আনএ আঁগন গেল আ
গম্হৰ বিনামদেৰ ফুমফুমা কই বঁজনো-

“ভয়াৰ, এই অৱনুত ৱেঁঠাকৈঁ মানে আমদেৰকৈঁ, যদিকা মিখৱেঁ
ছিএ জে ৱৌখা মাএ-ৱাঁপক উফাৰ জেঠকে ৱেঁঠামঁ হোগ ছে আকি
ছোঠকে ৱেঁঠামঁ। ৰাধাৰমণক জে হান আছি যে দেখৱেঁ কৰে ছহক,
তখন তঁ তোঁহী নে ৱঁচনেহ। ৱীচক জঁ ৰাজা মগৰ জকাঁ দমো হজাৰ
ৱেঁঠা ৰহত তেৰক কোনো মানি আছি। এতে তক কি জিনগী ভবি
ৱাঁপ-মাগক দেহপৰ থুকো ফেকত তেৰো মানি নহিয়েঁ আছি।”

পিতাক রাঁত মূনি আমদেৰক নজৈৰ উঠনে। জে নিশাকান্ত পৰেখি
নেলেন। অখন নজৈৰমে নিশাকান্ত নজৰপন ভৰেত, মান
নজৈৰিক পানি ভৰেত বঁজনো-

“ভয়াৰ, মাস্বৰমে জে মোহৰমানা দেনে আছি, তেৰক জানকাৰী
মমাজো আ পৰিৱাৰোকৈঁ অখনে দই দিয়ো জে আমদেৰে মঁহমে
আগিয়ো দেত আ শ্ৰাক্ষো-কৰ্মক ভাৰ ওকৰে দগ ছিএ। তঁএ
অখনৱঁনা মোহৰমানা আমদেৰক ভেন।”

পানি পীৱঁ পান খা দনু ভয়াৰ-বিনামদেৰ আ নিশাকান্ত-পুন:
পৰিৱাৰক গপ-মগ্ন শ্ৰু কেলেনে। অখুনকা এম্ঠাএন নহি, ব্ৰিগ্ৰহক
ঠাগল মাৰেত নিশাকান্ত বঁজনো-

“ভয়াৰ, গামমে খ্ৰহাঁ-জোকৰ কএঠা রাঁপ ভেনে খ্ৰিছি জে খ্ৰপন
ৰেঁঠাকৈঁ খ্ৰা.গ্ৰ.এ.এম. ৰঁনৌনক!”

খ্ৰপনা জনৈত নিশাকান্ত ঠাগল মাৰি রাঁজন চনা ম্ৰদা ীন্
রাঁপূত-ৰিনামদেৰক মংগ খ্ৰা দনু ভাঁগ ম্ৰখদৰো খ্ৰা ৰামদেৰ-ক
মনমে ৰাধাৰমণক প্ৰতি জে ধাৰণ ধই নেনে চন, ও খ্ৰাৰ ধৰাহ
ৰঁনি গেন। জগমঁ ৰিপৰীত ভাৰক জন্ম তীনুক মনমে জগি গ না।
খ্ৰখন তক নিশাকান্ত খ্ৰপন পৰিৰাৰক তীন্ মমাংগক জিনগীক
কথা তেনা ৰঙী-ৰঁঙী ম্ৰনা চুকন চনা জগমঁ ৰামাৰ্থিক ৰাম-
নক্ষমণক ভেয়াৰীক ম্ৰম্ৰ নহি ৰঁনি মকন, ৰঁনৰৌ কেনা কৰেত
এক ৰাম পিতাক দংশ মেননিহাৰ, দোমৰ দহেজক দংশ মেননিহাৰ
ভেনা। তেঁঠাম মীতাৰাম কেনা ৰাধাৰমণ ৰঁনি মকৈএ। ৰাধাৰমণ-
নে তঁ িছু খ্ৰাৰাধএ পড়ে চৈ কিনে।

ৰিচাৰক দ্ৰম্ৰ তীন্ রাঁপূতক মনকৈঁ তেনা নে ঘুড়িয়া-পুড়িয়া ৰহন
চন জে তীনুক ৰঁকাৰে হৰণ ভই গেন চন। পগনাএন ৰাম
জহিনা চিটে-চুনমুনীক মংগ গাছো-ৰিঁৰীচকৈঁ মীতাক ৰিচয় পুছএ
নাগন ৰহৈখা। জে ‘হে খগ, হে মৃগ মধকৰ শ্ৰেণী, ত্ৰম দেখে মীতা
মৃগনযনী?’ তহিনা শান্ত ৰাতাৰৰণ দেখি নিশাকান ত দোমৰ
ঠাগল মাৰেত ৰঁজনো-

“ভয়াৰ, খ্ৰাৰঁ খ্ৰহাঁক ভাগ্য জগি গেন। ‘ৰঁঠহি পুত্ৰ পিতাক ধৰ্মে’
খ্ৰহাঁক মোনহোখনা ধৰম ৰাধাৰমণমে চনি গেন জগমঁ ওকৰ
ভাগ উগ্ৰ ভই জগি গেন খ্ৰা দনু ভাঁগ-ম্ৰখদেৰ-ৰামদেৰ-ক ভাগ্য

যেহো ওকৰে মে মানে বাধাৰমণমেমে চলি গেল, ফলাফল দনু
ভাঁগ বিন্ধ পানি চতুল নোহা জকাঁ কহিয়ৌ আকি গুম্হাৰক
আৱাক অধ-পক্ক বৰ্তন জকাঁ কহিয়ৌ, কঁচগুহক কঁচগুহে বহি
গেল।”

‘কঁচগুহ’ ঘনি ৰামদেৱ ৰাঁহিক শষ্ট মমষ্টেত ৰাঁজন-

“ভয়াৰ কাকা, অহাঁ দনু ভয়াৰ জঁ পীঠপৰ ঠাঢ় বহৰঁ মানে
পীঠপোহু ৰঁনল বহৰঁ তঁ এক ভৈয়াৰীকেঁ কে কহএ জে মন্ত্ৰবহষ্টা
ভৈয়াৰীকেঁ মীখা মকে ছী।”

ওনা, নিশাকান্ত মনে-মন বুম্ভৈত জে ঠীনক গৰমী কেতেকাল।
কম-মঁ-কম পহিনে ভানমো কৰৈজোগ ৰঁবতন ৰঁনহ তখন
অপনাৰেঁ খান-দ্র কহাএৱঁ। ছী কাগজ জকাঁ আ অপনাৰেঁ গম্ভৈ
ছী জে মোন-চানী জকাঁ হম্ভুঁ স্বৰ্ণ দ্রয়ে ছী। মৃদা নিশ কান্তক
অকাম চতুল মন একাএক ধৰতীপৰ অতৰনৈন। উত্বেৰতে মনমে
এনৈন জে কেকৰো কহনে ঠীন দ্রয় নহি ভই মকেএ যেহো তঁ
নহিয়ে অছি। মম্ভুহ ৰূপমে ঠীনোমে ভানম হোগতে অছি। ক ী
ওকৰা আগিপৰ চড়া, জখন ও আগিয়ে জকাঁ নাল ভই জাএ তখন
হাথক আগ্ৰমঁ ছুৰিঁ কই দেখিয়ৌ জে আন দ্রয়, ভলৈঁ ও মোনে
কিএ নে হোগ, ওগমঁ কম শজি ঠীনোমে ছৈ। উপদেশক জকাঁ
নিশাকান্ত মুখদেৱো আ ৰামদেৱোক উপদেশী ৰঁনি ভয়াৰকেঁ
কহনৈন-

“ভয়াৰ, দুনিয়াঁ জে বুম্হ, মূদা ঞ্পনো তঁ গম্মান-ধৰম ঞ্ছিএ, চাহে ঞ্পন রেঁঠা-রেঁঠী ঞ্ছিএ ঞ্ছিকি দুনিয়াঁক, মূদা ঞ্পন জে ম নৰীয কৰ্তৰ্য ঞ্ছি, তেৰো জঁ ঞ্ঠা কাতমে ফেক দেৰঁ, মেহো তঁ নীক নহিহেঁ ভেনা।”

ঞ্পন ভাৰক ভাৰপন বিনামদেৰকেঁ মেহো বুম্হি পড়লেন। জগয়ঁ মনমে একঠা স্বৰ্ণ-ৰূপা বিচাৰ ঞ্ছনাম জগি গেলেন। রঁজনো-

“ভয়াৰ, গণেশজী মন গ্ৰু ঞ্ছা ঞ্ছা ঞ্ছা ঞ্ছা মন জ্ঞানী কিযো কিএ নে হোখি মূদা বেদ বিহীত বিচাৰ জে “পিতা পহিনে গ্ৰু ঞ্ছিথ” তেৰো কিযো মুৰ্চিয়া দেত?”

নহনোপৰ দহনো ফেকৈত নিশাকান্ত রঁজনো- “ভয়াৰ, তাশক গেম-গেম খেনমে ভনেঁ নহনোপৰ দহনো ফেক দহনো দিযো মূদা “ষ্ট্ৰেন্ঠী এষ্ট”মে নহনে দহনাকেঁ নমৰেঁএ। খাএৰ মাময পেৰঁ ঞ্ছিহিনা ঞ্ছিষ্টী ঞ্ছকামমে ঞ্ছিষ্টিয়াগএ তগয়ঁ নোককেঁ কোন মতনৰঁ। মতনৰঁ তঁ এতৰেঁ নে ঞ্ছি জে ঞ্পন পৰিৰাৰক নমহৰ গতিহাম ঞ্ছি, জহিয়ামঁ মন্থ ঘৰ রঁনা পৰিৰাৰক মংগ বহএ নগনো তহিয়াক পৰিৰাৰ ঞ্ছী।”

নিশাকান্তক বিচাৰমে বিনামদেৰকেঁ গতিহামক কোন পল্লা ভ ঞ্ঠ গেলেন যে তঁ বিনামদেৰে বুম্হতা, মূদা মনক ঞ্পচপীমে ঞ্ছ ঞ্পাগত মূন্ধী দেত রঁজনো-

“ভয়াৰ, মভ দিন দনু ভাঁগকৈ কহৈ ছিঐ জে ‘ৰৌখা, হজাৰো ধৰ্মস্থান আৰু হজাৰো মৰোৱৰক ঘাষ্ট পৰ কিএ নে নহাএল হো , মূদা ৰেঁঠা-ৰেঁঠী নেত মাএ-ৰাঁপক যোৱা মভমঁ পেঘ ধৰ্মক কাজ ছী। পিতাজী জখন জীৱৈ ছেনা, ভৰি দিনমে তীনৰেঁৰ মছপ ন যোহো কৰৈ ছেনা। মমযমঁ পহিনে মূস্ৰাগজ ভই ফনকা মছপান কৰৱৈত ৰহিঐন। ও ত্ৰিকানদৰ্শী ছেনা। জখন মন ঠদাৰ ভই জাগ ছেলৈন তখন কহৈ ছেনা- ‘ৰৌখা ৱিনাম, জহিনা তুঁ যোৱা কৰৈ ছহ তহিনা তোৰো পচাম ৱীঘা জমীন খৰৈজ দেনে ছিখা মৰৈৱেঁৰ মছুও ভৰি মনমে যোগ-পীড়া নে খপনে ৰহত আ নে তোহৰ ৰহত। জঁ কিযো কহনিহাৰ কহত জে খহাঁক পৰিৱাৰ দেশক ভাৰ ৱনন খছি। যো ওকৰে কহনে ভই জেতগ। জহিনা খপন দেশ ছী তহিনা নে খপন দিনো-দুনিয়াঁ খছি, জগ পাছ নাগি খপন জীৱন ধাৰণ কেনে ছী।”

দনু ভাগ-স্বখদেৱো আ ৱামদেৱো-ক মন তেহেন মিথি-মানিনিক মথানীমে মথা গেল জে জহিনা দুনিয়াঁক হজাৰো ৱাঁষ্টমে হজাৰো স্বখ-দুখ নঠৈত খপন ছৰ্ত্ত পকৈড় লগএ তহিনা ছৰ্ত্ত পকড়ৈত স্বখদেৱ ৱাঁজনে-

“ভয়াৰ চাচা, খহাঁক যোমামে কহৈ ছী জে জহিনা মভ খপন মাএ-ৰাঁপক মানে মাতা-পিতাক যোৱা দুনিয়াঁমে কই ৰহন খছি তগমঁ কী হম কম ছী। জহিনা দুনিয়াঁমে দেখে ছী তহিনা কৰৈ ছী, তগ নে জঁ পিতাজী মনে-মন তকনীফ মহতা যো কিএ মহতা। ফনকো নে বুমএ পড়তৈন জে জখন আৰঁ মোৱাঁগনেমঁ পড়ৌনী যোহো শ্বৰ

ভই গেন খ্ৰিষ্টি, তখন স্কুলে জেতে খুজনে তেওঁৰো হিমায় নগ হোগ য়েহো কেহেন হএত।”

ওনা, ধাৰক ধাৰামে জহিনা খড়া-খুড়ীক মচনে-জমনে জমোঁঠ পানি কিএ নে মিনেত হোগ মূদা ধাৰাক প্ৰাহমে ওকৰোমে হেন গতিক মঁচাৰ তঁ ভগয়ে জাগ চৈ জগমঁ ওকৰোমে শৃঙ্খতা আৰিয়ে জাগ চৈ। খ্ৰী খলুকনে মখদেৰে বাঁজনে। কিএ তঁ জীৱনক এক পৰিস্থিতি ওহন খ্ৰিষ্টি জে খন্ডাৰক জিনগীমে নোক নহি পঠি পৰেঁএ। মূদা জে পৰিৱাৰে আৰ্থিক দৃষ্টিত মন্ডল খ্ৰিষ্টি, জগ পৰিৱাৰমে আ.গ্ৰ.এ.এম. ভই মকেঁএ, তেঁঠাম মহোদৰে দোমৰ-তেমৰ ভাএ শ্ৰমচোৰ কেনা বঁনি গেন খ্ৰিষ্টি। জে মখদেৰে খপনো নে বুঁমেএ। জহিনা গ্ৰহন নগনাপৰে বা খকামমে মূৰ্জ-চান-তাৰা বা পানিক ৱাদনক ঘণ্টমান দেখ, দেখনিহাৰ উপৰে-ঘাড়ে নে দেখেত হি জাগএ। ও থোড়ে বুঁমেএ জে মূৰ্জ কেনা কতিয়াএনে দেখি পঠেএ কি আনে গ্ৰহ-নক্ষত্ৰ কিএ কতিয়াএনে। ও তঁ ৱএহ দেখি মকেঁএ জেকৰা হৃদয়ে জ্যোতিষক জ্যোতি প্ৰদ্বনিত হোগনে। কহৈকানে তঁ মভকেঁ মভ কহৈ চিই ‘শ্ৰৱণ গুম্বাৰ জে মাএ-বাঁপক মের কেনেঁ ও গতিহাম-পুৰাণক খ্ৰিষ্টিতীয় ঘণ্টনা চী।’ ম া শ্ৰৱণ গুম্বাৰক জীৱনধাৰা আ মাতা-পিতাক জীৱনধাৰা কী চেনে ন, কেহেনে চেনেঁ আ কেতে প্ৰাহিত চেনেঁ য়েহো নে মৰ্হক মমক্ষক প্ৰশ্ন ভেনে। খএৰ জে ভেনে ও ত্ৰেতা জগক ঘণ্টনামে চনি গেনা। আৰ্ কি গ্ৰন্থমাৰমে ৱৌগনা জকাঁ ধিয়ান কৰেঁক ৱেঁহাৰ ৰহনে, আৰ্ তঁ মোঁগনে মঁচৰণে নখ নগনে খ্ৰিষ্টি।

নিশাকান্ত মনে-মন বিনামদেৰোক আ দনু ভাঁগ-সু দেৰো আ
ৰামদেৰো-ক নঙ্ক নীক জকাঁ পকৈড় নেনে চলা। সূঠ কেনা যচ
ৰঁনেএ আ যচ কেনা সূঠ ৰঁনেএ, খহী মীমাপৰ অ্পনাকেঁ চাঢ়
কৰেত নিশাকান্ত ৰঁজনা-

“ভযাৰ, গ্ৰ দেহে ব্যাধিক ঘৰ ছী।”

ৰঁজেক গ্ৰমমে নিশাকান্ত বৈচাৰিক বিষয় তঁ বখি দেলৈন, মদা অ্পন
মি়মিযো ভবি ষ্টিপ্লনী নহি দেলৈন জে খহী ব্যাধিযঁ নে মনুখ
ব্যাধাক ৰূপ পকৈড় ব্যাধিযঁ নিবৃতি ভই যকৈএ। কি জিনগী
ৰঁনৌনে ছী চাহক দোকানদাৰক আ অক্যামমে উঠেত গঁজন কেনা
নয়েক গেন? দিন-ৰাতি জঁ যে চিন্তা কৰত তখন ও গ্ৰ কেনা
ৰুঁমত জে যমাজমে মানে গামমে, পচায় ৰূপে-আ অ্যামদনীক
পৰিৱাৰ অ্পন ভেন তঁএ হমৰা দনু দিয় দেখএ পড়ত। এক দিয়
অ্যামদনীক ৰঁঢ়োতৰী কেনা হএত তঁ দোযৰ দিয় অ্পন পৰিৱাৰকেঁ
অ্পনা অ্যামদনীপৰ অ্যমখিৰ কৰেিক য়েহো অ্ৰি। জঁ যে নহি হএত
তঁ পৰিৱাৰ পাওন জাএত কিনে।

গপ-যপকেঁ অস্তিম মীমা দিয় ৰঁঢ়েঁত নিশাকান্ত ৰঁজনা-

“ভযাৰ, হম জহিনা অ্পনা ৰেঁঠা-ৰেঁঠীকেঁ ৰুঁমে ছী তহিন অ্ৰুঁক
ধিয়া-পুতাকেঁ ৰুঁমে ছী। ভনেঁ দনু ভাঁগ-সুখদেৰো আ ৰামদেৰো-
মানএ ৰা নহি মানএ, মদা অ্পনো তঁ কিচু কৰ্তব্যকেঁ নিমাহেত
ৰঁজনৌ। আৰঁ অ্ৰেঁৰ ভই গেন। পতা নগন জে ৰাধাৰমণ জা

বহন খ্ৰি, কান্না ভেন তঁৱে-ভাতিজ নে ভেন, ঘৰমঁ খন
 নিকৈন দুনিয়াঁ দিয়ৱঁত তঁৱে কম-মঁ-কম এতৰোঁ খ্ৰীৰবাদ দেৱঁ
 জৰৰী খ্ৰিএ কিনে জে কহিতিএ, রৌখা গাম-ঘৰক চিন্তা
 মিয়িযো ভৰি নহি কৰিহহ। হম মভ খ্ৰপন বুমি নেৱঁ।”

বাধাৰমণক প্ৰতি নিশাকান্তক প্ৰতিপ্ৰিয়াক খ্ৰাকনন তীন্ বঁপূত
 বিনামদেৱ এক-দোমৰ দিয় দেখি-দেখি কৰএ নগনা। মধ্যমৱৰ্গক
 পৰিৱাৰক মন্থকেঁ মামাজিক-খ্ৰাৰ্থিক দন্ দৃষ্টিএঁ তেনা বৈচাৰিক
 তাঁচামে তানন গেন জে ও শ্ৰমহীনক মঁগ ভোগী-বিন মী যোহো
 বঁনি গেন। জগমঁ পৰিৱাৰক তাঁচামে ব্যৱধান উপস্থিত ভেন খ্ৰা
 ধীৰে-ধীৰে মৃতুক কগাৰপৰ পঁচ গেন।

এক তঁৱে কচহৰিয়া লোক নিশাকান্ত, তহুমে গামক মভ জনৈত
 জে নিশাকান্ত মন গৰখাদাৰ দোমৰ গামমে কিযো নে জৈথ, খ্ৰপন
 চৌদহ বঁঘা খেত বঁচি কোণে-কচহৰীক জ্ঞান হাঁমিন কেনে জৈথ,
 তেঁমঁগ এহেন যোহো জৈথ জে মহোদৰে ভাগক মঁগ মভ ক ছ
 কেনৈন।

মামঁজম কৰৈত নিশাকান্ত বঁজনা- “ভযাৰ, একটা ৰাজা একটা
 জোগীকেঁ খ্ৰপন দন্ বঁষ্টাক যোৱা কৰৈক ভাৰ দেনৈন। জোগীকেঁ
 বঁচাবেমে ধোখা ভেনৈন, একটাকেঁ খ্ৰপনে জকাঁ জোগী বঁনৌনৈন,
 জে খ্ৰপনা ঘৰমে বহত। দোমৰকেঁ ৰাজমী জীৱনমঁ মণ্ডিত কেনৈন।
 জখন দন্ জ্ঞখান ভেন তখন জোগী দন্কেঁ ৰাজাক মামনে
 উপস্থিত কেনৈন। হনৈম কই ৰাজা-জোগীকেঁ খ্ৰপন হিমামে নই

নেলৈন। ঞপযোচ কৰেঁত জোঁগী ঘৰ ঘূমনা।”

ঞপন মন্তৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাও।

৩.২.জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডন- ঞাষ্ট কষ্ট বাস্তু (নেঘূকথা)

জগদীশ প্ৰমাদ মশ্বন

শাষ্টকষ্ট বাস্তা

খাগ চুখ মায়মঁ স্মৰিচাৰ ভায় মনৰোগমঁ পীড়িত ভই তৰে-তৰ গমমডি বহন চৈথ, মৃদা মঁহ ঠঠা কেবৰো নগ কিছু রঁ জি নহি বহনা খ্ৰিচি। রঁজরৌ কেনা কবতা? যোগো তঁ যোগ চ্চী জগমঁ মভ কিছু-নে-কিছু পীড়িত খ্ৰিচিএ। কিযো পুত্ৰ যোগমঁ পীড়িত খ্ৰিচি, তঁ কিযো ধনযোগমঁ পীড়িত খ্ৰিচি। মোঠা-মোঠী এনা বুম্বিযৌ ে একো পাগ নোক এহেন নগ চৈথ জে পীড়িত নগ চৈথা। খাগ খ্ৰম্নতানেমে কী দেখে চিঈ জে একদিম মদপানমঁ চূৰ ডাক্শৰ মাহেৰঁ বোগীক গনাজ কবএ রৌমন চৈথ তঁ দোমৰ দিম ভাঁগ-গাজাক মাতন ঠেম্বুরনা খপন বোগী নই পৰ্ণাঠেএ, তেঁঠাম জঁ বোগী নগ ডাক্শৰ মাহেৰঁকে পৰ্ণাঠেমঁ পহিনে রিৱাদ নহি হোজন, যোহো প্ৰপ্ৰুতিক প্ৰতিকূনে নে কহৌন জাএত।

পূৰ্ণিমাক প্ৰাতক দিন, মানে পূৰ্ণিমা ভেনাক এক দিন পছাগত,

স্মৃতিচাৰ ভায় কমলানন্দ কাকাকৈ ঋপন ভাতীজ দিয়া মাদ পঠোনৈন জে জেতেক জন্দী ভই মকৈন তেতেক জন্দী ভেঁষ্ট দৈখ। ওনা, এহেন বিচাৰ শিষ্ণাচাৰক বিপৰীত ভেন মূদা পৰিস্থিতিৰশ ঋপকুনো ভেন। স্মৃতিচাৰ ভায় ঋপন ম যোগ্য তেতেক পীড়িত ভই গেন জৈথ জে ঋখিক মূত বৈম গেন জৈন তঁএ শ্ৰৱণ গুমাৰক পিতা জকাঁ ঋহৰ ভই গেন জৈখ। ওনা, মমাদ পঠবৈমঁ পহিনে স্মৃতিচাৰ ভায় এতে মতৰকী কগয় নেনে জেনা জে যোমে ভেঁষ্ট কৰএ কহবৈন যে কেতৌমঁ ঔচিত নগ হএত। তঁএ পুত্ৰী যোগক চঠ মেহো ভাতীজমঁ কই নেনে জেনা।

কমলানন্দ কাকা স্মৃতিচাৰ ভাগক মমাদ স্মি গুম্ম ভই েনা। ঋদমী মাৰফদ জঁ কোনো জন্দৰাজীক মমাদ ঋবৈএ তঁ ওকৰ মহল্প ঋন দোমৰ মাধ্যমক মমাদমঁ বৈমী হোগতে ঋছি। কিএ তঁ ঋদমীক মমদিয়াক মানে ভেন মঁগে নেনে ঋএবঁ। তহুমে ঋজ্বক বঁদনন পৰিৱেশমে, ঋখন তঁ মাতা-পিতাক শ্ৰাফ ঋ গয়াক পিণ্ডদান মোৰাঁগনোমঁ দৈচনা পঠা ঋঋ নগন ঋছি।

ঋচাৰহ-ঔল্লেম বঁখক স্মশীনক মূহঁ মমাদ স্মি কমলা ন্দ কাকা পুচলখিন-

“বৌঋ, নীক জেকাঁ নগ বঁমনৌ।”

জহিনা কোনো নৰযুৱক জে ঋগ.এ.এম.ক মঁকল্পকৈ মনমে বোপি ঋপ্নন জীৱনকৈ মাধনা দিম মোড়ি মাধক বঁনি মাধনা কৰৈএ তঁ

ও নিশ্চয়ে মফনতাক মীঠী প্ৰাপ্ত কৰিতে খ্ৰি, তহিনা মানে ওহনে
নৰযূৰক জকাঁ ম্শীল রাঁজল-

“রাঁরাঁ, চাচাজী এতৰেঁ রঁজনা জে পুত্ৰীক যোগ্যঁ তেতে পীড়িত ভই
গেনোঁ জে খ্ৰাগুঁ দিম কিছু ম্শি নহি বহন খ্ৰি।”

ম্শীলক মংগে কমলানন্দ কাকা বিদা ভেনা।

কমলানন্দ কাকা খ্ৰা ম্ৰিচাৰ ভায় এক-দোমৰাক জীৱনক মংগী
ঠেখা। দনুক জন্ম একে দিন ভেন ঠেন। ম্ৰদা মমাজক জে
ৰেঁৱহাৰিক চনৈন খ্ৰি তগ খ্ৰনুকল কমলানন্দ ‘কাকা’ক ৰূপমে
খ্ৰা ম্ৰিচাৰ ‘ভায়’ক ৰূপমে ঠেখা।

দ্য কষ্টাক কৰীৰঁ হষ্টনেমঁ কমলানন্দ কাকা দৰৰঁজাক ওমাৰক
চৌকীপৰ ম্ৰিচাৰ ভায়কেঁ রেঁমল দেখি নেনে চনা, ম্ৰদা ম্হঁ ৰঁৰ ঐ
দুখাৰে বখনে বহনা জে জিনকা নগ এনোঁ হেন যে নে পহিনে
শোকতা, ম্ৰদা জে শোকতেন তিনকৰ তঁ খ্ৰাখিয়েক মূত রেঁম গেল
ঠেন তখন দেখেঁ কেনা কৰতেন। ওনা, কমলানন্দ কঙ্কাক
মনমে ঠিঠি গেল ঠেনৈন জে জেঁঠাম এনোঁ যে তঁ ঘৰৱাৰী
ম্যামমে ভেনা, ও খপন পৰিৱাৰক ম্যামা-মৰহদক রেঁৱহাৰ
কেহে❖❖ বখতা যে তঁ দনকৰ পৰিচয় ভেনৈন। তেঁৱীঠ গ্ন
মান-ৰোচ ৰাখৰঁ নেনপন ভেন। খপ্নন মন কমলানন্দ ক ্কাক
মানি গেল ঠেনৈন। তেঁৱীঠ ধীৰে-ধীৰে কমলানন্দ কাকা ম ্ৰিচাৰ
ভায়মঁ নগা তীনিযেঁক দূৰপৰ পঁঠনা। জোৰমঁ খখায় কেনৈন।

স্মৃতিচাৰ ভাগক মন তেনা ভাৱনামে ভৱিত ভই গেল ছেলৈন জে
 ঋখিক যংগ কানো মল্ল ভই গেল বহৈন। মৃদা তৈয়ো মনমে এহেন
 বিচাৰ তঁ বহৰেঁ কৰৈন জে কমলানন্দ কাকা জগঘড়ী নে পংঠনা
 ঋছি। মমযক যোগয়ঁ মৃদুৰ্ভ বঁনিযেঁ গেল ঋছি। কনী ফৰিক্লেয়ঁ
 স্মৃতিচাৰ ভায় চুনকৈত ৰঁজনো-

“খাৰঁ হম নগ জীৰঁ, তঁএ ঋখৰিয়ে দিন বঁম্বা।”

স্মৃতিচাৰ ভাগক বিচাৰ কমলানন্দ কাকাকেঁ কোনো ভাঁজেপৰ নে
 চঠলৈন। ভাঁজোপৰ কেনা চঠিতৈন, এক্লে দিনক জন্ম দনু গোৰেক
 ঋছি, ঋখন পচামো নে ষ্টপনোঁ হেন, তখন এহেন বিচাৰ মৃহম
 নিকানৰঁ মোহঁতগৰ থোড়ে ভেন। প্ৰমচন্দ ভাগক ঋপ্নন নজৈৰ
 ছেলৈন তঁএ ও পচামক নিঠেঁ, মানে চানীমকেঁ ঘপচানী
 কহলৈন। ফেৰ ঋপনে মন কমলানন্দ কঙ্কাক মানি নেনকৈন জে
 ভৰিমক কোনো তেহেন যোগমে স্মৃতিচাৰ যোগা গেল ঋছি জগয়ঁ
 বিচনিত ভই গেল ঋছি। জহিনা কোনো তেবৰাঁ ৰঁঠা ঘৰয়ঁ ৰৌড়া
 ৰৌন-মাড়মে পড়ি জাগএ ঋ ৰৌৰাগত-ৰৌৰাগত কোনো এ েন
 গুঠামপৰ চলি জাগএ জৈঠাম মৰৰঁ ছোড়ি দোয়ৰ বস্তা নগ বহৈএ..।

জগ হিমায়ঁ মানে জগ মাৰ্মিক ভাৱয়ঁ স্মৃতিচাৰ ভায় ৰাঁজন ছনা
 তেকৰ ৰিপৰীত ভাৱ কমলানন্দ কঙ্কাক মনমে জাগি গেল
 ছেলৈন। জাগিতে মন তমতমা গেলৈন জগয়ঁ চৌৰ পষ্টপষ্টলৈন,
 এহেন জে বঁড়িৰাণ ঋছি জে যংগে-যংগ বহিতো এতৰোঁ নে ুমি
 মকন জে গুম্হাৰক কঁচকো ৰঁবতনয়ঁ তল্লুক ঋপন জীৱন ঋছি,

জে কখনো হৰা ভৰন বৈলুন জকাঁ খুষ্-দে মষ্টেক জাএত।

কমনানন্দ কাকা ভাৰ বঁদৈন বঁজনা- “কী মময় ঞপনা মবঁহক
ছন ঞা ঞখন কী ভই গেন ঞছি..!”

স্বৰিচাৰ ভায়কেঁ যোহো ঞপ্নন ও দিন ঞ্মান পঢ়ি গেলৈন জগ দিন
বৈশী বঁঞহ ঞপনামঁ বীম পৰিৰাৰমে কৰাএবঁ মোচলৈন। তেঁমঁগ
একশা ধাৰা মনমে পৰাহিত ভেলৈন জগমে ঞপ্নন কৰ্তব্যক মঁগ
বৈশীক বৈশপনক বৌধ ভেন বহৈন। বৌধ ব্ৰ ভেন বহৈন জে জখন
পাঁচ বৈশক বীচ একশা বৈশী ঞছি, ওকৰ পিতা তঁ হম ওহিনা
ছিএ জহিনা বৈশক ছিএ। তঁএ বঁনা কোনো মথহানি কেনে
বৈশীকেঁ বী.এ. পাম কবৌলৈন। বী.এ. পাম কবৌনা পছাগত
ডাক্শৰ নড়কাক মঁগ বিৰাহ যোহো কবৌলৈন।

স্বৰিচাৰ ভাগক জমাএ ডাক্শৰী কই বহনা ঞছি। মূদা জখন
স্বনলৈন জে জমাএ একশা ওহন নোকমঁ ঞনেৰে ঞলৈম গেনা জে
জান নগপৰ ভুলন চৈন, তখনমঁ ডৰে স্বৰিচাৰ ভাগক মন থৰথৰ
কাঁপি বহন চৈন জে কী মোচি বৈশীকেঁ পোমনৌ ঞা দোমৰাক ঘৰ
হঁমী-খুশীমঁ বিদা কেনৌ ঞা ঞগ কী দেখি-স্বনি বহন ী। যএহ
মোগ স্বৰিচাৰ ভায়কেঁ তৰে-তৰে মড়ৈন কৰৈত মৰনামল্ল বঁনা
দেনে চৈন।

জীৱন-বনক বীহমে স্বৰিচাৰ ভায় তেনা ওমৰা গেন চৈথ জে
কোনো বঁশে নে স্বমি বহলৈন ঞছি। মন মমোমিকই বঁজনা-

“কাকা, ঐ জীৱনমুঁ মৃতু নীক।”

স্মৃতিচাৰ ভাগক বিচাৰ কমলানন্দ কাকা বিচাৰএ নগন্য ে
কখন কোন তৰহক মৃতু জীৱনমুঁ নীক হোগএ আ কোন তৰহক
ঋধনা? কিযো নীকমুঁ ঋধনা বঁনেএ তঁ কি গ্ৰহো ফুৰি থোড়ে ছী
জে কিযো ঋধনোমুঁ নীক হোগতে ঋধনা। মৃদা বিচাৰকে
বঁদনেত কমলানন্দ কাকা বঁজনা-

“দু নীকো ঋধি আ ঋধনো তঁ ঋধিএ। কিযো জীৱন নে মৰিএ
তঁ কিযো মৰিনে নগ জীৱিএ যোগো বাঁত নহিয়ে ঋধি, যোগো তঁ
ঋধিএ। জীৱন-মৰণক গপ-মপ ছোড়হ, ঋধন বেদনাক কী কাৰণ
ছহ তেপৰ ঋধি।”

স্মৃতিচাৰ ভায় বঁজনা-

“কাকা কী কহৰঁ, বঁজিমে লাজ হোগএ! মৃদা ঋধা নগ নগ বাঁজৰঁ
তঁ ধৰ্মৰাজক ঘৰ দোখী বঁবৰঁ।”

কমলানন্দ কাকা বঁজনা-

“ঋধন ঋধিকাৰ ছোড়হ, ধৰ্মৰাজ আ ধৰ্মক বিচাৰ পছাগত
কৰিহহ, ঋধন বাঁজহ জে কী ভেনহ হেন?”

স্মৰিচাৰ ভায় ৰঁজনো-

“ৰঁড় নীনম্যায়ঁ ৰেঁঠীক মেৱা কএ ঘৰ ৰঁমেৰ্নোঁ মৃদা ও ঘৰ উজৈৰ
বহনে খ্ৰিচি..!”

স্মৰিচাৰ ভাগক ৰিচাৰ কমনানন্দ কঙ্কাক মনমে মেঘক ৰাঁদনে
জকাঁ ঔমড়নৈন-ঘুমড়নৈন। ঔমড়নৈন গ্ৰা জে যোগো তঁ যোগ স্ত্ৰী,
হজাৰো বংগক খ্ৰিচি মৃদা মেৱা কএনে ৰেঁঠা-ৰেঁঠীক ঘৰ উজ ্ৰেত
দেখি কোনো মাতা-পিতাকেঁ যোগ হএৰঁ যোভাৱিক খ্ৰিচিএ।

স্মৰিচাৰ ভাগক ৰিচাৰ স্মনি কমনানন্দ কঙ্কাক খপনে মন ৰিচাৰ
দেনকৈনে জে কিএ নে ৰেঁঠীক উজড়ৈত দশাকেঁ এক নজৈৰ পহিনে
দেখি-স্মনি নী। ৰঁজনো-

“কনী ফড়িচাকই ৰাঁজহ।”

স্মৰিচাৰ ভায় ৰঁজনো-

“কাকা, জমাএ ডাক্ঠৰ স্ৰেথ মে তঁ বুমানে খ্ৰিচি?”

কমনানন্দ কাকা ৰঁজনো-

“কিএ নে বুমানে বহত। পিতা প্ৰোফেচৰ স্ৰেনখিন, মাএ ডাক্ঠৰ।”

স্মৃতিচাৰ ভায় ৰঁজনা- “অপনা দনু গোৰেক জন্মা এক কে দিন ভেনে আ অখন তক মঁগে-মঁগ চনিযো বহন ছী, মূদা অহাঁ নগ অখন তক একটা বিচাৰ, জহিনা পুঞ্চক দৰৱাৰমে অপন গৰীৱীক তশুত মূদামা নুকৌনে ছেনেথ, তহিনা হমহুঁ নুকৌনে বহন ছী যে পহিনে কহি দগ ছী।”

কমতানন্দ কঙ্কাক মনমে পৱিত্ৰ শীতনপৱন জকাঁ মিহকনৈন। মিহকনৈন গ্ৰ জে জীৱনক দনু দিম তনান অছি, মানে আগ ও দিম আ পাছুও দিম, দনু তনানক ৱীচ মনোদশাক বিচাৰ মেহো তনকৈত-ফলকৈত ৰহেএ, তেঁচাম বিচাৰমে মঁগপন অৱিত্তে অছি।

তেৱীচ অগ্নন নুকোনে ৰেঁথাকেঁ খোলেত স্মৃতিচাৰ ভায় জনা-

“কাকা, মনমে ওহী দিন ঠনকাক চোষ্ট জকাঁ নাগল জগ দিন মননৌ জে জমাএ মধেধকেঁ মাৰনৈন!”

ওনা, কমতানন্দ কাকাকেঁ তৰী-মঁ-ঘণ্টী ধৰিক জানকাৰী প্ৰোফেচৰ মাহেঁৰক বিষয়মে ছেছে মূদা জহিনা কৰীৰ দায় ক নৈন জে “ৱিঁশু উঁডী কে পনড়া তৌত হে মঁমাৰ”, তহিনা ন মভ মনুঙ্ককেঁ অগ্নন-অগ্নন তৰাজুক দনু পনড়া আগুএম ছেন, অপনা-অপনা নজৰিয়ে তৌনে জাওথা জীৱন জীৱন ছী, ঠপ্টা নহ । জে জীৱন জেতেক প্ৰিয়াশীল বহত ও জীৱন ওতেক ৱেঁমী ত্ৰিষ্ট দেত, মূদা জে জীৱন পৰজীৱী ভই গেল, ওগ জীৱনক ফল এহেন ভেষ্ট অশুঠিত নহিয়েঁ কহন জা মকেএ। জে জীৱনে ওহন ৱিঁনি গেল

জগমে মাএ কেতৌ, রাঁপ কেতৌ আৱেঁঠা-ৰেঁঠী কেতৌ বহত ওগমে
ৰেঁঠাৰিক কেতৰৌ প্ৰগাঠতা কিএ নে দাখএ মূদা ৰেঁঠাৰিক কমী
বহৰেঁ কৰত।

ৰূপনান মানে স্মৰিচাৰ ভাগক জমাএ, ৰেঁঠেয়ঁ পৰিৱাৰ-সমাজয়ঁ
হঠনে বহনা। জখন কি মাএ-রাঁপ স্ময়ঁ সমাজক প্ৰবুঁক্ষ েকতী,
মূদা দানকা খপনো মস্তানপৰ মোহ-মাশ্চৰ্য নহি ভেনেইন জে খপন
মস্তানকেঁ কময়ঁ কম খপনা স্তৰ তক ৰেঁঠাগয়ে যকেঁ ছী। মাতা-
পিতাকেঁ নীক আমদনী, ৰেঁঠা হাথমে ওতে পাগ দই দগ
ছেনখিন জে হাগয়ে স্কুনয়ঁ ৰূপনানকেঁ শৰাৰঁ পীৰেঁক চহেঁষ্ট নগি
গেনেইন। মেডিকনক ছাত্ৰ হোগত-হোগত মাতো-পিতাকেঁ খড়এ
নগনেন, মূদা ৰেঁঠা তঁ জৱান ভই গেনেইন। এহেন স্মিতিমে কদনা
পড়াগ সমাগু ভেনা পছাগত নোকৰিয়োক জোগাৰ কই দেৰেঁ আ
ৰিঁখাহো-দান কৰা খপন মাতা-পিতাক দায়িত্ব পূৰা কৰৰ। খপন
মনক স্মিচাৰমে ভৰন কমনানন্দ কাকা বহৰেঁ কৰেঁথ, ৰেঁজ া-
“দায়িত্ব পূৰ্তি হোগয়ঁ পহিনে প্ৰোফেচৰ যাহেঁৰেঁ ্ৰনানিয়ঁ ভৰি
গেনা!।”

জহিনা পেঁঘয়ঁ পেঁঘ দেহক ৰোগ দাখএ আকি মনক, জখন মচ
ৰাত মানে ওগ ৰিঁমাৰীক যহী কাৰণ ৰুঁমিমে খৰেঁএ, তখন ৰোগক
পীড়া স্তত: কিচু-নে-কিচু কমৰেঁ কৰেঁএ।

হৃদয় খোলি স্মৰিচাৰ ভায় ৰেঁজনা-

“কাকা, বেঁঠী মনযনাক কী গতি হএত!”

ওনা, কমলানন্দ কঙ্কাক মনমে খনেকো প্রশ্ন বেঁঠা-বুঁনক বুঁনবুঁনা জকাঁ মনমে উঠরোঁ কবেঁন আ খপনে ফুটি-ফুটি প্ৰাহিতো দাখ নগলেন। মূদা বিচাৰকেঁ মমেটিতে মনমে উঠি গেলেন, খখন তক খপনা ঐঠাম জেতরোঁ খোণিকই বেঁঠাকেঁ বাখন গেল তেতরোঁ বেঁঠাকেঁ নহি। জীৱিকোপাৰ্জনক কোনো অধিকাৰ বেঁঠিক হাথমে নগ বহন, জগমঁ ওকৰ আমেশজি জগেঁত, মূদা জে অছি তহীমে নে মভ ছী। বেঁঠী মনযনাক উঠ মনি কমলানন্দ কঙ্কাক মন দহৈল গেল ছেলেন, জগম মনমে উঠি গেলেন জে খখন তক জে বেঁঠিক জীৱন পৰিৱাৰ-মম জমে বহন ও ওহন বহন জেনা বেঁঠোঠা গাএকেঁ খাগলে দিয়োঁ ৰা নগ দিয়োঁ মূদা দহৈকান বেঁঠকা বেঁঠাীন নই কই পৰ্ণত জাউ, মএহ স্থিতি বেঁঠী-জাটিক পৰিৱাৰ-মমাজমে বহন অছি। মমাজোঁ তঁ মমাজ ছী, এক দিম জহিনা নেতিক প্ৰৱচন অকামমে গুঁজায়মান হোগত বহেঁএ তহিনা দ্যমৰ দিম পেঘ-মঁ-পেঘ অপৰাধ নগ হ গএ মেহো কেনা নগ কহন জাএত। খপনা ঐঠাম কিয়ানী জীৱন এহেন বহন অছি জে কিয়ান কিয়ানীপৰ আশ্ৰিত ছেথ, অধিকাংশ ওহন কিয়ান ছেথ, জিনকা কিয়ানী কবেঁক ওকাগত-খেতম মাধন ধৰি-নগ ছেন আ জে কিয়ানী নগ কবেঁ ছেথ দানকে মভ মাধন ছেন। ওনা, বেঁঠাগ মিম্ঠম মেহো অছি মূদা ওহো বেঁঠগ অছি। খাএৰ জে অছি, কমলানন্দ কাকা বেঁঠনা-

“মুৰিচাৰ, কান্হি দিন কী হএত তেকৰা মনমঁ ভগাৱহ। খাজুক

কী স্থিতি ঞ্চি তেপৰ ধিয়ান দহক।”

ওনা, কমলানন্দ কঙ্কাক মনমে এহেন বিচাৰ হিনোৰ মাৰিতে বহৈন
জে জে জীৱন জেতেক শাষ্টকষ্ট বাস্ৰায়ঁ চনত ও ওতে জীৱনয়ঁ দূৰ
বহত। জীৱন জীৱৈনে জহিনা মমুদ্র পাৰ কৰৈক মূত্র ঞ্চুঁন ঞ্চা
হনুমান দনুকেঁ বঁমল বহৈন মূদা দনুক দূ বাস্ৰা বহৈন, তহিনা
জীৱনক পূৰ্ণ বাস্ৰা ঞ্চা শাষ্টকষ্ট বাস্ৰাক ৱীচ কিছু-নে-কিছু কমী-
ৱেঁমী হেৰেঁ কৰত মূদা যে ঞ্চখন নহি, ঞ্চখন এতৰেঁ জে হীয হ বি
মুৱিচাৰ ভায় ৱঁজনা-

“মমাজ জেনা পাৰ-ঘাষ্ট নগাৱেঁথা।”

ঞ্চপন মঁতৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাভ।

৩.৩.নন্দ বিনাম্য বায- ভোঁষ্টৰেঁতা

নন্দ রিনোয় বায়

ভোঁষ্টৰেঁঠা

নেৱানানজী ষিঠায়ৰ শিক্ষক। ভৰি দিন চৌক-চৌবাহা ৰ বঁগ-
ৰিঁবঁগক ভাষণ মাঠেত বহে ছেথ। নেতিকতা, নিৰ্ধৰা আ চৰিত্ৰক
ৰাত কৰেত বহে ছেথ। এমকী ভেনে পঁচায়ত চুনায়মে মুখিয়া পদক
তীন-তীনঠা উম্মেদৱাৰমঁ ভোঁষ্ট দগক নাওঁপৰ তৌখা নেলেখিন।
মুদা ভোঁষ্ট তে কোনো এক্কেঠা উম্মেদৱাৰকেঁ নে দেনে হেথিন। ৰ মু
গুম্মাৰজী মুখিয়া পদক উম্মেদৱাৰ ছনা। ৱিৰেকজী জে
নেৱানানজীক রেঁঠাক মঁগী ছেথ, তিনকে মমক্ষ ৰামগুম্মাৰজী
ভোঁষ্টক নাওঁপৰ নেৱানানজীকেঁ পাঁচঠা ভোঁষ্টক নেত পনবহ মাএ
ঠকা দেনে ছেনে।

আগ ভাৰমে চাহক দোকানপৰ ঞ্ৰাংগনৱাডী কেন্দ্ৰক চঠ ৩ ন তঁ
নেৱানানজী নগনা ভাষণ মাড়এ। ও কহএ নগনা- “এক ঠা
ঞ্ৰাংগনৱাডী কেন্দ্ৰ নহি চলেএ। কেন্দ্ৰপৰ ৱঁঠ মভক ৱীচ
পোষাহাৰক ৱিতৰণ মেহো নহি হোগএ। স্কুনো মভক মএহ হান
ছে। মভক নেতিক পতন ভই গেন হেন। মভ ৱেঁগমানে ভই
গেন হেন। কেকৰোমে চৰিত্ৰ ৱাঁচনে নে ঞ্ৰিচি।”

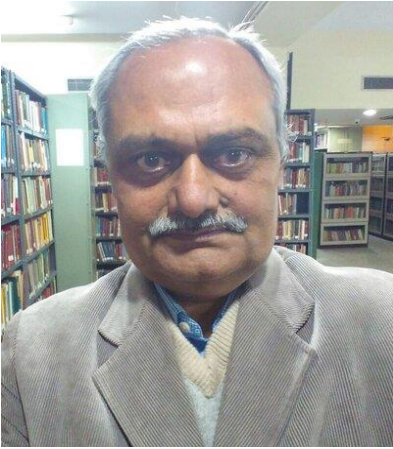
জখন নেৱানানজী চাহক দোকানপৰ গ্ৰ ভাষণ মাড়ে চনা তখন
ৱিৱেকো বহএ। ৱিৱেককেঁ নহি বহন গেলে ও নেৱানানজীকেঁ
কহনকেন-

“ধ্বৰজী, ঞ্ৰহাঁ কী ভাষণ মাড়ে চী। ঞ্ৰপন মঁহ ঐনামে দেখিযো।
ৱিঠায়ৰ শিফক চী। পঠাম হজাৰ ঠকা পেঁশন ভেঠেএ ঞ্ৰা ভোঁঠক
নাওঁপৰ উমেদৱাৰমঁ পাগ নগ চী। ঞ্ৰহাঁ তে ভোঁঠৱেঁঠা চী। ঞ্ৰহাঁ
কী নেতিকতা ঞ্ৰা চৰিত্ৰক ৱাঁত কৰৱাঁ।”

নেৱানানজী কিছু নহি ৱঁজনো- “নিঠাঁ ম্ৰেঁ ম্ৰচ ী গোঁতনে
ওগঠামমঁ ৱিদা ভই গেনা।”

ঞপন মঁতৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাড।

৩.৪. বরীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্র- মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ৩১-৩৩ ম খেপ

বরীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্র

মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ধাৰাৱাহিক

খেপ ৩১-৩৩

এহিৰেঁৰ ৰাঁহত দিনপৰ নাগৰাঁৱাঁ লখনপুৰ পৰাঁচনাহ ।
 স্নান্যমঁ কিছু হৰষু নাগি বহন চনাহ । ঔতৰৰাঁৰিষ্টোনক মঁদিৰপৰ
 দানকৰ ডেবা চন । শীনাক পিতা মধকান্ত ৰেঁদকেঁ ন গাৰাঁৱাঁক
 ঞ্ৰএৰাঁক মূচনা ভেঁষ্টননি । ও দৌৰন দানকামঁ ভেঁষ্ট কৰৰাঁক হেতু
 পৰাঁচনাহ ।

"ৰাঁৱাঁ দণ্ডৰত"-ৰেঁদজী নাগৰাঁৱাঁকেঁ প্ৰণাম এ দানকে
 পাঁজৰমে ৰেঁমি জাগত ছথি । কনীকে কানমে গোৰিঁদ, মাধৰ কিছু
 ঞ্ৰাওৰ যুৱক মঁগে পৰাঁচনাহ । ওহি মময় ৰেঁদজী শীনাক মম চাৰ
 পুছি বহন চনাহ ।

"জয়ন্তমঁ ভেঁষ্ট ভেন বহএ । ওএহ শীনাক ৰাঁৰেমে কিছু-
 কিছু কহৈত বহথি ।"

"কী কহনথি?"

"কী কহু?"-মে কহি নাগৰাঁৱাঁ চূপ ৰহি গেনাহ । ওনা
 ৰেঁদজীকেঁ তঁ মভৰাঁত বঁমনে বহনি । ও গনতী কএ গেন বহথি ।
 ঞ্ৰাৰঁ পছতাগএ কএ কী হেতনি? কেহন হঁমৈত-ৰঁজৈত শীনাক
 ভৱিম্যকেঁ ঞ্ৰধকাৰময় কএ দেনাহ,মে মোঠি-মোঠি ও দ খিত ভএ
 গেন বহথি । কতৰোঁ কেও কহনি কোনো দৰাঁগ নহি খাথি ।
 কোনো ডাকৃষ্টৰ-ৰেঁদ নগ নহি জাথি । ঞ্ৰপন একমাত্ৰ মঁতানক
 দুখমঁ ভীতৰিঞ্ৰা কষ্ট বহনি জকৰ কোনো মমাধান দানকা নহি
 বঁমাগন । এহন ঞ্ৰিতিমে নাগৰাঁৱাঁক ঞ্ৰাগমনক মমাচৰ মনি ও
 জেনা-তেনা দানকা নগ পৰাঁচন বহথি ।

"শীনাক ঞ্ৰাৰঁ ওহিচাম বহৰাঁক কোনো লাভ নহি ঞ্ৰেক।
 দিন-প্ৰতিদিন ওকৰ ঞ্ৰিতি খৰাপে ভেন জা বহন ঞ্ৰিছি । তেঁ হমৰা
 হিমারেঁ তঁ ওকৰা গামে নএ ঞ্ৰানু ।-নাগৰাঁৱাঁ কহৈত ছথি ।
 শীনাক খিঞ্ৰা যোঁমে গামমে পমৰি গেন ৰহৈক । মূদা কেও কী

কৰেত? ঝিঁখাহ ভএ গেলাক বাঁদ বেঁঠীক স্থিতি মাতা-পিতাক বশমে নহি বহি জাগত ছৈক । কানুন জতেক মমাধান নহি দেত ঞ্চি তাহিমঁ বেঁমী মময়্যা ঔতপল্ল কএ দেত ঞ্চি । পশ্চিমক মংকৃতিক ঞ্চনকৰণ কএ নোক ঝিঁখাহ বিচ্ছেদ কএ লিখ । মূদা মমাজ ওকৰা ডেগ-ডেগপৰ প্ৰতাড়িত কৰায়মঁ বাঁদ নহি হোগত ঞ্চি । জএহ-মএহ ব্ৰহ্ম দৃষ্টিমঁ দেখএ নগৈত ঞ্চি । জঁ ও নে বমে বাপম ঞ্চাৰিও গেলাখি তঁ ঞ্চপনে পৰিবাৰমে পান্ন ভএ জাগত ছখি। কানুন দ্বাৰা প্ৰদত্ত পৈতৃক মঁপত্তিক ঞ্চধিকাৰ ঞ্চাগজেমে মমেঠন বহি গেত ঞ্চি । মএহ মভ মোটি নোক চাহৈত ঞ্চি জে বেঁঠী জেনা-তেনা মাসুৰেমে বহএ ।

মূদা শীলা মংগে তঁ বাঁদত পেঘ ধোখা ভএ গেত বহৈক। ওকৰা মংগে তঁ ওকৰ ঘৰোৱনা নহি বহৈক । ও পহিনহিমঁ বিধৰ্মমঁ ঝিঁখাহ কএ নেনে বহৈক । বেঁদজীক মোনমে ঞ্চপৰাধৰোঁধ তঁ হোগতে বহনি ,মূদা তাহিমঁ কী হোগত? নাগবাঁৰাক হাৰভাৰ দেখি দানকা বুঁমবাঁমে কমৰি নহি বহনি জে ঞ্চমানিয়ত কী ঞ্চি । তেও মোনমে কতদা ঔম্মীদ বহনি জে কী পতা কিছু নীক ভএ গেত হোগক ?তেঁ ও বাঁদত ঞ্চাশায়মঁ নাগবাঁৰাক ঞ্চএবাঁক মমাচাৰ মনিতহি দানকা নগ ঞ্চাএল বহখি । নগ-পায়মে বেঁমত যুৱকমভকেঁ মেহো শীলাক খিমা বুঁমত বহনি । ও মঁভ মেহো চাহখি জে শীলাক মদতি কএল জাএ। মূদা মে কোনা কএল জাএ? নাগবাঁৰা মঁহে শীলাক কোনা স্লষ্ট মমাচাৰ নহি মনলাক বাঁদ দানকৰ মভক ঠিতা ঞ্চাওৰ বেঁটি গেলানি ।

"হমবা তঁ মোন হোগত ঞ্চি জে ঞ্চখনে জানকীধাম জা কএ শীলাক মসুৰ ঞ্চা ওকৰ পতিকেঁ জহনেমে বাঁদ কৰবাঁ দী ।"- গোৱিঁদ বেঁজনাহ ।

"মুদা তাহিমঁ হোএত কী? - মাধৰ কহনেখিন।

" তঁ কী হমমভ মূকদৰ্শক বঁনন বহী আ একঠা নিদৌষ স্ত্ৰী ঞ্চায় মহৈত বহি জাএ ।"

"তোহৰমভক হিমারেঁ কী কএন জাএ?"-ৰেঁদজী বঁজনাহ ।

" হমমভ পাঠশানাক মমম্য়াক মমাধানক হেত্ৰ জযন্তমঁ ভেঁশ্ট কবৰাঁক হেত্ৰ জানকীধাম জাএৰঁ । এহি হেত্ৰ কা ্হি রেঁমাৰ হোএত । ওহী রেঁমাৰমে শীনাক মমম্য়াক বাঁবেমে মেহো চঠা কএন জাএ আ তকবৰাঁদ মভগোশ্টে চনৰঁ । ওতহি মোমা-মোমী বাঁত ফৰিছা জেতেক । একঠা স্ত্ৰী মংগে এতেক ঞ্চায় কএ ও নিঠেন নহি বহি মকৈত চ্চথি ।"

"বাঁত তঁ হুঁ মভ বাজিৰঁ কএ বহন চ্চহ। মুদা রেঁদজী ক মমমতিএমঁ কিচু কএন জএৰাঁক চাহী । " -নাগৰাঁৰা বঁজনাহ ।

"হম মমাজমঁ বাঁহৰ থোড়ে স্ত্ৰী । জে মভক বিচাৰ, মএহ হমৰো বিচাৰ ।"

মাঁমমে হোৰঁএৰঁনা রেঁমাৰক হকাৰ দেৰাঁক ভাৰ ঠুনঠুনকেঁ দেন গেননি । ঠুনঠুন স্ফুটৰপৰ চঠি কএ একঠা ছোঁড়াক মংগে ঠিকৰ-ঠিকৰি কএ কহনেখি -"ম্বনেত জাউ,আগ মাঁমমে মাঁদিৰপৰ রেঁমাৰ ঞ্চি । নাগৰাঁৰা মেহো বহতাহ । মভগোশ্টে ঞ্চৰশ্চ ঞ্চাএৰঁ ।"

কেও -কেও পূছনকৈক -"কথীক রেঁমাৰ চ্চেক?"

গোঁৰামভমঁ মৰাঁন-জৰাঁৰঁ কবৰঁ ওকৰ কাজ নহি বহৈক । ও তঁ মাত্ৰ হকাৰ দেৰাঁক হেত্ৰ গেন বহএ । হকাৰ দেনাক বাঁদ ও বাপম হোগত বহএ কী ম্বধাকৰ ভেঁশ্ট গেনেখিন । গম্বাৰা দএ ষকৰাঁক হেত্ৰ কহনেখিন । স্ফুটৰক ঞ্চাগুমে চাঠ ভএ গেনেখি । চাককাত ম্বধাকৰক নঠেঁতমভ ঘেৰি নেনক । হাৰিকএ

ওকৰামভকৈ স্ক্ৰষ্টৰমঁ উতৰএ পড়নৈক ।

"কথীক ৰৈমাৰ ঠেক?"-স্বধাকৰ পুচ্চনখিন ।

"পাঠশালাক পুনৰ্নিৰ্মাণ কৰৱাক চঠা হেতৈক ।"

"হমৰ ডীহ-ডাৰঁৰপৰ পাঠশালা ৰঁনৰঁএ চননাহ ঞ্চি ।
হৰগিজ নহি হোৱঁএ দেৱঁহ । জকৰা জানক কাজ নহি হোৱা মএহ
ওহি ৰৈমাৰমে জাএ ।"-স্বধাকৰ ঠিকৰি-ঠিকৰি কএ য়োঁমে ামকৈ
গ্ৰা ৰাঁত মূনা দেনখিন।

দ্যমৰ দিন মাঁমমে ঞ্ৰাৰতীক ৰাঁদ উতৰৰাঁৰিষ্টোনক
মাঁদিৰক পৰিমৰমে ৰৈমাৰ শ্বৰু ভেন । ৰৈমাৰমে উতৰৰাঁৰিষ্টোন
উমড়ি গেন চন। মূদা দচ্চিনৰাঁৰিষ্টোনক মাত্ৰ দুগএ গো ে
ঞ্ৰএনাহ ,মধকান্ত ৰৈদজী ঞ্ৰা স্বধাকৰক ৰযোৱৃষ্ পিতা দেৱী ান্ত
।

নাগৰাঁৱাঁ মামান্ৰতঃ শাঁত ৰহৈত চননাহ । মূদা কহি নহ
ওহি দিন ৰৈমাৰমে ও একাএক ৰঁদত উগ্ৰ ভএ গেননাহ । েনৈক
গ্ৰা জে ৰৈমাৰ শ্বৰু হোৱাতহি স্বধাকৰ মদন-ৰঁন পৰাঁটি গ ন ।
ওকৰ নঠৈতমভ চাৰুকাতমঁ মাঁদিৰ পৰিমৰকৈ ঘেৰি নেনক । ওনা
নঠৈতমভ তঁ স্বধাকৰক মঁগে ৰহিতে চননি মূদা ওহি দিন কিচ্ছ
ৰৌমিএ গোষ্টে ঞ্ৰননে ৰহখি ।

"মভগোষ্টে কান খোনি কএ মূনি নিঞ্ৰ । ঞ্ৰাগ নৌ-ছৌ
ভগএ কএ ৰহত । ৰোজ-ৰোজক গ্ৰা মঁমষ্টিমঁ মূজি জকৰী ঞ্চি।
ঞ্ৰন্যায়োক একষ্টা মীমা হোৱাত ঞ্চি । হমৰ পূৰ্জক দেন
ঘৰাডীকৈ গ্ৰা মভ পাঠশালা ৰঁনাৰঁএ হেত্ৰ ঞ্ৰমাদা চ্চখি। কতক
ন্যায় ঞ্চিক ।"

"হমদ এহী গামক ছী । এহিঠাম পাঠশাল কোনা ঞ্ৰাজুক
নহি ঞ্চি । হমমভ নেনে ৰহী তখনো এতএ পাঠশালা চন ঞ্ৰা

হুম্বাম্ভক রাঁৱা জখন নেনা চনোহ তখনো চন । খহাঁক ঘৰাঠী
 গ্ৰা কানা ভএ গেন?"- নাগরাঁৱা ৰঁজনাহ ।”

"তোহৰ বঁক্ষি মাঠিখা গেনহ খছি । জমীন-জাযদাদক নিৰ্ণয়
 কাগজমঁ হোগত খছি, চিচিএনোমঁ নহি । গ্ৰা জমীন রাঁৱা
 হুম্বাম্ভক নামে নিখি গেন চখি । এহিপৰ ককৰো কোনো
 খধিকার নহি খছি ।"-যে কহি ও খপন জেৰীমঁ একঠা কাগজ
 নিকানি কহৈত চখি-

"জকৰা দেখাঁক হোনে যে দেখথু । গ্ৰা পাঠশানােক
 জমীনক ৰজিগ্ৰীক কাগজ খছি । তথাপি যদি কেও সঁমষ্ট
 কৰাঁপৰ খড়ন হোখি তঁ তকৰো গনোজ হম তেয়াৰ ৰখনে চী ।”
 -স্বধাকৰ গ্ৰা ৰঁজনে চনোহ কি নঠৈতম্ভ নাঠী ভাঁজএ নাগন ।

"এহন খন্ধ্যা নহি কৰহ । জযন্ত মন ৰিদ্দান এতএ
 পাঠশানা চনৰঁএ চাহৈত চখি । ও ৰিদ্দান চখি । মমাজক উপকাৰ
 কএ মকৈত চখি । দানকৰ খাগ্ৰহ মানরাঁক চাহী ।"- স্বধ কৰক
 পিতা দেৰীকান্ত ৰঁজনাহ ।

“এহ! ৰিদ্দান চখি । হুম্বা ম্ভা পতা খছি ।
 জানকীধামমে শীনােক মঁগে...।” -ও এতৰেঁ ৰাঁজনে হোএতাহ কি
 ৰেঁদজী ঠিকৰনাহ-

"খৰঁৰদাৰ! পাজী নহিতন । শীনা...।" কিছু খাওৰ
 ৰঁজিতখি তাহিমঁ পহিনহি দানকৰ খাৰাঁজ খৰৰক্ষ ভএ গেন । ও
 ধৰাম দএ খমনোহ । চাৰকাতমঁ নোকম্ভ দানকা ঘেৰি নেন ।
 নঠৈতম্ভ কাত ভএ গেন।

"ৰেঁদজী নহি ৰহনাহ।"-গোৰিঁদ ৰাঁজনে । ৰেঁদজীকেঁ
 হুদযাঘাত ভএ গেননি । চাৰকাত হাহাকাৰ মাঠি গেন । পৰিস্থিতি
 হাখমঁ রাঁহৰ হোগত দেখি স্বধাকৰ নঠৈতক মঁগে ভাগন।

৩২

গামমে ভেনে বৈয়াৰ আ ওহি কাৰণ্য শীলাক পিতা বৈদজীক আকল্পিক নিধনক মমাচাৰ জয়ন্ত ধৰি পঢ়াচেন । মমাচাৰ মনিতহি দানকা ঠকাবিন্দোৰ লাগি গেননি।

"আৰু কী হোএত? শীলাকে গ্ৰা দুখদ মমাচাৰ কেনা দেন জাএত? "-জয়ন্ত নাগৰাৱাঁক চেনোক মংগে বৈয়ন বঁতিআ হন চেনাহ। ওএহ গামম মমাদ নেএ কএ আএন চেনাহ।

"নাগৰাৱাঁ কতএ চ্ৰুথি?"

"ও আখন গামমে চ্ৰুথি ।"

"গামক কী হন চ্ৰুথি?"

"গামমে বঁদত তনাৰ আছি । ঊতৰাৱাঁৰিষ্টোনক নোকমভকে নাগৰাৱাঁ বোকি দেনখিন নহি তঁ ওহীদিন বঁদত কিছু ভএ েন বহিত । "

"এহনমে হমৰা নোকনিক ওহিঠাম গেনাগ মঁভৰ হোএত?"

"মুদা নহিও গেনাগ তঁ মমাধান নহি আছি ।"

"তখন কী কএন জাএ?"

"হমৰা হিমারে তঁ কানীকান্তকে মভৰাত কহন জাএ । এহ কিছু মমাধান কএ মকৈত চ্ৰুথি ।"

"বঁদত তঁ মহী কহি বহন চ্ৰী । মুদা কানীকান্তকে গ্ৰা মভ কহৰামে হমৰা বঁদত মকোচ ভএ বহন আছি ।"

"আহাঁ আপনে কিএক কহবনি । আচাৰ্যজীকে পঠা দেন জাএ । মমহাৰি মকৈত চ্ৰুথি।"

"মহী কহন। । মুদা শীলাকে কোনা গ্ৰা মমাচাৰ দেন াএত?"

ও তঁ পহিনেমাঁ রঁগত পৰেমান ছথি ।"

"মুদা দানকা জানকাৰী দেনাগ তঁ ঞ্নিৰাৰ্য ঞ্ছি ।
গামমে দানকৰ পিতাক নাম দানকৰ প্ৰতীক্ষা কএ বহন ঞ্ছি।"-
যে কহি নাগৰাঁৰাঁক চেনা ঞ্খন ঞ্শ্ৰম চনি গেন ।

জযন্ত ঞ্চাচাৰ্যজীমাঁ ভেঁষ্ট কবৰাঁক হেত্ৰু ঝিদা ভেনাহ । ঞ্চাচ ঝজী
ঞশ্ৰমক গেষ্টেপৰ ভেঁষ্ট ভএ গেনথিন ।

"কী রাঁত ঙ্কেক? ঞ্ছাঁ রঁগত পৰেমান নাগি বহন ঙ্ছী?"

জযন্ত ঞ্চাচাৰ্যজীকেঁ মভৰাঁত কহনথিন ।

"হমৰা নোকনিকেঁ কানীকান্ত নগ চনক চাৰী । দানকা
মভ রাঁত কহৰঁনি । ওএহ বস্তা নিকানতাহ।"

"ঠীক ঙ্কেক । মুদা শীনাৰেঁ কোনা মূঠিত কএন জাএত?"

"কানীকান্ত নগ চলু নে । মভ ভএ জেতৈক ।"

জযন্ত ঞ্চাচাৰ্যজীক মংগে কানীকান্তক ওহিঠাম ঝিদা ভেনাহ

।

৩৩

ঞাচাৰ্যজীক মংগে জযন্ত কানীকান্ত নগ পদাঁচনাহ ।
কানীকান্ত ঞ্খন ওমাৰাপৰ ঝেঁমন চাহ পীৰিঁ বহন চনাহ । গৌৰী
যেহো ওহীঠাম ঝেঁমন চনীহ । ভোৰুকা ঞ্খৰাঁৰ ঞ্চাৰিঁ গেন
বহৈক। ওহি ঞ্খৰাঁৰক মূখ্যপৃষ্ঠপৰ লখনপৰমে ভেন কাঁউক
মমাচাৰ চপন চন । কানীকান্ত গ্ৰ মমাচাৰ পঠিএ বহন চন হ
কি ঞ্চাচাৰ্যজীক মংগে জযন্তকেঁ দেখনকিন ।

"রঁগত মহী মমযপৰ ঞ্চাৰিঁ গেনদাঁ । "

"কী রাঁত ভেনৈক?"

"ঋথৰাঁৰমে জয়ন্তক গামক ঘণ্টনামভক মমাচাৰ ছপন ছৈক।
মএহ পঠিকএ ঠিতামে পড়ি গেল ছী।"

"ওহী বিষয়মে ঋপনেমঁ চঠা কৰএ ঋএনে বহী। মুনৰাঁমে ঋএনে
জে শীনাক পিতাক দেহাৰমান ভএ গেননি ঋ গামমে নোকমভ
শীনাক প্ৰতীক্ষা কএ বহন ছথি।"

"ও তঁ জ্যোতিষীজীক মঁগে ভোৰে নিকনি গেনীহ। মধাকৰক
মাৰফত দানকা মমাচাৰ ভেটি গেল বহনি।"

"জয়ন্ত মেহো জাএ চাইত ছথি।"

"ওহিঠামক মাহৌন তঁ রঁদত খবায়ঁ ছৈক। কহীঁ কিছু ঋনিষ্ট
নে ভএ জাএ?"

"জয়ন্তক গেনাগ জৰাবী ছনি। শীনাক পৰিৱাৰমঁ হিনকা
নোকনিক রঁদত ঘনিষ্টতা বহননি ঋছি।"

গ্ৰ মভ গল্প-মল্প ভগএ বহন ছন কি গৌৰী ঋ ঠঁদিকা মেহো ঋৰিঁ
গেনীহ।

ঠঁদিকা ঋড়ি গেনীহ জে ওহো জয়ন্তক মঁগে জেতীহ।
কালীকান্তকেঁ বঁমেৰেঁ নহি কৰনি জে দানকা কোনা মনাওন জাএ?
কাৰণ এহি মাহৌনমে দানকা লখনপুৰ গেনাগ কোনা তৰহে
উচিত নহি বঁমাগনি। জখন ঠঁদিকা নহিএ মানলখিন তঁ তয়
ভেন জে মভগোষ্টে মঁগে জেতাহ। মূদা জয়ন্ত মনা কএ দেনখিন
।

"ঋহাঁ ঋখন কিছু দিন ঋকি জাউ। শ্ৰাফ হোৱঁএ দিওক।
তকৰৱাঁদ ঋৰিঁ জাএৱঁ।"

"জয়ন্তক রাঁত মহী বঁমাগত ঋছি। হমৰা নোকনিক ঋখন
ওহিঠাম গেনায়ঁ পৰেমানী রঁটি মকৈত ঋছি।"-কালীকান্ত রঁজনোহ
।

দোমৰদিন খহন ভোৰে জযন্ত খাচাৰ্যজীক ম'গে নখনপুৰ
ৰিঁদা ভেনাহ । বস্তুভৰি দানকৰ মোন ভগুখাএল বহনি ।

"জযন্ত এতেক কিএক মোঠেত ছী? খহাঁ তঁ বিদ্বান ছী । জ বন-
মৰণ তঁ চনিতে বহেত খছি । একৰা মীকাৰ কেনহি গুশল
থিক।"-খাচাৰ্য রঁজনাহ ।

"মৰাঁন জীৰন-মূগুক নহি খছি । জাহি তৰহেঁ হিনকৰ মূগু ভেননি
মে রঁগত দুখদায়ী খছি । একটা নফুজা মভকেঁ পৰেমান কেনে
খছি খা মভ মঁহ তাকি বহন খছি ।"

"মভ ঠীজক মময় হোগত ছেক । ওকৰো জৰাঁৰেঁ ভেঠেতৈক খা
ভেঠেৰেঁ কৰতেক ।"

"মে তঁ ঠীক খছি । মূদা হমৰো নোকনিক কিছু কৰ্তব্য রঁনেত
খছি কি নহি? কী হমমভ মাত্ৰ নিযতিকেঁ দোখ দএ মময় কাষ্টেত
বহি জাএৰেঁ । মময়্যাক জড়ি ও পাঠশালক জমীন থিক জাহিপৰ
জৰঁবদস্তী সূধাকৰ কঙ্কা কএ নেনে খছি । ওহী বিষয়পৰ চঠা
কৰাঁক হেত্ৰেঁ রেঁমাৰ ভেন ছন । মূদা কী মঁ কী ভএ গেন ।"

"খাৰেঁ তঁ খাগুএক মোচৰাঁমে ফএদা খছি । কোনো মমাধান তখনে
ভএ মকৈত খছি ।"

"তকৰ মানে জে সূধাকৰ জকৰা চাহএ মাৰি দেক, পৰেমান কৰেঁত
বহেঁক খা হমমভ ভাগ্যক পনশী নেৰাঁক প্ৰতীক্ষা কৰেঁত বহী ।"

"ফিনহান শ্ৰাফ হোৰেঁএ দিওঁক । তকৰাঁদ কানীকান্ত মেহো খএৰেঁ
কৰতাহ । দানকা মামনেমে বিমৰ্শ কএল জাএত। সূধাকৰ তৰোঁ
ৰঁনেগৰ হোথি, মূদা কানীকান্তক খাগু ওকৰ একটা নহি চনতেক।
জখন এতেক দিন ঝৈৰ্য বখৰেঁ কেনাঁ তঁ থোড়েক দিন খাওৰ মহী
। পাঠশালাক মমাধান মেহো হেৰেঁ কৰতেক। "

দনুগোটে গল্প-মগ্ন কৰেঁত নখনপুৰক মীমামে প্ৰ েশ

কএ বহন চনোহ । ধাৰক কাতমে ৰেঁদজীক চিতাক খাগি মিম্মা
 গেল চন । শীতাক লখনপুৰ পৰ্ণাচএমে বিনেঁৰি ভেননি । নোকমভ
 গামমে লামকেঁ ৰেঁমী কান বখনাগ ঔঠিত নহি বুম্ননক ।
 ৰেঁদজীক মংকাৰ শীতাক গাম পৰ্ণাচৰামঁ পহিনহি গোঁৰামভ কএ
 দেনখিন । জ্যোতিষীজী শীতাকেঁ লখনপুৰ পৰ্ণাচ কএ োষ্টে
 ঔপন গাম চনি গেলোহ । গ্ৰ মমাচাৰ দানকা ধাৰক কাতমে
 ঠুনঠুন দেনখিন । ঠুনঠুন মংগে ও মভ ৰেঁদজীক দৰৰাজাপৰ
 পৰ্ণাচনোহ । ওহিঠামক দৃশ্য ৰঁদত দুখদ চন । ওয়াৰাপৰ একমৰি
 ৰেঁমনি শীতা কনৈত-কনৈত ৰেঁহান চনীহ । জেনা-তেনা
 ৰেঁদজীক শ্ৰাফ মংপন্ন ভেন ।

মুধাকৰ তঁ ওহি দিনক ঘণ্টনাক ৰাঁদ জে নিপত্তা ভেনোহ মে
 ঘূৰি নহি ঔএনোহ । থানামঁ পুনিম দানকৰ পতা নগৰেঁত কেঁ
 দিন ঔএন । মুদা মুধাকৰক কিছু পতা নহি চননৈক ।
 মংভৰতঃ ওহোমভ খানাপুৰিএ কএ বহন চন । গামমে মভকেঁ এহি
 ৰাঁতমঁ ঔশ্চৰ্য নগৈক জে শীতাক ঘৰৰনা মম্বৰক শ্ৰাফোমে নহি
 ঔএনোহ । লখনপুৰমঁ ঔপন গাম ৰাপম হোগত কান জ্যোতিষীজীকেঁ
 কী ভেননি কী নহি তকৰ কিছু পতা নহি চনি মকন । মুদা ও
 মহিপুৰ নহি পৰ্ণাচ মকনোহ । বস্ত্ৰমে বহি গেলোহ । নোকমভ ৰাঁজএ
 জে লখনপুৰক চওৰমে দানকা জিন গছাৰি নেনকনি ।

গোৱিন্দ জয়ন্তমঁ ভেঁষ্ট কৰএ ঔএন বহখিন । মংগমে মাধৱ
 ঔা ঔতৰৰাঁৰিষ্টোনক কিছু যুৱকমভ বহখি । ঔাচাৰ্যজী মেহো ওতহি
 চনোহ । নাগৰাঁৰাঁ মেহো বহখি । মভকেঁ একঠাম ৰেঁমন দেখি
 শীতা মেহো ওতহি ঔাৰিঁ গেনীহ ।

" যদপি ৰেঁদজীক মূনু ঔাকল্পিক ভেন, মুদা তকৰ পাছ কী চন?
 এহী ঔন্নাচাৰীক দুৱাৰহাৰমঁ ও ৰঁদত দুখী ভএ গেলোহ ঔা দানকা

হুদয়াঘাত ভএ গেননি । পুনিয়মে প্ৰাথমিকী নিখা ন গেন ।
 ঞ্ৰাগ কৈক দিন ভএ গেন । কেও পকড়ন নহি গেন । পুনিয়-
 থানা মাত্ৰ খানাপুৰী কএ বহন ঞ্ৰছি । কোনো ঠোয় কাৰৰাঁগ
 নহি ভএ যকল।”-গোৰিঁদ রঁজনোহ ।

“শীনা একমৰি ছথি । মভমঁ পহিনে হিনকৰ মোচন জাএ ।
 তকৰৰাঁদে ঞ্ৰাগু রঁড়নাগ উঠিত হোএত ।”- মাধৰ রঁজনোহ ।

“ ঞ্ৰাৰঁ তঁ জে হেৰাঁক ছনৈক মে ভগএ গেন । মূদা তকৰা পকড়ি
 কএ রৈঁমন তঁ নহি বহন জা যকৈত ঞ্ৰছি । ঞ্ৰহাঁমভ হমৰা নে
 ঠিতা নহি কৰ । হমৰ ভৱিষ্য তয ভএ চুকন ঞ্ৰছি । হম ঞ্ৰাৰঁ
 কত নহি জাএৰঁ । গ্ৰ হমৰো গাম ঞ্ৰছি ঞ্ৰা হমৰো কিচু কৰৰাঁক
 হক ঞ্ৰছি । পাঠশানোক কাজ ঞ্ৰাগু কৰ । হম ন ওহীমে জে
 মঁভৰ হোএত যোগদান কৰৰঁ ।”- -শীনা রঁজনীহ ।

“ হমৰা নোকনি ঞ্ৰাগ মাঁমমে মঁদিৰপৰ রৈঁমাৰ কৰৰঁ ঞ্ৰা ওতহি
 ঞ্ৰাগুক বস্তা তয হোএত ।”-গোৰিঁদ রঁজনোহ ।

৩৪

দোয়ৰ দিন রৈঁমাৰমঁ পহিনে মঁদিৰ নগ মম্মাষ্ট কএ কীৰ্তন
 ভেন। ওনা ওহিঠাম কীৰ্তন হোগতে বহৈত ছন। মঁগন দিন
 বহৰাঁক কাৰণে বিশেষ ঞ্ৰায়োজন ভেন বহৈক । যোঁমে
 উতৰৰাঁৰিষ্টোনক জৰাঁন,ৰুঁড়,নেনামভ একঠা বহএ। কীৰ্তন মম্মাণ্ড
 ভেনোক রাঁদ প্ৰমাদ ৱিতৰণ ভেন । নোক তকৰৰাঁদ ঠনি জাগ
 । মূদা কীৰ্তন শ্ৰু হোৰঁএমঁ পহিনে গোৰিঁদ কহি দেনে বহৈক জ
 কীৰ্তনক রাঁদ রৈঁমাৰ হেতৈক ঞ্ৰা মভগোষ্টে ওহিমে ম্যামিন হোএত
 । নোকক ঞ্ৰষ্টিতামঁ জড়ন রঁদত ৰাম রাঁতমভ বহৈক ।

আৰু ও মময় নহি বহি গেন বহৈক জে নোক ঞ্খনেৰে
 মহৈত বহতৈক । দেশমে নোকতন্ত্ৰক বিহাডি বহি বহন চৈক ।
 মমাজমে তকৰ প্ৰভাৰ স্লষ্ট দেখা বহন চৈক । গেনৈক ও মময়
 জে গৰীৰ-গৰৰাকৈ খানদানী কৰ্জক এৰ্জমে ভৰি জিনগী বঁ গাৰ
 কৰএ পড়ৈত ছনৈক । আৰু তঁ বোনিও দেনাপৰ জন নহি ভেপ্তৈত
 চৈক । কিএক ভেপ্তৌক? মভক স্মিতি মধবনৈক । মভক বান-
 বঁঠা দেশ-বিদেশ কাজপৰ চনি গেনৈক । দিলৌ,পঁজাৰু আ কতএ-
 কতএ নহি পমৰি গেনৈক । কিছুগোপ্তৈ তঁ দেমক মীমানোকৈ
 তৰপি গেন। ঞ্খৰু চনি গেন, কিছুগোপ্তৈ তঁ পড়ি নিখি কএ
 ঞ্খমেৰিকা,জৰ্মনী ধৰি ঞ্খপন পেচ বঁনা নেনক । তাহিচাম আৰু
 মধাকৰ মন নোক নচৈত বঁনে কতক দিন ষ্টিকি মকৈত ঞ্খি?
 এ বঁাত ঞ্তবৰাৰিষ্টোনক নোকমভ নীকমু বঁমৈক জে জঁ ও মভ
 নাগি পড়তৈক তঁ মধাকৰকৈ কহএ,কেহনো বঁদমামকৈ ও মভ
 নাগনপৰ ঞ্খনি দেতৈক । মদা ওহোমভ বঁমী ফমাদ নহি কৰএ
 চাহনক । মোচনক জে মময়মু মভ ঠীক ভএ জেতৈক, মদা মে
 কহাঁ ভেতৈক? মধাকৰক মোন বঁটৈত গেনৈক । জযন্ত ন মৰন
 ও বিদ্বান ব্যাজিকৈ তৰাহ কৰএ পৰ নাগি গেন ।

কহৰী চৈক জে ‘বিদ্বান মৰত্ৰ পূজ্যতে’ । জযন্তমে ততৈক
 বিদ্বা ছনি জে জখন জতএ চাহখি ঞ্খপন জগহ বঁনা মকৈত নাহ।
 কানীকান্ত দানকা ঞ্খপনা মঁগে বখৰাক হেত্ৰ কতেকো বঁৰ কহি
 চুকন বহখি । মদা মত্ৰমিক মিনেহ কহী,মোহ কহী জে কহী ও
 এহি মঁকষ্টমু এজৰি বহন ছখি । দানকা তঁ দপহৰ বাতিমে
 নচৈতমভ মাহে কএ দেনে বহৈত । মদা ধন কহী
 ঞ্তবৰাৰিষ্টোনক বখৰামভকৈ জে জানপৰ খেপি কএ ওহন
 খৰাৰু মৌমমমে দানকা বঁচওনক ।

গ্ৰা ৰাঁত মভ লোকমভক মোনমে ছলৈহে,হান-হানমে
নৰ ঘণ্টনা মেহো ভেলৈক। শীলাক পিতা ৰেঁদজীকেঁ মভক
মামনেমে ৰেঁজত কএন গেতনি জকৰা ও নহি মকনাহ আ ঠামহি
বহি গেনাহ। শীলা আৰঁ নিষ্ঠাহ এমগৰি ভএ গেলাহ । ছপি ও
ৰিঁআহন আছি,ওকৰ পতি জীৱিত ছথি । পহিনে ঐকণা ৰিঁআহ
কেনে ছনাহ,ওহো ৰিধৰ্মীক মংগে,তখন একৰ জিনগী ৰঁৰৰাঁদ
কৰৰাঁক কোন ঔঠলু ছন? মূদা ও মএহ কেনাহ। শীলা আৰঁ তয
কএ নেনক আছি জে গামেমে বহত আ জযন্তক কাজমে মহযোগ
দেত,মমাজক মেৰা কৰত জাহিমঁ ভৱিম্যমে ককৰো মংগে এহন
ঘণ্টনা নহি হোগক ।

ৰেঁমাব প্ৰাৰঁভ ভেন।

নাগৰাঁৱাঁ,আচাৰ্যজী,জযন্ত,শীলা,গোৱিঁদ,মাধৱ মঁচপৰ বহথি।
আশ্চৰ্যক ৰাঁত বহৈক জে দছিনৰাঁৰিষ্টোনক এক আদমী নহি
আএন বহৈক । ৰেঁমাব শৃক হোগতহি মূধাকৰ আপন নঠেঁতক
মংগে দন-দন কৰেঁত হাজিৰ ভএ গেনাহ । মভ আকচকা গেন ।
গ্ৰা কতএমঁ আৰিঁ গেনাহ?মূধাকৰক পাছ-পাছ এক দৰ্জন মিপাহী
মেহো আএলৈক । ওহিমেমঁ মেমৰ মিপাহী আগু ৰঁঠন আ নাগৰাঁৱাঁ
দিম হথকড়ী ৰঁঠৰেঁত কহনকৈক-

"আহাঁকেঁ গিৰফতাৰ কএন জাগত আছি ।"

কেও কিছু ৰুঁমৈত,কিছু মৰাঁন-জৰাঁৰঁ কৰেঁত তাহিমঁ
পহিনহি দানকৰ হাথমে হথকড়ী নাগি চুকন ছন। ম্বয়ঁ ওহো
ছগন্তামে ছনাহ । নাগৰাঁৱাঁক গ্ৰা হান দেখি ঙতৰৰাঁৰিষ্টোনক
যুৱকমভ ছৰপন । ওকৰামভকেঁ আঁদাজ নাগি গেলেঁক জে এহি ে
মূধাকৰক গুচক্ৰ আছি। তনাৰ ৰঁঠেঁত দেখি পুনিমৰঁনা মাগকপৰ
ঘোষণা কেনক-

"খৰঁৰদাৰ! জঁ কেও পুনিমক কাজমে রাঁধা কৰৰঁ তঁ জহনে
জাএৰঁ ।'

-মে মভ রঁজিত পুনিম নাগরাঁৰাকৈঁ পুনিম জীপমে রেঁমা
নেলক আ নেনে চনি গেল । মধাকৰ আ ওকৰ নঠেঁতমভমেহো
পাছ-পাছ চনি গেল । নোকমভ দেখিতে বহি গেল ।

এহি তৰহেঁ নাগরাঁৰাপৰ পুনিমক আগ্ৰমণ্যঁ
উতৰরাঁৰিষ্টোনক নোকমভ রঁহাত উভেঁজিত বহখি । গোৰিঁদ আ
মাধৰ আগ্ৰ ফননাহ । দানকা পাছ-পাছ রাঁম-পঠীমঠা য বক
ফাননা । ককৰো হাথ মে নাঠী ,ককৰো হাথমে রঁৰচী তঁ
ককৰো হাথমে ভানা চনৈক । মভ মধাকৰকৈঁ পছোড় কৰরাঁক
হেত্ৰ চষ্টপঠা বহনে চনে । হানাত কাৰুঁমঁ রাঁহৰ হোগত দেখি জয়ন্ত
উচনাহ আ মাগকপৰ কহেঁত চখি-

"হম আগ্যঁ আমৰণ অনমন প্ৰাৰঁভ কএ বহনে চী । জাধৰি
নাগরাঁৰা রাঁগজ্জত রঁৰী নহি হেতাহ, জাধৰি পাঠশানা অখন
পূৰ্ণছানপৰ নহি রঁনি জাএত তাৰেঁ হম অল্প-জনে গ বহণে নহি
কৰৰঁ।"

জয়ন্তক এতেক রঁজিতহি মভ মল্ল ভএ গেল । যুৰকমভ থকমকা
গেনাহ । মভ এক-দোমৰ দিম দেখএ নাগনে। ককৰো কিছু ফুৰেৰেঁ
নহি কৰৈক জে আৰঁ কী কএনে জাএ ? মভকৈঁ এহি তৰহেঁ
পৰেমান দেখি আচাৰ্যজী মাগক ধেননি -

“মাননাঁ জে মধাকৰ আ দানকৰ মমৰ্থক রঁহাত অল্যাচাৰ কএ
বহনে চখি আ পুনিম-প্ৰশ্যামনক নোক মেহো দানকে মংগে চাট
ৰুঁমাগত চখি, তথাপি হমৰা নোকনিকৈঁ ঐৰ্য্য রঁনওনে বাথক চাঠী
কাৰণ হমমভ এতএ জ্ঞান বিতৰিত কৰরাঁক মৰঁজাম স্থাপিত
কৰএ অএনাঁ অছি নে কি হঁমাদকেঁ প্ৰশ্য দেৰাঁক হে ু ।

নাগৰাঁৱাঁকেঁ পুনিম পকড়ি কএ নেএ গেননি । মৃদা গ্ৰ মভ কতেক দিনধৰি চনেত? নহি চনি মকত , ন্যায় হেৰেঁ কৰতেক । ঞ্শ্ব,হমৰ প্ৰাৰ্থনা ঞ্চি জে ঞ্হাঁমভ কানুন ঞ্শ্বপন হাথমে নহি নী । "

"একতৰফা মহনশীনতাক নোক গনেত ঞ্ৰ্থ নেগৰেঁত ঞ্চি, ঞ্চাচাৰ্যঁৱৰ! গ্ৰ তঁ হমমভ মঢ়ঃ দেখিএ বহনে ছী । কহিঞ্চাৰ্যঁ জয়ন্ত পাঠশালাক হেত্ৰ প্ৰযন্ত্ৰেশীনে ছথি । মৃদা ভেনে কী? ঞ্শ্বনকৰ পেতুক হককেঁ পচা নেৰাঁক ভৰিমক প্ৰযন্ত্ৰে মৃধাকৰ কৰেঁত বহনেহ ঞ্চা পাঠশালাক জগহপৰ ঞ্শ্বপন ব্যজিগত ঘৰ বঁনা নেনেহ ঞ্চা হমমভ মুকদৰ্শক ভেনে ছী । ভুপৰমঁ নাগৰাঁৱাঁকেঁ পুনিম পকড়ি নেনেক ।"-গামক যুৱকমভ ৱাঁজনে ।

"ঞ্চাচাৰ্যঁজীক কহেঁ ঞ্শ্বপনা হিমারেঁ ঠীকে ছনি । তেঁ হম ঞ্শাঁতিপূৰ্ণ প্ৰযাম কএ বহনে ছী । হমৰ ঞ্শ্বনশনে কৰেঁক নিৰ্ণয় ঞ্শ্বঠনে ঞ্চ ি। ঞ্হাঁমভ গুপযা ঞ্শাঁত বহু ঞ্চা ঞ্শাঁতিপূৰ্ণ ঞ্শাঁদোনেমে মহযোগ কৰা।"-জয়ন্ত ৱাঁজনেহ ।

ঞ্চাচাৰ্যঁজীক ঞ্চাগ্ৰহ ঞ্চা জয়ন্তক ঞ্চামৰণে ঞ্শ্বনশনক ঘোষণাক ৱাঁদ যুৱক নোকনি ঞ্শ্বপন-ঞ্শ্বপন হাথমঁ হথিঞ্চাৰ ফেফি দেনেহ । গোৱিন্দ ঞ্চা মাধৱ কিছু ঞ্চাওৰ যুৱকমভক মংগে থানা ৱাঁদা ভেনেহ। নাগৰাঁৱাঁ থানামে নহি বহথি । ঞ্শ্বনকা পুনিম জিনা মৃখ্যালয় নেনে চনি গেনে কাৰণ ওহিঠাম বখৰাঁমে ঞ্শ্বশাঁতিক মঁভাৱনা বৃঁমেলেঁক । ঞ্শ্বানীয পুনিমমভমঁ পতা নেগলেঁক জে ৱীমো মানে পূৰ্ একঠা হত্মাক মামনামে নাগৰাঁৱাঁকেঁ পকড়নে গ নেনি ঞ্চি।

ভেনে গ্ৰ বহেঁক জে ঞ্শ্বপন যুৱাৱৰ্ণামে নাগৰাঁৱাঁ মমাজমে পৰিৱৰ্তনক হেত্ৰ ঞ্চগ্ৰমৰ বহেঁত ছনেহ। তাহি হেত্ৰ গাম-গাম ঘৃমি

কএ গৰীৰঁ,ঋষ্মহায নোকমভক মঁগঠন রঁনওনে চনোহ ।
ওকৰামভকেঁ ঋপন ঋধিকাৰ হেত্ৰ নিৰঁতৰ জাগৰুৰু বহৰাঁক হেত্ৰ
প্ৰেৰিত কৰেত চনোহ । মমাজক মমৃষ্ নোকমভকেঁ গ্ৰা কতন
নীক নগৌক? ওমভ হিনকা খিনোফ ষড়যঁত্ৰ কেনক ।

নাগৰাঁৰাঁ একদিন ঋহন ভোৰে ঋপন খেতমে গুৰ্মিঋৰ
কাষ্টএ গেন বহখি । ওহিমে পহিনেয়ঁ ককৰো হগ্ৰা কএ ফৌকি দেন
গেন চন । নাগৰাঁৰাঁ নাম দেখিতহি ঠিকৰএ নগনোহ । ঠাৰুকাতমঁ
ৰঁদমামমভ মৌকাক তাকমে চনহে,ওহিঠাম জমা ভএ হিনকে
নাম নগা দেনক । পুনিমমে হিনকৰ নাম লিখা গেন । ৰাঁদমে
জাঁঠ-পড়তানমে হিনকৰ খিনোফ কিচু মৰুঁত নহি ভেষ্টনৌক । পতা
নহি এতেক দিনক ৰাঁদ কোনা ওহি মামনাকেঁ মধাকৰ জগা দেনক
জাহি কাৰণমঁ দনকা তঁগ কএন জা বহন ঋছি ।

ঊতৰৰাঁৰিষ্টোনক হেত্ৰ তঁ নাগৰাঁৰাঁ ভগৰানে চন হ ।
মমম্ জীৰন ও দনকা নোকনি মাম্মাজিক,ঋৰ্থিক ঝিকামক হেত্ৰ
প্ৰযন্ত্ৰেশীল বহনোহ । মন্যায়ী বহিতনঁ ও ঋপন গাম-ঘৰমঁ মঁপৰ্ক
ৰঁনওনে বহনখি । ধনকেঁ নাগৰাঁৰাঁ জে জযন্তক জান ৰাঁচন ও
শাৰদাৰুঁজ পনঁটি এতেক শিক্ষা গ্ৰহণে কেনখি । মধাকৰ
এহুৰাঁতমঁ দনকামঁ তম্মাএন বহেত চন । "নে নাগৰাঁৰাঁ বহেত
নে গ্ৰা দৃষ্ট জীৰেত ।"-কখনো কান মধাকৰ গ্ৰা ৰাঁত ৰঁজৰৌ
কৰএ।

মভক মোনমে ঋপ্ৰেগশ ভৰন চন । ঊপৰমঁ জযন্তক
ঋনশনক ঘোষণামঁ মঁপূৰ্ণ মম্মাজমে জৰঁবদন্ত প্ৰতিপ্ৰিয়া ভেন ।
দোমৰ দিন ঋখৰাঁৰমভক মখপৃষ্ঠমে গ্ৰা মম্মাচাৰ চপন ।
ঠাৰুকাতমঁ ফোন ঋৰঁএ নাগন । পুনিমক কৰমান নাগি গেন ।

মভ কেঁ প্ৰযাম বহৌক জে জযন্ত ঋনশন তোড়ি দেখি ,ম্দা

ও কিছু রঁজৰেঁ নহি কৰথি,মোন ভএ গেনথি। উতৰৰাঁৰিষ্টোনক য়ূৰকমভ দিন-ৰাতি জয়ন্তক বঞ্চামে নাগনে বহৈত চনোহ । পুনি তঁ পহৰা দৈতে চনো। নোকক আৰাঁ-জাঠী নাগনে বহৈত চন । জয়ন্তক অনশনক দ্য দিন ভএ গেন। দানকৰ স্নম্ব গড়ৰঁড়েরাঁক ভয়মঁ প্ৰশামনক অধিকাৰী নোকনি রঁগত ঠিতিত বহথি । মূদা জয়ন্ত অখন নিৰ্ণয়পৰ অডিগ চনোহ।

“চাহে জান বহএ কী জাএ । মূদা অখন নিৰ্ণয়মঁ হম নহি হঠৰাঁ।” ও গ্ৰা রঁাত রেঁৰি-রেঁৰি স্নম্ব কএ দনোহ ।

জয়ন্তক অনশন আ এহিমঁ জড়ন ঘষ্টনাগ্ৰময়মঁ অখৰাঁৰক পন্নো ভবন বহৈত চন । কানীকান্তকেঁ য়েহো পতা নগননি। মপৰিৰাৰ নখনপুৰ পগাঁঠি গেনোহ । দানকা মংগে মএমঁ রেঁমী নঠৈতমভ য়েহো আএন । কানীকান্ত গ্ৰা মননে বহথি জে কৈক পুষ্ট পহিনে দানকৰ পূৰ্জ নখনপুৰেমে বহৈত চনোহ । দানকো পূৰ্জমভ জয়ন্তক পূৰ্জ দ্বাৰা ছাপিত পাঠশালামে পঢ়ন ব থি । আগ মঢ়ঃ ও নখনপুৰ গামমে চনোহ । অখন পূৰ্জক গাম ে গজৰঁক আনন্দ নাগি বহন চননি ,মূদা গামক মাহৌনয়মঁ ও ততৰেঁ দুখী চনোহ । জয়ন্তক প্ৰাণ মঁকষ্টমে দেখি দানকৰ মমম্ব প িৰাৰ আ মিত্ৰ মঁডনী পৰেমান চনোহ । ঠঁদ্রিকা কৈকৰেঁৰ জ স্তমঁ গপ কৰৰাঁক প্ৰয়ম কেনীহ মূদা ও মৌনমে বহৰাঁক কাৰণমঁ কিছু নহি রঁাজথি । চাক্ৰ কাত ঠিতা পমৰি গেন চন । মৰকাৰী মহকমা য়েহো পৰেমান চন । মভ মমম্বাক জড়ি ম্বধাকৰ বঁমাগত চন । মভকেঁ গচ্ছা বহৈক জে দানকা পকড়ন জাএ আ নৌ-ছৌ এন জাএ। মূদা ম্বধাকৰ কহি নহি কতএ নিপত্তা ভএ গেন চন ।

জয়ন্তক অনশনক মমাচাৰ গাম-গাম পমৰি গেন । পাঠশালামঁ পঢ়ন বিদ্বানমভ মমম্ব প্ৰাঁতমে পমৰন চনোহ । কান-

কান গ্ৰা ঘণ্টনাক মমাচাৰ মভঠাম পযাৰি গেল । নিত্ৰপ্ৰতি গাম-
গাময়ঁ লোকমভ লখনপুৰ মঁদিৰক লগ-পায় জমা হোগত গেল ।
মভক মঁহমে এতৰেঁ রাঁত বহৈক-"খাৰঁ কী হোগত? জয়ন্তক ান
রাঁঠ মকত কী ও খনশন কৰিতে চনি জেতাহ?

২৯

জয়ন্তক খনশনক মমাচাৰ নাগরাঁৰাকৈঁ জহনমে তা
চনেনি । মে মনি ওহো খনশন শ্বৰু কএ দেনি । জেনৰ রাঁৰুঁ
মহিত তমাম খালা খধিকাৰী দানকা বুঁমেৰাক প্ৰযায় কেনেক মূদা
ও একহি রাঁত কহখি-"জহিখা জয়ন্ত খনশন তোড়তাহ,তহিএ হমা
খনশন তোড়ৰঁ । খহাঁমভ দানকাযঁ গল্প কৰা । হমৰা কিছু
কহনায়ঁ কোনো ফএদা নহি হোগত।"

জেনক খধিকাৰীমভক পৰেমানী রাঁঠি গেনৈক মূদা কিছু
কৰৰঁ ওকৰামভক হাথমে নহি বহৈক । মভকেঁ এতৰেঁ ছগস্তা
বহৈক জে নাহিষ্টা খাদমী মূধাকৰ এতেক শজিশালী েনা ভএ
গেল জে থানায়ঁ নএ কএ ঙুপৰধৰিমভ ওকৰে রাঁত মনেত খছ ?
জঁ মে নহি হোগত তঁ স্থিতি এতেক খৰাৰঁ নহি ভেন বহৈত ।
মূধাকৰক মামথ্যক বহম্ব বুঁমৰঁ ককৰো রশমে নহি বহি গেল
ছনৈক । এতেক দিনয়ঁ লখনপুৰমে ঘমাচৌকৰী ভএ বহন খছি
মূদা মূধাকৰক কিছু নহি ঝিগড়ন । ও নাপতা খছি,মে খছি খা
জখন মোন হেতৈক নঠেঁতমভক মংগে নাঠী ভজৈত হাজিৰ ভএ
জাএত । রাঁহৰে প্ৰশামন! নগৈত খছি জে রাঁগত ঙুপৰধৰি
মূধাকৰক ঘানমেন চনি বহন খছি। গ্ৰা রাঁত দছিনরাঁৰিষ্টোনক
লোকমভকেঁ কিছু-কিছু খঁদাজ বহৈক । তেঁ ও মভ চূপ বহৈত

ছন। স্মধাকৰক গনোজ তঁ উতৰৰাঁৰিষ্টোনক যূৰকমভ কৰএৰঁনা
 ছন,ও মভ হথিখাৰ পকাড়ি নেনে ছন মূদা জযন্ত খ্ৰিড়ি গেনোহ। ও
 খনশনপৰ বৌমি গেনোহ। কহি নহি শাঁতিপূৰ্ণ মমাধানক দা কৰ
 গ্ৰা প্ৰযায় কতএ ধৰি পৰাঁচত?

ওমহৰ জহনমে নাগৰাঁৰাঁক স্থিতি নিত্ৰপ্ৰতি খৰাপে হোগত
 গেননি। জেনৰৰাঁৰু কতৰৌ প্ৰযায় কেনক ও খনশন কৰিতে বহি
 গেনোহ। দানকা খনতানমে নএ জএৰাঁক বিমৰ্শ ভএ বহন ন
 । মঁভৰতঃ দোমৰ দিন প্ৰাতভেনে ও মভ ওহি প্ৰযায়মে নাগি জাখি।
 ডুপৰ খধিকাৰীমভক আদেশক প্ৰতীক্ষা ভএ বহন ছন। মূদা মে
 মময় নহি খাএন। ওহী ৰাতি খচানক দানকা হৃদযাঘাত ভেননি।
 কনীকান ও ঘাঁ-ঘাঁ কেনোহ আ মভ খতম। ৰাত্ৰক রাঁত
 বহৈক,মভ স্মৃতি বহন ছন। ককৰো ধ্যান নহি গেনৈক। নাগৰাঁৰাঁ
 এহি দনিখায়ঁ বঁদা ভএ গেনোহ। ভোৰ ভেনে জেনক মিপাহী
 দানকা পড়ন দেখি উচাঁৰঁক প্ৰযায় কেনক।

মূদা ও বহিতখি তখন নে ..। যৌঁমে জেনমে ফমাদ ভএ গেন।
 নাগৰাঁৰাঁ নহি বহনোহ। খখৰাঁৰ,ৰেডিও মভপৰ মমাচাৰ খৰাঁএ
 নাগন। কনীকেকানমে গ্ৰা মমাচাৰ নখনপৰধৰি মেহো পৰাঁচি
 গেন।

-বৰীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ, পিতাক নাম: স্নগীয সূৰ্য নাৰায়ণ
 মিশ্ৰ, মাতাক নাম: স্নগীয়া দযাকাশী দেৱী, বঁএম: ৩.১ বৰ্ষ, পৈতৃক
 গ্ৰাম: খড়ৈৰ ডীহ, মাতৃক: মিন্দিখা ডোয়াটী, বৃত্তি: ভাৰত মৰকাৰক
 উপ মঠৰ (মেরানিবৃত্ত), স্নেশন মেট্ৰোপোলিটন মজিস্ৰেট্ট,
 দিলৌ(মেরানিবৃত্ত), শিক্ষা: চন্দ্ৰধাৰী মিথিনা মহ বিদ্যালয়মঁ বী.এম-
 য়ী. ভৌতিক বিজ্ঞানমে প্ৰতিষ্ঠা : দিলৌ বিশ্ববিদ যালয়মঁ বিধি

স্নাতক, প্রকাশিত কৃতি: মৌখিনীমে: প্রকাশন বর্ষঃ২০১৭ ১.ভ বয়
মাঁম ধৰি (আত্মে কথা),২. প্রয়ংগৰশ (নিৰঁধ), ৩.স্বৰ্ব এতহি ঞ্চি
(যাত্ৰা প্রয়ংগ); প্রকাশন বর্ষঃ২০১৮ ৪. ফয়াদ (কথা মংগ্ৰহ) ৯.
নমস্কৰ্যে (উপন্যাস) ৩. বিবিধ প্রয়ংগ (নিৰঁধ) ৭.মহৰাজ(উপন্যাস)
৫.নেজকোষ্টৰ(উপন্যাস); প্রকাশন বর্ষঃ২০১৯ ৯.মীমাক হি
পাৰ(উপন্যাস)১০.মমাধান(নিৰঁধ মংগ্ৰহ) ১১.মাতৃভূমি(উপন্যাস)
১২.স্বপ্নলোক(উপন্যাস); প্রকাশন বর্ষঃ২০২০
১৩.শঁখনাদ(উপন্যাস) ১৪.গএহ থিক জীৱন(মংস্ৰৰণ)১৯.ত েত
দেৱাঁনে(উপন্যাস); প্রকাশন বর্ষঃ২০২১ ১৩.পাথেয়(মংস্ৰৰণ) ৭.হম
আৰিঁ বহনে ছী(উপন্যাস) ১৫.প্ৰনেয়ক পৰাত(উপন্যাস); প্রকাশন
বর্ষঃ২০২২ ১৯.বীতি গেলে মময়(উপন্যাস)
২০.প্ৰতিবিঁস্ব(উপন্যাস) ২১.বঁদনি বহনে ঞ্চি মভকিছু(উপন্যাস)
২২.ৰাঞ্ছ মঁদিৰ(উপন্যাস) ২৩.মঁযোগ(কথা মংগ্ৰহ) ২৪.নাঠি বহনে
ছনি ৰস্মধা(উপন্যাস) ২৯.দীপ জৰেঁত বহএ (উপন্যাস)।

ঞ্পন মঁতৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাড।

৩.৯.৭ম্মাৰ মনোজ কশ্যপ-ঞহাৰ মই নেঁত

গুম্বাৰ মনোজ কশ্যপ

১ ঠা নম্বুকথা

ঋহাৰ মস নড়ৈত

নান মে ৰেঁমন ৰৌদ যেকৈত ৰহী তখনে গেষ্টক কান-ৰেঁন
ৰাঁজন। গেষ্ট খোননাঁ - একটা উল্লেখ-ৰীম ৰঁৰিমক ছোঁত া
ঠাড়া। কসন জোড়ি ৰাঁজন - 'মৰ ! ঋহাঁ ওহি ঠাম হমৰা কোনা
কাজ ভেট্টি মকগায়ে ?'

- ' কোন কাজ?'

- ' জে ভেটত.. ধিয়া-পুতা কে ঠৃশন পড়নাগ্ৰ
মস নস কস শাৰীৰিক শ্ৰম .. মভ কিছু!'

- 'হমৰা নসগ এখন এখন কোনা কাজ ঋছি নহিঁ। ঋহাঁ কতনা
ঋৰ পুছিযো।'

- 'মৰ! ঋহাঁ কে কোনা পৰিচিত?'

ওকৰা পৰ দয়া আৰিঁ গেল। লাগল জে নিশ্চয়ে গ্ৰ কোনো
 বেঁয়ী খগতা মে আছি। তখনে দ্যামৰ দ্যি মোন মে বিঁজন কা
 জকাঁ চমকল জে আগ্ৰ কান্হি চোৰ মভ চোৰি মস পহিনে ব কী
 কs কs মভ জানকাৰী জুঠা লৈত জে... খপনৰু বঁঠৰেঁত জে আ
 আৰাম মs বাৰদাত কে খঁজাম দৈত জে। ফেৰ মোন মে আয়ল
 হাৰ-ভাৰ আ চেহৰা-মোহৰা মs তs লুঠা-লঁপঠ নহিঁ নগৈত আছি।
 নেপালী ঘৰ গেল আছি; কিয়ৈ নে গাড়ী তাৰঁত বোজ একৰে
 মs ধোআ লী একৰো দু পাগ্ৰ ভs জেতে আ হমৰা খপনে
 গাড়ী মাফ নহিঁ কৰs পড়ত। গাড়ী ধোৱাঁ কান হম ওতহি চাঢ়
 বহৰেঁ তs গ্ৰ এম্হৰ-ওম্হৰ তাক-মাঁক নহিঁ কs মকত। বঁম
 একৰা খপন কাজ মs কাজ। যৈহ মোচি কহনিয়ে - 'হমৰা নsগ
 আন কোনো কাজ তs আছি নহিঁ। হঁ, এখন নেপালী গাম গেল
 আছি তাৰঁত আহাঁ কs বs চাহী তs হম খপন গাড়ী ধোৱাঁ কে
 কাজ আহাঁ কে দs মকৈত জী' ও মহৰ্ষ তৈয়াৰ ভs গাড়ী ধোনক
 আ কান্হি ফেৰ ভোৰে এৱাঁক বাঁত কহি প্ৰণাম কs কs চনি
 গেল।

গাড়ী ও বেঁম নীক জকাঁ ধোনে চন.... বগড়ি-বগড়ি কs। এহন
 মাফ মs তs নেপালী কহিয়ে নে ধোনে হৈত! হম গাড়ী ক চাৰ
 কাত ঘুমি কs দেখs নগলাঁ। একঠা পোম্ঠকাৰ্চ খমন ভেঠন।
 নিখন চনৈ - 'নীৰা! এখন তক হমৰা কোনো কাজ নহিঁ
 ভেঠs লৈ। কাজ ভেঠিতে হম পাগ্ৰ পঠেৱাঁক জোগাৰ কৰৰৌ।
 তাৰেঁ ডাক্ঠৰ-দৰাগ্ৰ তs নহিঁ ভs পেতো; ম্ৰদা দেয়ী- বেলে
 দৰাগ্ৰ মs মায কে জীয়া কs বখনাগ্ৰ তোহৰ পেঘ জিম্মদাৰী

ছো। হিম্মত নাই হাৰিহঁ। ভগৱান ম'গ চত্বন। তোহৰ
ভেঁয়া - খম্মোনা।'

হম ওহি চিষ্টী কে হাথ মে নেনে শূন্য মে তকৈত বহন'া আ ফেৰ
পৰ্য জেৰ' মে বখৈত পোয়'ষ্ট আফিম্য দিয়ৱিঁদা ভ' গেন বহী ।

-গুম্বাৰ মনোজ কশ্যপ, যম্প্ৰতি: ভাৰত যৰকাৰ কে উপ-
যাঠিৰ, ম'পৰ্ক: যী-11, ঠাৱৰ-4, ঠা'গপ-5, কিদৱ'গ্ৰা নগৰ পূৰ্ব (দিল্লী
হাষ্ট কে যামনে), ন'গ্ৰা দিল্লী-110023 মো. 9810811850 /
8178216239 গ্ৰ-মেত : writetokmanoj@gmail.com

খপন ম'তৰ্য editorial.২taff.videha@gmail.com পৰ
পঠা'ড।

৩.৩.নির্মলা কৰ্ণ- অগ্নি শিখা (খেপ-১৯)

নির্মলা কৰ্ণ (১৯৩০-), শিক্ষা - এম্ এ, নৈহৰ -
খৰাজপুৰ,দৰভাঙ্গা, য়াসুৰ - গোড়িয়াৰী (ৰঁনহা), ৰব ভূমান নিৰায়
- বাঁঠী,মাৰখণ্ড, মাৰখণ্ড মৰকাৰ মহিলা এৰঁ ৰাঁল ৰিকায়
য়াম্মাজিক ম্বৰক্ষা ৰিভাগ মে ৰাঁল ৰিকায় পৰিযোজনা দাধিকাৰী
পদ য়াঁই মেরানিবৃত্তি উপৰান্ত স্ততঁত্ৰ নেখন।

মূল হিন্দী- স্নগীয় জিতেন্দ্র গুম্বাৰ কৰ্ণ, মৌখিতী অল্পবাদ- নিৰ্মলা
কৰ্ণ

অগ্নি শিখা (ভাগ- ১৯)

পূৰ্ণ কথা:

ৰাজা পুৰুষৰা উৰ্ৱশী য় বিদা ন্য পৃথ্বী পৰ ৰাপ্য জ গ্ৰ কে ৰীত কৰ্হিত ছথি। পুনঃ দানকা য় ভেঁষ্ট কৰৰাক নেন অৰ্ৱগ্ৰ কে ৰচন দ্য অম্বৰাৰতী মেঁ অখন নিৰায় জাগত ছথি।

আৰঁ আত্ৰ:

ৰাজা পুৰুষৰা কে স্নৰ্গ য়ঁ স্ৰমঁডন পৰ আএন তীন মায় ৰীত গেন ছন। ৰাজ্য কাৰ্য মেঁ পুৰুষৰাক মোন আৰঁ পহিনে মন নহি নগৌত ছননি। যদিখন দানকৰ ধ্যান উৰ্ৱশী পৰ নাগন ৰহৈত ছননি। কখনো-কখনো ও ৰিবহ ৰেদনা মেঁ ৰ্যাগুন ভ্য জন ৰিন্ম মীন মন তড়প্য নগৌত ছনথি,মুদা অতেক শীঘ্ৰ ও স্নৰ্গ োক গুনা ক্য জা মকৌত ছনাহ? ভনা কোন কাৰণ দেখৰিঁতেথ স্নৰ্গ নোক জয়ৰাক ? এহেন গুনো কাৰণ দানকা নহি ভেঁষ্ট ৰহন ছননি। দেৱেন্দ্র কে গুনো মঁদেশ এখন ধৰি নহি আৰিঁ ৰহন না। আৰঁ ও কোন উপায় কৰথি উৰ্ৱশী য়ঁ মিনন কেৰ, দানকা নহি ৰঁ সনা জাগত ছননি। উৰ্ৱশী কে ৰিবহ কে কাৰণ ও নগন পূৰ্ৱক পৃথ্বীক শ্যামন ৰ্যৰম্বা মম্হাৰা মেঁ মমৰ্থ নহি ভ্য পাৰঁ ৰহন ছনাহ। ৰাজা পুৰুষৰা এক দিন অখন ৰাজ প্ৰায়াদ মেঁ চূপচাপ ৰৌমল উৰ্ৱশী কে ধ্যান মেঁ নিম্ন ছনাহ। তাহি মময় ৰাজ্য জ্যোতিষ কে পদাৰ্পণ ভেন। অচক্ৰে দানক দৃষ্টি পুৰুষৰাক মীধা ৰাখন হথেনী পৰ চনি গেননি । গুত্ৰহন ৰশ ও ধ্যান পূৰ্ৱক পুৰুষৰাক হথে ী কে নিৰীক্ষণ কৰ্য নগনাহ।প্ৰমল্লতা দানক মুখ পৰ ছন ি উৰ্চন। ও প্ৰমল্ল ভয় ৰাঁজি উৰ্চনাহ -

"ৰাজন্ বুম্ণনা জাগত অচি আহাঁ কে জীৱনমঁগিনীক মাথ অতি শীঘ্ৰ ভেঁষ্টয় ৰঁনা অচি"।

ৰাজা কে মুখ পৰ উদায় মন মুক্ৰান প্ৰগষ্ট ভেননি ফেৰ ও ংভীৰ

হোমত ৰাজ জ্যোতিষী মঃ পুৰুষাৰ্থ -

"কতক দিন মৈ অৰুনেক ৰাঁত মৰু হোমত ৰাঁহুৰু দেৰ"?

"অধিকতম চ:মাম! মূদা এক গুশ্ৰু মমমূদা দেখি ৰহনে চী ৰাজন্"!

"ও কথি থিক দেৰতা"?

"দাঁপৰু মূখ ৰাঁত কম অৰুচি ৰাজন্ অৰুনেক হথেনী মৈ। অহাঁ কে পৰুণী কে ৰিযোগ মৈ অধা উম্ম ৰিঁতৰঁয় পড়ত ৰাজন্"।

ৰাজ জ্যোতিষী কেৰ ৰাঁত মঁঃ ৰাজা কে উম্মোহ মমাম্শ উ গেন। দানকা ভৰতমূনি কেৰ শ্ৰাপক মূৰুণ অৰুিঁ গেননি। পুন: দু:খী ভয় গেনোহ ৰাজা পূৰুৰৰা। ও গুমমূম উঃ গেনেথি। ৰাজ জ্যোতিষী কক্ষ মৈ ৰ্যাগ্শ মৌন কে তোড়নেথি -

"মূদা অৰুনেক জীৰনমঁগিনী কোনো মামধাৰুণ ৰমণী নহি হোমতীহ ৰাজন্"।

গুৰুহনে ৰশ পূৰুৰৰা পুৰুৰুৰু - "ফেৰ"?

"গুনো দিৰু নাৰীক যোগ অৰুচি"।

পূৰুৰৰা পুন: গঁভীৰ উঃ গেনেথি। দানক মৌন মৈ উৰুৰুশীক মূৰুণ তীৰু ৰেগ মঁঃ হিনকোৰ মামৰু নগনেনি। মৌন মৈ ীম মন উৰুৰু নগনেনি। মূদা অৰুপন অঁতৰিক ৰাথ কে ও মঁয়ম মঁঃ নিৰুঁত্ৰিত কঃ নেনেথি। অৰুপন ৰ্যৰহাৰ মঁঃ মৌনক ৰাথ প্ৰগশ্ৰু নহি হোময় দেনেথি ৰাজ জ্যোতিষী পৰ।

ৰাজ জ্যোতিষী মঁঃ এমূহৰ-ওমূহৰ কে ৰাজ্য মঁঃ ম ৰঁধিত ৰাঁত হোময় নগনেনি । পূৰুৰৰা হাঁ - হুঁ মৈ অৰুনমনায়নে ভাৰ মঁঃ জৰাৰঁ দৈত ৰহনেথি। দানক ধ্যান তঃ মূৰ্গ নোক মৈ ৰৈমনে অৰুপন প্ৰেয়মীক নিকশ্ৰু পাঁচি গেন চনেনি।

চৰিম দিন গন্দুক মঁৰাদ অয়নে। তীন দিন উপৰান্ত ৰিশেষ কাৰ্য ৰশ দেৰ মভা হোময় কে চনে। ওহি মভা মৈ পূৰুৰৰাক উপশ্ৰুচিত

আৱশ্যক ছন,স্বৰ্গক অৰ্ধ-শায়ক হোৱাক কাৰণ।ভনা দানক
 অনুপস্থিতি মেঁ ফুনো বিশেষ কাৰ্যবাহী কোনা ভয় মকৈত ছন ?
 পুৰাৰা কে উপযুক্ত অৱমৰ ভেঠ গেন উৰ্ৱশী মঁস ভেঁঠ কৰাৰাক।
 ও শীঘ্ৰ স্বৰ্গ জয়ৰাক তৈয়াৰী কৰস নগনাহ । তে-পশ্ াত ও
 বিদা ভেনাহ অমৰপুৰ কে দিশা মেঁ । বথ দানকা গঁতৰ্য পথ পৰ
 তীৱ গতি মস নস গেলনি । স্বৰ্গ মেঁ পৰ্গাঠি ও মৰ ৰপ্ৰথম দেৱেঁদ্র
 মঁস ভেঁঠ কেনেথি,তে-পশ্চাত নন্দনকানন মেঁ জাকয় উৰ্ৱশী ম s
 ভেঁঠ কয় অপন বিৰহ ৰেদনা কে শাঁত কয় হৃদয় কৃপ্ত কেনেথি।
 তে-পশ্চাত কতেক দিন তক দেৱ মভা ভেনে জাহি মেঁ ৰাজা
 মাম্মিনিত ভয় কাৰ্য নিধপাদন কেনেথি । মভা মমাপ্ত ভেনাক
 উপৰাঁত পুৰাৰা কে পুন: পৃথ্বী পৰ আৱঁয় পড়েনি।
 আৱঁ ও প্ৰলোক মাম স্বৰ্গ নোক জায় নগনাহ। কাৰণ ময়ঁ দ্ৰ কে
 কহনাম ছন -

'স্বৰ্গক শায়ন ব্যৱস্থা কে মঁচানন মেঁ ৰাজা পুৰাৰা কে অনুমতি
 এৱঁ মহযোগ আৱশ্যক হৈত'।

স্বৰ্গ নোক জায় পৰ ও উৰ্ৱশী মঁস ভেঁঠ অৱশ্য কৰথি। িন
 প্ৰতিদিন উৰ্ৱশী-পুৰাৰাক প্ৰেম প্ৰগাঢ় মঁস প্ৰগাঢ়তম ভেনে গেন।
 প্ৰমাগ্নি কে স্থানা দনু কে হৃদয় মেঁ তীৱ মঁস তীৱতম হোগত গেন।

- -

ৰাজা পুৰাৰাক বথ ৱায়ু ৱেগ মঁস আকাশ মাৰ্গ মস চনে জা ৰহন
 ছন। পুৰাৰা ওহি বথ মেঁ মৰাৰ ছনাহ। দানকৰ মোন অৰ্হঁত
 প্ৰমল্ল ছননি। মোন মেঁ উচ্চাহ ছননি। "পিয়া মিনন কেৰ আয়" -
 মনুষ্য কে স্বৰ্গ তক সীকি নস জাগত অচ্ছি! ৰাজা পুৰাৰ া তস
 ও দানা স্বৰ্গক শায়ন কে অৰ্ধ অধিপতি ছনাহ ।

মঁদ সুৰ্গাধিত পৰন মন-প্ৰাণ কে শীতনতা প্ৰদান কস ৰহন ছন।

আকাশ মে ছিষ্টপুষ্ট ৰাঁদন এম্হৰ-ওম্হৰ ঘূমি বহন ছন। এই কাৰণ পৃথ্বী দানকা ধঁধ মে নপঠায়ন মাত্ৰ এক োনা দৃষ্টিগত ভয় বহন ছন। ও প্ৰমত্ততা মে কিছু-কিছু গ্নগ্ননাগত া বহন ছনোহ । ৰাঁদত ৰায় মূন্যৱান উপহাৰ দানক বথ মে ভবন পড়ন ছন। উৰ্ৱশী কে দেৱাক ৰাস্তে ৰঁড় দান্যাম মঁস ও গ্ৰা ভ উপহাৰ তেয়াৰ কৰৱৌনে ছনোহ। বথ তীৱ গতি মঁস ঞ্ৰপন মাৰ্গ ৰ চনৈত বহন।

ঞ্ৰাঁ বথ দুমৰ দিশা মে ঘূমি গেন । কিছু কাল ধৰি ওহি দিশা মে চনৈত বহন । ৰাজা পুৰুৱৰা বথ কে গতি তীৱ কেননি। ও শীঘ্ৰ!ঞ্ৰতি শীঘ্ৰ ঞ্ৰপন গঁতৰ্য পৰ পৰ্ণাঠি জায় কে চাহৈত বহথি । দমো দিশা মে নীৰৱতা ৰ্যাগ্ত ছন। ঞ্ৰচক্ৰে দানক দৃষ্টি দক্ষিণ দিশা মে ঘূমি গেননি । ওম্হৰ কিছু বথ উৰৈত দানকা দৃষ্টিগোচৰ ভেন । ৰাজা পুৰুৱৰা ঞ্ৰাশ্চৰ্যচকিত ভস গেনোহ।

'গ্ৰা বথ তস দানৱ নিৰ্মিত নগৈত ঞ্ৰছি ' - ৰাজা পুৰুৱৰা মোনহি মোন মোচননি।

'মুদা দানৱ কে ঞ্ৰাকাশ মাৰ্গ মে তস হোয়ৱাক নহি চাহী' - মোন মে মোঠৈত ৰাজা পুৰুৱৰা ঞ্ৰপন বথ ওহি দিশা মে ঘূমা ন নিনি। পুৰুৱৰা কে বথ ঞ্ৰাঁ পূৰ্ৱ দৃষ্টি দানৱ নিৰ্মিত বথ কে পাছু নাগি গেন। ঞ্ৰাঁ ঞ্ৰনেক বথ দানকা দেখৱা মে ঞ্ৰাঁয় নাগন,জে পঁজি ৰঁফ্ৰ ভয় চনি বহন ছন। পুৰুৱৰা কে মোন মে ঞ্ৰাৰ্শকা হো য নাগন -

'গ্ৰা তস দানৱ কে বথ ঞ্ৰছি,ঞ্ৰৱশ্ৰ এহি মভ বথ কে নস কস স্ৱৰ্গ নোক মস দানৱ ঞ্ৰাঁৰি বহন হোয়ত'- মোচনথি পুৰুৱৰা। বথ ঞ্ৰাঁ ঞ্ৰগঁত নিকষ্ট পৰ্ণাঠি গেন ছন। ও ঞ্ৰগিনকা বথ কে ৰুৱৰা হেত্ৰ তীৱ স্ৱৰ মে ঞ্ৰাৱাজ নগৌনথি,মুদা ও মভ ঞ্ৰাওৰ তীৱ গ ি মঁস

ভাগস নাগন। গ্ৰ দেখি বাজা কে ঞ্খনহোৱাী কে ঞ্খাৰ্শঁকা হোময নাগন।

পুৰাৰৱা ঞ্খন বথ কে গতি ঞ্খাওৰ তীৰ কয দানৱক বথ মঁস ঞ্খাগ নিকানি নেনথি। ঞ্খাৰঁ দানক দৃষ্টি এক বথ মঁস ষ্টকৰায় । ঞ্খৰে! গ্ৰ কী ভেন ! ওহি বথ মঁ তস বাজা কে ঞ্খন প্ৰযমী উৰ্শী ছনীহ। মঁগহি ছনীহ উৰ্শীক প্ৰিয় মখী চিত্ৰনেখা! বাজা কে এক মনক উৰ্শী কে ভেষ্ট গেননি! বাজা কে মনক পাৰিঁ এক কৰ্ণ চিকোৰ নিকানি পড়ন উৰ্শী কে কঁঠ মঁস ঞ্খন বক্ া হেত্ৰ! ওহ! দানৱ বাজ কেশি চোৰ মন স্ৱৰ্গক দনু ঞ্খৰা কে হৰণ কয পড়া বহন ঞ্খি! হৰ্চা- পুৰাৰৱা কে মস্তিধক মঁ গ্ৰ রাঁত বিঁজনী মন চমকি উঠন ! বাজা মষ্ট ঞ্খন তনৱাৰ নিকানি নেনথি! ওহি বথ মস পহিনহি তনৱাৰ নিকানি গেন ছন। দনু কে মধ্য যুষ্ হোময নাগন। দেখিতহি-দেখগত মঁ ঞ্খাগ্ৰেযাস্ত্ৰ কে প্ৰয গ কৰস নাগন কেশি। কিছু ঞ্খন পুৰাৰৱা কিংকৰ্ত্তৱ্যৰিমূঢ় মন ভস গেনাহ। কেশি কে দ্ৰাৰা ঞ্খাগ্ৰেযাস্ত্ৰক প্ৰযোগ কৰৱা মঁস ঞ্খুষ্ক ভস বাজা পুৰাৰৱা ঞ্খন তনৱাৰ হেঁকি শীঘ্ৰ দিয়া ঞ্খস্তক প্ৰযোগ কৰস নগনথি। ঞ্খাৰঁ দনু কে মধ্য ঘনঘোৰ যুষ্ হোময নাগন । এহি ঞ্খপ্ৰত্যাশিত ঞ্খাগ্ৰমণ মস ওনা তস দানৱবাজ কিছু ঘৰঁড়া গেন ছন মূদা দানৱক হৌমনা বুনঁদ ছন,কাৰণ শক্ৰে নিতান্ত ঞ্খমগ ছন। ঘমামান যুষ্ হোময নাগন।

পুৰাৰৱা এহি যুষ্ মঁস কনিকো বিচনিত নহি ভেনথি। ও তস গ্ৰেগধ মস উন্মত্ত ছনাহ। ঞ্খাখিৰ দানৱবাজ কেশি দানক প্ৰিয়তমা পৰ ঞ্খন দৃষ্টি বখনে ছন! ঞ্খন প্ৰিয়তমা পৰ উঠয বনা হাথ কে কষ্টৱা হেত্ৰ ও ঞ্খন পূৰ্ণ শক্তি মঁস যুষ্ কস বহন নাহ। ঞ্খনেকোঁ বাক্ষম ঞ্খন প্ৰাণ গঁৱাওন । ঞ্খাৰঁ রাঁত কম দানৱ দৃষ্টিগোচৰ

ভস বহন চন। পুৰুৰা কে উমোহ এৰং যুষ্ কে গতি ঞ্ৰুত তীৰ
 বেগ মে ঞ্ৰি গেত চন। ৰাজা ঞ্ৰি মাযাস্ত কে প্ৰয়োগ েনথি।
 দানৰ কে ঞ্ৰনেকোঁ পুৰুৰা দৃষ্টিগোচৰ হোময নাগনাহ । ও মভ
 ৰাস্ত্ৰিক পুৰুৰা কে চিহ্নিত নহি কয মকনাহ, ঞ্ৰা ৰাস্ত্ৰিক পুৰুৰা
 কে ছোড়ি কস ঞ্ৰন্য ছায়া পুৰুৰা মঁস যুষ্ৰত ভয গ লথি ।

ঞ্ৰি ৰাজা ঞ্ৰপন ৰঁৰচী নিকানি নেনথি ঞ্ৰা ওকৰ প্ৰয়োগ কেশি
 পৰ কেনথি। ওকৰ ছাতী মস ৰজ কে ধাৰ মৰনা মন মহড়
 নাগন। কেশি জতেক ৰেঁৰি তনৰাৰক ৰাৰ কএন ও পুৰুৰা কে
 কৰচৰঁষ্ক ৰাঁস মস ষ্টকৰাকস ৰায়ু মেঁ বিনীন হোময নাগনাহ । ঞ্ৰি
 কেশি মুচ্চিত ভয ৰথ মেঁ ঞ্ৰি পড়ন।

ঞ্ৰপন ৰাজা কে মুচ্চিত পাৰিঁ দানৰ গণ ভযানক ঞ্ৰিকাৰ ভৰয
 নাগন। ও মভ পুৰুৰা কে ঞ্ৰখন ধৰি ৰথ তক ঞ্ৰি মেঁ ৰো ি
 বহন চন। পুনঃ ঞ্ৰায়োস্ত কে প্ৰয়োগ ৰাজা পুৰুৰা দ্বাৰা কএন
 গেত । ঞ্ৰি জতেক গনন-চুনন দানৰ গণ ৰঁচন চনোহ ও মভ
 ৰায়ুমঁডন মেঁ নৰ্ভন কৰেত ঞ্ৰমস নাগন।

পুৰুৰা ঞ্ৰপন ৰথ মস উচ্চান মাৰি কেশি কে ৰথ মেঁ প্ৰিৰিষ্ট ভয
 গেতথি, এৰং কেশি কে ৰথ মস নিকানি প্ৰমঁডন কে দিশা মেঁ ফেঁক
 দেনথি। পুনঃ ওকৰ ৰথ মস উৰঁশী এৰং চিত্ৰনেথা কে ঞ্ৰপন ৰ
 কে দিশা মেঁ উচ্চানি দেনথি। ও দনু মখী ঞ্ৰাশ্ৰু ভয থ মেঁ ৰেঁম
 গেনী। ঞ্ৰি পুৰুৰা স্ময় এক উচ্চান ভৰন ঞ্ৰা ঞ্ৰপন ৰথ মেঁ
 প্ৰিৰিষ্ট ভস গেনাহ। ৰথ পুনঃ চননাগ্ৰা প্ৰাৰ্ভ কএন। ঞ্ৰি ও
 ৰিপৰীত দিশা মেঁ (স্বৰ্গক দিশা মেঁ) জা বহন চন ।

উৰঁশী ঞ্ৰপন প্ৰিয়তম কে পাৰিঁ ভাৰ-ৰিতোৰ ভস বহন নীহ।
 ঞ্ৰনক প্ৰমত্ততা কে কুনো মীমা নহি চন। য়েহ ঞ্ৰিতি পুৰুৰা কে
 চন । উৰঁশী কে সুৰক্ষিত ঞ্ৰপন ৰথ মেঁ ঞ্ৰানি ৰাজা ঞ্ৰতি প ৰমল্ল

ছনোহ । প্ৰমল্ল মূখ হঁমগত ৰাজা কহনোথি -

"যদি হম যহী চিহ্নি ৰহন ছী তঃ ঞ্ৰাহাঁ মম্বৰত: চিত্ৰনেখা থিকাঁ। ঞ্ৰাহাঁ দনু যখী পাতান নোকক যাত্ৰা পৰ ভ্ৰমণ কে ৰাস্তে জা ৰহন ছনাঁ? হঁ ! স্নৰ্গ নোক মে ঞ্ৰাৰঁ ঞ্ৰাহাঁ মভ কে দেখঃ কে নেন কিছু নহি ৰঁচন ছন"?

চিত্ৰনেখা - "ৰাজন্ ঞ্ৰাহাঁ কে হঁমী মূমৈত ঞ্ৰছি, ঞ্ৰা হম মভ ঞ্ৰণঁত ভয়গ্ৰস্ত ভঃ গেন ছনাঁ"।

"গ্ৰা চোৰ কোনা পকড়নক ঞ্ৰাহাঁ দনু যখী কে"?

"গ্ৰা হমৰা নহি উৰঁশী মঃ পূছৰঁ তঃ ঠীক ৰহত। কিএক যখী!তোঁ চূপ কিএক ছহ, ৰাজন্ কে প্ৰঞ্জ কে জৱাৰঁ দান"।

"হম!হম!হম কহিয়নি? হঁ ৰাজন্ ! ৰাস্তৰ মেঁ দোষ হমৰ ছন"।

"হম য়েহ তঃ পূছেত ছী! ওকৰ হাথ মেঁ কোনা পড়নাঁ ঞ্ৰাহাঁ দনু"? উৰঁশী কে মধ্বৰ স্নৰ গঁজিত হোময নাগন। পুৰাৰৱা কে কৰ্ণা হ্বৰ মেঁ দানক ঞ্ৰাৰাজ ঞ্ৰমৃতক বৃন্দ মন ষ্টপ-ষ্টপ ষ্টপকঃ নাগন। ও নিৰঁতৰ ঞ্ৰপন দৃষ্টি উৰঁশী পৰ জমোনে ছনোহ । উৰ্ শী ৰাজা কে নিৰঁতৰ ঞ্ৰপন মূখ কে নিহাৰৈত দেখি নজ্জা ৰশ ৰীচ-ৰীচমেঁ ঞ্ৰপন ঞ্ৰাঁথি কে পনক কে পৰ্দা মঃ মাঁপি নেথি। ৰাতাৰৰণ মেঁ উৰঁশী কে ঞ্ৰাৰাজ গঁজিত ভঃ ৰহন ছন, ঞ্ৰা ৰাজা দানক মধ্ব স্নৰ স্ননি ঞ্ৰপন স্নধ-বৃধ ৰিম্বাৰনে জা ৰহন ছনোহ -

"ঞ্ৰপন কক্ষ মেঁ ৰেঁমন -ৰেঁমন জখনি হমৰ মোন কৃৰ্ণিত হোময নাগন,হম চিত্ৰনেখা নগ পদাঁচনাঁ। ওকৰা নীঁদ মঁ জগাওন,পনঃ ভ্ৰমণ কৰৱাক যোজনা ৰঁনাওন"।

"ৰাহ কতেক নীক ৰাঁত ! জৱাৰঁ নহি ঞ্ৰাহাঁ কে য়োঁদৰ্যময়ী দেৱী-গণ! ঞ্ৰধ ৰাজি-প্ৰহৰ ঞ্ৰা ঘূমঃ কে ঞ্ৰোক! ঞ্ৰা উহো কেক ! সূঁদৰতা কে দেৱী-গণ কে! ৰাহ-ৰাহ! কী কহৰঁ ! কী ঞ্ৰাহাঁ মভ কে জাত

নহি,কি জে কেও দেখত আহাঁ মভ কে। আহাঁ কে মূদৰতা ওকৰ
তস প্ৰাণ হৰণ কস নেত। অগৰ ও কিছু শজি বাথৈৰঁনা হো ত
তখন বঁনপূৰ্বক আহাঁ কে উঠা কস অখন শযনাগৰ কে শৃংগাৰ
বঁনাওত"।

"জাত্ৰ! ছোড়ি দিয়া! হম নহি বঁতায়ৰঁ আৰঁ আগ কিছুও । আহাঁ তস
হমৰ হঁমী উড়াৰঁয় নগনগাঁ।আহাঁ হমৰা বঁনা বহন চী"। উৰঁশী
হৃদয় হেঁ প্ৰমল হোণত মূদা উপৰ মস মধৰ গ্ৰোধ দেখাৰেঁত বঁজনীহ

-

"নহি-নহি আহাঁ কস নে। আহাঁ কে বঁনেৰাক মামৰ্থ তস বঁহা
জী কে নহি চননি,তখন হমৰা কোন হিম্মত জে আহাঁ কে
বঁনায়ৰঁ"?

"কহি দফন চিত্ৰনেখা আৰঁ তোঁ বঁতা দফন,হম নহি বঁজৰঁ কিছু"
- উৰঁশী মান দেখাৰেঁত বঁজনীহ ।

"নহি গে দাগ্ৰ হম নহি কহৰঁগ্ৰ কিছুও ! হম দু গোটে কে বঁচ
বঁজস বানী কে চী" - চিত্ৰনেখা মূস্কাণত কহনীহ ।

"বী হম আ তোঁ অনগ-অনগ শ্ৰেণী কে থিকগাঁ "?

"অবশ্য! পহিনে নহি চনগাঁ,মূদা আৰঁ ভস গেগাঁ"।

"ভনা মে কোনা "!

"একৰ প্ৰগ্ৰফ প্ৰমাণ মাফ্ৰাত বাজা পুৰাৰা চখি। তাহু মস বঁচ
কস আহাঁ দনু কে একহি ম্বৰ হেঁ ধড়কৈত হৃদয় অছি জে,একহি
কথা কহি বহন অছি "।

"অচ্চা আৰঁ হম বঁমনগাঁ,অগাঁ উৰঁশী কে হৃদয় কে ধড়কন িছি
গেগাঁ অছি! “

বাজা পুৰাৰা মূস্কাণত বঁজি উঠনাহ।

"হাঁ!ও অখন ধড়কন মঁগ একহি নাম নৈত বহৈত চৈক,আ ও

নাম খাহাঁক থিক ৰাজন্"।

চিত্ৰনেখা কে মুখ মঁস গ্ৰা ৰাঁত মনি উৰ্ৰশী গঁভীৰ ভয় গেনীহ।

ঘৰঁড়াউ জুনি মখী,হম তস খাহাঁ কে ৰাজদাৰ থিকাঁ। খাহাঁ কে
গ্ৰা ৰাঁত গুনো তেমৰ কে কান তক নহি পঁচত"।

,"হম তস মনিযে নেনাঁ ! নহি কী! তেমৰ কান তক তস ৰাঁত জা
পঁচতেন"। - পুৰুৱৰা হঁমৌত-হঁমৌত ৰঁজনাহ।

"কথি মননাঁ খাহাঁ"? - উৰ্ৰশী পূছনেথি।

"ৰেঁহ....ৰেঁহ.....কি.....খাহাঁ....পুৰুৱৰা কে মুখ মঁস খাৰাজ নহ
নিকানি পাওন ঘৰঁৰাহষ্ট মেঁ ।

"খায়....খায়.....খায়..... " -

খপন জীহ নিকানি কস নকন উতাৰস নগনীহ উৰ্ৰশী পুৰুৱৰা
কে। গ্ৰা দেখি চিত্ৰনেখা খা পুৰুৱৰা দনু গোটে হঁমঁস নগ নেথি ।
খাৰঁ উৰ্ৰশী মঁকোচ ৰশ এঁৰ নজ্জা মঁস খপন দৃষ্টি মুক নেনেথি।
কিছু দেৰ তক মৌন ৰ্যাগু ৰহন দানকা তীনু কে মধ্য,পুনঃ
চিত্ৰনেখা ৰাঁজনেথি -

"স্বৰ্গ নোক তস মঁকষ্ট মঁস পুনঃ ঘেৰা গেন বুঁমাগ্ৰত খছি। খাৰঁ
তস হমৰ মৰঁহক প্ৰতিধঁঠা খতৰা মেঁ পড়ন খছি"।

"নহি খাৰঁ এহেন কিছু নহি হোয়ত,কিএক তস উলপাতক জগড়
কেশি মৰি গেন খছি"। - ৰাজা পুৰুৱৰা দানকা দনু কে খাশ্ স্ত
কেনেথি ।

চিত্ৰনেখা মৌন ভস গেনীহ । উৰ্ৰশী মৌন ভঁগ কেনেথি -

"গ্ৰা দুৰ্ঘষ্টনা মাত্ৰ খাহাঁ কে কাৰণ ভেন "।

"কী! কথি কহনাঁ ! হম থিকাঁ একৰ কাৰণ! হমৰা কাৰণ ভেন
গ্ৰা দুৰ্ঘষ্টনা ! গ্ৰা কোনা কহি মকৌত ছী খাহাঁ"? - পুৰুৱা
পূছনেথি।

"হঁ! হমৰ হৃদয় কে চোৰী কেনাঁ আহাঁ!হম ওকৰ তনাশ কৰেত পৰ্ণাচনাঁ উদ্ধান মেঁ,আ ওতহি গ্ৰা দুৰ্ঘষ্টনা ভঃ গেন " - উৰ্শীক এহি রাঁত পৰ চিত্ৰনেথা আ পুৰাৰৱা দনু হঁমঃ নগ থি।

"আহাঁ অখন হৃদয় কে বিষয় মেঁ চিত্ৰনেথা মঃ পূৰ্ছি িতহুঁ তঃ চোৰক নাম গ্ৰা রাঁতা দিতথি,তখন আহাঁ কে চোৰ কে তনাশ কৰৱা হেত্ৰ উদ্ধান মেঁ জায় কে আৰম্ভকতা নহি হোগত"।

পুনঃ এক বেঁৰ মস্মিনিত ঠহাকা পমৰি গেন। এহি প্ৰকাৰ মঃ হঁমী-দিনেগী মঃ পৰিপূৰ্ণ রাঁত কৰেত-কৰেত ও আনন্দ ূৰ্ক কখনি আ কোনা অম্বাৰতী পৰ্ণাচি গেনথি কিনকো জাত নহি ভঃ মকলনি। কিছু কাল পূৰ্ৰ কে দুৰ্ঘষ্টনা কে ও মভ আনন্দ ময় রাতাৰৰণ মেঁ বিঁমৰি গেন চনোহ।

প্ৰমুখঃ

অখন মন্তব্য editorial.২ taff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাড।

৩.৭.মঁতোষ গুমাৰ ৰায় 'ৰঁশোহী' মঁগৰৌনা (ধাৰাৱাহিক উপন্যাস ১২ম খেপ)

সঁতোষ গুমাৰ ৰায় 'সঁশোহী'

'ম'গৰৌনা' (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস- সঁৰহম খেপ)

আৰঁ হম থাকি গেনাঁ ঞ্ছি। দৌড়েত-দৌড়েত বেঁদম ভই গেনাঁ হম। আৰঁ হমৰা মঁ নহি হোযত । বঁমনা জাযত ঞ্ছি- পাএ ষ্টুটি গেন। নাহিষ্টা মঁ দৌড় বহন চী। ঞ্খনো ধৰি সঁশোহী সঁন চী। সঁশোহী নাম আৰঁ হমৰা নীক নহি লাগি বহন ঞ্ছি। 2002 মে হমৰ মিত্ৰ ঞ্খাওৰ গুৰুজী ডা০ কিশন কাৰীগৰ হমৰা গু নাম দেনাথি , পৰণ্ড আৰঁ বঁমনা জাযত ঞ্ছি গু নাম ৰাখি কই হম পেঘ গনতী কেনাঁ ঞ্ছি। আৰঁ কতেক দিৰম ধৰি দৌড়েত বহু ? মোন থাকি গেন ঞ্ছি। সঁশোহী আৰঁ নহি বহৰঁ হম।

কিশনজী কেৰ প্ৰতি হম ঞ্খাভাৰী চী। ৰো ম'গৰৌনা গামক একষ্টা পেঘ ৰিদ্দান চ্খি। হানিয়া পৰ দনকৰ জিনগী চ্ছি। ৰেনেৰে কেৰ নৌকৰী মঁ ৰো ৰিজাগন দই দেনাথিছ। হমৰা ৰিচাৰে গু হিনকৰ পেঘ গনতী চ্ছনছি। পত্ৰকাৰিতা মঁ হিনকা সঁড় প্ৰেম চ্ছনছি। দেশক ৰাজধানী দিলেী মেঁ কৰিখৰ সঁনৰেঁ কেঁ কোশিশ কেনাথি ,

পৰঞ্চ ম্যাকম্যুনিকেশ্বন মে ডিগ্ৰী বহনাক বাঁদো বেঁয়ী দিন ধৰি ৰো মক্বেম নহি ভেনাথি। ৰেডিযো জনৰ্নিচ্চুম মে পীজী ডিপ্লোমা ছহি। ৰীএড খাওৰ এমএড ছথি । পীএচ-ডী কেৰ ডিগ্ৰী ছহি, পৰঞ্চ দ্বনকৰ ৰিচাৰ কিনকো মঁ নহি মিলেঁত ছহি। ৰো মঁগৰোঁনা গামক মাৰ্ক ছথি।

কিছু শ্বৰুখাত তঁ কৰেঁত ছথি, পৰঞ্চ ৰো কাজ মঁমধাৰ মে ফ মি জায়ত ছহি। মঁম্বা খাওৰ মঁম্বান ৰঁনেৰাঁক হিনকা মঁ কিযো মীথিএ মক্বেত ছী। খাজ ধৰি ও খপন মিস্ফাঁত পৰ খডিগ ছথি। খপনে খাপ কেঁ ঘৰ মে ৰঁল্ল কেনে ৰহেঁত ছথি। কিনকো মঁ মেনজোন নহি। গামক ৰিদ্দতা কেৰ গ্ৰ গতি হম্বা ৰঁশোহী ৰঁনোঁনে খছি।

গ্ৰ গৌড়গামা গাম ছিযেঁয। জনতা হৰিহৰ দত্ত উঠ ৰিছানয়, গৌড়গামা মঁ 1999 মে ৰো দ্বিতীয় শ্ৰেণী মঁ উত্তীৰ্ণ ভ নাহ খছি। হম্বা মঁ ও এক ক্ৰায় মিনিয়ৰ ছথি। হৰেৰাম , ৰাম্বেদ ৰ, খান্দ, খজয়, খমৰ ঠাণ্ৰৰ খাওৰ নানৰোঁধ গ্ৰ মভ কিযো এক ৰেঁচ কেৰ ৰিছাৰ্থী ছথি।

নানৰোঁধ জী কেৰ দিলৌ এনয়ীখাৰ মে খপন এম্ৰেঁডৰী কেৰ ফেক্ট্ৰী ছহি। খপন মশীন ৰেঁচোঁনে ছথি। ও ৰী এ এম এ কৰৰাঁ মে ৰিশ্বাম নহি কেনাথি। ডি জা এন মেঁ কোৰ্য কই কে ৰিঁজনেম কৰৰাঁক হিনকৰ মোন ভেনাছি। নদ-নদ গতি মঁ ও খাগা ৰাঁট বহন ছথি। দোমৰ কেৰ ফেক্ট্ৰী মে ডিজাগনৰ কেৰ নোকৰী ছোড়নাক ৰাঁদ পহিনে একঠা কপড়া মে জড়ী কাজ কেৰ মশীন গহ্ৰতা কানোনী মে নগোঁনাথি। খাৰঁ ৰো দোমৰ মশীন নগোঁনাথি।

মোন হৰখিত ভেন। স্মভাষ কেঁ শাদী কেৰ বিয়েপ্শন মে দিলৌ মে হোষ্টন মে মিনন চলাথি। গা মংগৰৌনা গামক নাম কই বহ চ্ৰথি।

গৰীৰঁ আওৰ মায-ৰাঁপক মৃগনোক বাঁদ কী হান হোএত চ্ৰে মে হৰেৰাম কেৰ জিনগী য়ঁ ঝুমি যকৈত চ্ৰী। তীনি ভৈহাৰী মে হৰেৰাম য়ৰঁমঁ চ্ৰোষ্ট চ্ৰথি। য়ৰঁমঁ নম্বৰ আওৰ মাঁমিন কোনকাতা মে স্বাপিত ভই গেনাহ। হৰেৰাম পঢ়ৰাঁ মে নীক বহৈত, পৰঞ্চ গৰীৰী প্ৰতিভা কেঁ মাৰি দেনকহি। বঁৰঁগ্ৰ মে কাজ কৰৰাঁ নেন গেন চ্ৰনাথি। একটা আঁথি পহিনেহ ভগরান নই নেনে চ্ৰনহি। কিছু ঘণ্টনা মে ততেক নে মাৰি নগনেছ জে হিনকৰ শৰীৰ বেঁদম ভই গেনহি। আৰঁ ও ঘৰ ওগৰনে চ্ৰথি। মজুৰী কৰকে জিনগী কষ্টেত চ্ৰথি।

আনন্দ কেৰ জিনগী ওনা কোনা ভ গেনেছ, নহি পতা আঁচি। কাম্যৰ্ঘ বাখি কই রো দৰভঁগা মে আনোহ মোহনো মে গনৌৰ ভগত নাজ মে রো পঠেত চ্ৰনাহ। কাম্যৰ্ঘ কেৰ নীক রিছার্থী ই গেন চ্ৰনাহ, পৰঞ্চ দানকা কী ভেনহি ? ও দিমাগী ৰূপেণ রীমাৰ চ্ৰথ । বাঁঠী য়ঁ মোহো গ্ৰনাজ ভেনহি , পৰঞ্চ রো ঠীক নহি ভেনাহ। নোক কহৈত চ্ৰে জে ঠাণ্ৰজী কেঁ শিম্বল্প গ্ৰহণ কেনোক বাঁদ ও েমী মোচই নগনথিছ , তেঁ বঁতাহ ভই গেনাহ। ভগরান জানে পতা নহি দানকা কী ভেনহি... !!

আনন্দজী ভৰি গাম ঘুমি আৰেঁত চ্ৰথি আওৰ আঁপন দনান পৰ আৰিঁ কই বেঁম জাযত চ্ৰথি। গ্ৰা হিনকৰ ডেনী কেৰ ৰাষ্টন চ্ৰিযেছ। এক দিন দুৰ্গা স্বান মে হম পঢ়ৰেঁত বহী, ও আৰিঁ কই কাপী পৰ

কিছু লিখি দেনাথিহ। ৰিছাৰ্থী মভ ডেৰা গেল ছন, পৰঞ্চ ৰো একঠা ভজন কেৰ ম্বখড়া লিখনে ছনাথি।

হম পুছনিযেহ- কী যমাচাৰ খছি ঞান্দজী ?

ৰো কিছু নহি ৰঁজনাহ। মঁহ ৰিঁঠকৰেঁত চনি গেনাথি। ামক
প্ৰতিভা কেৰ খগ প্ৰকাৰেণে দুৰ্গতি হোযত দেখি কই কিনকো
প্ৰেজ ফাটি জায়ত। ঞান্দ জী ঞাৰঁ জিনগীভৰি ওহিনা বহতাহ।
দানকা মঁ ছোষ্ট ভাগ কেঁ দুঠা ৰাঁনক ভেনেহ, পৰঞ্চ ৰো ওহিনা
ৰহি গেনাহ।

ৰাসুদেৰ জী গণিত বিষয় মঁ পীএচ-ডী কেনে ছথি। ময় ঠুঁ ৰিছানয়
ৰায়োগী মে শিক্ষক ভেনাহ খছি। দুৰ্গা পূজা যমিতি কেৰ
কোষাধ্যক্ষ ছথি। 2011 মঁ ৰো খগ পদ কেঁ মঁভাননে ছথি।
হিনকৰ ৰঁগাহ মঁডাৰঁৰদাৰ ভেনে বহেহ। ৰো কহেঁত ছথি ঘৰ মে
কিয়ো উড়ি-ৰীড়ি নগোনে খঁছি। ভগতা মভ নগ দৌড় গাৰেঁত
ছথিহ। দানকৰ কনিয়া দৰভঁগা মে খঁগ্ৰেজ বহেঁত ছথি। ও খঁগ্ৰেজ
মঁগৰোনা মে বহেঁত ছথি। ৰো ফেৰ ৰঁগাহ নহি কৰতাহ ঞাওৰ
দানকৰ কনিয়া য়েহো ঞখন ধৰি দোযৰ ৰঁগাহ নহি কেনীহএ। ৰো
ঞপন জিনগী কেঁ জেনা মাঁ দুৰ্গা কেঁ ঞৰ্পণ কই দেনাথিহ।

মঁগৰোনা গাম মে ৰাসুদেৰ জী ওহিনা ৰেঁহ জেতাহ মনে। হিম্মত
কইকে পুছনিযেহ - কী দোযৰ ৰঁগাহ নহি কৰৰঁ মৰ ? দানকৰ
ঞথি নান-পীযৰ ভই গেনেহ। ও কহনাথি - খগ গপ কেঁ ঠা
নহি ঠঠায়ৰঁ। জিনগী মে একঠা ৰঁগাহ কেনেঁ। ঞাৰঁ দোযৰ নহি
কৰৰঁ। দেখেঁত নহি ছিযেঁয ঘৰ মে কিযো ঞগি নগোনে খছি। গ্ৰ

আগি নগৌল ছিযেয কি মোন বহম ?

আনন্দ আওৰ জনাৰ্দন কে জোড়ী গাম মে খুৰ্ জন্মেত ছনেহ। গাম মে 'চুদুৰ-খষ্টমন' শৰ্দ্ধ কেব পচাৰ কবৰাঁ মে গ্ৰা দনু গোষ্ট কে হাথ ছনেহ। জনাৰ্দন পঢ়ুৱা মে মিনৌষ্ট ছনাহ। ৰো তীনি মান পহনা ৰ্গ মে বহনাহ আছি। তখনো কিতাৰঁ পঢ়ন নহি ভেনেহ। তখন হাৰি কই মাহষ্টৰ মাহৰঁ দুমৰা মে হিনকৰ নাম আগা ৰঁড়া দেনথিহ। কানা-কানা কেঁ আঠ ক্যাম তক পঠি কই কোনকতা চনি গেল। হিনকৰ ৰাঁৰুঁজী কোনকতা কানীঘাষ্ট মে পনিয় েমে মে খানা খেৰাঁক নেন নাম নিখা দেনথিহ আওৰ চকবৰঁড়িয়া মে মোষ্টৰ গাড়ী ষ্ট্ৰিনিং য়েষ্টৰ মে ডাগৰৰ ৰঁনৱাক নেন নাম নিখ দেনথিহ। নাগয়েম তই ঠাকা দইকে ৰঁনি গেনে , পৰণ্ড ৰাঁৰুঁজী মূগনা কে ৰাঁদো ধৰি দানকা গাড়ী চনৌনে মীখন নহি ভেনেহ। দানকৰ ৰেঁঠী পঢ়ুৱাঁ মে নীক আছি, পৰণ্ড গবীৰী ওকৰা আগা নহি পঢ়ই দেটে। ৰো শঁকৰামাগমিনক পাউউৰ ফঁকৰা মে আগু ছেখি।

গাম মে ৰঁতাহক মঁখ্যা ৰঁঠি বহন আছি। দাক গাম মে ৰিকা বহন আছি। ভাংগ, গাজা , দাক পীৰি কই জৱনকা মভ অপন কপাড় মে কাৰিখ নেপনে জায়ত আছি। নশা কে চক্ৰ মে পূৰা গাম ৰঁৰাঁদ ভই বহন আছি।

-মঁতোষ গুম্মাৰ ৰায় 'ৰঁশোহী', গ্ৰাম-মঁগৰৌনা

ঐ বচনাপৰ

ঔপন

মন্তৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাড।

৩.৫.ঔচাৰ্য্য বামানন্দ মণ্ডন-জাতি ৰঁনাম জাতিৱাদ/ ধৰম ংকষ্ট
মুজ

ঔচাৰ্য্য বামানন্দ মণ্ডন

জাতি ৰঁনাম জাতিৱাদ/ ধৰম ংকষ্ট মুজ

১

জাতি ৰঁনাম জাতিৱাদ

বিহাৰ জাতি আধাৰিত গণনা (The Bihar caste base Survey) পৰ উঠ ন্যাযনয়, পঠনা তকোৱন প্ৰভাৰ মে বোক নগা দেনক হয়। কুচ্ছ নোগ অগ আধাৰ পৰ যাঠিকা দায়ৰ কেনে বহন হয় কি অগমে জাতীয় ৰিষমতা ৰঁঠত আ দোমৰ গ কি জনগণনা কৰাৰে কে অধিকাৰী কেন্দ্ৰ মৰকাৰ হয়। জৌকি বিহাৰ মৰকাৰ কে কহনা হয় কি গ জনগণনা ন হয় ৰঁঠকি একঠা মৰে হয়। আ মৰে কৰে কে অধিকাৰী ৰাজ্য মৰকাৰ হোগ হয়।

পহিনে উঠ ন্যাযনয় গণনা পৰ বোক নগাৰে মঁ গঁকাৰ ক দেনে বহয়। তৰঁ যাঠিকা কৰ্তা মৰৌঠ ন্যাযনয় মে গেন। ৰৌঠ ন্যাযনয় যাঠিকা কৰ্তা কে উঠ ন্যাযনয় মে জায় কে আদেশ দেগত উঠ ন্যাযনয় কে আদেশ দেনন কি তীন দিন কে অঁদৰ অঁতৰিম ফৈমতা কৰয়। তেয় আদেশ কে আনোক মেঁ উঠ ন্যাযনয় অগ্নন অঁতৰিম আদেশ মে জাতি গত গণনা জ্ঞনাগ্ৰ -২২তক বোক নগা দেনক। অগনা মনৱাগ্ৰ জ্ঞনাগ্ৰ মেঁ নিৰ্ধাৰিত হয়।

ৰাজ্য মৰকাৰ কে কহনা হয় কি নোক কন্যাণকাৰী যোজনা কে নেন মাঁখ্যকী কে আৱশ্যকতা হোগ হয়। কেতে ৰাঁৰ ন্যাযনয়ো একৰ জানকাৰী মাঁগৈ ছয়। একৰা অঁভাৰ মে জন কন্যাণকাৰী যোজনা কে নাগ্ৰ কৰে মে ৰ্যৱধান হোগ হয়।

মঁঠন আযোগ কে নাগ্ৰ কৰে মে দিক্কত ভেন বহয়। ৰোগ মময় মে ১৯২১মে ভেন বহয় জাতি গণনা কে ডাঠা কে আধাৰ পৰ পিচ্ছড়া ৰৰ্গ কে ২গপ্ৰতিশত আৱক্ষণ শিক্ষা আ মেৱা ক্ষেত্ৰ মে দেন গেনয়। অগ্নমূঠিত জাতি আ অগ্নমূঠিত জন জাতি কে জনগণনা কৰে কে প্ৰাৱধান মঁৰিধান মেঁ হয়। নেকিন মামান্য ৰৰ্গ

আ পিছড়া বৰ্গ কে জাতি গণনা কে প্রাৰধান ন হয়।ত জাতি গণনা কে নেত জনকল্যাণ কে নেত মঁরিধান মঁশোধন কৰনাগ আৰম্ভক হোগ জায় ছৈয়। ম্যামান্য বৰ্গ কে ঝিনা জাতি গত ডাষ্ট কে আৰ্থিক আধাৰ পৰ ১০ প্রতিশত আৰ্থিক আধাৰ পৰ আৰক্ষণ ভেঁষ্ট গেন।জৌকি মঁরিধান মে আৰ্থিক আধাৰ পৰ আৰক্ষণ দেৰে কে প্রাৰধান ন হয়। মঁরিধান মে কেৰন ম্যামাজিক আ শৈক্ষণিক পিছড়াপন কে আধাৰ পৰ শিক্ষা আ মেৰা ক্ষেত্ৰ মে আৰক্ষণ দেৰ কে প্রাৰধান হয়।

জৌ ম্যমাজ মে জাতি হয় ত জাতি কে গণনা আৰম্ভকতা হ । তৰেঁ বোকৰ কল্যাণ কে নেত আনুপাতিক যোজনা ঝনাখন জা মকন হয়। হৰ জগহ ধৰ্ম আ জাতি কে কালম ভৰন জাগ হয়। নেকিন জৌ গিনতী কে ঝাত হোগ হয় ত একৰ আনুসংখ্যক জাতি একৰ ঝিবোধ কৰয় হয়।আমন মে গণনা কে প্রজাতন্ত্ৰ মেঁ মহল্ল হোগ হয় আ বোগ গিনতী মে ঘৰঁৰাগ হয়। নোগ আনন বোষ্টী-ৰেঁষ্টী কে মঁৰঁধ আনন জাতি মে কৰয় হয়।হৰ জাতি কে আনন কন্চৰ হয়। হৰ জাতি কে মঁঘ -মঁঘঠন হয়। মঁগঠন ত আঁতৰবাষ্ট্ৰীয় স্তৰ তক ঝনঐনয় হয়।জাতিবাদ খুঁৰঁ কৰত পৰন্ত্ৰ জাতি মে ঘৰঁৰায়ত।কহত কি ম্যামাজিক মমবমতা হয়।আগযো ম্যমাজ মে জাতীয় ঝিভাজন আ ঝিমষতা হয়। জাতিগত ঝিমষতা ঝনন বহয় আন নেত জাতি আধাৰিত মরেঁ কে ঝিবোধ কেঁন জা বহন হয়। মাননীয ঔঠ ন্যাযানয় কে মভ তথ্য পৰ ঝিচাৰ কৰে কে আৰম্ভকতা হয়।আমন মে গ জাতি ঝনাম জাতিবাদ কে নড়াগ হয়।

২

ধৰম ম'কষ্ট মজ

বাজেশ্বৰ প্ৰতাপ প্ৰতাপগড় কে পূৰ্ণ জৰ্মীদাৰ হেনন। ফলকা তিন
 য়েয বিঁঘা জমীন বহে। নস্বা চৌড়া দুৰ্মজিনো হৰেঁনী। দুৰা পৰ দু ো
 হাথী, দুগো ঘোড়া, দ্য জোড়া বৈঁন, চাৰ গো ভৈয়ী আ চাৰ গো গায়
 বহে। তহিনা নৌকৰ নৌকৰানী , ঠহলু-ঠহলনী, গোরঁৰ কঠনী
 বহে। হৰ জোতে কে নেন হৰৰাঁহ, মান জান কে দেখভান নেন
 নৌকৰ, খেতী কৰে নেন মজদূৰ-মজদূৰিন আ জেঠৰৈযত
 বহে। কেয় মুকদমা দেখে নেন মৌনেজৰ। হাথী কে নেন
 মহাৰত, ঘোড়া কে নেন মহয়রান, ফিগ্টিং গাড়ী কে নেন
 কোচরান, বৈঁনগাড়ী কে নেন বঁহনরাঁন আ এগো জীপ কে নেন
 ডাগরৰ বহে।

পঠীম বঁৰখ কে বাজেশ্বৰ প্ৰতাপ শাদী স্মদা
 বহে। ঘৰৰাঁনী মূনানিনী ভী বামগড় কে জৰ্মীদাৰ সূৰ্য প্ৰতাপ কে
 একনৌতী বৈঁঠী বহে। বাঁগম বঁৰম কে মূনানিনী পাঁচ াঁ তক
 পঠন বহে। মাতে পাঁচ ফীষ্ট , নাক নক্শ আ শৰীৰ কে কাষ্টগ
 ঠীক বহে। নেকিন বঁগ য়ে মক্ষিম বহে। মানে কি শ্গামনা বহে।
 স্নাতক বাজেশ্বৰ প্ৰতাপ ঞপনে গোৰ ভুৰাক আ নগভগ ছহ ফীষ্ট
 কে বাঁকা জরান বহে। কৰিয়া মূঁছ ফলকা জরানী ম্লে চাৰ চাঁদ

নগাৰোঁদনু ঞ্ৰপন জৰাঁনী মেঁ গোঁতা নগাৰোঁত পাৰিৰাৰিক জীৱন জীযত ৰহে।

এক দিন ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ কে নজৰ ঞ্ৰপন গোঁৰৰ কঠনী দনিত ৰিঁধৰাঁ কোয়ানিয়া কে একনৌতী ৰেঁঠী ৰনিয়া পৰ পৰন। ৰনিয়া ৰোগ দিন ঞ্ৰপনা ৰিঁমাৰ মতাৰী কে ৰঁদনে গোঁৰৰ কাতে ঞ্ৰায়ন ৰহে। ৰনিয়া খুঁৱ মুল্লৰ ৰহে। ঞ্ৰঠাৰহ ৰঁৰয় কে ৰনিয়া কে দেখতে ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ কে ঠকমূগী নাগ গেন। মানে কি দেখতে ৰহ গেন। কনিকা দেৰ কে ৰাঁদ ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ ৰোঁননন-তু ত কোয়ানিয়া ে ৰেঁঠী ছে ন। ৰনিয়া ৰোঁননক-জী। ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ ৰোঁননন-ৰাঁত দিন কে ৰাঁদ দেখনিঙ হএ। কঁহা ৰহেঁত ৰহনেঁয হএ । ৰনিয়া ৰোঁননক-হম ঞ্ৰপনা মামা গঁহা ৰহেঁত ৰহনী হএ হমৰ নানী ৰিঁমাৰ ৰহেঁত ৰহন হএ। নানী কে যেরা নেন মামা বুঁনা নে ৰহন হএ ঞ্ৰাৰিঁ হমৰ নানী মৰ গেন। তেঁগনা ঞ্ৰাৰিঁ হম গঁহে ৰহৰাঁ। ঞ্ৰাগ হমৰা মায কে বুঁখাৰ নাগন হএ তেঁগনা কাম কৰে হমহী ঞ্ৰা গেলী হএ।

গ ৰাঁত মুনকে ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ কহনন-হঁ। মায কে ঞ্ৰাবাম কৰে দে ঞ্ৰা কাম কৰে তু হী ঞ্ৰা। ঞ্ৰা ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ মান জান কে ঘৰ দেখেঁত হৱেলী কে ওৰ চন গেনন।

ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ হৱেলী মেঁ ত চন ঞ্ৰয়নন।

নেকিন মন মানজান কে ঘৰ মেঁ ৰহ গেন। দিন ৰনিয়া মে ঞ্ৰষ্টক গেন। ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ কে ৰাত কে নীন ঙড় গেন। ৰা মেঁ এক ৰাঁৰ ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ কে মূনানিনী ৰোঁননক-কি ৰাঁত ঞ্ৰাগ নীন ন ঞ্ৰেঁয কি।

ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ খাঁখ মননে কহনেন-কোনো ৰাঁত না।নীন বহন
হএ কহকে পহিনে ৰাঁৰ মুঠ ৰৌননেন।

ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ কেননা ক কে ৰাত ৰিঁতেনন।মানে কি ৰনিয়া
কে গঁতজাৰ কৰিত বহনেন।

ৰনিয়া গোৰঁৰ কাতে মাত ৰঁজে মূৰঁহে মঁ খায়ন।উ বহৰী
কে খৰহৰা মে মানজান কে ঘৰ খহৰিত বহে। ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ
ভী মানজান কে ঘৰ কে মূযৈনা কৰে কে ৰঁহানে খা গেনন।
ৰনিয়া থোড়া মকপকাযন।হেৰ ৰনিয়া খপনা ওড়নী কে মম হৰ
নক জে হৰৰঁৰায়না কে কাৰন নীচা গিৰ গেন বহে।

ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ ৰৌননেন-মায় কে কি হানত হৌড। বুঁখ ৰ
কম ভেনেগ কি না। ৰনিয়া ৰৌননেক-না। খভী হাখ-মথা ৰঁৰা
তপত হএ। ৰাধা কিমুন ডাগডৰ কে দৰাঁ চনৈ হএ। ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ
ৰৌননেন-খচ্ছে গ নে এক মৌয ৰূপয়া খা মায় কে দে দিহে খা
কহিয়ে মানিক দৰাঁগ না দেনথুন হএ।

ৰনিয়া ঘৰে গেন খা মায় কে এক মৌয ৰূপয়া দেনক খা
কহনেক কি মানিক দৰাঁগ না দেনথুন হএ কৌমনিয়া ৰৌননেক-
মানিক কে হমৰা মভ পৰ ধিয়ান ৰহৈ জৈয়া।

ৰনিয়া নিত দিন কাম কৰে খাৰেঁ নাগন। ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ
ভী নিত দিন ৰনিয়া মে মিনে নাগন। কহিয়ো ৰনিয়া কে দেৰ হো
জায় ত ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ ৰঁগাফল হো জায়া। কহিয়ো ৰাজেশ্বৰ
প্ৰতাপ কে দেৰ হো জায় ত ৰনিয়া ৰঁগাফল হো জায়া।মানে কে

ৰ্যাগুনতা দোনোঁ ওৰ বহে। মানে কি গা প্ৰেম কে আহুট
বহে। বাজেস্বৰ প্ৰতাপ ভী হৰেঁনী কে ওৰ চন গেনন।

বনিয়া কাম কে অ্পনা ঘৰ চন গেন। বনিয়া অ্পনা মায
কে গুচ ন কহনক। ফেৰ বনিয়া কাম কৰে আযন। বাজেস্বৰ
প্ৰতাপ ভী আ গেনন। বাজেস্বৰ প্ৰতাপ পুচনন-মায ে কি হান
চান হৌড। বনিয়া কহনক-ধীৰে ধীৰে সূধাৰ হো বহন হৈয।

বাজেস্বৰ প্ৰতাপ হৰেঁনী কে ওৰ চন গেনন। আ বনিয়া অ্পনা ঘৰে।

বনিয়া ফেৰ মৰেঁৰে কাম কৰে আযন। বাজেস্বৰ প্ৰতাপ ভী আ
গেনন। বাজেস্বৰ প্ৰতাপ বনিয়া যে রোকৰা মায কে হান চান
পুচনন। বনিয়া বঁতেনক কি মায কে হান চান ঠীক হো বহন
হএ। বনিয়া কে বাজেস্বৰ প্ৰতাপ কে মহানুভূতি আ ব্যগ্ৰত প্ৰেম
কে ওৰ বঁড়ে নাগন

তহিনা বাজেস্বৰ প্ৰতাপ কে বনিয়া কে সূন্দৰতা আকৰ্মিত কৰে
নগন আ ব্যগ্ৰতা প্ৰেম কে ডোৰ মেঁ বাঁধে নাগন।

এনী মূনানিনী বাজেস্বৰ প্ৰতাপ কে ব্যৱহাৰ মেঁ আযন
পৰিৱৰ্তন কে খোজ মে বহে। পতা ন নাগে। নেকিন এক ৰাত মেঁ
জৰঁ মূনানিনী পুচনক কি অঁহা হমৰা পহিনে নেখা প্যাৰ ন কৰে
ছী ত বাজেস্বৰ প্ৰতাপ কহনন কি হমৰা বনিয়া যে প্ৰেম ভ গেন
হএ। মূনানিনী কহনক-ৰৈগ গোৰঁৰ কঠনী কোমনিয়া কে বঁঠী
বনিয়া যে। বাজেস্বৰ প্ৰতাপ কহনন-হঁ। রোকৰা বিঁ া হম ন বহ
মকৈ ছী। মূনানিনী কহনক- গা অঁহা কি ৰাত কৰে ছী। রোগ

গোৱঁৰ কঠনী কে ৱেঁঠী মে ঁহা ৱিখাহ ক কে হৱেঁনী মেঁ ৰখৱেঁ। গ
হম ন হোয় দেৱঁ।

য়ঁজোগ গ ভেন কি ৰনিয়া কে মামা ৰনিয়া কে ৱিঁখাহ ৱঁগন কে
গাঁৱ শিৱহৰ মেঁ ঠীক ক দেনক। ৰনিয়া ৱিঁখাহ কে ৱিঁৰোধ ন কৰ
মকন। ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ ভী গুম ৰহগেন। তয় মময় পৰ ৰনিয়া কে
ৱিঁখাহ হো গেন। ৰনিয়া মসুৰা চন গেন। জাতি ঁা মমাজ কে
ৰিৰাজ কে মৃত্যৱিক ঠাৰ দিন ৱাঁদ ঁপনা নহিৰা প্ৰতাপগড় ঁা
গেন।

কন্থ মৱেঁৰে ফেৰ ৰনিযে কাম কৰে ঁায়ন।
ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ মান জান কে ঘৰ কে দেখে ৱঁহানে ফেৰ ঁা
গেনন। ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ কহনেন-তু ঁা গেনা। হম ত তোৰা ৱিঁনা
ন ৰহৱঁ। ৰনিয়া কহনেক-হমদু ঁহা ৱিঁনা ন ৰহ মকেঁ ঙী। নেকিন
হম ৱিঁখাহ কে ৱিঁৰোধ ন কৰ পেঁনী। ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ কহনেন-
হমদু গুচ্ছ ন কৰ পেঁনী। ৰনিয়া ঁা ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ কে প্ৰেম
পৰৱান চড়ে নাগন।

ঠাৰ মহীনা কে ৱাঁদ ৰনিয়া কে দুৰাগমন কে দিন ঁায়ন।
নেকিন ৰনিয়া দুৰাগমন কে মাফ নকাৰ দেনক। মায় মামা কে
ভী মমমাৰে কে কোগ্ৰ ঁয়ৰ ৰনিয়া পৰ ন ভেন। ৰনিয়া ঁা
ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ কে মঁৰঁধ কে উড়েঁত খৱঁৰ নৰিকা ঁা ৰোকৰা
ৱাঁপ কে মানুম ভে গেন। ঔ ৰনিয়া কে মঁৰঁধ কে তোড় দেনক।
মানে কি ছোড়া ছোড়ী হো গেন।

মসুৰা যে বনিয়া কে ম'ৰাঁধ ঠুঠে কে খৰঁৰ ম বনিয়া আ
 ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ খুৰঁ খুশ ভেন। নেকিন মূনানিনী কনিকা ঠিতিত
 ভেন। কাৰন কি জৰ্মাঁদাৰ পৰিৱাৰ মে গ মভ হোগত বহৈয় হএ।
 ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ যে মূনানিনী ৰাঁজন-কি মনে ছিয়ে। মসুৰা যে
 বনিয়া কে ম'ৰাঁধ ঠুঠ গেলে হএ। বনিয়া মসুৰা জায় যে গঁকাৰ কৰ
 দেন কে হএ। হমৰা ত অগমে অঁহা কে হাথ নগৈয় হএ। অহী
 মিখেনে পঠেনে হোৱে। ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ হঁমৈত কে কহনেন-হম
 কৈনা মিখেৰেঁ-পঠেৰেঁ। মূনানিনী ৰাঁজন-হঁয়ো। জৰ্মাঁদাৰ পৰিৱাৰ
 মভ মে এহিনা হোগত বহৈ হএ। হমৰো এগো ৰিধৰা কাৰী অপনে
 নোকৰ যে ম'ৰাঁধ বখনে ছখিন। পৰিৱাৰ মে মভ চুপচাপ হএ। গ
 এগো মমমোতা হগ। হমদ অঁহা যে মমমোতা কৰে ছী নেকিন
 অগ হৰেঁনী মে হম বনিয়া কে ন বহে দেৱঁ।

ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ কহনেন-হমদ বনিয়া কে অগ হৰেঁনী মে ন
 নায়ৱঁ। অনগে বনিয়া কে ঠোনে মে মকান ৰঁনা দেৱেঁ আ নিৱ গন
 বিনেশনশিপ মে বহৱঁ।

অৰঁ ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ বনিয়া কে এগো মকান

ৰঁনা দেনক। আ বনিয়া কে নাম যে ৰিম ৰিঁঘা জমীনো লিখ দেনক।
 বনিয়া কে পতি জগহ বনিয়া কে ৰাঁপ কে নাম আ পতা প্ৰতাপ
 গঠ লিখায়ন গেল। ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ দুনু জগহ মেঁ ম য ৰিতাৰেঁ
 নাগন। বনিয়া কে মাযো পৰিস্থিতি যে মমমোতা কৰ নেনক। কুছ
 দিন ৰাঁদ বনিয়া কে মায চন ৰঁমন। মময পাকে বনিয়া কে এগো
 ৰেঁঠা ভেন। নাৱ স্বৈনক মনোজ কুমাৰ আ মূনানিনী যে এগো

ৰেঁঠী ভেন। নাৰ বখনক মাধৰী। মনোজ গুমাৰ যে মাধৰী ছৌহ
মহীনা ছোষ্ট বহে।

মনোজ আ মাধৰী জৌৰে জৌৰে পতে। মনোজ কে রাঁপ কে
নাম বনিয়া কে ঝিঁখাহন পতি কে নাম লিখায়ন গেন। জাতি ভী
পতি কে লিখায়ন গেন। দুনু গোৰে জরান ভে গেন। দুনু গোৰে
মেঁ প্ৰেম ভী পনপ গেন। মাধৰী ভী ঠ্ৰৌজ্জ্ৰুএষ্ট হো
গেন। মময় পাকে আৰক্ষন নাভ যে মনোজ মিঁচাণ্ডা বিভাগ মেঁ
গঁজীনিয়ৰ ভে গেন। আৰিঁ মনোজ আ মাধৰী ঝিঁখাহ কৰে কে রাঁত
কৰে নাগন। মনোজ কে মন মে এগো রঁদনা কে ভী ভাৰ
বহে। অ্পনা মায আ বাজেশ্বৰ প্ৰতাপ কে মঁৰঁধ কে নেকে। মমাজ
কে তানা বোকৰা মন মে রঁদনা নেৰেঁ কে আণ নগা দেনে বহে।

মনোজ আ মাধৰী গ জানে কি হম আ মাধৰী দুনু দু জ ত
কে ছী। অ্গমে ঝিঁখাহ মেঁ কোনো রাঁধা ন হোয়ত।

এগো বাত মেঁ মাধৰী অ্পনা মায কে অ্পন আ মনোজ কে প্ৰেম
মঁৰঁধ কে রাঁৰে মেঁ বঁতেনক। আ কহনক কি হম দুনু গোৰে ঝিঁখাহ
কৰে চাহেঁত ছী। মুনানিনী অ্পন মাথা পকৰ নেনক। মুনানিনী
কহনক কি হম তোৰা রাঁহুঁ জী যে বিচাৰ ক কে বঁতেয়ৰৌঁড। বাতে
মেঁ স্তেঁত বেঁৰ মুনানিনী বাজেশ্বৰ প্ৰতাপ কে ম ধৰী কে রাঁৰে
মেঁ বঁতেনক। বাজেশ্বৰ প্ৰতাপ কহনক-গ ঝিঁখাহ ন হো মক
ছেয়। মাধৰী কে মায বনিয়া ন হেঁয় নেকিন হম রাঁপ ছী আ
মনোজো কে রাঁপ হম ছিঁযে। ভনে মুনানিনী ,তোহৰ জনমন
মনোজ ন হৌখ । হম মনোজ কে জৈৰিক রাঁপ ছিঁযে। মানে কি
মাধৰী আ মনোজ কে রাঁপ হম ছিঁযে। মতনৰঁ মনোজ মাধৰী

কে জৈৱিক ভাণ্ড হও। মানে মনোজ মাধৱী ভাণ্ড -ৰহিন হও।মাধৱী আ মনোজ মেঁ ৰিখাহ ন হো যকৈ চৈয়। হিন্দু ধৰ্ম মেঁ গ ৰজিত হও।দুশু দু জাত কে হোকে ভী ৰিখাহ ন হো যকৈ হও।গ ত ৰৰকা ধৰম যঁকষ্ট হও। গ যভ ৰাঁত ৰাতে মে মূনানিনি মাধৱী কে কোঠৰী মে আকে ৰঁতৈনক আ কহনক মাধৱী অগ অগ ধৰম যঁকষ্ট মে তু হী মজ কৰা যকৈ ছে। মূনানিনি অখনা কোঠৰী মেঁ যতে চন গেল।মাধৱী ৰাঁত দেৰ তক জগ নে যোঠেত ৰহে কি হমৰে ৰাঁতু জী কে জনমন মনোজ হও।ৰো হমৰ জৈৱিক ভাণ্ড হও। হমৰা দুশু মেঁ ৰিখাহ ন হো যকৈ হও। হম দুশু ভাণ্ড-ৰহিন ছী। যৰেঁৰে মনোজ ভৈয়া মে মিনৰাঁগ যোচতে যোচতে নিন পৰ গেল।

মনোজ অখনা মায ৰনিয়া কে অখনা আ মাধৱী কে প্ৰেম কে ৰাঁৰে মেঁ ৰঁতৈনক আ ৰিখাহ কৰে কে ৰাঁৰে মেঁ কহনক। ৰনিয়া কহনক-মনোজ তোহৰ আ মাধৱী কে ৰিখাহ ন হো যকৈ চৈয়।মাধৱী হমৰ জনমন ন হও নেকিন মাধৱী কে ৰাঁতু জী ভী তোহৰ ৰাঁতু জী হৌখ।ৰৌখা মনোজ গ এগো ধৰম যঁকষ্ট হও। আগ তোৰে মজ কৰে কে হৌখা।

মনোজ কহনক মায গ ৰাঁত হম জনৈয় ছী কে হম মাধৱী কে জৈৱিক ভাণ্ড চিহে। নেকিন হমৰা মন মেঁ যমাজ কে ঔপেক্ষা আ তানা ৰখৈন পুত্ৰ কহনা মে হমৰা মন মেঁ ৰঁদনা নেৰেঁ কে ভাৰ আ গেল ৰহন হও। যমাজ হমৰা আ মাধৱী কে ভাণ্ড-ৰহিন ন মানৈ হও। হমৰা ৰঁড়া মানয়িক পীড়া ভেন হও। আৰঁ গতনা ত হম জনৈয় ছী কি অগৰা জাত কে নাৰী, দনিত জাত কে ৰখৈন

কে প্ৰেমিকা কহে হএ। আ দনিত জাত কে নাৰী, অগৰা জাত কে প্ৰেমিকা কে বখেন কহে হএ। গ মাপদঁড মমাজ মেঁ ঝাঁপত হএ। জৰঁকি নিৰ গন বিনেশনশিপ অতীত কান মে চন বহন হএ। বৰ্তমান মময় মেঁ একৰ চনন ঔৰ রঁঠ গেন হএ। নেকিন তোৰা কহনা পৰ হমৰা মন কে রঁদনা কে ভাৰ মিষ্ট গেন। হমৰা মন মে অগৰা আ দনিত কে ভাৰ মিষ্ট গেন। আৰিঁ হমৰা মন মেঁ ভাগ-রঁহন কে প্ৰেম জাগ গেন। হম মাধৰী কে জৈৱিক ভাগ ছিয়ে আ মাধৰী হমৰ রঁহিন।

মৰঁৰে কৌআ কে কাঁৰ কাঁৰ মে মাধৰী কে নিন ষ্টুঠনা। মনোজ কে বনিয়া ঠঠেনকা। মৰঁৰে ছহ রঁজে ষ্টহনেত রঁৰ জৰঁ মনোজ আ মাধৰী মিনন ত ভাগ-রঁহন কে ৰপ মেঁ মিনন। মাধৰী কহনক-ভেয়া মনোজ। মনোহৰ কহনক-রঁহিন মাধৰী। আ দনু ভাগ-রঁহিন আপম মেঁ গনা মিন গেন।

আগ ৰাজেশ্বৰ প্ৰতাপ, মুনানিনী, মাধৰী, বনিয়া মনোজ ধৰম মঁকষ্ট মে মজ হো গেন।

-আচাৰ্য ৰামানন্দ মঁডন মামাজিক ঠিতক মীতামটী, *মেরানিবৃত্ত* প্ৰধানাধ্যাপক, মাতা-চন্দ্ৰ দেৱী, পিতা-স্ব০ৰাজেশ্বৰ মঁডন, পত্নী-প্ৰমিতা দেৱী, জন্ম তিথি-০১ জনৱৰী ১৯৩০ যোগ্যতা- এম-এমসী (ৰমায়ন শাস্ত্ৰ), এম এ (হিন্দী)। ঠাঠি- মাহিগিক, মৌখিনী-হিন্দী কৱিতা -কহানী নেখন আ আনেখ। প্ৰকাশিত পোথী - মৌ িনী কৱিতা মঁগ্ৰহ ভামা কে ন রাঁষ্টিয়ো। ২০২২ প্ৰকাশিত ৰচনা - মমিয়া কৱিতা মঁগ্ৰহ পোথী - জনক নাঁদিনী জানকী আ শৌৰ য গান। ২০২২ পত্ৰিকা -মিখিনো মমাজ, ঘৰ -রঁহৰ আ অপূৰী

(মৌসাম)। খুথৰাঁৰ -দৈনিক মৌথিনে পুনৰ্জাগৰণে প্ৰকাশ।
ম্যামাজিক-ম্যামাজিক ঠিতন, দায়িত্ব- পূৰ্ণ জিনা প্ৰতিনিধি, প্ৰাথমিক
শিক্ষক মংঘ, ডুমৰা, মীতামঠী। স্বায়ী পত্তা- গ্ৰাম-পিপৰা বিশনপৰ
থানা-পৰিহাৰ জিনা-মীতামঠী। বৰ্তমান পতা-পিপৰা
মদন,মুৰনিয়াচক ৱাৰ্ড-04 মীতামঠী পোম্ঠ-ঠকমহিনা জিনা-
মীতামঠী ৰাজ-ৰিঁহাৰ পিন-843302 মো নং-
9973641075 গ্ৰামেন-ramanandmandal001@gmail.com

ঐ **বচনাপৰ** **শ্বপন**
মন্তৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাঙ।

৩.১.ডা. কিশন কাৰীগৰ-পুৰস্কাৰী গুৰ্ণা পুৰস্কাৰ ৰঁঠা ডকৈত

ডাে. কিশন কাৰীগৰ
পুৰস্কাৰী গুৰ্ণা পুৰস্কাৰ ৰঁঠা ডকৈত (হ্যচ্ ঠাঞ্চ)

ৱাঁৰাঁ ৱঁড়ৱঁড়াগত বহৈ ঘিনা গেন মিথিনা মৌথিনী. গ মৌথিন ডকৈত
শ্বা গুৰ্ণা মৱঁ পুৰস্কাৰী খেন মে ত ঠঁৱনো ঘাঠী ডকৈত কে কান
কাটি নেত কী? একৰা মৱঁকে কোনো নাজ ধাখ জে শ্বা কোন
মডুকনহা কে পুৰস্কাৰী ধৰ্তে কে নাজ জে? কিতাৱঁ ৱঁকাগ জে
নেহে নোক পতুনকে নেহে শ্বা ৱৰিধঁঠ ম্যাহিণকাৰ হেৱাঁক দাৱিঁএ
চুৰ ৰহৈএ গ্ৰ ডকৈত মৱঁ. মনমানা পৰ উতাক য়ে জে হমৰা কে

কী কএ নেত? ৰাস্তৰ মে মিথিলা সমাজক নোক মৰঁ মেহো চাৰণুকৰাঁ য়ে ত খ্ৰুগ ডকৈত মৰঁকে মনমানা কে ৰোকত? কে মংগতে জৱাৰঁ, কেবৰা মানে মতনৰঁ জৈ?

হম ৰঁজনী হৌ ৱাঁৱা ভঁমৰে ভঁমৰে কী হো গেনহো? ঘৰ মে ডকৈতী হো গেনৌ? কী কোগ ভাংগ খুখ্ৰাএ দেনকহো জে ৱাঁৱা তোঁগ্ৰ এনা ৱঁড়ৰঁড়াএ ৰহনৌ? পুৰস্কাৰ ত গেন জাগ হগ ওকৰো কহুঁ ডকৈতি হোলৌগএ? হমৰ গপ মন ৱাঁৱা হাঁ হাঁ কে হঁমে নগনে খ্ৰা ৱৌননকৈ হৌ কাৰীগৰ তোৰা মৰঁঠা যথার্থ ৰুঁমন চহ খ্ৰা যথার্থৱাদী নে ন মাধ্যমে নোক কে পুৰস্কাৰী ধৰ্তে কে দেখাৰ চিহ্নাক কএ দৈ চহক? খ্ৰা খ্ৰয়েন খ্ৰনঠিয়া কে হমৰে ম পুছে চহ খ্ৰা হমৰে ম মনে চাই চহ? হম ৱৌননী যৌ ৱাঁৱা হম কোনো চাৰ ডকৈত কে গিবোহ মে ৰহৈ চী কী? হমৰা পুৰস্কাৰী চাৰী ডকৈতী ৱাঁৰে মে গুছো নে ৰুঁমন হৈ ক? ৱঁনু খ্ৰহী মাফ মাফ কহু জে পুৰস্কাৰী ডকৈতী কী হগ?

ৱাঁৱা ৱৌননকৈ দেখে নে চহক জে মেথিলা মাহিগকাৰ মৰঁ চাৰ ডকৈত জেঁকা খ্ৰপন গিবোহ ৱঁনেনে খ্ৰছি. জেহেন গিবোহ তেহেন পুৰস্কাৰ ৱঁঠা ডকৈত খ্ৰা তেহেনে পুৰস্কাৰী গ্ৰগাঁ মৰঁ. গ্ৰ ৱঁ তেনা হো হো কৰতহ জে একৰে মৰঁ দুখ্ৰাৰে মিথিলা মেথিলা ৱাঁঁচন হোড? খ্ৰা এহি ধৰ্তে মে গ মৰঁ মিথিলা মেথিলা কে খ্ৰপন ৱঁপৌতী ৰুঁমি কঙ্কা জমৌনে ৰহন. কতেক নাম গনৱিঁখ্ৰহ? মাহিগ খ্ৰকাদমী, মেথিলা ভোজপুৰী খ্ৰকাদমী, মিথিলা মেথিলা মমিতি, নেখক মংঘ, পৰিষদ কতেকো এহেন গিবোহ খ্ৰা তেহেৰ গ্ৰগাঁ মৰঁ মিলী মেথিলা পুৰস্কাৰক ডকৈতি মে নাগন য়ে কী? যথার্থ কহৰঁহক ত ডকৈত খ্ৰা গ্ৰগাঁ মৰঁ ৱঁতগুশ্ৰৌন ক খ্ৰপন চনকপনী গুপ্ৰু কে মঁপে ক

ফিৰাক মে বহতহ. মৌখিনী পুৰস্কাৰ মে কোনো নিৰূপক্ষ ব্যৱস্থা কৰ্তো নে ভেটতহ? জেহেন গিবোহ আ জেহেন গুৰ্গা তেহনে পুৰস্কাৰ বঁটা ডকৌতী. খহি দুখাবে ত মৌখিনী পুৰস্কাৰ মৰঁ মহল্লহীন ভ গেলে আ ঘিনা কে বাখি দে জাগ গেলে. যথার্থ কহক ত ভনটে হমৰে তোৰে গুঁঠিত কহি চনকপনী কবতহ. ভ ডকৌত গুৰ্গা মৰঁ খপনে কতক গুঁঠিত খছি জে নিৰূপক্ষ ব্যৱস্থা কে বাঁত পৰ কপৰফোৰী পৰ ভতাক ভই জেতহ কী?

হম বাঁতা ম পুছনী জে পুৰস্কাৰ দেকৈ আ ভেটলে ত খগ মে পুৰস্কাৰী ডকৌত আ গুৰ্গা কৈমানে হো গেলে? বাঁতা হাঁ হাঁ কে বাঁলে নগলে হৌ কাৰীগৰ তহুঁ মৰঁটা হমৰে মূহে খগ পুৰস্কাৰ বঁ টা ডকৌত মৰঁহক দেখাৰ চিহ্নাৰ কৰেৰঁহ ত হৈগএ নেহ মনহখ মৰঁটা কিৰদানী. একটা গপ কহখ হমৰ তোহৰ যথার্থবাদী বিঁচাৰ মিন চহ আ খপনা মৰঁ ত কোনো গিবোহো মে নে বহৈ চি. তগযো হম তোৰা বঁমহা বঁবদ পুৰস্কাৰ দ দিয়খ আ হুঁ হমৰা মিখিনাঁচন টুড পত্ৰকাৰিত পুৰস্কাৰ বাঁটি দেএ ত গ পুৰস্কাৰী ডকৌতি ভেলে কী নে? চিহ্না পৰিচে, মৰ গুশমাৰী, হিবোহবাঁদী হোহকাৰী, মংযোজকীয় জোগাৰী বঁনে মৌখিনী পুৰস্কাৰ নুশ মচন চৈ আ ভনটে খনকা উপদেশ জে মৰকন মূহ মপনে নীক ত খগ ডকৌত মৰঁকে খপন কিৰদানী কিএ নে দেখে চৈ. একৰো মৰঁ নেন কহৰী বঁনতে নে পুৰস্কাৰী ডকৌত কে খপকৰমী মূহ ভঘাবে নীক. পুৰস্কাৰী ডকৌ মৰঁ নেহ তন নিৰূপক্ষ ব্যৱস্থা বেঁৰ হৰহড়ী বঁজ্জৰ খেয়ম পৰে চৈ হ কী?

খপন মন্তৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাভ।

৩.১০.নান দেৱ কামত- কথাকাৰ নন্দ ৱিনোয় ৰায় জী কে কথা পোথী 'অমল পূজা'/পোথী সমীক্ষা- "সমিয়া ৰোপনি"

নানদেৱ কামত- কথাকাৰ নন্দ ৱিনোয় ৰায় জীকে কথা পোথী "অমল পূজা"/ পোথী সমীক্ষা- "সমিয়া ৰোপনি"

১

কথাকাৰ নন্দ ৱিনোয় ৰায় জীকে কথা পোথী "অমল পূজা"

নিৰমলীক পল্লৱী প্ৰকাশন য় নন্দ ৱিনোয় ৰায় জীকে কথা পোথী "অমল পূজা" ২০২২ মেঁ ১০৪ পৃষ্ঠক পোথী কে আাগ এম ৱী এন -১৭৮-১৩-১৩১৩৬-২৭-৮ নং০ প্ৰাপ্ত ক্ৰেক ,জকৰ দাম ২০০ ঠাকা নিৰ্ধাৰিত যা। এহি মেঁথিলী পোথীমে ১৩ কথা আ ১ গোষ্ট লঘুকথা য়গ্ৰহিত কয়ন গেল ক্ৰেক। গাঁশিশ ক' ফাদৰ মানে মেঁথ লী মেঁ ভেনে ৱাঁৱুঁ । ফাদৰ্ম ডে কথামে পিতাক যাদগাৰী নেনে মৰঁ গ ষ্টে

মৱঁ তৰহেঁ ফেমবুঁক পৰ পোম্‌ষ্ট নিখেঁত বহনে। বঁজীত শিঞ্চামিত্ৰ
 (ম্যাম্‌ষ্টৰ) বহেঁত নিৰ্মলী বঁজাৰ মঁ ঞ্বেক বৌস্ত নগদীমে কিনেঁত
 ঙ্কেক,পৰঁচ ঞ্বেপন বঁবুঁক নেন ঞ্বেৰ্থা- ভী'খাৰী ককাক কহনো পৰ
 ঙ্বেনকা নে বঁনেডপ্ৰেশৰ গোষ্ঠী নহিঁ নেঁত ঙ্কেক।জহনকি বৃধাপেশনক
 মৱঁ ঠাকা বঁজীতে ন' নেনে বহেঁচ। ৩মে দিন ঞ্বেকস্মাত বঁবি
 মম্মাজমে পমবেঁত ঙ্কেক- বঁুড়হা মৰি গেলাহ। মৃগিয়া কাকী দূ ূ
 পুৰানী বঁনেবুঁতা কযকে গনুঁষ্টবধৰি পতেনে বহয।মে কানি-কানিকে
 বিনোপ কৰেঁ জে পাঁচ দিন মঁ নাগা বহেঁ বঁনেডপেশৰক দৰায। নোকো
 বঁাজখি ওহ! ব্ৰডপ্ৰেমবক গোনিক ঞ্বেভাৰে বঁেচাৰাক ব্ৰেন হেমবেজ
 মঁ ঞ্বেজাএ মূতু ভ' গেলেঁক। ধৰি বঁজীত দেখাৰঁঠী কৰেঁত ঞ্বেচি।
 কথাকাৰ 'ক দোস্ত পোম্‌ষ্ট নিখনে বহয জে ফোণো পৰ মানা
 পহিবাকয তম্বীৰ পৰ ঞ্বেৰতী দেখা বহনে চলেঁক। বাস্তৱিক জীৱনমে
 পিতা বা কিযো ভী নোক হোখি ,ডপেঞ্চা নহিঁ কৰক চাহ । মে
 মঁদেশ এহি কথাক মাধ্যম মঁ নন্দজী পাঠক বঁীচ দেননি ঞ্বেচি।
 মদ্যপ্ৰকাশিত এহি পোখীক ঞ্বেতিম কথা থীক- চুচুন ব! এহিমে
 জে ভাৱ ঞ্বেযলেঁক মে নোকক ঞ্বেপিত প্ৰতিষ্ঠা পৰ কেন চনহিমে
 বঁষ্টা নাগি জাগ্ৰছে, মে দেখাওনে গেলে ঙ্কেক। বজনীক ভৌজী
 গুনৌলী বঁনীমন মহিলামেহেৰ মানীক বঁৰুণ মেঠজীকে দেখিকয
 মাথপৰ নু'ঞ্খা নহিঁ নেঁচ ঞ্বেৰ। কথীনে ম্যামাজিক ৰুপেঁ ঞ্বেৰ কিযো
 জনিজাত ওকৰ নাজধাক কৰো! ও তঁ নীক পঞ্জে দূ বঁেঠা ঞ্বেচৈত
 ,ঘবেলু নোকৰনী কেঁ ঞ্বেপন বানী জে পৰিষ্টিতৱশ বঁনা নেনকে।
 এক দনিত ডপজাতিক জীৱঁচী জ্বৱতী মঁ চুতহৰপনি কৰেঁত ধনক
 বঁনে ওকৰা ঠিড়হাগ্ৰৰ বঁনা দেনকে । ঞ্বে এক ৰুপামন ঠোনাক
 নেত্ৰী কেঁ ঘুম ফৰেৰঁ দেঁত মমিনাকে বফাদফা কৰাৰেঁক গুঠেঞ্চ
 ধৰি কৰেঁচ,পৰঁচ মফনে নহিঁ হোণ। ঞ্বেৰ্ধা'গিনী'ক ঞ্বেন তঃ

মমমৌনা মঁ ৰঁহৰঘাৰামে কিৰাযাক মকানমে ৰাখি দ্বিতীয় পত্নীক
 দৰ্জা মমাজমে দৈত ৰঁমোৰঁয় হোৱা চ্ৰেক। কথাকাৰ ৰ্ণ
 ঘটনাগ্ৰম্ম দেখেৰঁক অৰ্য়গত পৰিযায় কেননি অ্ৰি। জখনকি
 ভাৰতীয় ৰিধি অ্ৰন্যমাৰে অ্ৰদানতমে ঘৰ্মীষ্টন জয়ৰঁক চাহী আ হেৰ
 অ্ৰাগঁত্ৰক ভাৰী শিৰ্শুক কোন তৰহেঁ নিমৰবজনা হোয়তেক ে
 খিমা অ্ৰাগ্ৰুক ৰঁটাৰেঁত কিছু নৰিন মঁদেশ দেখোন জয়তেক তঁ কথা
 উঠকোষ্টীক হোৱত। আ হেৰো কিযো ৰঁনাঢ়কাৰী মমাজমে
 তানারঁনা ৰীনকে পকঠোয় হেৰঁক ধৃষ্ণতা ভৰিষ্যমে হিঁ
 কৰেঁত।ঐ পোথীমে পাঠককেঁ দীৰ্ঘ কথা পঠৈত ৰীচ-ৰীচমে চুষ্টফনা
 ৰাপেঁ নঘুকথা পেৰ নগতেঁন। নন্দ ৰিনায় জীকে নঘুকথা ৰচৰঁক
 অ্ৰাৰম্বিক অ্ৰভায় চ্ৰেন মে এহুঁ পোথীমে মস্থিযোনে চ্ৰখি। ত ং এহি
 পোথীক এক ম্বতঁত্ৰ ৰিধা নহিঁ,ৰবন খিচৰী ম্বাদ নাগত।

২

পোথী মমীক্ষা- "মমিয়া ৰোপনি"

নৰ মৌখিনী পোথী "মমিয়া ৰোপনি" হালহিমে পঠনোঁহ অ্ৰি। মমিয়া
 ৰীহনি কথা - মঁগ্ৰহ কেৰ মম্বাদক চ্ৰখি- ডা. প্ৰমোদ ুম্বাৰ। হিন্দী
 মাহিৰ মঁ পঁখ উগে- কৰিতা মঁগ্ৰহ কেৰ ৰচিযতা প্ৰমোদ ৰাঁহুঁ
 মৌখিনী মাহিৰ মৃজন মঁ অ্ৰপন উপস্থিতি 'ম্মদিত ান' কৰিতা
 মঁগ্ৰহ মঁ কযনাহ। হিনক জনৰৰী ২০২১ মঁ ৰিঁহৈন কথা মঁগ্ৰহ
 "কনকিৰৰাঁ" আ ২০২২ মঁ মদুপ্ৰকাশিত মমিয়া ৰোপনি মৌখিনী
 ভাষাক উল্লখন নেত ভেলনি অ্ৰি। মন্ ১৯৮৮ মঁ ডাক্শৰ মাহৰঁ
 মৰৌতী কানেজক প্ৰিঁমিপন মঁ ঞাগ-পত্ৰ দৈত ম খিনা মঁ ৰাঁহৰ

চলি গেনাহ। শতযাৰা ৰাজনগৰ ম' ওতয কেন্দ্ৰীয় বিশ্ববিদ্যালয়
পাঁতিচৰী, ষ্টেগোৰ গৱৰ্ণমেণ্ট এণ্ড ম্যাগন্যু কানেজমে অৰ্থশাস্ত্ৰ বিভাগ
কেৰ অধ্যক্ষ ৰহনোহ। হিনক অনেকেওঁ পত্ৰ- পত্ৰিকা মেঁ ৪০ ম' ৱেঁশী
ৰাষ্ত্ৰীয় -অন্তৰ ৰাষ্ত্ৰীয় শোধ পত্ৰ প্ৰকাশিত ভেল চন হি। বিদেশী
ছাত্ৰ'ক কোৰ্মক প্ৰোগ্ৰাম আফিমৰ আদি অনেকে পদ পৰ কাৰ্যবত
ৰহি এম ৱী এ কোৰ্ম নেল ৱ'দত ৰায় নিখৰাঁক অৱমৰ ভেঠননি।
ঘনেৰো পত্ৰ - পত্ৰিকা মেঁ কথা কৱিতা ম'ল্লৰণ চপননি। ৱ'হ তো
ৱেঁৰ মেমিনাৰ আ কান্ফ্ৰেঁম মেঁ পত্ৰ প্ৰস্তুত কযনে চ্ৰুথি। মা ৰূভাষা
প্ৰতি হিনক অন্বৰাগ স্লষ্ট মনৈক ৰহন চ্ৰেক। হিনক ৯ গোষ্ট
ৱিহনি কথা ঐ পোথীমে আয়ন চ্ৰুহি, যথা - গ'গেজমেণ্ট, পিছৰন
পাপা, কৰ্চখোথী, অৱিহেঁ ৱৌআ আওৰ ফ'টনাহী ধোতী। কথাক
প্ৰায়গিকতা, ভাষা -শৈলী, শিল্প আদি ৱ'ডু ঠিকন চেন। ২৬ পুৰষ
ৰচনাকাৰ আ ১৫ ম্ৰী কথাকাৰ 'ক ফুল ৫৩ গোষ্ট ৱিহনিকথা
মমিয়া কযন চ্ৰেক। ম'ৱ ৱিহনি কথা ৩পৰা ৩পৰী প্ৰশ'মনীয ভেল
অছি।

আৱ' মমযাভাৰকে কাৰণ পাঠক কম শৰ্দমে অধিক পঠয-বুঁময
চাহৈত চ্ৰেক। দীৰ্ঘ কথাক ম'ক্ষেপণ ৱা ৩পন্যাম 'ক মাৰাংশ জে
ময শৰ্দক ভীতৰ হোয ,ওহন ৰোচক কথাকে ৱীহনি কথা কহন
জাগ্ৰে। গ্ৰা চুটকূনা আ নঘুকথা ম' ফৰাক হোগ্ৰে। ৱিহনি কথা
মাহিণ মেঁ নৱ ৱিধা'ক ৰপেঁ অন্বম'ধান ভেল অছি। কথাক আকাৰ
ছোষ্ট ৰহিতো এহিমে পেঘ কথাক ৱিহনি ৰহৈছে। জেনা দুধকে জমৰেঁ
নে দহীক জোৰন। কোনূ পাঠ ৱা পাঠকে পাঁতি মে পোথিক
শিৰ্ষক ম' ম'ল্ল নহিঁ দৃষ্টিগোচৰ ভেল,শিৱায় মহাকাভ প্ৰমাদ 'ক -
ফুহী । ঐ চাৰি ৱাক্যক ৱিহনি কথামে নায়ক ধানক ৰোপনী দূনু
প্ৰাণী কৰত মে ৱীৰাৰ ৩খাৰেঁত কান ৱ'ৰ'ৰায়কে ফুহী পড়ৈত

চৈক। বিশেষ অৰ্থপূৰ্ণ ৱাৰ্তা কৰেত গাচতৰ মহাষ্ট কয় জাগ্ৰা।
 অখনামে এক পেঘ অস্ত:কথা নুকেনে অছি। গ্ৰা কথা অখন
 মামুহিকতা ৱা মহকাৰিতা 'ক প্ৰদৰ্শন স্বৰূপ আৱৰণ পৃ ষ্টক
 প্ৰতিমান গঠেত এক নৱ আকাৰ মমিয়া ৰোপনিক মজীৰ চিত্ৰ
 ৱঁনেতক হন। প্ৰমাদ জীকে দৃ আৰো ৱিহনি কথা -গো ী আওৰ
 ঠকম্বৰী চপন চৈক,জে মঁৱেদনশীল য। চঠিত যুৱা ৰচনাকাৰ
 মৃত্যম গুম্বাৰ কেৰ তীনু ৱিহনি কথা'ক পাত্ৰমে মুল্লা নামক ৱ্যজি
 ৰহৈছে। পহিনমে ' দহেজ উন্মূনন ' ৱাঁৱত নূনু মঁ ৱাৰ্তা হোগত
 দেখাএন গেতৈক। জাহিমে মুল্লা ঠাৰেত ৱঁজৈছে -অগি া মাম মঁ
 গ্ৰা কাৰ্যপ্ৰম অন্ডিয়ান পূৰ্বক কৰৱাঁক হোয়ত, কাৰণ এহি মাম
 জেষ্ণ ভায়ক আ অগিনা মাম ৱঁহিণক ৱিঁয়াহ হোয়ত। মে দহেজ
 যুক্ত ! দোমৰো কথামে মুল্লা'ক পল্লী মধা ক' প্ৰাগ্ৰেঠ ঠিকিমেক
 মোনোগ্ৰাফী কৰেত 'কোৰ্ট- ৱৰ্ট' ডাগৰেক্ণ নাগৰ শনমে কহেত
 ছহি- "জয় শ্ৰী গুণ্ডা" ! অৰ্থাৎ নড়কা.../ তেমৰ কথামে মুল্লা
 ককাক ফঁমৰী মাদে মনোজ ভায় মঁ কথাকাৰ জিজামা কৰেত
 চৈক - " কৰ্জাক দোহৰী অৰ্থ স্লষ্ণ অন্ড কৰুণা ভাৱে কয়ন গেত
 অছি।

কাপি ৰাগ্ৰাষ্ট ডা০ প্ৰমোদ গুম্বাৰ জীকেঁ চৈন।এহি ১৩ পৃষ্ণক
 পোথীক দাম ১৩০ ঠাকা নিৰ্ধাৰিত ; শশি প্ৰকাশন - কানিকাপুৰ
 কয়নে চৈক। ৱিঁহনি কথাক নেখন অন্ডিপ্ৰম জগেৱাঁমে মনোজ
 গুম্বাৰ কৰ্ণ, ঘনশ্গাম ঘনেৰো , জগদীশ প্ৰমাদ মঁডন, ডাক্ণৰ
 ৰামানন্দ মা 'ৰমণ' , মঠিদানন্দ মট্ৰ, আশীষ
 অন্ডিহাৰ,ডা.আভা মা মাহিহিক অক্ষয় ভঁডাৰ কেঁ ভৰননি অছি।
 এহি ক্ষেত্ৰমে নৱ ডেগ ৱঁঠৱেঁত কথা শিল্পী মৱঁকে ম্যাগত অছি।

আদমী মঁ ফ্ৰমা মাঁগি আৰু বঁটনাহ।

জহিয়ায়ঁ দিলী কে মাহিগকাৰ ময়ঁ হৰিষ্ঠদ্র রাঁবুঁ কে রাঁগৰ (পৰিতৰিত) দেনকৈন ঞ্চি তহিয়ায়ঁ ও বিক্ষিপ্ত ভয় গেনাহ ঞ্চি।

কোনো চনৈন আদমী দানকা জনাৰ্দন রাঁবুঁ বঁমাগ চ্চথিন, ত কোনো ভুশ্ট আদমী দানকা শিৰচ্দ্র জী বঁমাগত চ্চথিন, মাতীৱালী মহিনো দানকা কৰিথিৱী কামিনী জী বঁমাগত চ্চথিন।

কোনো বিঁযাহ-দানক মঁচ দানকা কৰিগোষ্ঠী কে মঁচ দেখাগ পড়ৈত চ্চি।

জখন মঁচ পৰ দানকা পাগ ডোপঠা পহিৰায়ন জাগত চ্চনৈন ত দানকা নৈমৰ্গিক ম্ৰথ ভেটৈত চ্চনিন।

একদিন মঁচয়ঁ ও মৰকাৰ কে প্ৰশঁমা মেঁ কৰিতা পঠি দেনথিন, মঁচপৰমঁ ময়ঁ মাহিগকাৰ দানকা দ্বৰদ্বৰা দেনকৈহ।

ময়ঁ মাহিগকাৰ কে কহৰঁ চ্চনৈ, মাহিগকাৰ মেঁ মৰ কাৰক আনোচনা কৰৰাক মাহম হেৰাক চাহী, হৰিষ্ঠদ্র রাঁবুঁ বকাৰী পুৰস্কাৰ নেৰাক ফিৰাক মেঁ মৰকাৰক গ্ৰণগান কেনাহ ঞ্চি তাওঁ হিনকা ময়ঁ মাহিগিক মঁচয়ঁ রাঁৰন জায় !!

হৰিষ্ঠদ্র রাঁবুঁ হাথ জোড়ি ময়ঁ মৰ্চাধীশ নোকৈন কে মহাগ্ৰা দেনথিন, হম মভদিনমঁ ঞ্চি পাঠী কে পক্ষধৰ বহন চ্চী, হম একৰ বিচাৰধাৰা আ নিৰ্ণয়মঁ মহমতি বহৈত চ্চী তাওঁ প্ৰশঁমামে কৰিতা পাঠ কএনাঁ, জঁ কোনো নৃত্যতা দেখাগ পড়ত ত ওহো কহৰঁ। মূদা ময়ঁ মৰ্চাধীশ এক স্মৰ মেঁ কহনথিন "মাহিগকাৰ ৱএহ জে মৰকাৰক আনোচনা কৰৰাক বঁভা ৰাখয়, ঞ্চহাঁক শৰীৰম বীড়ক হভী নহি ঞ্চি!!"

তহিয়ায়ঁ হৰিষ্ঠদ্র রাঁবুঁকে ঞ্চৰঁ কোনো মঁচ পৰ নওত নহি ভেটৈত

ছহি।

ঘৰুঁদিন অ্ৰপন কনিয়া কে পাগ ডোপষ্টাদ' কহিত ছথিন, হম
স্নাগত কৰা। ঘ'ৰ অ্ৰায়ল পান্নন পৰখ কে গঁজী ঠঠাক' দেখৰিত
ছথিন, দেখিযৌত' হমৰা দেহমেঁ বীড় কে হঙী চৈ ??

অ্ৰপন মঁতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাড।

৩.১২. অ্ৰাশ্বতোষ গুমাৰ মা- জীৱনক ঘীথ

ঔশ্বশ্বতোষ গুম্বাৰ মা

জীৱনক মীথ

নিষ্কী মা ঔশ্বশ্বন ভনম্বা ঘৰ মে চায ৰঁনা ৰহন চ্চনীহ, ঘড়ী মে দুপহৰকে তীন ৰঁজে চ্চন, মম্বয ৰঁচাৰঁয নেন ও পানী, দুধ, ঠীনী ঔা চাযপড়ী এক্লে মঁগ ম্বিনা ক জৌম পৰ ৰাথি দেনক। পাচ্চু ঘুম্বি কই দেখনক তই দ্ধনকৰ পতি মোফা পৰ ৰঁড় ঔাৰাম ম পড়ন নৌপঠাপ পৰ কাজ ক' ৰহন চ্চন। ও ঔশ্বশ্বন কাজ মে পূৰ্ণ ৰূপেণ চ্চৰঁন চ্চনাহ। নিষ্কী, ভনম্বা ঘৰ মঁ হান মে নাগন ঘড়ী দেখৰঁ ক প্ৰযাম কেনক ম্বদা ওকৰা নহি দেখি মকন। চায মেহো গৰম ভ' ক' ঔৌনেন তৌাৰ চ্চন । নিষ্কী ক', চায ক' চ্চোড়ি ক' হান মে জেৰাঁক গচ্ছা নহি ভেন, তেঁ ও ভনম্বা ঘৰমঁ ঔাশ্বশ্বন পতিকেঁ ঔাৰাজ দেনখিন ।

"যো কনি ঘড়ী দেখু তে,কেতৰাঁ মম্বয ভ' ৰহন ঔচ্ছি। "

নিষ্কীক ঔাৰাজ ম্বনৈত প্ৰণেৰ নৌপঠাপক ম্বগ্ৰীন দিম্ব তাকনক ঔা

কহনক ঠুৱী ৱেঁজ ক"ঞঁঠাৱন মিনষ্ট, জন্দি কৰু, প্ৰিষাক য়
ৱঁময়শ্ঠাপ পৰ প'ঁটি ৱঁনা হেতে। "

"হাঁ ৱঁম এক মিনষ্ট, ঠায় উৱঁন বহন ঞ্ছি। ঠায় ছানি কই হোম
ঞহাঁকেঁ দই দে ছী, তখন ঠন জায়ৱঁনিকী জৱাঁৱঁ দেনক। "

প্ৰিষা, নিকী মা ঞ্খা প্ৰণৱ মাৰ ৱেঁঠী ছনীহ। প্ৰণৱ মা ৱেঁগনুৰ
কে একশ্ঠা ম্যাফ্ঠৱেয়ৰ কঁপনী মেঁ গঁজীনিয়ৰ ছনাহ ঞ্খা নিকী মা
ৱেঁক মে কাৰু কৰেত ছনীহ। প্ৰিষা একশ্ঠা প্ৰাগৱেঠ স্কন মে
কক্ষা পাঁঠ মে পঠেত ছনীহ। নিকী মা এক কপ ঠায় ন' ক' ঞ্খন
পতি কেঁ দ' দেনখিছ ঞ্খা ত্ৰৰুত দৰৱঁজ্জা দিম দৌড়ন। জহিনা নিকী
নিফ্ঠমঁ উতৰি ক' মোমাগশ্ঠীক ম্খ্য দৰৱঁজ্জা পৰ প'ঁঠনীহ,
প্ৰিষাক ৱঁম মেহো ঞ্খাৱিঁ গেন ছননি। ৱঁমমঁ উতৰেত প্ৰিষা ঞ্খন
মাঁ কেঁ দেখি ম্খুৰা উঠনীহ।

নিকী ঞ্খা প্ৰিষা দনু গোশ্ঠে এক মঁগ শ্ঠহলেত ঘৰ জায় নগনীহ।
প্ৰিষা ঞ্খাগ ৱঁউ শান্ত দেখাগত ছনীহ। ৱাঁকী দিন প্ৰিষা ঘৰ দিম
দৌড়েত ছনীহ। মূদা ঞ্খাগ ও ঞ্খন মাঁ ক' মঁগ তানমেন
ৱেঁমাৱেঁত চূপচাপ ঠলেত ছনীহ। নিকী কে মেহো প্ িষা কে গ্ৰ
ৱ্যৱহাৰ কনি ঞ্জীৱঁ নাগন। তখনে প্ৰিষা পীঠ পৰ নাগন স্কনক
ৱেঁগ খোননক ঞ্খা নিকীক দৈত কান ৱঁজনীহ, "মম্মী, ৱেঁগ পকড়,
ৱঁউ ভাৰী ঞ্ছি। "

জখন প্ৰিষাক মাঁ স্কন ৱেঁগ পকড়নে ছনীহ তখন দানকা কনেক
ভাৰীপন ৱঁমাগত ছননি, জে ম্যামান্য় দিন মে নহি হোগত ছন।
নিকী কে গ্ৰ ৱাঁত ৱঁমায়ন কি শ্যাদ প্ৰিষা ঞ্খন নঁঠ নহি ঞ্খা
নেনে হায়ত। নিকী জখন ৱেঁগ খোননক ঞ্খা নঁঠ ৱাঁকয় উঠোনক
তই ৱঁমায়ন জে এখনো ভৰন ঞ্ছি।

নিকী কনি তম্মা ক' প্ৰীশা মে পুছনখিন, ঞ্হাঁ ভো ন নহি

খয়না?

তখনে প্ৰিমা জৱাঁৱ দেনক। "নহি" -

নিকী পুছনকৈ অহাঁ ভোজন কিএক নহি খয়না"ঁ?"

"ৰঁম মূড ঠীক নহি ছনপ্ৰিমা জৱাঁৱ দেনক । "

নিকী ৱাঁজন কিএক" -?" "কী ভেন"?

"স্বন মে গুন্ পীঠৰ কে ডাঁপ পড়ন রা গুন্ দোস্ত মঁ মগড়া ভেন"?

"দুন মে মঁ কিছো নহিপ্ৰিমা জৱাঁৱ দেনক "

"হোম ৰুঁমনোঁ অহা ক মূড নীক নায অছি..., মূদা খানা জৰৰ
যেঁৱাক চাহী । অহা ভোৰে মাড়ে মাত ৰঁজে ঘৰ ম নিকনন ছন
। অৱঁ তীন ৱাঁজি গেন অছি । অহা ভোৰে মঁ সূখন ছী। প্ৰিমা ক "
মাঁ প্ৰিমা কেঁ ৰুঁমৱেঁত ৰঁজনীহ ।

মূদা প্ৰিমা পৰ গুন্ অৱৰ নহি পড়ননি ।

ও ৰঁড শান্ত মোনমঁ ঘৰ দিম ডেগ ৰঁটা বহন ছনীহ । প্ৰিমা অ
ওকৰ মাঁ কিছুএ কান মে অৱন স্ৰেঁপ মে পঁটি গেন। প্ৰিমা ক
পিতা দৰৰঁজা খোনননি ।

প্ৰিমা কেঁ দেখি ও ৰঁজনীহ, "হমৰ মোনা ৱেঁপী অৱিঁ গেন অ ি "
। প্ৰণৰ অৱন ৱেঁপী কে গোদী মে উঠাৱঁ চাহেঁত ছন ।

"পাপা অাগ মজাক নহি কৰ❖❖, হমৰ মূড অাগ খৱাৱঁ অছি "
প্ৰিমা জৱাঁৱ দেনক

পাপা মেহো অাশ্চৰ্যচকিত ভ' ক' পুছনখিন কিএক"?" "কী
ভেন"

তখনে নিকী ত্ৰবঁতে ৰঁজনখিন "ভোৰ ম সূখন অছি"

প্ৰণৰ মেহো অাশ্চৰ্য অা চিন্তা কৰএ নগনাহ।

ও, প্ৰিমা নগ অৱিঁ পুছনখিন "কী ভেন ৱৌঅা"?

"গুন্ খায় ৱাঁত নেঁ পাপা ৰঁম অাগ স্বন মেঁ হমৰ মৱঁহক পীঠৰ

একটা নয়া বিষয় পড়োননি । মৰাঁ বঁতা কে বঁমে মে খাৰাঁ গেল
কেরন হমৰা বঁমে মে নহি খায়ন।

জখন বিষয় মমাগু কেনাক বঁদ ঠীচৰ পূৰা ঞাম ম পূচনখিন,
কে কে নহি বঁমৰোঁ ও মৰাঁ হাথ খড়া কৰ। তখন মাত্ৰ হম হাথ
উঠেনাঁ। তকৰ বঁদ ঞামক মভ বঁতা হঁময় নাগন। খা ঠীচৰ
যেহো মঁগ মে হঁময় নগনাহ। হমৰা কনি ঞপমান বঁমাখন, এহি
কাৰণে হমৰ মূড উতৰি গেল খা হম ভোজন তক নহি কেনাঁ।"

এ মননাক বঁদ ওকৰ পাপা খা মম্মী যেহো হঁময় নগনাহ।

দনু গোঠেঁ হঁমৈত দেখি প্ৰিষা তমমা গেলীহ খা বঁজনীহ দেখু",
খাৰাঁ খহাঁ মভ যেহো হঁমৈত ছীতম্মাগত বঁজনি । প্ৰিষা কনেক"

।

প্ৰণৰ প্ৰেমপূৰ্বক প্ৰিষাক মাথ পৰ হাথ বাখি বঁজনাহ, "হম মভ
হঁমি বহন ছী কাৰণ খহাঁ এতেক ছোষ্ট বঁত পৰ তমমা গেলাঁ,
ভোজনো নহি খয়নাঁ, তখন ভৱিষ্য মে কী হোয়ত, জখন িরন
মে পেঘ বঁৱাদক মামনা কৰয় পড়ত।"

প্ৰণৰ বঁঠী কে বঁমৰোঁত কহনখিন। দোমৰ বঁত জখন ঠীচৰ "
গোঠা হাথ পূচনখিন জেকৰা মৰাঁ ক বঁমে ম নায খায়ন ও মৰাঁ
খড়া কৰ, তখন গ্ৰামানদাৰী ম হাথ খড়া কৰাঁক মে হী
মমমদাৰী ছন। "

"ভ' মকৈছ, জে ঞাম মে কিছু এহন বঁতা হোখি জেকৰা বঁমে মে
নহি খায়ন তগযো হাথ নহি উঠোননি, এ বঁড়কা গনতী খছি।"

"হম খহাঁ কে জীৱন কে একটা পেঘ পাঠ মিখাৰঁয় চাহৈত ছী। "

"জেকৰা খহাঁ ঞপন মোন মে বঁমা নিযো , জঁ খহাঁ কেঁ কহিযো
গুশ্ব বঁতক জানকাৰী নহি খছি খা মামনেক ব্যক্তি ওহি বঁত
প্ৰয়োগ ক' বহন খছি, তখন ওহি ব্যক্তি মঁ ওহি বঁতক বিষয় ে

অৱশ্য পূৰ্ণ, চাহে ম্যামনেক ব্যক্তি অহাঁক ঠীচৰ হোথি ৰা অ াঁক
মিত্ৰ হোথি ৰা অহাঁক বিশ্বেদাৰ। "

যদি ওহি মময় অহাঁ আপন মম্মান দেখৰঁ আ মোচৰঁ জে পূৰ্ণনা
পৰ হমৰ অপমান ভ' জায়ত তে অহাঁ আপন জীৱনক মৰঁমঁ পেঘ
গনতী কৰৰঁ।

ভৱিষ্য মে জঁ ওহি ৰিষয়ক প্ৰয়োগ কতন হোয়ত ৰা অহাঁ কেঁ ওহি
ৰিষয়ক ম্যামনা কৰয় পড়ত তখন অহাঁ ওহি মময় ৰঁড় নীক মঁ
পশ্চাতাপ কৰৰঁ।

তখন অহা মোচৰঁ , এহি ৰিষয়ক প্ৰয়োগ হমৰ ঠীচৰ ৰা হমৰা
মোমাঁ মে মিত্ৰ দ্বাৰা কয়ন গেন ছন মূদা হম এহি ৰিষয় মে নহি
পূৰ্ণনা । আ ঘোৰ গেনাক ৰাঁদো হোম ডিক্শনৰী ৰা গন্থৰনেঠ
ৰা গুণ্য দোমৰ মাধ্যমমঁ পতা নহি কৰননাঁ আ আগ এহি ৰাঁত
হমৰা মোমাঁ আৰিঁ গেন অছি, ওহি মময় অহাঁ ৰঁড় পশ্চাতাপ কৰৰঁ।
মঁগে মঁগ একঠা ৰাঁত মোন মেঁ ৰেঁয়া ক ৰাখু কি পেঠমঁ কিযো-
মিথ ক নহি আৱেঁত অছি । জে মীথেত অছি, ও এহি ঠান মীথেত
অছি আ ম্যামনেক ব্যক্তি জঁ গুণ্য ৰাঁতক জানী হোথি তই জৰুৰ
কতন মঁ মীথনে হেতাহ ।

প্ৰণৱ ৰুঁমৰেঁত প্ৰিষা ৰঁড় 'খুশ ভ' গেনীহ ।

প্ৰিষা ক ৰুঁমায়ন কী ও গুণ্য গনতী নে কেনে ছন। আ আপন
পাপা মে নিপষ্ট গেন ।

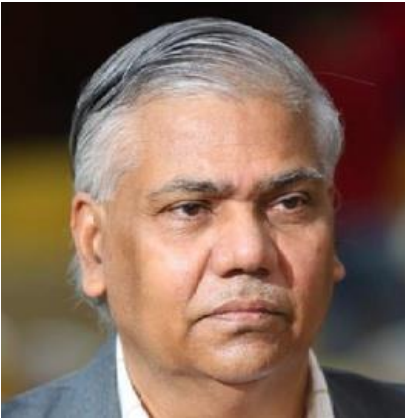
গনত ও নহি অছি অপিহু ওকৰ ৰামক ৰিছাৰ্থী অছি প্ৰণৱ
খুশীযু আৰ " খুশী প্ৰিষাকেঁ গোদীমে নই নেনক । প্ৰিষা ৰঁজনীহ-
দী ৰেঁমষ্ট পাপা আফু দী ৱৰ্ণ্ড"

মৰঁ হঁমি ৰহন ছন । প্ৰণৱ কহনক চনু খানা খায়ন জায়, পেঠ
মে চূহা মেহো কুদি ৰহন অছি।

४.पद्य खण्ड

४.१.राज किशोर मिश्र-जंक हूड

৪.১.বাজ কিশোর মিশ্র-জঁক ফুড

বাজ কিশোর মিশ্র, বিষ্টায়র্ট ঠাফ জেনবন মৌনেজব (ঙা),
রী(মুখ্যানয).এন.এন.এম., দিলৌ,গামখবের ডীহ -, পোখবের হাষ্ট .,
মফরঁনী

জঁক ফুড

মোঁডরি চ, রঁগঁব, পি জ্জা ,
খান্দম, মৌগী ,মো মো জ ,
ধি আ পুতা নেন এহি মঁ নমহব-,
হো এত খাব কো ন ভো জ?

খলৌ চি গ, রিঁ ফুট, কেক,
বঁগ রি বঁগ কে চা কনেট-,
পবহেজ নে কো নো , ভেট জা গ জঁ,
গএহ মভ ভবি ভবি পেট।-

তেন মে খুরঁ কই তবন পকো ড়া ,
পনী বক ষ্টি ফা জো ড়া জো ড়া ।-

'ম্ঠা ষ্টব' মহক' খা ছ পদা থঁ,
নরত্তবি যা কঁক,রিঁ মেখ আকর্ষণ,
জঁক ফুড নেন রঁকন বহৈছেথি ,
আ, চা হৈ ছথি ,খন খন-,দর্শন ।

কো ন্ভট্টি ক নহি একতবহক,
রঁজা ব মে খনেকা নেক,
ওহি কে খনা রাঁ, ফন মভহক
ভবন জুম ও শেক।

জঁক ফুড কে পৈকিঁ গ জেহনে,
মহ মে যো খ্ৰদগৰ খ্ৰিচি ও তেহনে।

ভি ল্ল ভি ল্ল কঁপনী ক ডি নী রৰী বঁৰাে য-,
প্ৰমঁঙ্কত খা ছ কৈ পৰমৌত জা য।

ঠি কি হ্ৰো রি জা ন খ্ৰন্যমা ব, খ্ৰাৰঁ
একৰ মনন জা এ কুপ্ৰভা র,
এহি ভো জন মে নে পো যক তল্প,
খ্ৰা,ম্না ম্যক খ্ৰিহি ত কবৰঁ ম্ভা রা।

খ্ৰতি ষি জা বঁমা মঁ, কো নেম্শ্ৰো ন বঁঠত,
উপৰ ম্ভৰ , বঁনেড ম্গৰ চঠত।-

জে মভ নী ক নগৌত ছৈ মন কে,
ও মভ খতৰা ,হৃদয খ্ৰা তন কো।

ভো জন ,জে খ্ৰক্ৰদা কে ছী নএ,
ওকৰা তই ম্না ম্য মঁ দ্ৰো হ ,
এহন খ্ৰম্না ম্যকৰ খা ছ নেন,
কি ও কি এ বা খ্ৰথি মো হ?

মো ন কে তই নী ক না গৌ ,
খ্ৰা, নী রৰ, হৃদয পৰ হো ঠক খ্ৰাঘা ত,
জি নগী ক নেন, কো নো তৰহেঁ,

কহুনে, ভেলৈক নী ক গ্ৰাৱাঁ ত?

দেখএ মে জে খিচি নেশ্বখাগৰ,
চহশ্ৰগৰ খাগৰ মো খদগৰ,
দূৰহি মঁ, হম কৰী প্ৰণা ম,
নহি চা হী পি জা , বঁগৰ।

জা হি ভো জন য়ে উদৰ মে,
উঠএ ধো নি তেকা ব,
কো না নে কহি ওঁ খা ছ ও
কঠি গৰ,মুদা ৰেকা ব?

জখনে ৰাঁ বি ক পৰময় খাৱঁএ,
জঁক ফুড, কেঁডী , কুকী ,
পা তক' উপৰ, হা থ ৰাঁ বি কই,
তক্ষেণে, ওকৰা ৰো কী ।

ভো জন মতনৰঁ,
মঁত্ৰনি ত খাহা ব,
চা গদৰ মভ ৰাঁ জখি ,
ৰাঁ বয়্বা ব।

ভা ত, দা নি , মনা দ, মো হা বী ,
খা গ, ফন, হৰি খৰ তৰকা বী ।

ঋগৰেঁ বৰ্মা , কা বৌ হা গড়ুঠ,
স্বা স্য নে দেত, বঁয় ভবি দেত পেঠ।

বি ঠা মি ন, প্ৰা ঠী ন, কা বৌ হা গড়ুঠ,
জনে ,বৰ্মা , খা খনি জক মন্ত্ৰনেন ,
মন্ত্ৰনি ত খাহা ব ,বএহ ভো জন ঋছি ,
দী ঘা য় বঁনী , গ্ৰ বঁমএ মন মদি খন ।

জয় হো , জয় হো ,
মন্ত্ৰনি ত খাহা ব ,
ঋবদা ভেঠেত ছে,
এহী দবৰা ব।

জঁক ফুড!
তোঁ ,নহি ছই গড।

ঋপন মন্ত্ৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাড।

७. अशुनस्रक

१.रिदेह ग्रा-पत्रिकाक मसुष्ठा पुरान अंक Videha e journal's all old issues

२.मैथिली पोथी डाउनलोड Maithili Books Download

३.मैथिली रीडियोक मंकनन Maithili Videos

४.मैथिली शिशु, बान आ किशोर माहित Maithili Children Literature

५.रिदेह स्त्री काना

६.रिदेह मूठना मंपर्क अल्लेषण (including Parallel Literature in Maithili and Videha Maithili Literature Movement)

७.रिदेह मिथिलाक खोज

८.रिदेह मिथिला बहने

रिदेह प्वान थंक

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाम्फिक ङा पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिली पाम्फिक ङा पत्रिका नर थंक देखरौक नैन पृष्ठा सभकेँ विहेशे कए देखु । Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

[Search within Old Issues of Videha](#)

<https://books.google.com/>

Videha Archive of Old Issues रिदेह प्वान थंकक थार्कगिर (पूर्ति: थरारमाथिक उद्देश्य था मात्र एकेडमिक प्रयोग नैन) रिदेह ङा-पत्रिकाक सभठा प्वान थंक पी.डी.एफ. डाउनलोड नैन एमानुसब नीचाँक निंकपब उपनङ्ग थछि । All the old issues of Videha e journal are available for pdf download at the respective links below.

.....

[तिवहता, नेराइ ी था कैथी फॉण्ट डाउनलोड Google's Noto Fonts project/ GitHub](#)

तिवहता गोट्टे फॉण्ट	कैथी उपीएफ	कैथी पीपीएफ	नेराइ ी उपीएफ	नेराइ ी पीपीएफ
---------------------	------------	-------------	---------------	----------------

<https://fonts.google.com/> (Google Open Fonts download)

[Tirhuta Offline Keyboard download](#)

[Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download](#)

<https://malarproject.gitlab.io/tirhuta> (Tirhuta Keyboard Online)

.....

१

গজেন্দ্র ঠাকুর (সম্পাদন)

রিদেহ-সদেহ ১-

২৩ www.vidaha.co.in

রিদেহ ৩-পত্রিকাক ঠিক ১-

৩৩.০ ম- মৌখিনীক সর্বেশ্রেষ্ঠ

গদ্য খা

পদ্যক একটা সমানান্তরব সঙ্কনন

দেবনাগরী

মিথিনাম্বর

রিদেহ:সদেহ ১	রিদেহ: সদেহ ১ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২ মৌখিনী শুরু- নিরু-সমানোচনা	রিদেহ: সদেহ ২ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩ মৌখিনী পদ্য	রিদেহ: সদেহ ৩ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৪ মৌখিনী কথা	রিদেহ: সদেহ ৪ তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী রিহনি কথা [রিদেহ সদেহ ৩.]	রিদেহ: সদেহ ৩. তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী রিহনি কথা [রিদেহ সদেহ ৩.]- সঙ্কবণ-২	রিদেহ: সদেহ ৩. সঙ্কবণ-২ তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী নগকথা [রিদেহ সদেহ ৩.]	রিদেহ: সদেহ ৩ তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী পদ্য [রিদেহ সদেহ ৩]	রিদেহ: সদেহ ৩ তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী নাট্য উসের [রিদেহ সদেহ ৩]	রিদেহ: সদেহ ৩ তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী শিশু উসের [রিদেহ সদেহ ৩]	রিদেহ: সদেহ ৩ তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী শুরু-নিরু- সমানোচনা [রিদেহ সদেহ ৩]	রিদেহ: সদেহ ৩ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১১	রিদেহ: সদেহ ১১ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১২	রিদেহ: সদেহ ১২ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৩	রিদেহ: সদেহ ১৩ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৪	রিদেহ: সদেহ ১৪ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৫	রিদেহ: সদেহ ১৫ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৬	রিদেহ: সদেহ ১৬ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৭	রিদেহ: সদেহ ১৭ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৮	রিদেহ: সদেহ ১৮ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৯	রিদেহ: সদেহ ১৯ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২০	রিদেহ: সদেহ ২০ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২১	রিদেহ: সদেহ ২১ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২২	রিদেহ: সদেহ ২২ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৩	রিদেহ: সদেহ ২৩ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৪	রিদেহ: সদেহ ২৪ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৫	রিদেহ: সদেহ ২৫ তিবহতা

রিদেহ-সদেহ ২৬-

৩৩ www.vidaha.co.in

রিদেহ ৩-পত্রিকাক ঠিক

<p>১-৩৩.০ সঁ- শীম খাধাবিত মৌখিনীক সর্শ্ৰেণী মূন খা খনূদিত গছ খা পছক একটা সমানান্তুব সঁকনন</p>	
রিদেহ:সদেহ ২৩ (ডা শিমু কুমাব সিহ খা ডা খকা কুমাব সিহ খক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ২৩ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৭ (গজেন্দ ঠাকুর খা বরি ভূষণ পাঠকক খান ভায়সঁ খনূদিত গছ খা পছ- খক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ২৭ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২+ (খনূদিত গছ খা পছ- খক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ২+ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৯ (বরি ভূষণ পাঠক খা ডা. কৈলাশি কুমাব মিশি- খক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ২৯ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩০ (স্কন- কানেজক বিদ্যার্থী নেন- খক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ৩০ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩১ (ডা. কামিনী কামাযনী খা কুমাব মনোজ কথপ- খক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ৩১ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩২ (বচনামেক গছ-পছ নোখন ভাগ-১- খক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ৩২ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩৩ (বচনামেক গছ-পছ নোখন ভাগ-২- খক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ৩৩ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩৪ (বচনামেক গছ-পছ নোখন ভাগ-৩- খক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ৩৪ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩৩. (বচনামেক গছ-পছ নোখন ভাগ-৪- খক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ৩৩. তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩৬ (বচনামেক গছ-পছ নোখন ভাগ-৩.- খক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ৩৬ তিবহতা

.....

যু.পী.এস.সী. খা খান প্রতিযোগিতা পবীক্ষা নেন দেখু:

রিদেহ:সদেহ ১৭	রিদেহ:সদেহ ১১	রিদেহ:সদেহ ১৩	রিদেহ:সদেহ ১৩	রিদেহ:সদেহ ১৯
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

विदेह:सदनेह ३०	विदेह:सदनेह ३१	विदेह:सदनेह ३३	विदेह:सदनेह ३४	विदेह:सदनेह ३३.
----------------	----------------	----------------	----------------	-----------------

२

विदेहक सभटा प्रवान थंक (थंक १ सँ ३३.४ खा खागाँ)

विदेहक थंक १-१४९ (देरनागवी, मिथिनाम्बव खा ब्रैनमे)

देरनागवी	मिथिनाम्बव	ब्रैन
Videha_01_01_08	Videha_01_01_08_Tirhuta	1
Videha_15_01_08	Videha_15_01_08_Tirhuta	2
Videha_01_02_08	Videha_01_02_08_Tirhuta	3
Videha_15_02_08	Videha_15_02_08_Tirhuta	4
Videha_01_03_08	Videha_01_03_08_Tirhuta	5
Videha_15_03_08	Videha_15_03_08_Tirhuta	6
Videha_01_04_2008	Videha_01_04_2008_Tirhuta	7
Videha_15_04_2008	Videha_15_04_2008_Tirhuta	8
Videha_01_05_2008	Videha_01_05_2008_Tirhuta	9
Videha_15_05_2008	Videha_15_05_2008_Tirhuta	10
Videha_01_06_2008	Videha_01_06_2008_Tirhuta	11
Videha_15_06_2008	Videha_15_06_2008_Tirhuta	12
Videha_01_07_2008	Videha_01_07_2008_Tirhuta	13
Videha_15_07_2008	Videha_15_07_2008_Tirhuta	14
Videha_01_08_2008	Videha_01_08_2008_Tirhuta	15
Videha_15_08_2008	Videha_15_08_2008_Tirhuta	16
Videha_01_09_2008	Videha_01_09_2008_Tirhuta	17
Videha_15_09_2008	Videha_15_09_2008_Tirhuta	18
Videha_01_10_2008	Videha_01_10_2008_Tirhuta	19

<u>Videha_15_10_2008</u>	<u>Videha_15_10_2008_Tirhuta</u>	<u>20</u>
<u>Videha_01_11_2008</u>	<u>Videha_01_11_2008_Tirhuta</u>	<u>21</u>
<u>Videha_15_11_2008</u>	<u>Videha_15_11_2008_Tirhuta</u>	<u>22</u>
<u>Videha_01_12_2008</u>	<u>Videha_01_12_2008_Tirhuta</u>	<u>23</u>
<u>Videha_15_12_2008</u>	<u>Videha_15_12_2008_Tirhuta</u>	<u>24</u>
<u>Videha_01_01_2009</u>	<u>Videha_01_01_2009_Tirhuta</u>	<u>25</u>
<u>Videha_15_01_2009</u>	<u>Videha_15_01_2009_Tirhuta</u>	<u>26</u>
<u>Videha_01_02_2009</u>	<u>Videha_01_02_2009_Tirhuta</u>	<u>27</u>
<u>Videha_15_02_2009</u>	<u>Videha_15_02_2009_Tirhuta</u>	<u>28</u>
<u>Videha_01_03_2009</u>	<u>Videha_01_03_2009_Tirhuta</u>	<u>29</u>
<u>Videha_15_03_2009</u>	<u>Videha_15_03_2009_Tirhuta</u>	<u>30</u>
<u>Videha_01_04_2009</u>	<u>Videha_01_04_2009_Tirhuta</u>	<u>31</u>
<u>Videha_15_04_2009</u>	<u>Videha_15_04_2009_Tirhuta</u>	<u>32</u>
<u>Videha_01_05_2009</u>	<u>Videha_01_05_2009_Tirhuta</u>	<u>33</u>
<u>Videha_15_05_2009</u>	<u>Videha_15_05_2009_Tirhuta</u>	<u>34</u>
<u>Videha_01_06_2009</u>	<u>Videha_01_06_2009_Tirhuta</u>	<u>35</u>
<u>Videha_15_06_2009</u>	<u>Videha_15_06_2009_Tirhuta</u>	<u>36</u>
<u>Videha_01_07_2009</u>	<u>Videha_01_07_2009_Tirhuta</u>	<u>37</u>
<u>Videha_15_07_2009</u>	<u>Videha_15_07_2009_Tirhuta</u>	<u>38</u>
<u>videha_01_08_2009</u>	<u>videha_01_08_2009_tirhuta</u>	<u>39</u>
<u>videha_15_08_2009</u>	<u>videha_15_08_2009_tirhuta</u>	<u>40</u>
<u>videha_01_09_2009</u>	<u>videha_01_09_2009_tirhuta</u>	<u>41</u>
<u>videha_15_09_2009</u>	<u>videha_15_09_2009_tirhuta</u>	<u>42</u>
<u>videha_01_10_2009</u>	<u>videha_01_10_2009_tirhuta</u>	<u>43</u>
<u>videha_15_10_2009</u>	<u>videha_15_10_2009_tirhuta</u>	<u>44</u>
<u>videha_01_11_2009</u>	<u>videha_01_11_2009_tirhuta</u>	<u>45</u>
<u>videha_15_11_2009</u>	<u>videha_15_11_2009_tirhuta</u>	<u>46</u>
<u>videha_01_12_2009</u>	<u>videha_01_12_2009_tirhuta</u>	<u>47</u>
<u>videha_15_12_2009</u>	<u>videha_15_12_2009_tirhuta</u>	<u>48</u>
<u>videha_01_01_2010</u>	<u>videha_01_01_2010_tirhuta</u>	<u>49</u>

videha_15_01_2010	videha_15_01_2010_tirhuta	50
videha_01_02_2010	videha_01_02_2010_tirhuta	51
videha_15_02_2010	videha_15_02_2010_tirhuta	52
videha_01_03_2010	videha_01_03_2010_tirhuta	53
videha_15_03_2010	videha_15_03_2010_tirhuta	54
videha_01_04_2010	videha_01_04_2010_tirhuta	55
videha_15_04_2010	videha_15_04_2010_tirhuta	56
videha_01_05_2010	videha_01_05_2010_tirhuta	57
videha_15_05_2010	videha_15_05_2010_tirhuta	58
videha_01_06_2010	videha_01_06_2010_tirhuta	59
videha_15_06_2010	videha_15_06_2010_tirhuta	60
videha_01_07_2010	videha_01_07_2010_tirhuta	61
videha_15_07_2010	videha_15_07_2010_tirhuta	62
videha_01_08_2010	videha_01_08_2010_tirhuta	63
videha_15_08_2010	videha_15_08_2010_tirhuta	64
videha_01_09_2010	videha_01_09_2010_tirhuta	65
videha_15_09_2010	videha_15_09_2010_tirhuta	66
videha_01_10_2010	videha_01_10_2010_tirhuta	67
videha_15_10_2010	videha_15_10_2010_tirhuta	68
videha_01_11_2010	videha_01_11_2010_tirhuta	69
videha_15_11_2010	videha_15_11_2010_tirhuta	70
videha_01_12_2010	videha_01_12_2010_tirhuta	71
videha_15_12_2010	videha_15_12_2010_tirhuta	72
videha_01_01_2011	videha_01_01_2011_tirhuta	73
videha_15_01_2011	videha_15_01_2011_tirhuta	74
videha_01_02_2011	videha_01_02_2011_tirhuta	75
videha_15_02_2011	videha_15_02_2011_tirhuta	76
videha_01_03_2011	videha_01_03_2011_tirhuta	77
videha_15_03_2011	videha_15_03_2011_tirhuta	78
videha_01_04_2011	videha_01_04_2011_tirhuta	79

videha_15_04_2011	videha_15_04_2011_tirhuta	80
videha_01_05_2011	videha_01_05_2011_tirhuta	81
videha_15_05_2011	videha_15_05_2011_tirhuta	82
videha_01_06_2011	videha_01_06_2011_tirhuta	83
videha_15_06_2011	videha_15_06_2011_tirhuta	84
videha_01_07_2011	videha_01_07_2011_tirhuta	85
videha_15_07_2011	videha_15_07_2011_tirhuta	86
videha_01_08_2011	videha_01_08_2011_tirhuta	87
videha_15_08_2011	videha_15_08_2011_tirhuta	88
videha_01_09_2011	videha_01_09_2011_tirhuta	89
videha_15_09_2011	videha_15_09_2011_tirhuta	90
videha_01_10_2011	videha_01_10_2011_tirhuta	91
videha_15_10_2011	videha_15_10_2011_tirhuta	92
videha_01_11_2011	videha_01_11_2011_tirhuta	93
videha_15_11_2011	videha_15_11_2011_tirhuta	94
videha_01_12_2011	videha_01_12_2011_tirhuta	95
videha_15_12_2011	videha_15_12_2011_tirhuta	96
videha_01_01_2012	videha_01_01_2012_tirhuta	97
videha_15_01_2012	videha_15_01_2012_tirhuta	98
videha_01_02_2012	videha_01_02_2012_tirhuta	99
videha_15_02_2012	videha_15_02_2012_tirhuta	100
videha_01_03_2012	videha_01_03_2012_tirhuta	101
videha_15_03_2012	videha_15_03_2012_tirhuta	102
videha_01_04_2012	videha_01_04_2012_tirhuta	103
videha_15_04_2012	videha_15_04_2012_tirhuta	104
videha_01_05_2012	videha_01_05_2012_tirhuta	105
videha_15_05_2012	videha_15_05_2012_tirhuta	106
videha_01_06_2012	videha_01_06_2012_tirhuta	107
videha_15_06_2012	videha_15_06_2012_tirhuta	108
videha_01_07_2012	videha_01_07_2012_tirhuta	109

videha_15_07_2012	videha_15_07_2012_tirhuta	110
videha_01_08_2012	videha_01_08_2012_tirhuta	111
videha_15_08_2012	videha_15_08_2012_tirhuta	112
videha_01_09_2012	videha_01_09_2012_tirhuta	113
videha_15_09_2012	videha_15_09_2012_tirhuta	114
videha_01_10_2012	videha_01_10_2012_tirhuta	115
videha_15_10_2012	videha_15_10_2012_tirhuta	116
videha_01_11_2012	videha_01_11_2012_tirhuta	117
videha_15_11_2012	videha_15_11_2012_tirhuta	118
videha_01_12_2012	videha_01_12_2012_tirhuta	119
videha_15_12_2012	videha_15_12_2012_tirhuta	120
videha_01_01_2013	videha_01_01_2013_tirhuta	121
videha_15_01_2013	videha_15_01_2013_tirhuta	122
videha_01_02_2013	videha_01_02_2013_tirhuta	123
videha_15_02_2013	videha_15_02_2013_tirhuta	124
videha_01_03_2013	videha_01_03_2013_tirhuta	125
videha_15_03_2013	videha_15_03_2013_tirhuta	126
videha_01_04_2013	videha_01_04_2013_tirhuta	127
videha_15_04_2013	videha_15_04_2013_tirhuta	128
videha_01_05_2013	videha_01_05_2013_tirhuta	129
videha_15_05_2013	videha_15_05_2013_tirhuta	130
videha_01_06_2013	videha_01_06_2013_tirhuta	131
videha_15_06_2013	videha_15_06_2013_tirhuta	132
videha_01_07_2013	videha_01_07_2013_tirhuta	133
videha_15_07_2013	videha_15_07_2013_tirhuta	134
videha_01_08_2013	videha_01_08_2013_tirhuta	135
videha_15_08_2013	videha_15_08_2013_tirhuta	136
videha_01_09_2013	videha_01_09_2013_tirhuta	137
videha_15_09_2013	videha_15_09_2013_tirhuta	138
videha_01_10_2013	videha_01_10_2013_tirhuta	139

videha_15_10_2013	videha_15_10_2013_tirhuta	140
videha_01_11_2013	videha_01_11_2013_tirhuta	141
videha_15_11_2013	videha_15_11_2013_tirhuta	142
videha_01_12_2013	videha_01_12_2013_tirhuta	143
videha_15_12_2013	videha_15_12_2013_tirhuta	144
videha_01_01_2014	videha_01_01_2014_tirhuta	145
videha_15_01_2014	videha_15_01_2014_tirhuta	146
videha_01_02_2014	videha_01_02_2014_tirhuta	147
videha_15_02_2014	videha_15_02_2014_tirhuta	148
videha_01_03_2014	videha_01_03_2014_tirhuta	149

रिदेहक थक १३०-३४४

VIDEHA_150	VIDEHA_151	VIDEHA_152	VIDEHA_153	VIDEHA_154
VIDEHA_155	VIDEHA_156	VIDEHA_157	VIDEHA_158	VIDEHA_159
VIDEHA_160	VIDEHA_161	VIDEHA_162	VIDEHA_163	VIDEHA_164
VIDEHA_165	VIDEHA_166	VIDEHA_167	VIDEHA_168	VIDEHA_169
VIDEHA_170	VIDEHA_171	VIDEHA_172	VIDEHA_173	VIDEHA_174
VIDEHA_175	VIDEHA_176	VIDEHA_177	VIDEHA_178	VIDEHA_179
VIDEHA_180	VIDEHA_181	VIDEHA_182	VIDEHA_183	VIDEHA_184
VIDEHA_185	VIDEHA_186	VIDEHA_187	VIDEHA_188	VIDEHA_189
VIDEHA_190	VIDEHA_191	VIDEHA_192	VIDEHA_193	VIDEHA_194
VIDEHA_195	VIDEHA_196	VIDEHA_197	VIDEHA_198	VIDEHA_199
VIDEHA_200	VIDEHA_201	VIDEHA_202	VIDEHA_203	VIDEHA_204
VIDEHA_205	VIDEHA_206	VIDEHA_207	VIDEHA_208	VIDEHA_209
VIDEHA_210	VIDEHA_211	VIDEHA_212	VIDEHA_213	VIDEHA_214
VIDEHA_215	VIDEHA_216	VIDEHA_217	VIDEHA_218	VIDEHA_219
VIDEHA_220	VIDEHA_221	VIDEHA_222	VIDEHA_223	VIDEHA_224
VIDEHA_225	VIDEHA_226	VIDEHA_227	VIDEHA_228	VIDEHA_229
VIDEHA_230	VIDEHA_231	VIDEHA_232	VIDEHA_233	VIDEHA_234
VIDEHA_235	VIDEHA_236	VIDEHA_237	VIDEHA_238	VIDEHA_239
VIDEHA_240	VIDEHA_241	VIDEHA_242	VIDEHA_243	VIDEHA_244
VIDEHA_245	VIDEHA_246	VIDEHA_247	VIDEHA_248	VIDEHA_249
VIDEHA_250	VIDEHA_251	VIDEHA_252	VIDEHA_253	VIDEHA_254
VIDEHA_255	VIDEHA_256	VIDEHA_257	VIDEHA_258	VIDEHA_259
VIDEHA_260	VIDEHA_261	VIDEHA_262	VIDEHA_263	VIDEHA_264
VIDEHA_265	VIDEHA_266	VIDEHA_267	VIDEHA_268	VIDEHA_269
VIDEHA_270	VIDEHA_271	VIDEHA_272	VIDEHA_273	VIDEHA_274
VIDEHA_275	VIDEHA_276	VIDEHA_277	VIDEHA_278	VIDEHA_279
VIDEHA_280	VIDEHA_281	VIDEHA_282	VIDEHA_283	VIDEHA_284
VIDEHA_285	VIDEHA_286	VIDEHA_287	VIDEHA_288	VIDEHA_289
VIDEHA_290	VIDEHA_291	VIDEHA_292	VIDEHA_293	VIDEHA_294
VIDEHA_295	VIDEHA_296	VIDEHA_297	VIDEHA_298	VIDEHA_299
VIDEHA_300	VIDEHA_301	VIDEHA_302	VIDEHA_303	VIDEHA_304
VIDEHA_305	VIDEHA_306	VIDEHA_307	VIDEHA_308	VIDEHA_309
VIDEHA_310	VIDEHA_311	VIDEHA_312	VIDEHA_313	VIDEHA_314
VIDEHA_315	VIDEHA_316	VIDEHA_317	VIDEHA_318	VIDEHA_319
VIDEHA_320	VIDEHA_321	VIDEHA_322	VIDEHA_323	VIDEHA_324
VIDEHA_325	VIDEHA_326	VIDEHA_327	VIDEHA_328	VIDEHA_329
VIDEHA_330	VIDEHA_331	VIDEHA_332	VIDEHA_333	VIDEHA_334
VIDEHA_335	VIDEHA_336	VIDEHA_337	VIDEHA_338	VIDEHA_339
VIDEHA_340	VIDEHA_341	VIDEHA_342	VIDEHA_343	VIDEHA_344

रिदेहक सभ थक सञ्ज्ञा कित्तु थारथक पौथी/ जानकावी

Learn Maithili Sign Language– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

मेथिनी (मेथिनी संकेत भाषा सहित– मेथिनीमे पहिन रैब)

Learn Mithilakshar– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn IPA through Mithilakshar– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Braille through Mithilakshar– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Tirhuta Offline Keyboard download

Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download

Learn Kaithi– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

कैथी निपि (मेथिनी साहित संस्थान डाउनलोड लिंक)

Learn Newari– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Calligraphic Newari (Ranjana)– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Urdu Script– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Tibetan Script– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Japanese Script for Haiku– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Brahmi– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

Learn Kharoshthi– Gajendra Thakur (2009/ 2023)

स्वायी सुम्भ जेना मिथिना-बने, मिथिनाक खोज, रिदेह पेठाव आ मूचना-संपर्क-
अनुसंधान सभ थकमे समान थिछि, तग हेतु ज सभ सुम्भ सभ थकमे ने देन
जागत थिछि, ज सभ सुम्भ देखरौ नैन किनक कक रिदेहक ३४७ म, ३४९ म आ
३७७ म थक। ए तीनु थकमे सम्यनित कएँ ज सभ सुम्भ देन गेन थिछि।

रिदेहक ३४३.म आ आगाँक थक

देरनागरी	मिथिनाम्बर	आ.प.पा.ए.	मेथिनी ब्रैल
VIDEHA_345	VIDEHA_345_Tirhuta	VIDEHA_345_IPA	VIDEHA_345_Braille
VIDEHA_346	VIDEHA_346_Tirhuta	VIDEHA_346_IPA	VIDEHA_346_Braille
VIDEHA_347	VIDEHA_347_Tirhuta	VIDEHA_347_IPA	VIDEHA_347_Braille
VIDEHA_348	VIDEHA_348_Tirhuta	VIDEHA_348_IPA	VIDEHA_348_Braille
VIDEHA_349	VIDEHA_349_Tirhuta	VIDEHA_349_IPA	VIDEHA_349_Braille

देरनागरी	मिथिनाम्बर	आ.प.पा.ए.	मेथिनी ब्रैल	कैथी
VIDEHA_350	VIDEHA_350_Tirhuta	VIDEHA_350_IPA	VIDEHA_350_Braille	VIDEHA_350_KAITHI
VIDEHA_351	VIDEHA_351_Tirhuta	VIDEHA_351_IPA	VIDEHA_351_Braille	VIDEHA_351_KAITHI
VIDEHA_352	VIDEHA_352_Tirhuta	VIDEHA_352_IPA	VIDEHA_352_Braille	VIDEHA_352_KAITHI
VIDEHA_353	VIDEHA_353_Tirhuta	VIDEHA_353_IPA	VIDEHA_353_Braille	VIDEHA_353_KAITHI
VIDEHA_354	VIDEHA_354_Tirhuta	VIDEHA_354_IPA	VIDEHA_354_Braille	VIDEHA_354_KAITHI

नागरी	तिबत	आ.प.पा.ए.	ब्रैल	कैथी	बजना	नवा: 1	खरोष्ठी	ब्राह्मी
355	Tirhu	IPA	Brail	KAI	Ran	Newa	Kharo	Brahmi

नागरी	तिबत	कैथी	बजना	संकेत	ब्राह्मी	IPA	ब्रैल	खरोष्ठी	उर्दू	तिबती	तिबती-डेमे

356	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रैल	खण्डाणी	उर्दू	Tib	Ume
357	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रैल	खण्डाणी	उर्दू	Tib	Ume

नागरी	तिव्हता	कैथी	बजना	अचलित	ब्राह्मी	IPA	ब्रैल	तिव्हती	तिव्हती-उमे
358	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रैल	Tib	Ume
359	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रैल	Tib	Ume
360	Tirhu	Kai	Ran	Newa	Brah	IPA	ब्रैल	Tib	Ume

नागरी	तिव्हता	कैथी	नेराइ ी	खाण.पी.ए.	ब्रैल
361	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
362	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
363	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
364	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
365	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
366	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
367	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
368	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille
369	Tirhuta	Kaithi	Newari	IPA	Braille

.....

३

रिदेहक रिशेर्षाक

१) हाणकू रिशेर्षाक

Videha_15_06_2008	Videha_15_06_2008_Tirhuta	12
-------------------	---------------------------	----

२) गजन रिशेर्षाक

Videha_01_11_2008	Videha_01_11_2008_Tirhuta	21
-------------------	---------------------------	----

३) रिहनि कथा रिशेर्षाक

videha_01_10_2010	videha_01_10_2010_tirhuta	67
-------------------	---------------------------	----

४) रौन माहिन रिशेर्षाक

videha_15_11_2010	videha_15_11_2010_tirhuta	70
-------------------	---------------------------	----

३.) नाठक रिशेर्षाक

videha_15_12_2010	videha_15_12_2010_tirhuta	72
-------------------	---------------------------	----

७) समीक्षा रिशेर्षाक

videha_15_01_2011	videha_15_01_2011_tirhuta	74
-------------------	---------------------------	----

१) नावी रिशेर्षाक

videha_01_03_2011	videha_01_03_2011_tirhuta	77
-------------------	---------------------------	----

+) खबरिद रिशेर्षाक (गद्य-पद्य भावती)

videha_01_01_2012	videha_01_01_2012_tirhuta	97
-------------------	---------------------------	----

९) रौन गजन रिशेर्षाक

videha_01_08_2012	videha_01_08_2012_tirhuta	111
-------------------	---------------------------	-----

१०) भजि गजन रिशेर्षाक

videha_15_03_2013	videha_15_03_2013_tirhuta	126
-------------------	---------------------------	-----

११) गजन खानोचना-समानोचना-समीक्षा रिशेर्षाक

videha_15_11_2013	videha_15_11_2013_tirhuta	142
-------------------	---------------------------	-----

१२) काशीकांत मिश्रि मधुप रिशेर्षाक

Videha_01_01_2015

१३) खबरिन्द ठाहब रिशेर्षाक

Videha_01_11_2015

सुतंत्रचेता- खबरिन्द ठाहब: राजिन्न-प्रतिन्न (सम्पादक खाशीष खनचिन्हाब) [रिदेह खबरिन्द ठाहब रिशेर्षाकक प्रिन्ट कप]

१४) जगदीश चन्द्र ठाहब खनिन रिशेर्षाक

Videha_01_12_2015

१३.) रिदेह सम्मान रिशेषा ंक

रिदेह सम्मान: सम्मान-सूची (समानानुब सहिल थकादेमी, समानानुब ननित कना थकादेमी आ समानानुब संगीत-नाठक थकादेमी सम्मान/ प्रबस्काव नामसँ रिख्यात)

सास्काकोव/ समारोह

सम्पादक	videha_15_12_2011	videha_15_01_2012	videha_01_02_2012	videha_01_03_2012
videha_01_09_2012	videha_15_01_2013	videha_01_03_2013	Videha_15_04_2016	Videha_01_07_2016

१७) मैथिली सी.डी./ थन्म गीत संगीत रिशेषाक

Videha_01_01_2017

१९) मैथिली रेड पत्रकाविता रिशेषाक

VIDEHA 313

१५) मैथिली रीहनि कथा रिशेषाक-२

VIDEHA 317

१६) वामनोचन ठाकुर रिशेषाक

VIDEHA 319

२०) वामनोचन ठाकुर श्रिफाजनि रिशेषाक

VIDEHA 320

२१) बाजनन्दन नान दाम रिशेषाक

VIDEHA 333

२२) बरीन्द्र नाथ ठाकुर रिशेषाक

VIDEHA_348 | VIDEHA_348_Tirhuta | VIDEHA_348_IPA | VIDEHA_348_Braille

२३) केदाव नाथ चौधरी रिशेषाक

VIDEHA_352 | VIDEHA_352_Tirhuta | VIDEHA_352_IPA | VIDEHA_352_Braille | VIDEHA_352_KATTHI

२४) प्रेमनता मिश्र 'प्रेम' रिशेषाक

Videha_357 | Videha_357_Tirhuta

२३.) शिवदिन्द्र चौधरी रिशेषाक

Videha_358 | Videha_358_Tirhuta

२७) कना-रिमर्शि रिशेषाक (सन्दर्भ- संजू दाम, प्रथम कथा, शिशिराना, एस.सी.स्वमन आ ह्यता ना चौधरी)

Videha_368 Videha_368_Tirhuta

२१) बचनाकाव थशोक रिशेर्षाक

Videha_369 Videha_369_Tirhuta

२१) वाम भरोस कापर्ङ्गि 'भ्रमव' रिशेर्षाक

Videha_370 Videha_370_Tirhuta

.....

8

नेथकक थामंत्रित बचना थो ओगपव थामंत्रित समीक्षकक समीक्षा सीबीज

१.कामिनीक पाचि ठो करिता थो ओगपव मधुकान्त नाक टिप्पणी

Videha_01_09_2016

२.जगदानन्द ना "मन्त्र"क "माठिक रौसन"पव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_353

३.झुझी कामतक एकांकी "जिन्दगीक मोन" थो ओगपव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_354

४.कपिलेश्वर बाउतक ३. ठो कथा थो ओगपव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_356

५.उमेशी मन्दनक ३. ठो कथा थो ओगपव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_357

६.वाम रिनास साहूक ३. ठो कथा थो ओगपव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_358

७.नित नरन स्वभाष चन्द्र यादर- स्वभाष चन्द्र यादरक समस्त साहित थो ओगपव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

नित नरन सुभाष चन्द्र यादर

नित नरन सुभाष चन्द्र यादर (मिथिनाम्बर)

+ बाजदेर मन्दनक साहित्यपत्र गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Rajdeo Mandal- Maithili Writer

९. आचार्य बामानन्द मन्दनक ३. ठा कथा आ ओगपव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_360

१०. नन्द रिनास बायक चाविठा कथा आ एकठा एककी आ ओगपव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_361

११. जगदीश प्रसाद मन्दनक साहित्यपत्र गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

JAGDISH PRASAD MANDAL- Maithili Writer

१२. दुर्गानन्द मन्दनक पाँचठा कथा आ ओगपव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_363

१३. नावायण यादरक पाँचठा कथा आ ओगपव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

Videha_364

१४. नित नरन दिनेश कुमार मिश्र- दिनेश कुमार मिश्रक समस्त लेखन आ ओगपव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

नित नरन दिनेश कुमार मिश्र (जारी)

१५. नित नरन सुशील- सुशीलक समस्त साहित्य आ ओगपव गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

नित नरन सुशील (जारी)

.....

ॐ

"पाठक हमर पोथी किए पठथि"- लेखक द्वारा अम्पन पोथी/ बचनक समीक्षा सीरीज

१. आशीष अन्वित्तार ०१ अगस्त २०२१

১.(a) আশীষ খনচিন্তাব ০১ মাৰ্চ ২০২৩

২. গজেন্দ ঠাকুৰ ০১ সিতম্বৰ ২০২২

.....

৩

এডিঠৰ্ম চোগস সীবীজ

এডিঠৰ্ম চোগস সীবীজ-১

বিদেহমে বঁনাকোবপব মেথিনীমে পহিন কৰিতা প্ৰকাশিত ভেন ছন। ঙা দিসম্বৰ ২০১২ ক দিনীক নিৰ্ভয়া বঁনাকোব কাল্ডক বঁাদক সময় ছন। ওনা ঙা খনুদিত বচনা ছন, তেব্ৰগমে পস্বপ্নেঠী গীতাক কৰিতাক হিন্দী খনুৱাদ কেনে ছনীহ খাব. শাঁতা সন্দৰী খা হিন্দীসঁ মেথিনী খনুৱাদ কেনে ছনাহ বিনীত ঙপেন। হমব জানকাৰীমে ঐসঁ ব্ৰেণী সিহবাবেঁৰনা কৰিতা ঐ বিষযপব কোনো ভাষামে নে বচন গেন খছি। কতাক মানক বঁাদো ঙা সমস্যা ওহনে খছি। ঙা কৰিতা সভকেঁ পহুৱাক চাহী, খাস ক২ সভ বেঁঠীক বঁাপকেঁ, সভ বঁহিনক ভাএকেঁ খা সভ পনৌক পতিকেঁ। খা বিচাবৰাক চাহী জে হম সভ খপনা বঁচা সভ নেন কেহন সমাজ বঁনেনে ছী।

এডিঠৰ্ম চোগস সীবীজ-১ (ডাউনলোড নিংক)

এডিঠৰ্ম চোগস সীবীজ-২

বিদেহমে ব্ৰেঁস্ট কৈসবক সমস্যাপব বিদেহ মে মীনা নমা কেব একটা নঘু কথা প্ৰকাশিত ভেন। ঙা মেথিনীক পহিন কথা ছন জে ব্ৰেঁস্ট কৈসব পব নিখন গেন। হিন্দীমে

সেহো তাধবি ঐ বিষয়পব কথা নৈ নিখন গেন ছন, কাবণ ঐ কথাক গু-প্রকাশিত ভেনাক ১-২ মানক রাদ হিন্দীমে দু গোষ্ঠেমে ঘোঁঘাউজ ভহ বহন ছন কি পহিন হম থাকি হম, ফুদা দুনুক তিথি মেথিনীক কথাক পবরতী ছন । রাদমে গু রিদেহ নঘু কথামে সেহো সংকনিত ভেন ।

এডিষ্টর্ম চোগস সীবীজ-২ (ডাউনলোড লিংক)

এডিষ্টর্ম চোগস সীবীজ-৩

রিদেহমে জগদীশি চন্দ্র ঠাফব খনিনক কিছ রান করিতা প্রকাশিত ভেন । রাদমে হুনকব ৩ ঠা রান করিতা রিদেহ শিশু উসেরমে সংকনিত ভেন জগমে ২ ঠা করিতা রৈরী চাগলডপব ছন । পহু গু তিনু করিতা, রাদক দু দু রৈরী চাগলডপব নিখন করিতা পহুরে ঠা কক সে আগ্রহ ।

এডিষ্টর্ম চোগস সীবীজ-৩ (ডাউনলোড লিংক)

এডিষ্টর্ম চোগস সীবীজ-৪

রিদেহমে জগদানন্দ না "মন্ব"ক একটা দীর্ঘ রান কথা কহি নিখ রা উপন্যাস প্রকাশিত ভেন, নাম ছন চোনহা । রাদমে গু বচনা রিদেহ শিশু উসেরমে সংকনিত ভেন, গু বচনা রান মনোরিক্তানপব আধাবিত মেথিনীক পহিন বচনা ছী, মেথিনী রান সাহিল কোনা নিখী তকব ট্রেনিং কোর্সমে ঐ উপন্যাসকে বাখন জেরোক চাহী । কোনা মডার্ন উপন্যাস আগাঁ রহু ছে, স্টপ রাগ স্টপ থা সেহো রান উপন্যাস । পহুরে ঠা কক সে আগ্রহ ।

এডিষ্টর্ম চোগস সীবীজ-৪ (ডাউনলোড লিংক)

এডিষ্টৰ্ম চোগম সীবীজ-৩

এডিষ্টৰ্ম চোগম ৩ মে মেথিনীক "উসনে কথা থা" মানে ফ্ৰমাব পৰনক দীৰ্ঘকথা "পগঠ" (সাতাব খঁতিকা) । হিন্দীক পাঠক, জে "উসনে কথা থা" পড়নে হেতা, কেঁ রুমন উচ্চি জে কোনা খহি কথাকেঁ বচি চন্দ্রধব শীর্মা "গ্বনেবী" খমব ভ২ গেনাহ । হম চর্চা ক২ বহন ছী, ফ্ৰমাব পৰনক "পগঠ" দীৰ্ঘকথাক । একবা পড়নাক রীদ খহাঁকেঁ একটা রিচিত্র, সুখদ খা মোন হৌন কবেরঁনা খন্বভর ভেঠত, জে সেক্সপীবিখন ট্ৰেজেডী সঁ মিনিতো নাগত খা ফবাকো । ফ্ৰদা ঐ বচনাকেঁ পড়নাক রীদ তামস, ঘৃণা সভপব নিয়ন্ত্ৰণকেঁ খা সামাজিক/ পাবিরাবিক দায়িত্বকেঁ সেহো খহাঁ খাব গঁভীবতাসঁ নেরঁ, সে ধবি পক্কা খছি । ফ্ৰদা একব একটা শিঠ খছি জে একবা সমে নিকানি ক২ একু উখহ হামে পহি জাগ ।

এডিষ্টৰ্ম চোগম সীবীজ-৩ (ডাউনলোড লিংক)

এডিষ্টৰ্ম চোগম সীবীজ-৬

জগদীশি প্ৰসাদ মল্লনক নঘুকথা "রিসাঁহ": ১৯৪২-৪৩ ক খকানমে রঁগানমে ১৩ নাখ নোক ফ্ৰগনা, ফ্ৰদা খমবি সেন নিখৌত উখি জে হুনকব কোনা সব-সম্বঁহী ঐ খকানমে লৈ মবনহি । মিথিনোমে খকান খাএন ১৯৬৭ গ্ৰ. মে খা গন্দিবা গাঁধী জখন ঐ ক্ষেত্র খএনী তঁ হুনকা দেখাওন গেন জে কোনা ফ্ৰসহব জাতিক নোক রিসাঁহ খা ক২ ঐ খকানকেঁ জীতি নেনহি । মেথিনীমে নেখনক একভগাহ স্থিতি রিদেহক খাগমনসঁ পহিনে ছন । মেথিনীক নেখনক

লোকনি মেহো খম্ব সেন জেকাঁ ওহি মহাৰিভীষিকাসঁ
প্রভাৰিত লৈ চুনা খা তেঁ রিসাঁড়পব কথা লৈ নিখি সকনা ।
জগদীশি প্রসাদ মল্লন ঐপব কথা নিখনহি জে প্রকাশিত
ভেন চেতনা সমিতিক পত্রিকামে, ঝুদা কাৰ্যকাৰী সম্পাদক
দ্বাৰা রতনী পবিরতনক কাবণ ও মেথিনীমে লৈ রবণ্
খরহুঁমে নিখন বুঁমা পড়ন, খা ওতেক প্রভাৰী লৈ ভহ
সকন কাবণ বিষয় বহে খাঁটী খা রতনী প্রত্ৰিম । সে একব
পুনঃ ঙা-প্রকাশিন খপন খসনী কপমে ভেন রিদেহমে খা
ঙা সংকনিত ভেন "গামক জিনগী" নঘুকথা সংগ্রহমে । ঐ
পোখীপব জগদীশি প্রসাদ মল্লনকেঁ ঠেঁগোব নিঠরেচব খৰাউ
ভেঠননি । জগদীশি প্রসাদ মল্লনক লেখনী মেথিনী
কথাধাবাকেঁ একভগাহ হেঁসাঁ রঁচা নেনক, খা মেথিনীক
সমানান্তুব গতিহাসমে মেথিনী সাহিবকেঁ দূ কানখল্লেমে রাঁটি
কহ পড়এ জাএ নাগন- জগদীশি প্রসাদ মল্লনসঁ পূৰ্ খা
জগদীশি প্রসাদ মল্লন খাগমনক রাঁদ । তঁ প্রস্তুত খছি
নঘুকথা রিসাঁড়- খপন স্ৰচা স্ৰকপমে ।

এডিঠৰ্ম চোগস সীৰীজ-৬ (ডাউনলোড লিংক)

এডিঠৰ্ম চোগস সীৰীজ-৭

মেথিনীক পহিন খা একমাত্ৰ দনিত খামেকথা: সন্দীপ ফ্ৰমাব
সাহী । সন্দীপ ফ্ৰমাব সাহীক দনিত খামেকথা জে খহাঁকেঁ
খপন নঘু খাকাবাক খছেত হিনোড়ি দেত খা খহাঁক ঙা
স্থিতি কহ দেত জে সমানান্তুব মেথিনী সাহিব কতরৌ পড়
খহাঁকেঁ খছৌ লৈ হএত । ঙা খামেকথা রিদেহমে ঙা-
প্রকাশিত ভেনাক রাঁদ লেখকক পোখী "ৰৈশাখমে
দনানপব"মে সংকনিত ভেন খা ঙা মেথিনীক খখন ধবিক

একমাত্ৰ দনিত খামেকথা থিক। তঁ প্ৰস্তুত খ্ৰিষ্টি মেথিনীক পহিন দনিত খামেকথা: সন্দীপ ফ্ৰমাৰ সাহলীক কনমসঁ।

এডিষ্টৰ্ম চোগস সীবীজ-৭ (ডাউনলোড নিংক)

এডিষ্টৰ্ম চোগস সীবীজ-+

নেনা ভুঠকাৰ্কে বাতিমে স্বনেৰা নেন কিছ নোককথা (ৰিদেহ পেঠাবসঁ)।

এডিষ্টৰ্ম চোগস সীবীজ-+ (ডাউনলোড নিংক)

এডিষ্টৰ্ম চোগস সীবীজ-৯

মেথিনী গজনপব পবিচৰ্চা (ৰিদেহ পেঠাবসঁ)।

এডিষ্টৰ্ম চোগস সীবীজ-৯ (ডাউনলোড নিংক)

.....

ৰিদেহ সম্মান: সম্মান-সূচী (সমানান্তৰ সাহিব খকাদেমী, সমানান্তৰ ননিত কনা খকাদেমী খা সমানান্তৰ সংগীত-নাটক খকাদেমী সম্মান/ প্ৰবন্ধাব নামসঁ ৰিখাত)

.....

মেথিনীক ৰত্ননী

১

মেথিনীক ৰত্ননী- ৰিদেহ মেথিনী মানক ভাষা খা মেথিনী ভাষা সম্পাদন পাঠ্যক্ৰম

ভাষাপাক

২

मैथिलीक रतनीमे पर्याप्त रिरिधता छति । झुदा प्रश्नपत्र देखना उतुव एकव रतनी गणु BMAF001 सँ प्रेषित रूनागत छति, से एकव एकवा एक उंखड़ हांमे उनठा-पुनठा दियौ, ततरै धरि पर्याप्त छति । यू.पी.एस.सी. क मैथिली (कम्पनसवी) पेपव नेन सेहो ङ पर्याप्त छति, से जे रिद्यार्थी मैथिली (कम्पनसवी) पेपव नेने छथि से एकव एकठा खाव फास्ट-वीडिंग दोसव-उंखड़ हांमे कबथि।

IGNOU गणु BMAF-001

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

रिदेह पोथी

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ञ पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ञ पत्रिका नर थक देखरौक नैन पृष्ठ सभकेँ विव्रेशे कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

[Search for Books \(including Audio-Visual & Sign Language\) relating to Mithila/ Maithili](https://books.google.com/)

<https://books.google.com/>

Videha Archive of Maithili Books रिदेह मैथिली पौथीक आर्काइवर (पूर्णतः खरारमायिक उद्धृथ आ मात्र एकेडमिक प्रयोग नेन) सभ पौथी पी.डी.एफ. डाउनलोड नेन क्रमानुसब नीचाँक लिंक सभपब उपनछ्छुं थछि । All the books are available for pdf download at the respective links below

.....

[तिवहता, नेराइ १ आ कैथी फॉण्ट डाउनलोड Google's](#)

[Noto Fonts project/ GitHub](#)

तिवहता जोष्टे फॉण्ट	कैथी ७पीएफ	कैथी पीपीएफ	नेराइ १ ७.पी.एफ.	नेराइ १ पी.पी.एफ.
------------------------	------------	----------------	------------------	----------------------

<https://fonts.google.com/> (Google Open Fonts download)

[Tirhuta Offline Keyboard download](#)

[Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download](#)

<https://malarproject.gitlab.io/tirhuta> (Tirhuta Keyboard Online)

.....

रौह चयपिद

चयपिद

महाकरि डाक

डाकरचन

ज्यातिवीश्वर ठाकुर

मैथिली धूर्तसमागम

रिद्यापति

र्याडीभञ्जि तबस्त्रिणी

गोबस्करिजयम्

शंकवदेर

पाविजातहवण

वामरिजय

दैलावि ठाकुर

শ্রামন্ত হবণ যাত্রা (খঁকিয়া নাট)

নক্ষত্রীদের

ফ্রমাবহবণ নাট শিত স্বংধ বারণ রধ (খঁকিয়া নাট)

জগত্ প্রকাশিমল্ল

প্রভারতীহবণ নাটক

সিঙ্হ নবসিংহমল্ল

গীতারনী সিঙ্হি

জগত্ জ্যাতিবর্মল্ল

হবগৌবী রিরাহ নাটক ফুঞ্জুরিহাব নাটক

হর্ষনাথ না

মাধরানন্দ নাটক

উষাহবণ

হর্ষনাথ কার্যগ্ৰন্থারনী (সংকলন খমবনাথ না ১+৯৭-১৯৩.৩.)

বনেপালি

উষাহবণ নাটক

শ্রীকান্ত

শ্রীপ্রহ্ম জন্ম বহম্ম

নন্দীপতি

প্রহ্মকেনিমানা

গীতমানা

কান্ধা বামদাস

গৌবীস্বয়ংরব

নান

গৌবীস্বয়ংরব নাটক

উমাপতি

পাবিজাত হবণ

ভান্ননাথ

प्रभारती हवण

देरानन्द

उषाहवण

बमापति

बकुणी पविचय

उपाध्याय बामदास

थानन्द रिजयाभिदान नाटिका

शिरदत्त

गौबीपविणय सीतास्त्रयंरव दुर्गारिजय

पाविजात नाटक

.....

कथा रौह्र सिह्र मेहथपा (रौन साहिल केन्द्रित) मेहथमे
भेन +२ म सगब वाति दीप जवयमे पठित कथा सभक
संकनन

कथा रौह्र सिह्र मेहथपा

सथुथारानी (नारी रिमर्श केन्द्रित) भुपठियाहीमे भेन +३
म सगब वाति दीप जवयमे पठित कथा सभक संकनन
सथुथारानी

झंशी बघुनन्दन दास (१+७०-१९४३.) (सौजन्य- बाधाप्रशुन्
दास)

स्वभद्रा हवण

बासरिहारी नान दास (१+१२-१९४०) (सौजन्य- बमानन्द ना
"बमण")

स्वमति

हबिनन्दन दास (सौजन्य- बाधाप्रशुन् दास)

स्वदामा चवित

প বামজী চৌধৰী (১+৭+–১৯৩২) (সৌজন্য– শ্ৰী শ্ৰীমোহন চৌধৰী)

ৱিৱিধ ভজনাবনী

আচাৰ্য বামনোচন শিৰণ (১+১৯–১৯৭১) (সৌজন্য– মৈথিলী সাহিত্য সংস্থান)

জযন্তী–স্মাবক গ্ৰন্থ

ধনুষধাৰী দাস (১+৯৩–১৯৬৩) (সৌজন্য– পঞ্জীকাৰ ৱিগ্যানন্দ না)

মৈথিলী মে ৱিহাৰী

হৰিমোহন না (১৯০+–১৯+৪) (সৌজন্য– মৈথিলী সাহিত্য সংস্থান/ গৌৰীনাথ)

অভিনন্দন গ্ৰন্থ

অঁতিকা (হৰিমোহন না ৱিশেষাক)

.....

ডা. বাম ভৰোস কাপড়ী 'ভ্ৰমব' (সৌজন্য– বাম ভৰোস কাপড়ী 'ভ্ৰমব')

মহিষাসুৰ হ্ৰুদৱাদ এৰং অন্য় নাটক (১৯৯৭)

লোক নাট্য: জট জটিন (২০০৭) (শৌধ)

হুগনী ঙুপব ৱঁহত গংগা আ আন কথা (কথা সংগ্ৰহ) (২০০+)

ভ্ৰমব মৈথিলী দীৰ্ঘ কৱিতা (হিন্দী অন্য়ৱাদ–অঁ ৱঁস নহী) (২০০৯)

মৈথিলী লোক সংস্কৃতি (নেপালী ভাষামে) (২০০৯)

ভৈয়া অএনৈ অঁপন সোবাজ (নাটক সংগ্ৰহ) (২০১০)

ঘবহ্ৰুগাঁ (উঁপন্য়াস) (২০১২)– ঙা ৱঁক ৱৰ্জন

ঘবহ্ৰুহা (উঁপন্য়াস) (২০১২)– শ্ৰিষ্ট ৱৰ্জন

অঁনহৰিযাক চান (গজন সংগ্ৰহ) (২০১৩)

চীন জে হম দেখন (যাত্ৰা সংস্ৰবণ) (২০১৪)

সূনী পব গজোত এং খন্য নাটক (২০১৩)

সীমাকে খাব-পাব (যাত্রা সংস্করণ) (২০১৬)

হাফভূমিক এসগব যোছা (কবিতা সংগ্রহ) (২০১৭)

এঁঠীরাযবস (কথা সংগ্রহ) (২০১৯)

কোবোনাক সংবাসমে ওমবায়ন জিনগী (নকডাউন
ডায়বী) (২০২০)

মিথিনাক নোকজীরন নোকসন্দর্ভ (২০২২)

সোন্হগব গন্থক খল্লুশী ডা. শ্ৰফুল্ল ফমাব সিহ 'মৌন'

মৌথিনী নোক সংস্কৃতি সংগোষ্ঠী

স্মাবিকা (২০১০)

খাংগন খংক-৪ (২০১২) সনহেস বিশেষাক

খাঁজুব (খংক বর্ষ ৩৬, খংক ৩) সোমদের বিশেষ

গামঘব-৩০-০+-২০১+

গামঘব-০৪-১০-২০১+

গামঘব-১৬-০৩-২০১৯

গামঘব-২৭-০৬-২০১৯

বামভরোম কাপড়ি "ভ্রমব"ক কিছু নাটক

ফুল্লাজী দ্বাবা সাক্ষাকোব পৃ. ৩২১-৩২+

দেসিন রঁযনাক রঁহল্ল বামনোচন ঠাফব শ্ৰসংগ পৃ. ৩৪৭-
৩৩.৭

হমব ভ্ৰান-পিপাশাক স্রাত: শিবদিন্দ চৌধবী পৃ. ৩১-৩৪

জট জটিন পৃ. ৩৬+-৭০৩

ভেয়া, খএনে খপন সোবাজ পৃ. ৩৬+-৭০৩

খানেথ কথা-ফ্লশিৰৈক পৃ. +৪-++

খানেথ পৃ. পৃ. ১১৭-১২৩

খানেথ পৃ. ১২৭৬-১২৯০

খানেথ পৃ. ৯৭-৯+

বাযপুব যাত্রা শ্রমংগ পৃ. ১৩০-১৩৪

মনহেম পবিচর্চা বিপোর্ট পৃ. ৪১-৪৩

বিপোর্ট পৃ. ২৩১-২৪৩

বিপোর্ট পৃ. ৪৪৩

বিপোর্ট পৃ. ৩৬+ - ৩০৩

বিপোর্ট পৃ. ৩+৩ - ৩+৩

গংগা শ্রমাদক স্নায়ত্ততা খা হুগনীপব রইত গংগা পৃ. ২২৩-

২২৬

গীত পৃ. ১৪৪৯-১৪৩০

গজন গীত পৃ. ২১১

খন্হাবক রিবক্ষ খা খাজাদ গজন পৃ. ৩১৯-৩২১)

রিদেহ বাম ভরোম কাপড়ি 'ভ্রমব' রিশৌষাক

রুঁষেগী চন্দ্র নান (সৌজন্য- রুঁষেগী চন্দ্র নান)

খান্দানন (করিতা সংগ্রহ)

টোনক (রান করিতা সংগ্রহ)

স্বম্নিমা (খনুদিত উপন্যাস)

মোদিখাগন (রী.পী.কোণবানাক কথা)

মান্হা (কথা সংগ্রহ)

গোনরী (কথা সংগ্রহ)

পবমেশ্রুব কাপড়ি (সৌজন্য- পবমেশ্রুব কাপড়ি)

ধূখা-ধজা

থক ৭

থক ১৪

থক ১৩

থক ১৬

থক ১+

থক ১০ জুন ২০১২

খঁক ২৪ জুন ২০১২

২৩ জুনাগ ২০১২

০৩ খগস্ত ২০১২

২৩ ফবৰঁবী ২০১৩

খামিন ২০৭৩

স্বজীত ফঁমাব ন্মা (সৌজন্য- স্বজীত ফঁমাব ন্মা)

বিপোৰ্ঠব ডাযবী (বিপোতজি)

চিহ্ন (নঘুকথা-সংগ্রহ)

জিদ্দী (নঘুকথা সংগ্রহ)

কৌগনী ঘূবি খাউ (ৰাঁন নঘু-রিহনি কথা সংগ্রহ)

গল্প (নঘু কথা সংগ্রহ)

খজুবীৰাঁনী (নঘু কথা সংগ্রহ)

ৰুনৰুন (কথা সংগ্রহ)

দূধমতী- (নেপালী খা মেথিনীমে)

খঁক ৩১ খঁক ৩২ খঁক ৩৩ খঁক ৩৪ খঁক ৩৫ খঁক ৩৬ খঁক

৩৭ খঁক ৩৮ খঁক ৩৯ খঁক ৪০ খঁক ৪১

বিন্দুশ্বেব ঠাফুব

নেপালক নোব মকভূমিমে

বিনীত ঠাফুব (সৌজন্য- বিনীত ঠাফুব)

ৰাঁকী খ্ৰিষ্টি হম্মব দূধক কৰ্জ

সন্তোষ মিশ্ৰী (সৌজন্য- সন্তোষ মিশ্ৰী)

পোসপ্ত (নঘুকথা-সংগ্রহ)

উদাস মোন (নঘুকথা-সংগ্রহ)

এনা-কিএ (কৰিতা-সংগ্রহ)

খএনা (সঁপাদন- কৰিতা-সংগ্রহ)

কনকমলি দীক্ষিত (মুন নেপালীসঁ মেথিনী খন্বরাদ কপা ধীক

খা ধীবেন্দ্র প্ৰেমৰ্ষি, ৰাঁন সাহিল) (সৌজন্য- ধীবেন্দ্র প্ৰেমৰ্ষি)

ভগতা রৌক দেশে-ভ্রমণ

Ayodhyanath Choudhary (Courtesy- Ayodhyanath Choudhary)

Varied Verses (Maithili Verses in English Translation)

...

ডাঁ শিশিধব ফমব খা স্বপ্রিয়া রৌরী ফমাৰী

ভুকম্প (পৃ. ৩৩৪-৩৭৪)

খলিমা সিংহ (সৌজন্য- নচিকেতা)

শিশু গীত খেন

গনাবানী সিংহ (সৌজন্য- নচিকেতা)

প্রেম- এক করিতা (খনুদিত নাটক)

খকফতী দেৰী (সৌজন্য- বমানন্দ না "বমণ")

মিথিনাক রিদুশী মহিনা

ডাঁ. কমনা চৌধৰী (সৌজন্য- কমনা চৌধৰী)

মৈথিনীক বেশী-ভূষা-প্রসাধন সম্বন্ধী শিষ্টারনী ২০০৪

সময়-সংকেত (কথা-সংগ্রহ) ২০১০

ডাঁ. ননিতা না (সৌজন্য- ননিতা না)

মৈথিনীক ভোজন সম্বন্ধী শিষ্টারনী ২০১১

স্বস্মিতা পাঠক (সৌজন্য- কেদাব কানন)

পৰিচিতি (করিতা সংগ্রহ)

কনোজড়ি (কথা সংগ্রহ)

নন্দিনী পাঠক (সৌজন্য- কেদাব কানন)

পাখবক শিব (করিতা সংগ্রহ)

পল্লা না (সৌজন্য- নরেন্দ্র না)

খনুভূতি (নঘুকথা সংগ্রহ)

কম্পনা না (সৌজন্য- কম্পনা না)

गोसाँनक गीत

नशोङ्गि हित गारी गीत

निनियाँ

यायारबी- शैफानिका रमा (हिन्दी खनुराद कम्पना ना)

ङ्गनी कामत (सौजन्य- ङ्गनी कामत)

सुखन मन तबसन खाँथि (पद्य था गद्य)

सुखन मन तबसन खाँथि (करिता)

अंततः (करिता संग्रह)

चूका (रौन कथा संग्रह)

नीता ना (सौजन्य- नीता ना)

रिनाङ्ग मीमी (रौन नघुकथा संग्रह)

शैफानिका रमा (सौजन्य- शैफानिका रमा)

यायारबी (यात्रारुतात्रु)

यायारबी (हिन्दी खनुराद- कम्पना ना)

अर्थहग (नघुकथा संग्रह)

एकठा अकाम (नघुकथा संग्रह)

भाराङ्गनि (गद्य गीत)

किसु-किसु जीरन (आमे कथा)

आखव-आखव प्रीत

नागफांस (उपन्यास)

Naagphans (In English)

रिभा बानी

रिभा बानीक दुठा नाटक (भाग रौ था रौनचन्दा)

सुशीना ना (सौजन्य- प्रभा खेतान/ सुशीना ना)

छिन्नमस्ता- प्रभा खेतानक हिन्दी उपन्यासक मेथिनी खनुराद

फसुम ठाखव

प्रवारतन (आमेकथा)(पृ. ४३.९-३.१२)

डॉ. कामिनी कामायनी

रिदेहःसदेह ३१ (डॉ. कामिनी कामायनी आ क्रमाव मनोज
कथप- अंक १-३३० सँ)

श्रीति ठाकुर

गोनू ना आ खान मेथिनी चित्रकथा -पहिन मेथिनी
चित्रकथा (रौन साहिल)

मेथिनी चित्रकथा (रौन साहिल)

मिथिनाक नोकदेरता (रौन साहिल)

रिद्यापतिक प्रकष पवीष्का (रौन साहिल)

बेस (खनुराद- रौन चित्रकथा)

ए री सी डी- प्रकृति अक्षर पोथी (खनुराद- रौन
चित्रकथा)

सभ खागत अछि (खनुराद- रौन चित्रकथा)

रौ म्याड रौह (खनुराद- रौन चित्रकथा)

बड सभ (खनुराद- रौन चित्रकथा)

(०७) छोट आ पैघ (खनुराद- रौन चित्रकथा)

(०९) मान-जान आ जानरब दिस देखू (खनुराद- रौन
चित्रकथा)

(१९) हमब परिवार (खनुराद- रौन चित्रकथा)

जानरब (खनुराद- रौन चित्रकथा)

पोथी १३: १...२...३... (खनुराद- रौन चित्रकथा)

रौजाक अरौज (खनुराद- रौन चित्रकथा)

पंजी (११००० मून मिथिनाक्षर ताड़पत्र)

11000 PALM LEAF PANJI INSCRIPTIONS (VOLUME
I TO XXII) Compiled, Scanned & Catalogued by
Preeti Thakur

नीतू क्रमावी

मैथिनी चित्रकथा (रान साहिल)

किष्ण चौधरी (खनूदित सचित्र मैथिनी रान कथा)

हमब रान-राहूी

थार्या ककपिठ मे

दीपा कबमाकब- सही संतुनन मे

जंगन मे खहाँक स्वागत खछि

रुहेन छथि आकाशी मे

भैया के झुझान के चोरौनक

रौज संचयक

खचंभित कवय "फिरौनाची"

शौचानयक थिम्सा

नान रबसाती

गुल्लिक जादूग पेशी

समीबाक रिकठ भोजन

रिराह मे जाग छी

प्रियंका ना (खनूदित सचित्र मैथिनी रान कथा)

हमब माँछ ! नै हमब माँछ !

बग्नि प्रिया (खनूदित सचित्र मैथिनी रान कथा)

कैयो सकै छी, नहियो कह सकै छी

स्वनीता ठाकुर (खनूदित सचित्र मैथिनी रान कथा)

रँगी था रँगी

नीनिमा चौधरी (खनूदित सचित्र मैथिनी रान कथा)

हमब सभसँ नीक संगी

स्वास्तिका ठाकुर (खनूदित सचित्र मैथिनी रान कथा)

गप्पू रूते नाचन नै होग छै

तूनिका (खनूदित सचित्र मैथिनी रान कथा)

हमबा ओ चाही !

মধুনিকা মিশ্র (খনুদিত সচিত্র মেথিলী রান কথা)

ঔঘাগত ভীমা

নক্ষ্মী ঠাফব

জানরব সন্ত সংগে ভেঁট-ঘাঁট

পুনম মন্ডন

স্বতে কানক থিঙ্গা

.....

বাধাপ্তস্ত চৌধবী (১৯২১-১৯৮৩) (সৌজন্য- শ্রভাত ফুমাৰ
চৌধবী/ IGNCA)

মিথিনাক গতিহাস

A Survey of Maithili Literature

The Political and Cultural Heritage of Mithila

Mithila in the Age of Vidyapati

সোমদের (১৯৩৪-২০২২) (সৌজন্য- বাম ভবোস কাপড়ি
'ভুমব')

থাঁজুব সোমদের বিশেষ

শ্রভাস ফুমাৰ চৌধবী (১৯৪১-১৯৯৮) (সৌজন্য- খশৌক)

সফান শ্রভাস বিশেষ

নল্লন শ্রসাদ ঠাফব (১৯৩৩-১৯৯৩) (সৌজন্য- ফস্বম
ঠাফব)

নৌগিয়া মিবচাগ

নাঠককাব নল্লন শ্রসাদ ঠাফব সমগ্র বচনারনী (৩ ঠা

নাঠক, ৪ ঠা একাকী আ ৩ ঠা গীতি নাঠিকা সহিত)

স্বভাষ চন্দ্র যাদব (সৌজন্য- স্বভাষ চন্দ্র যাদব)

বাজকমন চৌধবী: মোনোগ্রাফ

নিত নরন বাজকমন

রনেত রিগড়িত (নঘুকথা সংগ্রহ)

ग्रनो

ग्रनो (हिन्दी खनुवाद- वमण कुमाव सिंह)

वमता जोगी

मडव

भोठ

ग्रनो: कना आ भाषा (सम्पादक तावानन्द रियोगी आ केदाव कानन)

नित नरन सुभाष चन्द्र यादर (लेखक गजेन्द्र ठाकुर)

नित नरन सुभाष चन्द्र यादर (मिथिनाम्बर)

खशोक (सौजन्य- खशोक आ शिरशंकव श्रीनिराम)

चक्रवृह (करिता संग्रह) (१९+७)

त्रिकोण (कथा संग्रह) (१९+७)

ओहि वातिक भोव (कथा संग्रह) (१९९१)

मातरव (कथा संग्रह) (२००१)

संवाद (साम्काकोव संग्रह) (२००१)

आँथिमे रसन (यात्रा कथा) (२०१३)

रात-रिचाव (खानोचना) (२०१३)

डेडीगाम (कथा संग्रह) (२०११)

खशोक-सेनेकशिस (रिधि)

खशोक-नर करिता

नीक दिनक रांगसुाप (रांग्य संग्रह) (२०१+)

कथा-पाठ (मैथिनी कथाक खानोचनमेक अध्ययन) (२०२२)

प्रतिमान (सम्पादन)

किवण (प्रतिमान गोगी- सम्पादक मोहन भावद्वज)

सहान १ (सम्पादन)

सहान २ (सम्पादन)

सहान ३ (सम्पादन) प्रभास रिशेष

सङ्ख्यान ४ (सम्पादन)

झन्ना जी द्वारा साम्प्रकाकोव (पृ. ३५२-३५३)

रनेत कम रिगङ्गत रैसी (पृ. २०२३-२०३५)

सम्पादक बाजनन्दन नान दाम था कर्णामृत (पृ. ११९-१२२)

वामनोचन ठाङ्कवक करिता पङ्क्त (पृ. ३२१-३४५)

केदाव नाथ चौधरीक ँपन्यास (पृ. १०५-१०७)

शिवदिन्दुजी (पृ. १०-१३)

रिदेह वचनाकाव थशोक रिशेषांक

वामदेर ना (सौजन्य- शंकवदेर ना/ योगानन्द ना)

सरयासाठी (खलिनन्दन ग्रन्थ)

मैथिनी शिङ्ग संचय

दत्त-रतीक रसु कौशिन

संकल्प थंक-३ (सम्पादक डाँ वामदेर ना, सहायक

सम्पादक डाँ योगानन्द ना) १९५५

डाँ योगानन्द ना (सौजन्य- योगानन्द ना)

नोकजीरन ओ नोकसाहिन १९५७

संकल्प थंक-३ (सम्पादक डाँ वामदेर ना, सहायक

सम्पादक डाँ योगानन्द ना) १९५५

थानेथ सञ्चयन २००२

मैथिनी शिङ्ग साहिन- शिश्र्रीय भुगरती गीत (सम्पादन)

२००२

मैथिनी पत्रकाविता के सौ ररुष २००७

नोक, साहिन ओ शिङ्ग-सम्पादा २००१

गहरव गीत (संकनन-सम्पादन) २००१

मैथिनीक पावम्पविक जातीय ररसायक शिङ्गारनी २००९

कथा-नोककथा २०१०

কপিনদের ঠাফব 'স্নহনতা' প্রত সীতারতবণ (সম্পাদন)
২০১১

মংগন-প্রভাত গাধীজী (খনুরাদ) ২০১৩

ভোরে-ভোব (ডাঁ এ. কীর্তিরফনক হিন্দী করিতা সংগ্রহক
খনুরাদ) ২০১৪

তাবানন্দ রিয়োগী (সৌজন্য- তাবানন্দ রিয়োগী/ স্বভাষ
চন্দ্র যাদর)

প্রনয় বহস্য (করিতা সংগ্রহ)

ধবশীযী হেরোক সময় (করিতা মে কোরোনা কান)

দুনিয়া ঘব মেহমান (প্রেম করিতা)

খপন হৃফক সাক্ষ্য (গজন সংগ্রহ)

ছিয়ানত (কথা সংগ্রহ)

রঁহরচন (খানোচনা)

গুনো: কনা খা ভাষা (সম্পাদন)

স্বধাশ্ব শৌখব চৌধবী (সৌজন্য- শীবদিন্দু চৌধবী)

শৌখব বচিত গজন ও গীত

শীবদিন্দু চৌধবী (সৌজন্য- শীবদিন্দু চৌধবী)

জঁ হম জনিতহঁ (২০০২)

রঁহু খজগ্বত দেখন (২০০৩)

গোরঁবগশৌশী (২০১১)

কবিয়া কক্লাক কোবামিন (২০১৬)

রঁাত-রঁাতপব রঁাত খল্ড-১ (২০১৯)

মমন্তিক-শৌছান্নভূতি (রঁাত-রঁাতপব রঁাত খল্ড-২) (২০২০)

হমব খভাগ: হনক নহি দৌষ (রঁাত-রঁাতপব রঁাত-৩)

(২০২১)

সাক্ষাত (রঁাত-রঁাতপব রঁাত-৪) (২০২১)

রিদেহ শীবদিন্দু চৌধবী রিশৌষাক

কাশীকান্ত মিশ্র মধুপ

রিদেহ কাশীকান্ত মিশ্র মধুপ বিশেষাংক

বাজনন্দন নান দাস

রিদেহ বাজনন্দন নান দাস বিশেষাংক

শ্ৰেয়নতা মিশ্র শ্ৰেয়

রিদেহ শ্ৰেয়নতা মিশ্র শ্ৰেয় বিশেষাংক

বরীন্দ নাথ ঠাকুর

রিদেহ বরীন্দ নাথ ঠাকুর বিশেষাংক

মাযানন্দ মিশ্র (সৌজন্য- কেদার কানন)

খরাতব (গজন-গীতন)

কনানন্দ ভট্ট (সৌজন্য- কেদার কানন)

কান্দ পব নহাস হমব মৌখিনী গজন সংগ্রহ

খনুনগক-কোসী কানোনী সঁ কিশিন ফঠীব ধবি

বামশঙ্কর মা 'কিস্বন' (সৌজন্য- কেদার কানন)

কিস্বন সমগ্র-১ (সম্পাদক কেদার কানন থা বমণ ফমাব সিংহ)

কিস্বন সমগ্র-২ (সম্পাদক কেদার কানন থা বমণ ফমাব সিংহ)

মৌখিনীক নর করিতা (সম্পাদন)

রঁহুখায়ামী কিস্বনজী (সম্পাদক মহেন্দ্র থা কেদার কানন)

কেদার কানন (সৌজন্য কেদার কানন/ CIIL/ স্বভাষ চন্দ্র যাদর)

খক্ষ পব নচৈত (সংস্বরণ: জীরকান্তক পত্রক রঁহানে)

রঁহুখায়ামী কিস্বনজী (সম্পাদন)

গুনো: কনা থা ভাষা (সম্পাদন)

কিস্বন সমগ্র-১ (সম্পাদন)

কিস্বন সমগ্র-২ (সম্পাদন)

খপনা নজবি মে (সম্পাদন)

সূজন কেব দীপ পর্ (সম্পাদন)

ভাবতী মডন ঝক-১৬ (সম্পাদন)

মহেন্দ্র (CHIL/ কেদাব কানন)

জুখায়ন কনকনী

রুখায়ামী কিস্বনজী (সম্পাদন)

রাঁরা রৈদ্যনাথ (সৌজন্য- রাঁরা রৈদ্যনাথ)

পহবা গমানপব (গজন সংগ্রহ)

খবরিন্দ ঠাফব (সৌজন্য- খবরিন্দ ঠাফব/ CHIL)

পবতী ঠুটি বহন ঝক্তি (করিতা সংগ্রহ)

খন্হাবক রিবোধ মে (নেঘু কথা সংগ্রহ)

রুহুপিয়া প্রদেশে মে (গজন সংগ্রহ)

সরুদ মিতাবথ ধায়া

বোশিনাগক নোকপক্ষ (কখেতব গদ্য)

জড়তাক প্রতিবাদ মে (সোলকন-দীঠক ঝারোহণ গাথা-
দীর্ঘ করিতা)

সূজন কেব দীপ পর্ (সম্পাদন)

রিদেহ খবরিন্দ ঠাফব রিশৌষাক

স্বতংচেতা- খবরিন্দ ঠাফব: ব্যক্তিহ-প্রতিহ (সম্পাদক
ঝাশীষ ঝনচিন্হাব) [রিদেহ খবরিন্দ ঠাফব রিশৌষাকক প্রিষ্ট
কপ]

নবেন্দ্র ঝা (সৌজন্য- নবেন্দ্র ঝা)

চপন চবন চিত চচন ভান

রিকাস ও ঝর্থিত্ত

বাজেশ্বব ঝা (মৈথিনী সাহিব সংস্থান ঝাকর্গর)

মিথিনাঙ্কবক উদ্ভর ও রিকাস

স্ববেন্দ্র ঝা স্বমন (ঝাকর্গর ডাঠ কাম)

दत्त-रती (मून)

गौरिंद ना ((IGNCA Site थाकार्गिर)

Maithili-English Dictionary

डा शैनेन्द्र मोहन ना (थाकार्गिर डाँठ काम/ CIIL)

परिचय निचय

मैथिनी गद्य संग्रह- सं

बमानाथ ना (CIIL Site थाकार्गिर)

प्रबन्ध संग्रह

बमानाथ मिश्र "मिहिव" (थाकार्गिर डाँठ काम)

मैथिनी झहारवा एरम नोकोजि प्रकाशि

थानन्द मिश्र (सौजन्य- बमानन्द ना "बमण")

मिथिना भाषाक स्वरोध र्याकवण

थामानन्द ना (सौजन्य- बमानन्द ना "बमण")

मैथिनी गीत चन्द्रिका

मैथिनी संदेशे (रिभिन्न करिक करिता-सम्पादित)

प नम्मपति सिंह (सौजन्य बमानन्द ना "बमण")

हिन्दी-मैथिनी-शिक्षक

भरथीतानन्द ओना (सौजन्य- बमानन्द ना "बमण")

पदारनी

गणनाथ-रिन्ध्यानाथ पदारनी (सौजन्य- बमानन्द ना "बमण")

गणनाथ-रिन्ध्यानाथ पदारनी

कपनावायण ना "बाकेशे" (सौजन्य- बमानन्द ना "बमण")

मनमोहन नड्ड

भोना नान दाम (थाकार्गिर डाँठ काम)

मैथिनी स्वरोध र्याकवण

खड्ग रत्नभ दाम 'स्वजन' (सौजन्य- हेमन्त दाम "हिम")

सीता-शीत

ডা. মদনেশ্বৰ মিশ্ৰ (সৌজন্য- পঞ্জীকাৰ ৰিড্যানন্দ না)

এক ভূনীহ মহাবানী

যাত্ৰী (নাগাৰ্জুন) (সৌজন্য- মিথিলা সাংস্কৃতিক পৰিষদ)

ৰঁচনমা

কানীকান্ত না "ৰুঁচ"

কনানিধি- কৰিতা-সংগ্ৰহ

উপেন্দ্ৰনাথ না "ৰাস" (সৌজন্য- মৰ্যক না)

কৰাগযাত-এ-ওমব খেয়াম (মৈথিলী পদ্যান্বৰাদ)

প্ৰতীক (কৰিতা সংগ্ৰহ)

সংগ্ৰাসী (কাব্য)

বমেশী নাবাষণ (সৌজন্য- শৈফানিকা ৰমা)

পাথবক নাৰ (নঘুকথা সংগ্ৰহ)

গোপানজী না "গোপেশী" (সৌজন্য- গোপানজী না
"গোপেশী")

গুম্ম ভেন ঠাছ ছী

ৰিজয় নাথ না (সৌজন্য- ৰিজয় নাথ না)

খৰীক নেন (গীত-গজন সংগ্ৰহ)

কামায়নী (খন্বৰাদ)

নগেন্দ্ৰ ফমব (সৌজন্য- প্ৰসন্ন ফমাব না)

সসবফানী

প্ৰৰোধ নাবাষণ সিংহ (সৌজন্য- নচিকেতা)

খৰুব নগবী (খন্বৰাদ)

চযনিকা (সম্পাদন)

ৰৈজয়ন্তী (কৰিতা)

হাথীক দাঁত

ঠঠকা গপ (সম্পাদিত কথা সংকলন)

প্ৰেমক বোগ (নাটক)

খমবনাথ (সৌজন্য- খমবনাথ)

ক্ষণিকা- রিহনি কথা সংগ্রহ

শ্রফুল্ল ফ্রমাব সিং 'মৌন'

পাঁচদেবোপাসক ভূমি মিথিলা পৃ. ১০০১-১০০০

ডা. গগেশী গুজন (সৌজন্য- গগেশী গুজন)

বাধা (১-৩০) পৃ. ১৩৭৩-১৩৮০

প্রথম-চৌরটিয়া-নাটক (বুধিৰুধিয়া)

নাটক খাগ ভোব

কথা-সংগ্রহ উচিতরজা

গীত-গজন দুখক দুপহবিয়া

কমনধব দাস (সৌজন্য- কমনধব দাস)

মৈথিল কৰ্ণ কাযস্থক গোত্র, শ্রব, মূন আ বৈরাহিক সম্বন্ধ

কীর্তিনাবাষণ মিশ্র (সৌজন্য- কীর্তিনাবাষণ মিশ্র)

ধ্বস্ত হোগত শান্তি স্তূপ

সীমান্ত

খাদমীকে জেহিত

খপন একান্ত মে

স্মৃতিযাত্রাক একান্তমে

বাজনাথ মিশ্র

Mithila_Painting-Modern Art-Photos

শ্রেমশংকর সিং (সৌজন্য- শ্রেমশংকর সিং/ মিথিলা দর্পণ
প্রকাশন)

মৈথিলী ভাষা সাহিত্য:রীসম শিতাঙ্গী (খানোচনা)

রিচ্যাপতি প্রত রাডীভজিতবঙ্গিনী (সম্পাদন)

ডা. বমণ না (সৌজন্য- বমণ না)

মৈথিলী কার্যমে খনফাঁব

খনফাঁব-ভাস্কর

মৌথিনী কাৰ্যমে জ্যাতিষ

ভিন্ন-খভিন্ন

খহিবারণ-ৰধ (খল্ড কাৰ্য)

পাবিজাত-মঞ্জুৰী

ডা. বমানন্দ না 'বমণ' (সৌজন্য- বমানন্দ না

"বমণ"/ CIIL Site খাকগির)

হিখাওন

সগব বাতি দীপ জবয

বাজু খা ঠাকাক গাছ (খনুৰাদ)

খখিযাসন

কেদাব নাথ চৌধৰী (সৌজন্য- কেদাব নাথ চৌধৰী)

চমেণীবানী

মাহুব

কবাব

খৰাঁবা নহিতন

খযনা

হীনা

রিদেহ কেদাব নাথ চৌধৰী রিশৌৰাঁক

যোগেন্দ্র পাঠক "রিয়োগী" (সৌজন্য- যোগেন্দ্র পাঠক
"রিয়োগী")

রিজ্ঞানক রঁতকহী

রিজ্ঞানক রঁতকহী ভাগ-২

নবক রিজয (সম্পূর্ণ)

নবক রিজয (সংশোধিত)

হমব গাম (রঁন ঊপন্যাস)

পিৰামিডক দেশীমে

খকঠা মিসিয়া (কথা সংগ্রহ)

- বোৰোঠ (খনুদিত মাগঁস-ফিকশন নাটক)
কিছু তীত মধুব (যাত্রা রুত্তাতি)
স্বশীন (সৌজন্য- স্বশীন)
ঘবাড়ী (উপন্যাস) (১৯৭৩)
গামৰাণী (উপন্যাস) (১৯৭২)
ভামতী (নাটক) (পহিন মঁচন ১৯৯১, প্রকাশন ২০১৩)
খস্মিতা (নঘুকথা সংগ্রহ) (২০১৬)
কামেশ্বৰ না 'কমন' (সৌজন্য- নৰোঁনাবাষণ মিত্ৰ)
কমন-তান (গীত সংগ্রহ)
বামনোচন ঠাফুব (সৌজন্য- বামনোচন ঠাফুব)
জে কহৰঁ সাঁচ কহৰঁ
খাঁখি ফুননে খাঁখি খোননে (সঁস্বৰণা)
স্মৃতিক ধোখবন বঁগ (সঁস্বৰণা)
খপূৰা (কৰিতা সংগ্রহ)
গতিহাসহস্তা (কৰিতা সংগ্রহ)
দেশীক নাম ছুনে সোন চিহঁ যা (কৰিতা সংগ্রহ)
নাখ প্রশ্ন খন্বত্তবিত (কৰিতা সংগ্রহ)
প্রতিধ্বনি (ৰিদেহী ভাষাক কৰিতাক মেথিনী কপান্তুবণা)
পদমানদীক মানী (খনুদিত উপন্যাস)
মেথিনী লোককথা
খাজুক কৰিতা (সম্পাদিত কৰিতা সংগ্রহ)
ৰেঁতান কথা (হাস্য-ৰাংগ)
দেসিন রঁযনা (খখৰাঁব)
ৰিদেহ বামনোচন ঠাফুব বিশেষাক
ডা. দেৰশঁকব নরীন (সৌজন্য- দেৰশঁকব নরীন)
খাধুনিক সাহিত্যক পবিদৃষ্ট
ডা. রঁচেশ্বৰ না

निरह-निहङ्ग

कीर्तिनाथ ना (सौजन्य- कीर्तिनाथ ना)

रुबन: मेथिनी भारानुराद

जगदीश चन्द्र ठाकुर "खनिन" (सौजन्य- जगदीश चन्द्र
ठाकुर "खनिन")

खाँथिमे चित्र हो मेथिनी केव (खामेकथा- ज़ारी)

धाबक ओग पाव (दीर्घ करिता)

गीत गंगा (गीत संग्रह)

गजन गंगा (गजन संग्रह)

तोवा खंगना मे (गीत संग्रह)

तोवा खंगना मे (गीत संग्रह)- मुन

रिदेह जगदीश चन्द्र ठाकुर खनिन रिशेषांक

बाज किशोव मिश्र

चाननि (करिता संग्रह)

सपुपर्ण (करिता संग्रह)

बरीन्द्र नावायण मिश्र (सौजन्य- बरीन्द्र नावायण मिश्र)

भोवसँ साँन धवि (खामे कथा)

प्रसंगरणी (निरंध)

सुखा एतहि खडि (यात्रा प्रसंग)

हमद (कथा संग्रह)

नमस्तुष्ट (उपन्यास)

रिधि प्रसंग (निरंध)

महबाज (उपन्यास)

नजकोठव (उपन्यास)

सीमाक ओहि पाव (उपन्यास)

समाधान (निरंध संग्रह)

मातृभूमि (उपन्यास)

স্বপ্ননোক (উপন্যাস)

শিখনাদ (উপন্যাস)

গএহ থিক জীরন (সংস্ববণ)

ঠহৈত দেৱান (উপন্যাস)

পাথেয (সংস্ববণ)

হম খাৰি বহন ছী (উপন্যাস)

প্রনযক পবাত (উপন্যাস)

রীতি গেন সময় (উপন্যাস)

প্রতিরিষ্ট (উপন্যাস)

ৰঁদনি বহন খছি সন্ত কিছ (উপন্যাস)

বাস্ত্ৰ মন্দিব (উপন্যাস)

সংযোগ (কথা সংগ্রহ)

নাচি বহন ছনি রস্বধা (উপন্যাস)

নন্দ কুমাব মিশ্ৰি 'নন্দ' (সৌজন্য- নন্দ কুমাব মিশ্ৰি 'নন্দ')

গামঘব (কথা সংগ্রহ)

স্বজাতা (উপন্যাস)

মহাবানী কৈকেযী (প্রচনামেক নিৰঁহ)

গুদবীক নান (উপন্যাস)

খনঠিয়া কুকুব (উপন্যাস)

খাডম্বব (কথা সংগ্রহ)

দিনীক পার্ক (শিছ চিত্ৰ)

স্বকন্যা (উপন্যাস)

স্বৰ্ণ কমন (রান উপন্যাস)

কার্য সবিতা (মৈথিনী কার্য সংগ্রহ)

পবিরাব (সংস্ববণামেক উপন্যাস)

যাচক কে নথি (মৈথিনী শিছ-চিত্ৰ)

সলানন্দ পাঠক (সৌজন্য- সলানন্দ পাঠক)

हमब गाम (उपन्यास)

डॉ. उदय नावायण सिं ह "नचिकेता" (सौजन्य-
नचिकेता)

नो एन्ट्री : मा प्रिशी

थान्दानन

एक छन बाजा

जनक था' थग्याग्य एकाकी

नाटक क नेन

नायक क नाम जीरन

प्रवारतुन

वामनीना

प्रियंदा (एकाकी)

मेथिनी करिता-त्रैमासिक (अश्विन १९७९)

मेथिनी करिता-त्रैमासिक (जुनाग १९७९)

मिथिना दर्शन मार्च २०२१

मिथिना दर्शन नरम्ब २०२१

वरी भूषण पाठक

विहसन (नाटक)

रिदेह:सदेह २९ (वरी भूषण पाठक था डॉ. कैनाशि

रुमाव मिश्री- थंक १-३३.० सँ)

रिदेह:सदेह २९ (गजेन्द्र ठाकुर था वरी भूषण पाठकक

थान भाषासँ थनुदित गद्य था पद्य- थंक १-३३.० सँ)

डॉ. कैनाशि रुमाव मिश्री

रिदेह:सदेह २९ (वरी भूषण पाठक था डॉ. कैनाशि

रुमाव मिश्री- थंक १-३३.० सँ)

रुमाव मनोज कथप

রিদেহ:সদেহ ৩১ (ডা. কামিনী কামাযনী থা ফ়মাব

মনোজ কশ্চপ- ঁক ১-৩৩০ সঁ)

ডা. শীম্ভু ফ়মাব সিহ

(ত্ৰুকাবাম বামা শেঠক কোঁকণী ঁপন্যাসক মেথিনী খন্বরাদ

ডা শীম্ভু ফ়মাব সিহ দ্বাবা) পাখনো

রিদেহ:সদেহ ২৬ (ডা শীম্ভু ফ়মাব সিহ থা ডা ঁকণ

ফ়মাব সিহ ঁক ১-৩৩০ সঁ)

ডা. ঁকণ ফ়মাব সিহ

রিদেহ:সদেহ ২৬ (ডা শীম্ভু ফ়মাব সিহ থা ডা ঁকণ

ফ়মাব সিহ ঁক ১-৩৩০ সঁ)

ফ়মাব পৰন (সৌজন্য- ঁতিকা)

পগঠ (মেথিনীক সৰশ্ৰেণা কথা)

ডাযবীক খানী পন্না

কেশীৰ ভাবদ্বাজ

খজগ্বত ঁহ্ৰীকা (ঁহ্ৰীকা ডাযবী) পৃ. ২১৪-৪৬৬

কিছ প্ৰহন থা কিছ সুনন- গ্ৰাদী ঁমীন পৃ. ৪৫৫-৩৪৫

খেনৌনা পৃ. ৪৬৭-৪৫৭

পৈৰন্দ পৃ. ৩৪৯-৭৯৫

কিছ কথা ৩০-৪৬৩

গোপান না 'ঁভিষেক' (সৌজন্য- গোপান না 'ঁভিষেক')

থাউ স্পন্ন সামী কবী (কৰিতা সংগ্ৰহ)

ঁমোদ ফ়মাব না (সৌজন্য- ঁমোদ ফ়মাব না)

ৰিষ্ক পথাব (কৰিতা সংগ্ৰহ)

কিশীন কাবীগব (সৌজন্য- কিশীন কাবীগব)

কিছ ফ়বা গেন হমবা

ঁশীষ ঁনচিন্হাব

সঁদৰ্ভ সহিত (গজন-ঁনোচনা)

ফুমাৰি গছা (গজন সংগ্ৰহ)

জংঘাজোড়ী (গজন সংগ্ৰহ)

খনচিন্হাব খাখব (গজন, বৰাঁগ খা কতাক সংগ্ৰহ)

মৈথিনী গজনক ব্যাকবণ ও গতিহাস

মৈথিনী বেরঁ পত্রকাবিতাক গতিহাস (খননগ্নক: খঁতিকা
খানেখ:খঁতজনি খা মৈথিনী: গজেন্দ ঠাফব)

মৈথিনী গজনক বেডী বেকোনব

শেঁড়-খৰ্থ-শেঁজি

স্বতঁবচেতা- খবৰিন্দ ঠাফব: ব্যঞ্জিত্ব-ধ্ৰতিব্ব (বিদেহ
খবৰিন্দ ঠাফব বিশেষাকক প্ৰিষ্ট কপ)[সম্পাদন]

ফুল্লাজী

মোকাম দিস (বঁহনি কথা সংগ্ৰহ)

প্ৰতীক (বিহনি কথা সংগ্ৰহ)

মাঁন খাঁগনমে কতিখাএন ছী (মৈথিনী গজন সংগ্ৰহ)

হম পুট্টেত ছী (সাম্ফাকোব)

তীন ঠা বঁান নাঠক (মৈথিনী বঁান সাহিব)

খুববুচী (মৈথিনী বঁান কৰিতা- বঁান সাহিব)

ঘাহ (হাগকু-ঠঁকা সংগ্ৰহ)

সন্দীপ ফুমাৰ সাহী

বঁৈশাখমে দনানপব

ওম প্ৰকাশি না

কিযো বঁনি নে সকন হমবা (গজন, বৰাঁগ খা কতা
সংগ্ৰহ)

খমিত মিত্ৰ

নব খঁশ্ব (গজন-হজন, বৰাঁগ সঁকনন)

চন্দন ফুমাৰ না

मोनक रौत (गजन, हजन, रौत गजन, बरौग खा कताक संकनन)

डॉ. खनमोन ना

समय साम्नी थिक (रिहनि कथा संग्रह)

ग्रा जे समय थिछि (रिहनि कथा संग्रह)

रिनय भूषण (सौजन्य- खाशीष खनचिन्हाव)

ऊजवा पवराक खोज (करिता संग्रह)

खानन्द फ़माव ना

ठाकाक मोन (नाटक)

कनह (नाटक)

रौदनैत समाज (नाटक)

धधागत नरकी कनियाँक नहाम (नाटक)

हठात पविरतन (नाटक)

झुंजि यात्रा (नाटक)

शिर फ़माव ना "ठिन्न"

झुंजिप्रभा-करिता-संग्रह

खंशु-समानोचना

देरांशु रसे

नताशा -मैथिनी रौत चित्रशुंखना (कौमिक्क)

डॉ. रिनीत उपेन

हम पुछैत छी (करिता संग्रह)

बेहन पव बग्यू - काशीनाथ सि 'हक हिन्दी उपन्यासक

रिनीत उपेन द्वारा मैथिनी खनुराद

मन्त्रदुर्गाभूषणशुंझं- लेखक हविशंकवशीरासुर "शिनभ"

(हिन्दीसं मैथिनी खनुराद रिनीत उपेन द्वारा)

मोहनदाम- उदय प्रकाशिक हिन्दी उपन्यासक रिनीत उपेन

द्वारा मैथिनी खनुराद

মোহনদাস (মৈথিলী-দেবনাগৰী) মোহনদাস (মৈথিলী-মিথিনাস্কৰ) মোহনদাস (মৈথিলী-ব্ৰেঁন)

জগদানন্দ না "মন্" (সৌজন্য- জগদানন্দ না "মন্")
নৰ্হা যা ভুকেএ হমব ঘবাড় পিব (গজন সংগ্রহ)

তোহব কতেক বংগ (রিহনি কথা সংগ্রহ)

চোনহা- (বোন উপন্যাস)

ৰাখা- (কৰিতা-গীত সংগ্রহ)

বাজদের মন্ডন

খম্ববা-কৰিতা-সংগ্রহ

হমব ঠেন (উপন্যাস)

ৰস্বধবা(কৰিতা সংগ্রহ)

জান (পঠকথা)

নাজ (একাঁকী)

জন ভঁরব (উপন্যাস)

ব্ৰিৰেণীক বংগ (রিহনি খা নঘু কথা সংগ্রহ)

পঁচেতী (নঘু পঠকথা)

ৰাপসী

Rajdeo Mandal- Maithili Writer by Gajendra Thakur

দুগনিন্দ মন্ডন

সঁচযিকা

কথা ফস্বম (রিহনি খা নঘু কথা সংগ্রহ)

চক্ষু

বাম বিনাস সাহ

খঁফব- নঘুকথা সংগ্রহ

বখক চক্কা উনঠি চনে ঝাঠ (কৰিতা/ ঠনকা সংগ্রহ)

কৰ্ম বিনু জগ স্বন্বা (দোসব কৰিতা/ ঠনকা সংগ্রহ)

স্বুনক খিচড়ী (রিহনি/ নঘু কথা সংগ্রহ)

দুধৰেঁচনী (নঘু কথা সংগ্রহ)

মনক মৌন

নাবাষণ যাদৱ (সৌজন্য- উমেশী মন্ডন)

খালী ঘব

বামদেৱ প্ৰসাদ মন্ডন "মাকদাব"

হমবা ৰিনু জগত সূনা ঠে

গীতাংজনি মাক

কপিনেশ্বৰ বাউত

উনহন (ৰিহনি - নঘু কথা সংগ্রহ)

নন্দ ৰিনাস বাঘ

সখাবী-পেঠাবী(নঘুকথা সংগ্রহ)

মদন খমব (দোসব নঘু কথা সংগ্রহ)

মবজাদক ভোজ (তেসব নঘুকথা সংগ্রহ)

ভবদুতিয়া

ছঠিক ডানা

হমব চাকধাম

খমন পূজা

ননন ফমাব কামত (সৌজন্য- উমেশী মন্ডন)

কিছু ৰিহনি খা নঘুকথা

উমেশী পাসরান

ৰুপিত বস

ৰেঁচন ঠাফব

ৰেঁঠীক খপমান খা ছীনবদেৱী (নাঠক)

ৰাপ ভেন পিত্তী খা খধিকাব (নাঠক)

ৰিসরাসঘাত (নাঠক)

উঁচ-নীচ (নাঠক)

ভোঁঠ (নাঠক)

ডা. ঔমেশে মল্লন

জগদীশে শ্ৰমাদ মল্লনক কাৰ্যে সঁমাব (খন্বসহ্মান রিল্লেষণ)

খন্বন্তুব (সঁকনন-সম্পাদন)

হেন্ডরুক সঁ হেসরুক ধবি (সঁকনন-সম্পাদন)

জেতএ নে জাএ কবি ওতএ জাএ খন্বভরী (সঁকনন-সম্পাদন)

নিরিকম্প (সঁকনন-সম্পাদন)

সমস্মা সঁ সমাধান ধবি (সঁকনন-সম্পাদন)

নিশ্তুকী- কবিতা সংহ

মিথিনাক সঁস্কাব গীত, রিধ-র্যরহাব গীত খা গীতনাদ
(সঁকনন)

মিথিনাক রনস্পতি স্মাগড শৌ মিথিনাক জীর-জন্তু স্মাগড
শৌ মিথিনাক জিনগী স্মাগড শৌ

Mithila_Painting-Modern Art-Photos

সগব বাতি দীপ জবয- গতিহাস

সগব বাতি দীপ জবয- খাবতী ফমাবী ফাগন

দধ-পানি ফবাক-ফবাক (কথা এং পাল্দিপি জগদীশে
শ্ৰমাদ মল্লন)- (ছায়া এং সম্পাদন- ঔমেশে মল্লন)

হিন্দুস্তানী স্মসনমান ঔব হিন্দুস্তানিয়ত - মূন হিন্দী নেখ-
গীতেশে শীর্মা, মেথিনী খন্বরাদ- ঔমেশে মল্লন

ঔমেশে মল্লন দ্ৰাবা মেথিনী নেখকক বচনা সঁমাবসঁ রীঙন
রিচাবক পাম্ফনেঠক পোখী

জগদীশে শ্ৰমাদ মল্লন বাজদের মল্লন ডা. শির ফমাব

শ্ৰমাদ বামদের শ্ৰমাদ মল্লন "স্মাকদাব" বাম রিনাস

সাহ নন্দ রিনাস বায কপিনেশ্বিব বাউত শ্ৰীতম ফমাব
নিষাদ

মিথিনাক সভ জাতি খা ধর্মক সঁস্কাব, নোকগীত খা র্যরহাব
গীত (সৌজন্য: ঔমেশে মল্লন)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 3
1 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43

खलुध्वनि (जगदीश प्रसाद मल्हनक १३ गौठ रीछन कथा-
चयन एरम् सम्पादन- उमेश मल्हन)

.....

जगदीश प्रसाद मल्हन

गामक जिनगी (नेघुकथा संग्रह)

मिथिनाक रौठी (नाटक)

मौनागन गाछुक हुन (उपन्यास)

जिनगीक जीत (उपन्यास)

उथोन-पतन (उपन्यास)

जीरन-मवन (उपन्यास)

जीरन-संघर्ष (उपन्यास)

तरेगन (रौन प्रेबक रिहनि कथा संग्रह)

पंचरठी (एकांकी-संचयन)

खुर्गी नी..सरोजनी.. स्वभद्रा.. भागक सिनेह गजयादि
(नेघुकथा संग्रह)

कम्प्रामागज (नाटक)

ममेनिया रिखाह (नाटक)

गन्दधनुषी खकास (पद्य संग्रह)

शंभुदास (तीनठा दीर्घ कथा मगठुंगव, शंभुदास खा हाँसी)

गीतांजलि (गीत संग्रह)

बाति-दिन (करिता संग्रह)

मतभैया पोखवि (नेघ कथा संग्रह)

तीन जेठ एगावहम माघ (गीत संग्रह)

रँजन्ता-रँमन्ता (रिहनि कथा संग्रह)

बनोकब डकैत (नाटक)

रैडकी रैहिन (उपन्यास)

भकमोड़ (नघुकथा संग्रह)

ऊनरौ चाडुब (नघुकथा संग्रह)

सबिता (करिता संग्रह)

सुखाएन पोखबिक जागठ (गीत संग्रह)

ने धाड़ ए (रौन उपन्यास)

सुर्यरब (नाटक)

पतमाड़ (नघु कथा संग्रह)

हनहाब (नघु कथा संग्रह)

गामक शिकन सूबत (नघु कथा संग्रह)

नजरिजी (नघु कथा संग्रह)

रैठैसब कका (नघु कथा संग्रह)

थामक गाछी

थप्पन गाम

दिरानीक दीप

पंचदेर सीबीज

पंचदेर-१ पंचदेर-२ पंचदेर-३ पंचदेर-

४ पंचदेर-३ पंचदेर-७ पंचदेर-१ पंचदेर-

५ पंचदेर-९ पंचदेर-१० पंचदेर-२० पंचदेर-

३० पंचदेर-४० पंचदेर-३० पंचदेर-७० पंचदेर-

१० पंचदेर-४० पंचदेर-९० पंचदेर-१००

दुध-पानि हबक-हबक (कथा एरं पालुनिपि जगदीश

प्रसाद मल्लन)- (छाया एरं सम्पादन- उमेश मल्लन)

जगदीश प्रसाद मल्लन जीक ७३ ठा पौथीक नर संस्करण

रिदेहक २३३ (Videha_01_09_2017) सँ २३०

(Videha_15_05_2018) धरिक् थरुंकरे धरवाररररररररररर
शुरकरशेर नरररररर नरररररर शुरररररर :-

VIDEHA_233	VIDEHA_234	VIDEHA_235	VIDEHA_236	VIDEHA_237	VIDEHA_238
VIDEHA_239	VIDEHA_240	VIDEHA_241	VIDEHA_242	VIDEHA_243	VIDEHA_244
VIDEHA_245	VIDEHA_246	VIDEHA_247	VIDEHA_248	VIDEHA_249	VIDEHA_250

शुरशुर (उंशुरनररर)- सरररर थुरकरररररर रुरर शुरररररर २०२९ सँ
सरररररर शुरररर

शुरशुर (हरररर थुरररररर ररररररर शुरररर ररररर)

थुरशुररर सररर (नरररररर ररररर)

रुररररर (उंशुरनररर)

सररररर (उंशुरनररर)

सररररर सररररर ररर ररर (नरररररर ररररर)

डरर. शुरशुररर रररर

उंररर नरर सररर शुरर रररर ररर ररर (रुरर ९-२) (शुर. ९०३.४-
९०३.३.)

थुररररर थुररररररररररररर ररर (शुर. ९०३.४-९०३.३.)

रुररर ररररर (शुर. ११३-९२९.३.)

रुररर ररररर (शुर. ९००४-९९१३)

सरररर रुररर ररररर (शुर. १४१-१३४)

सरररर रुररर ररररर (शुर. ९४७१-९१३.०)

.....
गुररररर ररररर

तेरुररर रररर थुरर उंरररर ररर, तेरुररर, शुरररररर, रुररररररर थुरर
रुररररर ररररर

तेरुररर रररर थुरर उंरररर ररर, तेरुररर, शुरररररर, रुररररररर थुरर
रुररररर ररररर (रुरररररररर)

मैथिनी समीक्षाशीम्व

मैथिनी समीक्षाशीम्व (तिवहृता)

मैथिनी समीक्षाशीम्व (भाग-१, खनुप्रयोग)

मैथिनी प्रतियोगिता

प्ररुह-निरुह-समानोचना भाग-१

प्ररुह-निरुह-समानोचना भाग दु (हकम्फेवम खनुर्मनक-१)

प्ररुह-निरुह-समानोचना (भाग-१, हकम्फेवम खनुर्मनक खलु-+) (संम्फिपु)

नित नरन दिनेशि हमार मिश्र

नित नरन दिनेशि हमार मिश्र (मिथिनाम्फव)

नित नरन दिनेशि हमार मिश्र (कैथी)

नित नरन दिनेशि हमार मिश्र (नेराडु ी)

नित नरन दिनेशि हमार मिश्र (IPA)

दुषण पणुी- The Black Book

दुषण पणुी- The Black Book (मिथिनाम्फव)

परुत डुपव भमवा जे सुतन (रौहन, नघु खा दीरु कथा संग्रह)

परुत डुपव भमवा जे सुतन (मिथिनाम्फव)

परुत डुपव भमवा जे सुतन (कैथी)

परुत डुपव भमवा जे सुतन (नेराडु ी)

परुत डुपव भमवा जे सुतन (IPA)

सुपुमे मिजुनव होगत

The_Science_of_Words

Rajdeo Mandal- Maithili Writer (Now with Supplement I & II)

JAGDISH PRASAD MANDAL- Maithili Writer

नित नरन सुभाष चन्द्र यादर

नित नरन सुभाष चन्द्र यादर (मिथिनाम्बर)

जगदीश प्रसाद मन्दन- एकठाँ राँयोत्राहनी

जगदीश प्रसाद मन्दन- एकठाँ राँयोत्राहनी (हिन्दी खनुवाद
वामेशुव प्रसाद मन्दन)

गंगा ब्रिज (नाटक)

उक्काङ्कथ (नाटक)

संकर्षण (नाटक)

धाँगि राँठ रँनेरँक दाम खगुरँव पेने छुँ (करँग, कता
था गजन संग्रह)

सहस्रजित् (पद्य संग्रह)

सहस्राङ्गीक चोपडपव (पद्य संग्रह)

ब्रुञ्जहञ्ज था खसङ्गाति मन (दूठाँ गीत प्ररँह)

सहस्ररँहनि (उपन्यास)

सहस्ररँहनि_ब्रँन-मैथिनी (मैथिनीक पहिन ब्रँन पोथी)

सहस्रशीर्षा (उपन्यास)

गणप-गुछ (रिहनि था नघ कथा संग्रह)

शैङ्गशोम्त्रम् (नघकथा संग्रह)

रँन मन्दनी/ किशोव जगत (रँन नाटक, नघकथा, करिता
थादि)

रुक्मेश्वरम् खनुर्मनक

देरनागवी रर्मन तिवहता रर्मन ब्रँन रर्मन

Learn Maithili Sign Language

Learn Mithilakshar Script

Learn Braille through Mithilakshar Script

Learn International Phonetic Script through
Mithilakshar Script

Learn Kaithi

Learn Newari

Learn Calligraphic Newari (Ranjana)

Learn Urdu Script

Learn Tibetan Script

Learn Japanese Script for Haiku

Learn Brahmi

Learn Kharoshthi

मिथिना बने/ मिथिना चित्रकना/ मिथिनाक पारनि तिहाव
(कथा) आ मिथिनाक संगीत

जनोदीप (रौन-नाटक संग्रह)

अक्षवक्रिका (रौन-नघकथा संग्रह)

रौणक रौडोवा (रौन-पद्य संग्रह)

नावशिंसी (गीत-प्ररुह)

मचलु (नाटक)

रौन साहित (मून)- गजेन्द्र ठाकुर

भुज जाएरु छु (मैथिलीक २०१२ मे प्रकाशित पहिन
कनागमेठ-फिक्शन प्ल- Maithili's first climate-fiction
play originally published in 2012)

कमनाक भगता

तवहविमे पवीनोक

रौसी छुष्टी कम गसकून

रौडुद करैए दाउन ने यो

रौन गजन

हिनिशि नागन

अनुदित साहित (आन भाषासँ)- गजेन्द्र ठाकुर

रिदेह:सदेह २१ (गजेन्द्र ठाकुर आ वरि भूषण पाठकक

आन भाषासँ अनुदित गद्य आ पद्य- अंक १-३३.० सँ)

रौन साहित्य (खनुवाद- द्विभाषिक- मैथिली-खंग्रेजी)- गजेन्द्र ठाकुर

मसाङ्ग केव परिवर्तनकावी बेरैका

शेष ४० ठा रौन चित्र-पौथी नीचाँक निंकपव:-

शुभ	धर सञ्ज	एकठा नीक दिन	हम हय तँ ठीक छी नै ।	की खर्न ए चिन् सञ्जके देखने छी ?
तेरु	रु. टि। कनिषेठा।	एतय हय सञ्ज बरि छी	उपरोक्त राजकारि	उपरोक्त राजकारि (विशु शिक)
बुवा	कच-कच कचक	हय-कचुक नलोप	हम जे ईकुर देवगन हय	अहय चिरोलानि खर-धरन
मक	अहन नै अवन नै ।	अधुनिक अनेर जेह	बोटे बाबा पावन-दरु कचर	रिहया जे अपन ठी नै बोकि सकैत छी
अमावसी	हय सुनि सकै छी	बोटे बाबा-ईहनेर जेह	कुक नीक जेवण नीक	ए सञ्ज विराम क जेवण अछि ।
जोडा नाम ।	हमर जेकर नीक	अवन अकर, अरु जेह	माथी केव आँड टोटा ।	अमावसी अवन मशिन सञ्ज
छिन पेष	पाव-आँड-बोटे	कचकेर एकठा दिन	हमर नीक जेवण	रिहयाक धर-अवन पहर दिन
करी ठिसोली नै ।	बाबा बरनाती	अहय-बोटेक नहिनाला	आँड पवन पानी	कतय अछि ए अँक ३.७

रिदेह मैथिली-खंग्रेजी ठाँकिंग बीड-खनाँड आँडियो बुक

<https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF> (मसाङ्ग केव परिवर्तनकावी बेरैका)

<https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT> (चनु हम तँ ठीक छी नै !)

<https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo> (एकठा नीक दिन)

<https://bloomlibrary.org/player/b215wesxCp> (घब सभ)

<https://bloomlibrary.org/player/dAzC0FubtZ> (की खर्न ए चिन् सञ्जके देखने

छी ?)

NTA-UGC/ UPSC/ BPSC Maithili Optional- गजेन्द्र ठाकुर

मैथिली समीक्षाशास्त्र

मैथिली समीक्षाशास्त्र (तिवहता)

मैथिली समीक्षाशास्त्र (भाग-२, खनुप्रयोग)

मैथिली प्रतिযোগिता

[Place of Maithili in Indo-European Language Family/ Origin and development of Maithili language (Sanskrit, Prakrit, Avhatt, Maithili) भारोपीय भाषा परिवार मध्य मैथिलीक स्थान/ मैथिली भाषाक उद्भव ओ विकास (संस्कृत, प्राकृत, अरहट्ट, मैथिली)]
(Criticism- Different Literary Forms in Modern Era/ test of critical ability of the candidates)

(ज्यातिवीरुव, रिद्यपति आ गोरिन्ददास सिनेरसमे छथि आ बसमय करि चतुव चतुवसुज रिद्यपति कानिन करि छथि । एतय समीक्षा शिखनाक प्राबल्य कवरिसँ पूर् चारु गोठेक शिखरनी नर शिखर पयथि संग देन जा बहन अछि । नर आ पुरान शिखरनीक त्रानसँ

ज्यातिवीथि, रिद्यापति आ गोरिन्ददामक प्रज्ञातुवमे धाव आओत, संगहि शिद्धकोष रँढनासँ
थाँठी मेथिनीमे प्रज्ञातुव निखरामे धाख आसु-आसु खतम होयत, नेखनीमे प्रराह
आयत आ सुचा भारक अतिराजि भय सकत ।)

(रँदीनाथ ना शिद्धारनी आ मिथिनाक प्रथि-मञ्च शिद्धारनी)

(रँद्य एडीशिन- प्रथम पत्र- नोबिक गाथामे समाज ओ संस्कृति)

(रँद्य एडीशिन- द्वितीय पत्र- रिद्यापति)

(रँद्य एडीशिन- द्वितीय पत्र- पद्य समीक्षा- रानगी)

(रँद्य एडीशिन- प्रथम पत्र- नोक गाथा नृ नाटक संगीत)

(रँद्य एडीशिन- द्वितीय पत्र- यात्री)

(रँद्य एडीशिन- द्वितीय पत्र- मेथिनी वामायण)

(रँद्य एडीशिन- द्वितीय पत्र- मेथिनी उपन्यास)

(रँद्य एडीशिन- प्रथम पत्र- शिद्ध रिचाव)

(तिवहता निपिक उद्धर ओ रिकास)

खनुनगक-१-२-३ खनुनगक- ४-३

(मेथिनी आ दोसव प्ररविद्या भाषाक रीचमे मञ्च (रान्गा, अममिया आ ओडि या)

[य.पी.एस.सी. सिनेरँस, पत्र-१, भाग-"ए", फम-३.]

[मेथिनी आ हिन्दी/ रान्गा/ भोजपुरी/ मगही/ संथानी- रिहाव नोक सेरा आयोग

(रँ.पी.एस.सी.) केव सिरिन सेरा पवीक्षाक मेथिनी (ईष्टिक) रिषय नेन]

मेथिनी

रान्गा

अममिया

ओडि या

हिन्दी

उर्दू

नेपानी

संस्कृत

संथानी

NTA_UGC_NET_Maithili_01- गजेन्द ठाकुर

NTA_UGC_NET_Maithili_02- गजेन्द ठाकुर

Test Series-1- गजेन्द ठाकुर

Test Series-2- गजेन्द ठाकुर

GS (Pre)

Topic 1 - गजेन्द ठाकुर

गजेन्द ठाकुर (सम्पादन)

রিদেহ-সদেহ ১-

২৩. www.videha.co.in

রিদেহ ৩-পত্রিকাক ঝঁক ১-

৩৩.০ সঁ- মৌখিনীক সর্শ্রেষ্ঠা

গছ খা

পছক ংকঠা সমানান্ত্রব সঁকনন

দেবনাগরী	মিথিনাঙ্কব
রিদেহ:সদেহ ১	রিদেহ: সদেহ ১ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২ মৌখিনী পুরঁফ- নিরঁফ-সমানোচনা	রিদেহ: সদেহ ২ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩ মৌখিনী পছ	রিদেহ: সদেহ ৩ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৪ মৌখিনী কথা	রিদেহ: সদেহ ৪ তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী রিহনি কথা [রিদেহ সদেহ ৩.]	রিদেহ: সদেহ ৩. তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী রিহনি কথা [রিদেহ সদেহ ৩.]- সঁকবণ-২	রিদেহ: সদেহ ৩. সঁকবণ-২ তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী নঘুকথা [রিদেহ সদেহ ৩]	রিদেহ: সদেহ ৩ তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী পছ [রিদেহ সদেহ ৭]	রিদেহ: সদেহ ৭ তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী নাঠা ংসের [রিদেহ সদেহ +]	রিদেহ: সদেহ + তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী শিশু ংসের [রিদেহ সদেহ ৯]	রিদেহ: সদেহ ৯ তিবহতা
রিদেহ মৌখিনী পুরঁফ-নিরঁফ- সমানোচনা [রিদেহ সদেহ ১০]	রিদেহ: সদেহ ১০ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১১	রিদেহ: সদেহ ১১ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১২	রিদেহ: সদেহ ১২ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৩	রিদেহ: সদেহ ১৩ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৪	রিদেহ: সদেহ ১৪ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৩.	রিদেহ: সদেহ ১৩. তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৬	রিদেহ: সদেহ ১৬ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৭	রিদেহ: সদেহ ১৭ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১+	রিদেহ: সদেহ ১+ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ১৯	রিদেহ: সদেহ ১৯ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২০	রিদেহ: সদেহ ২০ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২১	রিদেহ: সদেহ ২১ তিবহতা

রিদেহ:সদেহ ২২	রিদেহ: সদেহ ২২ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৩	রিদেহ: সদেহ ২৩ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৪	রিদেহ: সদেহ ২৪ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৩	রিদেহ: সদেহ ২৩ তিবহতা
<p>রিদেহ-সদেহ ২৬-</p> <p>৩৬ www.videha.co.in</p> <p>রিদেহ গা-পত্রিকাক ঝঁক</p> <p>১-৩৩.০ সঁ- খীম খাধাবিত</p> <p>মৌখিনীক সর্শ্রেণী মুন খা</p> <p>খনুদিত গছ খা পছক</p> <p>একটা সমানান্তুব সঁকনন</p>	
রিদেহ:সদেহ ২৬ (ডা শিমু ফুমাৰ সিহ খা ডা ঝঁক ফুমাৰ সিহ ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ২৬ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৭ (গজেন্দ ঠাফুৰ খা বরি ভুষণ পাঠকক খান ভাষাসঁ খনুদিত গছ খা পছ- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ২৭ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৮ (খনুদিত গছ খা পছ- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ২৮ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ২৯ (বরি ভুষণ পাঠক খা ডা কৈনশি ফুমাৰ মিশি- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ২৯ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩০ (স্কন- কাৰোজক রিগাখী নেন- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ৩০ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩১ (ডা কামিনী কামাযনী খা ফুমাৰ মনোজ কথপ- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ৩১ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩২ (বচনামেক গছ-পছ নোখন ভাগ-১- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ৩২ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩৩ (বচনামেক গছ-পছ নোখন ভাগ-২- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ৩৩ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩৪ (বচনামেক গছ-পছ নোখন ভাগ-৩- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ৩৪ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩৫ (বচনামেক গছ-পছ নোখন ভাগ-৪- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ৩৫ তিবহতা
রিদেহ:সদেহ ৩৬ (বচনামেক গছ-পছ নোখন ভাগ-৫- ঝঁক ১-৩৩.০ সঁ)	রিদেহ: সদেহ ৩৬ তিবহতা

.....
যু.পী.এস.সী. খা খান প্রতিযোগিতা পবীক্ষা নেন দেখু:

রিদেহ:সদেহ ৩৭	রিদেহ:সদেহ ৩৮	রিদেহ:সদেহ ৩৯	রিদেহ:সদেহ ৪০	রিদেহ:সদেহ ৪১
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

विदेह:सदेह ३०	विदेह:सदेह ३१	विदेह:सदेह ३३	विदेह:सदेह ३४	विदेह:सदेह ३५
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

.....
Videha-Sadeha

भाषापक -रिदेह मेथिनी मानक भाषा आ मेथिनी भाषा
सम्पादन पाठ्यक्रम

रिदेह प्रवान अंकक आकार्गिर

Videha 1-50

Videha 51-100

Videha 101-149

Videha 150-250

Videha 251-Onwards

Audio Archive Folder

Mithila_Painting-Modern Art-Photos

Videha Old Issues Folder

Videha Classical Sites Folder

.....
गजेन्द्र ठाकुर आ आशीष अर्नचिन्हाव (सम्पादन)

मेथिनीक प्रतिनिधि गजन

मेथिनी गजन: आगमन ओ प्रस्थान रिंदु (गजनक आनोचना-
समानोचना-समीक्षा)

.....
गजेन्द्र ठाकुर, नागेन्द्र कुरमाव आ पङ्गीकाव रिद्यानन्द
आ (सम्पादन)

जीनोम मेपिंग (४३.० ए.डी.सँ २००९ ए.डी.)--मिथिनाक
पङ्गी प्ररंख

जीनियोनोजिकन मेपिंग (४३.० ए.डी.सँ २००९ ए.डी.)--
मिथिनाक पङ्गी प्ररंख -भाग-२

पर्जा (९९००० मून मिथिनाकुर ताडपत्र)

11000 PALM LEAF PANJI INSCRIPTIONS (VOLUME I TO XXII) Compiled, Scanned & Catalogued by Preeti Thakur

MAITHILI-ENGLISH DICTIONARIES

Maithili-English Dictionary Vol.I

Maithili-English Dictionary Vol.II

ENGLISH-MAITHILI DICTIONARIES

Videha English Maithili Dictionary

English-Maithili Computer Dictionary

.....

दिनेशे क़माव मिश्र (सौजन्य दिनेशे क़माव मिश्र)

रैन्दिनी महानन्दा

रौगमती की सद्गति !

दुग पाठन के रीच में.. (कोसी नदी की कहानी)

न घाँ न घब

रौंगारत पब मजरूँव मिथिना की कमना नदी

भुतही नदी ँव तकनीकी ञाँड-हुँक

The Kamla River and People On Collision Course

Bhutahi Balan- Story of a ghost river and engineering witchcraft

Refugees of the Kosi Embankments

.....

पत्रिका-जर्नल-स्वाविका

मैथिनी करिता-त्रैमासिक (सौजन्य- नचिकेता)

मैथिनी करिता-त्रैमासिक (खश्रिन १९७९)

मैथिनी करिता-त्रैमासिक (जुनाग १९७९)

मिथिना दर्शन (सौजन्य- नचिकेता)

मार्च २०२१

नरसुब २०२१

कौशिकी (सौजन्य- पङ्गीकाव रिद्यानन्द ना)

कौशिकी (१९११-१२)

देसिन रँयना (खखरँव) (सौजन्य- वामनोचन ठाकुर)

देसिन रँयना (खखरँव)

Society Today (सौजन्य- सुमित खानन्द)

थक ११

संकल्प (सौजन्य- योगानन्द ना)

थक ३ १९++

थतिका (सौजन्य- गौबीनाथ)

जूनोग-सितसुब २००+ (हविमोहन ना रिशैषक) खकठुरँव

२०१०सँ मार्च २०११ खकठुरँव २०११ सँ मार्च २०१२

भावती मंडन (सौजन्य- केदाव कानन)

थक-१७

सहान (सौजन्य- थशोक)

सहान १

सहान २

सहान ३ प्रभाम रिशैष

सहान ४

मिथिनांगन (सौजन्य क्केशी दत्त)

थप्रिन-सितसुब २०२२

मैनोवंग (सौजन्य- प्रकाशि ना)

थक२-३

धूखा-धजा (सौजन्य- पवमेशुव कापड़ि)

খঁক ৭ খঁক ১৪ খঁক ১৩ খঁক ১৬ খঁক ১+ খঁক ১০ জুন
২০১২ খঁক ২৪ জুন ২০১২ 23February2016 ২৩ জুনাগ
২০১২ ০৩ খগস্তু ২০১২ খামিন ২০৭৩

স্মাবিকা (সৌজন্য- বামভরোস কাপড়ি ভ্রমব)

স্মাবিকা (২০১০)

খাঁগন (সৌজন্য- বামভরোস কাপড়ি ভ্রমব)

খাঁগন খঁক-৪ (২০১২) সনহেস বিশেষাক

খাঁজুব (সৌজন্য- বামভরোস কাপড়ি ভ্রমব)

খাঁজুব (খঁক রষ ৩৬, খঁক ৩) সোমদের বিশেষ

গামঘব (সৌজন্য- বামভরোস কাপড়ি "ভ্রমব")

গামঘব-৩০-০+ -২০১+

গামঘব-০৪-১০-২০১+

গামঘব-১৬-০৩-২০১৯

গামঘব-২৭-০৬-২০১৯

দূধমতী- (নেপালী খা মেথিনীমে) (সৌজন্য- স্বজীত ফ্রমাব
না)

খঁক ৩১ খঁক ৩২ খঁক ৩৩ খঁক ৩৪ খঁক 35 খঁক 36 খঁক
37 খঁক 38 খঁক 39 খঁক 40 খঁক 41

ঘব-রাঁহব (সৌজন্য- চেতনা সমিতি)

খপীন-জুন ২০১১

বচনা (সৌজন্য- স্বভাষ চন্দ্র যাদব)

দিসম্ব্ব "০৩ মার্চ "০৬বাজকমন চৌধবী: মোনোগ্রাফ

পল্লব (সৌজন্য- ধীবেন্দ্র প্রেমর্ষি)

পল্লব- ১ গজন খঁক

পূর্বেত্তব মেথিন (সৌজন্য- প্রেমকান্ত চৌধবী)

খপীন-জুন 2010 জুনাগ-সিতম্ব্ব 2010 জনরবী সঁ মার্চ

2011 খপীন-জুন ২০১১ জুনাগ-সিতম্ব্ব ২০১১

नानदास भाराजनि स्थाविका २०२२ (सौजन्य डाँ संजीर शिमा)

.....

किछु मैथिनी पौथी डाउनलोड सागठ (ओपन सोर्स)
NCERT BHASHA SANGAM

NCERT (Maithili-English-Hindi Conversations)

मैथिनी-हिन्दी रातनाप (३ घण्टा)

मैथिनी (मैथिनी संकेत भाषा सहित- मैथिनीमे पहिन रैब)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

<https://youtu.be/TebuC-lrSs8>

<https://ncert.nic.in/bs-2021.php>

Sahitya Akademi

प्रकाशिन

डिजिटल-पौथी

CIIL

अथियासन (बमानन्द ना बमण)

जुआयन कनकनी- महेंद्र

प्ररुँह संग्रह- बमानाथ ना (रौ.पी.एस.सी. सिनेरँस)

सृजन केव दीप पर- सं केदाव कानन आ अवरिन्द
ठाह्रब

मैथिनी गद्य संग्रह- सं शीनेन्द्र मोहन ना

Archive.Org (रिजयदेर ना)

Videha Maithili eBooks/ eJournals/ Video Archive

IGNCA

Maithili English Dictionary

रिज्ञान बनोकब

मिथिना दर्शन

तीव्रज्ञि

OLE Nepal's e-Pustakalaya

पौथीक निंक

IGNCA-ASI (search keyword Mithila)

History of Navya-Nyaya in Mithila

Studies in Jainism and Buddhism in Mithila

Mithila in the Age of Vidyapati

Cultural Heritage of Mithila

Mithila under the Karnatas

Temple Survey Project ASI- English था Hindi

मैथिनी साहित संस्थान

दर्शनीय मिथिना (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 1 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 2 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 3 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 4 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 5 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

रूनुम नागब्रैवी मैथिनी

थविपन हाउंडमन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिनी आडियो रूकु

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio

Books (including Maithili Sign Language – Ist time in Maithili)

पौथी डाँठ क़ाय

I Love Mithila (पौथी डाउनलोड लिंक)

online maithili journal

owner I Love Mithila

प्यारे मैथिन चैनल- किवण चौधरी था संगीता

खानन्द- मैथिनीक सभसँ लोकप्रिय यू ट्यूब चैनल

मिथिना चैप्टर

थिम्सा-पिहानी नेना भुठका नेन

जानकी एफ.एम समाचार

थाकाशीराणी दबभंगा यू ट्यूब चैनल

.....

INU

मैथिनी

मैथिनी लेखिकन

.....

Videha e-Learning YouTube Channel

.....

रिदेह सम्मान: सम्मान-सूची (समानानुब साहित् थकादेमी,
समानानुब ननित कना थकादेमी था समानानुब संगीत-
नाटक थकादेमी सम्मान/ प्रबन्काव नामसँ रिख्यात)

.....

मैथिनीक रत्नी

१

मैथिनीक रत्नी- रिदेह मैथिनी मानक भाषा था मैथिनी
भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापक

२

मैथिलीक रतनीमे पर्याप्त रररधता खछि । झुदा प्रमपत्र देखना उतुव एकव रतनी गनु BMAF001 सँ प्रेषित रूनागत खछि, से एकव एकवा एक उखड़ हामे उनठा-पुनठा दियो, ततरे धरि पर्याप्त खछि । यू.पी.एस.सी. क मैथिली (कम्पनसवी) पेपव नेन सेहो ग पर्याप्त खछि, से जे रररधार्थी मैथिली (कम्पनसवी) पेपव नेने छथि से एकव एकठा खार हारुस्ट-वीडिंग दोसर-उखड़ हामे कवथि।

IGNOU गनु BMAF-001

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

रररदेह रीडियो

ररर दे ह रररदेह Videha रररदेह <http://www.videha.co.in> रररदेह प्रथम मैथिली पारुषिक ग पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal रररदेह प्रथम मैथिली पारुषिक ग पत्रिका नर ररक देखररक नेन पुग सभके ररररेशी कए देखु । Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

[Search for Video related informations \(including Print, Audio-Visual & Sign Language\) relating to Mithila/ Maithili](#)

<https://books.google.com/>

Videha" Ist Maithili Fortnightly ejournal Archive of Videos 'বিদেহ' প্রথম মৈথিলী পাক্ষিক ঙা পত্রিকা রীডিয়ো আর্কাইভৰ মৈথিলী রীডিয়োক সংকলন (পূৰ্ণত: খৱ্যৰসাময়িক উদ্দশ্য আ মাত্ৰ একেডমিক প্ৰয়োগ নেন) রীডিয়ো দেখৰাক নেন সৰ্ব্বধিত নিকৰে ক্লিক কৰ। For viewing videos click the respective links.

.....

মিথিনাক সন্ত জাতি আ ধৰ্মক সংস্কাৰ, নোকগীত আ ৱ্যৱহাৰ গীত (সৌজন্য: ঊমেশি মণ্ডন)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 3
1 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43

.....

গুৱাহাটী ৱিদ্യാপতি পৰ ২০১০

পহিন ভাগ দোসৰ ভাগ তেসৰ ভাগ চাৰিম
ভাগ পাঁচম ভাগ

গুৱাহাটী খন্তুবৰ্ষিদ্ৰীয মৈথিলী সম্মলন আ ৱিদ্യാপতি পৰ
২০১১

01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 25 26 27 28 29 30 31 3
2 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45
46

.....

चौरैठिया (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

चौरैठिया

सौभाग्य मिथिना

ननका पाग भाग-१

ननका पाग भाग-२

.....

मिनाप-१

रूधियाव छोट्टे १ खा बाक्कस

मिनाप-२

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४

.....

NCERT BHASHA SANGAM

NCERT (Maithili-English-Hindi Conversations)

प नम्मपति सिंह (सौजन्य बमानन्द या "बमण")

हिन्दी-मैथिनी-शिक्षक

मैथिनी-हिन्दी रातनाप (३ घण्टा)

मैथिनी (मैथिनी संकेत भाषा सहित- मैथिनीमे पहिन रेव)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

<https://youtu.be/TebuC-lrSs8>

<https://ncert.nic.in/bs-2021.php>

प्यारे मैथिन चैनन- किवण चौधरी खा संगीता खानन्द-

मैथिनीक सभसँ लोकप्रिय यू ट्यूब चैनन

मिथिबंग लोक तबंग

मिथिना चैष्टव
थिम्मा-पिहानी नैना लुठका नैन
मैथिनी वंगमंच

कौकिन मंच

मिथिना दर्शन

नीनम मैथिनी

मैथिनी गंगा

बह कठस, नचिकेता

हृङ्ग रिहावी

बाम रौरू ना

री. जे., विकास ना

थाग नर मिथिना

बजनी पन्नरी

पूनम मिश्र

बंजना ना

जुनी ना

मैथिनी ठाहव

रूनूम नागब्रैवी मैथिनी

थविपन हाउल्लशन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिनी अडियो रूक

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio Books (including Maithili Sign Language- Ist time in Maithili)

<https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF> (मसाङ्ग केव परिवर्तनकारी बेरैका)

<https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT> (चनू हम तँ ठीक छी ने !)

<https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo> (एकठा नीक दिन)

<https://bloomlibrary.org/player/b215wesxCp> (घब सभ)

<https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7> (की खहाँ ए चिड़ सभकेँ देखने छी ?)

जानकी एफ.एम समाचार

ममता गारँय गीत (सौजन्य- श्री केदावनाथ चौधरी)

गीत

खाकाशीराणी दबभंगा यू ठूँर चैनन

I Love Mithila

online maithili journal

owner I Love Mithila

.....

रूथेशी चन्द्र नान, जनकप्रबक सौजन्यसँ

निमिषा

ढोल-पिपली

परनकान्तु ना (काशुप कमन), भठसिमवि, मधुर्नीक

सौजन्यसँ

बसनचौकी

.....

रिद्यापति गीत

तूनिका

গীত-গোরিন্দদাস (গায়ন দীক্ষা ভাবতী)

- গোরিন্দদাস-১
গোরিন্দদাস-২
গোরিন্দদাস-৩
গোরিন্দদাস-৪
গোরিন্দদাস-৫
গোরিন্দদাস-৬

.....

মৈথিনী গজন (গজন- গজেন্দ ঠাকুর, গায়ন দীক্ষা ভাবতী)

- রহবে স্নাতকাবির
গজন-২
গজন-৩
গজন-৪

.....

৭১ম সগব বাতি দীপ জবএ (০২ অক্টোবর ২০১০), গাম
রৈবমা , জিনা মধুরনী (সংযোজক- জগদীশী শ্রসাদ
মন্ডন)

ভাগ-১ ভাগ-২ ভাগ-৩ ভাগ-৪ ভাগ-
৫ ভাগ-৬

৪২ ম সগব বাতি দীপ জবএ, স্থান- গজেন্দ ঠাকুর
জীক নি জ খারাস, গাম- মেহথ, জি না- মধুরনী ।
দি নাক- ৩১ মঞ্জ ২০১৪ (শিনি দি ন), সমএ- সংখ্যা চুহ
রজেস । গোস্টীক নাও- কথা রৌহ সি হু মেহথপা সগব

বাতি দীপ জবএ। খায়োজনক খেপ- +২ ম
খায়োজন, সংযোজক- গজেন্দ ঠাকুর। রি শেষতা- রান
সাহি ৩যপব কেন্দ্রি ত।

.....

মৈনোবংগ-১ (মৌজন্ম- প্রকাশি ন্যা)

নচিকেতাক এক ছন বাজা - ভাগ-1

নচিকেতাক এক ছন বাজা - ভাগ- 2

কাঠক নোক- মহেন্দ মনংগিয়া ভাগ-1

কাঠক নোক- মহেন্দ মনংগিয়া ভাগ-2

মৈনোবংগ-২

কোসী সেমীনাব 12 সিতম্বর 2008 ভাগ-১

কোসী সেমীনাব 12 সিতম্বর 2008 ভাগ-২

.....

মিথিনাংগন

রিদেহ মৈথিনী নাষ্ঠা উমের

যু ঠুর নিংক

রিদেহ মৈথিনী সাহিব/ নাষ্ঠা/ করিতা/ পবিচর্চা উমের

রিদেহ সমানান্তুব সাহিব খকাদেমী সম্মান সমারোহ

জনকপুব- রিধ্যাপতি পর্ব

জিতেন্দ্র ন্যা, জনকপুব

বামভদ্র

সামা চকেরা 1

সামা চকেরা 2

মৈথিনী কৰি সম্মানন (মিথিনা কলচৰন
আৰ্গেনাৰ্জেশ্বন, যু.কে.)

বিপৰিনক ডে 2009 (ভাবত)

সগৰ বাতি দীপ জবণ, কৰিনপ্ৰব, জুন ২০১০

ভাগ-১ ভাগ-২

শ্ৰুত ফুৰাৰ কথপসঁ গজেন্দ ঠাফুৰ দ্ৰাবা নেন সাক্ষাকোৰ

ভাগ-১ ভাগ-২ ভাগ-৩ ভাগ-৪ ভাগ-৫

ভাগ-৬ ভাগ-৭

শ্ৰৌধ সম্মান: বাজমোহন না

(স্লাগডবকেঁ রাঁচমে ন' জাউ, খদহাক রাঁদ বাজমোহন
নাসঁ বিনীত উপেনক সাক্ষাকোৰ ছন্দি ।)

সাহিব খকাদমী প্ৰবস্কাব: মনত্ৰেশ্বৰ না

মিথিনাক খোজ

1.গৌবীশীকৰ

ভাগ-১ ভাগ-২

2. রাঁগসী-ৰসঁঠী

ৰষপ্ৰন

ভাগ-১ ভাগ-২ ভাগ-৩ ভাগ-৪ ভাগ-৫

ভাগ-৬ ভাগ-৭ ভাগ-৮ ভাগ-৯ ভাগ-১০

সমন্বয় ২-৪ নৱম্বৰ ২০১২ গল্ডিয়া হৈৰীঠেঠ সেন্ঠৰ ভাবতীয
ভাষা মহোমের

*Samanvay 2-4 November 2012 IHC Indian Languages'
Festival. Venue: India Habitat Centre, Lodhi Road,
New Delhi -- 110 003.*

*3rd November 2012 Maithili – Love's Own Language/
Brahminism in Maithili/ Pre-Jyotirishwar Non –
Brahmin Vidyapati*

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८ भाग-९ भाग-१०

भाग-११ भाग-१२

*2nd November 2012 Uzna Re – By Shovna Narayan
(Pre-Jyotirishwar Non Brahmin Vidyapati's Life
Episode)*

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८

१३.५ म सगब बाति दीप जबए मे झन्नाजीक पहिन रिहनि
कथा पोस्टब प्रदर्शनी

मिथिलाक मूहन- (बसनचौकीक सुबक संग)

द्वन्द्वनावायण ना

भाग-१ भाग-२ भाग-३

बंजन चौधरी आ हनी मिश्र (तर्रना)

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४ भाग-५

भाग-६ भाग-७ भाग-८ भाग-९

ननित बंग आ हनी मिश्र (तर्रना)

भाग-१ भाग-२ भाग-३

दीक्षा भावती

भाग-१ भाग-२ भाग-३ भाग-४

सुषमा

ৰুঠগমনী

নন্দ ফুমাৰ মিশ্ৰিক গজন পাঠ

নন্দ ফুমাৰ মিশ্ৰী জীক কৰিতা পাঠ

ভাগ-১ ভাগ-২

মৈথিনী- ভোজপুৰী খকাদমী, নঙা দিল্লী

ভাগ-১ ভাগ-২ ভাগ-৩ ভাগ-৪ ভাগ-৫

মৈথিনী- ভোজপুৰী খকাদমী, নঙা দিল্লী

সেমীনাৰ 29 মাৰ্চ 2009

ভাগ-১ ভাগ-২ ভাগ-৩ ভাগ-৪ ভাগ-৫

ভাগ-৬ ভাগ-৭ ভাগ-৮ ভাগ-৯

মৈথিনী- ভোজপুৰী খকাদমী, দ্ৰাবকা, নঙা দিল্লী সেমীনাৰ

ভাগ-১ ভাগ-২ ভাগ-৩ ভাগ-৪ ভাগ-৫

ভাগ-৬

.....

বিদেহ সন্মান: সন্মান-সূচী (সমানান্তৰ সাহিল
খকাদেমী, সমানান্তৰ ননিত কনা খকাদেমী আ সমানান্তৰ
সংগীত-নাটক খকাদেমী সন্মান/ পুৰস্কাৰ নামসঁ বিখ্যাত)

.....

মৈথিনীক ৰত্ননী

১

মৈথিনীক ৰত্ননী- বিদেহ মৈথিনী মানক ভাষা আ মৈথিনী
ভাষা সম্পাদন পাঠ্যক্রম

ভাষাপাক

२

मैथिलीक रत्नमे पर्याप्त रिरिधता छि । ऊदा प्रश्नपत्र देखा उँतव एकव रत्नी ग्नु BMAF001 सँ प्रेषित रूनागत छि, से एकव एकवा एक उँखड़ हांमे उँनठा-पुनठा दियो, ततरे धरि पर्याप्त छि । यू.पी.एस.सी. क मैथिली (कम्पनसरी) पेपव नेन सेहो ग्ना पर्याप्त छि, से जे रिरिधार्थी मैथिली (कम्पनसरी) पेपव नेने छुथि से एकव एकठा खाव हांस्ट-वीडिंग दोसव-उँखड़ हांमे कवथि।

IGNOU ग्नु

BMAF-001

खपन मंतरा editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ ।

रिदेह शिशु, रान आ किशोव उँसेर

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ग्ना पत्रिका Videha 1st Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ग्ना पत्रिका नर खक देखरक नेन पुँग सभकेँ विखेशी कए देखु । Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

[Search for Children Literature \(including Audio-Visual & Sign Language\) relating to Mithila/ Maithili](https://books.google.com/)

<https://books.google.com/>

Videha Archive of Maithili Children Literature रिदेह मैथिली शिशु, रान आ किशोव साहित्यक आकगिर (पूरुतः खरारसायिक उँदुग्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग नेन) सभ पोथी पी.डी.एफ. डाउनलोड नेन फ्रमान्साव नीचाँक निंक

सभपब उपनछ्ँ खछि । All the books are available for pdf download at the respective links below

.....

NCERT BHASHA SANGAM

NCERT (Maithili-English-Hindi Conversations)

प नम्मीपति सिंह (सौजन्य बमानन्द ना "बमण")

हिन्दी-मैथिनी-शिक्षक

मैथिनी-हिन्दी रातनाप (३ घण्टा)

मैथिनी (मैथिनी संकेत भाषा सहित- मैथिनीमे पहिन रैब)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

<https://youtu.be/TebuC-lrSs8>

<https://ncert.nic.in/bs-2021.php>

रिदेह मैथिनी शिशु ँसर

कथा रौह सिह मेहथपा (रौन साहिल केन्द्रित) मेहथमे
भेन +२ म सगब वाति दीप जबयमे पठित कथा सभक
संकन

कथा रौह सिह मेहथपा

नेना भुठकारै वातिमे सुनेरौ नेन किछ नोककथा

भोना नान दाम (खाकगिर डंठ काम)

मैथिनी सुरोध ब्याकवण

डॉ. बमानन्द ना "बमण" (सौजन्य- बमानन्द ना "बमण")

बाजू खा ठाकाक गाछ (खनुराद)

योगेन्द्र पाठक "रियोगी" (सौजन्य- योगेन्द्र पाठक
"रियोगी")

रिज्ञानक रँतकही

रिज्ञानक रँतकही भाग-२

नवक रिजय (सम्पूर्ण)

नवक रिजय (संशोधित)

हमब गाम (रौन उपन्यास)

पिवामिडक देशेमे

बोरौठ (खनूदित मागंस-फिक्शन नाटक)

बामनोचन ठाकुर (सौजन्य- बामनोचन ठाकुर)

मेथिनी लोककथा

कीर्तिनाथ ना (सौजन्य- कीर्तिनाथ ना)

कवन: मेथिनी भारानुराद

जगदीश चन्द्र ठाकुर "खनिन" (सौजन्य- जगदीश चन्द्र

ठाकुर "खनिन")

रौन करिता

झन्नाजी

तीन ठा रौन नाटक (मेथिनी रौन साहित)

खुबबुछी (मेथिनी रौन करिता- रौन साहित)

देरांगु रसे

नताशी -मेथिनी रौन चित्रशृंखना (कौमिक)

जगदानन्द ना "मन्न" (सौजन्य- जगदानन्द ना "मन्न")

चोनहा (रौन उपन्यास)

जगदीश प्रसाद मन्दन

तरेगन (रौन प्रेबक रिहनि कथा संग्रह)

ले धाङ् ए (रौन उपन्यास)

नन्द क्माव मिश्री 'नन्द' (सौजन्य- नन्द क्माव मिश्री 'नन्द')

सूर्ण कवन (रौन उपन्यास)

रूशेशी चन्द्र नान (सौजन्य- रूशेशी चन्द्र नान)

ठोनक (रौन करिता संग्रह)

सुज्जीत क्माव ना (सौजन्य- सुज्जीत क्माव ना)

কৌগলী ঘূবি খাউ (রৌন নঘু-রিহনি কথা সংগ্রহ)

ডা. শিশিধব ফমব

উঁহি নে সকা পব চিহ্ন ছী হম (ভাগ ১-২) (পৃ. ১০৩৪-
১০৯৩.)

খিচ্চা খ্ৰষ্টাৰ্কাটিকা কেব (পৃ. ১০৩৪-১০৯৩.)

রৌন করিতা (পৃ. ৯৯৩-১২১৩.)

রৌন করিতা (পৃ. ১০০৪-১১৭৩)

সচিত্র রৌন করিতা (পৃ. ৭৪৭-+৩৪)

সচিত্র রৌন করিতা (পৃ. ১৪৬+ - ১+৩১)

ডা. শিশিধব ফমব খা স্বপ্ৰিয়া রৌরী ফমাৰী

ভূকম্প (পৃ. ৩৩+ - ৩৭৪)

কনকমণি দীক্ষিত (মুন নেপালীসঁ মেথিনী খন্বরাদ কপা ধীক
খা ধীবেন্দ্র প্ৰেমৰ্ষি, রৌন সাহিল) (সৌজন্য- ধীবেন্দ্র প্ৰেমৰ্ষি)

ভগতা রৌঙক দেশে-ভ্ৰমণ

খ্ৰিমা সিহ (সৌজন্য- নচিকেতা)

শিশু গীত খেন

কম্পনা ন্না (সৌজন্য- কম্পনা ন্না)

নশাঙ্কজি হিত গারী গীত

নিনিয়াঁ

ফুলী কামত (সৌজন্য- ফুলী কামত)

চুক্কা (রৌন কথা সংগ্রহ)

প্ৰীতি ঠাফব

গোনু ন্না খা খান মেথিনী চিত্ৰকথা -পহিন মেথিনী
চিত্ৰকথা (রৌন সাহিল)

মেথিনী চিত্ৰকথা (রৌন সাহিল)

মিথিনাক নোকদেরতা (রৌন সাহিল)

রিঘ্যাপতিক প্ৰকষ পবীক্ষা (রৌন সাহিল)

বেস (খন্ৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

এ ৱী সী ডী- শ্ৰুতি খম্ৰব পোখী (খন্ৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

সভ খাগত খ্ৰি (খন্ৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

ৱৌ ম্যাঙ ৱাঁহ (খন্ৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

বঙ সভ (খন্ৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

(০৬) ছোষ্ট খা পেঘ (খন্ৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

(০৭) মান-জান খা জানৰব দিস দেখু (খন্ৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

(১৭) হমব পবিৱাব (খন্ৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

জানৰব (খন্ৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

পোখী ১৩: ১...২...৩... (খন্ৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

ৱাঁজাক খাঁজ (খন্ৱাদ- ৱাঁন চিত্ৰকথা)

নীতু ফ্ৰমাৰী

মৈথিনী চিত্ৰকথা (ৱাঁন সাহিব)

নীতা ন্মা (সৌজন্য- নীতা ন্মা)

ৱিনাগ মৌসী (ৱাঁন নঘুকথা সংগ্ৰহ)

কিৰণ চৌধৰী (খন্ৱাদিত সচিত্ৰ মৈথিনী ৱাঁন কথা)

হমব ৱাঁন-ৱাঁহ ী

খাৰ্চা কাকপিষ্ট মে

দীপা কবমাকব- সৰী সন্তুন মে

জংগন মে খহাঁক স্নাগত খ্ৰি

ৰ্হেন ছুথি খাকাশী মে

ভৈয়া কে ফ্ৰস্কান কে চৌৰৌনক

ৱাঁজ সঁচযক

খঁচঁভিত কবয "ফিৰৌনাচী"

শৌচানযক খিম্মা

নান রঁবসাতী

গ্বল্লীক জাদুগ পৈঠী

সমীবাক রিকঠ ভোজন

রিরাহ মে জাগ ছী

প্রিয়কা ন্না (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

হমব মাঁছ ! নে হমব মাঁছ !

বশ্মি প্রিয়া (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

কৈযো সকে ছী, নহিযো কহ সকে ছী

স্বনীতা ঠাফব (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

রঁপী থা রঁরনী

নীনিমা চৌধবী (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

হমব সভসঁ নীক সংগী

স্বাস্তিকা ঠাফব (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

গপ্পূ রুতে নাচন নে হোগ ছে

তুনিকা (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

হমবা ও চাহী !

মধুনিকা মিশ্রী (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

ওঁঘাগত ভীমা

নক্ষ্মী ঠাফব

জানরব সভ সংগে ভেঁঠ-ঘাঁঠ

पूनम मल्लन

सुते कानक थिम्सा

गजेन्द्र ठाकुर

रौन साहित्य (मून)- गजेन्द्र ठाकुर

रौन मल्लनी/ किशोव जगत (रौन नाटक, नघुकथा, करिता
थादि)

Learn Mithilakshar Script

जनोदीप (रौन-नाटक संग्रह)

थम्कवम्भुश्रिका (रौन-नघुकथा संग्रह)

रौणक रौणोवा (रौन-पद्य संग्रह)

भ२ जाएरँ छु (मैथिनीक २०१२ मे प्रकाशित पहिन
कनागमेठ-थिक्शन प्ल- *Maithili's first climate-fiction
play originally published in 2012*)

कमनाक भगता

तवहविमे पवीनोक

रैसी छुष्टी कम गसकून

रैद करैए दाउन ने यौ

रौन गजन

थिनिशे नागन

रौन साहित्य (खनुराद- द्विभाषिक- मैथिनी-खंथ्रेजी)-

गजेन्द्र ठाकुर

मसाग केव पविरतनकावी बैरैका

सुनू

घव सभ

एकठा नीक दिन

চনু হম তাঁ ঠীক ছী নে !

কী খনাঁ ঐ চিড় সন্ভকৈ দেখনে ছী ?

ষ্টেস্ট

রৈড় ঠীঠা ! কনিযেঠা !

এতহ হম সন্ভ বহে ছী

ভাবতোল্লক বাজফমাৰী

ভাবতোল্লক বাজফমাৰী (রিন্ন শীছক)

রুযো

কচ-কচ কচাক

চুল্ল-ফুল্লক নহেনাগ

নেনা জে রৈনুনসঁ ডেবাগত ছন

খন্ডুত ফিরোনাচী খঁক-শঁখনা

হাক

খখন নে, খখন নে !

জন্মদিনক উমের ভোজ

মোঠ বাজা পাতব-দুইড় ফফড়

রচিয়া জে খপন হঁসী নে বোকি সকেত ছনি

খগ্ৰেজী

হম সূঘি সকে ছী

छोठ नान-ट्टहट्टह डोबी
कक नीक, भोगू नीक
अ सभठा रिनाइ क दोख थुछि !
चोभा थाम !
हमव ठैनक राँठ
जखन अकडू, स्कून गेन
माछी ह्येव थाँड ठाँठा !
थमाचीक जून्म मशीन सभ
ठिंग ठैंग
पाँड-म्याँडु-राह
फफडक एकठा दिन
हमवा नीक नगैए
बीताक नर-स्कूनमे पहिन दिन
कनी हँसियौ ने !
नान रँवमाती
भूत-थेत्तक नाँठशाना
थाँड पएव गानी
कतह थुछि अ थँक अ ?

रिदेह मैथिनी-खंग्रेजी ठाँकिंग बीड-खनाउड आडियो
रूक

<https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF>

(मसाग्रा केव परिवर्तनकारी बेरैका)

<https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT>

(चनु हम तँ ठीक छी ने !)

<https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo>

(एकठा नीक दिन)

<https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp>

(घब सभ)

<https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7>

(की खहाँ ए चिड़ सभकेँ देखने

छी ?)

गजेन्द्र ठाकुर (सम्पादन)

रिदेह मैथिनी शिषु उमेर [रिदेह सदेह ९]

रिदेह: सदेह ९ तिवहता

गजेन्द्र ठाकुर, नागेन्द्र कुरमाव ना आ पञ्जीकाव रिद्यानन्द
ना (सम्पादन)

English-Maithili Computer Dictionary

डाँ. कमना चौधरी (सौजन्य- कमना चौधरी)

मैथिनीक रेशे-भूषा-प्रसाधन सम्वहनी शिद्धारनी २००४

डाँ योगानन्द ना (सौजन्य- योगानन्द ना)

मैथिनीक पावम्पविक जातीय रारसायक शिद्धारनी २००९

डाँ. ननिता ना (सौजन्य- ननिता ना)

मैथिनीक भोजन सम्वहनी शिद्धारनी २०११

गोरिंद ना ((IGNCA Site थाकगिर)

Maithili-English Dictionary

बामदेर ना (सौजन्य- शंकवदेर ना)

मैथिनी शिद्ध संचय

.....

किद्ध मैथिनी पोथी डाउनलोड सागठ (उपन सौरस)
Videha Maithili eBooks/ eJournals/ Video Archive

रिज्ञान बनोकव

OLE Nepal's e-Pustakalaya

पोथीक निंक

IGNCA-ASI (search keyword Mithila)

History of Navya-Nyaya in Mithila

Studies in Jainism and Buddhism in Mithila

Mithila in the Age of Vidyapati

Cultural Heritage of Mithila

Mithila under the Karnatas

Temple Survey Project ASI- English था Hindi

मैथिनी साहित संस्थान

दर्शनीय मिथिना (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 1 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 2 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 3 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 4 (मैथिनी साहित संस्थान निंक)

Brochure 5 (मैथिली साहित्य संस्थान निंक)

ब्रूनूम नागब्रैवी मैथिली

अविपन हाउंडेशन

Pratham Books Maithili Storyweaver

मैथिली ऑडियो बूक

Videha Read Aloud Talking Maithili Audio Books (including Maithili Sign Language – Ist time in Maithili)

पोथी डाँठ काँम

थिम्सा-पिहानी नेना लुठका नेन

जानकी एफ.एम समाचार

आकाशीराणी दबलंगा यू ठूरँ चैनन

.....

रिदेह सम्मान: सम्मान-सूची (समानानुब साहित्य अकादेमी, समानानुब ननित कना अकादेमी आ समानानुब संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान/ प्रबन्काव नामसँ रिख्यात)

.....

मैथिलीक रत्ननी

१

मैथिलीक रत्ननी- रिदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापक

२

मैथिलीक रतनीमे पर्याप्त रिरिधता छि । अदा प्रश्नपत्र देखा उतव एकव रतनी गनु BMAF001 सँ प्रेषित रूनागत छि, से एकव एकवा एक उखड़ हांमे उनठा-पुनठा दियो, ततरे धरि पर्याप्त छि । यू.पी.एस.सी. क मैथिली (कम्पनसवी) पेपव नेन सेहो ग पर्याप्त छि, से जे रित्थार्थी मैथिली (कम्पनसवी) पेपव नेने छथि से एकव एकठा खव फास्ट-वीडिंग दोसव-उखड़ हांमे कवथि।

IGNOU गनु *BMAF-001*

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

रिदेह स्त्री कौना

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाम्फिक ङ पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिली पाम्फिक ङ पत्रिका नर थक देखरौक नेन पृष्ठ सभकेँ विहेशे कथ देखु । Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

[Search for Works \(including Audio-Visual & Sign Language\) relating to Mithila/ Maithili by Female Writers/ Artists](https://books.google.com/)

<https://books.google.com/>

(पूर्णतः खर्यारसायिक उद्देश्ये था मात्र एकेडमिक प्रयोग नेन) सभ पौथी पी.डी.एफ. डाउनलोड नेन क्रमानुसार नीचाँक निंक सभपर उपनङ्क थछि । All the books are available for pdf download at the respective links below.

....
सखुखारानी (नारी रिमर्श केन्द्रित) भपठियाहीमे भेन +३
म सगव बाति दीप जवयमे पठित कथा सभक संकनन
सखुखारानी

खलिमा सिंह (सौजन्य- नचिकेता)

शिशु गीत खेन

गनावानी सिंह (सौजन्य- नचिकेता)

प्रेम- एक करिता (खनुदित नाटक)

खकहती देरी (सौजन्य- बमानन्द का "बमण")

मिथिलाक रिदूषी महिना

डॉ. कमना चौधरी (सौजन्य- कमना चौधरी)

मैथिलीक रेशी-भूषा-प्रसाधन सम्वहनी शिष्टारनी २००+

समय-संकेत (कथा-संग्रह) २०१०

डॉ. ननिता मा (सौजन्य- ननिता मा)

मैथिलीक भोजन सम्वन्धी शिद्धारनी २०११

स्वस्मिता पाठक (सौजन्य- केदाव कानन)

पविचिति (करिता संग्रह)

कनोजर्डी (कथा संग्रह)

नन्दिनी पाठक (सौजन्य- केदाव कानन)

पाखबक शिहव (करिता संग्रह)

पन्ना मा (सौजन्य- नरेन्द्र मा)

खनुभूति (नघुकथा संग्रह)

कम्पना मा (सौजन्य- कम्पना मा)

गोसाँनिक गीत

नशाङ्गि हित गारी गीत

निनियाँ

यायारवी- शैफानिका रमा (हिन्दी खनुवाद कम्पना मा)

झनी कामत (सौजन्य- झनी कामत)

स्वखन मन तबसन खाँथि (पद्य खा गद्य)

स्वखन मन तबसन खाँथि (करिता)

खँततः (करिता संग्रह)

छुक्का (रौन कथा संग्रह)

नीता मा (सौजन्य- नीता मा)

रिनाग मौसी (रौन नघुकथा संग्रह)

शैफानिका रमा (सौजन्य- शैफानिका रमा)

यायारवी (यात्रारुतात्र)

यायारवी (हिन्दी खनुवाद- कम्पना मा)

खर्थहग (नघुकथा संग्रह)

एकठा खकाम (नघुकथा संग्रह)

भार्राजनि (गद्य गीत)

কিস্ত-কিস্ত জীরন (খামে কথা)

খাখব-খাখব শ্রীত

নাগফান্স (উপন্যাস)

Naagphans (In English)

রিভা বানী

রিভা বানীক দৃষ্টা নাঠক (ভাগ বৌ খা বঁনচন্দা)

স্বশীনা না (সৌজন্য- শ্রভা খেতান/ স্বশীনা না)

ছিন্নমস্তা- শ্রভা খেতানক হিন্দী উপন্যাসক মৈথিনী খন্বরাদ

ফসুম ঠাফব

শ্রবরতন (খামেকথা)(পৃ. ৪৩.৯-৩.৭২)

ডা. কামিনী কামাযনী

বিদেহ:সদেহ ৩১ (ডা. কামিনী কামাযনী খা ফুমায মনোজ

কণ্ঠপ- ঠক ১-৩৩০ সঁ)

শ্রীতি ঠাফব

গোনু না খা খান মৈথিনী চিত্রকথা -পহিন মৈথিনী

চিত্রকথা (বঁন সাহিল)

মৈথিনী চিত্রকথা (বঁন সাহিল)

মিথিনাক নোকদেরতা (বঁন সাহিল)

রিঘ্যাপতিক পুকষ পবীক্ষা (বঁন সাহিল)

বেস (খন্বরাদ- বঁন চিত্রকথা)

এ বঁ সী ডী- শ্রপ্ততি খক্ষব পোখী (খন্বরাদ- বঁন

চিত্রকথা)

সভ খাগত খষ্টি (খন্বরাদ- বঁন চিত্রকথা)

বৌ ম্যাঙ বঁহ (খন্বরাদ- বঁন চিত্রকথা)

বঙ সভ (খন্বরাদ- বঁন চিত্রকথা)

(০৬) ছোষ্ট খা পৈঘ (খন্বরাদ- বঁন চিত্রকথা)

(०१) मान-जान था जानरव दिस देखू (खनुराद- रौन चित्रकथा)

(११) हमब परिवार (खनुराद- रौन चित्रकथा)

जानरव (खनुराद- रौन चित्रकथा)

पौथी १३: १...२...३... (खनुराद- रौन चित्रकथा)

राजाक खराज (खनुराद- रौन चित्रकथा)

पंजी (११००० मून मिथिनाम्बर ताड़पत्र)

11000 PALM LEAF PANJI INSCRIPTIONS (VOLUME I TO XXII) Compiled, Scanned & Catalogued by Preeti Thakur

नीतू रुमावी

मेथिनी चित्रकथा (रौन साहित्य)

किवण चौधरी (खनुरादित मचित्र मेथिनी रौन कथा)

हमब रौन-राइ १

थार्या कंकपिठ मे

दीपा कवमाकब- मही संतुनन मे

जंगन मे खहाँक स्वागत खड्डि

रुहेन छथि आकाशि मे

भैया के झुझान के चोरौनक

रौज मंचयक

खरंभित कवय "फिरौनाची"

शौचानयक थिम्सा

नान रवमाती

गुलीक जादूग पेंठी

समीबाक रिकठ भोजन

रिराह मे जाग छी

প্রিয়ংকা না (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

হমব মাঁছ ! নে হমব মাঁছ !

বশ্মি প্রিয়া (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

কৈযো সকে ছী, নহিযো কহ সকে ছী

স্বনীতা ঠাকুর (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

রুপী থা ররনী

নীনিমা চৌধুরী (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

হমব সভসঁ নীক সংগী

স্বাস্তিকা ঠাকুর (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

গম্পু বুতে নাচন নে হোগ ছে

তুনিকা (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

হমবা ও চাহী !

মধুনিকা মিশ্র (খনুদিত সচিত্র মেথিনী রান কথা)

ওঁঘাগত ভীমা

নক্ষত্রী ঠাকুর

জানরব সভ সংগে ভেঁঠ-ঘাঁঠ

পুনম মন্ডন

স্বতে কানক থিঙ্গা

कनकमणि दीक्षित (मून नेपालीसँ मैथिली खनुवाद कपा
धीक आ धीरेन्द्र प्रेमर्षि, रौन साहिल) (सौजन्य- धीरेन्द्र
प्रेमर्षि)

भगता रेंडक देशे-भ्रमण

डाँ शशिधर फुमव आ स्वप्रिया रेंरी फुमावी

भूकम्प (पृ. ७३+-७१४)

....

नेथकक थामंत्रित बचना आ ओगपव थामंत्रित समीक्षकक
समीक्षा सीबीज

१. कामिनीक पाँच ठाँ करिता आ ओगपव मधुकान्तु नाक
टिप्पणी

Videha_01_09_2016

३. झुली कामतक एकाँकी "जिन्दगीक मोन" आ ओगपव
गजेन्द्र ठाँरुवक टिप्पणी

VIDEHA_354

पसुपुनेठी गीता

एडिठर्म चोगस सीबीज-१

मीना ना

एडिठर्म चोगस सीबीज-२

जगदीश चन्द्र ठाँरुव (३ ठाँ रौन करिता जगमे २ ठाँ
करिता रेंरी चागण्डपव)

एडिठर्म चोगस सीबीज-३

....

रिद्यापति गीत

तूनिका

गीत-गोरिन्ददाम (गायन दीक्षा भावती)

गोरिन्ददाम-१

गोरिन्ददाम-२

गोरिन्ददाम-३

गोरिन्ददाम-४

गोरिन्ददाम-५

गोरिन्ददाम-६

मैथिनी गजन (गजन- गजेन्द्र ठाकुर, गायन दीक्षा
भावती)

रहरे झुतकाविरँ

गजन-२

गजन-३

गजन-४

प्यारे मैथिन चैनन- किवण चौधरी आ संगीता खानन्द-

मैथिनीक सभसँ लोकप्रिय यू ठूरँ चैनन

बजनी पन्नरी

पूनम मिश्र

बंजना मा

जूनी मा

मैथिनी ठाकुर

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

रिदेह सूचना संपर्क खल्लषण

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मेथिनी पाष्किक ङा पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मेथिनी पाष्किक ङा पत्रिका नर ँक देखरौक नैन पृष्ठा सभकेँ विह्रेशे कए देखु । Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

[Search for Information relating to Mithila/ Maithili](#)

<https://books.google.com/>

सूचना

Do not judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant.

– Robert Louis Stevenson

.....

Videha: Maithili Literature Movement

Videha eJournal (link www.videha.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to the promotion and preservation of the Maithili language, literature and culture. It is a platform for scholars, researchers, writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

"রিদেহক জীৱিত সাহিত্যকাব-সম্পাদক আ বংগমচকৰ্মী-
বংগমচ-নিৰ্দেশিক পব ৰিশেষাংক শৃংখলা"

ৰিদেহ খবৰিন্দ ঠাফব ৰিশেষাংক

স্বত্বচেতাৰ :খবৰিন্দ ঠাফব -যজিহ্ন সম্পাদক) প্ৰতিব্ৰ-
ৰিদেহ খবৰিন্দ ঠাফব ৰিশেষাংকক] (আশীষ খনচিন্তাব
[প্ৰিষ্ঠ কপ

ৰিদেহ জগদীশ চন্দ ঠাফব খনিৰ ৰিশেষাংক

ৰিদেহ বামনোচন ঠাফব ৰিশেষাংক

ৰিদেহ বাজনন্দন নান দাস ৰিশেষাংক

ৰিদেহ বৰীন্দ নাথ ঠাফব ৰিশেষাংক

ৰিদেহ কেদাব নাথ চৌধৰী ৰিশেষাংক

ৰিদেহ প্ৰেমনতা মিশ্ৰ প্ৰেম ৰিশেষাংক

ৰিদেহ শিবদিন্দু চৌধৰী ৰিশেষাংক

ৰিদেহ কনা-ৰিমৰ্শ ৰিশেষাংক (সন্দৰ্ভ- সঞ্জু দাস, প্ৰহ্ল
ফুৰাব কণ্ঠপ, শিশিৰানা, এস.সী.স্বমন আ স্নেতা না
চৌধৰী)

ৰিদেহ বচনাকাব খশোক ৰিশেষাংক

ৰিদেহ বাম ভৰোস কাপড় 'ভ্ৰমব' ৰিশেষাংক

-গজেন্দ্র ঠাকুর, সম্পাদক বিদেহ, whatsapp no
+919560960721 [HTTP://VIDEHA.CO.IN/](http://videha.co.in/) ISSN 2229-
547X VIDEHA

২

"বিদেহ দ্বাৰা এক বৈবমে কোনো একটা সংস্কাৰ সমগ্ৰ
মূল্যাকৰন শৃংখলা"

বিদেহ খপন ৩৭১ ম (০১ জুন ২০২৩) ঠকমে "মিথিনা
স্টুডেন্ট যুনিয়ন (এম.এস.যু.)" পৰ বিশেষাৰ্ক নিকাৰত ।
মিথিনা স্টুডেন্ট যুনিয়ন (এম.এস.যু.) পৰ নিচা লীখন বিন্দুপৰ
মৈথিনীমে খানেখ খামত্ৰিত খছি ।

- ১) এম.এস.যু. কেব গঠনক প্ৰমাণিক গতিহাস,
- ২) এম.এস.যু. খা মিথিনা কেব নৰ চেতনা,
- ৩) এম.এস.যু. খা বিভিন্ন জাতি কেব সমন্বয়,
- ৪) এম.এস.যু. দ্বাৰা ভেন বিভিন্ন খাঁদোনন খা তকব নেখা-
জোখা এরম ওকব প্ৰভাৰ বাঁ
- ৫) এম.এস.যু. সন্দৰ্ভিত খান কোনো নেখ ।

৩৭১ম ঠকক বিশেষাৰ্ক নেন খহাঁ খপন বচনা ২৩ মগ্ৰ
২০২৩ ধৰি বৰ্ড ফাগনমে গ্ৰ-পত্ৰ সঙ্কিত
editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠা সকে ছী ।

-গজেন্দ্র ঠাকুর, সম্পাদক বিদেহ, whatsapp no
+919560960721 [HTTP://VIDEHA.CO.IN/](http://videha.co.in/) ISSN 2229-
547X VIDEHA

৩

"বিদেহ মোনোগ্ৰাফ" শৃংখলা

रिदेह खपन जीरित बचनाकाव/ कनाकर्मी पव रिशेषांक शूथनाक खनुत्नात (१)खवरिन्द ठाह्व, (२)जगदीशी चन्द्र ठाह्व खनिन, (३)वामनोचन ठाह्व, (४) बाजनन्दन नान दाम, (५)वरीन्द नाथ ठाह्व, (६) केदाव नाथ चौधरी, (७) प्रेमनता मिश्र 'प्रेम', (+) शिवदिन्द चौधरी, (८) बचनाकाव खशोक था (९०) वाम भरोस कापडि 'भ्रमव' रिशेषांक निकानने खडि ।
खही सन्दर्भमे हिनका सभपव "रिदेह मोनोग्राह" शूथना खनुत्नात "मोनोग्राह" खामंत्रित कयन जा बहन खडि ।
"रिदेह मोनोग्राह" शूथनाक रिरवण निम्न प्रकार खडि:
(१) गडुक लेखक डुपवमे कोनो एक गोठेपव खपन मोनोग्राह निखरौक
गडुा editorial.staff.videha@gmail.com पव पठा सके छथि ।

(२) रिदेह लेखकक नाम मोनोग्राह निखरौक नेन चयनित कइ ओकव सारजनिक घोषणा कवत ।
"रिदेह मोनोग्राह" निखरौक निखम:
(१) मोनोग्राह पूर्ण कर्पे बचनाकाव/ कनाकर्मीपव केन्द्रित हुखय । साहित् खकादेमी, एन.रौ.ठी. था किछु र्याङ्गित कर्पे निखन मोनोग्राह/ रौयोग्राहीमे लेखक संस्ववण था र्याङ्गित प्रसंग जोडि कय बचनाकाव/ कनाकर्मीक रहल खपन-खामे-प्रशंसा निखे छथि । "रिदेह मोनोग्राह" हीहा ररुड कप हुठरौन मन बहत । हीहा ररुड कप हुठरौन एहेन एकमात्र ठुनमेष्ट खडि जतय कोनो "उपेनिंग" रौ "कनाङ्गिग" सेवीमनी खनगसँ ने होग छे, पहिन था खनुत्तम मेचक सङे होग छे था तकव कावण छे जे खनगसँ कएन "उपेनिंग" रौ "कनाङ्गिग" मे

ठूनामेष्टमे ले खेना बहन लोक म्हाथ्य अतिथि। अतिथि
होग छथि आ लोकस थिनाइ ी सँ दूब चलि जाग छै ।
हनीहा मात्र आ मात्र ह्ठरान थिनाइ ीपब केन्द्रित बहत
अछि से ओकब ठूनामेष्ट "उपेनिंग सेवीमनी" ले रबन्
सोने "उपेनिंग मेच" सँ आवस्यु होगत अछि आ ओकब
समापन "कनाजिंग सेवीमनी"सँ ले रबन् "हागनन मेच आ
ध्रीहनी"सँ खतम होगत अछि आ लोकस मात्र आ मात्र
थिनाइ ी बहत छथि । तहिना "रिदेह मोनोग्राफ" मात्र
आ मात्र ए बचनकाब। कनाकर्मापब केन्द्रित बहत आ
कोनो संस्वर्ण आदि जोड़ि क२ लोकस बचनकाबसँ
अपनापब केन्द्रित कवरक अन्वमति ले बहत ।
(२) मोनोग्राफ नेन "रिदेह पेठाब"मे उपनङ्ग सामग्रीक
सन्दर्भ सहित उपयोग कएन जा सकैए ।
(३) रिदेहमे अ-प्रकाशित बचना सभक कापीबागठ
लेखक/संग्रहकर्ता लोकनिक नगमे बहतन्हि ।
सम्पादक 'रिदेह' अ-पत्रिकामे प्रकाशित बचनक प्रिंठ-
रेर आकर्गिरक। आकर्गिरक अन्वरादक आ मून आ अन्वदित
आकर्गिरक अ-प्रकाशिन। प्रिंठ-प्रकाशिनक अधिकार बथेत
छथि । ए अ-पत्रिकामे कोनो बायन्टी। पाविश्रिमिकक
प्रारधान ले छै ।
(४) "रिदेह मोनोग्राफ"क फार्मेष्टः बचनकाबक परिचय
(बचनकाबक जन्म, निराम-स्थान आ कार्यस्थनक भौगोनिक-
सांस्कृतिक रिरेचना सहित) आ बचनारनी (समीक्षा सहित) ।
घोषणा: "रिदेह मोनोग्राफ" शृंखना अन्तुआत (१) बाजनन्दन
नान दास जी पब मोनोग्राफ निर्मना कर्ण, (२) बरीन्द्र
नाथ ठाकुर पब म्हाली कामत आ (३) केदाब नाथ चौधरी

पब प्रेम मोहन मिश्र द्वारा निखन
जायत । शेष १ गौठेपब निर्णय शीघ्र कएन जायत ।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक रिदेह, whatsapp no
+919560960721 [HTTP://VIDEHA.CO.IN/](http://videha.co.in/) ISSN 2229-
547X VIDEHA

४ (९)

रिदेह द्वारा जे विशेषांक प्रकाशित होग छै तकर संगे
रिदेह ओहन लेखक-साहित्यपब अपन धेखान सेहो केन्द्रित
कबत जिनकापब रिदेहक विशेषांक कोनो कावणरशि ले
प्रकाशित भइ सकन । ए नर रिचावक म्हाथ्य रिदु एना
खुष्टि-

१) हम एकठा कोनो लेखक रा कनाकावपब एकाग्र खानोचना
कबर जकर भाषा मैथिली अथवा अंग्रेजी बहत । ए
पौथीक पहिन कप अ-रुक केब कपमे एत खा प्रयास
बहत जे एकब प्रिष्ठ सेहो अरैए जे कि परिविस्थितिपब
निर्भव कबत ।

२) ए शृंखनामे सुभाष चंद्र यादरपब केन्द्रित "नित नरन
सुभाष चंद्र यादर" एरं बाजुदेर मंडनपब केन्द्रित "Rajdeo
Mandal- Maithili Writer" प्रकाशित भेन खुष्टि । दूनू
पौथीक नोकार्पण ३९ दिसम्बर २०२२ केँ ९९९म सगब बाति
दीप जवय मे कएन गेन ।

३) खागाँक घोषणा

नेन <http://videha.co.in/investigation.htm> देखेत
बही ।

কমনানন্দ নাক পোথী "মৈথিলী উপন্যাস: সময় সমাজ আ সৱান" (২০২১) ক শীৰ্ষক ভ্ৰামক খ্ৰিষ্টি। ঙ্গ হুনকব কিছ সৱৰ্ণ উপন্যাসকাবপব কিছ সিল্ডিকেটেড কথিত সমীক্ষামেক আনেথক সংগ্ৰহ খ্ৰিষ্টি, ২৬৩ পন্নাক ঙ্গ পোথী হাৰ্ডৱাউল্ডমে নাগৰ্বেবীকেঁ মাত্ৰ ৰেচন জা সকত, জতহ ঙ্গ সৰ্গী জায়ত, খমেজনসঁ হম ঙ্গ চাবি সয পাঁচ ঠাকামে কিননৌঁ ফ্ৰদা ঐমে পাঁচো পাগক সামিগ্ৰী নে খ্ৰিষ্টি।

এতহ একঠা ভূন স্বধাব খ্ৰিষ্টি, একঠা গএব সৱৰ্ণ নেথক স্বভাষ চন্দ্ৰ যাদৱক উপন্যাস 'গুনো'কেঁ ৰিগ্ন পঙ্কনে ও দু পাঁতি নিখনহি আ নিপঠা দেনহি, ও দ্ৰনু পাঁতি হম এতহ খহাঁক মনোবঁজনার্থ প্ৰস্তুত কহ বহন ছী। খহাঁ গুনো পঙ্কনহিয়ে হএৰ, জঁ নে পঙ্কনে ছী তঁ পহিনে পঙ্কি নিখ, কাবণ তখন ৰেশী মনোবঁজক খন্বভৰ হএত, গুনো স্বভাষ চন্দ্ৰ যাদৱ জীক খন্বমতি সঁ উপনছ্ৰ খ্ৰিষ্টি ৰিদেহ আকাৰ্গৱপব ঐ <http://videha.co.in/pothi.htm> নিংকপব।

"উপন্যাসক কমজোবী খ্ৰিষ্টি নেথকক বাজনীতিক পূৰ্গ্ৰিহ। বাজনীতি ৰিশেষক পক্ষধবতা বচনাক সংগ ন্যায় নহি কহ পৰ্বেত খ্ৰিষ্টি।"

জগ উপন্যাসমে বাজনীতি দুব-দুব ধবি নে ছে ওতহ 'বাজনীতিক পূৰ্গ্ৰিহ' আ 'বাজনীতি ৰিশেষক পক্ষধবতা'ক তঁ প্ৰম্ন নে ছে। বাজনীতিক পূৰ্গ্ৰিহ ৰা পক্ষধবতাক সোঙব ধূমকেতু আ যাত্ৰী প্ৰযজ কেনহি। স্বভাষ চন্দ্ৰ যাদৱ জীক 'ভোঠ' জে ২০২২মে খায়ন জে স্বভাষ চন্দ্ৰ যাদৱ জীক খন্বমতি সঁ উপনছ্ৰ খ্ৰিষ্টি ৰিদেহ আকাৰ্গৱপব ঐ <http://videha.co.in/pothi.htm> নিংকপব, সে বাজনীতিপব খ্ৰিষ্টি ফ্ৰদা ওতহুও স্বভাষজীক ভগতা শীলীকেঁ

বাজনীতিক পূর্বাগ্রহ রা পক্ষধবতাক সোঙবক খারশুকতা
নে পড়নে। পড় হমব পোখী 'নিত নরন স্বভাষ চন্দ
যাদর' জে উপনষ্ট খছি
এ <http://videha.co.in/pothi.htm> নিংকপব।

কমনানন্দ নাক রিন্ন পড়নে স্বভাষ চন্দ যাদরক রিবক্ষ
ব্রাহ্মণরাদী জাতিগত পূর্বাগ্রহ একটা খতবাক ঘণ্টী খছি।
জগ হিসারে ব্রাহ্মণরাদকে খাগাঁ বঁড়রৈনে কমনানন্দ না
রামপখক সোঙব পকড় ছুথি খা সামাজিক ন্যাযক রনি
চড়রৈং চাই ছুথি, তকব প্রতি সমানান্তুব ধাবা সচেত খছি।
এ খপন রাযোডাঠামে গএব সর্গসঁ ছুনি কহ, সমানান্তুব
ধাবাক নোকক হককে মাবি কহ নেন সাহিল খকাদেমীক
মৈথিন খন্বরাদ খমাগনমেষ্টক গরসঁ চর্চা কবৈত ছুথি।
খা এ খমাগনমেষ্ট হিনকা মেবিষ্টসঁ নে জাতিগত ঠাংগঠিনসঁ
ভেঠন ছুহি, খহী সন্ত কিবদানীক এরজমে ভেঠন ছুহি।
হিনকা সন নোক নেন মৈথিনী রাযোডেঠাক একটা পাতি
খছি, সমানান্তুব ধাবা নেন জীরন-মবণক শল্প।

খার খহাঁ পুছর জে তকব প্রতিকাব সমানান্তুব ধাবা কেনা
কেনক, ও তঁ কন্নাবোহষ্ট নে কবৈএ, তঁ তকব উত্তব খছি
হমব ৩ ঠা পোখী জে ১১১ম সগব বাতি দীপ জবয মে
নোকার্চিত ভেন ৩১ দিসম্ব্ব ২০২২ কে, রএহ সগব বাতি
দীপ জবয জকবা সাহিল খকাদেমী গত দস রখসঁ গীর্জা
নৈরোক প্রযাস কহ বহন খছি। খহাঁসঁ এ তিনু পোখীপব
টিপ্পণী এ-পত্র

সঙ্কত editorial.staff.videha@gmail.com পব খামত্রিত
খছি। পহিন দূ পোখী মে বাজদের মন্দন খা স্বভাষ
চন্দ যাদরক সাহিলক সমীক্ষা খছি জে হমব তেসব পোখী

मैथिनी समीक्षाम्बक सिङ्गांतक खाधायपव कएन गेन
खुष्टि । तकवा रौद जगदीश प्रसाद मन्दन जी पव पोथी
निखन गेन (१११२ सगव बाति दीप जवय मे लोकार्पण)
सभठा पोथीक निंक नीचाँ देन गेन खुष्टि । 'नित नरन
दिनेशे फ़माव मिश्र' खा 'नित नरन सुशीन' जावी खुष्टि ।

Rajdeo Mandal- Maithili Writer (Now with
Supplement I & II)

नित नरन सुभाष चन्द्र यादर

नित नरन सुभाष चन्द्र यादर (मिथिनाम्बर)

JAGDISH PRASAD MANDAL- Maithili Writer

नित नरन दिनेशे फ़माव मिश्र (जावी)

नित नरन सुशीन (जावी)

मैथिनी समीक्षाम्बक

मैथिनी समीक्षाम्बक (तिवहता)

संगमे पढ़ कमानन्द ना क ब्रौह्मणरादपव प्रहावः

दुषण पङ्गी- The Black Book

दुषण पङ्गी- The Black Book (मिथिनाम्बर)

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक रिदेह, whatsapp no
+919560960721 [HTTP://VIDEHA.CO.IN/](http://videha.co.in/) ISSN 2229-
547X VIDEHA

नित नरन दिनेशे ह्रमाव मिश्रे

दिनेशे ह्रमाव मिश्रेक 'दुग पाठन के रीच मे' कोसी नदीक
ऐतिहासिक आमेकथा थीक, ओ मिथिनाक आन धाव सभक
ऐतिहासिक आमेकथा सेहो निखने छथि जेना रँदिनी
महानन्दा, राँगमती की सद्गति ! , दुग पाठन के रीच मे..
(कोसी नदी की कहानी), न घाँट न घब, रँगारत पब
मजरूँव मिथिना की कमना नदी, भुतही नदी ओब तकनीकी
नाइ-हूँक, The Kamla River and People On Collision
Course, Bhutahi Balan- Story of a ghost river and
engineering witchcraft, Refugees of the Kosi
Embankments । साहित् अकादेमीक मैथिनी पबामर्शदात्री
समितिक सदस्य पंकज ना पवाशिव द्वारा हिनकव पोथी
सभसँ पैवाक पैवा मैथिनी अन्वराद कइ अपना नामे
उपन्यास छुपराँउन गेन अछि, जकवा छद्म समीक्षक
कमनानन्द ना ए चोव लेखकक बिसर्च कहे छथि । एतइ
स्पष्ट कइ दी जे ओ चोव लेखक आ छद्म समीक्षक दूनू
अनीगढ़ फ्लिम रिड्यानयक हिन्दी रिभागमे छथि । ओ बिसर्च
दिनेशे ह्रमाव मिश्रेक थीक, जे आ.ग.आ.ग.पी. अङ्गपुबसँ
सिरिन गन्जीनियविङ मे री. टैक. १९७५मे आ स्रुँवचवन
गन्जीनियविङमे एम.टैक. १९७०मे केने छथि, आ ओग
बिसर्च नेन क्लानिहागड छथि । जखन कोनो रिषयमे
नामाँकन ले होग छै तखन लोक हावि-थाकि हिन्दीमे
नामाँकन नगए, ले तँ कमनानन्द ना केँ रूँमइ मे आरि
जगतन्हि जे ओ बिसर्च कोनो सिरिन गन्जीनियबेक भइ
सकैत अछि, भइ सकैए रूँमनो होगन्हि । हिन्दी मून आ
मैथिनीक स्रुँनशेँठ आँगा संनग्न अछि ।

দিনেশী ফ্ৰমাৰ মিশ্ৰে মিথিনাক লৈ ছুথি ফ্ৰদা মিথিনাক সন্ড
ধাবক কথা ও নিখনে ছুথি, হম সন্ড হুনকা প্ৰতি প্ৰতত্ত
ছী থা হুনকব ঋণসঁ মিথিনাৰাসী কহিযো উষ্ণ লৈ ভহ
সকতা, ফ্ৰদা মূনধাবাক প্ৰবন্ধাব থা পাগ নোৱপ নোকসঁ
প্ৰতঘ্নতে ভেঠেত সে ফেব মিষ্ৰ ভেন। ঐ লেখককেঁ দস
ৰাঁবহ ৰঁথ পহিনে সেহো তাবানন্দ ৰিযোগী উষ্ণাবক ভেঠেন
ছনখিন্হ জে নিখনে বহখিন্হ জে ও কৰিতামে প্ৰভাৰিত
ভহ খনাযাসে খপন বচনামে দোসবক সামিগ্ৰী চোবি কহ
নগ ছুথি, এহনে সন। খাঁ ঐ কমনানন্দ ন্মা ক খাশ্ৰিয
তকনহি ফ্ৰদা দুৰ্ভাগ্য! জগ হিমারে ব্ৰাহ্মণৰাদকেঁ খাগাঁ
ৰঁহঁৰৈনে কমনানন্দ ন্মা ৰামপঁথক সোণব পকড় ছুথি থা
সামাজিক ন্যাযক ৰঁনি চহঁৰহ চাই ছুথি, তকব প্ৰতি
সমানান্তব ধাবা সচেত খছি। সীনিংসঁ ৰঁচৰাঁ নেন জমীন-
জখোঁৰনা নোক কমূনিষ্ট ৰঁননা থা খাঁ ব্ৰাহ্মণৰাদ
ৰঁচোঁৰানে ৰামপঁথক শিৰণ, এহনে নোক সন্ডসঁ কমূনিষ্টমকেঁ
ৰঁহঁত নুকমান ভেন ছে।

দিনেশী ক্ৰ্ মাৰ মিশ্ৰিক সন্ডঠা পোথী খাঁ হুনকব খন্বমতিসঁ
উপনষ্ট খছি ৰিদেহ খাৰ্কাগৰমে:

<http://videha.co.in/pothi.htm>

এতহ একঠা গপ মোন পাড়ী দী জে জখন ৰিন গেট্‌সকেঁ
পূছন গেনহি জে কী ও এক ৰাঁক্ল ভাবতমে পাগৰেশীক
ডবসঁ দেবীসঁ খানি বহন ছুথি? তঁ হুনকব উত্তব বহনহি
জে মাগফাসাঁহঠ পাগৰেশীক ডবে কোনো উপোদ দেবীসঁ
লৈ উতাবনে খছি। সে ৰিদেহ পেঠাবমে হম সন্ড ঐ
তবহক বিষ্ক বহিতো একবা খাব সমূষ্ৰ কৰেত বহঁ, কাৰণ

समानानुब धावामे सङ्गन माँछु द्वावे पौखबिक सभ माँछु ले सङ्गे, एतुक्का मनाह गौठ-गौठ कइ सङ्गन माँछु निकानैत बहन छथि, निकानैत बहता ।

सिन्डीकेठेड समीक्षापव खन्तिम प्रहार ।

मून दिनेशी फ्रमाव मिश्री (दुग पाठन के रीच मे... २००७): यह ध्यान देने की रात है कि 1923 से 1946 के बीच कोसी क्षेत्र में मलेरिया से 5,10,000, कालाजार से 2,10,000, हैजे से 60,000 तथा चेचक से 3,000 मौते (फन 7,83,000) हुई ।

चोब पंकज या पवाशिव (साहित्य अकादेमीक मैथिली पवामर्शदात्री समितिक सदस्य) [जनप्रतिब २०११ (पृ. १०३)]:

ने अँग्रेज सब आ ने नवका रंगरेज सब । 1923 सँ 1946 के बीच मे कोसी क्षेत्र में मलेरिया से पाँच लाख दस हजार, कालाजार सँ दू लाख दस हजार, हैजा सँ साठि हजार आ चेचक सँ तीन हजार लोकक मृत्यु भेल ! माने सब मिला कए करीब पौने आठ लाख लोक मरि

मून दिनेशी फ्रमाव मिश्री (दुग पाठन के रीच मे... २००७): भावतरुष मे रिहाव मे कोसी नदी को रीधने का काम 12वीं शताब्दी मे किसी बाजा नम्माण द्वितीय ने कवराया था एव गम काम के निए उमने प्रजा से 'रीव' की उपाधि पात्रा एव नदी का तटरुह 'रीव रीध' कहनाया । गम तटरुह के अरशेष खली ली स्वपौन जिने मे लीम नगव से कोत्रा 5 किनोमीठव दक्षिण मे दिखात्रा पडते है । डा. फ्रांसिस रूकानन (1810-11) का खनुमान था कि यह रीध किसी किने की स्वबम्का के निए रनी राहवी दीराव बहा होगा क्यकि यह रीध धौस नदी के पश्चिमी किनारे पव तिनहगा से उमके संगम तक 32 किनोमीठव

की दूरी में फ़ैना हुआ था। डॉ. डर्रू. डर्रू. हन्टव (1877) रूकानन के उस तर्क के साथ सहमत नहीं थे कि यह राँध किसी किने की स्वबम्का दीराव था। स्थानीय नोगों के हराने से हन्टव का मानना था कि अधिकशि नोग असे किने की दीराव नहीं मानते ँव उनके हिमरँ से यह फ़ुड ँव ही चीज थी मगर यह निश्चित रूप से फ़ुड कहने की स्थिति में नहीं थे। फ़िव भी जो आम धावणा रँनती है यह है कि यह कोसी नदी के किनारे रँना कोडा तठरँरु बहा होगा जिमसे नदी की धावा को पश्चिम की ँव थिसकने से रोक़ा जा सके। नोगों का यह भी कहना था कि ईसा नगता था कि उस तठरँरु का निर्माण कार्य एकाएक रोक़ दिया गया होगा।

छद्म समीक्षक कमनानन्द ना द्वारा चोव ँपन्यासकारक पीठ ठोक़रँ, देखू छद्म समीक्षक कमनानन्द ना द्वारा ँहृत चोव पंकज ना पवशिब (मैथिली ँपन्यास, समय, समाज आ सरान पृ. २३.१-२३.५):

पंकज पराशरक पहिल उपन्यास 'जलप्रांतर'(2017) शोधपरक उपन्यास अछि। मैथिलीमे शोधपरक उपन्यास लिखबाक परम्परा नहि रहल अछि। एहि दुआरे ई उपन्यास रेखांकन योग्य अछि। पराशरजी एहि उपन्यासमे कोसी नदीक बान्हक इतिहास-कथा लिखलनि अछि। उपन्यासक वैशिष्ट्य ई जे बारहम शताब्दीसँ ल' क' आधुनिक काल धरि कोसी पर बान्ह बनेबाक दुसाध्य प्रयत्न, प्रशासनिक उठा-पटक, राजनीतिक दाँव-पेंच आदिक विस्तृत व्योरा रोचक कथाक माध्यमसँ कहलनि अछि। ध्यान देबाक बात ई जे सभटा सूचना आ व्योरा अत्यन्त विश्वसनीय बनि पड़ल अछि। पदुआ कक्का आ फूल बाबू सदृश्य पढ़ल-लिखल आ सचेत पात्रक माध्यमसँ लेखक एहि अनुसन्धानकेँ रखलनि अछि। दलान पर बैसल लोकक जिज्ञासाकेँ बढ़ौत पदुआ कका कहैत छथिन, "पहिल बेर बारहम शताब्दीमे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुवरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मण सेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह जे 1178सँ 1205 ई. धरि शासन

मैथिली उपन्यास : समय समाज आ सवाल : 257

कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगरसँ दू कोस पश्चिममे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकाननकेँ अनुमान रहनि, जे ई बान्ह सम्भवतः कोनो किलार्के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मतसँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलनि जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत जे नदी पश्चिम दिस नहि बहय लागय।” एहि तरहँ बान्हक मादे

छोब पंकज या पवाशिव (साहित्य अकादेमीक मैथिली पवार्षिदात्री समितिक सदस्य) [जनप्रतिव २०११ (पृ. ३९)]:

पढ़आ कका पछिला गप केँ आगाँ बढ़बैत कहलखिन, ‘फूल बाबू, कोसी नदीक बैसन प्राचीन काल सँ मनुक्खक निवास लेल उपयुक्त स्थान रहल अछि। बारहम-तेरहम सदी मे भारत मे जखन कइक टा नदी सुखा गेल, तँ ओहि ठामक पशुचारक समाजक लोक एतय आबि कए बसलाह। तहिये सँ बढ़ैत जनसंख्या आ कोसी नदीक बदलैत प्रवाहक मध्य टकराहटि होमय लागल। नदीक अनियंत्रित धारा केँ लोक बाढ़ि बूझय लागल। पहिल बेर बारहम शताब्दी मे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मणसेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह, जे 1178 सँ 1205 ईस्वी धरि शासन कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगर सँ दू कोस पश्चिम मे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकानन के अनुमान रहनि, जे ई बान्ह संभवतः कोनो किला के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मत सँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलखिन, जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत, जे नदी पच्छिम दिस नहि बह’ लागय।’ पढ़आ कका सँ मुँहजबानी एतेक रास ऐतिहासिक तथ्य सुनियो कए फूल बाबू सहमति मे मूढ़ी नहि डोलैलखिन। जाहि सँ ओतय बैसल लोक सबहक उत्सुकता और बढ़ि गेलनि, जे गप मे एहेन कोन तथ्य रहि गेलै जे फूल बाबू संतुष्ट नहि भेलखिन? लोक केँ बुझैलनि जे फूल बाबू शास्त्रार्थ के अखड़हा पर माटि फेकि रहल छथिन। पढ़आ कका केँ आइ जोड़ीदार भेटि गेलनि!

जलप्रांतर / 31

मून दिनेशे रुमाव मिश्र (दुर्ग पाठन के रीच में... २००७): कोसी के प्रवाह कि भयारहता की एक अनकहिरोजशीह त्रुगतक की खोज के सन् 1354 में रंगान से दिल्ली नौठने के समय मिनती है। रताया जाता है कि जरे स्वतान की खोजे कोसी के किनारे पहुँची तो देखा कि नदी के दूसरे किनारे पब हाजी शम्सुद्दीन अनियाम की खोजे करारने के निए तैयाव खड्ी है। यह रही हाजी शम्सुद्दीन थे जिन्होंने हाजीपुव

तथा समस्तपुत्र शैव रसाये थे । फिरोज की हौजे शायद हबसेना के थाम-पाम किसी जगह पर कोसी के किनारे सोच में पड़ गई । नदी की बहाव उन्हें खागे रूठने से रोक रही थी । खाखिबकाब हंसना हुआ कि नदी के साथ-साथ उतव की ओर रूठ । जाय ठुव जहाँ नदी पाव कबने नायक हो जाय रहाँ पानी की चाह नी जाये । सुतान की हौजे प्रायः सौ कोस डुपर गई ठुव जियावन के पास, जो कि उमी स्थान पर अस्थित था जहाँ नदी पहाड़ । से मैदानों में उतवती थी, नदी को पाव किया । नदी की धारा तो यहाँ पतनी जकव थी पर प्रवाह गतना तेज था कि पाँच-पाँच सौ मन के भारी पथेव नदी में तिनकों की तबह रूह बहे थे । जहाँ नदी को पाव कबना अमकिन नगा उमके दोनों ओर सुतान ने हाथियों की कतार खड़ी कव दी ठुव नीचे रानी कतार में बस्त्र नष्टकाये गये जिससे कि यदि कोण खादमी रूहता हुआ हो तो उस बस्त्रों की मदद से उसे रूचाया जा सके । शम्सुद्दीन ने कभी सोचा भी न था कि सुतान की हौजे कोसी को पाव कव नेंगी ठुव जर्र उस को उस रात का पता नगा कि सुतान की हौजे ने कोसी को पाव कबने में कामयाबी पा नी है तो रह भाग निकला ।

चोब पंकज या पवाशिव (साहित्य अकादेमीक मैथिली पवामर्शदात्री समितिक सदस्य) [जनप्रतिव २०११ (पृ. १०३)]:

‘बेश, तँ सुनु। 1354 मे फिरोजशाह तुगलक के फौज जखन बंगाल सँ दिल्ली घुरि रहल छल, तँ कोसीक प्रवाह बहुत तेज छलै। तुगलकी सेना जखन कोसी के किनार पर पहुँचल, तँ कोसीक ओहि पार मे हाजी शम्सउद्दीन इलियास के सेना तुगलकी सेना सँ मोकाबला करबाक लेल अस्त्र-शस्त्र ल’ कए तैयार छल। ई वएह हाजी शम्सउद्दीन छलाह, जे हाजीपुर आ समस्तीपुर नगर बसौने रहथि। फिरोजशाह तुगलक के सेना संभवतः कुरसेला के आस-पास कोसी के तेज धार देखि कए सोच मे पड़ि गेल। पानिक रफ्तार देखि कए तुगलकी सेना केँ नदी पार करबाक हिम्मत नहि भ’ रहल छलै। अंततः तुगलकी सेनापति तय कयलनि, जे नदीक किनारे-किनार उत्तर दिस बढ़ल जाय। जतय जा कए नदीक पाट कनेँ कम बूझि पड़य, ओतय पानिक थाह लेल जायत। एहि आशा मे फौज उत्तर दिस बढ़ैत रहल। कुरसेला सँ सय कोस आगाँ गेलाक बाद कोसी के पेट कनेँ शिकस्त बुझेलै। कोसी ओतहि पहाड़ सँ नीचाँ उतरैत अछि। पानिक वेग के अनुमान एहि सँ कयल जा सकए, जे पाँच-पाँच सय मनक पाथर कोसी मे खढ़ जकाँ बहि रहल छल। तुगलकी सेनापति केँ जतय नदी पार करब कनेँ आसान बुझेलनि, ओतय एक लाइन मे सैकड़ों टा हाथी केँ ठाढ़ क’ देल गेल। नीचाँ चला लाइन मे बड़का-बड़का रस्सा लटका देल गेल, जे जँ बयो पानि मे भासि जायत, रस्सा के मदति सँ निकालि लेल जायत। एहि तरहेँ फिरोजशाह तुगलकक सेना कोसी पार क’ गेल। हाजी शम्सउद्दीन सपनो मे नहि सोचनेँ छल, जे तुगलकी सेना कोसी पार क’ जायत। जखन हाजी शम्सउद्दीन केँ पता लगलै जे तुगलकी सेना कोसी पार क’ चुकल अछि, तँ ओ डरे सँ पड़ा गेल। तँ एहि कोसीक तेज धार के ल’ कए एतेक आत्मविश्वास मे छल हाजी शम्सउद्दीन।’

(... शीघ्र खरी निकपव खाव र्फ़ीनशेाँठ खपडेठ कएन जायत ।)

रिदेहक ३७३ म अंक दिनांक ०९ फ़ेब्रुवरी २०२३ सँ
श्रावस्तु... नित नरन दिनेशे र्फ़माव मिश्रे

<http://videha.co.in/> रिदेह: प्रथम मैथिली पार्षिक ग्रा-
पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004)
पव ।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक रिदेह, whatsapp no
+919560960721 <HTTP://VIDEHA.CO.IN/> ISSN 2229-
547X VIDEHA

४ (३)

नित नरन स्वशीन

कमलानन्द त्ताकेँ हम किए छुद्दु समीक्षक कहनियनि ?

कारण ओ छुद्दु समीक्षक छथि ।

ও নিখে ছুথি- "মৌথিনী উপন্যাস-যাত্ৰাক নগভগ ময
ৰষক ৰাঁদ মৌথিন খন্তুবজাতীয ৰিৱাহক মপনা, সংঘৰ্ষ থা
ৰিডম্বনা পব গবিমাঘঙ উপন্যাস নিখৰাঁক শ্ৰেয
গৌবীনাথকৈ জাগত ছনি । "

তঁ কী কমনানন্দ না স্বশীনসঁ গা শ্ৰেয ছীনি নেননি ?
কী গা হুনকব ব্ৰাঁহ্মণাৱাদী সংস্কাবক খহঁকাব- জে হম
ককৰো চহঁ । সকৈ ছিৰ্ণ থা ককৰো উতাৰি সকৈ ছিৰ্ণ-
কেব পবাকাগ্গা থীক, থাকি হুনকব খধ্যযনক খভাৰক
প্ৰমাণ ?

চনু খহাঁকৈ নহ চনী কমনানন্দ না কেব স্মাৰ্থী দুনিয়াসঁ
দূব, ছন-ছদমসঁ দূব স্বশীনক জাদূৰনা সাহিবক নিশ্চুন
দুনিয়ামে ।

খহাঁক স্মাগত খছি স্বশীনক সাহিবক দুনিয়ামে ।

প্ৰস্তুত খছি স্বশীনক 'গামৰাঁনী' (১৯+২) জে খাৰঁ উপনছ
খছি ৰিদেহ খাকগিৰমে

নিংক <http://videha.co.in/pothi.htm> পব ।

পহিন পাঁতীমে উপন্যাস খাবম্বুসঁ পহিনহিযে 'গামৰাঁনী'
উপন্যাসক মম্ব্ৰফমে স্বশীন নিখে ছুথি-

"ৰিধৰা ৰিৱাহ থা খন্তুজাতীয ৰিৱাহক সমৰ্থনমে । "

থা উপন্যাস খাবম্বু ।

গামৰাঁনীক মূল থা তখনে নমেনা, গামৰাঁনীক দাহ সংস্কাব
কে কবতে ? ব্ৰাঁহ্মণ সমাজ কি জাদৰ সমাজ ?

মৌথিনীক সিল্ডীকেটেড সমীক্ষাপব খন্তিম প্ৰহাব ।

रिदेहक ३७३ म अंक दिनांक ०९ फेब्रुवारी २०२३ म
प्रावन्तु... **नित नरन अशीन**

<http://videha.co.in/> रिदेह: प्रथम मैथिली पाष्किक अ-
पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004)
पव ।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक रिदेह, whatsapp no
+919560960721 [HTTP://VIDEHA.CO.IN/](http://VIDEHA.CO.IN/) ISSN 2229-
547X VIDEHA

३.

रिदेहक "साहितिक अग्र्याचाव रिशैर्षाक"

रिदेह "साहितिक अग्र्याचाव रिशैर्षाक" नेन निम्नलिखित
रिषयपव **थानेथ** अ-मेन
editorial.staff.videha@gmail.com पव थामंत्रित अछि ।

१. साहित, कना था सबकारी थकादमी: -
(क) **पुवस्कावक** बाजनीति
(ख) सबकारी थकादमीमे पैसरक गएव-नोकतांत्रिक
रिधान
(ग) सत्राग्रुठ था थकादमी केव काज कवरक तबीका
(घ) सबकारी सत्राक अद्व रिरोधमे अंपजन ताकानिक
समानांतव **सत्राक** कार्यपद्धति
(ङ) थकादमी पुवस्कावमे पाग फेकठव: मिथक रा यथार्थ
२. र्याजिगत साहित संस्थान था पुवस्कावक बाजनीति
३. प्रकाशिन जगतमे पसवन अग्र्याचाव था नेथक
४. मैथिलीक अद्व नेथक संगठन था ओकव पदाधिकारी
सरहक **थाचवण**

३. स्मृत-कानेजक मैथिली रिभागमे पसबन साहितिक
भ्रष्टाचारक विरिध कप-
(क) पाठ्यक्रम
(ख) अध्यायन-अध्यापन
(ग) निहाङ्गि
७. साहितिक पत्रकाविता, विरु, मंच-माना-मागक आ
नोकार्पणक खेन-तमाशा
१. लेखक सरहक जन्म-मरण शिताङ्गी केव च्चार ,
केनेडवरद आ तकवा पाछुक बाजनीति
४. दनित एरं लेखिका सरहक संगे भेद-भार आ ओकव
शौषणक विरिध तबीका
९. कौनो आन रिषय ।

७

रिदेह ब्रॉडकास्ट निम्न

रिदेह WWW.VIDEHA.CO.IN सञ्चाली सूचना नेन अपन
whatsapp नम्बर हमर whatsapp no +919560960721
पर पठाउ, ओकव प्रयोग मात्र रिदेह सञ्चाली समाचार
देरौक नेन कएन जाएत ।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक रिदेह, whatsapp no
+919560960721 [HTTP://VIDEHA.CO.IN/](http://VIDEHA.CO.IN/) ISSN 2229-
547X VIDEHA

**Parallel Literature in Maithili and Videha Maithili
Literature Movement**

Issue No. 88 (November–December 2019) of Muse India at <http://museindia.com/> displays Maithili literature in an extremely poor light. Moreover, it wrongly claims to be a representative review of Maithili Literature, whereas it was only in line with the Sahitya Akademi, Delhi; a mere representation of the so-called "dried main drain". It is expected that Muse India will correct itself by announcing an issue exclusively devoted to the parallel tradition of Maithili literature.

T.K. Oommen writes in the "Linguistic Diversity" Chapter of "Sociology", 1988, page 291, National Law School of India University/ Bar Council of India Trust book: "... the Maithili region is found to be economically and culturally dominated by Brahmins and if a separate Maithili State is formed, they may easily get entrenched as the political elite also. This may not be to the liking and advantage of several other castes, the traditionally entrenched or currently ascendant castes. Therefore, in all possibility the latter groups may oppose the formation of a separate Maithili state although they also belong to the Maithili speech community. This type of opposition adversely affects the development of several languages."

T.K. Oomen further writes: "... even when a language is pronounced to be distinct from Hindi, it may be treated as a dialect of Hindi. For example, both

Grierson who undertook the classic linguistic survey of India and S. K. Chatterjee, the national professor of linguistics, stated that Maithili is a distinct language. But yet it is treated as a dialect of Hindi". (Ibid, page 293)

Do not judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant. – Robert Louis Stevenson

...

Videha: Maithili Literature Movement

Parallel Literature

The references to parallel literature are found in Vedas, where Narashansi is referred to as parallel literature.

Parallel Literature in Maithili

The need for parallel literature in Maithili arose due to the constant onslaught on literature and dignity by the Public and Private Academies, for example, Maithili–Bhojpuri Akademi of Delhi, Maithili Akademi of Patna, Sahitya Akademi of Delhi, Nepal's Prajna Pratishthan, all of which are government Academies. In addition to these Academies, the onslaught on Maithili Literature and dignity was constantly done by the so–called literary associations which were recognised by the Sahitya Akademi and were the main tool for usurping all the literary space meant

for this language. Besides these, the funding to these and other parochial associations and organisations led to the presentation of an interface in the name of Maithili, which was mediocre and non-representative.

The Book of Bihari Literature (Abhay K. Editor)

This book contains five translations from non-representative Maithili short stories into English by Vidyanand Jha. Nagarjun (Maithili's Yatri) and Usha Kiran Khan are from the Hindi quota though both got the Sahitya Akademi prize from the Maithili quota. Vibha Rani and Rajkamal Chaudhary are from the Maithili quota though both wrote in Hindi also.

This book is edited by Abhay K. who has read Samskrit only up to high school. Yet he pretends to translate Arthashastra directly from Samskrit into English. I am Kovid in Samskrit and from the quality of the translation, I can presume that he has used some intermediary language in translating Samskrit texts into English. It is a matter of ethics to acknowledge the source.

Vidyanand Jha's translation is below par, for example, he has no inkling what would be the English word for 'olak sanna', and there are plenty of such instances. I have some suggestions for him: First, read A Bird's Eye View on Mithila by Rajnath Mishra, it mentions all the terms for which you

could not find English equivalents. Then go to the Videha archive (www.videha.co.in) and look for Umesh Mandal's Picture Dictionary containing vegetation, animals and skill sets of Mithila, here you will find the actual photographs too. Further, under A Parallel History of Maithili Literature (Videha www.videha.co.in), you will find sample English translations of some Maithili short stories. Therefore, what Vidyanand Jha is presenting as exotic is the original thing of the Maithili Language (but not that of Maithili literature, as was two decades ago). Interestingly his choice of short stories reminds me of Contemporary Maithili Short Stories (Maithili short stories translated into English) edited by Murari Madhusudan Thakur and published by the Sahitya Akademi in 2005. It seems that the stories in this selection are leftover material from that collection. Rip Van Winkle awoke after two decades but Vidyanand Jha is still in slumber not realizing the changes that have happened during the period.

If you compare the translation of this selection vis-a-vis the English translation of Latin American Spanish literature, you would be able to understand the difference.

But these types of selections are not known for their literary excellence, Harper Collins publishes these types of selections for five-star hotels and

Airport lounges. The publishers announced this book on March 22, 2022. So, in 6–7 months, you will get old materials only.

The Bride: The Maithili Classic Kanyadan by Harimohan Jha (1908–1984) translated into English by Lalit Kumar (Assistant Professor, Department of English, Deen Dayal Upadhyaya College, University of Delhi)– Harper Perennial (Harper Collins Publishers)

I had pre-ordered the book, which was scheduled to be delivered to my kindle account on the 1st of December 2022, but the delivery date was postponed, and it was delivered to my account on the 14th of December 2022.

When Maithili was recognised by the Sahitya Akademi (National Academy of Letters– of India) way back in 1965, Late Ramanath Jha stated that his Maithili language is saved now (Maithilik Vartman Samasya, Ramanath Jha).

Sh. Harish Trivedi has committed the same mistake. In his foreword Harish Trivedi writes– "In Hindi, the language to which Maithili is the closest (and of which it was indeed an integral part until it was granted recognition as a separate language by the constitution in 1993) ..."

Harish Trivedi refers to the inclusion of Maithili in the eighth schedule of the constitution of India. Here the year mentioned should be 2003 instead of 1993. Moreover, Maithili was a separate language in 2003, 1993, and 1965 and during the time of pre-Jyotirishwara Vidyapati. The status granted to Maithili by Sahitya Akademi and the Constitution of India, on the other hand, strengthened the hands of the obscurantist elements like Ramanath Jha, Shardananda Jha (he is not a famous person but why I have taken his name, I will explain it later) and others who gaslighted Harimohan Jha. Harimohan Jha's Khattar Kakak Tarang, Pranamy Devata, Rangshala and Charchari all these books were eligible for the Sahitya Akademi Award initiated in 1966 for Maithili (because of recognition given to Maithili by Sahitya Akademi in 1965. But a philosophy treatise was awarded the prize in 1966, this philosophy book itself is a horrific one, and if one has read the book to understand the nuances of Indian Philosophy, then he will have to unlearn first to be able to grasp the philosophical concepts from a new book on Indian Philosophy. In 1967 no award was given for the Maithili Language.

Ramanath Jha's obscurantism vis-a-vis Panji is evident from one example (because Lalit Kumar also seems to have followed in his footsteps, though he gives credit for his ignorance to some other writers).

He was casteist, conservative and confused. The inter-caste marriage in Panji was well known to him (but he chose to keep the Dooshan Panji secret- which has been released by us on google books in 2009), and it was apparent that the great navya-nyaya philosopher Gangesh Upadhyaya married a "Charmkarini" and was born five years after the death of his father (see our Panji Books Vol I & II available at <http://videha.co.in/pothi.htm>). Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya writes in the "History of Navya-Nyaya in Mithila" -

"The family which was inferior in social status is now extinct in Mithila- Gangesha's family is completely ignored and we are not expected to know even his father's name.", which is a total falsehood. He writes further that all this information was given to him by Prof. R. Jha. So how would this casteist-conservative-confused allow the award to be given to Sh Harimohan Jha ? So, the Sahitya Akademi saved the Maithili Language by recognizing it, as asserted by Prof. R. Jha, is wrong and so is the assertion made by Sh. Harish Trivedi.

Mr Lalit Kumar is a young person, but he is being misused by some obscurantist elements, who gaslighted Harimohan Jha. Harimohan Jha stopped writing in Maithili following the recognition of it by Sahitya Akademi and was awarded the Sahitya

Akademi prize for his autobiography in 1985, after his death, which means nothing.

Mr Lalit Kumar writes— "Yoganand Jha's Bhalmanusha (1944) and Shardananda Jha's Jayabara (1946) attack such social divisions that played a decisive role in marriages." Yoganand Jha's Bhalmanusha (1944) was indeed a pathbreaking novel, but Shardananda Jha's novel was reactionary. Prof Radha Krishna Choudhary rightly observes— "Yoganand Jha's 'Bhalamanusa' deals with the social problems connected with the problem of marriage. As a reply to this novel, Shardanand Jha wrote a second-rate novel 'Jayabara,' having little literary merit. (RADHAKRISHNA CHOUDHARY A Survey of Maithili Literature)

Mr Lalit Kumar for his Panji-related ignorance gives credit to Mm. Parmeshwar Jha's "Mithila Tattva-Vimarsha." Prof Radha Krishna Choudhary rightly observes— "Mm. Parmeshwar Jha's 'Mithila Tattva-Vimarsha' is the history of Mithila in Maithili prose and is based mainly on tradition. Mm. Mukunda Jha Bakshi's 'Mithilabhashamaya Itihas' gives an account of the Khandawala dynasty. From the point of view of modern Maithili prose, these two works are important, though from the historical point of view,

are unreliable. (RADHAKRISHNA CHOUDHARY A Survey of Maithili Literature)

The following excerpt from Our Panji Paband ((part I&II) is being reproduced below for ready-reference:

—

महाराज हवसिंहदेर- मिथिनाक कर्णाष्टि रंशिक । ज्यातिवी
श्रेव ठाकुरक रर्ण-

बनोकबमे हवसिंहदेर नायक थाकि बाजा छनाह । 1294

ग्रा. मे जन्म था 1307 ग्रा. मे बाजसिंहसन । घियासुद्दी
न तुगनकसँ 1324-

25 ग्रा. मे हाविक रौद नेपान पनायन । मिथिनाक पङ्गी

—

प्ररंशक ब्राह्मण, कायसु था म्फ्रिय मधा थाधिकारिक स्थाप
क, मेथिन ब्राह्मणक हेतु ग्णकब ना, कर्ण कायसुक नेन

शंकवदतु, था म्फ्रियक हेतु रिजयदतु एहि हेतु प्रथम
तया निहकतु भेनाह । हवसिंहदेरक प्रेवणसँ- था ग्रा

हवसिंहदेर नाग्यदेरक रंशिक छनाह, जे नाग्यदेर कर्णाष्टि
रंशिक 500९ शोकेमे स्थापना केने बहथि- नन्दद श्रुं

शेथि शोक रर्ये (505९ शोके)... मिथिनाक पण्डित नोकनि
शोके 5२४+ तदनुसार 5३२७ ग्रा. मे पङ्गी-

प्ररंशक रतमान सुकपक प्राबन्धक निर्णय कएनहि । पुनः
रतमान सुकपमे थोडे रूँहि रिनासी नोकनि मिथिनेशे

महाराज माधर सिंहसँ 5१७० ग्रा. मे थादेशे कवरौए प
ङ्गीकावसँ शोथा पुस्तकक प्रणयन कवरौनहि । ओकब रौद

पाँजिमे (कখনो कान रर्णित 5७०० शोके माने 5७१+
ग्रा. रासुरमे माधर सिंहक रौदमे 5+०० ग्रा.क थासपास)

श्रोत्रिय नामक एकटा नर ब्राह्मण उपजातिक मिथिनामे ङ
पेति भेन ।

So, the Srotriyas as a sub-caste arose around 1800 CE as per authentic panji files.

Sh. Anshuman Pandey [Gajendra Thakur of New Delhi provided me with digitized copies of the genealogical records of the Maithil Brahmins. The panjikara – whose families have maintained these records for generations are often reluctant to allow others to pursue their records. It is a matter of 'intellectual property' to them. I was fortunate enough to receive a complete digitized set of panji records from Gajendra Thakur of New Delhi in 2007. [Recasting the Brahmin in Medieval Mithila: Origins of Caste Identity among the Maithil Brahmins of North Bihar by Anshuman Pandey, A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy (History) in the University of Michigan 2014]. Later these Panji Manuscripts were uploaded to google books in 2009).

The so-called Maharajas of Darbhanga were permanent settlement zamindars of Cornwallis, and there were so many in British India, but in Nepal there were none. In the annexure of our book (Panji Prabandh vol I&II), we have attached copies of genealogy-based upgradation orders (proof of upgradation for cash). So, before 1800 CE, there

was no srotriya sub-caste in British India and there is no such sub-caste within Maithil Brahmins in Nepal part of Mithila even today. Srotriya before that referred to following some education stream in British India, in Nepal it still has that meaning.

Mr Lalit Kumar further tries to put his agenda by writing- "Harimohan choose a middle ground in his reformist agenda." He gives laughable reasons for his contention viz. "he espouses the significance of local traditions, languages, scripts, education system, and moral values" thereby meaning that these are conservative values !

(All the referred books are available for free pdf download from the link <http://videha.co.in/pothi.htm>)

VIDEHA MAITHILI LITERATURE MOVEMENT AND A PARALLEL HISTORY OF MAITHILI LITERATURE

Therefore, the missing portions, the ignored and non-represented aspects of society, started to be chronicled. It led to the depiction marked by the richness of vocabulary and experiences and was a revolution in literature and art as far as people speaking Maithili are concerned. The quality now has not remained mediocre. The real power of the Maithili language was realised by the native speakers, mediocrity was replaced by excellence. This attempt at the writing of History of Parallel Literature for

the Maithili Language arose as the mediocre agency (private and governmental) funded so-called mainstream literature, which has no readership, and no acceptance among the speakers of Maithili continued to be presented by these Akademies as representative literature. The mediocre interface of Maithili literature was presented by the government radio and television stations also. Literary journals like Museindia (www.museindia.com) & Publishers like Harper Collins were also used for their sinister design.

Pseudo-criticism in Maithili and the case of Kamalananda Jha

The title of Kamalanand Jha's book "Maithili Novel: Time, Society and Questions" (2021) is misleading. It is a collection of some syndicated so-called critical articles on some of his caste novelists. The 263-page book can only be sold in hardbound to libraries where it will rot. Here is a correction, a non-caste writer's work, i.e., Subhash Chandra Yadav's novel 'Gulo', has been dealt with by him in two lines, of course without reading it. I am presenting those two lines here for your entertainment. You must have read *Gulo*, if you haven't already, read it first because then you will have a more entertaining experience. *Gulo* is available on Videha Archive with the permission of Subhash Chandra Yadav at this link <http://videha.co.in/pothi.htm>.

"The weakness of the novel is the author's political bias. The partisanship towards a particular politics does not do justice to the work."

In a novel where politics is not remotely involved, there is no question of 'political bias and partisanship of a particular politics'. Dhumketu and Yatri used political bias or partisanship. Subhash Chandra Yadav's 'Vote' which came out in 2022 and is available with permission of Subhash Chandra Yadav on Videha Archive at this link <http://videha.co.in/pothi.htm>, is on politics but even there Subhashji's enchanting style obviates the need of any political bias... Read my book 'Nit Naval Subhash Chandra Yadav' which is available at this link <http://videha.co.in/pothi.htm>. On the other hand, Mr Kamlanand Jha sounds like a spokesperson of some political party or a casteist organisation rather than a literary critic. Kamalananda Jha's Brahministic bias against Subhash Chandra Yadav is an alarm bell. The parallel stream is conscious of how Kamalananda Jha takes the leftist stance to promote Brahminism and wants to sacrifice social justice. In his biodata, he proudly mentions the Maithili translation assignment bestowed on him by the Sahitya Akademi, and this assignment was allotted to him not on account of merit but solely on the ground of his caste title and in lieu of these deeds. For people like him, Maithili-related

work is merely a line in their *curriculum vitae*, but it is a question of life and death for the people of the parallel stream. Why did I call Kamalananda Jha a pseudo-critic ? Because he is a pseudo-critic. He writes: "After nearly a hundred years of journey, Gaurinath is credited with writing a dignified novel on the dreams, struggles and ironies of inter-caste marriage. So, did Kamalananda Jha take away this credit from Sushil ? Is this the culmination of the arrogance of his Brahministic upbringing ("*Through my whims and fancies I can place some literature on top and can downgrade some to the bottom*") or is this the evidence of his lack of study ? Let me take you away from the selfish world of Kamalananda Jha, away from deception and disguise to the sincere world of Sushil's magical literature. Welcome to the world of Sushil's literature. Here is Sushil's 'Gambali' (1982) which is now available in the Videha Archive at the link <http://videha.co.in/pothi.htm>. In the first line of this novel, even before the novel begins, Sushil writes about the novel 'Gambali': "In support of widow marriage and inter-caste marriage" and here begins the novel. The death of a village woman and then the trouble ensues, who will cremate this village woman ? Brahmin community or Yadav community of the village ? Dinesh Kumar Mishra's 'Dui Patan Ke Bich Me' is a historical biography of the Kosi

River. He has also written historical biographies of other rivers of Mithila like 'Bandini Mahananda,' 'Bagmati Ki Sadgati ! ', 'Dui Patan Ke Bich Me... (Story of the Kosi River)', Na Ghat Na Ghar, Kamla River, 'Bhutahi River and Technical Herbalism', The Kamla River and People on Collision Course, Bhutahi Balan– Story of a Ghost River and Engineering Witchcraft, Refugees of the Kosi Embankments. Pankaj Jha Parashar, a member of the Maithili Advisory Committee of the Sahitya Akademi, Delhi has plagiarised paragraph after paragraph from his books and has published a novel in Maithili in his name, which pseudo–critic Kamalananda Jha mentions as research of this thief author Pankaj Jha Parashar ! Let me clarify here that both the thief writer and the pseudo–critic are in the Hindi department of Aligarh Muslim University. This research is done by Dinesh Kumar Mishra, who is a graduate of IIT, Kharagpur in Civil Engineering (in 1968) and M. Tech in Structural Engineering (in 1970) and is qualified for that research. In Hindi, the cut–off for admission is the lowest across universities, otherwise, Kamalananda Jha would have known that this research could be done by a civil engineer only. The Hindi original and Maithili screenshots are attached below. Dinesh Kumar Mishra is not from Mithila, but he has authored the story of all the streams of Mithila. We are grateful to

him, and the people of Mithila will remain indebted to him for this. This thief writer Pankaj Jha Parashar is a habitual offender. More than a decade ago he found a saviour in Mr Taranand Viyogi who wrote that he (thief writer Pankaj Jha Parashar) gets influenced involuntarily stole others' material in his works. Now he has found another saviour in Kamalananda Jha. The parallel stream is conscious of how Kamalananda Jha takes the leftist side to promote Brahminism and wants to sacrifice social justice. Communism has suffered a lot from people who became communists to escape the land ceiling.

All books by Dinesh Kumar Mishra are now available in the Videha Archive with his permission:

<http://videha.co.in/pothi.htm>

Let us recall here that when Bill Gates was asked whether he was delaying the introduction of the X-Box in India for fear of piracy. His answer was Microsoft never delays the launch of products for fear of piracy. We will continue enriching Videha Archive (<http://www.videha.co.in/archive.htm>), despite such risks because not all the fish in the pond rot by some rotten fish in parallel streams. The fishermen here have been and will continue to remove such rotten fish.

The final blow to syndicated pseudo-literary criticism in Maithili.

Original Dinesh Kumar Mishra (Dui Patan Ke Beech Me... 2006): It is noteworthy that between 1923 and 1946, 5,10,000 people died of malaria, 2,10,000 from Kala Azar, 60,000 of Cholera and 3,000 of smallpox in the Kosi region (783,000 total deaths). Thief Pankaj Jha Parashar (Member of Maithili Advisory Committee of Sahitya Akademi, Delhi) [Jalpranthar 2017 (p. 103)]:

ने अंग्रेज सब आ ने नवका संरेज सब । 1923 सँ 1946 के बीच मे कोसी क्षेत्र में मलेरिया से पाँच लाख दस हजार, कालाजार सँ दू लाख दस हजार, हैजा सँ साठि हजार आ चेचक सँ तीन हजार लोकक मृत्यु भेल ! माने सब मिला कए करीब पौने आठ लाख लोक मरि

Original Dinesh Kumar Mishra (Dui Patan Ke Beech Me... 2006): On the Kosi River in Bihar, India, a dam was built by King Laxman II in the 12th century and for this, he received the title of 'Bir' from the people and the embankment of the river was called 'Bir Dam' The remains of this embankment are still visible in Supaul district, about 5 km south of Bhim Nagar. Dr Francis Buchanan (1810-11) speculated that the dam must have been an outer wall built to protect a fort as it stretched over a distance of 32 kilometres from Tilyuga to its confluence on the western bank of the Dhaus river. Dr W.W. Hunter (1877) did not agree with Buchanan's contention that the dam was the protective wall of a fort. Quoting locals, Hunter believed that most people did not consider it a fortress wall and according to him it was something else but he was not in a position to say anything.

Yet the common impression is that it must have been an embankment built along the Kosi River to prevent the river's current from sliding westwards. People also said that it seemed that the construction of the embankment had suddenly stopped.

The pseudo-critic Kamalananda Jha's saviour of the habitual offender thief Pankaj Jha Parashar quoted the plagiarised work as follows: (Maithili Novel, Time, Society and Questions pp. 257–258):

पंकज पराशरक पहिल उपन्यास 'जलप्रांतर'(2017) शोधपरक उपन्यास अछि। मैथिलीमे शोधपरक उपन्यास लिखबाक परम्परा नहि रहल अछि। एहि दुआरे ई उपन्यास रेखांकन योग्य अछि। पराशरजी एहि उपन्यासमे कोसी नदीक बान्हक इतिहास-कथा लिखलनि अछि। उपन्यासक वैशिष्ट्य ई जे बारहम शताब्दीसँ ल' क' आधुनिक काल धरि कोसी पर बान्ह बनेबाक दुसाध्य प्रयत्न, प्रशासनिक उठा-पटक, राजनीतिक दाँव-पेंच आदिक विस्तृत व्योरा रोचक कथाक माध्यमसँ कहलनि अछि। ध्यान देबाक बात ई जे सभटा सूचना आ व्योरा अत्यन्त विश्वसनीय बनि पड़ल अछि। पुआ कक्का आ फूल बाबू सदृश्य पढ़ल-लिखल आ सचेत पात्रक माध्यमसँ लेखक एहि अनुसन्धानकेँ रखलनि अछि। दलान पर बैसल लोकक जिज्ञासाकेँ बढ़ात पढ़ा कका कहैत छथिन, "पहिल बेर बारहम शताब्दीमे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मण सेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह जे 1178सँ 1205 ई. धरि शासन

मैथिली उपन्यास : समय समाज आ सवाल : 257

कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगरसँ दू कोस पश्चिममे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकाननकेँ अनुमान रहनि, जे ई बान्ह सम्भवतः कोनो किलाकेँ रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मतसँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलनि जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत जे नदी पश्चिम दिस नहि बहय लागय।" एहि तरहेँ बान्हक मादे

Thief Pankaj Jha Parashar (Member of Maithili Advisory Committee of Sahitya Akademi, Delhi) [Jalpranthar 2017 (p. 31)]:

पदुआ कका पछिला गप केँ आगाँ बढबैत कहलखिन, 'फूल बाबू कोसी नदीक बेसिन प्राचीन काल सँ मनुक्खक निवास लेल उपयुक्त स्थान रहल अछि। बारहम-तेरहम सदी मे भारत मे जखन कइक टा नदी सुखा गेल, तँ ओहि ठामक पशुचारक समाजक लोक एतय आबि कए बसलाह। तहिये सँ बढैत जनसंख्या आ कोसी नदीक बदलैत प्रवाहक मध्य टकराहटि होमय लागल। नदीक अनियंत्रित धारा केँ लोक बाढ़ि बूझय लागल। पहिल बेर बारहम शताब्दी मे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मणसेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह, जे 1178 सँ 1205 ईस्वी धरि शासन कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगर सँ दू कोस पश्चिम मे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकानन के अनुमान रहनि, जे ई बान्ह संभवतः कोनो किला के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मत सँ डब्लू. डब्लू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलखिन, जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत, जे नदी पच्छिम दिस नहि बह' लागय।' पदुआ कका सँ मुँहजबानी एतेक रास ऐतिहासिक तथ्य सुनियो कए फूल बाबू सहमति मे मूढ़ी नहि डोलेलखिन। जाहि सँ ओतय बैसल लोक सबहक उत्सुकता और बढ़ि गेलनि, जे गप मे एहेन कोन तथ्य रहि गेलै जे फूल बाबू संतुष्ट नहि भेलखिन? लोक केँ बुझेलनि जे फूल बाबू शास्त्रार्थ के अखड़हा पर माटि फेकि रहल छथिन। पदुआ कका केँ आइ जोड़ीदार भेटि गेलनि!

जलप्रांतर / 31

Original Dinesh Kumar Mishra (Dui Patan Ke Beech Me... 2006): A glimpse of the horrors of the Kosi River can be seen in the event when the army of Feroz Shah Tughlaq returned to Delhi from Bengal. It is said that when the troops of the Sultan reached the banks of the Kosi, they saw that on the other side of the river, the troops of Haji Shamsuddin Ilyas were waiting, ready for a battle. This was the same Haji Shamsuddin who founded the cities of Hajipur and Samastipur. Feroze's troops were stranded on the banks of the Kosi somewhere around Kursela. The speed of the river was preventing them from moving forward. It was finally decided to proceed northward along the river and to locate the water where it was navigable. The troops of the Sultan went up about a hundred *kos* and crossed the river near Ziaran,

situated at the same place where the river descended from the mountains into the plains. The river was thin, but the flow was so fast that heavy stones weighing five hundred *manas* were floating like straws in the river. On either side of the river where it was found possible to cross it the Sultan erected a row of elephants, and ropes were hung in the bottom row so that if a man loses control he could be rescued with the help of these ropes. Shamsuddin never thought that Sultan's troops would be able to cross the Kosi and when he came to know that Sultan's troops had managed to cross the Kosi, he fled.

Thief Pankaj Jha Parashar (Member of Maithili Advisory Committee of Sahitya Akademi, Delhi) [Jalpranthar 2017 (p. 105)]:

'वेश, तै सुनु। 1354 मे फिरोजशाह तुगलक के फौज जखन बंगाल सँ दिल्ली चुरि रहल छल, तै कोसीक प्रवाह बहुत तेज छलै। तुगलकी सेना जखन कोसी के किनार पर पहुँचल, तै कोसीक ओहि पार मे हाजी शम्सउद्दीन इलियास के सेना तुगलकी सेना सँ मोकाबला करबाक लेल अस्त्र-शस्त्र ल' कए तैयार छल। ई वएह हाजी शम्सउद्दीन छलाह, जे हाजीपुर आ समस्तीपुर नगर बसीनै रहथि। फिरोजशाह तुगलक के सेना संभवतः कुरसेला के आस-पास कोसी के तेज धार देखि कए सोच मे पड़ि गेल। पानिक रफ्तार देखि कए तुगलकी सेना के नदी पार करबाक हिम्मत नहि भ' रहल छलै। अंततः तुगलकी सेनापति तय कयलनि, जे नदीक किनारे-किनार उत्तर दिस बढ़ल जाय। जतय जा कए नदीक पाट कने कम बुझि पड़य, ओतय पानिक थाह लेल जायत। एहि आशा मे फौज उत्तर दिस बढ़ैत रहल। कुरसेला सँ सय कोस आगाँ गेलाक बाद कोसी के पेट कने शिकस्त बुझेलै। कोसी ओतहि पहाड़ सँ नीचाँ उतरैत अछि। पानिक वेग के अनुमान एहि सँ कयल जा सकैए, जे पाँच-पाँच सय मनक पाथर कोसी मे खड़ जकाँ बहि रहल छल। तुगलकी सेनापति केँ जतय नदी पार करब कने आसान बुझेलनि, ओतय एक लाइन मे सैकड़ों टा हाथी केँ ठाढ़ क' देल गेल। नीचाँ वला लाइन मे बड़का-बड़का रस्सा लटका देल गेल, जे जेँ बयो पानि मे भासि जायत, रस्सा के मदति सँ निकालि लेल जायत। एहि तरहेँ फिरोजशाह तुगलकक सेना कोसी पार क' गेल। हाजी शम्सउद्दीन सपनो मे नहि सोचने छल, जे तुगलकी सेना कोसी पार क' जायत। जखन हाजी शम्सउद्दीन केँ पता लगलै जे तुगलकी सेना कोसी पार क' चुकल अछि, तै ओ डरे सँ पड़ा गेल। तै एहि कोसीक तेज धार के ल' कए एतेक आत्मविश्वास मे छल हाजी शम्सउद्दीन।'

A Parallel History of Maithili Literature

I

Introduction

FESTIVAL OF LETTERS OR FESTIVAL OF SHAME

SAHITYA AKADEMI AND the DOWNFALL OF INDIAN LANGUAGES (IN SPECIAL CONTEXT OF MAITHILI LANGUAGE)

When Maithili was recognised by the Sahitya Akademi (National Academy of Letters– of India) way back in 1965, Late Ramanath Jha stated that his Maithili language is saved now (Maithilik Vartman Samasya, Ramanath Jha).

He was wrong on this on two counts. What he referred to as applicable, if it applied at all, only to the part of Maithili speaking area, geographically

located in India. Maithili is spoken, natively, in India and Nepal. After the treaty of sugauli (ratified in 1816), which was in the aftermath of the Anlo–Nepalese war of 1814–16, the hilly regions were incorporated in British India, including the Nepalese–speaking Darjeeling Area. Similarly in 1816 and 1860, the Britishers ceded some Terai region to Nepal. As a result, part of Maithili speaking Area, which was earlier ruled by Malla Kings (when Maithili was an official language of the region), was ceded to Nepal. Even today some Maithili scholars (! !) refer to the golden period of Maithili as the period of "Nepali (! !)" Malla Kings (Ramanath Jha, Introduction to Maithili Sahityak Itihas by Dr Durganath Jha "Shreesh").

Ramanath Jha himself admits that during his visit to "Vir Library" of Nepal (Kathmandu) he came to know about the Nepal legacy (his monograph on kirtaniya Natak, which he wrongly presents as Kirtaniya Nach) in respect of Maithili. So, he cannot be blamed for his lack of knowledge in this respect. He was wrong on the second count also, and this second count was an artificial creation. He began a tradition of elitism and conservatism in Sahitya Akademi, as the first convener of the Maithili language. The tradition got stronger and stronger in the last 55 years of the Existence of Maithili in

that Akademi. So, he ensured that liberal writers, like Sh. Harimohan Jha, attacking casteism and conservatism did not get the award, even though the year 1967 went unrewarded and the 1st award in 1966 was given to a non-literary book in Maithili (academic book of Philosophy ! ! !).

He was casteist, conservative and confused. The inter-caste marriage in Panji was well known to him, and it was apparent that the great navya-nyaya philosopher Gangesh Upadhyaya married a "Charmkarini" and was born five years after the death of his father. But he informed Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya in a distorted way. Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya writes in the "History of Navya-Nyaya in Mithila".

"The family which was inferior in social status is now extinct in Mithila-Gangesha's family is completely ignored and we are not expected to know even his father's name.", and he writes further that all this information was given to him by Prof. R. Jha. So how would this casteist-conservative-confused allow the award to be given to Sh ? Harimohan Jha. So, the Sahitya Akademi saved the Maithili Language by recognizing it, as asserted by Prof. R. Jha, was wrong on those two counts.

Now come to Nepal, the Prajna Pratisthan and other organizations often recognize Indian Maithili writers, but Sahitya Akademi of India does not recognize Nepalese Maithili writers, be it the Seminars or the poets meet, be it an anthology of poems or prose published by the Akademi. Regarding the treatment of Nepalese Maithili writers by Sahitya Akademi Sh. Ram Bharos Kapari "Bhramar" laments that there is demand in Nepal that they should also not award Indian Maithili writers/ publish them in their anthologies as reciprocity demands this.

The narrow-mindedness of the Maithili advisory board of the Indian Sahitya Akademi has its origin in the organizations that are recognized by the Sahitya Akademi, the basis of which is extra-literary credentials. These are pseudo-organizations running on paper, political organizations or casteist organizations pocket-run by a few. The complete list is:

MAITHILI LITERARY ASSOCIATIONS (! ! !)
RECOGNIZED by SAHITYA AKADEMI

1. The Secretary, All India Maithili Sahitya Samiti, Tirbhukti, 1/1B, Sir P.C. Banerjee Road, Allahabad-211 002.

2. The General Secretary, Akhil Bharatiya Maithili Sahitya Parishad, C/o Dr. Ganapati Mishra, Lalbag, Darbhanga-846 004.

3. The Secretary, Chetna Samity, Vidyapati Bhawan, Vidyapati Marg, Patna-800 001.

4. The Secretary, Mithila Sanskritik Parishad, 6 B, Kailash Saha Lane, Kolkata-700 007.

5. The Secretary, Vidyapati Seva Sansthan, Mithila Bhavan Parishad, Darbhanga-846 004.

6. The Secretary, Centre for the Study of Indian Traditions, Tantrabati Geeta Bhavan; Ranti House, Ranti, Madhubani-847 211

Now the Literary Association lists read as under. Serial no. 1 & 6 above have been derecognised and has been replaced by other non-literary associations at sr no 5, 6 & 7 below.

(1) The General Secretary, Akhil Bharatiya Maithili Sahitya Parishad, Professors' Colony, Digahi West, Opp. of Primary School, Darbhanga-846 004, (Bihar)

2) The Secretary, Chetna Samiti, Vidhya Pati Bhavan, Vidyapati Marg, Patna-800 001 (Bihar)

3) The Secretary, Mithila Sanskritik Parishad, 6B, Kailash Saha Lane, Kolkata-700 007, (West Bengal)

4) The Secretary, Vidhya Pati Sewa Sansthan, Mithila Bhavan Parishar, Darbhanga-846 004, (Bihar)

5) The Secretary, Anand, Samajik Sanskritik Sahityik Manch, Rajkumarganj (Mirzapur Chowk), Darbhanga-846 004, (Bihar)

6) The General Secretary, Mithila Sanskritik Parishad, Rosebery 5032, Sahara Garden City, Adityapur-2, Jamshedpur-831 014, (Jharkhand)

7) The General Secretary, Akhil Bharatiya Mithila Sangh, G-6, Hans Bhavan, Wing 2 I.T.O., Bahadurshah Zafar Marg, New Delhi-110 002, (Delhi)

What is the literary credential of the Centre for the Study of Indian Traditions (now recognised and replaced by another pocket association) ? Chetna Samiti and Vidyapati Seva Sansthan are casteist political outfits, vehemently displaying the casteist attire of a great ancient poet, whose caste is still uncertain (VIDYAPATI), but who was certainly not Brahmin. All India Maithili Sahitya Samiti (now derecognised and replaced by a non-literary association) became non-existent even during the lifetime of the Late Jaykant Mishra, same is the case with Akhil Bhartiya Maithili Sahitya Parishad. Mithila Sanskritik Parishad has done a crime through an investiture ceremony of the great Vidyapati, they

tried to convert Vidyapati and "Maithili" language to the language of only the Brahmins (the name of the artist who sketched the Vidyapati has still not been disclosed by this organisation). When these non-existent organizations exercise voting powers granted by Sahitya Akademi and chose a convener, it is not a coincidence that for successive times only conservative people among the Maithil Brahmin caste, are chosen. The complete list is:

1. Ramanath Jha, 2. Jaykant Mishra, 3. Surendra Jha Suman, 4. Sureshwar Jha, 5. Ramdeo Jha, 6. Chandranath Mishra Amar, 7. Vidyanath Jha Vedit, 8. Veena Thakur, 9. Prem Mohan Mishra, 10. Ashok Avichal.

The result is now for everybody to see. The complete list of Sahitya Akademi awards (till 2019) is:

Total booty distribution— 50 times, Maithil Brahmins— 42 times, Kayasthas— 6 times, Rajpoots— 3 times; Others— 0 times ! ! ! (Now in 2021 Sh. Jagdish Prasad Mandal has been awarded this prize for his novel "Pangu", so the count is now not zero but one.

The result is not based on the quality of the books but solely upon the caste-based other considerations and the disease has its root in the faulty seedling

that the Sahitya Akademi of India found through the faulty literary associations.

What were the objectives of the setting of this Akademi ?

Sahitya Akademi was established (National Academy of Letters to be called Sahitya Akademi) by Government of India resolution No F-6-4/51G2(A) dated December 1952 "to set high literary standards, to foster and co-ordinate literary activities in all the Indian languages and to promote through them all the cultural unity of the country; to promote good taste and healthy reading habits, to keep alive the intimate dialogue among the various linguistic and literary zones and groups through seminars, lectures, symposia, discussions, readings and performances, to increase the pace of mutual translations through workshops and individual assignments and to develop a serious literary culture through the publications of journals, monographs, individual creative works of every genre, anthologies, encyclopedias, dictionaries, bibliographies, who's who of writers and histories of literature."

The Akademi boasts of publishing "one book every thirty hours" and holding "at least thirty seminars every year" at regional, national, and international levels, " along with the workshops and literary gatherings—about two hundred in number per year".

The Akademi recognises " Besides the twenty-two languages enumerated in the Constitution of India", English and Rajasthani as languages. Sahitya Akademi has constituted twenty-four language Advisory Boards "to render advice for implementing literary programmes in these 24 languages".

The Akademi gives prizes in twenty-four languages recognised by it for original and translated works. It gives " special awards called Bhasha Samman to a significant contribution to the languages not formally recognized by the Akademi as also for contribution to classical and medieval literature"; "It has also a system of electing eminent writers as Fellows and Honorary Fellows and has also established a fellowship in the names of Dr Anand Coomaraswamy and Premchand".

FESTIVAL OF LETTERS (SHAME) ! ! ! !

In February every year, Sahitya Akademi "holds a week-long Festival of Letters; It begins with the ceremony to present the Akademi's Annual Awards for creative writing".

In February every year, there is a need to examine whether Sahitya Akademi is fulfilling its objective and whether Sahitya Akademi is aware of the rich cultural and linguistic variety prevalent in India.

On scrutiny it is revealed that Sahitya Akademi believes in "forced standardisation of culture through a bulldozing of levels and attitudes" and it is not "conscious of the deep inner cultural, spiritual, historical and experiential links that unify India's diverse manifestations of literature".

The Akademi boasts of publishing "one book every thirty hours" and holding "at least thirty seminars every year" at regional, national, and international levels, "along with the workshops and literary gatherings—about two hundred in number per year". If we see the data in respect of Maithili it comes out that every year around twelve books should have been published in Maithili and the Maithili writers might have attended thirty seminars every year at regional, national, and international levels and might have participated in eight literary gatherings every year. The number of Maithili books published by the Akademi is pathetically low, and when we see the assignments, through which these books get artificially prepared (be it translation, anthology or monograph), then the people getting these assignments are often related to the members of the advisory board (as the answer to RTI application by Sh. Vinit Utpal brings forth). The quality suffers, and as a result, there is no readership.

How this Akademi failed ? And why this Akademi failed ? And what action should be taken against Akademi for its intentional failure ?

Firstly, Akademi is not the name of a man or woman. Akademi or its member of the Advisory Board consists of persons, and if the group of persons is failing the Akademi, that language itself is to blame ! But again, the language is not the name of a man or woman. So, the people speaking that language are to be blamed for the failures of the Akademi. Really ! !

Even if it is partially true, the Sahitya Akademy cannot shirk its responsibilities. How an advisory committee can be considered representative of Maithili-speaking people (even that of India), when the Convener of that language is nominated by six organisations (recognised by the Sahitya Akademi for reasons best known to it), having no remote connection with literature ? Sahitya Akademi sowed seeds of Acacia and expected Mango fruit. Having said that it is also true that the Akademi or any organisation can transform itself, but only when the conservative people representing these find pressure from the literary fraternity, change themselves or are replaced.

What is the solution ?

The literary fraternity has already taken initiative by establishing parallel Sahitya Akademi awards and parallel literary meets. It should be taken further. All legal means should be explored to take the Akademi to the task. On all available forums, the fact is made clear that the literature being prepared by Sahitya Akademi through assignments is not grammatically correct, that it is not up to mark and is of inferior quality. On all available forums, it should be made clear that the thin, casteist-looking (quantitatively and qualitatively) and pale Maithili literature, which is being shown by the Sahitya Akademi of India to the world, has no readership or respect in its native speaking area of India and Nepal. And that Maithili has moved not because of Sahitya Akademi but despite it.

Demand

The six organisations representing Maithili should be derecognized with immediate effect and an inquiry initiated to ascertain their genuineness. A committee should be set up to scrutinize the work done by the Sahitya Akademi (in respect of Maithili) in the last 55 years. The awards should be kept in abeyance till the results of the inquiry are made public and corrective steps are taken.

II

THE CELEBRATION BEGINS

Videha Ist Maithili Fortnightly International e–journal has e–published more than three hundred issues to date. Meanwhile, we will enumerate the problems faced and the solutions found by us. The Journey began in the year 2000 at yahoo Geocities– the first words on the internet in Maithili were written by me on the yahoo Geocities sites (now yahoo has discontinued Geocities) towards the end of 2000 when I suffered a major accident which kept me confined to crutches for one and a half years. But that shaped my destiny. I could concentrate on my Maithili writings and my research on Tirhuta Manuscripts. On 5th July 2004, the first blog in Maithili came (gajendrathakur.blogspot.com) as "Bhalsarik Gachh", which was rechristened as Videha ejournal from 1st January 2008. From Ist January 2008 it came to be published as a fortnightly journal. The first rechristened issue brought the story of the life and creations of a forgotten Maithili poet Late Ramji Choudhary (1878–1952).

Till the eighth issue of Videha the columns on Music, Mithila Painting, Children column, learn samskrit through Maithili got strengthened. Moreover, the projects on digitalisation of Maithili Classics and Panji Manuscript–leafs got started. The searchable dictionary (Maithili–English–Maithili) was designed and strengthened. From the eighth issue, a latest unpublished Maithili Play of Nachiketa "No Entry

Maa Pravish" began its e-publication in Videha. Nachiketa, the greatest dramatist of Maithili Literature was silent for the last 25 years, as far as the drama was concerned.

Technology has two aspects, bad (its chances of misuse) and good (its effective use). It is a great leveller; it challenges status quo forces. It is applicable in all areas of knowledge. So, school-going children today have a clearer understanding of the universe and atoms than the Aryabhata or Sir Issac Newton had. After mass-scale use of printing education and literature expanded its wings, but only after the "Internet and electronic transformation of tools of knowledge", it has become universal, it has jumped geographical boundaries. All shackles unfurled, the weak links of the chain were identified, and the chain which tried to capture knowledge, which tried to thwart its expansion, started breaking down. And the greatest beneficiary became the Maithili Literature. What is Videha, nothing, it is only its commitment to the Maithili Language, which helped it expand its base, and Videha became the means that were able to bind together the Maithili-speaking areas in both parts of the boundary (India & Nepal). Videha gave Maithili a batch of committed writers and a batch of committed readers. It challenged the status quo

and casteist forces. It challenged confused writers, who were using Maithili as a tool to ride the ladder of Hindi. The lack of criticism, the lack of teeth in criticism was the reason that some writers and dramatists were using Hindi-Mix Maithili for cheap popularity, they were using derogatory language for the so-called lower castes of their society (some were finding plea in Natyashastra- when even the modern-day Samskrit Drama is not using Prakrit etc. ! !), and for their mimicry, those castes started keeping distance with this kind of literature. And once the confusion of the confused thinned, a new type of awakened literature, stage, and drama (top-class) became the norm.

Videha is regularly getting some excellent brains. Since its inception, Videha, the idea factory, is dependent upon them. As far as their versatile qualities are concerned, people associated with Videha are different. All are known for their perseverance and resilience. All are known for their arduous work. All are known for their quality work. All are known for their discipline. And all are committed; committed to Maithili and the Mithila. The cumulative force resulted in a natural revolution. A revolution in the field of Maithili Literature, art, music, craft, stage, and drama. The only international e-journal in Maithili started this quality movement

in Maithili. Nothing less than world standard was acceptable. The awards were instituted to recognize the parallel field of Maithili Literature, art, music, craft, stage, and drama. Only the best was selected, there was no scope for the second best. The participation of readers in the decision-making processes was encouraged. The readers got full access to the digitalised Maithili Literature. More than five hundred Maithili books and around 11000 palm-leaf mithilakshar manuscripts were digitalised and made available online under the "Videha Archive" section of www.videha.co.in (and the number is increasing every day). The audio-video-paintings-photographs were archived, and all these archived "art and lifestyle" of the people of Mithila were then placed online. The Videha Archive is a unique gift to the world.

So, what is the ideology of people associated with Videha ? Is it collective thinking ? No, of course not. In Videha all are welcome. Here all are welcome to discuss their respective ideology. Having said this, it needs emphasis that there are some basic human principles where no compromise is possible. The casteists, those having genetic superiority complex (which is another name for an inferiority complex), the practitioners of plagiarism, those who are unable to take part in a healthy discussion and persons

who are not able to withstand the criticism of their creation, Videha is not a platform for them. The ideology of people associated with Videha may have different tinges, not all need to toe the line taken by any member of the editorial board. Videha believes in the individuality of ideas and the editorial board never imposes its ideology upon its members. At the same time, it is being emphasized that each member of the Videha editorial board has a strong ideological leaning, the ideology of humanism is practised by all.

Videha–Maithili Literature Movement has its roots in the year 2000 when I started making Maithili Websites on Yahoo Geocities. After Yahoo Closed Geocities these sites were automatically deleted. However, the early form of Videha "Bhalsari Gachh" was started on 5 July 2004, and it is the earliest presence of Maithili on the internet. Videha and its vibrant members did their utmost in translating lacs of words on Wikipedia, and they successfully opposed the nomenclature "Bihari Languages" (Gerard M accepted the role of Umesh Mandal, the co–editor of Videha, go to Gerard M's blog and click the Dasipat Aripa photo from Videha archive (Preeti Thakur) placed at his blog, you will reach <http://videha.co.in/>). In Google translate/Wikipedia localisation drive, in Tirhuta and Kaithi script research and the localisation of Braille in consonance

with the Maithili Language, Videha shouldered the responsibility as a pioneer in technology viz-a-viz Maithili Language. It was a pioneer in many respects. It started for the first time a Maithili Websites Aggregator at <http://videha-aggregator.blogspot.com/>, the first braille site in Maithili, the first mithilakshar site in Maithili among others (total list).

Videha has organised several dozen Maithili book fairs to date. The 16th Videha Maithili book fair was held at Sagar Rati Deep Jaray, Patna on 10–11th December 2011 and the 17th Videha Maithili book fair was held at Guwahati, on 22–23 December next year at the Vidyapati Parv organised by Mithila Sanskritik Samanvay Samiti. The detailed list of all the venues (datewise). Videha also organised a parallel Sahitya Akademi Kavi Sammelan, besides awarding parallel Sahitya Akademi prizes, as corrective measures, as the awards and Kavi Sammellans of Sahitya Akademi were awarded/organised in a unilateral manner where merit took a beating. Videha has, thus, fulfilled its obligation by interfering in the murky affairs of government organisations. Videha cannot remain a silent spectator, be it plagiarism or copyright violations. So, the authors like Pankaj Parashar, and Ashok Sahu, who were engaged in lifting other articles/stories/ poems were banned after verifying the sources and target writings.

Literature in translation is a major issue with Videha. Lack of translation in America resulted in Americans lagging in quality literature. We practise literature in translation in both directions— from Maithili into English and from other languages into Maithili. As far as translations from other languages into Maithili are concerned English, Nepali, Sanskrit and Hindi function as buffer languages in the process. Direct translations into Maithili are limited; and it is done directly only from English, Sanskrit, Hindi, Nepali and Bengali, although there are some exceptions. As far as the question of translations from Maithili into other languages is concerned, directed translations are again limited; and it is again done directly only into English, Hindi, Sanskrit, Bengali and Nepali, barring some exceptions. Videha contacted some notable personalities of class literature, took permission, and translated that literature into Maithili. Most of the time English was used as a buffer language and translation work from English, Hindi, Konkani, Telugu, Gujarati, Odia, Kannada, Nepali and Telugu into Maithili was completed; and these works were regularly published in Videha. Maithili novels, poems, and short stories, on the other hand, were translated from Maithili into English and were published regularly in Videha.

VIDEHA became a Maithili Literature movement. No, VIDEHA was from day one of the Maithili Literature movement. Many established misconceptions got cleared through VIDEHA. The well-known facts, the not-so-obvious plot of some people to kill Maithili through its twin institutions the Sahitya Akademi and the CIIL was unearthed. The Right to Information came in handy. Sri Vinit Utpal asked for information from Sahitya Akademi through his RTI application dated 23.09.2011 (file no. RTI-125) and sought information on "Assignment assigned by Maithili Advisory Board, Sahitya Akademi under the convener ship of Sri Vidyanath Jha 'Vidit'". The information included a proposal received, a proposal rejected, and a proposal kept in abeyance." The statutory mandatory information supplied by the Sahitya Akademi unearthed a vicious circle of Maithili-speaking so-called litterateurs, hell-bent upon making Maithili a language- "of the Maithil Brahmin, for the Maithil Brahmin and by the Maithil Brahmin". More than 90% of the assignments went to the friends, relatives, and acquaintances of the 10-member Maithili Advisory Board. No assignment to Sh. Jagdish Prasad Mandal, Sh. Rajdeo Mandal, Sh. Bechan Thakur (the greatest Short-story-novel writer of Maithili, the greatest living poet of Maithili and the greatest living Maithili dramatist; respectively), Sh. Umesh Paswan, Sh. Umesh Mandal,

Sh. Ramdev Prasad Mandal "Jharudar", Sh. Durganand Mandal, Sh. Sandeep Kumar Safi or to Sh. Anand Kumar Jha. When every member of the Maithili advisory board is hand in glove with the Sahitya Akademi to kill the Maithili language then where lies the hope ? The demand for Mithila state by these people will see that 10 Maithil Brahmin families would loot the Mithila state. Then where lies the hope ? Here lies hope. Sh. Bechan Thakur has created a parallel Maithili stage and theatre, a slap on the existing slapstick humouristic Maithili theatre. Sh. Umesh Paswan is a discovery of the Parallel Sahitya Akademi Poetry festival organised by Videha. Sh. Jagdish Prasad Mandal, Sh. Rajdeo Mandal, Sh. Jharudar, Sh. Sandeep Kumar Safi and Sh Umesh Mandal have pumped their energy, wealth, and time into our Maithili Language. This language will live...proofs are given below: -

Google Translate:

<http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseProject>

then Wikipedia translate:

<http://translatewiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai>

<http://translatewiki.net/wiki/Project:Translator>

<http://translatewiki.net/wiki/Project:Translator>

http://meta.wikimedia.org/wiki/Requests_for_new_languages/Wikipedia_Maithili

<http://translatewiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai>

<http://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/mai> <http://translatewiki.net/wiki/MediaWiki:Mainpage/mai>

<http://ultimategerardm.blogspot.com/2011/05/bihari-wikipedia-is-actually-written-in.html>

[Monday, May 09, 2011

The #Bihari #Wikipedia is written in #Bhojpuri

This is the kind of article that has many people's eyes glazed over. It is about standards and scientific documents, and it is about languages most of my readers have never heard about. For the people that do speak one of the languages that are considered Bihari, it is extremely relevant, and it has implications for Wikipedia.

This is information provided by Umesh Mandal that explains the "Bihari group of languages" with the Maithili language:

Kellogg (1876/1893) and Hoernle (1880) regarded Maithili as a dialect of Eastern Hindi; Beames (1872/reprint 1966: 84–85), regarded Maithili as a dialect of Bengali, Grierson has done a great service to the Maithili language, however, he erred when he gave a false notional term of "Bihari" language after that western linguists started categorizing Maithili as a dialect of "Bihari" language; although there is nothing known as "Bihari Language" and both Maithili and Bhojpuri are spoken in Bihar (of India) as well as in Nepal.

Umesh is working on the localisation of MediaWiki for the Maithili language and as this language is currently in the Incubator, the language committee does its due diligence and trying to understand if

Maithili can have a place in the Bihari Wikipedia. The information provided by Umesh makes it quite clear: "no".

This still leaves us with the misnomer that is the Bihari Wikipedia. The language used for the localisation and the articles is Bhojpuri. Bhojpuri has the ISO-639-3 code "bho".

Are you still following all this ? Ok, there is one question I am not asking: How about the Kaithi script ?

Thanks, GerardM]

Excerpt from a Maithili e-journal published as PDF (from Videha 2011: 22; Videha: A fortnightly Maithili e-journal. Issue 80 (April 15, 2011), Gajendra Thakur [ed]. <http://www.videha.co.in/>."Gajendra Thakur of New Delhi graciously met with me and corresponded at length about Maithili, offered valuable specimens of Maithili manuscripts, printed books, and other records, and provided feedback regarding requirements for the encoding of Maithili in the UCS."-Anshuman Pandey.] |

TIRHUTA UNICODE See the final UNICODE Mithilakshara Application (May 5, 2011) by Sh. Anshuman Pandey at Page 23 of the Videha 80th issue (Tirhuta version) is attached"Figure 11: Excerpt from a Maithili e-journal published as PDF (from

Videha 2011: 22" and at Page 12 Videha is included in References Videha: A fortnightly Maithili e–journal. Issue 80 (April 15, 2011), Gajendra Thakur [ed]. <http://www.videha.co.in/>. and role of Videha's editor is acknowledged on Page 12 "Gajendra Thakur of New Delhi graciously met with me and corresponded at length about Maithili, offered valuable specimens of Maithili manuscripts, printed books, and other records, and provided feedback regarding requirements for the encoding of Maithili in the UCS."]

The Maithili Speaking area is shrinking. It is shrinking due to a conscious–subconscious policy of the Governments of India and Nepal, and the situation became critical due to the invasion of Hindi and Nepali media and the biased educational system in Maithili–speaking areas, and due to the large–scale migration, which has happened in one single generation. The question of Hindi saw to it that Vajjika, Angika and now Thethi, Surjapuri etc. languages should get the tacit support of supporters of Hindi, first in the name of religion and second in the name of caste. Through this they did not support Vajjika, Angika, Thethi or Surjapuri; but they tried to weaken Maithili, which resulted in the weakening of Vajjika, Angika, Thethi and Surjapuri. For all this, the Maithili–speaking people, more so the officials (I will explain it later), are also

responsible, as they tried to delimit Maithili within the two castes and four districts. All other people and areas, than these, were considered northern, southern, eastern, and western deviations of so-called pure Maithili, which was fictitiously considered as being spoken by these Maithil Brahmins/ Karna Kayasthas of Madhubani, Darbhanga, Saharsa and Supaul districts. For the last 45 years the officials, yes, I call them officials, the officials of the Maithili Department of Sahitya Akademi, did not try to accommodate the people outside this fictitiously delimited domain. But the major problem lies somewhere else. The slow poisoning was given in many disguises, be it the faulty top-heavy education system, which neglected primary and middle school education through the Mother Language Maithili, or be it through the concept of dialect, which initially conveniently declared languages like Maithili as dialects. Elementary education through Maithili was a non-starter because the Maithili books published by the Bihar State Textbook Publishing Corporation Limited seemed to be in Avahatt, it was not fit for children. Further, the authors and subjects selected for these books had a casteist bias. Maithili became a tool for caste-based politics, as once Hindi had been a tool for religion-based politics. Still, these officials, of the Maithili Department of Sahitya Akademi, are residing in their own built ghetto,

bereft of any thinking or vision. Another reason for the present plight of Maithili is the policy undertaken by the tax collectors of Mithila (permanent settlement Zamindars of Cornwallis), whom the sycophants call King or the great king (Raja/ Maharaja) or Mithilesh (King of Mithila) these were mere tax collectors, the right for which were given to the highest bidders permanently; and there was not one such Mithilesh (tax collectors), but many within the borders of Mithila. These tax collectors employed mostly those two castes from four districts in their merchandise venture, and as the selection was based on sycophancy, so the work suffered. So, they imported the lathiyals from outside the Mithila region. The masses of Mithila suffered a blow from the double-edged weapon. First, from their people who did not consider them as their own and second, the outsiders looted them. Now after some time these outsiders, the non-Maithili speaking people, found it convenient to declare the masses (not belonging to the two castes from four districts) as non-Maithili speaking people, and the officials/ sycophants from those two castes from four districts tacitly agreed to it. Now these outsiders, the non-Maithili speaking people, formed a majority in many places of Mithila, and they led the rumour that Maithili, like Samskrit, is an upper-caste phenomenon, and thus they legitimized their anti-

Maithili stance (all these facts have been brilliantly dealt with in the Maithili Novels of Sh. Jagdish Prasad Mandal) and they propagated the case of Hindi, first based on religion and second based on caste. But why our people fell into their trap, why these tax-collector Maharajas did not consider the masses of Mithila as their own and imported the perpetrators to loot their masses ? The simple answer is that merit took a downward leap in auction-based tax collection rights allocation.

We started from one and reached number three, then thirty and now three hundred ! ! and we are growing-... and are three hundred not out and are creating a grand history. <http://www.videha.co.in/> Videha Ist Maithili Fortnightly e-Journal ISSN 2229-547X has e-published its 300th issue recently. When I began this venture in the year 2000 with a Samsung TV net appliance, and when the existing was posted on 5th of July 2004, I moved all alone. Then on 31st January 2007, I suddenly thought to include the public, as after some groundwork I was ready for it. I decided to e-publish Videha and did publish it, on a fortnightly basis, the first issue that came on 1st January 2008 tried to include all the previous posts.

From all corners of this planet earth, the people tried to change the destiny of Mithila and Maithili.

Now Sh. Ashish Anchinhar, Sh. Munnaji (Manoj Kumar Karn), are part of our team; and together we are three hundred not out now. With three hundred plus issues, 30,000 pages of Maithili literature (one hundred lac words corpora) creation and 11000 Tirhuta manuscript transcription we maintained a 50000-word Maithili-English vocabulary database. Now we are 350 strong, with 350 authors.

Videha has faced challenges and has withstood them. We never shirk from any question and/ or problem. The question of the state of Mithila is one such question which often comes calling. We are in favour of the states of Mithila within the sovereign borders of India and Nepal. We are in favour of Mithila. But which type of Mithila, that type that we had during the Zamindari Raj, where means of sustenance and avenues of existence remained limited for a few castes ? Or that culture that existed within "Aryavarta-Indian Nation newspaper" and other Industries during that Raj. A dozen families of Mithila galloped all these mostly from a single caste ! ! No, we are not in support of that Mithila, that Mithila where Maithili would be swallowed, as it is being swallowed by the Sahitya Akademi and the CIIL, swallowed by another dozen families. We are not in favour of that Mithila where the proceeding of the legislative assembly would be

held in a language other than Maithili. Till the misgivings of the people of Mithila are addressed, we cannot support any Mithila state movement. So the people striving hard for Mithila state should sit on a protest before the advisory board members of the Sahitya Akademi/ CIIL and sing patriotic songs in front of their houses, and pressurise them not to misuse government funds by unscrupulously awarding functions of Akademi outside Mithila and not to misuse the power of assigning translation and other rights to themselves and to those people who are hell-bent upon destroying our language. The RTI application by Sh. Vinit Utpal has thwarted an attempt to strangle Maithili, but if the supplementary work is not done the sinister design would resurface again. We request the Maithili advisory board members of Sahitya Akademi immediately return their assignments taken in their name and the name of the members of their family. Otherwise, pressure should be mounted to force these 10-member Maithili Advisory Board members to voluntarily resign from their membership in the larger interest of Maithili. So, what is our answer viz-a-viz demand of Mithila state: it is a categorical Yes.

The technology-centric venture called Videha became a success. The native speakers of Maithili reside in Bihar (of India) and South-East Nepal. The net

connectivity had been extremely poor in these areas. Then how the authors, new and old, started using Unicode for writing for Videha. The Nepal Side of Mithila had been using Preeti, Kantipur, Himala etc. fonts, the Kolkata Maithili-speaking population had been using the Marathi fonts and the rest had been using the fonts based on the old Remington keyboard. All these three types of fonts are ASCII fonts. We researched these fonts and provided font converters to our Nepal-based authors. We also provided phonetic and Remington-based Unicode writers to all Maithili authors, who asked for them. We asked the authors if they may send their creations in any font, but at the same time, we encouraged them to use Unicode fonts. The technical support that we provided resulted in numerous receipts of typed entries from persons like Sh. Gangesh Gunjan, who in earlier stages had been sending their creations in their handwritings. As Sh. Gangesh Gunjan was well versed in Remington keyboard typing, so he made wonderful use of the Remington Unicode typewriter. He sent that software to some of his friends too and he was courteous enough to intimate about this to us, although there was no need for that. Sh. Saketanand also used that software and sent his short story कानबात्रिश्च दाकणा in Unicode, and it was published in one of the issues of Videha. The

technology–centric venture called Videha became a success because we made it simple and intelligible at a time when even the technologists were not sure about the future of this Unicode. The virtual medium was being seen with anxiety by the literary fraternity, and the copy–paste system of theft was rampant in those days. But we assured the authors that with Videha they may rest assured that the copyright thieves would not be spared, while at the same time we were firm, that only for fear of misuse of technology we should not stop our venture midway. With the internet and technology, the geographic barrier became non–existing. The end of the problem of distribution in Maithili literature became possible due to our technology–friendly attitude and it proved a boon for our Maithili language. And it made the technology–centric venture called Videha a success... It is the success of the parallel Maithili literature movement.

III

HONOUR KILLING OF GANGESH UPADHYAYA (FIRST BY RAMANATH JHA, THEN BY UDAYANATH JHA 'ASHOK' (A PARALLEL HISTORY OF MITHILA AND MAITHILI LITERATURE, WHY TODAY ITS NEED BEING FELT MORE INTENSELY ?)

I was not surprised, though I must have been when I saw a monograph on Gangesh Upadhyaya, whose

copyright is being held by Sahitya Akademi, the author of the monograph is Udayanath Jha ' Ashok'. I thought that Udayanath Jha ' Ashok', who has been given Bhasha Samman also, by the same Sahitya Akademi, would do some justice. But truth and research seem elusive in Sahitya Akademi monographs, at least that I found in this monograph.

I searched and searched through chapters, that now the author will show courage. But the author like Ramanath Jha seems ashamed of the roots and offspring of Gangesh Upadhyaya. He tries to confuse the issue, but there is no confusion now at least since 2009. But in 2016 Sahitya Akademi seems to carry out the casteist agenda. Udayanath Jha mockingly pretends to search his name, lineage etc, where nothing is there to search for, yet he could not muster the courage, to tell the truth, and ends up just repeating the facts in 2016 that Dineshchandra Bhattacharya already has published way back in 1958.

The honour killing of Gangesh Upadhyaya by Prof. Ramanath Jha is being taken forward by Sahitya Akademi, Delhi in a most hypocritical way.

Ramanath Jha's obscurantism *vis-a-vis* Panji is evident from one example. The inter-caste marriage in Panji was well known to him (but he chose to keep the Dooshan Panji secret- which has been

released by us in 2009), and it was apparent that the great navya-nyaya philosopher Gangesha Upadhyaya married a "Charmkarini" and was born five years after the death of his father (see our Panji Books Vol I & II available at <http://videha.co.in/pothi.htm>). Sh. Dinesh Chandra Bhattacharya writes in the "History of Navya-Nyaya in Mithila". (1958)

"The family which was inferior in social status is now extinct in Mithila----- Gangesha's family is completely ignored and we are not expected to know even his father's name-----...As there is no other reference to Gangesha we can assume that the family dwindled into insignificance again and became extinct soon after his son's death." [1958, Chapter III pages 96-99), which is a total falsehood. He writes further that all this information was given to him by Prof. R. Jha, and he seemed thankful to him.

The following excerpt from Our Panji Prabandh (parts I&II) is being reproduced below for ready reference:

-

महाबाज हबसिंहदेर- मिथिनाक कर्णार्थि रंशिक । ज्यातिबीश्वर
ठाकुरक रर्ण-बनोकबमे हबसिंहदेर नायक थाकि बाजा
हुनाह । 1294 ग्रा. मे जन्म था 1307 ग्रा. मे
बाजसिंहामन । घियासुद्दीन तुगलकसँ 1324-25 ग्रा. मे
हाबिक रौद नेपान पनायन । मिथिनाक पञ्जी-प्रबन्धक

ब्राह्मण, कायस्थ आ ऋत्रिय मध्य आधिकारिक स्थापक, मैथिन ब्राह्मणक हेतु गणाकब ना, कर्ण कायस्थक नेन शंकवदत, आ ऋत्रियक हेतु रिजयदत एहि हेतु प्रथमतया निहकतु भेनाह । हवसिंहदेरक प्रेवणामँ- आ आ हवसिंहदेर नान्यदेरक रंशेज छनाह, जे नान्यदेर काण्टि रंशेक १००९ शोकेमे स्थापना केने बहथि- नन्दद शुनं शोशे शोक रर्ये (१०१९ शोके)... मिथिनाक पन्डित नोकनि शोके १२४५ तदनुसार १३२७ आ मे पङ्गी-प्ररंशक रतमान सुकपक प्राबन्धक निर्णय कएनन्हि । पुनः रतमान सुकपमे थोडे रूँहि रिनासी नोकनि मिथिनेशे महाबाज माधर सिंहसँ १९७० आ मे आदेशे कवरौए पङ्गीकावसँ शोथा पुस्तकक प्रणयन कवरौएनन्हि । ओकब रौद पाँजिमे (कथनो कान ररिँत १७०० शोके माने १७९५ आ रासुरमे माधर सिंहक रौदमे १५०० आ क आसपास) श्रोत्रिय नामक एकठा नर ब्राह्मण उपजातिक मिथिनामे उपेति भेन ।

So, the Srotriyas as a sub-caste arose around 1800 CE as per authentic panji files. Sh. Anshuman Pandey [Gajendra Thakur of New Delhi provided me with digitized copies of the genealogical records of the Maithil Brahmins. The panjikara-s whose families have maintained these records for generations are often reluctant to allow others to pursue their records. It is a matter of 'intellectual property' to them. I was fortunate enough to receive a complete digitized set of panji records from Gajendra Thakur of New Delhi in 2007. [Recasting the Brahmin in Medieval Mithila: Origins of Caste Identity among the Maithil

Brahmins of North Bihar by Anshuman Pandey, A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy (History) in the University of Michigan 2014].

Later these Panji Manuscripts were uploaded to Videha Pothi at www.videha.co.in and google books in 2009).

The so-called Maharajas of Darbhanga were permanent settlement zamindars of Cornwallis, and there were so many in British India, but in Nepal there were none. In the annexure of our book (Panji Prabandh vol I&II), we have attached copies of genealogy-based upgradation orders (proof of upgradation for cash). So, before 1800 CE, there was no srotriya sub-caste in British India and there is no such sub-caste within Maithil Brahmins in Nepal part of Mithila even today. Srotriya before that referred to following some education stream in British India, in Nepal it still has that meaning.

ORIGINAL PANJI REFERENCES ARE PLACED BELOW:

DOOSHAN PANJI- THE BLACKBOOK

४९.

१५५/१	चर्मकाविणी	मान्दव	रभनियाम	झादन
त३ ब्रुटितामपि कावकगगेश	झादनगगेशिक	नाँगा	बनोकबक- मात्रक (खत्रोत)	गगेशि
	बल्लभा	भराग	माहेन्निब	

			जीरे	
--	--	--	------	--

२९/१९० छाननसँ तन्न चिन्तामणि कावक जगद्वक गंगेश

छाननसँ तन्न चिन्तामणि कावक

गंगेशिक रनेनभा चर्मकाविणी पितृ परोक्षे पञ्च वर्ष र्यतीते तन्न चिन्तामणि कावक गंगेशोत्पत्ति- चर्मकाविणी मेधाक सन्तानक नागिमे छनन्हि

छानन सँ तन्न चिन्तामणि कावक म०म० गंगेश

"तन्न चिन्तामणि कावक म. म. पा. गंगेशिक रिषयक नेथ प्राचीन पञ्जीसँ उपनह्व । ।

पितृ परोक्षे पञ्च वर्ष र्यतीते गंगेशोत्पत्ति: गति प्राचीन नेथनीय: कृत्रापि

देरानन्द पञ्जी ३९-२ छाननसँ जगद्वक गंगेश स्वताय रभनियामसँ जयादिल स्वत साधकव पनौ

देरानन्द पञ्जी ३३९-३ जगद्वक गंगेश स्वत स्वपन दौ भन्दाविसमसँ हवादिल दौ. । । पत्र स्वताच गोवा जजिरान सँ जीरे पनौ ए स्वत सन्दगहि भरेनेव । खत्रस्थाने स्वपनञ्जात हविशर्म्य दाविति कृचित् जजिरान ग्राम

देरानन्द पञ्जी ३०=३. छाननसँ उपायकावक म.म. पा. रईमान स्वताच खन्दरनासँ रिश्विनाथ स्वत शिरनाथ पनौ गंगेश- म.म. रईमान/ स्वपन/ हविशर्म्य

Gangesh, the author of the Tattvachintamani, wrote one text equivalent to 12,000 texts. Now come to the fact mentioned in the Panji- it clearly states that Gangesh of Tattvachintamani was born five years after the death of his father and he married a

tanner, so why did Ramanath Jha hide this from Dinesh Chandra Bhattacharya ? Vardhamana, son of Gangesh, calls Gangesh *sukavikairavakananenduh*. But the conspiracy under which the poems of a famous scholar like Gangesh are not available today is clear from the example given above. Vasudev of Bengal was a classmate of Pakshadhar Mishra of Mithila, he came to study in Mithila, passed the *shalaka* examination and received the title of *sarvabhaum*. Vasudeva memorised the *tattvachintamani* of Gangesh and the *nyayakusumanjali karika* of Udayana. Pakshadhar and other Mithila teachers did not allow writing (copying) *tattvachintamani*. Raghunath Shiromani, a disciple of Vasudeva, took the right of certification after he defeated his guru Pakshadhar Mishra in a scriptural debate (*shastrartha*). The *Navya Nyaya* school was founded in Navadvipa by Vasudeva–Raghunath. Pakshadhar Mishra was a contemporary of Vidyapati (distinct from the Padavali writer who was of the pre–Jyotirishwar period) who wrote in Sanskrit and Avahatta. And the arrival of Mithila students of Bengal from Bengal stopped after Raghunath Shiromani. Gangesh Upadhyaya enjoyed '*param guru*' as well as '*jagad guru*' titles, the highest titles of the time and as per Panji only Vacaspati Mishra II was the other person who enjoyed the title of '*param guru*'. The extinction of

Navya–Nyaya School from Mithila, as described above, was a revenge of nature against the honour killing of Gangesh Upadhyaya and his family.

[Translation of the Maithili Short Story, 'Shabdashastram' (based on the true Panji records of Gangesh Upadhyaya) was done by the author Gajendra Thakur himself: published as 'The Science of Words' Indian Literature Vol. 58, No. 2 (280) (March/April 2014), pp. 78–93 (16 pages) Published By: Sahitya Akademi]

3

Kamlanand Jha has written a book on Nagarjun (Maithili's Yatri) where he credits him with giving a new direction to Maithili literature. Chandradhar Sharma Guleri wrote 'Usne kaha tha', a marvellous short story in Hindi, the best one of its time.

But his literary corpora is very little in quantity, so if anyone tried to give him credit for giving direction to Hindi short story writing would make himself a laughing stock. And Yatri's Maithili literary corpora is even thinner than Guleri's.

Moreover, Rajkamal Chaudhary calls him of the medieval age (Rajkamal Monograph, Subhash Chandra Yadav, Page no 14). He wrote Chitra (25 poems). He wrote, rather hurriedly published his 'Patrahin Nagn Gachh' (44 poems) for Sahitya Akademi Award in Maithili, which he got in 1968.

After that he stopped writing in Maithili, so how can he influence anybody when after getting the award one stops writing in that language ? This is one example of his instability so far as his ideology is concerned. He became a Buddhist monk when he left for Sri Lanka and became a Brahmin again when he returned after a 2nd sacred thread ceremony performed in his village. This is another example of his instability so far as his ideology is concerned. Kamlanand Jha does not know Maithili literature. His comments should be exposed, as he tries to give a bad name to the great tradition of Maithili literature. There were mainstream writers, but there were writers of parallel tradition also (see below Annexures 1 & 2). He has confused the Sanskrit and Avahatt Vidyapati Thakkurah with the Padavali writer pre-Jyotirishwar Vidyapati. He should read the writing of Vijay Kumar Thakur, a leftist historian, who has given ample light on pre-Jyotirishwar Vidyapati. [*My article on Vidyapati in Prabandh Nibandh Samalochna Vol.II (available in Videha Archive) covers all these, the logo of Videha is the photograph of Pre-Jyotirishwar Vidyapati, sketched by Panak Lal Mandal, recipient of Videha Samman for fine arts.*]

Annexure 1

চন্দা না (১+৩১-১৯০৭), মূননাম চন্দ্রনাথ না, গ্রাম-
পিল্ডাকড়, দবভংগা। করীশ্বিব, করিচন্দ্র নামসঁ
রিভূষিত। গ্রিএর্মনকেঁ মৈথিনীক প্রসংগমে ঙ্খ্য সহায়তা
কেনিহাব। প্রতি- মিথিনা ভাষা বামাষণ, গীতি-
স্বধা, মহেশীরাণী সংগ্রহ, চন্দ্র পদারনী, নক্ষ্মীশ্বিব
রিনাস, খহিন্যাচবিত খা২ রিঘ্যাপতি বচিত সংস্কৃত
পুবষ-পবীক্ষাক গদ্য-পদ্যময খন্বরাদ।

১

ন্যায়ক ভরন কচহবী নাম।
সভ খন্যায় ভবন তেহি ঠাম ॥
সল রচন রিবনে জন ভাষ।
সভ মন ধনক হবন খভিনাষ ॥
কপষ্ট ভবন কত কোষ্টিক কোষ্টি।
ককব ন কব মযাদি ছোষ্টি ॥
ভন করি 'চন্দ্র' কচহবী ঘূস।
সভ সহমত ককবা কে দূস।

২

বতিয়া দিন দ্ববগতিয়া হে ভোনা !
গৌয়া জগতক মৌয়া হে ভোনা
কষ্টয কসীয়া হাথ
হাকিম ভেন নিবদৌয়া হে ভোনা

কতয নগায়রঁ মাথ

রঁবমা নহি ভেন সবমা হে ভোনা

খবমা কএ গেন মেহ

বতিযা দিন দুবগতিযা হে ভোনা

জন তন জিরন সঁদেহ

স্বথিযা রঁড়্ রঁড়্ স্বথিযা হে ভোনা

খল্লরঁক দুথিযা ডোন

কে সহ কান কনথিযা হে ভোনা

স্বথিযা রঁবনা ঠেন

৩

খম্ব শম্ব বোক খারঁ মাযিনাক মাবি ।

ভাগ ভাগকেঁ পট্‌ছ নিহ নিহ গাবি ॥

ঠক্ক নোক হক্ক পারঁ সাধু কেঁ উজাবি ।

দৈর জে ননাঠ নেখ কে সকেঁছ ঠাবি ?

চাহী নহি ধন, ননিতরাম, পকরান জিনেরী,

মনোরিনোদক হেত্তু খমবপতি সদন ন ঠেরী ।

ঞা খন্তুব খভিনাষ হমব কক্ণামযি দেরী

ভঞ্জি ভার সঁ সতত খহঁক পদপঁকজ সেরী ॥

খল্ল মহগ, ডগমগ খছি ভাবত, হযত কোনা নিস্তাবা

উত্তৰ পশ্চিম ভূমি খগম্যা পৰ্বত খসহ তুষাৰা ।
ধৰ্ম-বিৰোধী মহসহ কবগছ, ফমত কথা রিস্তাৰা
কবখু প্ৰপা জগজননী দেৱী মহিসীৱানী তাৰা ॥

মিথিনা কী ছনি কী ভয় গেনি,
যাত্ৰৱক্যে ফ্ৰনি, জনক নৃপতিৱৰ
জ্ঞান ভক্তি সৌ গেনি ।

ৰাচস্পতি মিত্ৰাদি জগদ্বক
নিৰ্জিত ৰৌহ্ন নমেনি
সে শীৰদা স্নান জনি গেনী
ৰঁটন ফ্ৰিচ্যা কেনি ।

ৰশ্মিমি ৰিধি ককবহু কচি নহি
শ্ৰীতি শ্ৰীফ্ৰাকৈ ঠেনি
পূজা পাঠ ধ্যান ৰকফ্ৰদা
সভাৰ্ঠা ৰঁচন খেনি ।

কহ কৰিচন্দ কচহৰী ভবিদিন
ৰঁহুত ভোগ কব জেনি,
কনহ কবায ধৰ্ম ধন নাশে
কনিক দবিদা চেনি ।

ময কেহন ভেন ঘোব হে শির !

গোধন রিপতি, ধবম খরনতি দেখি কত হিয কবৰ
কঠোব ॥

সাধু সমাজ বাজসঁ পীড়া ত খতি হবষিত-চিত
চোব ।

খফনিন নোকেঁ ধবশি পবিপূবিত ফনিন সমাদব
থোড় ॥

ধবম স্বনীতি শ্ৰীতি ককবহু নহি, খনহিক চনগছ
জোব ।

কন্দ-মূন-ফন সেহো খৰঁ দুবনভ খল্ল গেন দেশিক
ওব ॥

কিছ শ্ৰুভ সাধন রঁনি নহি পড়গছ থাকন মন, মতি
ভোব ।

কহ করি চন্দ্র হমব দুখ মেঠত হোযত ধ্রুপা শির
তোব ॥

ঔ

স্বমক স্বমক মন ! শঁকব সময় ভয়ঁকব জানি ।

ককব দ্বদয নহি কল্পষিত শীসন কনি নৃপ পানি ॥

কেরন শির ককণাকব সেরযিত নহি জন হানি ॥

ভঞ্জি কল্পনতি জানহ পবম পবশীমনি খানি ॥

কতহু রিষযমে ন নাগহ লাগহ খন্বচিত মানি ।

স্বখমৌঁ খন্তু রিনমরঁহ 'চন্দ্র' চূড় বজধানি ॥

ANNEXURE 2

১

ফতুবীনানক খকানী করিতাখকানী করিত্ত /

ফতুবীনানক ফসনী রঁর্থ ১২+১ .৭৪ গ্ৰা-১+৭৩)মন সানক (খকানী করিতা

[গ্রিযস্নন [(মৌথিনী ফেস্টামৌথী এন্ড রোকানুঁনেবী)

মান একাসিক রঁর্ণন স্বনূচৌদিম পড়ন খকান /
ভেন রঁবিসাত খিল্ল ঐ সানককহাঁ নগি রবনৌঁ হান /
রৌহিশি খাদি খীক রঁবিসাতক /জেহঁ এনা তেহঁ গেনা
ত্রিগিসিবা মন প্ববন মনোবখদৈ নীমা কিছু গেনা /
খবদড় ৷ খাডয়ঁব ভাবীগবজত হৈ চহু ওব /
প্বখ কখ বাখন ধবতী কেবভেন রঁবখা কেব ওব /
প্বনরঁস্ব থিক রঁড় প্বনীতাওহো রঁড় ৷ কসবেস /
রিখা রঁড় ৷বক জে কিছু উপঠনধনি রঁবিসন খসবেস /
মঘা ভেন মংগাহিখা কল্পবজগভবি কে নৈ জান /
প্ববরা পূব পছ নৈ বাখনককবা কবরঁ রঁখান /
উত্তবা খাগ জায ঘব রঁসনসপতোঁ নৈ নৈ রুন /
হথিখা শৃগ ফুঁড় দৈ মুননতনিকৌঁ নাগন ঘূন /
চিতবা চিত মিত নৈ বাখনওহো ভেন ডাকু ধাতী /
নাক বংগৌনহি সন্ডে নছত্তবদোম নুকৌনহি খাতী /
জৌতিষ পঁহি সাধি ভূগোন-সাধি /পঁহি জে জন ঐনাহ-

বেখাগণিত রীজসৌঁ ওখাকিফতনি কোঁ কচী রৌন /
শ্রীবাম ধ্রুপাগতি ওহো নে জানখিজাহি ধ্রুপা সন্ড কাজ /
পানিক প্রশ্ন করৌঁ জৌঁ পুষ্টিএন্থি সেহো কহৈত হোগন্থি /
নাজ

জেহিখন নদী নান নে ভবনেতেহিখন রৌদী সবতী /
রিনা জনে জগ কিছ নে উপজনদগধ ভেন ছুথি ধবতী /
তে নব রৌদীক খাগম রুঁমনজে ছন ধ্রুষি কিমান /
দৈর রৈপছ পছ নে বাখনজহ্ৰি কঠৌনক ধান /
কোদো মঙ্খা একো নে উপজননে উপজন কিছ সাম /
গম্ভুহী গদবি খেতহি স্বখাএনভেন রিধাতা রাম /
মর্ত্তুরনমে কে কব বছাকহাঁ জাগ কেঁ ভাগি /
স্বখন পতান হান নে ওতহঁসগবহঁ নাগন খাগি /
ধূক জীরন ওগ নৃপতি গন্দ্রকেঁজে রোকন গহি পানি /
জীরাজন্-তু রিকন প্ৰহমীমেতাকেঁ হো নে খানি /
বরীনে খেহী ঔ চীন / বায একো নে উপজন-
ঘবদুবদিন ভেন খরঁ রীন / নাবী-ঘব সোচ কৰৈ নব-
ধনিক নোক সন্ড মনহি মগন ছুথিবাখথি রহঁতো ঠেবি /
হসোথি কপেয়া ঘব কেঁ বাখথিমহগী ভেন খরঁ সেব /
কেও ফবথী খেত মাস্ব রৈসাহনজাহি কোঁহি ছন খপনা /
কতেক জনা হবিরাসব ঠাননভাত রহঁত কেঁ সপনা /
কতেক জনা মিনি জনেব রৈসাহননিবধন রৈসন তকগ /
ভেন ধনন্ত্রিবি দূগ ফমিন জগবাহ্ৰি খাওব মকগ /
কান পড়ন তিবহঁতিমে ভাবীতেঁ গা রহি গেন হারা /
ঘবহাঁকি মকগ কেব নারা / নাবী-ঘব মগন কৰৈ নব-
মানিক ঔব মহাজন সন্ডকেঁঘব ঠেবী খল্ল-ঘব /
নোক রুঁমাওন ওহো তকেঁ ছুথিমূঁহ / গবীরক সন
সমৈ দেখি রনিখাঁ সন্ড সনকনডরৈঁ নগৌনক ঠষ্টী /

স্বল্প দোকান সহবমে পবি গেনস্বল্প ভেন সন্ড চষ্টী /
সূখন গাত রাঁত ভৌ নষ্টপষ্টকতেক রাঁত খরঁ সহনা /
নব নাবী সন্ড সান তেখাগনরিকবী ভেন খরঁ গহনা /
মঁগষ্টীকা খূষ্টী ঔ তড়কীনকন্নী নে নাক /
কষ্টসবি রিঁছিখা ঔ মিমমিমিখাঁরাজুরঁন্দ ঔ রাঁক /
চন্দ্রহাব, হৈকন ঔ সিকড় ীঔব ঘমৌবিক দানা /
সূতি, নরগ্রহ ঔ পচখঁড় নিশ্বনী ভেন নিদানা /
তাপব দরঁজাত নে রঁচনেকবম ভেন নিখষ্ট /
তমঘেন, খঁহঁখা ঔ পিকদানীনে তসনা ঔ তষ্ট /
রাঁষ্টী, রঁষ্টা ঔ পনরঁষ্টাভোজন করৈক খাবী /
মাধর সীহি সহিত সৌরঁবনানে রঁচনে ঘব ঝাড়া ী /
ধন সঁপতি ঘব কিছ নে রঁচনে/ সন্ডটা পড়ি গেন রঁধক
তেও ভূখ ছটন নে ককরোএহন পেষ্ট ভেন খঁধক /
দৈরঁ খঁশি খরঁতবন কস্পনীজা পব বাম সহাএ /
মিখিনাপব রঁঙন জরঁ নাগযমে স্বনি পহঁচন ধাএ /
খবিদ খনাজ জহাজহিঁ রৌমনভবতী কবি কবি রৌবা /
সদব তিনঁগা ওখা পব ভবতীঔব ওনাগতি গোবা /
হাজীপবমে নাখ হজাবমকে নাখন হগ পষ্টনা /
রাজিতপব স্বনতানপব গোনানে জানত হৌঁ কেতনা /
গাড়া ী, রৈন, ছকড়, ঙুঁষ্ট রিঁহাৰেউরঁহত হগ সন্ড দানা /
মিসব কন্থখা কেঁ পোখবন মেপহিব্বক খঁড়া ী ঠেকানা /
শ্রী নক্ষ্মীশ্বিব সিঁহ নৃপতিমহাবাজ মিখিনেশে /
খচন বাজ দড়ি ভঁগাশ্রীপতি হবহিঁ কনেশে /
গাড়া ী রৈন নাখন হজাবনতাকেঁ পরে ঘড়বে /
পহিব্বক গোনা মধুরঁন, ভৌড়া জফবা ঔব খঁড়বে /
রৈনীপষ্টী, ঔ পচমহনাফস্হরৌন ঔ কমতৌন /

হবিহবপুব, পিঙ্ক াকুট রঁবনৌকাবজ কেতেকাঁ রঁবিওন /
 রাঁবি পোখবি, রঁবসায়ব রঁবনৌপল্ডীন কো লৈ জান /
 নরহদ, সবিসো ও ভুটপুবা, তা সোঁ দক্ষিণ উঁজান
 নংনাবপুব, মহরৈন, কন্থনীমধেপুব হগ খাম /
 রৈনীপুব, কমান, নরৈহিওরঁবনৌ ফুনপবাস /
 নমনা হগ জগজানিত জগমেমহথা ওঁব রঁছৌব /
 দূহরী ওঁ মহিনাথপুবওঁব জৈনগব তক হগ দৌব /
 রঁনদেৰঁপুব ওঁ টংগা রঁবনৌমিবজাপুব নঘু হাট /
 সীৰীপঠী ওঁ কপসীখামদব গোনা সৌবাঠ /
 গুবরাকৈ পবরঁবসী হাকিমকব তিবহৃতমে থাকে /
 লৈ তো মবতে কত নব নাবীরাঁনে রঁচে সুখা কে /
 কত ফুবদা গবদা মে মিনতেখসংখ জীৰ চন জাতা /
 সব সমধী কৈ সঁভা লৈ নম্বনলৈ রঁচতে জনদাতা /
 সভকৈ সভ উঁপট্টে ভৈ গেনধুব পোখব ওঁ সঙ্ক /
 বহি গেন ভ্রাঁহুণ সোতী পল্ডিত কাযথ পট্টিমা ঠাফুব /
 ফুবক

কেও ওবসিখব নাম নিখাওনকেও মোহৰিব ভৈট /
 ধৰ্ম্মকাৰ্যমে ব্ৰুঠখি বপৈখাতে ভেন সভ কেব ভৈট /
 কেও জমানত দৈকেঁ রঁচনাহজিনকা খমনা নেহী /
 ককবো মাৰি কেঁত পিঠি তোহ্ৰি উঁতৰৈহি জন্মক ঠেহী /
 ককবহুঁ গাবত গাত সুখাওনরঁহুতো হোখয চনানা /
 মাতৃপিতা ঘব পবিজন বোরযরাঁরুঁ গেনাহ জহনখানা /
 ককবহুঁ ঘব ভেন খানাতনাসীভেট মোহৰিব ঘোঁছ /
 কেও খদানতিমে ডিহি খাগ ছথিককবহুঁ উপৰৈহি মোঁছ /
 এতনা সুনি হাকিম বিসিখাওনতেঁ নাগন জন ঠীকা /
 নাক বংগৌনহি সভে মোহৰিবনাগন চুনক ঠীকা /
 জোগ, রিকৌখা, নৌকিক রঁশিককিবিখামঁত স্বকুন /

গাছী, রাঁস, রৈন ঔ মহিমিজগহ কৈন ভকফুন /
তাহি কপেখা সৌঁ কবা গজবনে কোবঠ সৌঁ বীন /
তৌ কাবন রহুতো ঘব নগড় ভাগ ভতীজা ভীন /
থাএ নাঠ রহাদুব ঔ /দড়ি ভংগা ধাম
রাঁরু ঔ রাঁরুখান সহিত মিনিকীন্হ ফমৌঠী খান /

.....

.....

.....

এহ সভ সঙ্গ রৈঠি কৈজায ফমৌঠী ভেন /
খজর কাব সবকাব কেতিবহুত পহুঁচন বেন /
রাজিতপুবসঁ সড়ক নিকালেখাযে দৌড়ি হ দৌড়ী /
হহেযা গঁডক পুন রহাএথাএ চৌবহী চৌবী /
ধর্মধীব, রনরীব, কম্পনী জানত হগ /জগদীশিন
নচুমী মাগব কে পোখবিমেতাহি কীন্হ গমঠীসন /
রঁড় ৷ নাঠ কনকত্তুরানেশীদুর্গা হোএ সঙ্গ /
থাগবা কে ছোটা নান রহাদুবরৈঠে সভ একবঙ্গ /
জুঠে কমিশ্বব ঔব কনষ্টবরৌনহি রাত নেখুঠ /
এহ পাচো গজনাম পব রৈঠেসঙ্গ জাত এহ জুঠ /
খরবি গএ খখরাব মৌঁমৈথিন কে এহ হান /
স্বনহু ফিবংগী খরণ দৈকেঁমেঠহু দুখ কে জান /
হুফম দীন্হ দোঁ নাঠ কোস্বনহু হমারে রৈন /
মদতি কবহু বেখাখানকোক্যা রৈঠে হৌ চৈন /
রঁড় ৷ নাঠ দোঁ রীব উঠাএসাহের ঔ জবনেন /
মেজব মজিস্টব ঔব কনষ্টবসঙ্গজাত কবনেন /
দেস দেসসৌঁ খন্ন মংগাওনদীন্হ সভনি কে দাম /
মহামুঁগ, গহুম ঔ চাউবরঁজড় ৷ ঔব রঁদাম /
ডোনী, পঠনা ঔ ভঠসারেদীনী ঔ খজমেব /

থাগবা ঔব কান্ধপুব ঠাকাজহাঁ খল্ল কে ঠেব /
ভএ বমানা খল্ল তিবহৃতিমেনাদি গাঙ্ ী ঔব ঝৈন /
গজ, তুবংগ, গদহা ঔ ডুকঙ্সংগ সিপাহী ঠৈন /
ছত্রী ঔ পৈঠান মোগন সন্তরাঁকারীব বজপূত /
মোভা ঝঁবনি নজাত হগজৈসে হনুমন্তু দূত /
থাগে মহুব ও মৈনাপনঠন রাীব জমান /
ঝঁবছী ঔ তকখাবি গঠকব গঠ তীব কমান /
চহাঁ তুবংগ পব করে করাগতজমাদাব হোএ সং /
মোভা ঝঁবনি ন জাত হগদেখি তখনুক বং /
কবত কাম সন্ত ধামমেঠুঠ খঠ সন্ত নুঠ /
ঠাহি ভীঙ্ গাছী সহিতরাঁহঁ সঙ্ক ঔ পূন /
জিনে পঠনে ঔ ভঠসারেপ্রগন্না মহিসৌব /
তহাঁ ঝঁসহঁ এক সঙ্জনতেহি ঘব জা নক্ষ্মী দৌঙ্ /
শ্রী দ্বাবিকা প্রশাদিতধর্মধীব ঝঁফ্রিমান /
তহমীনদাব কোবঠ কে খামাজানহঁ সকন জহান /
ঝাঁঝু গমবী প্রশাদ দিযৌঠীসো মধুঝঁনমে খাএ /
হুফম দীহু স্বপবনডেঁঠেঁঠেঁনে ঠেঁনে হোএ জাএ /
মন পঁচা মনগব ভে নিএঝঁহুতো নিএ খেবাত /
ধন্য ধন্য ঔংগবেজ ঝঁহাদুবসন্তকেঁ জুঠন গাত /
গবিরঁ, গনী, গুবরাঁ, কক জে, জেভ্রাঁহুগ দেত খসীস /
শ্রী বঘুনাথ ঝঁহঁ ঝঁদমাহীগদী নাখ ঝঁবীস /
ফতুব নান করি ঝঁবনত হঁএহ বৌদী কে হান /
গৌবমিঁঠ গৌবনন ঝঁহাদুবতিবহৃতি বাখহঁ ঝঁহান /

২

বাধাপ্তস্ত চৌধবী (মিথিনাক গতিহাস) (বিদেহ পেঠাবমে
উপনষ্ট)

"१९१० क थकान मिथिनाक गतिहाममे थद्वितीय छन था मिथिनाक जनसंख्या घटिकेँ एक दम्न कम्न भ२ गेन छन । १९१३ १४ मे पुनः एकठाँ ओहने थकान मिथिनामे भेन-छन जकब रिरवण हम्बा हतुबी नान करिक थकानी करितुमँ भेठैगये, थकानी करितु थप्रकाशित थछि । थकानकेँ दूब कबरौक हेतु था मजूबकेँ रोजी देरौक हेतु ताहि कान बेनगाइ कि योजना चनाउन गेन जकबा मझूममे हतुबीनान निथेत छथि-

'कम्पनी थजान जान कननको रँनाथ शीन ।
परन को छकाय मैदानमे धवायो है ॥
छेड़त है थइ दाव रँइ । रीच धाय धाय ।
मभेनोग हठाँजात केताजात थइ । है ॥
ताबकी थपावकाव थरँवि देत राव राव ।
चेत गयो ठिकसदाव बेन की उराँग है ॥
कवत है थनोव शोव पीछे कत नगत छोव ।
जोव की धमाक से मशीन की रँइ ।ग है ॥
कम्पसन पहवदाव कोथी सरँ थजरँदाव ।
कोगना भव कवन काव धूथाँसे उँइ ।यो है ॥
राँजा एक रँजन नाग हाथी थम ।
पिकन नाग जैसा जो चहनदाव रैसाधव पायो है ॥
गंगारँकेँ भवन धाव उँतवि गयो हतुव पाव गइ की ।
थजरँकाव करितु यह रँनाया है ॥ ' "

-Gajendra Thakur, editor, Videha (be part of Videha www.videha.co.in -send your WhatsApp no to +919560960721 so that it can be added to the Videha WhatsApp Broadcast List.)

अपन मंतरा editorial.staff.videha@gmail.com पब
पठाड ।

मेथिनी आ मिथिनासँ संरक्षित किछु झूथा सागठः- खान
निकक रिषयमे सूचना editorial.staff.videha@gmail.com केँ
आ मेनसँ पठारौ ।

<http://www.videha.co.in/> ("रिदेह" प्रथम मेथिनी
पाष्किक आ पत्रिका)

<http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> (गंठबनेठपब मेथिनी
भाषाक प्राचीनतम उपस्थिति/ मेथिनीक पहिन रँनांग-
मेथिनी भाषा रँनांगक एग्रीगेठब, ३ जुनाग २००४)

<http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> (गंठबनेठपब मेथिनी
भाषाक प्राचीनतम उपस्थिति/ मेथिनीक पहिन रँनांग-
मेथिनी भाषा रँनांगक एग्रीगेठब, ३ जुनाग २००४)

भानसबिक गाछ जे सन २००० सँ यादुसिठीजपब
दुन <http://www.geocities.com/.../bhalsarik-gachh.html>, <http://www.geocities.com/ggajendra> खादि

निकपब आ अखनो ३ जुनाग २००४ क
पोस्ट <http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> (किछु दिन

नेन <http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> निकपब, सात wayback
machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from

2004 to 2016 - <http://videha.com/> भानसबिक गाछ-प्रथम मेथिनी
रँनांग / मेथिनी रँनांगक एग्रीगेठब) केब कपमे

गंठबनेठपब मेथिनीक प्राचीनतम उपस्थितिक कपमे
रिद्यमान अछि । आ मेथिनीक पहिन गंठबनेठ पत्रिका थिक
जकब नाम रौदमे १ जनरबी २००४ सँ "रिदेह"

पडने । गंठबनेठपव मेथिनीक प्रथम उपस्थितिक यात्रा रिदेह- प्रथम मेथिनी पाष्किक ग्रा पत्रिका धवि पहुँचन खड्डि,जे <http://www.vidaha.co.in/> पव ग्रा प्रकाशित होगत खड्डि । थारँ "भानसविक गाछ" जानरुतु 'रिदेह' ग्रा-पत्रिकाक प्ररुजाक संग मेथिनी भाषाक जानरुतुक एग्रीगेठवक रूपमे प्रयाजु भ२ बहन खड्डि । रिदेह ग्रा-पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA पल्लवमिथिना (धीरेन्द्र प्रेमर्षि) २०३.९ माघे संक्रान्ति- २००३ जनरवी मेथिनीक दोसव गंठबनेठ पत्रिका खड्डि जे ए निंक www.pallavmithila.mainpage.net पव छन रुदा थारँ ग्रा उपनछ्छु ले खड्डि । ग्रा टिप्पणी मात्र गतिहास शुद्धता नेन खड्डि ।

.....

<http://videha-aggregator.blogspot.com/> (मेथिनी भाषा रूनागक एग्रीगेठव)

<http://www.vidaha.com/> (गंठबनेठपव मेथिनी भाषाक सभसँ पुरान उपनछ्छु उपस्थिति/ लोकप्रिय रूनाग- मेथिनी भाषा रूनागक एग्रीगेठव ३. जुनाग २००४ www.gajendrathakur.blogspot.com)

<http://esamaad.blogspot.com/> (पूनम मडन आ प्रियका नाक पहिन मेथिनी नूज पोठन, ९ अगस्त २००४ सँ)

<http://prakarantar.blogspot.com/> (प्रकाशातव मेथिनीक लोकप्रिय रूनाग, फररवी २००३.)

<http://vidyapati.blogspot.com/> (मेथिनीक लोकप्रिय रूनाग, अगस्त २००३.)

<http://www.vidyapati.org/> (मेथिनीक लोकप्रिय रूनाग, अगस्त २००३.)

<http://hellomithila.blogspot.com/> (हेनो मिथिना- धीरेन्द्र प्रेमर्षि, संपादक-प्रकाशिक, कपा ना, संपादन सहयोग, पल्लव, मेथिनी साहित्यिक, ३ मग २००३)

<http://pallav.blogsome.com/> (हेनो मिथिना- धीरेन्द्र प्रेमर्षि, संपादक-प्रकाशिक, कपा ना, संपादन सहयोग, पल्लव, मेथिनी साहित्यिक, ११ मग २००३)

<http://hellomithilaa.blogspot.com/> (मेथिनी नूज पोठन, सितम्बर २००१)

<http://www.hellomithila.com/> (मेथिनी नूज पोठन, सितम्बर २००१)

<http://shampadak.wordpress.com/> (मेथिनी नूज पोठन, जनरवी-फररवी २००४)

<http://www.esamaad.com/> (मेथिनी नूज पोठन, जनरवी-फररवी २००४)

<http://hellomithilaa.wordpress.com/>

<http://premarshi.wordpress.com/> (धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

.....

<http://anchinharakharkolkata.blogspot.com/> (मैथिलीक लोकप्रिय गजनक ब्लाग)

.....

<https://vigyanprasar.gov.in/vigyan-ratnakar/> (रिज्ञान बनोकब)

JNU

<http://sanskrit.jnu.ac.in/maithili/index.jsp>

http://sanskrit.jnu.ac.in/student_projects/lexicon.jsp?lexicon=maithili

.....

ALL INDIA RADIO DOORDARSHAN आकाशवाणी दूरदर्शन

<http://prasarbharati.gov.in/>

<http://newsonair.com/>

<https://doordarshan.gov.in/>

आकाशवाणी मैथिली पोडकास्ट <http://prasarbharati.gov.in/podcast.php?filterlang=Maithili&from=1947-08-15&fromwp=2020-08-29&to=2050-12-31&search=GO>

आकाशवाणी पठना/ दूरदर्शन मैथिली रेजिन न्यूज टेक्स्ट डाउनलोड-1 <http://newsonair.com/RNU-NSD-Audio-Archive-Search.aspx>

आकाशवाणी पठना/ दूरदर्शन मैथिली रेजिन न्यूज टेक्स्ट डाउनलोड-2 <http://newsonair.com/Regional-Text.aspx>

आकाशवाणी दूरदर्शन <http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=282>

आकाशवाणी दूरदर्शन यू ट्यूब चैनल <https://www.youtube.com/channel/UCGdNveEFmv4pPolWiTEMxVA>

आकाशवाणी भागनपुर <http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=359>

आकाशवाणी पूर्णियाँ <http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=256>

आकाशवाणी पटना <http://prasarbharati.gov.in/playersource.php?channel=122>

ALL INDIA RADIO ENGLISH NEWS

ALL INDIA RADIO NEWS ARCHIVE

ALL INDIA RADIO TALKS AND CURRENT AFFAIRS

RAIYA SABHA TV NEWS DISCUSSIONS

SANSAD TV

VIDEHA e-LEARNING YOUTUBE CHANNEL

<https://www.youtube.com/channel/UC4abVKqMj2pDWIAkXiOHp7A>

.....

<http://bramhanews.blogspot.com/> (मैथिली समाचार)

<http://www.mithilakhabar.com/> (नेपालक मैथिली आ पत्रिका)

<http://mithilaneews.com/>

<http://www.maithilaneews.blogspot.com/> (मिथिला आ मैथिलीक समाचारक सागठ)

<http://www.hamargam.in/> (मैथिली न्यूज पोर्टल)

<http://mithiladotcom.blogspot.com/> (मैथिली बाह्यीय दैनिक)
<https://mppdainik.com/> (मैथिल प्रनर्जागवण श्रकाश, मैथिली दैनिक)
<http://mithilasamad.blogspot.com/> (मिथिला समाद, मैथिली दैनिक)
<http://janakpurnews.blogspot.com/> (मिथिला आ मैथिलीक समाचावक सागठ)
<http://www.mithilalok.com/> (मैथिली नृज पोठन)
<http://mithimedia.blogspot.com/> (मैथिली नृज पोठन)
<http://www.mithimedia.com/> (मैथिली नृज पोठन)
<https://mithiladharohar.blogspot.com/> (मैथिली नृज पोठन)
<https://simanchal.com/> (मैथिली नृज पोठन)
<https://maithilijindabaad.com/> (मैथिली नृज पोठन)
.....
<https://kirtinath.blogspot.com/> (कीर्तिनाथ ना रूँग)
<http://ict27novmaithili.blogspot.com/> (जगदीश चन्द्र ठाकुर "अनिल" क रूँग)
<http://brikhesh.blogspot.com/> (रूँशेश चन्द्र नान)
<http://www.chetnasamiti.org/> (चेतना समिति, पठनाक रेससागठ)
<http://shiva-pustak-bhandar.blogspot.com/> (मैथिली पोथी कान्)
<https://mishrarn.blogspot.com/> (लोबरन सान धवि)
<https://rianakpuri.blogspot.com/> (साहित्यपुरी)
<http://bataahmaithil.in/>
<http://maithilpravahika.org/>
<http://ganeshbawra.blogspot.com/>
<http://maithilnews.com/>
<http://anandjhakavitakahani.blogspot.com/>
<http://chaaywala.blogspot.com/>
<http://maithilputr.blogspot.com/>
<http://maithilputramanu.blogspot.com/>
<http://mithilanchalpatrika.blogspot.com/>
<http://mithilakbat.blogspot.com/>
<http://maithilitimesonline.blogspot.com/>
<http://mithilavidehavajitirhut.blogspot.com/>
<http://samadiya.blogspot.com/>

<http://jitumaithili.blogspot.com/>

<http://pratipadamaithili.blogspot.com/>

<http://bhatsimar.blogspot.com/>

<http://maithilirangmanch.blogspot.com/>

<http://www.mithilavaani.blogspot.com/>

<http://www.maithilongsjagat.co.in/>

<http://mithilablog.com/>

<http://www.lahakchahak.com/>

<http://www.jaimithila.com/>

<http://www.daheimuktithila.org/>

<http://mithilavaani.blogspot.com/>

<http://www.chamundanagarpachahi.com/>

<http://kisunsankalplok.wordpress.com/>

<http://www.kisunsankalplok.co.nr/>

<http://maithilongshub.blogspot.com/>

<http://www.rainipallavi.com/>

<https://maithilinesnetwork.com/>

<https://mithilamirror.com/>

<https://www.emithila.in/>

<http://csts.org.in/> (CSTS)

<http://www.samaysaal.com/> (समय सान)

<https://www.maithili.org.in/> (बोशिन चौधरी)

<https://doorvaksata.org/> (मिशन दूरवक्ता)

<http://mithilaksharshikshaabhiyan.in.net/> (मिथिनाम्बर शिक्षा अभियान)

<http://mithilakshar.in/> (मिथिनाम्बर शिक्षा अभियान)

<https://missionmithilakshar.blogspot.com/> (सिम्बल- मिशन मिथिनाम्बर लिपि)

<https://mithilani.in/> (मिथिलानी)

<https://www.maithilmanch.in/> (मैथिल मंच)

<http://madhubani.co.in/>

<http://www.premkumarmallik.com>

<http://apandalan.wordpress.com/>

<http://www.mithilaworld.tk/>

<http://www.mithilachowk.com/>

<http://maithilisongsgeet.blogspot.com/>

<http://rayprabhatbhatt.blogspot.com/>

<http://amitmohanjha83.blogspot.com/>

<https://maithiliswasthyaparicharcha.blogspot.com/> (मैथिनी स्नास्त्य पविचर्चा- बयारक चौधरीक ब्लाग)

<http://maithili-darpan.blogspot.com/> (मैथिनीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://mithilatol.blogspot.com> (मिथिनाठेन मैथिनीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://maithilicinema.blogspot.com/> (मैथिनी फिल्मस)

<http://maithilifilms.blogspot.com/> (मैथिनी फिल्मस)

<http://maithili-drama.blogspot.com/> (रिदेह मैथिनी नाट्य उमेर- रेचन ठाकुरक ब्लाग)

<http://mink.co.cc/> (अ जनकपुर गृज, तवांग मॉडन, मिथिना गन्वामेशन)

<http://www.TeraiNepal.co.cc/> (तवांग नेपाल मिथिना जनकपुर मधेशे लानचान Anytime Anywhere see)

<http://maithilaurmithila.blogspot.com/> (मैथिनक आ मिथिनाक लोकप्रिय ब्लाग)

<https://www.mithiladainik.in/> (मिथिना दैनिक)

<http://www.mithilaamanch.blogspot.com> (मिथिना मंच)

<http://maithilisong.blogspot.com/> (मिथिना आ मैथिनीक समाचारक ब्लाग)

<http://maithilifoundation.blogspot.com/> (मैथिनी फाउन्डेशन)

<http://maithilibhasha.blogspot.com/> (काथप कमनक ब्लाग)

<http://rkjteoth.blogspot.com/> (कपेशे कमार ना "लख"क ब्लाग)

<http://paraati.blogspot.com/> (मैथिनीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://singarhaar.blogspot.com/> (मैथिनीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://vaachik.wordpress.com/> (मैथिनीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://mithilainfo.blogspot.com> (मैथिनीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://mithilasamachar.blogspot.com> (मैथिनीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://pilakhwar.blogspot.com/> (मैथिनीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://desilbayna.blogspot.com/> (मैथिनीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://maithilynija.blogspot.com/> (मैथिनीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://gaam-ghar.blogspot.com/> (मैथिनीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://mithila-mihir.blogspot.com/> (मैथिनीक लोकप्रिय ब्लाग)

<http://www.maithilekhaksangh.blogspot.com/> (मेथिनी लेखक संघक जानसुन)

<http://www.maithili.co.uk/> (मिथिनी कलचवन आर्गेनागजेशन, यू.के.)

<http://minapjanakpur.org/> (मिनाप, जनकपुर)

<http://www.airdarbhanga.org/> (आकाशवाणी दरभंगाक सागठ)

<http://mithilangan.org/> (मिथिलगनक सागठ)

<http://www.desilbayana.com/> (देसिन रयना, हदवारौद)

<http://www.vmyin.in/> (विद्यपति मेथिन हरा मंच)

<http://www.jaimithila.com/> (मिथिनाक सगुता, संस्कृति, विभूति, गीत-संगीत आ रूत बास जानकारीक लेन)

<http://sobhagamithilatv.com/> (सोभागा मिथिना- पहिन मेथिनी चैनल)

<http://kashyap-mithila.blogspot.com/>

<https://kashyapartschool.wordpress.com/> (प्रफुल्ल कयाव कथप आ शिरीनाक सागठ)

<http://mithilapaintingtraining.blogspot.com/>

<http://dularuababumaithilifilm.blogspot.com/>

<http://senuraklaajaimithilifilm.blogspot.com/>

<http://maithlivideosongs.blogspot.com/>

<http://kalikantjhabuch.org/> (कानी कति ना "रूच")

<http://saketanands.blogspot.com/> (साकेतानन्दजीक जानरूत)

<http://gunjang.blogspot.com/> (गुंजनजीक जानरूत)

<http://darihare.blogspot.com/> (श्याम दरिहरक जानरूत)

<http://deoshankarnavin.blogspot.com/> (देरशिकव नरीनक जानरूत)

<http://www.udayanarayana.com/> (बचिरेताक सागठ)

<http://www.indianembassy.org.np/> (भारतीय दूतारास लेपान)

<http://www.purvottarmaithilsamaj.com/> (पूर्वोत्तर मेथिन समाज)

<http://www.purvottarmaithil.blogspot.com/> (मिथिना सांस्कृतिक समन्वय समितिक त्रैमासिक पत्रिका)

<http://apanmithladhaam.blogspot.com/>

<http://maithilikavita.blogspot.com/>

<http://pankajjha23.blogspot.com/>

<http://maithili-haiku.blogspot.com/>

<http://manak-maithili.blogspot.com/>

<http://mithilauday.org/>

<http://dsal.uchicago.edu/lsi/> (Linguistic Survey of India, Gramophone recordings)

<http://dsal.uchicago.edu/lsi/taxonomy/term/1718> (Linguistic Survey of India, Gramophone recordings, Maithili)

<http://music2.cooltoad.com/music/category.php?id=10576>

<http://maithiliacademy.org/>

<https://maithiliacademybihar.org/> (मैथिली अकादमी, पठना)

मैथिली भोजपुरी अकादमी, दिल्ली

<http://artandculture.delhigovt.nic.in/wps/wcm/connect/doi-art/Art+Culture+and+Language/Home/Maithili-Bhojpuri+Academy/>

<http://maithili.sourceforge.net/>

<http://ansiss.org/>

<http://fedoraproject.org/>

<https://fedorahosted.org/fuel/wiki/fuel-maithili>

<http://l10n.gnome.org/teams/mai>

<http://translate.fedoraproject.org/languages/mai>

<http://www.biharlokmanch.org/> (मिथिला-मैथिली पोथी अलनागन कवनू)

<http://www.biharlokmanch.org/mithila-products-online.php> (Buy Mithila-Maithili books online)

<http://mithila-haat.com/> (Buy Mithila-Maithili books/ other materials online)

<http://www.antikaprakashan.com/> (अंतिका प्रकाशनक सागठ- मैथिली प्रकाशक)

<https://shashiprakashan.blogspot.com/> (शशि प्रकाशन- - मैथिली प्रकाशक)

<https://pallavipublication.blogspot.com/> (पल्लवी प्रकाशन- - मैथिली प्रकाशक)

<http://www.navarambh.com/> (नराराम- - मैथिली प्रकाशक)

<http://www.gorkhapatra.org.np/>

<http://www.sajha.org.np/>

<http://www.kantipuronline.com/>

<http://mithilahyd.org/>

<http://www.jyoticonsultant.com/> (मैथिलीक लोकवी डाठ काम)

<http://www.mithilamanthan.com/>

<http://www.brandbihar.com/>

<http://www.biharbrains.org/>

<http://maithilijokes.blogspot.com/>

<http://www.rdo91fm.blogspot.com/>

<http://www.kfm961.com/> (हेला मिथिला कार्यक्रम प्रहक शनिके लेपानी समयानुसार बाति १.३० रजेसँ ११ रजेधरि आ बाजनीतिक रिषयरसुपब केन्द्रित चौरैठिया कार्यक्रम प्रहक सोमके बाति १० सँ ११ रजेधरि प्रसारण)

<http://www.radiokantipur.com/> (हेला मिथिला कार्यक्रम श्रृंखला शनिर्के लेपानी समयावसाव बाति १.३० रजेसँ ११ रजेधवि आ बाजनीतिक रिषयरसुपव केन्द्रित चोरठिया कार्यक्रम श्रृंखला सोमके बाति १० सँ ११ रजेधवि प्रसावण)

<http://www.jumpty.com/en/channel/nepal1/> (लेपान १ पी.री.-जसुपी पी.री. मेथिली कार्यक्रम सूचना)

<http://janakifm.org.np/> (जानकी एफ.एम., मेथिली समाचार रेडियो)

<http://www.mithilaradio.com/> (मेथिली रेडियो)

<http://www.youtube.com/user/janakifm> (जानकी एफ.एम., मेथिली समाचार रेडियो Youtube channel)

<http://www.radiomithila.org/> (मेथिली रेडियो)

<http://www.appanmithila.org/> (रेडियो अप्पन मिथिला १४.४ MHZ)

<http://www.janakpurtoday.com.np/>

<http://madanpuraskar.org/>

<http://www.madheshuk.org/> (एसोशिएशन अफ लेपानी मधेसीज गन यू.के.)

<http://www.mithilaart.com/> (श्रीमति प्रभा नाक सागठ)

<http://www.mithilavihar.com/>

<http://www.sugatisopan.com/>

<http://www.maithilsamaj.org.in/>

<http://www.maithilsamaj.com/>

<http://www.janakpurcity.com/>

<http://www.janakpur.com.np/>

<http://home.att.net/~maithils/>

<http://shyamprakashjha.com/>

<http://ramanathjha.com/>

<http://www.ramajha.com/>

<http://sudhakar.co.in/maithili>

<http://www.maithils.net/>

<http://www.getpredictiononline.com/>

<http://www.bihartimes.com/>

<http://www.bihar.ws/>

<http://www.patnadaily.com/>

<http://www.krraman.blogspot.com/>

<http://www.adi-maithili-kavita.blogspot.com/>

<http://www.mithilasevasamiti.blogspot.com/>

<http://www.jankitoday.blogspot.com/>

<http://opjha.blogspot.com/>

<http://chitthajagat.in/> (देरनागरी निपिक बंागक एहीगैठेब)

<http://mailorang.blogspot.com/> (मैलोरबंग नाँठ सञ्चक बंाग)

<http://mailorang.in/> (मैलोरबंग)

<http://vandanageet.blogspot.com/>

<http://www.darbhangaraj.blogspot.com/>

http://mithila_samachar.tripod.com/mithilasamachar/ (मिथिना खाँ मैथिनीक समाचारक सागठ)

<http://www.cilcorpora.net/maisam.htm>

<http://www.ildc.in/Maithili/Mlindex.aspx> (मैथिनी खोजाब खाँ फाँल्ट)

<http://www.mithilaarts.com/>

<http://www.mithilapainting.org/>

<http://www.maithili.net/> (मिथिना-मैथिन-मैथिनीक लोकप्रिय सागठ)

<http://www.mithilaonline.com/> (मिथिना-मैथिन-मैथिनीक लोकप्रिय सागठ)

<http://www.onlinemithila.in/> (मिथिना-मैथिन-मैथिनीक लोकप्रिय सागठ)

<http://www.nnl.gov.np/>

<http://www.nepalacademy.org.np/>

<http://www.karnagoshthi.org/>

<http://surmasti.com/>

<http://www.maithiliworld.com/>

<http://www.mithila-museum.com/aboutMM/Eindex.html>

<http://www.tribhuvan-university.edu.np/>

<http://www.swastifoundation.com/> (स्वस्ति फाँल्टेशनक सागठ)

<http://foundationsaarcwriters.com/>

<http://www.opmcm.gov.np/>

<http://www.moe.gov.np/> (नेपाल सबकाबक सागठ)

<http://lnmu.bih.nic.in/>

<http://gov.bih.nic.in/> (बिहार सबकाबक सागठ)

<http://www.india.gov.in/>

<http://rajbhasha.nic.in/>

<http://www.hindinideshalaya.nic.in/>

<http://themithila.tripod.com/>

<http://www.mithilaconnect.com/>
<http://www.esabha.net/> (मैथिल रिवाहक सागठ)
<http://www.maithilvivah.com/> (मैथिल रिवाहक सागठ)
<http://www.kanyadan.net/> (मैथिल रिवाहक सागठ)
<http://www.maithilbrahminvivahbandhan.org/> (मैथिल रिवाहक सागठ)
<http://www.mithilashaadi.com/> (मैथिल रिवाहक सागठ)
<http://www.kalyanifoundation.org/>
<http://www.madhubani.com/>
<http://www.janakpur.org/>
<http://www.darbhangafriends.com/>
<http://www.hindisansthan.org/>
<http://www.biharassociation.net/>
<http://www.nationallibrary.gov.in/> (नेशनल नागरेवी कानकाता)
<http://dpl.gov.in/> (दिल्ली परिनक नागरेवी)
<http://www.connemrapubliclibrarychennai.com/> (कानेमावा परिनक नागरेवी)
<http://rrrf.nic.in/> (बाजा वाम मोहन बाय नागरेवी फाउण्डेशन)
<http://www.sahitya-akademi.gov.in/> (साहित्य अकादमीक सागठ)
<http://www.nbtindia.org.in/> (नेशनल बुक ट्रस्टक सागठ)
<http://www.csuchico.edu/anth/mithila/>
<http://web.mac.com/nadiagrimm/iWeb/JWDC/Mithila%20Art%20.html>
<http://www.southasianist.info/india/mithila/index.html>
<http://www.mithilalive.com/>
http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=mai
<http://linguistlist.org/forms/langs/LLDescription.cfm?code=mai>
<http://www.languageshome.com/English-Maithili.htm>
<http://www.rosettaproject.org/archive/mai>
<http://www.nepal.gov.gov.np/>
<http://maithili-mp3-songs.folkmusicindia.com/>
<http://www.ciil.org/> (भारतीय भाषा संहानक सागठ)
<http://www.ciilibrary.org/>
<http://www.lisindia.net/Maithili/Maithili.html>

<http://videha-audio.blogspot.com/>

रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ङा पत्रिका रीडियो आर्काइव

<http://videha-video.blogspot.com/>

रिदेह प्रथम मैथिली पाष्किक ङा पत्रिका मिथिला चित्रकला, आधुनिक कला आ चित्रकला

<http://videha-paintings-photos.blogspot.com/>

रिदेह ङा-पत्रिकाक सब्ठा प्रवान अर्क Videha e journal's all old issues

<http://sites.google.com/a/vidaha.com/vidaha/>

रिदेह ङा-पत्रिकाक पहिन ३.० अर्क

<https://sites.google.com/a/vidaha.com/vidaha-archive-part-i/>

रिदेह ङा-पत्रिकाक ३.०म सँ १४९ म अर्क

<https://sites.google.com/a/vidaha.com/vidaha-archive-part-ii/>

रिदेह ङा-पत्रिकाक १३.०म आ आर्गाक अर्क

<https://sites.google.com/a/vidaha.com/vidaha-archive-part-iii/>

मैथिली पोथी डाउनलोड Maithili Books Download

<http://sites.google.com/a/vidaha.com/vidaha-pothi>

मैथिली अडियो सँकनन Maithili Audio Downloads

<http://sites.google.com/a/vidaha.com/vidaha-audio>

मैथिली रीडियोक सँकनन Maithili Videos

<http://sites.google.com/a/vidaha.com/vidaha-video>

मिथिला चित्रकला/ आधुनिक चित्रकला आ चित्र Mithila Painting/ Modern Art and Photos

<http://sites.google.com/a/vidaha.com/vidaha-paintings-photos/>

सगव बाति दीप जवय

<http://sagarraatideepjaray.blogspot.com/>

<http://sagarraatideepjaray.wordpress.com/>

रिदेह मैथिली क्विज :

<http://videhaquiz.blogspot.com/>

रिदेह मैथिली जानरुत एशीगेठव :

<http://videha-aggregator.blogspot.com/>

रिदेह मैथिली साहित अङ्ग्रेजीमे अनूदित

<http://madhubani-art.blogspot.com/>

रिदेहक पूर्-कप "भानसबिक गाड" :

<http://gajendrathakur.blogspot.com/>

रिदेह अडेकल :

<http://videha123.blogspot.com/>

रिदेह फागल :

<http://videha123.wordpress.com/>

Maithili Sign Language- पहिन मैथिनी संकेत निपि ब्लाग

<https://maithili-sign-language.blogspot.com/>

रिदेह ब्राह्मी- ब्राह्मी निपिमे मैथिनीक पहिन ब्लाग

<https://maithili-brahmi.blogspot.com/>

रिदेह खरोष्ठी- खरोष्ठी निपिमे मैथिनीक पहिन ब्लाग

<https://maithili-kharoshthi.blogspot.com/>

रिदेह कैथी निपिमे- मैथिनीक कैथी निपिमे पहिन ब्लाग

<https://maithili-kaithi.blogspot.com/>

रिदेह नेराइ १ निपिमे- मैथिनीक नेराइ १ निपिमे पहिन ब्लाग

<https://maithili-newari.blogspot.com/>

रिदेह आ.प.ए. निपिमे- मैथिनीक आ.प.ए.मे पहिन ब्लाग

<https://maithili-ipa.blogspot.com/>

रिदेह- उर्दू नसुनिक निपिमे मैथिनीक पहिन ब्लाग

<https://maithili-urdu.blogspot.com/>

रिदेह- तिब्बती निपिमे मैथिनीक पहिन ब्लाग

<https://maithili-tibetan.blogspot.com/>

रिदेह: सदेह : पहिन तिवहता (मिथिनांफव) जानरुत (ब्लाग)

<http://videha-sadeha.blogspot.com/>

रिदेह:ब्रेन: मैथिनी ब्रेनमे: पहिन ब्रेन रिदेह द्वावा

<http://videha-braille.blogspot.com/>

रिदेह गुणन-शुप

<https://groups.google.com/g/videha>

गजेन्द्र ठाकुर गडेकर

<http://gajendrathakur123.blogspot.com>

लेना कुठका

<http://mangan-khabas.blogspot.com/>

Videha Radio रिदेह रेडियो:मैथिनी कथा-करिता आदिक पहिन पोडकास्ट सांघ

<http://videha123radio.wordpress.com/>

<http://videha.listen2myradio.com/>

रिदेह मैथिनी नाट्य उमेर

<http://maithili-drama.blogspot.com/>

समदिया

<http://esamaad.blogspot.com/>

मैथिली फिल्मस

<http://maithilifilms.blogspot.com/>

मैथिली हागकु

<http://maithili-haiku.blogspot.com/>

मानक मैथिली

<http://manak-maithili.blogspot.com/>

बिहनि कथा

<http://bihanikatha.blogspot.com/>

मैथिली करिता

<http://maithili-kavita.blogspot.com/>

मैथिली कथा

<http://maithili-katha.blogspot.com/>

मैथिली समालोचना

<http://maithili-samalochna.blogspot.com/>
Maithili Literature in English

<http://madhubani-art.blogspot.com/>

तिवहता- कैथी फांठ/ मैथिल ब्रह्मण्डक पञ्जी आधाबित गतिहास

https://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/handle/2027.42/110341/pandey_1.pdf?sequence=1 (उत्तव-बिहाबक मैथिल ब्रह्मण्डके जाति)

<https://www.unicode.org/L2/L2009/09329-maithili.pdf> (यूनिकोड तिवहता फांठ नेन आरेदन ३० सितम्बर २००९- बिदेहक सहयोग)

<https://www.unicode.org/L2/L2011/11175r-tirhuta.pdf> (यूनिकोड तिवहता फांठ नेन आरेदन ३. मञ्ज २०११- बिदेहक सहयोग)

<http://www.tirhotalipi.4t.com/> (देरनागरी-तिवहता फांठ- रेस्पुर्न आधाबित)

<http://www.anujha.co.cc/> (देरनागरी यूनिकोड आधाबित तिवहता फांठ-मिथिला)

"बिकीपीडिया"मे मैथिली

<http://translatewiki.net/wiki/Project:Translator>

http://meta.wikimedia.org/wiki/Requests_for_new_languages/Wikipedia_Maithili

<http://translatewiki.net/wiki/Special:Translate?task=untranslated&group=core-mostused&limit=2000&language=mai>

<http://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/mai>

<http://translatewiki.net/wiki/MediaWiki:Mainpage/mai>

अतिम पाठ सागठ बिकी मैथिली प्रोजेक्टके अछि । एहि निक सब पब जा कय प्रोजेक्टके आगाँ रूँ ।ड ।

यूनिकोड तिवहता फांठ, "बिकीपीडिया"मे मैथिली आ आरु मैथिली "गूगल ट्रांसलेट"मे सेहो । अछिना नञ्च "अमेजन अनेक्सा"

गूगल ट्रांसलेट

गूगल ट्रांसलेटके निक

<https://translate.google.com/?sl=en&tl=mai&op=translate>

গুগল ট্ৰান্সলেটকৈ খাব পুঠি কবৰীক খগতা ছৈ তগ লেন খগিনা কাজ খহ ৷ বহন ছী:

<https://translate.google.com/about/contribute/>

[Crowdsourcing Maitthili Community](#)

[Please fill the form](#)

Next Step

Download the Crowdsourcing app from android play store and start contributing or go to web on the following link for contributing:

<https://crowdsourcing.google.com/about/>

Crowdsourcing by Google is a gamified platform that empowers users to directly train Google's artificial intelligence systems and make Google products work equally well for everyone, everywhere.

শ্ৰীবস্তু:

ৱিকিপিডিয়া ০১ ফেব্ৰুৱাৰী ২০০৮ নিক

<https://books.google.co.in/books?id=VC-BD5Ad6z4C&lpg=PA1&pg=PA1#v=onepage&q&f=false> (মৈথিলী দেৱনাগৰী)

<https://books.google.co.in/books?id=cTezCU59bjwC&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false> (মৈথিলী তিবহতা)

<https://books.google.co.in/books?id=3zKudz6wAO8C&lpg=PP1&pg=PP1#v=onepage&q&f=false> (মৈথিলী ব্ৰেইন)

গুগল ট্ৰান্সলেট ২৩ জুন ২০১১ক নিক

<https://www.facebook.com/groups/videha/permalink/138489416229195/>

গুগল ট্ৰান্সলেটৰ ঠুনমে

"বিহাৰী" ভাষাক বদনামে মৈথিলী লেন খনগ ট্ৰান্সলেটৰ ঠুন ব্ৰেইনক আৱেদন বিদেহক সদাশ্ৰুণ দ্বাৰা দেন গেন খছি । খপন যোগদান গুগল ট্ৰান্সলেট লেন কক,

খা কএন সম্পাদন বদনৰী কান কাৰী মে (খগ্ৰেজীমে) "বিহাৰী" নামা কোনো ভাষা লৈ হেৰীক চৰ্চা কক । ঐ নিকপব খব্ৰাদ কক,

গুগল একাউণ্টৰ নগ গন কেনাক বাদ ।

<http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseProject>

<http://www.google.com/transconsole/giyl/chooseActivity?project=gws&langcode=bh> (link closed)

মিথিনাক্ষৰ (তিবহতা) ফাণ্ট লেন আৱেদন ৩০ মিতম্বৰ ২০০৯ খা ফেব্ৰুৱাৰী মসৌৰিত আৱেদন ৩ মজা ২০১১ কৈ শ্ৰী খম্বন পাক্ষয় দ্বাৰা দেন গেন খা দনু ব্ৰেই ঐমে বিদেহক সহযোগক বৰ্ণন লেন । ১১ জুনকৈ শ্ৰী খম্বন পাক্ষয় একব স্ৰষ্টিক সূচনা বিদেহক ফেসবুক হুপপব দেননি । খাৰ গ ফাণ্ট ব্ৰেই ক২ তেয়াব খছি খা নীচাক নিকপব ডাউনলোড লেন উপনছ খছি ।

তিবহতা, লেৱাৰী খা ক্ৰেখী ফাণ্ট ডাউনলোড [Google's Noto Fonts project/ GitHub](#)

তিবহতা ফাণ্ট	ক্ৰেখী ওপীক	ক্ৰেখী প্ৰীক	লেৱাৰী ওপীক	লেৱাৰী প্ৰীক
-----------------	----------------	-----------------	----------------	-----------------

<https://fonts.google.com/> (Google Open Fonts download)

[Tirhuta Offline Keyboard download](#)

[Keyman Tirhuta/ Vedic Devanagari Keyboards Download](#)

<https://malarproject.gitlab.io/tirhuta> (Tirhuta Keyboard Online)

https://keymanweb.com/?_ga=2.7155890.1818820209.1675749426-2042013574.1675749426#mai-tirh.Keyboard-tirhuta

https://keymanweb.com/?_ga=2.241635586.1818820209.1675749426-2042013574.1675749426#mai-tirh.Keyboard-malar-tirhuta

<https://aksharamukha.appspot.com/converter> (Script/ Website Converter)

<https://aksharamukha.appspot.com/keyboards> [Input (IME)]

<https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts> (fonts- opensource)

<https://www.cdac.in/> (Tirhuta/ Unicode Typing Tool)

খমেজন খলেকা মৈথিলী (শীয়া...)

কিছ মৈথিলী ৱিকিপিডিয়া পেজক নিক:

বিদেহ (পত্ৰিকা) <https://mai.wikipedia.org/s/kgv>

গণ্টবনেটক সমাবমে মৈথিলী ভাষা <https://mai.wikipedia.org/s/s6h>

ভানসবিক গাছ <https://mai.wikipedia.org/s/ipm>

বিদেহ <https://mai.wikipedia.org/s/ie1>

রিদেহক ফেসবুক ভর্সন <https://mai.wikipedia.org/s/iu1>

রিদেহ সন্মান <https://mai.wikipedia.org/s/jc2>

রিদেহ ঞ্কার্গভ <https://mai.wikipedia.org/s/jc0>

রিদেহ মিথিনা বনে <https://mai.wikipedia.org/s/jc3>

রিদেহ মিথিনাক খোজ <https://mai.wikipedia.org/s/jc4>

রিদেহ সূচনা সর্পক ঞ্ঘষণ <https://mai.wikipedia.org/s/jc5>

শ্রুতি প্রকাশন <https://mai.wikipedia.org/s/iu7>

ঞনচিন্হাব ঞ্খব <https://mai.wikipedia.org/s/ion>

মৈথিনী গজন <https://mai.wikipedia.org/s/idz>

মৈথিনী বান গজন <https://mai.wikipedia.org/s/iex>

মৈথিনী ভঞ্ি গজন <https://mai.wikipedia.org/s/if1>

.....

কিঙ মৈথিন সোখী, ঞ্জিযো-রীডিযো, কন্য্রতি/ য় ঙ্ঠুর ঙ্ঠন ডাউনলোড সার্গঠ (ওপন সোর্স)

[NCERT BHASHA SANGAM](#)

[NCERT \(Maithili-English-Hindi Conversations\)](#)

[মৈথিনী-হিন্দী রাতলিপ \(৩ ঘণ্টা\)](#)

[মৈথিনী \(মৈথিনী সঙ্কত ভাষা সহিত- মৈথিনীমে পহিন রেব\)](#)

https://www.youtube.com/@videha_ejournal

<https://youtu.be/TebuC-lrSs8>

<https://ncert.nic.in/bs-2021.php>

[SAHITYA AKADEMI](#)

<http://sahitya-akademi.gov.in/publications/e-books.jsp>

<http://sahitya-akademi.gov.in/general/Digitalbooks.jsp>

[CIIL](#)

<http://corpora.ciil.org/maisam.htm>

[ঞথিযাসন \(বমানন্দ ঞা বম্ণা\)](#)

<http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI1.pdf>

[জ্খায়ন কনকনী- মহেন্দ](#)

<http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI2.pdf>

[প্রব্ধ সঙ্হ- বমানাথ ঞা \(বী.পী.এস.সী. সিনেরঁস\)](#)

<http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI3.pdf>

[স্জন কেব দীপ পর্ব- স্ কেদাব কানন ঞা ঞবরিন্দ ঠাফব](#)

<http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI4.pdf>

[মৈথিনী গন্ড সঙ্হ- স্ শেনেন্দ মোহন ঞা](#)

<http://corpora.ciil.org/pdf/maidhilipdf/MAI5.pdf>

[ARCHIVE.ORG](#) (রিজযদের ঞা)

https://archive.org/details/vijay_deo_iha

Videha Maithili eBooks/ eJournals/ Video Archive

<http://videha.co.in/archive.htm>

IGNCA

<http://ignca.nic.in/coilnet/mithila.htm>

<http://ignca.nic.in/coilnet/kalyani.htm> (MAITHILI ENGLISH DICTIONARY)

मिथिला दर्शन

<https://mithiladarshan.com/> (online pdf of Maithili journal)

तीव्रज्ञ

https://archive.org/details/@teerbhukti_journal

OLE NEPAL's E-PUSTAKALAYA (<https://pustakalaya.org/en/>)

पौथीक लिंक

आर्ग.जी.एन.सी.ए.- ए.एस.आर्ग. <https://ignca.gov.in/divisionss/asi-books/>

https://ignca.gov.in/Asi_data/16612.pdf (History of Navya-Nyaya in Mithila)

https://ignca.gov.in/Asi_data/42365.pdf (Studies in Jainism and Buddhism in Mithila)

https://ignca.gov.in/Asi_data/63227.pdf (Mithila in the Age of Vidyapati)

https://ignca.gov.in/Asi_data/64994.pdf (Cultural Heritage of Mithila)

https://ignca.gov.in/Asi_data/72754.pdf (Mithila under the Karnatas)

ए.एस.आर्ग.अखेज्जी https://tspasibhopal.nic.in/assets/pdf/publication/temples_of_mithila_english.pdf

ए.एस.आर्ग.हिन्दी https://tspasibhopal.nic.in/assets/pdf/publication/temple_of_mithila_hindi.pdf

मैथिली साहित्य संस्थान <https://www.maithilisahityasansthan.org/resources>

दर्शनीय मिथिला (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

[Brochure 1](#) (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

[Brochure 2](#) (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

[Brochure 3](#) (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

[Brochure 4](#) (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

[Brochure 5](#) (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक)

<https://bloomlibrary.org/language:mai> (ब्लूम नागब्रैरी मैथिली)

अरिपन फाउण्डेशन (<http://www.aripanafoundation.org/>)

PRATHAM BOOKS MAITHILI STORYWEAVER

https://www.youtube.com/playlist?list=PLAT74nNc2fmYaW29mRVAIgzRq63_9zWbI (मैथिली आडियो बूक)

<https://www.youtube.com/channel/UCE1HEUJEzc-NUbMsHzkHLw> (विदेह मैथिली-अखेज्जी ठाँकिंग बीड-अनाड्ड आडियो बूक आ संगमै मैथिली संकेत भाषा- दून् मैथिलीमे पहिन रेव)

<https://bloomlibrary.org/player/Wcf6zr5CoF> (मसाङ्ग केव पबिर्त्तनकावी बरेका)
<https://bloomlibrary.org/player/p3sHdYBgiT> (चनु रम त ठाँक छी ले !)
<https://bloomlibrary.org/player/f19pSdhGMo> (एकठौ नीक दिन)

<https://bloomlibrary.org/player/b2l5wesxCp> (घब सभ)
<https://bloomlibrary.org/player/dAzC0Fubt7> (की खलँ ई चिह्न सभके देखने छी ?)

पौथी डाँठ कऱम

<https://store.pothi.com/browse/free-ebooks/?language=Maithili>

I LOVE MITHILA

<https://www.ilovemithila.com/maithili-books-pdf-free-download/> (पौथी डाउनलोड लिंक)

<https://www.ilovemithila.com/> (online maithili journal)

<https://maithili.com.np/> (owner I Love Mithila)

प्यारे मैथिन

<https://www.youtube.com/channel/UCq30Llck2tNw8BI4t8ijzOg> (प्यारे मैथिन चैनल- किवण चौधरी आ संगीता खानन्द- मैथिलीक सभसँ लोकप्रिय यु ट्यूब चैनल)

<https://www.youtube.com/@mithirangloktarang677> (मिथिर्बग लोक तर्बग)

<https://www.youtube.com/MithilaChapter> (मिथिना चैप्टर)

<https://www.youtube.com/soumyajha> (खिसा-पिहानी लेना बुठैका लेन)

<https://www.youtube.com/@maithilirangmanch9536> (मैथिनी बंगमच)

<https://www.youtube.com/@kokilmanch4330> (कोकिल मंच)

<https://www.youtube.com/@MithilaDarshan> (मिथिना दर्शन)

<https://www.youtube.com/@neelammaithili> (नीलम मैथिनी)

<https://www.youtube.com/@maithiliganga4714> (मैथिनी गंगा)

<https://www.youtube.com/@UdayaSingh> (बह कइस, नचिकेत)

<https://www.youtube.com/@kunjibiharimithilaratna> (कुंज बिहारी)

<https://www.youtube.com/@RAMBABUJHA> (बाम बाबू भा)

<https://www.youtube.com/@VJEntertainments008> (बी. जे., बिकास भा)

<https://www.youtube.com/c/ilovemithila> (आंग नर मिथिना)

<https://www.youtube.com/@rainipallavi> (बजनी पल्लवी)

<https://www.youtube.com/@PoonamMishra> (पूनम मिश्री)

<https://www.youtube.com/@ranjanaihasangeetdivyam2908> (बजना भा)

<https://www.youtube.com/@julijhaofficial8057> (जूनी भा)

<https://www.youtube.com/@maithilithakur> (मैथिनी ठाकुर)

जानकी एफ.एम समाचार

<https://www.youtube.com/user/Janakim/videos> (जानकी एफ.एम समाचार)

Videha e-Learning

<https://www.youtube.com/channel/UC4abVKqMj2pDWIAkXiOHp7A>

संघ लोक सेवा आयोग/ रिहाब लोक सेवा आयोगक परीक्षा जेन मेथिली (खनिरार्य आ अँटिक) आ खान अँटिक रिषय आ सामान्य ज्ञान (अंग्रेजी माध्यम) हेतु सामिथी [एन.टी.ए.- यू.जी.सी.-लेट-मेथिली जेन सेहो]

.....

<http://www.youtube.com/user/ggajendra71>(रिदेह)

<https://www.youtube.com/gunjanshree>

<http://www.youtube.com/user/Maithilnews>

<http://www.youtube.com/user/jitumaithil> (जितेन्द्र मा, जनकपुर)

<http://www.youtube.com/user/sobhagya8> (सौभाग्य मिथिला)

<http://www.youtube.com/user/rainipallavi> (बजनी पन्नरी)

<http://www.youtube.com/user/bhaskaranjha> (भास्कर मा)

<http://www.youtube.com/user/mahakalijha>

<http://www.youtube.com/user/karia1885>

<http://www.youtube.com/user/omuniv>

<http://www.youtube.com/user/sumankumar137>

<http://www.youtube.com/user/gvansija>

<http://www.youtube.com/user/bclalan>

<http://www.youtube.com/user/gareri1986>

<http://www.youtube.com/user/avinashjha84>

<http://www.youtube.com/user/chandankumarjha1>

<http://www.youtube.com/user/maiorang>

<http://www.youtube.com/user/chandanmishra2010>

<http://www.youtube.com/user/nirmaana>

<http://www.youtube.com/user/Janakifm1>

http://www.youtube.com/watch?v=XpSuVHtbaQ8&feature=mfu_in_order&list=UL

<http://www.youtube.com/user/gxcng>

<http://www.youtube.com/user/gautamkrishna85>

<http://youtu.be/3i30G5Nf3v8>

<http://youtu.be/slnxSe-ckmo>

<http://www.youtube.com/user/jitmohanjha>

<http://www.youtube.com/user/MiTInPNN>

<http://www.youtube.com/watch?v=-9KaC8ij9t4>

<http://www.youtube.com/user/luvvivek2k7>

<http://www.youtube.com/user/bindassatyandra>

<http://www.youtube.com/user/rustymind1>

<http://www.youtube.com/user/MrDeveshKarna>

<http://www.youtube.com/user/rambabushah>

<http://www.youtube.com/user/mukeshjha84>

<http://www.youtube.com/user/Mauahi>

www.youtube.com/user/MrBasantjha

<http://www.youtube.com/user/themadan>

<http://www.youtube.com/user/sentukhu>

<http://www.youtube.com/user/yarowjha>

<http://www.youtube.com/user/mkoxp>

<http://www.youtube.com/user/luvvick21>

<http://www.youtube.com/user/njyclubashok>

<http://www.youtube.com/user/MrRamkisor>

<http://www.youtube.com/user/pratyushsangita/>

<http://www.youtube.com/user/hellomithilaa>

<http://www.youtube.com/user/mariyoshi>

<http://www.youtube.com/user/dearshantanu/>

www.youtube.com/user/RajuPrasadRajbanshi

www.youtube.com/user/premarshi

<http://www.youtube.com/user/Dhipre> (धीरेन्द्र प्रेमर्षि)

<http://www.youtube.com/user/TheShubhaprabhat>

<http://www.youtube.com/user/njyclubashok>

<http://www.youtube.com/user/mithilaconnect>

<http://www.youtube.com/user/NAYAKSAURABH80>

<http://www.youtube.com/user/Rabindra888>

<http://www.youtube.com/user/uday88mandal>

<http://www.youtube.com/user/nimesdeath>

<http://www.youtube.com/user/pawanks6102>

<http://www.youtube.com/user/sahayogee>

<http://www.youtube.com/user/sunilkumarpawan>

<http://www.youtube.com/user/vidhuk>

http://www.dailymotion.com/video/xjophq_documentary-kosi-katha_shortfilms#from=embed

<http://blackbuddhas.com/>

<http://youtu.be/CPwpkn5YI1I>

अपन मंतरा editorial.staff.vidaha@gmail.com पब पठाउ ।

रिदेह मिथिनाक खोज

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिली पाम्फिक ज्ञा पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिली पाम्फिक ज्ञा पत्रिका नर थक देखरौक नेन पृष्ठा सभकेँ विहेशे कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

प्रस्तुत खडि रिदेह, मिथिना, तीवन्तुजि आ तिबहक नामसँ रिखात रतमान भावत आ नेपानमे पसवन माठिक प्राचीन आ नर स्थापन, चित्राकित खभिनेख आ मूर्तिकनाक एकठाँ छोट संग्रह। ए संग्रहकेँ पूर्ण कवरौक हेतु खपन रतमूना संग्रह editorial.staff.videha@gmail.com केँ पठाँ। आकाङ्गिक सराधिकार बचनाकार, सम्वन्धित फोर्गेग्रहव आ संग्रहकतकि नगमे छन्हि। फोर्गे सभ पठेरौ नेन धन्यवाद पाठकगण। साभाव। रिशेष रिखण देखरौ नेन किनक कक, **दर्शनीय मिथिना, Brochure 1, Brochure 2, Brochure 3, Brochure 4, Brochure 5 (मैथिली साहित संस्थान निक), IGNCASI (Cultural Heritage of Mithila – search keyword Mithila), Temple Survey Project ASI – English आ Hindi** . पूर्ति: खरारसायिक उद्गथ आ मात्र एकेडमिक प्रयोग नेन।

तुरनेश्वरी
भगरतीपुव
(Madhubani,
Bihar) रौह
तावा सँ समानता
नाकमे हलन
देखू

सूर्य भगरतीपुव
(Madhubani
Bihar)

रिङ्गु भगरतीपुव
(Madhubani,
Bihar)

दुर्गा, पोखबिसँ
भेठन, ओतहि

हवद्दाव मन्दिर
घनश्यामपुव

रहेवी मन्दिर
(रजावस
दक्षिण)मे
स्थापित

गौरीशंकर, जमथवि, हठी
रानी, मधुरनी

गौरीशंकर, जमथवि, हठी
रानी, मधुरनी

रागसी-
रसैठी, खवबिया मिथिनाम्बर
तामनेथ

(दवडंगा)-
चोवि भड गेन

गौरीशंकर, जमथवि, हठी
रानी, मधुरनी

गौरीशंकर, जमथवि, हठी
रानी, मधुरनी

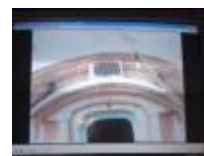
रागसी-
रसैठी, खवबिया मिथिनाम्बर
तामनेथ

गौरीशंकर, जमथवि, हठी
रानी, मधुरनी

गौरीशंकर, जमथवि, हठी
रानी, मधुरनी

रागसी-
रसैठी, खवबिया मिथिनाम्बर
तामनेथ

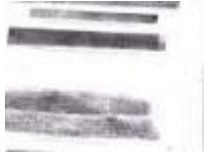

रागसी-
रसैठी, खवबिया मिथिनाम्बर
तामनेथ

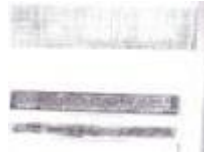

पूवणदेरी, पूरुपियाँ

ধবহবা, রঁনমনখী, পূর্শিযাঁ,
নবসিংহ খরতাব

ধবহবা, রঁনমনখী, পূর্শিযাঁ,
নবসিংহ খরতাব

রিঁদেশ্বেব স্থান খভিনেখ, মধু
রঁনী

খন্ধাঠাঠী খভিনেখ, মধু
নী

বুঁফ খপ্ৰধাত্ত, সিসর রঁস
তপুব, রঁগহা

12 শিতাঙ্গী, কোগনখ, মধু
নী

খপ্লি রিঁদেশ্বেব স্থান, মধু
নী বুঁফ, ঙ্গেব

খহিন্যা স্থান

খন্ধাঠাঠী, মধু
রঁনী

খশোক স্তূভ, রঁসাত, রে
শানী

বুঁফ

খরনোকিতেপ্ৰেব তাবা, ভাগ
নপুব

রঁসাত, রেশানী

বুঁফ ভূমিস্পর্শ

बुद्ध, ताब्र

बुद्ध मस्तक, स्वतानगज

रेशानी मूर्ति

चामुन्दा नाग-
नागिनी, मंगेव

महशुधारी बुद्ध, खंतीचक,
भागनपुव

नाटेत गणेशी,
10म शताब्दी, दवभंगा

दवभंगा म्युजियम

दवभंगा म्युजियम

दुर्गा, कार्तिकेय

10म शताब्दी, तीठ भगरान
पुव, खन्धा ठाटी

गणेशी बुद्ध

गौतम बुद्ध, रेशानी

हविहव बुद्ध

चिङ्के खुआरैत महिना,
बाजमहन

नोमशि सुदामा ग्रहा

झंगेव

नौबिया नन्दनगठ, खशोक
सुंभ

नागबाज तीर्थकव

ह्रमाबिन भठठ हकेनाह,
नानन्दा

रिफमशिना रिश्रिद्यानय,
भागनप्रव

ठाठ रूह

पारती

वामायण

वामप्रवरा वृषभ

वामप्रवरा

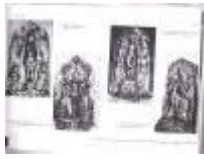
रूहक खरशेष

सकिसा

सप्तमाहका

सूर्य

मूर्ति

उमा माहेश्वर, कन्याशम्भुदर

रिङ्ग रूँहा

सरतो भद्र मन्दन

सूर्यक संगी

मूर्ति

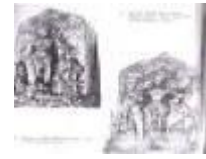
रेशोनी बृषभ शीर्ष

पाँखिहकतु महिना

सूर्य

सूर्य, मधुरैनी खा भागनप्रव

मूर्ति, रेशोनी

रेशोनी, शानभंजिका भाग
नप्रव

खहिन्या

श्रुयोगिनी मन्दिर, सहवसा

दवभंगा नगर,
1934

रैनगंगा

दवभंगा मेडिकल कॉलेज

दवभंगा

दुधुदुलिन मन्दिर, जनकपुर
व

गन्दीपुर

गंगासागर पौखरि, मधुरनी

हनुमान मन्दिर, मधुरनी

हविहवस्थान

मधुरनी हॉस्पिटल

जनकपुर जानकी मन्दिर

जानकी मन्दिर

जानकी मन्दिर, सीतामती

जानकी मन्दिर, सीतामती

जिना स्वास्थ्य कार्यालय बाजुरी
बाज, नेपाल

कोषनेखाकार्यालय, बाजुरीबा
ज, नेपाल

माध्यमिकरिद्यालय, जनकपुर

मिथिना,
१९८८ भूकम्प

मधुरनी रिस स्टाँड

कननेश्वर रौरा

मिथिना रिश्वरिद्यालय, दब
भंगा

महेन्द्र चौक, जनकपुर

पगनारौरा धर्मशाना, जनक
पुर, नेपाल

बाज हेड ऑफिस,
१९३४

कपिनेश्वर

नम्माश्वर पेनेस,
१९३४

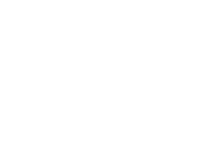
जनकपुर मंडप

पर्डोन खहन्या

बाज हाँस्पीठन, दबभंगा,
१९३४

সৌবাঠ সভা

শির মন্দিব,
1934

শিরশীকব সিনেমা, মধুরনী

শ্ঠামা মন্দিব

রিদ্যাপতি মূর্তি, রিস্থী

উগ্রতাবা, তাবাস্থান, মহি
ষী, সহবসা

রিদ্যাপতি স্মাবক, রিস্থী

রিস্থী, উদনা মহাদের

রিস্থী, রিষ্টেশ্বী ভগরতী

খহন্যা মন্দিব, খহিযাবী

খশোক স্তংভ, রেশানী

স্তূপ খশোক স্তংভ, রেশা
নী

রনিবাজপুব কিনা পূরী গেঠ

রনিবাজপুব কিনা মীনাব

গাঁধী পোখবি, ঠাকা, মোতি
হাবী

গাঁধী বিদ্যানয়, ঠাকা, মো
তিহাবী

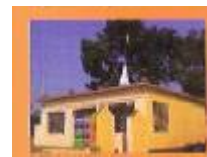
গিবিজা স্থান, মধুৰ্ণনী

হবিহব মন্দিব, সোনপুব

জৈন মন্দিব, ভাগনপুব

জৈন মন্দিব, ব্ৰেশীানী

কমনাদিন স্থান

কপিনেশ্বিব শির মন্দিব

নৌবিয়া নন্দনগঠ

মদনেশ্বিব শির মন্দিব

মন্দাব পৰ্ত, রাঁকা

মোতিহাবী মলগ্রহ স্মাবক

পবমেশ্বৰী মন্দিৰ, ঠাটা, মধু
ৱনী

শান্তি স্তূপ, ৱেশাণী

সিংঘেশ্বৰ স্থান, মধেপুৰা

ৱেশাণী স্তূপ

ৱৃষভ শীৰ্ষ, বামপুৰা

বামজানকী মন্দিৰ, সীতাম
টা

উচ্চ ভগৱতী

সূৰ্যধাম, পবসা

ৱিফমশিনা ৱিশ্বৱিছানয়,
ভাগনপুৰ

সিংহ শীৰ্ষ, বামপুৰা

সলাগ্ৰহ স্মাৰক, সীতামটা

উচ্চ মন্দিৰ

উগ্ৰতাৰা মন্দিৰ, মহিষী,
সহবসা

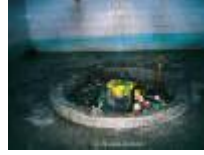
ৱিৰাটপুৰ মন্দিৰ, মধেপুৰা

শিবভ, নেপান

পাঁখিহকত্ত দেৱী, ৱেশীনী

ৱাৱী ৱডেশ্বিব, দেৱনা, ৱন গাঁৱ

ৱঠ ৱৃক্ষ, ৱনগাঁৱ

ভগৱান ৱিগ্ধ, দেৱনা, ৱনগাঁৱ

শাম্ভৱাৰ্থ স্থন, তাবাস্থান ম হিষী

শাম্ভৱাৰ্থ স্থন, তাবাস্থান ম হিষী

তাবাস্থান ম হিষী

মাতা তাবা, তাবাস্থান ম হিষী

উগ্ৰতাৰা (খাদব ৱাণী তা বা) মূৰ্তি, ম হিষী

ৱশিগ্ধ স্থনি, তাবাস্থান ম হি ষী

খাৱৰ্ধিত কানী উচ্চ

ৱৌহুদেৱী তাবা ৱাবী সম স্তীপব

ভগরতী দেফনী

ভগরতী গিবিজা ফুল্‌ব

ভগরতী মৃণমূর্তি গফুরাঁবি

ভগরতী রাবী সমস্তীপুব

ভুরনেশ্বেবী কোর্থ

দেবীকানী কোর্থ

গঙ্গামূর্তি নগবডীহ দবভংগা

গোমাউনি মন্দিব কোর্থ

হৈহষ্ট দেবী হারীডীহ

কানী উটঠ

মহিষাসুবমর্দিনী রঁহেবী দব ভংগা

মহিষাসুবমর্দিনী হারীডীহ

মহিষাসুবমর্দিনী নাহব-
ভগরতীপুব

উমা ল্লছমর্দিনী মিজপিব
দবভংগা

যক্ষনা ভৈবর রঁনিযা মধুরঁ
নী

<p>ভৈবর, ভৈবর- রনিয়া</p>	<p>নষ্টবাজ, তাবানাহী</p>	<p>শির- পার্তী মন্দিব, কপিনেশ্বিব স্থান</p>
		
<p>শির- পার্তী মন্দিব, কপিনেশ্বিবস্থান</p>	<p>শির মন্দিব, সিংগিয়া, রি স্পী</p>	<p>উমামাহেশ্বিব, মহাদেরমঠ</p>
		
<p>উমামাহেশ্বিব, তিবহৃত</p>	<p>রিঙ্কু, ভরানীপুব</p>	<p>রিঙ্কু, ভীঠ ভগরানপুব</p>
		
<p>রিঙ্কু, জযনগব</p>	<p>রিঙ্কু, নদহো</p>	<p>রিঙ্কু, সাহো- পববী, হারীডীহ</p>
		
<p>শেষশায়ী রিঙ্কু, সরাস, ঝাজ হফবপুব</p>	<p>রবাহ মূর্তি, তিনকেশ্বিবস্থান</p>	<p>মিথিনাঙ্কব ঋভিনেখ, রি ঙ্কু বৃঙ্ক মূর্তি</p>

भगरती उच्छठ, रैनीपष्टी

भगरती राणेश्वरी, भंडावी
सम

चामुन्डा मन्दिर, कठवा, झ
जखखवपुव

खण्डभुज गणेश, हारीडीह

खण्डभुज गणेश, कोर्था

गंगा, खान्धा-
ठाही

महिसासुवमर्दिनी, दुर्गा

मल्लमर्दिनी मन्दिर, मिर्जापुर
, दवभंगा

नठबाज

बाममन्दिर, खहिन्यासुवान

सेहनी, रैशानी, रिङ्गु ति
नक-यत्रापरीतधावी

कपनगव शिर मन्दिर

সূর্য, দেহলী

উমামাহেশ্বর

খাদি কানী, চৈনপুব সহবসা চৈনপুব সহবসা- মিথিনাক একমাত্র নীনকঠ মন্দিব, সংগ মে খাদিকানীন ভর্য কানী- মন্দিব সেহো এহি গামমে খন্ডি। মহাশিরবাত্রি খা কানীপূজা রঁধ ধূমধামসঁ চৈনপুব মে হোগত খন্ডি।

কোগনখ (মধুরঁনী) দেরীক মন্দিব

সূর্য মূর্তি, ডিনাহী

যক্ষনা, খানধ্রা-ঠাঠী

বাখাগড়ক স্নামী মাপ্লানন্দ কৌনাচার্য কানী মন্দিব বাখা গড় নগ। পুবান গড়। একব পূরঁমে ব্রঁহ্মপুবাক রাঁরা হবিহবনাথ মহাদেব মন্দিব খা দক্ষিণমে উঁ চঠ ভগরতী ছথি।

খকৌব, রঁনীপষ্টী, ভগরতী দূর্গা, ভগরতীপীঠ

সূর্য মূর্তি, রিঙ্কু, রঁকখাব

সিমরৌনাগড় মূর্তি

বাখাগড়ক দসক্ষখী কানী বাখা গড় নগ। পুবান গড়। একব পূরঁমে ব্রঁহ্মপুবাক রাঁরা হবিহবনাথ মহাদেব মন্দিব খা দক্ষিণমে উঁ চঠ ভগরতী ছথি।

খকৌব, রঁনীপষ্টী, ভগরতী দূর্গা, ভগরতীপীঠ

১.ঋগ্ভুক্তজ গণেশী, কোর্থ ২. শির মন্দিব, সিংঘিয়া, রিস্থলী

১. ভগরতী গিবিজা, ফুনচব ২.কানী, উচঠ

১. গণেশী, নহেবিয়াসবায ২. উমামাহেশ্বেব ৩. নঠবাজ, ৪. রিগ্গু, তিনক, জনউ ধাবী, সেহান, রেশানী

১. কথিত কানী, উচঠ, ২.ঋ গ্ভুক্তজ গণেশী, কোর্থ

১. রৌফ দেরী তাবা, রাবী , সমস্তীপুব ২.উগ্রতাবা মন্দিব, মহিষী, সহবসা

১. ভৈবর, ভৈবর রনিয়া ২. উমামাহেশ্বেব, মহাদেরম ঠ

১. গংগা মূর্তি, নগবডীহ, দবভংগা ২. ভগরতী মৃমূর্তি, গহুরাবি

১. মহিষাসুব মর্দিনী, হারী ডীহ, ২.উমা, ল্লভমর্দিনী, মির্জাপুব, দবভংগা

১.ভগরতী, রাবী ২.ভগর তী, দেফনী

১. দেরীকানী, কোর্থ ২. গু সাউনি স্থন মন্দিব, কোর্থ

১. হৈহঙ্ক দেরী, হারীডীহ ২. স্তুরনেশ্বেবী, কোর্থ

১.মহিষাসুবমর্দিনী, ভগরতী পুব, নাহব, মহিষাসুব মর্দিনী, রহেবী, দবভংগা

১. ললুভমর্দিনী ভগরতী, মিজর্ পুব, দবভংগা ২. বাম মন্দি ব, খহিন্যাস্থান

১_শেষসায়ী, সরাস, ঙ্গজ ফফবপুব, ২_নঠবাজ_তাবা নাহী ৩_ ভগরতী ৪_ উমা মাহেশ্বরী

১_উটঠ ভহগরতী, র্লেনীপষ্টী ২_মহিষাসুবমর্দিনী, দুর্গা ৩ _ চাঙ্গল্ডা মন্দিব, কষ্টবা, ঙ্গজফফবপুব ৪._ভগরতী রানেশ্বরী, ভল্ডাবিসম

১_রিঙ্গু, নদহো, ২.সূর্য, দে ফনী

১. ললুভমর্দিনী ভগরতী, মি জর্পুব, দবভংগা ২.সিংহেশ্ব ব স্থান, মধেশ্ববা

১- শির পার্ভতী মন্দিব, কপি নেশ্বব স্থান ২. সূর্য মূর্তি ডিনাহী

১. রবাহমূর্তি, তিনকেশ্বব স্থান, ২.রিঙ্গু, ভরানীপুব

১_রিঙ্গু_সাহো পবহী, স্থা পিত-হাভীডীহ ২.বুঙ্ফ- রিঙ্গু মূর্তি খভিনেখ

১. নঠবাজ, তাবানাহী ২. উমামাহেশ্বব

১_ সূর্যমূর্তি, রিঙ্গু বঁকখা ব ২. গংগা, খান্ধা ঠাঙ্গী

১. রিঙ্গু, জযনগব ২.রিঙ্গু, ভীঠ ভগরানপুব

১_রিঙ্গু, সেহান, ২_রবাহ ৩_গশেশী ৪.শির মন্দিব _কপনগব

১_যক্ষনা, খান্দ্রা ঠাঙ্কী, ২.
খণ্ডভুজ গণেশী, হারীডীহ

১_যক্ষনা, ভৈবর রঁনিয়া,
২_শেষসায়ী, সরাস, ক্ষজ
হফবপুব, ৩_নষ্টবাজ_তা
বানাহী ৪_ ভগরতী ৫_
উমা মাহেশ্বরী

কথিত, কানী, উটঠ, রৈনী
পষ্টী

মূর্তি (মিথিনা
ক্ষত্র)

সম্ভরত: সূর্য

রেণুগোপান, মিথিনা

রিষ্ক, জানে, দবভংগা

রিষ্ক

রিষ্ক, ওমোন, দবভংগা

মিথিনাক খোজ

গ্ৰা খানেখ হমব দশীকসঁ ঙুপবক মিথিনাক যাত্ৰাক ঙুপবাত্তুক
সূত্র-রূতান্তু খচ্চি খা ঐমে ঐ সন্ত স্থানক স্থানীয় নিরাসী
খা গাগড সন্তক খকখনীয় যোগদান ছন্দি । কখনো
কানতঁ ভাঙ্কীক গাঙ্কীক ড্ৰাগরব নোকনি মেহো নীক গাগড
সিঙ্ক ভেনা । -গজেন্দ্র ঠাঙ্কব

"মিথিনাযদযশ্চ মধ্যতে বিপরো গতি মিথিনা নগরী" -
মিথিনা জতঃ শত্রুকে মখন জাগত খ্ৰি- পাণিনীক
রিবণ ।

কিনা খা গড়

ৰনিবাজপুব কিনা- মধুৰ্ণনী জিনাক ৰাঁৰুঁৰবহী প্ৰখল্ডমঁ ৩
কিনোমীঠব পূৰ্ ৰনিবাজপুব গাম খ্ৰি । একব দক্ষিণ
দিশামে একঠা পুবান কিনাক খ্ৰশেষ খ্ৰি । কিনা চাবি
কিনোমীঠব নমগব খা এক কিনোমীঠব চাকব খ্ৰি । দস
ফীঠক মোঠ দেৱানসঁ ৩ ঘেবন খ্ৰি ।

খস্ববগড় কিনা- মিথিনাক দোসব কিনা মধুৰ্ণনী জিনাক পূৰ্
খা উত্তব সীমা পব তিনহুগা ধাবক কাতমে মহাদেৱ মঠ
নগ ৩.০ একড়মে পসবন খ্ৰি ।

জযনগব কিনা- মিথিনাক তেসব কিনা খ্ৰি ভাবত নেপান
সীমা পব প্ৰাচীন জযপুব খা ৰত্ৰমান জযনগব নগ ।
দবভুংগা নগ পঁচোভ গামসঁ প্ৰাপ্ত তাম্ৰ খ্ৰভিনেখ পব
জযপুব কেব ৰ্ণন খ্ৰি ।

নন্দনগড়- ৰেঁতিয়াসঁ ১২ মীন পশ্চিম-উত্তবমে ৩ কিনা
খ্ৰি । তিন পঁকিতমে ১৩ ঠা ঙ্গুচ ডীহ খ্ৰি ।

নৌবিয়া-নন্দনগড়- নন্দনগড়সঁ উত্তব স্থিত খ্ৰি, এতঃ
খশোক স্ত্ৰুভ খা ৰৌফ্ৰ স্ত্ৰুপ খ্ৰি ।

দেফনীগড়- শিৱহব জিনাসঁ তিন কিনোমীঠব পূৰ্ হাগৰে
কেব কাতমে দু ঠা কিনাক খ্ৰশেষ খ্ৰি । চাক দিস
খধাগ খ্ৰি ।

কঠবাগড়- ঞ্জহফবপুবমে কঠবা গামমে রিশান গড় খ্ৰি, দেফনী গড় জকাঁ চাক কাত খধাগ খুনন খ্ৰি ।

নৌনাগড়-রৈগুমবায়সঁ ২৯ কিলোমীঠব উত্তব ৩৯.০ একড়মে পসবন ঙ্গ গড় খ্ৰি ।

জয়মংগনগড়- রৈগুমবায়মে রবিযাবপুব থানামে কারঁব মীনক মধ্য একঠা ঙ্গ ডীহ খ্ৰি । এতহ ঙ্গ গট্ খ্ৰি । নাওকোঠা (মনোন) গাম নগ ঙ্গ গট্ খ্ৰি ।

মংগনগড়- সমস্তীপুব জিনামে হমনপুব র্নাকমে দুধপুবাব রঁজাব নগ দেওট গাম নগ । ভগরান রুঁফক উপদেশে এতহ ভেন, স্থানীয় বাজা মংগনদেরক আগ্রহপব রুঁফ কিছ দিন এতহ নিরাস মেহো কেনহি ।

খনৌনীগড়- খগড়ি যাসঁ ১৯ কিলোমীঠব উত্তব খনৌনী গাম নগ ১০০ একড়মে পসবন ঙ্গ গড় খ্ৰি ।

কীচকগড়- পূর্ষিয়া জিনামে ডেংবঘাঠসঁ ১০ কিলোমীঠব উত্তব মহানন্দা নদীক পূর্ষমে ঙ্গ গড় খ্ৰি ।

রৈনূগড়- ঠেঁগাছ থানামে করন ধাবক কাতমে ঙ্গ গড় খ্ৰি ।

রবিজনগড়- রঁহাদুবগঁজসঁ ছহ কিলোমীঠব দক্ষিণামে নোনসরবী ধাবক কাতমে ঙ্গ গড় খ্ৰি ।

নেঙুবী- দবভংগাক রিবোন প্রখল্ডসঁ ১৩ কিলোমীঠব পশ্চিমমে একঠা গড় খ্ৰি জে নোবিকক মানন জাগত খ্ৰি ।

রুঁফ

ফন্দগ্রাম- হাজীপুবসঁ রঁত্তীম কিনোমীঠব উত্তব-পূৰ্বে
ৰঁসাঙ্-ৰেশীনী থা নগমে রাসোফ্ৰল্ড নগ গাম গঙ্-ঠীনাঁ ২
কি.মী. উত্তব-পূৰ্ অষ্টি ফন্দগ্রাম , জতহ জৈনক ২৪ম
তীৰ্থকব মহাৰীবক জন্ম ভেন চনহি । এতহ ব্ৰুফক চাউব,
অভিষেক প্ৰষকবণী (বাজা অ্ভিষেকসঁ পূৰ্ এতহ নহাগত
বহথি), অশৌক স্তম্ভ থা সঁসদ-ভরন (বাজা রিশীনক গঙ্)
অষ্টি ।

পজেরাঁগঙ্ বনহী ঠৈন- এতহ একঠা ব্ৰুফ মূৰ্ত্তি ভেঠন চন,
ফ্দা ওকব অঁৰ কোনো পতা নে অষ্টি । ঙা স্থন সেহো
বখৰাঁবী গামক নগে অষ্টি ।

মংগনগঙ্- সমস্তীপুব জিনামে হসনপুব বঁনাকমে দ্ধপুব
ৰঁজাব নগ দেওঠ গাম নগ । ভগরান ব্ৰুফক উপদেশী
এতহ ভেন, স্থানীয় বাজা মংগনদেরক অগ্রহপব ব্ৰুফ কিচ
দিন এতহ নিরাস সেহো কেনহি ।

ফ্দসহবনিয়াঁ ডীহ- অঁধবা ঠাঙ্ ীসঁ ৩ কিনোমীঠব পশ্চিম
পস্ঠন গাম নগ একঠা ঙুঁচ ডীহ অষ্টি । ব্ৰুফকানীন
একজনিয়াঁ কোঠনী, ব্ৰৌফকানীন মূৰ্ত্তি, পাগ, বঁত্তনক ঠুকঙ্ ী
থা পজেরাঁক অরশেষ এতহ অষ্টি ।

অকৌব- মধুরঁনীসঁ ২০ কিনোমীঠব পশ্চিম থা উত্তবমে
অকৌব গামমে একঠা ঙুঁচ ডীহ অষ্টি, জতহ ব্ৰৌফকানক
মূৰ্ত্তি অষ্টি ।

নৌবিয়া-নন্দনগঙ্- নন্দনগঙ্সঁ উত্তব স্থিত অষ্টি, এতহ
অশৌক স্তম্ভ থা ব্ৰৌফ স্তূপ অষ্টি ।

रिहमशिना- भागनपुवमे स्थित प्राचीन रिश्वरिद्यालय ।
भागनपुव जिनाक अतीचक गाममे बाजा धर्मपानक रंनाउन
रुह रिश्वरिद्यालय अछि । १०+ राख्याता नेन बहराक स्थान
आ राहवसँ पढ़य रंना नेन सेहो स्थान एतह निर्मित अछि ।

चम्पानगर- भागनपुवक पश्चिममे, आर नगरसँ सठि गेन
अछि । आ जैन लोकनिक एकठा परित्रस्थान अछि, एतह
महारीव तीनठा रंसाराम केने बहथि । दू ठा जैन मन्दिर
एतह अछि, जे जैनक रावहम तीर्थकव रासुपूजा नाथकेँ
समर्पित अछि । महारीव रिदेहमे छठ ठा रंसाराम
रितेनछि । रंथा अत्रुमे चाबि मास एक ठाम निरामकेँ
रंसाराम कहन जाग छन । रुह एकठा रंसाराम रिदेहमे
ने रितेनछि, ह्दा रेशीनी नगरीमे आसुपानीक उद्यानमे
निष्ठुरीगणकेँ सन्दर्श देने छना । आसुपानीसँ भिक्षा ग्रहण
कह रुह गेना रेणुमती कवय चाबि मासक रंसाराम ।

अभिनेथ

गौरी-शंकव स्थान, मधुरनी जिनाक जमथवि गाम आ हठी
रानी गामक रीच आ स्थान गौरी आ शंकरक सम्विनित मूर्ति
आ एपव मिथिनाम्बरमे निखन पानरंशीय अभिनेथ ।
रिदेश्वरस्थानसँ २-३ किनोमीठव उतुव दिशामे आ स्थान
अछि ।

भीठ-भगरानपुव अभिनेथ- बाजा नानुदेरक पुत्र
मनुदेरसँ संरंधित अभिनेथ एतह अछि । मधुरनी जिनाक
मधेपुव थानामे आ स्थान अछि ।

ভগীবথপুব- পল্ডীন নগ ভগীবথপুব গামমে খভিনেখ খছি জগসঁ ওজনরাব রশিক খঁতিম দূনু শীসক বামভদ্রদের খা নক্ষ্মীনাথক প্রশীসনক বিষযমে সূচনা ভেট্টেত খছি ।

মঁদাব পৰ্ত- রাঁকা স্থিত স্থনমে মিথিনাক্ষবক গুপ্তরশীয গম শীতাঙ্কীক খভিনেখ খছি । সক্ষদ্র মঁখনক হেতু মঁদাবক প্ৰযোগ ভেন ছন । নিকটমে রৌসীমে জৈনক রাঁবহম তীৰ্থকব রাস্বপূজ্য নাথক দূষ্টা মূৰ্ত্তি খছি, পেঘ মূৰ্ত্তি নান পাথবক খছি তঁ দোসব কাঁসাক জকব সোমাঁ দূষ্টা পদচিন্হ খছি । জৈনক রাঁবহম তীৰ্থকব রাস্বপূজ্য নাথক জন্ম চম্পানগবমে খা নিৰ্ণা এত্ত ভেন ছনহি ।

বিদেশ্বেব- মধূৰ্নী জিনামে নোহনারোড স্টুশীন নগ স্থিত শিরধামক স্থাপনা মহাবাজ মাধরসিঁহ কেনহি । তগ হগক মিথিনাক্ষবক খভিনেখ সেহো এতহ খছি ।

ৰসঁষ্টী (রাঁগসী-ৰসঁষ্টী), খববিযা খভিনেখ - পূৰ্ণিয়াঁমে শ্রীনগব নগ মিথিনাক্ষবক গা খভিনেখ মিথিনাক পহিন মহিনা শীসক বানী গদ্রারতীক বাজ্যকানক র্ণন কৰেত খছি । বানী গন্দ্রারতী (১৭+৪-১+০২) জে খকানক সময় ফূড-ফাঁব-ৰকঁ খা খন্য কন্যাণকাৰী কাৰ্যক প্ৰাবম্তু কেনে বহথি ।

জযনগব কিনা- মিথিনাক তেসব কিনা খছি ভাবত নেপান সীমা পব প্ৰাচীন জযপুব খা র্ত্তমান জযনগব নগ । দবভঁগা নগ পঁচোভ গামসঁ প্ৰাপ্ত তাম্ব খভিনেখ পব জযপুব কেব র্ণন খছি ।

রিঙ্ক

हनामपञ्ची- मधुरनी जिनोक हुनपवास थानाक जागेश्वर स्थान नग हनामपञ्ची गाम थछि । कावी पाथवक रिष्क भगरानक मूर्ति एत२ थछि ।

पिपवाही- लोकहा थानाक पिपवाही गाममे रिष्क मूर्तिक चाक हाथ भग्न भ२ गेन थछि ।

मधुरन- पिपवाहीसँ १० किनोमीठर उतुव नेपानक मधुरन गाममे चतुर्भुज रिष्क मूर्ति थछि ।

कमनादिल स्थान- थंधवा ठाह १ नगमे कमनादिल स्थानक रिष्क मंदिर कर्ण्ठि बाजा नाचुदेरक मंत्री श्रीधर दाम द्वारा स्थापित भेन ।

मंनारपुव थनुमलनक बखरौवी गाममे रूष्क नीचाँ बाखन रिष्क मूर्ति, गांधारशीनी मे रनाउन गेन थछि ।

मठिहानी- रिष्क मंदिर

जनकपुव- रूहद रिष्कपुवामे मिथिनामाहाय्येमे जनकपुव क्षेत्रक रर्ण थछि । सत्रहम शताब्दीमे संत सूर किशोरकेँ थयोध्यामे सबयु धारमे वाम था जानकीक दू ठाँ भुरा मूर्ति भेठनहि, जकरा ओ जानकी मंदिर, जनकपुवमे स्थापित क२ देनहि । रतुमान मंदिरक स्थापना ठीकमगहक महावानी द्वारा १९११ ञा. मे भेन । नगवक चाककात यम्हनी, गेकथा था दुधरती धार थछि । वाम नरमी (चैत्र शुक्ल नरमी), जानकी नरमी (रेशीथ शुक्ल नरमी) था रिराह पंचमी (थगहन शुक्ल पंचमी) पव एत२ मेना नगेए ।

थंधवा-ठाह १क स्थानीय राचस्पति संग्रहालय- गौड़ गामक यम्हिणीक भुरा मूर्ति एत२ बाखन थछि ।

গৌতম তীর্থ- কমতৌন স্টেশনসঁ ৩ কিলোমীঠব পশ্চিম ব্রহ্মপুৰ গাম নগ একটা গৌতম ফল্ড পুষ্কৰণী খ্ৰিষ্টি ।

ফুংগেবক পূৰঁ 'সীতা-ফল্ড'গৰ্ম ফল্ড খ্ৰিষ্টি, সীতা জী এউ পৃথ্বীমে সমাহিত ভেন ছনী । ঠঁহ ৷ জনক ফল্ড 'বামফল্ড', নক্ষ্মণ ফল্ড, ভবত ফল্ড, খা শিবুয় ফল্ড সেহো খ্ৰিষ্টি, ভৈযাবীমে রঁডু মিনান । সে মিনান রাঁৰু গঁহ নাবিকেনমে সেহো ট্ৰে, রৈসী পঁহন নিখন গামমে সে খাৰঁ কহাঁ ?

হন্যৰত্ৰ- জনকপুৰসঁ ৩৩ কিলোমীঠব দক্ষিণ পশ্চিমমে সীতামহী নগবমে হন্যৰেশ্বৰ শিৰ মন্দিৰ খা জানকী মন্দিৰ খ্ৰিষ্টি । এতসঁ ডেহ কিলোমীঠব পব পল্ডবীক ক্ষেত্ৰমে সীতাফল্ড খ্ৰিষ্টি । হন্যৰত্ৰমে জনক দ্বাব হব চনৈৰাঁ কান সীতা ভেঠনি ছনী । বাম নৰমী (চৈত্ৰ শুবন নৰমী) খা জানকী নৰমী (ৰৈশাখ শুবন নৰমী) পব এতহ মেনা নগৌএ ।

ফুনহব-মধুৰঁনী জিনাক হবনাখী থানাৰে ফুনহব গামমে জনকক পুষ্কৰাটিকা ছন জতহ সীতা ফুন নোহঁ ছনী ।

ধনুযা- জনকপুৰসঁ ১৩ কিলোমীঠব উত্তৰ ধনুযা স্থানমে পীপবক গাছক নীচাঁ একটা ধনুযাকাৰ খল্ড পঁহন খ্ৰিষ্টি । বামক তোহঁন ঙা ধনুযা খ্ৰিষ্টি । ঐসঁ পূৰঁ রাণগঁগা ধাব রঁহএ জে নক্ষ্মণ দ্বাবা রাণসঁ উঁছাটিত ভেন ছন ।

স্বগ্গা- জনকপুৰ নগ জনেশ্বৰ শিৰধামক সমীপ স্বগ্গা গ্ৰামমে শুবদেৰজীক খাশ্ৰিম খ্ৰিষ্টি । শুবদেৰজী জনকসঁ শিক্ষা নেৰাঁক হেতু মিথিনা ঐন ছনা- ঐ ঠাম হুনকা ঠহবেৰাঁক ব্যৱস্থা ভেন ছন ।

সিংহেশ্বর- মধেশ্বরাসঁ ৩ কিলোমীঠবপব গৌবীপুব গাম নগ সিংহেশ্বর শিরধাম খ্টি ।

কপিনেশ্বর- কপিন ঙ্গনি দ্বাব স্থাপিত মহাদের মধুরনীসঁ ৩ কিলোমীঠব পশ্চিমমে খ্টি ।

হুশেশ্বর- সমস্তীপুবসঁ উত্তব-পূর, নহেবিয়াসবাযসঁ ৩০ কিলোমীঠব দক্ষিণ-পূর খা মহবসাসঁ ২৩ কিলোমীঠব পশ্চিম ঙ্র একটা প্রসিহ্ন শিরস্থান খ্টি । এতহ চিহ্ন-খ্টিাবণ্য সেহো খ্টি জতহ উজ্জব খা কাবী গৌরব, নানসব, দিঘৌহ, মৌন, নকটা, গৌবী, গগন, সিল্লী, খ্ধানী, হবিখন, চাহা, কবন, বতরাঁ চিহ্ন সন্ত নরম্ববসঁ মার্চ ধবি দেখরাঁমে খ্ঠেএ ।

সিমবদহ- খনরাবা স্টশিন নগ শিরসিংহ দ্বাবা রঁসাওন শিরসিংহপুব গাম নগ ঙ্র শিরমন্দিব খ্টি ।

সোমনাথ- মধুরনী জিনাক সৌবাঠ গামমে সন্তাগাট্টী নগ সোমদের মহাদের হুখি ।

মদনেশ্বর- মধুরনী জিনাক খ্ধবা ঠাঙ্ক সঁ ৪ কিলোমীঠব পূর মদনেশ্বর শির স্থান খ্টি ।

চন্দ্রেশ্বর- নংনাবপুবমে হব্ধী গাম নগ চন্দ্রেশ্বর ঠাঙ্কব দ্বাবা স্থাপিত চন্দ্রেশ্বর শিরস্থান খ্টি ।

শিতানাথ- জয়নগব নগ কমনা ধাবক কাতেম শিতানাথ মহাদের হুখি ।

উগ্রনাথ- মধুরনীসঁ দক্ষিণ পল্টীন স্টশিন নগ ভরানীপুব গামমে উগনা মহাদেরক শিরনিংগ খ্টি । রিঘ্যাপতিকেঁ প্যাস

নগনলি তঁ উগনাকপী মহাদেৱ জঠাসঁ গংগাজন নিকানি জন পিয়েনখিন্হ । ৱিঘ্যাপতিক হঠ কেনাপব ঐ স্থান পব উগনা হুনকা খপন খসন শিৱকপক দর্শন দেনখিন্হ ।

উটঠ ঙ্গিন্মস্তুিকা ভগৱতী- কমতৌন স্টুশেনসঁ ১৬ কিনোমীঠব পূৰ্ণেত্তব উটঠমে কানিদাস ভগৱতীক পূজা কৰেত ছনা । ভগৱতীক মৌনিক মূৰ্ত্তি মস্তুক ৱিহীন খ্ৰুতি ।

উগ্ৰতাৱা- মল্ধন মিশ্ৰিক জন্মভূমি মহিষীমে মল্ধনক গোসাউনি উগ্ৰতাৱা ছথি ।

ভদ্ৰকানিকা- মধূৰ্ণনী জিনাক কোগনখ গামমে ভদ্ৰকানিকা মন্দিব খ্ৰুতি ।

চাম্ভুলা- ঙ্গজথফবপব জিনামে কঠবাগ্ৰ নগ নক্ষ্মণা ৱা নখনদেগ ধাব নগ দুৰ্গা দ্ৰাৱা চল্ধ-ম্ভল্ধক ৱধ কএন গেত । ওগ স্থানপব গ্ৰ মন্দিব খ্ৰুতি ।

পবসা সূৰ্য মন্দিব- ঞ্গনাবপবমে সগ্ৰামসঁ পাঁচ কিনোমীঠব পূৰ্ণ পবসা গামমে সাহ্ৰে চাৱি ফীঠক ভৱ্য সূৰ্য মূৰ্ত্তি ভেঠন খ্ৰুতি ।

চৈনপব সহবসা- মিথিনাক একমাত্ৰ নীনকঁঠ মন্দিব, সঁগমে খ্ৰাদিকানীন ভৱ্য কানী-মন্দিব সেহো ঐ গামমে খ্ৰুতি । মহাশিৱৱাত্ৰি খ্ৰা কানীপূজা ৱঁধ ধূমধামসঁ চৈনপবমে হোগত খ্ৰুতি ।

ধবহৱা, ৱনমনখী, পূৰ্ণিয়াঁমে নবসিন্হ খ্ৰৱতাৱক স্থান খ্ৰুতি, একঠা খোহ জকাঁ পেঘ পাযা খ্ৰুতি জগমে জে কিছ্ছ ফেকৰেঁ তঁ ৱঁধ ী কান ধবি গোঁ-গোঁ খ্ৰাৰাজ হোগত

বহত । গ্ৰ স্থান খাৰ নবসিংহ ভগৱানক মূৰ্তি খা মন্দিৰক কাৰণসঁ ৱেস ৱিকসিত ভ২ গেন খছি । এত্ত নবসিংহ পায়া ফাৰ্জি খৰতবিত ভেন ছনা ।

ৱিসহী- মধুৱনী জিনাক ৱেনীপষ্ঠী থানাৰে কমতৌন ৱেনৰে স্ট্ৰশেনসঁ ৩ কিনোমীঠব পূৰ খা কপিনেশ্বৰ স্থানসঁ ৪ কিনোমীঠব পশ্চিম ৱিসহী গাম খছি । জ্যাতিবীশ্বৰ পূৰ মহাকৰি ৱিধ্যাপতিক জন্ম-স্থান গ্ৰ গাম খছি ।

মিথিনাক ৱীস ঠা সিফ্ৰ পীঠ- ১.গিবিজাস্থান (ফুনহব, মধুৱনী), ২.দুগস্থান (উঁচৈঠ, মধুৱনী), ৩.বহেশ্বৰী (দোখব, মধুৱনী), ৪.ভুৱনেশ্বৰীস্থান (ভগৱতীপ্বৰ, মধুৱনী), ৫. ভদ্রকানিকা (কোণনখ, মধুৱনী), ৬.চন্দ্ৰা স্থান (পচাহী, মধুৱনী), ৭.সোণামাগ (জনকপ্বৰ, নেপান), ৮.যোগনিদ্রা (জনকপ্বৰ, নেপান), ৯.কানিকা স্থান (জনকপ্বৰ স্থান), ১০.বাজেশ্বৰী দেৱী (জনকপ্বৰ, নেপান), ১১.ছিনমস্তা দেৱী (উঁজান, মধুৱনী), ১২.ৱনদুৰ্গা (খববখ, মধুৱনী), ১৩.সিধেশ্বৰী দেৱী (সবিসৱ, মধুৱনী), ১৪.দেৱী-স্থান (খঁধবা ঠাছী, মধুৱনী), ১৫.কঁকালী দেৱী (ভাবত নেপান সীমা খা বামৰাঁগ প্লস, দবভঁগা), ১৬.উঁগ্রতাবা (মহিষী, সহবসা), ১৭.কালানী দেৱী (ৱঁদনাঘাট, সহবসা), ১৮.প্ববন দেৱী(পূৰ্ণিযাঁ), ১৯.কালী স্থান (দবভঁগা), ২০.জৈমংগনাস্থান(ফ্ৰংগেব), ২১. জনকপ্বৰ পৰিফ্ৰমাক ২২ স্থান খা ওত্তৰা ফ্ৰখ্য দেৱতা ১. হনুমাননগৰ- হনুমানজী, ২.কন্যাশেশ্বৰ- শিৱনিংগ, ৩.গিবিজা-স্থান- শিঞ্জি, ৪.মঠিহানী- ৱিষ্ণু মন্দিৰ, ৫.জানেশ্বৰ- শিৱনিংগ, ৬.মনাগ্ৰ- মাল্দ্ৰ ঋষি, ৭. শ্ৰীৰ ফ্ৰল্ড- ধ্ৰুৱ মন্দিৰ, ৮.কঁচন ৱন- কোনো মন্দিৰ নে মাত্ৰ মনোবম দৃশ্য, ৯.পৰ্বত- পাঁচ ঠা পৰ্বত, ১০.ধনুষা- শিৱ

ধনুষক ঠুঁকড়ী, ১১.সতোখড়ী- সপ্তর্ষিক সাত ঠা ফল্ড,
১২.হকষালা- রিমনাগংগা, ১৩. ককণা- কোনো মন্দিব নৈ
মাত্র মনোবম দৃশ্য, ১৪. রিসৌন- রিশ্নামিত্র মন্দিব খা
১৫.জনকপুব।

দবভংগা কৈথোনিক চর্চ- ১+১১মে স্থাপিত ঙা চর্চ ১+১৭
কেব ভূকম্পমে ক্ষতিগ্রস্ত ভহ গেন। একবা হোনী বোজেবী
চর্চ সেহো কহন জাগএ। সেন্ট ফাৰ্মিস অঁসিসী চর্চ
ঋজফবপুবমে খ্ৰিষ্টি।

ভিখা সনামী মজাব- গংগাসাগব পোখবি দবভংগাক
মহাবপব ঙা মজাব খ্ৰিষ্টি। মকদূম রাঁক মজাব:ননিত
নাবাষণ মিথিনা রিশ্নেৰিড্যানয খা কামেশ্বিব সিহ সংস্কৃত
রিশ্নেৰিড্যানয দবভংগাক রাঁচ স্থিত ঙা মজাব হিন্দু খা ঋশ্লিম
মতাবনশ্লীক একঠা পাবন স্থান খ্ৰিষ্টি। দবভংগা ঠাব
মন্দিজদ গন্সাম মতাবনশ্লীক একঠা ভব্য মন্দিজদ খা ধাৰ্মিক
স্থান খ্ৰিষ্টি।

रिदेह मिथिना बने

रि दे ह रिदेह Videha विदेह <http://www.videha.co.in> रिदेह प्रथम मैथिनी पाम्फिक ङा पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly ejournal रिदेह प्रथम मैथिनी पाम्फिक ङा पत्रिका नर थक देखरौक नेन पृष्ठा सभकेँ विह्रेशे कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

भावत आ नेपानक माठिमे पसवन मिथिनाक धवती प्राचीन कानेसँ महान प्रकष ओ महिना नोकनिक कर्मभूमि बहन अछि। प्रसुत अछि मिथिना बनेक एकठा छोट संग्रह। ए संग्रहकेँ पूर्ण कवरौक हेतु अपन रहमुना संग्रहकेँ editorial.staff.videha@gmail.com केँ पठाउ। आकगिरक सराधिकार बचनकाव, सम्वन्धित फोटेग्राफ आ संग्रहकतकि नगमे छन्हि। फोटे सभ पठेरौ नेन धन्यवाद पाठकगण। साभाव। पूर्णतः अरारसायिक उद्देश आ मात्र एकेडमिक प्रयोग नेन। विशेष रिरवण देखरौ नेन किनक

कक VIDEHA_346, VIDEHA_347, VIDEHA_366 आ मिथिना बने/ मिथिना चित्रकना/ मिथिनाक पारैनि तिहाव (कथा) आ मिथिनाक संगीत ।

रौदिक जनक

'रिदेह बाजा' ङगरैदिक कानक नमी सप्याक नामसँ छनाह, यत्र करैत सदेह स्रज्ज गेनाह, ङगरैदमे र्णनि अछि। ओ गन्दक संग देनहि अस्रव नह्छाक रिबझ आ ताहिमे गन्द हनका रचउनहि। शैतपथ त्रौहणक रिदेघमाथर आ पुवाणक निमि दनु गौठेक प्ररोहित गौतम छथि से दनु एके छथि आ एतएसँ रिदेह बाजाक प्रावसु। माथरक प्रवहित गौतम मित्ररिन्द यत्रक/ रैनिक

राश्विक

सीतापति राम

শ্রাবস্ত কএনহি ঋ পুনঃ
 একব পুনঃ স্থাপনা ভেন
 মহাজনক-২ ক সময়মে
 যাত্ৰরন্যে দ্বাবা । নিমি
 গৌতমক ঋশ্রিমক
 নগ **জয়ন্ত** ঋ মিথি -
 জিনকা মিথিনা নামসঁ
 সেলো সোব কএন জাগত
 উহি, **মিথিনা** নগবক
 নিৰ্মাণি কএনহি । নিমীক
 জয়ন্তপুব রতমান
 জনকপুবমে উন, মিথীক
 মিথিনানগবীক স্থান এখন
 ধবি নিৰ্ধাবিত নহি ভএ
 সকন ঋহি, ঋনমানিত
 ঋহি জনকপুবক নগ
 । **সীবপ্লজ**
 জনক **সীতাক** পিতা
 উথি ঋ এতয়সঁ মিথিনাক
 বাজাক স্মদু পবস্পবা
 দেখরোমে ঋরিত
 ঋহি । **প্ৰতি**
 জনক **সীবপ্লজক**
 রাদক 18ম পুস্তমে ভেন
 উনহি । প্ৰতি
 হিবণানভক পুব উনহি
 ঋ জনক বহুনাশিক পুব
 উনহি । যাত্ৰরন্য
 হিবণানভক শিষ্য
 উনহি, হুনকাসঁ যোগক
 শিক্ষা নেলে উনহি ।
 কবান জনক দ্বাবা একটা
 ব্ৰাহ্মণ মুরতীক শীন-
 ঋপহবণক শ্রযাস ভেন ঋ
 জনক বাজবশি সমাপ্ত ভএ
 গেন (সঁদৰ্ত্ত ঋশ্রিয়োষ-
 বৃহচবিত ঋ কোটিনা-
 ঋখশাস্ত্ৰ) ।

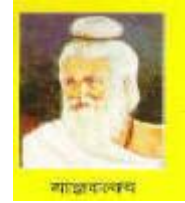
নর ঋশি

রিদেঘ মাথর

শিতপথ ব্ৰাহ্মণক রিদেঘ
 মাথরক রিদেহ
 ঋগমন, ঋগিক সদানীবাসঁ
 ঋগাঁ নহি বহুরীক চৰ্ত ।

শিতপথ ব্ৰাহ্মণক
 রিদেঘমাথর ঋ পুবণক
 নিমি দনু গোঠেক
 পুরোহিত গৌতম উথি সে
 দনু একে উথি ঋ এতয়সঁ
 রিদেহ বাজাক শ্রাবস্ত ।

রাজসনেযী যাত্ৰরন্যে

যাত্ৰরন্যে মিথিনাক দাশীলিক
 বাজা প্ৰতি জনকক দবরৌবমে
 উনহি । হুনকব মাতাক রা
 পিতাক নাম সম্ভরতঃ রাজসনী
 উনহি । ওনা হুনকব পিতা
 দেববাতকঁ মানন জাগত
 উহি । যাত্ৰরন্যে ১. শুবন
 যজুবরেদ, ২. শিতপথ
 ব্ৰাহ্মণ, ৩. বৃহদাবণ্যক উপনিষদ
 ঋ ৪. যাত্ৰরন্যে স্মৃতিক
 দৃষ্টান্তক উথি ।

খংগবাজ কর্ণ

রৈশেযিক দর্শন কশাদ

রৈশেযিক দর্শন কশাদ

মহাৰীৰ জৈন 599-527

মহাৰীৰ বিদেহমে ছহ ঠা
ৰঁস্সাৰাস ৰিতেনহি ।

গৌতম বুদ্ধ BC
563-483

ওনা তঁ মহাৰীৰ বিদেহমে
ছহ ঠা ৰঁস্সাৰাস ৰিতেনহি
হুদা বুদ্ধ একোঠা লৈ হুদা
মিথিনামে বৌদ্ধ ধৰ্মক
শ্ৰভাৰ পছাতি ৰহন ।
বুদ্ধ বৈশালী নগৰীমে
খাত্ৰপানীক উদ্যানমে
নিছৰীগণকে সন্দশ দেলে
ভনাহ ।

চাণক্য BC 350-283

ধৰ্ম খা ৰিধিক ক্ষেত্ৰমে কৌটিল্যক
খশিসাত্ৰ খা যাজ্ঞবল্ক্য স্মৃতিমে
ৰহু সমানতা খছি জে চাণক্যক
মিথিনাৰাসী হোযৰীক শ্ৰমাণ
খছি ।

খশিসাত্ৰমে(১.৩ বিনযাধিকাবিকে
শ্ৰমাধিকবণে ষডোঃধ্যায়:
গন্ধিযজযে
খবিষড্ৰব্ৰহ্মাণঃ) কবাল জনকক
পতনক সেহো চৰ্চা খছি ।

তদ্বিকল্পবৃত্তিবৰখ্দিযশ্চাত্তবন্তাঃপি
বাজা সগ্য়া বিনখতি- যথা
দান্ডক্যা নাম ভোজঃ কামাদ্
ব্ৰৌহ্মণ কন্যায়মভিমগ্য়মানঃ
সৰ্ব্বক্ৰবাস্ত্ৰা বিননাশি কবানশচ
ব্ৰৈদেহঃ ।

চন্দ্রগুপ্ত মৌৰ্য চাণক্যক
শিষ্য BC 340-293

চাণক্যক শিষ্য

আৰ্যভট্ট বৈজ্ঞানিক 476
-550

সিহ্ন সবহপাদ 700-
780

পঞ্জরীমে ঋর্ষিভট্টক রিৱবণ- (২৭)
(৩৪/০০) মর্ষিপতিয: মংগরৌনী মাল্ভব
সৈ পীতাল্ল ব স্ৱত দামূ দৌ মাণ্ড্র সৈ
রীজী ত্রিনযনভট্ট: এ
স্ৱতো ঋর্ষিভট্ট: এ স্ৱতো উদযভট্ট: এ
স্ৱতো রিজযভট্ট এ স্ৱতো
স্ৱনোচনভট্ট (স্ৱনযনভট্ট) এ স্ৱতো
ভট্ট এ স্ৱতো ধর্মজঠীমিষি এ স্ৱতো
ধাবাজঠী মিষি এ স্ৱতোব্রহ্মজবী মিষি
এ স্ৱতো ত্রিপ্ৱবজঠী মিষি এ স্ৱত
রিমূজঠী মিষি এ স্ৱতো ঋজযসিহ: এ
স্ৱতো রিজযসিহ: এ স্ৱতো এ স্ৱতো
ঋদিৱবাহ: এ স্ৱতো মহোরবাহ: এ
স্ৱতো দূর্ঘোধন সিহ: এ স্ৱতো সোঠেব
জযসিহকচাযসিহস মহাস্ৱৱিৱিণ্য
পাবঙগত মহামহোপাধ্যা
য: নবসিহ: । ।

ম.ম.গোনু না 1050-
1150

কবমহে সোনকবিযাম গোনু নাক
বর্ণন পঞ্জরীমে
ঋদ্ধি- মহামহোপাধ্যায ধূর্তবাজ
গোনু । পঞ্জরীক ঋনসাব পীহীক
গণনা কএনাসঁ গোনুক
জন্ম (গোনুক সোনকবিযাম
কবমহে-রসেমে ১৪ম পীহী চলি
বহন ঋদ্ধি) ঋর্ষিভট্টক
রীদ (ঋর্ষিভট্টক মাল্ভব-কাথপমে
২৯ ম পীহী চলি বহন
ঋদ্ধি) ঋ রিণ্যাপতিক
পহিলে (রিণ্যাপতিক রিষএৱাব
রিষ্ৱী-কাথপমে ১৪ম পীহী চলি
বহন ঋদ্ধি) নগভগ ১০৩.০ ঙ্গ।মে
সিফ হোগত ঋদ্ধি । কাবণ এহি
তবহেঁ এক পীহী কেঁ ৪০ সঁ গ্ণা
কেনা সঁ ঋর্ষিভট্টক জন্ম নগভগ
৪৭৩ ঙ্গ। ঋ রিণ্যাপতিক জন্ম
নগভগ ১২৩.০ ঙ্গ। ঋঠেত ঋদ্ধি
জে গতিহাসমম্যত ঋদ্ধি ।

ছেট্টন মহবাজ

সবহপাদ-ঋসিফিবস্তু মণ পহমে
পহি ঋউ মল্ভ পিৱন্তী রিসবউ
এমগউঋ । মিথিনামে ঋক্ষবাবন্ত
সিফিবস্তু জকব পূর্মে
সিফিবস্তু, গণেশজীক ঋক্ষশি
ঋঁজী, নিখন জাগত ঋদ্ধি ।
মিথিনামে ঙ্গ ধাবণা জে মাঁহ
পিৱাসঁ ঋবণ শিঙি ঋঁণ হোগত
ঋদ্ধি; ঙ্গ সবহপাদক মিথিনারাসী
হোগএরীক শ্রমাণ ঋদ্ধি ।

প্রগ্ঠাবাম ঋ হাথী স্ৱবন

মিথিনাক যাদর (গ্ণখাব) জাতিক
লোকদেরতা প্রগ্ঠাবাম ঋপন হাথী
স্ৱবনপব সৱাব ।

দীনা- ভদবী

ঋদি শীকবাচার্য 788-
820 মংডন মিষেসঁ শা
স্ৱার্থ

বংশীধব ব্রীহণ

জ্যাতি পঁজিযাব

মিথিনাক ডোম জাতিক
নোকদেরতা

বাজা সনহেস

মিথিনাক দুধরশী (দুসাধ)
জাতিক নোকদেরতা

মিথিনাক ফুসহব জাতিক
নোকদেরতা

দুবা দযান

গোণু মাক গাম
ভরৌই াক বাজফমাব,
"রুঁবা গোতিন নুঁখা
দযান" নোককখাক মনাহ
কখানায়ক । ভরৌই ামে
এখনো হিনকব গহরব
উছি ।

কানিদাস

রৌধি কাযশু

রিথাপতিক পুকম-
পবীক্ষামে মুলুকানমে গগা
নদীক খায়র া রৌধি-
কাযশুরেঁ খপনামে
সমেরীক খিসা রণিতি াউছি
জে রৌদমে রিথাপতিরেঁ
নং কং সেলো শ্চনিত
ভেন ।

বাধাপ্তু া কবতাবাম মল্লিক

মিথিনাক খমতা ঘরেনক শ্রাবম্বিক গরৈয়া

মহাবাজ নাগদের

মিথিনাক কণ্ঠি
রশিক 1097 ঙ. মে
স্থাপনা । 1147 ঙ. মে
মূল ।

মল্লদের

মিথিনাক কণ্ঠি রশিক
সংস্থাপক নাগদেরক পুত্র ।
মিথিনাক গধরবিয়া
বাজপুত মল্লদেরকেঁ খপন
রীজীপুকম মালৈত উথি ।

মহাবাজ হবসিন্দের

মিথিনাক কণ্ঠি রশিক ।
জ্যাতিবয়িব ঠারুবক রর্ণ-
বনোকবমে হবসিন্দের নাযক
খাকি বাজা
উনাত । 1294 ঙ. মে জন্ম
খা 1307 ঙ. মে
বাজসিন্হাসন । ঘিয়াসুন্দীন
ভগনকর্ম 1324-25 ঙ. মে

মন্ত্রী গণেশ্বর

মিথিনাক কণ্ঠি রশিক
নরেশি হবসিন্দেরক
মন্ত্রী । স্বগতিসোপানমে
মিথিনাক সারৈধানিক
গতিহাসক রর্ণন ।

হাবিক রাদ নেপাল পনায়ন ।
 মিথিনাক পঞ্জী-প্ররঙ্ক
 ব্রাহ্মণ, কাযস্থ আ ক্ষত্রিয় মধ্য
 আধিকাবিক স্থাপক, মৈথিন
 ব্রাহ্মণক হেত্ত গুণাকব
 মা, কর্ণ কাযস্থক নেন
 শিকবদত্ত, আ ক্ষত্রিয়ক হেত্ত
 বিজয়দত্ত এতি হেত্ত শ্রথমতয়া
 নিহকত্ত ভেনাহ ।
 হবসিহদেরক শ্রেবণাসঁ- আ গা
 হবসিহদের নাগদেরক বশিজ
 ডনাত, জে নাগদের কাণঠি
 বশিক ১০০৯ শাকমে স্থাপনা
 কেলৈ বহথি- নন্দদ গুঠ শিশি
 শাক বর্ষে (১০১৯
 শাকে)... মিথিনাক পন্ডি
 নোকনি শাকে ১২৪+ তদনসাব
 ১৩২৩ গা. মে পঞ্জী-প্ররঙ্ক
 বর্তমান স্ককপক শ্রাবস্তক
 নির্ণয় কএনহি । পুন:
 বর্তমান স্ককপমে থোডে বৃষ্টি
 বিনাসী নোকনি মিথিনেশ
 মহাবাজ মাধর সিহসঁ ১৭৩০ গা.
 মে আদেশে কবরীএ পঞ্জীকাবসঁ
 শাখা পস্তকক শ্রণয়ন
 কবরঁওনহি । ওকব রাদ
 পাঁজিমে (কখলো কান বর্টি
 ১৩০০ শাকে মালৈ ১৩৭+ গা.
 রাস্তরমে মাধর সিহক রাদমে
 ১+০০ গা.ক
 খাসপাস) শ্রাক্রিয় নামক একঠা
 নর ব্রাহ্মণ উপজাতিক
 মিথিনামে উপেতি ভেন ।

মীর্বা সাহেরঁ

মিথিনাক স্লিম নোকনিক
 বীচ শ্রসিষ্ক নোকগাখাক
 নাযক ।

খমব রাঁরা

মিথিনাক মনাহ জাতিক
 নোকদেরতা ।

গবীরঁন রাঁরা

মিথিনাক ধোরি জাতিক
 নোকদেরতা ।

নানরঁন রাঁরা

রঁঠা চমাব

কাবিখ পজিয়াব

মিথিনাক চৰ্মকাব জাতিক
নোকদেৱতা।

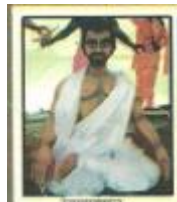

নোৱিক

শঁকব মিশ্ৰ

"ৱানোৱেই জগদানন্দ ন মে
ৱানা সবস্বতা। ঋপূৰ্ণে
পঁচমে ৱৰ্ষে ৱৰ্ণ্যামি
জগত্ৰয়ম্ ॥ " ক
ৰজা। পন্দ্রহম শিতাঙ্কীমে
ভৱনাথ মিশ্ৰিক ঘবমে
মধ্বৰ্ণী জিনাক সবিসৱ
গ্ৰামমে শঁকব মিশ্ৰিক জন্ম
ভেন। শঁকব মিশ্ৰি মহাবাজ
ভৈবৱ সিহক কনিষ্ঠ পুত্ৰ
বাজা পুৰুষোত্তমদেৱক
ঋশ্ৰিত ডুনাহ। একব
ৱৰ্ণন বসৰ্গাৱ গ্ৰথমে
ভেট্টেই ঋছি। শঁকব
মিশ্ৰি
কৱি, নাঠককাব, ধৰ্মশাস্ত্ৰী
ঋ গ্ৰায়-ৱৈশেষিকক
ৱাখ্যাকাব বহথি। শঁকব
মিশ্ৰি গ্ৰথখৱনী- ১.গৌৰী
দিগম্বৰ প্ৰহসন ২.প্ৰস্তু
ৱিনোদ নাঠক
৩.মনোভৱপৰাভৱ
নাঠক৪.বসৰ্গাৱ৩.দুৰ্গা-
ঠীকা৩.ৱাদিৱিনোদ১.ৱৈশেষিক
সূত্ৰ পব
ঔপস্কাব+ৱসুৰ্মাজনি পব
ঋমোদ১.খলনখল-খাচ
ঠীকা ১০.ডুন্দাগালিচোঙ্কাব

বায় বণপান

পক্ষধব মিশ্ৰ

ৱিঘ্যাপতিক সমকালীন
জযদেৱ মিশ্ৰি, জে ঋপন
ঋকাঠা তৰ্কক কাবণ
পক্ষধব মিশ্ৰিক নামসঁ
জানন গেনাহ।

ঋযাচী মিশ্ৰি

পন্দ্রহম শিতাঙ্কীক ভৱনাথ
মিশ্ৰি ৱেড পেঘ লৈযাঘিক
ডুনাহ ঋ কহিয়ো
ককৱোসঁ কোনো ৱস্তুক
যাচনা নহি কএনহি, তাহি
নেন সন্ত হুনকা ঋযাচী
মিশ্ৰি কহএ নগনহি।

মৈথিনীক ঋদিকৱি ৱি
ঘ্যাপতি (জ্যাতিৱীম্বিব পূ
ৰ্ব)

মৈথিনীক ঋদিকৱি ৱিঘ্যাপতি (ৱিঘ্যাপতিক চিত্ৰ: ৱিদেহ চিত্ৰকনা
সম্মানসঁ পুৰস্কৃত পনকনান মন্ডন
হ্লাবা)

কৱীম্বিব জ্যাতিৱীম্বিব(নগভগ ১২৭৩-
১২৩০)সঁ পূৰ্ব (কাবণ জ্যাতিৱীম্বিবক
গ্ৰন্থমে হিনক চৰ্চ ঋছি), মৈথিনীক
ঋদি কৱি। সংস্কৃত ঋ ঋৱহষ্টক
ৱিঘ্যাপতি ঠক্ৰব: সঁ ভিন্ন। সম্মৱত:
ৱিস্বনী গায়ক ৱাৱব কাষ্টক শ্ৰী
মহেশে ঠাক্ৰবক পুত্ৰ। সমানান্তব
পবস্পৰাক ৱিদাপত নাচমে ৱিঘ্যাপতি
পদাৱনীক (জ্যাতিৱীম্বিবসঁ পূৰ্বসঁ) নূব-
ঋভিনয হোগত ঋছি। জ্যাতিৱীম্বিব
পূৰ্ব ৱিঘ্যাপতি:- কশ্মীৰক ঋভিনৱ
গুপ্ত (দশম শিতাঙ্কীক ঋন্তু ঋ
এগাবহম শিতাঙ্কীক প্ৰাবম্ব)- গ্ৰন্থ
ঋগ্ৰন্থিব প্ৰৱাভিজ্ঞা- ৱিভাৰ্ষিণী- মে
ৱিঘ্যাপতিক ঔল্লখ কৱি ডুথি। শ্ৰীধব
দাসক সদৃজিকৰ্ণামৃত, (বচনা ১১
ফবৱৰী ১২০৩, মধ্যকালীন মিথিনা,
ৱি.ফ. ঠাক্ৰব)- শ্ৰীধব দাস
ৱিঘ্যাপতিক পাঁচ ঠা পদ ঔকৃত

११.श्रीरुद्र प्रदीप
१२.प्रायश्चित्त प्रदीप ।

महाबाज शिर सिंह

मिथिना नरेश रिद्यापतिक
अश्रियदाता उगनराव रशिक
महाबाज शिर सिंह ।

उगना महादेव

महादेव रिद्यापतिक
अहिठाम गीत सुनरा जेन
उगना लोकव रनि बहेत
छनाह ।

केने छथि जे रिद्यापतिक पदारनीक
भाषा छी ।

◆जार न मानतो कव पवगास

तारे न ताहि मधुकव रिनास । ◆
आ

◆मन्दना मन्वन कतय मकवन्द◆

ज्यातिबिम्ब (१२१३-१२३०) **श्रुतः**
कलान- ॥ अथ रिद्यारत्न
रर्षिना ॥ **अग्रमः कलानः-** ॥ अथ
वाज्य रर्षिना ॥ मे उल्लेख ।

महाकरि रिद्यापति ठाकुर व 1350-1435

(मैथिलीक आदि करि

ज्यातिबिम्ब-

पूर्व रिद्यापतिसँ भिन्न,

संस्कृत आ अरहष्टमे ने
थन)

महाकरि रिद्यापति ठाकुर 1350-
1435

रिद्यापति ठाकुर: 1350-1435
रिषएराव रिस्वनी-काछेप (वाजा
शिरसिलेक दरवाँवा) आ संस्कृत आ
अरहष्ट नेथक । कीर्तिनता,
कीर्तिपताका, प्रकय प्रवीक्षा,
गोवस्करिजय, निखनारनी आदि अथ
समेत रिपुन संख्यामे कानजयी
बचना । अ मैथिलीक आदिकरि
रिद्यापति (ज्यातिबिम्ब पूर्व)सँ भिन्न
छथि ।

(चित्रक आधाव मिथिना सांस्कृतिक
परिषद, कोनकाता द्वारा कोनो
कनाकावसँ रनराउन, कनाकावक नाम
३०-१० सानसँ अत्रात कावसँ अत्र
वाथन गेल अछि ।)

শিকবদের 1449-
1569

পাবিজাতহৰণ।

জগজ্যোতিমল্ল ১৬১২-
৩৭

হবগৌৰী বিৱাহ নাটক, কঙ্ক বিহাব
নাটক।

স্বনীতি কুমাৰ চট্টৰ্জী
মৈথিলী প্ৰেমী 1890-
1977

অবৰিন্দ ঘোষ মৈথিলী
প্ৰেমী 1872-1950

বিদ্যাপতি গীতক অগ্ৰেজীমে অন্নৱাদ

ডা. সব অশ্বতোষ ঝাংজী মৈ
থিলী প্ৰেমী 1864-1924

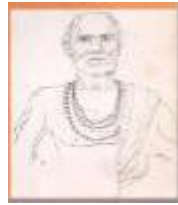
সব জী. এ. গ্ৰিফাৰ্শন
মৈথিলী প্ৰেমী 1851-
1941

কৰি চন্দা মা 1831-
1907

মুনাম চন্দনাথ
মা, গ্রাম- পিডাকুড, দবলুগা।
কৰিম্ব, কৰিচন্দ নামস
ৰিভূষিত। গ্ৰিফাৰ্শনকৈ মৈথিলীক
প্ৰসৰ্গমে ঝাং সন্যাতা কেনিহাব।

প্ৰতি- মিথিলা ভাষা
বামায়াণ, গীতি-স্বধা, মহেশ্বৰাণী
সংহা, চন্দ পদাৱনী, নক্ষত্ৰিব
বিনাস, অহিন্যাচৰিত অং বিদ্যাপতি
বচিত সঙ্কৃত প্ৰবন্ধ-পৰীক্ষাক
গদ্য-পদ্যময় অন্নৱাদ।

মহাকৰি নানদাস 1856-
1921

হিনক জন্ম ঝাংীখা গ্রামমে ১৮৫৬ গা.
মে তথা মূল ১৯২১ গা. মে ভেনহি
। হিনক অনেক বচনা উপনষ্ট
হোগত অছি, যথা বমেশ্বৰ চৰিত
বামায়াণ, স্ত্ৰী শিক্ষা, স্মাৰিত্ৰী-
সংৱান, চন্ডি চৰিত, ঝাং
ঝাংদাৱনী, ঝাংদুৰ্গা
সপ্তশতী, তন্বাজ মিথিলা
মাহাযো ঝাংদি। মৈথিলীক
অতিবিজ্ঞ গা সঙ্কৃত, হিন্দী তথা
ফাৰসীক জ্ঞাতা হুনাহ। কৰিতাক
অতিবিজ্ঞ গদ্যমে সেনো গা বচনা কখন
। বমেশ্বৰ চৰিত বামায়াণ হিনক
সভুৰ্ম বিশিষ্ট গ্ৰন্থ অছি। বাম-
কথাক উল্লখমে সীতাক মহিমা
মহত্ব দএ মিথিলা তথা মৈথিলীক
প্ৰতি গা অখন শ্ৰেষ্ঠা তথা ভজিকৈ
ৰাজ কখন অছি।

ম. ম. পবমেশ্বৰ মা 1
856-1924

জন্ম 1856 গা. মে তরৌনী গ্রাম
(দবলুগা) জিনামে ভেন হুনাহি তথা
নিধন 1924 গা. মে। সঙ্কৃত
ব্যাকৰণক গা দিগ্ৰজ বিদ্বান্ হুনাহ
তথা ঝাংৰৈয়াকৰণ কেশৰীক
উপাধিসঁ ৰিভূষিত হুনাহ। মৈথিলী
সাহিত্যমে অখন প্ৰতি ঝাংমিথিলাত
ৰিমৰ্শ তথা ঝাংসীমতিনী
অধ্যায়িকাক কাৰণে মহত্বপূৰ্ণ
স্থান বখেত হুথি। গা মহাৰাজ
বমেশ্বৰ সিংহক দবৰাবমে ৰাজ-
পডিতক পদপব অলেকো ৰৰ্ষ ধবি
স্বপ্ৰতিষ্ঠিত হুনাহ।

खरुध रिहारी प्रसाद शी
ही 1859-1929

सरतं च सुतं च रँचा ना 1860-
1921

मधुर्वनी जिनातझात नराणी(नरानी) गाममे हिनकब
जय भेनेहि । हिनक धृति सभ
खडि । 1. सुनोचन-माधर चसू कारा,
2. गायरातिक तापेय र्थाथान, 3. गृह र्थ
तउन्नोक(श्री मदभागरतगीता र्थाथालूत
मधुसूदनी षीका पव) 4. रात्रिपचक
शीका 5. खरुधदकन्न निवकित्त रिरेचन 6. सराभिचाव
टिप्पण 7. सतप्रतिपम्न टिप्पण 8. रात्रुगन
रिरेचन 9. सिम्हात नम्न रिरेक 10. र्थुपेतिराद
गृथार्थ तन्नानोक 11. शिकुतराद टिप्पण 12. खन्डन-
खन्ड खान टिप्पण 13. खन्डत सिम्हि चन्दिना
टिप्पण 14. कककाङ्गनि प्रकाशि टिप्पण ।

म. म. शिशिनाथ ना 18
60-1930

अंशी बघुनन्दन दाम 18
60-1945

गाम-सखरौव, र्जा ना-
मधुर्वनी । "मिथिना
नाटक" आ "दूतगद र्थायोग"क
लेखक ।

मधुसूदन गुना 1866-
1939

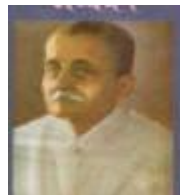

म.म. अनुबन्धीव ना १+
७+ - १९२९

जन्म- गाम- भवाम (जिना
मधुर्वनी), अपन मातक थामसीधपमे
रसि गेनाह । कशीस १९०७ अ. मे
अ "मिथिनामोद" नामक मासिक
मेथिनी पत्रिकाक प्रकाशन शुक
केनेहि ।
हितोपदेश (खन्डराद), मेथिनी
बाकबा, "अर्जुन तपस्वा" (उपन्यास)
प्रकाशित ।

अनुन्द ना "रँशी"
1869-1936

डॉ. सुव गंगानाथ ना 1871-
1941

जनादर्न ना जनसीदन
1872-1951

जन्म हविप्रव रँश्री ठैम ग्राम (मधुर्नी जिना) मे 1869 अ. मे भेन तथा हिनक निधन काशीमे 1937 अ. मे भेनहि । हिनक निखन संस्कृत मे अनेक ग्रंथ अछि । मैथिलीमे हिनक महत्त्वपूर्ण प्रति अछि । मिथिला भाषामय गतिहास । एकव अतिविज्ञ मैथिलीमे हिनक स्फूर्त निरंर सभ सेहो प्रकाशित भेन । मिथिलाक इतिहासिक र्णन सभसँ पहिले हिनके प्रकाशित भेन । एहि गतिहासमे मिथिलाक सर्रतोट्ठी पविचय प्रस्तुत कएन गेन अछि ।

जन्म मधुर्नी जिनाक सविसरँ-पारी ग्राममे 1871 अ. मे भेन तथा निधन प्रयागमे 1941 अ. मे । अ. अ.पना समयक संस्कृतक प्रकाशक रिद्वान म. म. चिन्तवव मिश्र, म. म. जयदेव मिश्र तथा म. म. शिरकमार शास्त्रीसँ सीमासा एरँ दर्शनक अध्यायन कएनहि तथा दर्शनक रिचित दूकह ग्रंथक अङ्गरेजीमे अनुवाद कए पाश्चात् संभावक ध्यान अप्पुत्र, कएनहि । अ. गरनमेन्ट संस्कृत कानेज रँनावसमे 1917 सँ 1923 धरि प्रिंसिपल छनाह तथा एनाहारीद रिद्विरिद्वानयक 1923 सँ 1932 पर्यन्त कनपति बहनाह । मैथिलीमे हिनक सप्पादित चन्दा नाक । महेशरीणी संग्रह तथा गणनाथ-रिन्धानाथ पदारीनी प्रकाशित अछि । मैथिली साहित पविषद द्वारा प्रकाशित हिनक । रेदोस्त दीपक (दर्शन) रिषयक अपूर् ग्रंथ अछि । एहिसँ भिल हिनक निरंर सभ सामयिक मैथिली पने-पनेकामे प्रकाशित अछि ।

बासरिहारी नानदास 1872-1940

"मिथिला दर्पण" क लेखक ।

बामचन्द्र मिश्र "चन्द्र" 1873-1937 मैथिल प्रभा

महारेय्याकवणाचार्य प दीनरँधु ना 1878-1955

भरनाथ मिश्र 1879-1933

मैथिली शिक्कोष "मिथिला शिक्क प्रकाश"क लेखक ।

कीर्लनन्द सिंह

डँकनाथ चौधरी 1884-1928

ভরপ্ৰীতানন্দ ওমা 1886-1970

ৰঁনদের মিশ্র 1890-1975

হিনক জন্ম সহবসা জিনাক বনগাঁও গ্রামমে 1890 ঙ্গ. মে এৰ নিধন ফবরবী, 1975মে ভেনহি । শ্ৰাবস্ত্ৰমে প. গোনানান চৌধবীসঁ জাতিষ পৰ্হি ঙ্গ কাশীমে প. স্বধাকব দ্বিৱেদীজীক শিষ্য ভেনাহ । ৰহুত ৰৰ্ষ ধবি সবস্ত্ৰতা ভরন (রাবাগসী) মে হস্তনিখিত বিভাগমে কাৰ্য কএন । পশ্চাত্ পঠনাক কাশীপ্ৰসাদ জয়সরান বিসৰ্চ সস্থানমে খলেক শ্ৰাচীন তিৰ্ব্তী হস্তনিপিৰ্কে দেৱনাৰীমে নিপান্ত্ৰবিত কএন । মৈথিনামোদক প্ৰকাশন এৰ ম.ম. ফবনীধব নাক প্ৰামোহনসঁ জাতিষীজী ১৯১০ ঙ্গ.সঁ মোদকমে নিখণ নগনাহ । হিনক প্ৰকাশিত বচনা খড়্ধি বামাষণ শিক্ষা, চন্দা মা, সঁস্কৃতি, ভাবত শিক্ষা, গপ্প-সম্প রিরেক, সমাজ আদি । পন্ডিভজী য়াৰত্ ধবি পঠনা বহনাহ ৰঁবাৰঁবি মিত্ৰিমে নিখিত বহনাহ ।

তাৰাচৰণা না 1892-1928

কপিনেশ্বৰ মিশ্র 1887-1987

গাম সৱেমপুব, থানা-
উজিয়াবপুব, জিনা
সমস্ত্ৰীপুব । সঁতাদাগ প্ৰস্তক
ভঁডাবসঁ প্ৰকাশিত ।

আচাৰ্য বামনোচন শিবণ 1889-1971

সীতামহীমে জন্ম আ দবভঁগামে মূ । "মৈথিনী বামচবিত মানস" সহিত ভনসীদাসক সমস্ত বচনাক মৈথিনীমে লেখন । মিথিনাম্ৰবমে মৈথিনীক প্ৰকাশনক শ্ৰাবস্ত্ৰ কেনিহাব । প্ৰকাশন সঁস্থা "প্ৰস্তক ভন্ডাব", নহেবিয়াসবায, পঠনাক সঁস্থাপক ।

ৰঁদ্রীনাথ না 1893-1973

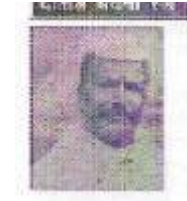
জন্ম মধুৰনী জিনাক সবিসর
গ্রামমে ১৮৯৩ ঙ্গ. মে ভেনহি

ৰাঁনপ্ৰহ্ম মিশ্র 1888-1948

সীতাবাম না 1891-1975

জন্ম চৌগামা গ্ৰামমে ১৮৯১ ঙ্গ.মে তথা নিধন ১৯৭৩ ঙ্গ. মে ভেনহি । সঁকৃতমে জ্যাতিষ শাস্ত্ৰক খলেক বচনাক .খতিবিজ মৈথিনীমে হিনক খন্স চবিত (মহাকাৰা), সঁজি স্বধা, নোক নক্ষণ, পৰ্হি আচবিত, পূৰ্ণপিব ৰাৱহাব, ঊনঠা ৰঁসাত, খৰ্ণকাব দৰ্পণ, ভুকস্প ৰৰ্ণি, কাৰা ষট-বস, মৈথিনী কাৰাপৰন, আদি গ্ৰথ্ৰ ঊপনহ্ৰ খড়্ধি । হিনক গীতাক মৈথিনী খন্সৱাদ সেহো ঊপনহ্ৰ খড়্ধি । মিথিনা মোদক সম্পাদন ১৯২০ ঙ্গ.সঁ ১৯২৭ ঙ্গ. ধবি ঙ্গ কএন ।

জীৱনাথ বায 1893-1964

তথা ১৯১৪ ঙ্গ. মে ঙ্গ কাশী
নাভ কএনহি । বঁহুত দিন
ধবি ঙ্গ জফবপুবক ধর্ম
সমাজ সঁস্কৃত কাএনেজে
সাহিবক ঙ্গধাপক ডুনাহ ।
মৈথিনীক রিখাত করি লোকনি
যথা
স্বমনজী, মধুপজী, মোহনজী
ঙ্গাদি হিনক শিষ্য ডুখিহ ।
সঁস্কৃত সাহিবমে হিনক ঙ্গনেক
বচনা ঙ্গডি । জাহিমে বাধা
পবিণ্য (মহাকারা) ক স্থান
রিশিগ্গ ঙ্গডি । মৈথিনীমে
হিনক ঙ্গএকারনী পবিণ্য
(মহাকারা) এক নরীন কীর্টিমান
স্থাপিত কএনক । কোলো
ঙ্গনকাবক দৃগ্গান্ত তকরীক
হেত্ত ঙ্গএকারনী
পবিণ্য পযাপ্তি ঙ্গডি ।

উমেশি মিশ্র 1895- 1967

জন্ম মধুরীনি জিনাক গজহবা
গ্রামমে 1895 ঙ্গ. মে ভেন
ডুনহি । ঙ্গ একহতবি রফক
ঙ্গাহমে ১৯৩৭ ঙ্গ. মে শ্রযাগমে
স্বস্কারাসী ভেনাহ । ঙ্গ ঙ্গপন
স্বনাম-ধন্য পিতা ম. ম.
জয়দের মিশ্রি তথা ম. ম. ডা.
গগানাথ ঙ্গাক সাল্লিধ্যমে
রিছার্জন কএন । ১৯২৩ সঁ
১৯৩৯ ধবি মিশ্রিজী এনাহরীদ
রিশ্রিগ্গানয়মে সঁস্কৃতক
প্রাধাপক ডুনাহ ।
দবভঁগা ঙ্গমিথিনা শৌধ
সঁস্থানক নিদেশক পদপব
কিড্ড সময় কার্য কএ ১৯৩২ সঁ
৩৩ ধবি কামেশ্রব সিহ সঁস্কৃত
রিশ্রিগ্গানয়ক ফনপতি বহনাহ
। ম. ম. ফুবনীধব মাসঁ
প্রভারিত
ভএ ঙ্গমিথিনামোদমে ঙ্গ
নিখর প্রাবস্ত কএনহি তথা
ঙ্গপন রিরিধ প্রকাবক বচনাসঁ
মৈথিনীক গঢ়কঁ সমূহু কএনহি
। মৈথিনীমে হিনক শ্রসিহ
গ্রস্থ ঙ্গডি ঙ্গকমনা
(শৌল্লপীয়বক ঙ্গষ্টেস্ট
ভারান্নরাদ), ঙ্গনলোপাখ্যান,
ঙ্গমৈথিনী-সঁস্কৃতি তথা
ঙ্গনেক রর্ণনামেক এর
ঙ্গানোচনামেক নিরঁহ; মনরৌধক
প্রগ্গজন্মক সম্পাদন, রিছাপতিক
কীর্টিনতা, কীর্টিপতাকা, গৌবক্ষ

রাবী ধর্মধাবী দাস 1895- 1965

মৈথিনীমে রিহাবী করিক ঙ্গনুরাদ
প্রকাশিত ।

ঙ্গমবনাথ না 1897- 1955

সবিসর পাঠঠেন গ্রামমে ১৮৯৭
ঙ্গ. মে ভেন । হিনক নিধন
পঠনামে জখন ঙ্গ রিহাব লোক
সেরা ঙ্গায়োগক ঙ্গধক্ষ
ডুনাহ, ১৯৩৩.৩.৩. মে ভেনহি ।
ঙ্গ এনাহরীদ রিশ্রিগ্গানয়ক নও
রফ ধবি ফনপতি বহি পশ্চাত্
হিন্দু রিশ্রিগ্গানয়ক সেরো
ফনপতিক পদকঁ স্রশৌভিত
কএনহি । ঙ্গ ঙ্গগবেজীক
শ্রকাল্ড রিহান ডুনাহ, তাহি সঁগ
হিন্দী, উর্দু, ফাবসী, সঁস্কৃত, বঁঙনা
এর মৈথিনীক সেরো ঙ্গডুত
রিহান ডুনাহ । মৈথিনীমে হিনকা
দ্বাবা সম্পাদিত ঙ্গচর্ষনাথ কার
গ্রস্থারনী তথা ঙ্গগোরিন্দদাসক
শ্রীগ্গবভজন মহত্বপূর্ণি ঙ্গডি
। এহিসঁ ভিন্ন হিনক মৈথিনী
সাহিব পবিষদক ঙ্গধক্ষীয় ভাষণ
তথা ঙ্গন লেখ প্রকাশিত ঙ্গডি
।

रिजय खादिक खन्नराद-सम्पादन
सेहो कएन ।

भोनान दस 1897-
1977

हिनक जन्म दवर्तगा जिनाक कसरौब मे भेनहि । साहित्य सर्जनक अतिविज्ज खपन संगठन क्रमता तथा मैथिली साहित्यक सर्गतोत्थी विकासक हेतु सतत तपेव बहरीक कावर्णे भोना राबू मैथिली संसावक एक सुसुद्धक रूपमे बहनाह । हिनक निधन 1977 अ. मे भेन । मैथिलीक प्रचार-प्रसावमे अ खपन जीरन समपित कएने छनाह । पाठ्याक्रममे मैथिलीकेँ स्थान हो ताहि हेतु अ रीह अ उठौनहि । रिग्यानय सुबक अनेक पोथीक निर्माण कएन । मैथिली साहित्य परिषदक अ संस्थापक मन्दनक सदस्य छनाह । 1931 सँ 1940 अ. पर्यन्त ओकव प्रधान मन्नी बहनाह । हिनक मन्नेरुकरानमे **भावती** नामक मासिक पनेक प्रकाशन भेन । एहिसँ पूर्व (1919-21) कश्मिर्ब क्रमवर्गीक संग सहाज सम्पादनमे **मिथिला** नामक पने चनाउन । अ नरीन एरँ प्रगतिशील रिचारक लोक छनाह । ननर लेखककेँ प्रामोहित कवरँ, शीमे एककपता खानरँ, नर प्रकाशनसँ मैथिलीक साहित्य लडावक पूर्ति कवरँ हिनक कठुरा रनि गेन छन । हिनक निखन **मैथिली ब्राकवण** तथा हिनकहि द्वावा सम्पादित **गद्यकृष्माजिनि** रहत दिन धरि रिग्यानयमे पढ़ाउन जागत बहन । हिनक निखन अनेक निरँख समानोचना, करिता, संस्वण, जीरनी-साहित्य मैथिलीक पत्र-पनेकामे छिहँ अएन अछि ।

रुमाव गंगानन्द सिंह 1898-
1971

जन्मरँनेनी बाजपविरावमे 24-9-1898, मूः-शीनगव पूर्णिएग 17-1-1970 । भूतपूर्व शिक्षामनी, रिहाव एरँ कनपति, कामेश्वर सिंह दवर्तगा संस्कृत रिग्नरिग्यानय । बचनरँ अगिनही (खपूर्णी उपन्यास) तथा अनेक कथा एरँ एककी । हगक खन्नकप सामाजिक क्वरिति खादिकेँ खाधाव रनाथ स्वधावरादी दृष्टि, कथा सलहिक बचना ।

ब्रजमोहन ठाकुर 1899-
1977

जन्मरँनेनी बाजपविरावमे 24-9-1898, मूः-शीनगव पूर्णिएग 17-1-1970 । भूतपूर्व शिक्षामनी, रिहाव एरँ कनपति, कामेश्वर सिंह दवर्तगा संस्कृत रिग्नरिग्यानय । बचनरँ अगिनही (खपूर्णी उपन्यास) तथा अनेक कथा एरँ एककी । हगक खन्नकप सामाजिक क्वरिति खादिकेँ खाधाव रनाथ स्वधावरादी दृष्टि, कथा सलहिक बचना ।

ভুবনেশ্বৰ প্ৰসাদ 1902

-

দবৰ্তগা জিনাক বঁনৌনী গাম, নিরাস
বাযসাহেৰ পোখৰি নহেবিয়াসবায ।
সবস্বতী স্কুল নহেবিয়াসবাযমে ১৯৩০-
১৯৬৪ গ্ৰ. ধৰি অধ্যাপন ।
মৈথিলীমে "বান
বামাষণ" প্ৰকাশিত ।

স্বধাকৰ না "শাস্ত্ৰী"
1904-1974

শ্ৰীৰত্নভ না হাঠী 1905
-1940

জযনাৰাষণ না "বিনীত"
1902-1991

দামোদৰ নান দাস বিনীত 1
904-1981

বমানাথ না 1906-
1971

জন্ম দবৰ্তগা জিনাক উজান
(ধৰ্মপুৰ) গ্ৰামমে 1906 গ্ৰ. মে
এৰ হিনক নিধন দবৰ্তগামে ১৯৭১
গ্ৰ. মে ভেনহি । 1930 গ্ৰ. মে
ঋবেজীমে এম. এ. কএনাক বান
গ্ৰ কতোক বৰ্ষ ধৰি মধেপুৰ উচ
বিদ্যালয়ক প্ৰধানাধ্যাপক
ভনাহ, তকবা বান দবৰ্তগা-
বাজ-নাগৰ্বেবীক পুস্তকানযাধ্যক্ষক
কপমে 1936 সঁ অস্তিম সময় ধৰি
বহনাহ
। 1952 সঁ 62 চন্দ্রধাবী মিথিনা
কানেজমে প্ৰা. না ঋবেজীক
প্ৰাধ্যাপক কপে কাজকা পশ্চাত
ওহী কানেজমে মৈথিলী
বিভাগাধ্যক্ষ বঁনাওন গেনাহ
। 1965 মে বমানাথ বান সাহি
ঋকাদমীক মৈথিলীক প্ৰতিনিধি
নিৰাচিত ভেনাহ জাহি পদ পব
ও জীবনক ঋন্ত সময় তক
বহনাহ ।

নবেন্দ্ৰ নাথ দাস বিনীত
নংকাব ১৯০৪-১৯৯৩

বঁখাজী না "ঋত্নাত"
1904-1996

২০০১- বঁখাজী না ঋত্নাত
(প্ৰতিভা পান্দ্ৰ, মহাকাৰা)নেন
সাহি ঋকাদমী পবস্কাব ।

কাশীকান্ত মিশ্ৰ "মধুপ"
1906-1987

১৯৭০- কাশীকান্ত মিশ্ৰ মধুপ
(বাধা বিবহ, মহাকাৰা) পব সাহি
ঋকাদমী পবস্কাব প্ৰাপ্ত মৈথিলীক
প্ৰশস্তি কৰি ঋ মৈথিলীক প্ৰচাব-
প্ৰসাবক সমৰ্পিত
কাৰ্যকৰ্তা মস্কাব কৰিতাসঁ
ঋন্তি গীতক ঋহান কএননি ।
প্ৰস্তুতি প্ৰেমক বিনক্ষণ কৰি
। মসন ঋঠনী কৰিতাক নেন
কথা ঋ শিপ্প-সঁৰেদনা দুহু স্তব
পব চবম নোকপ্ৰিয়তা ভেঠননি ।

হিনক বচনাক ক্ষেণে রঁহুত
 ৰাপক ছন । হিনক
 ঋনুসধানামেক নিৰঁক দূ গোট
 সঁথহ **নিৰঁহুমানা** তথা **শ্রঁধ**
 সঁথহ **শ্রঁকাশিত** ঋছি ।
 সঁকনিত সঁস্পাদিত পুস্তক
 সভমে **মৈথিনী পদ্য-সঁথহ**,
মৈথিনী গদ্য-সঁথহ, **শ্রঁচীন**
গীত, **কথা কাব্য**, **নরীণ**
গীত, **করিতা কুসুম**,
কথা সঁথহ ঋদি ঋছি
 । **কথাসবিসোগবক** ঋধাব
 পব শ্রঁঙ্কন গদ্য শ্রঁনীমে
 হিনক **উদয়ন-**
কথা তথা **ৰঁবকচি-**
কথা শ্রঁশি ঋতি পওনক ।
 ৰ্যাকবপক **মিথিনা ভাষা**
শ্রঁকাশি,
খনকঙাবশ্রঁশি ঋদি ঋনেক
 শ্রঁস্থ শ্রঁকাশিত ঋছি । **মৈথিনী**
 সাহিন পত্ৰ **নৈমাসিক পত্রিকাক**
 সঁপাদক ।

নক্ষ্মীনাথ গোসাঙ্গ 1793
 -1872

মৌহী দাস

ধবহবা কোঠা_ৰঁনমনখী_ঋসনী
 নাম_বামানুশ্রঁহনান
 দাস_ঋশিম_মাযামোহননা, কুপ্পাঘাট, ভাগনপুব

ৰুঁচন ভগত, সঁত 192
 8-1991

ঋভিবাম দাস

মিথিনাক শ্রঁসিফ্ৰ ভাগরত
 ৰাচক ।

ম্নহনতা 1909-1993

গাম- ডরোই ী, সমস্তীপুব । পূৰ্ণ
 নাম- কপিনদের
 ঠাকুব "ম্নহনতা" । বামাশ্রঁযী বসিক
 সমশ্রঁদায়ক সঁত । হিনকব বচিত
 ৰৈদেহী ৰিরাহ সঁকীৰ্তন, ৰিনয
 পদারনী, শিররাণী, চেতারনী, স্মনা-
 সঁকীৰ্তন, সীতারতবণ শ্রঁৰঁহুকাৰা ঋ
 ম্নহশতক- দৌহোরনী-কৰিত্ত ঋদি
 মিথিনাক মহিনা ৰজা ঋ
 সঁকীৰ্তনকাব নোকনিক কঁঠমে
 পৰিৰ্যাপ্ত ঋছি ঋ নোকমগনক
 ঋনুগ্ৰ্যানে ৰাপক কপেঁ ৰাবহুত
 ঋছি । হিনক "ৰৈদেহী

স্বতঁত্রতা সেনানী
 স্ম. বামফন
 মল্ভন

স্বন্দব না "শাস্ত্রী"
1930-1998

জনকপুত্র, নেপাল, হারারস্থাক
জেনক দুর্ভিত ফোটে। নেপাল
প্রভা প্রতিষ্ঠানক মানদ
সদস্যতা- স্ব. স্বন্দব না
শাস্ত্রী।

বিরাহ" যিথিনাক কীর্তিনিয়া নাঠা
পবম্পবার্কে লোককচিক ঋনুকুন
বনোলে খুছি।

কাংশীনাথ না "কিবণা"
1906-1988

জন্ম স্থান-ধর্মপুত্র,লোহনা
রোড, দবভুগা বিহাব। মৈথিনী
ভাষা ঋদোননমে মহনুপূর্ণ
ভূমিকা। ❖পবাশিব❖ মহাকার্য
নেন সাহিল ঋকাদমী ও ❖কথা
কিবণ❖ জেন বৈদেহী পুবস্কাবসঁ
সম্মানিত। প্রকাশিত প্রতি:
চন্দ্রগ্রহণ (উপন্যাস), রীব-প্রসূন
(রোনকথা), জয় জন্মভূমি
(এককী), বিজেতা
বিদ্যাপতি (নাঠক), কথা-কিবণ
(কথা-সংগ্রহ), কিবণ-
করিতারনী, কতেক দিনক
বাদ (করিতা-সংগ্রহ), পবাশিব
(মহাকার্য) ও কিবণ-নির্বাধারনী
(নির্বাধ-সংগ্রহ)
ঋদি। ১৯+৯- কাংশীনাথ
না ❖কিবণ❖
(পবাশিব, মহাকার্য)পব মৈথিনী মে
সাহিল ঋকাদমী পুবস্কাবসঁ
সম্মানিত।

শ্যামানন্দ না 1906-
1949

বমাকার্ত না, নেপাল 1
907-1971

গুশিনাথ না 1907-
1965

বৃহ্মখী প্রতিভাক করি।
প্রাচীন ঋ নরীন পফতিক
কার্য-বচনাক বিনক্ষণ সযোগ
হিনকব করিতামে ভেট্টেত ঋছি
। দনিত বঙ্গ, শৌষণক
সমস্যা, স্নদেশে শ্রেমক
যথার্থবাদী বচনাক সগ সগ
রাজনিষ্ঠা কপনাক ঋনেক
বিশিষ্ট, করিতা মৈথিনীমে
নিখননি।

শুরনেশ্বিব সিং 'শুরন'
1907-1944

ঋপন ঋহীক বৃহ্মখী প্রতিভাক
করি। প্রাচীন ঋ নরীন বীতিক
করিতাক বচনা বিপুন সংখ্যামে
কএননি। ❖শুরন
ভাবতী❖ করিতা স্কনন প্রকাশনসঁ
মৈথিনী ওজ ঋ নর চেতনাক
শিখ ফুকননি।

हरिमोहन नारा 1908-1984

हिनकब मेथिनी प्रति १९३३ मे **कल्यादान** (उपन्यास), १९४३ मे "द्विवागमन" (उपन्यास), १९४३ मे **प्रणम्य देरता** (कथा-संग्रह), १९४९ मे **वर्गशाना** (कथा-संग्रह), १९७० मे **चर्चवी** (कथा-संग्रह) आ १९४५ ग. मे **खट्टब ककाक तर्बग** (रागा) खड्डि । मूलपवात १९५३.मे (जीवन यात्रा, आमेकथा)पब मेथिनीक साहित्य खकादयी पुरस्कारसँ सम्मानित ।

कानीकालु नारा 1909-

मुन गाम टंगा (हरिपुर), मधुबनी । हेल मालक रंवररंठा,पो. उबनाहा, भाया- मदनपुर, जिना- पूर्णियामे रंमि गेनाह । सतघवा (मधुबनी), मदनपुर आ काशीमे पाणिनी व्याकवाक अध्यायन । "हनुमान चरित"क लेखक ।

त्रुनाथ नारा 1909-1984

जन्म १९०९ ग. मे दवरुंगा जिनाक धर्मपुर ग्राममे भेनह्लि हू ४-३-४, चन्द्रावारी मिथिना कानेजमे अर्थशास्त्रक प्राध्यापक हुनाह । अरकाशि ग्रहण क कारा साधनामे नागन बहनाह । महाकारा, हूडक, एकाकी सत रिधामे ग. सिद्ध हस्त हुनाह । हिनक **कीचक रंध** महाकारा अण्डरेजीक **रंनैक** **तर्म** (अमिनोस्कर हुन्द) म निखन खड्डि । मेथिनीमे **सौनेठ** एरं **रंनैक** **तर्म**क ग. प्रथम प्रयोजा थिकाह । संस्कृत पबपवामे कारा बचना कवितहूँ पाश्चात् शैलीक नरानता हिनका बचनामे भेन । हिनक **कीचक रंध** ओ **प्रह** चरित **महाकारा** **मर्मन**-**पथशािका** एरं **नमन्ना** मेथिनी साहित्यमे अपन रंशिष्ट, स्थान बथेछ । तकब अतिविज हूडक कारामे रिषय रंनुक र्पापकता एरं शिम्प शैलीक प्रचवता अरैत खड्डि । एक दिने यदि प्राचीन टंगक ग. रंवर रन्दनाक बचना कएनह्लि तँ दोसब दिस **सौनेठ** (चतुर्दशपदी) **रंनेड** आदि निखरामे पूर्ण सफलता प्राप्त कएनह्लि । **प्रह** चरित **महाकारा** पब हिनका 1979 ग. क साहित्यक खकादयी पुरस्कार भेठेनह्लि । 1980 ग. मे हिनका अतिनन्दन ग्रन्थसमर्पित कएन गेनह्लि ।

जीरनाथ नारा 1910-1977

स्वबेन्द्र नारा 'स्वमन' 1910-2002

जन्म : ग्राम : रंनूपुर, जिना-समस्तीपुर । प्रकाशित प्रति: प्रतिपदा, अर्चना,साउन-

पं. वामचन्द्र नारा 1910-

ভাদর, ঋকারনী, ঋন্তনর্দি, পযস্নিনী, উত্তবা ঋদি তীসর্স ঋধিক মৌলিক করিতা- পুস্তক: পুৰুষ-পবীক্ষা, ঋনুগীতজনি, ঋন্তু ঋুগাব তথা রুর্বনোকব, পাবিজাত- হবণ, প্রচুজন্ম, ঋনন্দ-রিজয ঋদি কতিপয হন্থক ঋনুৱাদ-সপাদন;

◆মৈথিলী কাৱা পব সঙ্কৃতক প্রভাৱ◆ নামক সমীক্ষা- গুথ । ◆পযস্নিনী◆ লেন ১৯৭১ মে সাহিল ঋকাদেমী পুবস্কাব তথা ◆উত্তবা◆ পব ১৯১+ মে মৈথিলী ঋকাদেমীক ৱিঘাপতি পুবস্কাব প্রাপ্ত । মৈথিলীক প্রথম দৈনিক পত্ৰ ◆স্বদেশী◆ক নল্পপ্রতিগ্ৰা সম্পাদক । ১৯৯৩- স্বৱেন্দ না ঋস্মন◆ (বৱীন্দ নাঠকাৱনী- বৱীন্দনাথ ঠেগোব, ৱাঁগ্গা)লেন সাহিল ঋকাদেমী মৈথিলী ঋনুৱাদ পুবস্কাব । ২০০০ গা- প. স্বৱেন্দ না ঋস্মন◆, দবভুগা;যাত্ৰী-চেতনা পুবস্কাব ।

গাম তৱৌনী । কাশী মিথিনা হন্থযাত্ৰাক সম্পাদক ।

'নাগার্জুন' বৈদ্যনাথ মিশ্র 'যাত্রী' 1911-1998

জন্ম ঋপন মামাগাম সতনখামে ভেননহি, জে হুনকব গাম তৱৌনীক সমীপহিম্বে ঋছি, জিনা-দবভুগা । মূন নাম: বৈদ্যনাথ মিশ্ৰ । হিন্দীমে নাগার্জুন নামে প্রখাত । প্রকাশিত প্রতি: চিত্ৰা, পত্ৰলীন নল্প গাছ (মৈথিলী করিতা- সগ্ৰহ); পাবো, ৱনচনমা, নরন্তুবিযা (মৈথিলী উপন্যাস); যুগধাবা, সতবগে পখৌৱানী, প্যাসী পথবাগ্গ ঋথে, খিচু ী ৱিপ্লর দেখা হমনে, তুমলে কহা থা, তজাব তজাব ৱাহো ৱানী, পুবানী জুতিযো কা ক্কাবস, বনেগর্ভা, ঐসে ভী হম কা ! ঐসে ভী ভম কা ! (হিন্দী করিতা-সগ্ৰহ); বতিনাথ কী চাচী, ৱনচনমা, নগ্গ পৌধ, ৱাৱা ৱেঠেসবনাথ, ৱকণ ক্কে ৱেঠে, দুখমোচন, কুস্ত্রীপাক, ঋভিনন্দ ন, উগ্গতাবা, গমবতিযা (হিন্দী উপন্যাস); ঋসমান মে চন্দা তেৱে (কহানী সগ্ৰহ); ভয়ঙ্কিব (হিন্দী খন্ড কাৱা); ঋনুৱলীনম্ ফিযালীনম্ (নিৱঙ্ক- সগ্ৰহ); গীত গৌৱিন্দ; মেঘদূত; ৱিঘাপতি ক্কে গীত, ৱিঘাপতি কী কহানিযা (ঋনুৱাদ) । ◆পত্ৰলীন নল্প গাছ◆ লেন ১৯৬+ মে সাহিল ঋকাদেমী পুবস্কাব প্রাপ্ত । যাযাবৱী

খাবসীপ্রসাদ সিংহ 1911- 1996

জন্ম: গ্রাম-এৱৌত, জিনা-সমস্তীপুব । প্রকাশিত প্রতি: মাঠিক দীপ, পূজাক ফুন, সূৰ্যস্নখী (করিতা-সগ্ৰহ), মেঘদূত (ঋনুৱাদ), ঋবসী, নন্দদাস, সজীৱনী (হিন্দী কাৱা সগ্ৰহ) । ◆সূৰ্যস্নখী◆ লেন ১৯+৪ মে সাহিল ঋকাদেমী পুবস্কাব প্রাপ্ত ।

গ্বক জযদের মিশ্র 19 11- 1991 শিষ্য গগানাথ না

জীৱন । মৌখিনী প্ৰতিনিধিক ৰূপমে
কম ভ্ৰমণ । নাগাৰ্জুন (স্ব. শ্ৰী
ৰেণনাথ মিশ্ৰ ✨যাত্ৰী), হিন্দী ঞা
মৌখিনী কৰি, ১৯৯৪ ঞা.মে সাহিন্
ঞকাদেমীক ফেলো (ভাৰত দেশিক
সৰ্বোচ্চ সাহিন্ক প্ৰবন্ধাব) ।

যশোধৰ দাস

মিথিনা ৰেভৰ, দৰ্শন
মৌখিনী
পোখীপব ১৯৬৬ মে পহিন
সাহিন্ ঞকাদমী প্ৰবন্ধাব
মৌখিনী জেন প্ৰাপ্ত ।

ৰেণনাথ মল্লিক 'ৰিধু' ১৯১২-১৯৮৭

১৯১৩- ৰেণনাথ মল্লিক ✨ৰিধু✨
(সৌতায়ন, মহাকাৰ্য) জেন
মৌখিনীক সাহিন্ ঞকাদমী
প্ৰবন্ধাব ।

ভীম দাস ১৯১২-

পূৰ্ণিয়া জিনাক মদনপ্ৰব
গায়ক । জন্ম ৩. নৱম্বৰ
১৯১২ ঞা. । ৰনৌক শ্ৰী
প্ৰামানন্দ সিহক
ঞধাঙ্কতামে ✨নাবাষণ
সংকীৰ্তন মহামল্লনীক
স্থাপনা ।

বাধানাথ দাস ১৯১২-

উপেন্দ্ৰ ঠাকুৰ 'মোহন' ১৯১৩- ১৯৮০

জন্ম ১৯১৩ ঞা. মে দবল্গা জিনাক চতৰিয়া
গ্ৰামমে ভেনহি । মূ ২৪-৩.-১৯১০ । সংস্কৃত
শিক্ষামে সাহিন্চাৰ্য্য ও ৰেঁদা বাজক ৰিদ্ৰত-
পৰীক্ষাসঁ ✨সাহিন্-বনেক ✨উপাধিসঁ ৰিভূষিত
ভেনাহ । দৈনিক ঞাৰ্যৰিৰ্তমে
ঞদিঞহিসঁ, পশ্চাত্ ১৯৩০ সঁ মিথিনা মিহিবক
ঞপ-সম্পাদক এৰ সহ-সম্পাদক ৰূপে কাৰ্য কৰিত
১৯১৭ মে সেরা নিবৃত ভেনাহ । মোহনজী কৰীৰ
পচাস ৰৰ্ষ সাহিন্ সাধনামে নাগন বহনাহ ।
ৰিজয়ানন্দ, ফ্ৰজৰ্বজন, স্বদৰ্শন, পুন্ডৰীক, শাসনৌ,
ৰামন ঞাদি ভ্ৰদা নামসঁ পনে-পনেকামে ৰিৰিধ
ৰিষয়পৰ হিনক লেখ সন্ত প্ৰকাশিত ভেন ঞছি
। মোহন জীক ✨ৰীজি ঞঠান ফ্ৰবনীকমে ১০১
গোষ্ট কৰিতাক সংকন ঞছি জাহিমে হিনক স্বদীৰ্ঘ
কাৰ্য-ঞবাধনাক ৰিভিত্ৰ ৰিচাবধাবাক ও ৰিভিত্ৰ
ঞনুভূতিক সামগ্ৰী ঞপনন্ধ ঞছি । এহি
প্ৰস্তুকপব মোহনকজীক ১৯৭৪ মে সাহিন্ ঞকাদম
প্ৰবন্ধাব ভেঠনহি । এহিসঁ ৰহুত পূৰ্ৰ
হিনক ✨ফ্ৰনডানীক নামক কৰিতা স্ৰগ্ৰহ সেহৌ
প্ৰকাশিত ভেন ভন ।

জয়নাথ মিশ্ৰ ১৯১৩- ১৯৮৫

শ্রীকান্ত ঠাকুর "রিড্যান কাব"

পঞ্জলীকাব মোদানন্দ না 1914-1998

নহ্ন যৌত পঞ্জলীশাস্ত্র মার্ভিন্ড পঞ্জলীকাব মোদানন্দ না, শিরনগব, খববিয়া, পূৰ্ণিয়া। পিতা-স্ব. শ্রী ভিখিয়া না। গুৰু- পঞ্জলীকাব ভিখিয়া না। পূৰ্ণিয়া জিনাক বঁনৈনী নগক শিরনগব গামক। জন্ম ২২ সিতম্বব ১৯১৪ গ্ৰ।। সৌবাঠমে খপন মৌসা স্ব. নূঠননা সঁ পজীশাস্ত্রক খধায়ন। ১৯৪৫-১৯৩.১ গ্ৰ। ধবি দবভঁগামে বহি আচার্য বমানাথ নাৰ্কে পাঁজি পহুওননি। শাস্ত্রার্থ পবীক্ষা- দবভঁগা মহাবাজ কুমাৰ জীরেশ্বিব সিহক যত্গপৰীত সঁকাবক খরসব পব মহাবাজাধিবাজ(দবভঁগা) কামেশ্বিব সিহ দ্বাবা খায়োজিত পবীক্ষা-1937 গ্ৰ। জাহিমে মৌখিক পবীক্ষাক কুখ্য পবীক্ষক ম.ম. ডা. সব গগানাথ না উনাহ।

খানন্দ না 1914-1988

শৈক্যা হাসেগারা, নিদেশি ক মিখিনা মূজিয়ম, নি গাঠা

মাঁগনি খরাস 1908-1943 সংগীতজ্ঞ

পচগড়িয়ামে জন্ম খা ঞ্প রঁএসমে মূন্। পচগড়িয়াক বায়রঁহাদুব নক্ষ্মীনাবাযণ সিহক শিষ্য।

বামাশ্রিয় না 'বামবংগ' খলিনর ভাতখল্ড 1928-2009

জন্ম ১১ খগস্ত ১৯২৫ গ্ৰ। তদনসাবভাদ্র প্রুপক্ষ একাদশী তিথিকে মধুরঁনী জিনান্ত্রাত খজ্বা নামক গামমে ভেনন্দি। খলিনর গীতজিনি, কুনকব উচকোঠিক শাস্ত্র বচনা খছি। মিখিনারাসী শ্রী বামবংগ বাগ তীবভুক্তি, বাগ বৈদেহী ভৈবর, ঞা২ বাগ রিছাপতি কন্যাণ কেব বচনা সেহো কএনে উথি ঞা২ মেখিনী ভাষামে হিনকব খযান ◆বঁজযতি গতি বাগ: ◆ কেব ঞব্বকপ খছি।

বামচত্তব মল্লিক ধ্ৰুপদ
সংগীত 1905-1990

খন্ডযনাৰাষণ মল্লিক

হুমাৰ তাৰানন্দ সিংহ,
সংগীতজ্ঞ

সংগীতাচাৰ্য বায়ৰহাদ্ৰ
নক্ষ্মীনাৰাষণ সিংহ

পডিড পবমানন্দ চৌধৰী, সংগী
তজ্ঞ

দ্বাদযনাৰাষণ না

সংগীত ভাস্কৰ বাজহুমা
ব ষ্ঠামানন্দ সিংহ ১৯১৬
-১৯৯৪

মিথিনেশী হুমাৰ না, তৰুনা রা
দন

নাগেশ্বৰ নান কৰ্ণা, তৰু
না বাদক

ৰাঁৰু সাহেৰ চৌধৰী 191
6-1998

দবৰ্ভগা জিনাক দুৰাবপুৰ গায়ক ।
১৯৪২ গ্ৰ. মে জীৱিকাৰ্থ কনকভা
খণনাহ। নৰম কক্ষামে স্নবাজ্য
খান্দাননমে ৰাঁমি কএ শিক্ষাক
গতিশী । কনকভামে স্থানীত মৈথিন
সংঘমে প্ৰৱেশি । কনকভামে মৈথিনী
খাৰ্ঠ প্ৰেস. ৯/১, থিনাত ঘোষ
নেন, কনকভা-৭০০০০৩ সঁ মৈথিনী-
মিথিনা খান্দাননমে

নক্ষ্মণ (নখন) না 1916-
2000

মিথিনা বাজ্য খতিয়ালী ।

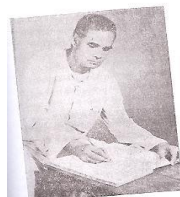
শুহুদেৰ না 'উপেন'
1916-

গোছা জিনাক খনখনদন্ত-
মহেনপুৰক নিৰাসী । জন্ম ১৩
খকটুৰৈব ১৯১৬ গ্ৰ. ।

সফিয় । ❖ফহেস❖ ঞা ❖চাণকা❖
দুঠা নাঠক । ১৯৭১-৭৯ ধবি ❖মিথিনা
দর্শন❖ ঞা ❖মোথিনা দর্শন❖ মোথিনা
মাসিকক সম্পাদন ।

বামচবিত্র পাল্লয় "ঞপ্ত"
১৯১৭-২০১০

নক্ষ্মীনাথ ঞা মিথিনা চিত্রকনা
1917-1990

উপেন্দ্র নাথ ঞা 'র্যাস'
1917-2002

জন্ম স্থান-চবিপুব
বকশীঠেন, মধুরনী, রিহাব ।
১৯৩৯- উপেন্দ্রনাথ ঞা ❖র্যাস❖
(দু পত্র, উপন্যাস) জেন সাহিল
ঞকাদেমী পুবস্কাবসঁ সম্মানিত ।
সাহিল ঞকাদেমীক ঞন্বরাদ পুবস্কাব
প্রাপ্ত । প্রকাশিত প্রতি: ফ্যাব, দু
পত্র (উপন্যাস), রিউরনা, ভজনা
ভজনে (কথা-সংগ্রহ), পতন
সংগাসী, প্রতীক (কারা), মহাভাবত
(পহিন দু পর্) ঞাদি ।

মনমোহন ঞা 1918-
2009

জন্ম
সবিসরমে, ঞশ্রীকণ, রীবভোগ্যা, মিথিনা
ক নিশাপুবমে । ২০০৯- স্ন মনমোহন
ঞা (গগাপত্র, কথাসংগ্রহ)পব মূল্যপবাত
সাহিল ঞকাদেমী পুবস্কাব ।

ব্রঁজকিশৌব রর্ম্য 'মশিপদ্ম'
1918-1986

জন্ম স্থান-রঁহে ১, দবভঁগা রিহাব ।
১৯৭৩- ব্রঁজকিশৌব রর্ম্য ❖মশিপদ্ম❖
(লৈকা রঁনিজাবা, উপন্যাস) জেন সাহিল
ঞকাদেমী পুবস্কাবসঁ সম্মানিত ।
উপন্যাসকাব, কথাকাব ও করি ।
প্রকাশিত প্রতি:
কোব্রঁগর্ন, কনকী, ঞর্ফনাবীশ্বিব, নোবিক
রিজয়, লৈকা-রঁনিজাবা, নরহবি-
ফশিহবি, বায় বণপান, ঞাদিম গুনাম
ঞাদি উপন্যাস ও কঠহাব (নাঠক)
ঞাদি ।

পঁ. সহদের ঞা ১৯১৯-

"মিথিনা কী ধরোহব" পোথী
প্রকাশিত ।

বুঝিধাৰী সিংহ বৰ্মাকৰ 1919-1991

জন্ম মধুৰ্ণীমে 1919 গ্ৰ. মে ভেন । খপন পিতা স্ন. ক্ষেমধাৰী সিংহৰ বিভিন্ন বিষয়ক শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে। গ্ৰ. বামগ্ৰন্থ কৰ্ণেজ, মধুৰ্ণীক মেথিৰী বিভাগাধ্যক্ষ হুনাহ । জতএস খৰকাশি প্ৰাপ্ত কৰে। বান্যা-বহুহিৰ্ম গ্ৰ. কৰিকায়মে নাগৰ বহনাহ খ্ৰি । সস্কৃত তথা মেথিৰী দনু ভাষামে হিনক বচনা প্ৰকাশিত খ্ৰি । যথাঃ মেথিৰীমে শ্ৰযাস (কথা-সংগ্ৰহ), মধুমতী, খমবৰীপু (কৰিতা-সংগ্ৰহ), শিবশয্যা (খড-কাৰা) স্মৃতি সাহিত্য (মহাকাৰা) খ্ৰাদি ।

খাচ্যচৰণ ন্যা 1920-

চন্দ্র ভান্ন সিংহ 1922 -

২০০৪- চন্দ্রভান্ন সিংহ (শিক্ষাব্ৰনা, মহাকাৰা)নেৰ সাহিৎ খ্ৰাদমী পুৰস্কাৰ ।

স্বৰ্ণাশ্ব শৈখৰ চৌধৰী 1 922-1990

জন্ম দবৰ্ণগাক মিহিঠেৰীমে 1922 গ্ৰ. মে ভেনহি তথা মূ. 1990 গ্ৰ. মে ভেনহি । কিছু দিন বিভিন্ন জীৱিকামে বহি পশ্চাত সাহিত্যকাৰক জীৱন প্ৰাবস্তু কৰে । কিছু দিন ঙ্ৰেদেৰীক সম্পাদন শ্ৰী স্মনজী এৰ শ্ৰী গ্ৰন্থকান্ত মিশ্ৰীজীক সৃগ কৰে তপেষ্ঠাত 1960 গ্ৰ. সঁ 1982 গ্ৰ. ধৰি পঠিনামে মিথিৰা মিহিৰক সফল সম্পাদন কৰে । হিনক দৃ গোট নাষ্টগ্ৰতি- ভফাগত চাহক জিনগী, ঙ্ৰেঠাগত খাচৰ, তথা পহিন সঁম হিনক নাষ্টক নীক ব্যৱহাৰিক খ্ৰনভৰক পবিচায়ক খ্ৰি । হুদ্বনামসঁ হিনক দৃ গোট উপন্যাস মিহিৰ মে প্ৰকাশিত ভেন খ্ৰি । হিনক উপন্যাস গ্ৰ. রতনা সঁসাব জে মেথিৰী খ্ৰাদমী দ্বাৰা প্ৰকাশিত ভেন খ্ৰা জাহি পব 1980 ক সাহিৎ খ্ৰাদমীক পুৰস্কাৰ দেন গেন ।

গৌৱিন্দ ন্যা 1923-

জন্মস্থান- গমহপুৰ, সবিসৰ পালী, মধুৰ্ণী, বিহাৰ । সিফ্ৰ কথাকাৰ, উপন্যাসকাৰ, নাষ্টককাৰ, ভাষা ৰৈজ্ঞানিক ও খ্ৰনবাদক । সাহিৎ খ্ৰাদেমী পুৰস্কাৰ, সাহিৎ খ্ৰাদেমী খ্ৰনবাদ পুৰস্কাৰসঁ সন্মানিত । বিহাৰ সবকাবসঁ কামিন ৰুক পুৰস্কাৰ, খ্ৰিযৰ্ণন পুৰস্কাৰ খ্ৰাদিসঁ সন্মানিত । প্ৰকাশিত গ্ৰতি: উপন্যাস, নাষ্টক, কথা, কৰিতা, ভাষা ৰিজন খ্ৰাদি বিভিন্ন ৰিধামে খ্ৰুতীস ঠা পোখী প্ৰকাশিত । প্ৰকাশিন: সামাক পৌতী,নেপালী সাহিত্যক গতিহাস (খ্ৰন) খ্ৰাদি । ১৯৯২- গৌৱিন্দ ন্যা (সামাক পৌতী, কথা)পুস্তক নেৰ সহিৎ খ্ৰাদেমী পুৰস্কাৰসঁ সন্মানিত । ১৯৯২- গৌৱিন্দ ন্যা (নেপালী সাহিত্যক গতিহাস- ফমাব প্ৰধান, খ্ৰেজী) নেৰ সাহিৎ খ্ৰাদেমী মেথিৰী খ্ৰনবাদ পুৰস্কাৰ । প্ৰৰোধ সন্মান 2006 সঁ সন্মানিত । ৰিদেহ সম্পাদকক সমানান্তৰ সাহিৎ খ্ৰাদেমী হেলো পুৰস্কাৰ ২০১০ (সমগ্ৰ যোগদান নেৰ)

যোগানন্দ ন্যা 1923- 1986

হিনক জন্ম মধুৰ্ণী জিনাক কোগনখ গ্ৰামমে 1923 গ্ৰ. মে ভেনহি । মূ. 1986 মে ভেননি । খ্ৰেজীমে এম. এ. কৰনাক পশ্চাত গ্ৰ কিছু দিন চন্দ্রধৰী মিথিৰা কৰ্ণেজমে প্ৰাধাপক বহনাহ । বিহাৰ প্ৰশাসনিক সেৱামে 1981 ধৰি বিভিন্ন পদপৰ কাৰ্য কৰে । তপেষ্ঠামেথিৰী খ্ৰাদমীক নিদেশিক ৪৪ ধৰি । যোগানন্দ ন্যাজী মেথিৰী সাহিত্যমে খপন উপন্যাস ভনমায়স এৰ পৰিনো ক হেতু খ্যাত হুথি । হিনক নাষ্টক ঙ্ৰনিক মতিভ্ৰম এৰ কথা সংগ্ৰহ উঁত ৰশী যথেষ্ট প্ৰতিগ্ৰা প্ৰাপ্ত কৰে খ্ৰি । একব খ্ৰতিবিজ গ্ৰ মহামো গান্ধীক খামেকখাক খ্ৰনবাদ এৰ খামক জনখৰী নামক এক কথা সংগ্ৰহক সম্পাদন সেহো কৰে হুথি ।

बामप्रसाद मा 'किम्बुन'
1923-1970

आधुनिक धावाक रिशिष्टु करि, कथाकाव, चिन्तक ।
प्रकाशित प्रतः आमेनेपद (करिता संग्रह), मेथिनी नरकरिता (सम्पादन) ।

उमानाथ मा 1923-
2009

जन्म:-01-01-1923, मूल 07-12-2009 महारेन, भुवनेनी ।
तुतपूरु अउवेजी रिभागाध्याम् एरु अति-रुनपति मिथिना रिशुरिग्यानय, दवर्तगा ।
वचना:-रेखाचिने, अतीत (कथा संग्रह); मेथिनी नरीन साहित्य, अन्द धनुष, रिग्यापति गीतशती (सम्पादन) । १९५१- उमानाथ मा (अतीत, कथा) पव मेथिनीक साहित्य अकादमी प्रवस्कावर्स सम्मानित ।

ज्योतीशिकव दास 1923-
2006

श्रौद्ध नारायण सिंह 19
24-2005

हिन्दी, संस्कृत, मेथिनी, पानी एरु ह्रावसीक रिद्वान् । मिथिना, मेथिन एरु मेथिनीक अ अन्तु लुङ्ग छथि । कनकता बहि मिथिना दर्शन, मेथिनी करिता, मेथिनी वंगमच आदि पनिकाक प्रकाशनक माध्यमसँ श्री श्रौद्धजी मेथिनीक जे सेरा कएन अछि तकर रानि थोहमे समुद्र नहि । अनेक रँडना प्रतिक अ अन्नराद सेहो कएन अछि । हिन्दीमे सेहो हिनक करिता संग्रह प्रकाशित अछि । कनकता रिशुरिग्यानयमे हिन्दीक पूरु अध्याम् । २००२- डॉ. श्रौद्ध नारायण सिंह (पतमडक स्रव- कर्तुन एन लुदव, उर्दू) नेन साहित्य अकादमी मेथिनी अन्नराद प्रवस्काव ।

मदनेश्वर मिश्र 1924-
2004

"एक छनीह महावानी" प्रकाशित ।

अमोघ नारायण मा "
अमोघ" 1924-

অনুরাগ সিংহ, ব্রজমোহন ঠাকুর, শ্ৰীলংকৰ না, মদনেশ্বৰ মিশ্ৰ ১৯২৪-২০০৪, ননিত নাৰায়ণ মিশ্ৰ, দেৱনাথ বায়

মতিনাথ মিশ্ৰ মতংগ ১৯২৪-

খানন্দ মিশ্ৰ ১৯২৪-২০০৭

ডা. জয়মন্ত মিশ্ৰ ১৯২৩-২০১০

জন্ম ১৩-১০-১৯২৩ মুন্ ০৭-০৯-২০১০, গাম-টগা-চৰিপুৰ-মজবলী।

১৯৯৩- জয়মন্ত মিশ্ৰ (কৰিতা কুসুমাজনি, পত্নী) নেন সাহিত্ৰ অকাদেমী পুৰস্কাৰ- মৈথিলী।

চন্দ্রনাথ মিশ্ৰ অমৰ ১৯২৫-

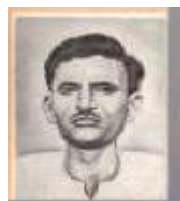
জন্ম: খোজপুৰ, মধুৱনী। ৰবিগ্ৰা কৰি, কথাকাৰ-উপন্যাসকাৰ। হাশু-ৰাংগাক কৰিতামে ৰেজোড়। মৈথিলীক নেন সমৰ্পিত ব্যক্তি। পাঁচ দৰ্জনৰ বেসী কথা আৱিদাগৰী, ৰীৰকন্যা (উপন্যাস) জন সমাধি (কথা সংগ্ৰহ) প্ৰকাশিত। ১৯৫২- চন্দ্রনাথ মিশ্ৰ অমৰ (মৈথিলী পত্ৰকাৰিতাক গতিহাস) নেন সাহিত্ৰ অকাদেমী পুৰস্কাৰসঁ সম্মানিত। এম. এন. একেডেমী, নহেবিবিয়াসবাৰ্শ শিষ্ককক ৰূপমে অৱকশি প্ৰাপ্ত। অশী দিশা, গুদগুদী, যুগচক্ৰ, উনঠা পান আদি কৰিতা সংগ্ৰহ প্ৰকাশিত। ১৯৯৫- চন্দ্রনাথ মিশ্ৰ অমৰ (পৰশুৰামক ৰীডন ৰেঁবাযন কথা- বাজশেখৰ ৰসু, ৰাংগা) নেন সাহিত্ৰ অকাদেমী মৈথিলী অৱবাদ পুৰস্কাৰ। চন্দ্রনাথ মিশ্ৰ অমৰ ২০১০ মে মৈথিলী সাহিত্ৰ নেন সাহিত্ৰ অকাদেমীক ফেলো (ভাৰত দেশক সৰেচি সাহিত্ৰক পুৰস্কাৰ)।

খাজিনাথ না (১৯২৬-২০০৯)

শ্ৰীলংকৰ না ১৯২৬-

দীনানাথ পাঠক 'ৰাজু' ১৯২৮-১৯৬২

অনন্ত ৰিহাবী নান দাস "অনু" ১৯২৮-২০১০

प्रकाशचन्द्र मिश्र १९२५-
२०००

जगदानन्द या १९२८-

दुर्गनाथ या "श्रीश"

२००१- अन्तु रिहारी नान
दास ❖ गन्दु❖ (हङ्ग आ योङ्ग-
अगम सिंह गिबि, लेपानी)नेन साहित्
अकादेमी मैथिनी अन्नराद प्रबन्काव ।

हिनकर जन्म मधुर्बनी जिनारक
रिष्ठा गाममे १९२९ ज. मे
भेनहि । हिन्दी आ
मैथिनीमे एम.ए. आ बी.एड.
केनाक रौद किछ दिन स्कूलमे
अध्यापन, फेर मिन्नत
कान्नेज, नहेबियासबायमे
मैथिनी आ हिन्दी रिभागक
अध्यापक । मैथिनी भाषामे
पहिल पी.एच. डी. । "श्रीश"
जिक मैथिनीमे प्रकाशित
बचना अछि- "मैथिनी साहित्यक
इतिहास", "भुरन भावता"
(सम्पादन), "महामञ्जु ओ
मन्त्र" (करिता), "नाँठा कथा
साव" (सम्पादन), "प्रबन्कार्य" (पद्य
नाँठक) आ अनेक
करिता, एकाकी आ
आनोचानामेक निरन्ध ।

बाजकमन चौधरी १९२९
-१९६७

महिषी, सहबसा । बचना:- आदि
कथा, आन्दानन, पाथव
स्कूल (उपन्यास), प्रवर्गधा (करिता
संग्रह), ननका पाग (कथा
संग्रह), कथा प्रवाग (कथा संग्रह
सम्पादन) । हिन्दीमे अनेक
उपन्यास, करिताक
बचना, चौबन्नी (रैठना उपन्यासक
हिन्दी कपाभुव) अन्तु अन्धि ।

रिश्निनाथ या "रिषपायी"
१९२९-२००५

"बाम सुयशी सागव" (मैथिनी
बामायनी) १९५० ज. मे प्रकाशित ।
२३ जनरवी २००३ के मूल ।

जयधारी सिंह १९२९-
२००७

समीक्षक, करि । प्रकाशिन:
रौङ्गगानमे तात्रिक
सिङ्गित, समीक्षा शास्त्रा अदि ।
बामप्रश्न कान्नेज, मधुर्बनीमे
मैथिनी रिभागक प्रबन्ध ।

শীৰেন্দ্ৰ মোহন না 1929-1994

১৯৯২- শীৰেন্দ্ৰ মোহন না শিবতচন্দ্ৰ ৱাজি আ কনাকাব-স্বৰোধচন্দ্ৰ সেন, খগ্ৰেজী)নেন সাহিন্ অকাদেমী মেথিনী খনুৱাদ পুৰস্কাব।

ৰিজযনাথ ঠাকুৰ 1929-2008

বমেশীচন্দ্ৰ ৰৰ্মা 1930-

গোপানজী না 'গোপেশী' 1931-2008

জন্ম মধুৰনী জিনাক মেহথ গামমে ১৯৩১ ঙ্ৰমে ভেনেহি। হিনকব বচিত \blacklozenge সোন দাগক চিগ্ৰী \blacklozenge , \blacklozenge গুম ভেন ঠাৰ ছী \blacklozenge , \blacklozenge এনৰম \blacklozenge \blacklozenge খাৰ কছ মন কেহন নগেএ \blacklozenge , "মখানক পাত" প্ৰকাশিত ভেন জাহিমে সোনদাগক চিগ্ৰী ৰেশী নোকপ্ৰিয় ভেন। ২০০৩ ঙ্ৰ-শ্ৰী গোপানজী না গোপেশী, মেহথ, মধুৰনী;যাত্ৰী-চেতনা পুৰস্কাব।

ৱিৰেকানন্দ ঠাকুৰ 1931-

২০০৩- ৱিৰেকানন্দ ঠাকুৰ (চানন ঘন গড়িয়া, পত্ন)মেথিনী নেন সাহিন্ অকাদমী পুৰস্কাব।

তাবাকাঁত মিশ্ৰী 1931-

ৱনিত 1932-1983

জন্ম স্থান ৰসিঠ চানপুৰা মধুৰনী, ৰিহাব। প্ৰসিদ্ধ কথাকাব ও উপন্যাসকাব। প্ৰকাশিত প্ৰতি: প্ৰতিনিধি, (কথা সংহত), পুথী-পুত্ৰ (উপন্যাস) আদি।

হুৱাবি মধুসূদন ঠাকুৰ 1932-

তাৰাশিকব ৰদোপাধ্যায়ক ৰংগনা উপন্যাস "খাৰোগ্য নিকেতন"ক মেথিনী খনুৱাদ নেন সাহিন্ অকাদমীক খনুৱাদ পুৰস্কাব 1999 ভেঠন উহি।

ৱিছানাৰাষণ ঠাকুৰ 1933-

ধূমকেতু ১৯৩২- ২০০০

জন্ম স্থান
কোণনথ, মধুৱনী, ঝিহাব
। প্ৰসিদ্ধ
কথাকাব, উপন্যাসকাব ও
কৰি । প্ৰকাশিত প্ৰতি :
দু ঠা কথা সংগ্ৰহ ও এক
ঠা উপন্যাস ।

বাজমোহন না ১৯৩৪-

জন্ম স্থান ফমবৰাজিতপুৰ, বৈশালী, ঝিহাব ।
প্ৰখ্যাত কথাকাব ও সঁপাদক । ঝাগ কাহি
পবসু (কথা-সংগ্ৰহ) বেন ১৯৯৩ মে সাহিৎ
ঝকাদেমীসঁ সন্মানিত । প্ৰকাশিত প্ৰতি : এক
ঝদি একাত, স্মৃঠ সাঁচ, একঠা
তেসব, ঝননগ্নক, ঝাগ কাহি পবসু (কথা
সংগ্ৰহ), গনতীনামা, ভনহি
বিদ্যাপতি, ঠীপ্পাঝদি (ঝানোচনা) । **ঝাবস্তু**
পত্ৰিকাক সঁপাদন । প্ৰলৌধ সন্মান ২০০৯ সঁ
সন্মানিত ।

ডা. ধীৰেন্দ্ৰ ১৯৩৪- ২০০৪

জন্ম স্থান নোহনা, মধুৱনী, ঝিহাব
। প্ৰসিদ্ধ কথাকাব, উপন্যাসকাব
ও কৰি । প্ৰকাশিত
প্ৰতি: ফ্ৰেস ঝা কিবণ, পন্নাগত
ঘূবক ঝাগি, ঝিতকপা ও মন
ঝপন মন্দিব (কথাসংগ্ৰহ) ঠগবমে
ঠাঁগন কোঠ, কাহি ও ঝাগ
(কৰিতা সংগ্ৰহ) সহিত ক্ৰেক
বিধামে বিভিন্ন পোখা ।

বমেশি নাৰাযণ ১৯৩৪- ২০১১

নাম- বমেশি নাৰাযণ দাস, জন্ম ১৩
মাৰ্চ ১৯৩৪ ক্ৰে মধুৱনীক ব্ৰহেবা
গামমে । পিতা-শ্ৰী ফবিরল্লভ নান
দাস । শিক্ষা মধেপুৰ, মধুৱনী ঝা
পঠনামে । ১৯৩১ ঝ.সঁ ১৯৯৪ ঝ. ধবি
এ.এন. কােনেজ, পঠনামে হিন্দী
বিভাগমে ঝধ্যাপন । পাথবক
নাৰ (মৈথিলী কথা
সংগ্ৰহ, ১৯৭২) প্ৰকাশিত । মূন্ ১২
জনবৰী ২০১১ ক্ৰে পঠনামে ।

ৰাঁৱু শ্ৰী সন্নাৰাযণ সিং ঝা বা ঘৰাচাৰ্য

মাযানন্দ মিশ্ৰ ১৯৩৪-

হিনক জন্ম ১৭ ঝগস্ত ১৯৩৪
ঝ. ক্ৰে স্পৌন জিনাক ব্ৰনৈনিয়া
গামমে ভেননি । ভাট্ৰ
নোঠা, ঝাগি মোম ঝা **পাথব**
ঝাওব চন্দ্ৰ-বিন্দু- হিনকব কথা
সংগ্ৰহ সন্ত ড্ৰুহি । ব্ৰিহ্ৰি পাত
পাথব , মত্ৰ-পত্ৰ ,খোতা
ঝা **চিটে** ঝা **সূৰ্যাস্ত** হিনকব
উপন্যাস সন্ত ঝ্ৰি ॥ দিশাতব
হিনকব কৰিতা সংগ্ৰহ ঝ্ৰি ।
একব ঝতিবিজ সোনে কী লৈয়া
মাঠা ক্ৰে ব্ৰোগ, প্ৰথম ঝৈন পুত্ৰী
চ,মত্ৰপত্ৰ, প্ৰবোহিত ঝা **সত্ৰী-**
ধন হিনকব হিন্দীক প্ৰতি
ঝ্ৰি । ১৯৭৭- মাযানন্দ
মিশ্ৰ (মত্ৰপত্ৰ, উপন্যাস)পব
মৈথিলীক সাহিৎ ঝকাদেমী
প্ৰবন্ধাবসঁ সন্মানিত ।

প্ৰলৌধ সন্মান ২০০৭সঁ সন্মানিত ।

তাবানন্দ তৰুণ ১৯৩৩-
-২০১১

সোমদেৱ ১৯৩৪-

উপন্যাসকাব ও কৰি । সাহিত্য
খকাদেমী পুৰস্কাৰসঁ সম্মানিত ।
প্রকাশিত গ্রন্থ: চালোদাগ, হোষ্টেন
খনাবকনী (উপন্যাস), কান ধ্বনি
(কৰিতা সংগ্রহ), চৰিত্ৰেতি (গীতি
নাট্য) সোম সতসংগ
(দোহা) । ২০০২- সোমদেৱ (সহস্রাব্দার্থী
চোক পব, পছ) নেন সাহিত্য
খকাদেমী পুৰস্কাৰ । ২০০১ জ। - শ্ৰী
সোমদেৱ, দবভংগা;যাত্ৰী-চেতনা
পুৰস্কাৰ, প্ৰবোধ সাহিত্য সম্মান
২০১১ ।

বাজনন্দন নান দাস ১
৯৩৪-

"কণ্ঠিতক"ক সম্পাদন । "চিত্ৰা-
রিচিত্ৰা" প্রকাশিত ।

বমানন্দ ৰেণু ১৯৩৪-
২০১১

জন্ম স্থান
উসমানগুৰু, দবভংগা, ব্ৰিহাব ।
ৰবিগ্ৰহ কৰি, কথাকাব ও
উপন্যাসকাব । সাহিত্য খকাদেমী
পুৰস্কাৰসঁ সম্মানিত । প্রকাশিত
গ্রন্থ: কচোঠ, ব্ৰিকোণ, খতলীন
খকাশি (কথা-সংগ্রহ), দুধফুল
(উপন্যাস), খতত:, ওকৰে নাম
(কৰিতা-সংগ্রহ) ।
২০০০- বমানন্দ ৰেণু (কতেক
বাস ৰাত, পছ)নেন সাহিত্য
খকাদেমী পুৰস্কাৰ । বিদেহ
সম্পাদকক সমানান্তৰ সাহিত্য
খকাদেমী ফেলো পুৰস্কাৰ
২০১১ (সমগ্র যোগদান নেন)

কানীকান্ত না "বুঁচ"
১৯৩৪-২০০৯

হিনক জন্ম, মহান দাৰ্শনিক
উদয়নাচাৰ্যক কৰ্মভূমি
সমস্তীপুৰ জিনাক কবিয়েন
গ্রামমে ১৯৩৪ জ। মে ভেননি
। পিতা স্ন. পড়িত
বাজকিশোব না গামক মধ্য
বিদ্যালয়ক শ্ৰথম প্ৰধানাধ্যাপক
ছনাই । মাতা স্ন. কনা দেৱী
গৃহিণী ছনীহ । খতবম্নাতক
সমস্তীপুৰ
কাৰ্জ, সমস্তীপুৰসঁ কয়নাক
পশ্চাত্ ব্ৰিহাব সবকাবক শ্ৰখড
কৰ্মচাৰীক কপমে সেৱা প্ৰাৰ্ভ
কয়ননি । বানহি কানসঁ
কৰিতা লেখনমে বিশেষে কটি
ছন । মেখিনী
পত্ৰিকা - মিখিনা
মিহিব, মাটি - পানি, ভাখা
তথা মেখিনী খকাদেমী পঠনা
দ্বাৰা প্রকাশিত পত্ৰিকামে
সময় - সময় পব হিনক
বচনা প্রকাশিত হোগত বহননি
। জীৱনক বিবিধ বিধাকৈ
খপন কৰিতা এৰ গীত শ্ৰস্তৃত
কয়ননি । সাহিত্য খকাদেমী
দিগ্ৰী দ্বাৰা প্রকাশিত মেখিনী
কথাক বিকাশ (সম্পাদক ডা

শ্ৰাম চন্দ ১৯৩৪-

উপন্যাস "কপা
দীদী" প্রকাশিত । গাম
মনগিয়া, জিনা- মধুৰনী ।

রান্ধকীনাথ না) মে হাঙ্গ
কথা কাবক সূচী মে ডা
বিগ্ঘাপতি না হিনক
বচনা ❖❖ধর্ম শাস্ত্রাচার্যক
উল্লখ কয়ননি । মেখিনী
খকাদমী পঠনা এৰ মিখিনা
মিহিব দ্বাৰা শ্ৰীশা পত্ৰ
ভেজন জাগত হুন
। শ্ৰীগাববস এৰ হাঙ্গ বসক
সংগ-সংগ বিচাব মুনক
করিতাক বচনা সেহো কয়ননি
। ডা দৃগনাথ না শ্ৰীশি
সংকনিত মেখিনী সাহিলক
ওতিহাসমে করিক কপমে
হিনক উল্লখ কএন গেন খছি
। **শ্ৰকাশিত**
প্ৰতি (মূলপৰ্বাৰ) : কনানিধি-
করিতা-সংগ্ৰহ ।

ডোবীনাৰ শৰ্মা "শ্ৰাব্ৰিয়"
১৯৩৩-

"মিখিনা কী পান্ডিত পবস্পৰা" পোখা
শ্ৰকাশিত ।

বামভদ্ৰ, ধনুৰা, নেপান ১৯৩৩
-২০২০

সাহিল তথা খগ্ঘাণ্ড ক্ষেত্ৰক কতোক সফন
ৰাজিসভ খপন শ্ৰেবণাতাত আ পথ-প্ৰদৰ্শক
মালৈত ছথি । মেখিনী সাহিল-ক্ষেত্ৰমে হিনক
পৰিচয়ক মাদে এতৰীএ কহৰ পৰ্যাপ্তি হোএত জে
মেখিনীক মুৰ্ফ্ণ্য সাহিলকাব ডা. ধীৰেন্দ্ৰ হিনকা
মেখিনী সাহিলক সৰ্বশ্ৰেগ্ৰ কখাকাব মালৈত ছথি
। হিনক কখামে শ্ৰতীকামেকতাক খদন্তত
শ্ৰযোগহিষ্টা নহি, খপিত্ত একটী আদৰ্শ কখাক
সমস্ত শ্ৰেণীসভাৰিগ্ঘমান বহৈত খছি ।
কখাকাবক খতিবিগ্ৰ জা উক্ৰেগ্ৰ,
সমানোচক, নাটককাব আ করি সেহো ছথি ।
নেপানমে মেখিনীক পহিন মোনোড্ৰামা নিখৰীক
শ্ৰেয় সেহো হিনকা জাগত হনি । সামাজিক
হবীতিসভৰ্শ কশনতাস চিত্ৰণ কবৰীমে, চিত্তনীয়
ৰনএৰীমে আ মন-মস্তিষ্কপব খমিষ্ট ছাপ
ছোৱৰীমে বামভদ্ৰ সিন্ধকন্ত ছথি । ধনুৰা
জিনাক হুখা গামমে জনমন বামভদ্ৰক পূৰ্ণ নাম
বামভদ্ৰ কৰ্ণ হনি । খগ্ৰবেজী বিষয়ক
খৰকাশিপ্ৰাপ্ত শিষ্কক বামভদ্ৰ
ৰাকবণ, পাঠ্যপুস্তক আ সহায়ক পুস্তকসভ
নিখৰীক কাজমে নিবন্তব সফিয় ছথি ।

ক্ৰেদাবনাথ
চৌধৰী (১৯৩৩-)

মেখিনীক পহিন হিষ্ম
'মমতা গাৰ্ণয় গীত' ক্ৰেব
নিমতি দুয়মেসঁ একটী
নিমতি ছথি ক্ৰেদাবনাথ
চৌধৰী আ দোসব
মদনমোহন দাস । ৰাদমে
আৰ্থিক মজৰুৰীৰশ তেসব
সহনিমতি ভেনখিন
উদযভান্ন সিহ । মাতা-
স্ব. কস্মপবী দেৱী,
পিতা- স্ব. কিশোৰী
চৌধৰী, জন্ম: ০২/০১/১৯৩৩

গ্ৰা.+পত্ৰা. নেহবা
(দবৰ্ভগা), খগ্ৰ
পাবিৰাৰিক সদগ্ৰ-পনৌ-
শ্ৰীমতী ক্ৰম্ৰদ চৌধৰী,
সঁতান- শ্ৰথম পুত্ৰী-
শ্ৰীমতী কিবণ না, দ্বিতীয়
পুত্ৰী-শ্ৰীমতী খৰ্চনা
চৌধৰী, শিক্ষা- ১৯৩৫
গ্ৰ.মে খৰ্শাস্ত্ৰমে
স্নাতকোত্তব, ১৯৩৯ গ্ৰ.মে
নো । ১৯৩৯ গ্ৰ.মে
কৈনিফ্ৰাৰ্ণিয়া বি.বি.সঁ
খৰ্শাস্ত্ৰ মে স্নাতকোত্তব,
১৯৭১ গ্ৰ.মে মাৰ্কেটিং এড
ডিস্ৰ্ট্ৰীবুশন বিষয়মে
পোলডেন গেট যূনিবৰ্শিটী,
সানফ্ৰাসিষ্কা, USA সঁ
এম.ৰী.এ., ১৯৭৫ মে ভাবত
আগমন । ১৯৫১-৫৩ ক

জীরকাত 1936-

নাম- জীরকাত মা,পিতা-গুণানন্দ
মা, মাতা-মহেশ্বেরী দেবী, জন্ম-
১৩.০৭.১৯২৩ খুলনা, জিনা-
স্বপোন। লোকবী-রিত্তান
শিক্ষক (উ.রি.খজৌনী ১৯৩৭-
৫১), হিন্দী শিক্ষক (উ.রি.ডেওড় ং
উ.রি.পোখবাম ১৯৫১-৬৫)। পহিন
বচনা-গজোড়ি যা ং
টিঠেলী (করিতা, জনরবী ১৯৩৩
মিথিনা মিহিব)। পহিন ডপন
পোখী- দু ফ্লেসক রাঠ (উপচ্যাস
১৯৬৫)। নুতন পোখী-খিখিবক
রীখবি (২০০৭ রান পদ্য কথা), ংঠলী
খসনগ রনমে (পদ্য-কথা সংহত) ং
পঁজবি শ্রেম প্রকাশিয়া (জীরন-বৃত্তক
ংশি)। পুবস্কাব-সাহিন
ংকাদেমী 1998 তকৈ ংছি
চিড ং, পদ্য , কিবণ
সম্মান (১৯৯৫), বৈদেলী
সম্মান (১৯৯৩)। প্রকাশিত পোখী-

করিতা সংহত: নাচু হে পুথী (৭১), ধাব
নহি হোগডু ফ্লেজ (৯১), তকৈত ংছি
চিড ং (৯৩), ংডি ং (১৯৯৩), পা
নিমে জোগলে ংছি
রঁস্তী (৯৫), ফুলগী
নীলাকশিমে (২০০০), গাছ সুন-
সুন (২০০৪), ংহ
সোহাওন (২০০৬), খিখিবক
রীখবি (২০০৭)

কথা-সংহত: একসবি ংঠা কদম তব
রে (৭২), সূর্য গনি বহন

দেবকাত মা 1936-

রীচ তেলবান ং
ংকফুর্তমে। হেব রঁস্তী,
পুশে হোগত বিঠাযবমেঠক
রাদ ২০০০ সঁ
নহেবিয়াসবায়, দবল্গামে
নিরাস। ৩ ং উপচ্যাস-
চমেনীবানী ২০০৪, কবাব
২০০৬, মাহব ২০০৫, ংরীবা
নহিতন ২০১২, লীনা ২০১৩,
ংযনা ২০১৫. সম্মান- ১)
বিদেহ সাহিন সম্মান,
বঁর্থ-২০১৩ (সাবখড
মৈখিনী মচ, বাঁটা দ্বাবা),
২) শ্রৌধ সাহিন সম্মান,
বঁর্থ-২০১৬ ং ৩) ক্লেদাব
সম্মান, বঁর্থ-২০১৬, 'ংরীবা
নহিতন' নেন।

ডা ং খমবেশি পাঠক 1 936-

হিনক জন্ম সীতামহী জিনাক
ংস্তুস্রাত সামাবি গ্রামমে ১৯২৩ মে
ভেনহি। ১৯৩৭ মে পঠনা
বিশ্ববিদ্যালয়সঁ মৈখিনীক এম. এ.
পবীক্ষামে প্রথম শ্রেণীমে প্রথমস্থান
পাওন। ১৯৩৭ সঁ ১৯৬০ ধবি
বামধ্রু মহাবিদ্যালয়, মধুরনীমে
র্যাখাতা কপেঁ তকবা রাদ পঠনা
বিশ্ববিদ্যালয়মে র্যাখাতা কপমে কার্য
কবং নগনাহ। পঠনা
বিশ্ববিদ্যালয়মে মৈখিনী বিভাগাধ্যক্ষ
কপেঁ। মৈখিনী উপচ্যাসক
ংনোচনামেক ংধ্যযন ং শৌধ
শ্রবঁপব হিনকা রিহাব বিশ্বে-বিদ্যালয়
দ্বাবা ডি. নিঠক উপাধি ভেঠনহি।
ং শৌধ শ্রবঁ পুস্তকাকাব কপেঁ
সেহো প্রকাশিত ভেন ংছি রিহাব
বাস্ত্রভাষা পবিষদক বিদ্যাপতি
ংস্থানরনিক সম্পাদক মন্ডনক সদস্য
। হিনক ংচ্য প্রকাশিত বচনা
ংছি ংনিবঁ সঁকনন। একবা
ংছা রিভিত্র পনে-পনিকামে হিনক
কতকো নিবঁ প্রকাশিত ংছি।
মৈখিনী ংকাদমী দ্বাবা প্রকাশিত
কথা-সংহতক গহো এক সম্পাদক
ংছি। ং ংধিকতব উচ স্তবীয়
ংনোচনামেক নিবঁ নিযেত ংছি
। ২০০০- ডা ং খমবেশি পাঠক,
(তমস- ভীষ সাহনী, হিন্দী)নেন
সাহিন ংকাদেমী মৈখিনী ংব্রাদ
পুবস্কাব।

খন্ডি (৭৩), রত্ন (+২), কবয়ী
নবীন (৯+)

উপন্যাস-দৃ কহেসক
রাষ্ট্র(৩+), পনিপত(৭৭), নহি, কতহ
নহি (৭৩), পীযব ঘনাব
ভন (৭৯), খগিনরান (+৯)

হিন্দী খব্বরাদ- নিশান্ত কী
চিডা যা (তকৈত খন্ডি
চিডা, সাহিল খকাদমী, দিল্লী
২০০৩)।

প্রবোধ সম্মান ২০১০ স্ন সম্মানিত।

বঁনবাম ১৯৩৬-
২০০৮

জন্ম স্থান
পচলী, মধ্বরনী, রিহাব।
রিশিষ্ট, কথাকাব।
প্রকাশিত স্রুতি : দকচন
দেৱান (কথা-সংগ্রহ)।

মৈথিনীপুত্র শ্রদীপ ১৯৩৬-

গ্রাম- কথরাব, দবভঁগা। প্রশিক্ষিত
এম.এ., সাহিল বনে, নরীন শোম্বী, পচাষ্টি
সাধক। দিনকব বচিত "জগদগ্ন খহী
খরনগ্ন হমব" ঞা "সভক সৃধি খহা নএ
ঙী হে খহ্ন, হমবা কিএ রিসরে ঙী য়ে"
মিথিনামে নেজেড ভএ গেন খন্ডি।

বামদের ঞা ১৯৩৬-

কথাকব, সমীক্ষক, খব্বরাদক, গ্র্থ
সম্পাদক। সাহিল খকাদেমীক
মূন এর খব্বরাদ পুবস্কাব শ্রাপ্ত
কর্তা ন. না. মিথিনা বিশ্ববিদ্যালয়
দবভঁগাক মৈথিনী রিভাগক পূর্
প্রাচার্য। প্রকাশন: পসিমৌত
পাখব, (খব্ব.) ঞাদি।
১৯৯১- বামদের ঞা (পসিমৌত
পাখব, একাকী)নেন সাহিল
খকাদমী পুবস্কাবস্ন সম্মানিত
। ১৯৯৪- বামদের
ঞা (সগাগ- বাজিন্দব সিহ
রেন্দী, উর্দূ) নেন সাহিল খকাদেমী
মৈথিনী খব্বরাদ পুবস্কাব।

বরীন্দ্র নাথ ঠাকুর ১৯৩৬-

জন্ম পূর্ণিঞা জিনাক ধমদাহা
গ্রামমে ১৯৩৬ ঙা. মে ভেনহি।
নেনে খব্বরাস্ন গীত গবরামে এর
করিতা নিখরামে রিশেষ বচি।
কোনো মচ পব ঠাে ভেনা পব ঙা
সহজহি শ্রীতার্কে ঞাল্লাদিত কবিত
ঙুথি। দিনক সাত গাঠে মৈথিনীক
গীত সংগ্রহ, এক মিনী মহাকার, এক

রিনোদ রিহাবী রমা ১৯৩৭-
২০০৩

মৈথিন কবণ কাযস্থক পাঁজিক
সরেক্ষণ, বঁনানক রৌনহাব ও পল্পরী তথা
ঞয় কথা (কথা সংগ্রহ)

রীবেন্দ্র মল্লিক ১৯৩৭-

জন্ম-
৩ জনবঁরী ১৯৩৭ ঙা. পবসৌনী, মধ্ব
নীমে। কবি, সম্পাদক, সমীক্ষক।
ঞাখব, ঞগনিপত্রক সম্পাদন। ঞষ্টি-
শিখা (করিতা সংগ্রহ)।

প্রয়োগধর্মী কার, এক উপন্যাস, এক নাটক **এক বাতি** এর এক হিন্দি নাটক, প্রকাশিত ভেন ডুহি ।

কীর্তিনাবায়ণ মিশ্র 1937 -

জন্ম ১৭ জুন ১৯৩৭ গা. কৈ গ্রাম শোকহাৰা (বরৌনী), জিনা বেগুসবায়মে ভেনহি । হুকব প্রকাশিত পুতি খুডি সীমান্ত, মহানগৰ (দীর্ঘ করিতা), হম স্তরন নহি নিখর, পুস্ত হোগত শীতি স্তূপ (এহি পোখীপব সাহিহ ঋদমী 1997 পুবস্কাব), ঋদমীকৈ জৌহিত (করিতা সংগ্রহ) । সংবৰণা-ঋপন একতিমে, স্মৃতি যাত্রা, পত্রক দর্পণমে । সম্পাদন- ঋখব মাসিক পত্রিকা, ঋধুনিক মৈথিলী সাহিহ, '63, বাজকমন জীরন ঋ সাহিহ, '68, কথা-সকনন- কান কোঠবা । ঋনোচনা- ঋখতিব-2004

গৌরীকান্ত চৌধুরীকান্ত 1937-2001

হাগন কিশৌব মিশ্র ১৯৩৭-২০০৭

মৈথিলী শিঙ্ককোষ ।

প্রহুল্ল কুমার সিংহ 'মৌন' 1938-

গ্রাম+পোস্ট- হমনপুব, জিনা-সমস্তীপুব । মৈথিলীমে ১.নেপালক মৈথিলী সাহিল্ক গতিহাস(রিবাইনগব, ১৯৭২ গা.), ২.ব্রহ্মগ্রাম(বিপোতাজ দবভুগা ১৯৭২ গা.), ৩.মৈথিলী ত্রিমাসিক সম্পাদন (রিবাইনগব, নেপাল ১৯৭০-৭৩ গা.), ৪.মৈথিলীক লেনাগীত (পঠনা, ১৯৭৭ গা.), ৩.নেপালক ঋধুনিক মৈথিলী সাহিহ (পঠনা, ১৯৯৭ গা.), ৬. প্রেমচন্দ চরনিত কথা, ভাগ- ১ ঋ ২ ২ (ঋন্বরাদ), ৭. রাষ্ট্রিক দেশমে (মহনাব, ২০০৩ গা.) । ২০০৪- ডা. প্রহুল্ল কুমার সিংহ **মৌন** (প্রেমচন্দ কী কহনী-

মহেশ্বরনাথ মল্লিক 1938-

পবশ্বাম না ১৯৩৭-

গাম- মৈহথ (মধুরনী), পুতি- ডাগমেশিগ ঋফ পীস গন গল্পনিশি ড্রামা, ফিচিয়ন পোথটিক ড্রামা ।

শ্ৰেয়চন্দ, হিন্দী) নেন সাহিত্ৰ ঋকাদেমী
মৈথিলী ঋন্ববাদ প্ৰবন্ধাব।

অনানন্দ মিশ্ৰ ১৯৪০-
২০০০

জন্ম পক্ৰী
কোঠা, সীতামহী, বঁহাব।
সুৰিখাত
কৰি, সঁপাদক, সমানোচক।
প্ৰকাশিত প্ৰতি- তাত
এতৰে, ভোবক প্ৰতীক্ষামে (কৰিতা
সংগ্ৰহ), ভাবতক ভাষা
সৰ্বেক্ষণ, পানো, বাজকমন চৌধৰী
কা গ্যাবহ কহানিয়াঁ (ঋন্ববাদ)।

বিনট পাসরান 'বঁহগম'
১৯৪০-

জন্ম মধুৰনী জিনাক একহথো গ্ৰামমে
১৯৪০ ঞ। মে ভেনহি।

ফজব্বৰ বহমান হাসমী
১৯৪০-২০১১

জন্ম-পঠনা জিনাক বঁহাৰ গামমে।
বৃত্তি ঋধ্যাপক। হিন্দী কৰিতা
সংগ্ৰহ "বশি বাশি" ঋ মৈথিলী
কৰিতা সংগ্ৰহ "নিমোহি" প্ৰকাশিত।
১৯৯৩মে ঋন্বনকনাম
আজাদ- ঋন্বনকৰী দেসনৰী, উদূসঁ
মৈথিলী ঋন্ববাদপব সাহিত্ৰ ঋকাদমীক
মৈথিলী ঋন্ববাদ প্ৰবন্ধাব।

গুণনাথ মা

গুণনাথ মা "লোক মফ" মৈথিলী নাঠা
পত্ৰিকাক সঁচানন- সঁপাদন ক্ৰেলে উ
থি। মৈথিলীমে ঋধুনিক নাঠকক প্ৰা
যন। কনকব নাঠক সন্ত ঋছি:

মধ্যমিনী: একাঙ্ক নাঠা শীলীমে দূঠা
পাত্ৰ, প্ৰবন্ধ সংগ্ৰহ পবঁৰাবক পক্ষ
নেলিতাব ঋ সত্ৰী তকব বঁৰোধী।

পাথেয: একাঙ্ক নাঠা শীলীমে বচিত,
হুদা পুঁক্ষিক সন্ত বঁশেষতা ঐমে
ভেঠেত। হুখা ঋভিনেতা মিত্ৰিনাক
ঋধোগতিসঁ দুখী ভহ গামকঁ কৰ্মস্থলী
বঁনবঁত উথি, স্নজন বঁৰোধ কৰে
উথি।

নান-বঁসক্ৰব: একাঙ্ক নাঠা শীলীমে
বচিত। দাৰী বঁদীসঁ সমাবন নিম্ন
ঋ মধ্য-নিম্ন বঁস সন্তব্ৰতাক
পহিনহিযো ঋ বঁদো জঁৰিকোপাৰ্জন
নেন প্ৰাস কবৰী নেন ঋভিশেপ্ত
উথি।

সাতম চবিত্ৰ: একাঙ্ক নাঠা শীলীমে
বচিত। মৈথিলী বঁগমচপব মহিনা
ঋভিনেত্ৰীক ঋভাব, সাতম চবিত্ৰক

প্ৰভাস ক্ৰমাৰ চৌধৰী ১৯৪১-
১৯৯৮

গাম- পিডাকু, জিনা- দবভঁগা। প্ৰখ্যাত
কথাকাব ও উপন্যাসকাব। প্ৰভাসক
প্ৰকাশিত প্ৰতি: কথ-প্ৰভাস, প্ৰভাসক
কথ, নৰ ঘব উঠয প্ৰবান ঘব খসয, দিদরন
(কথাসংগ্ৰহ), ঋভিশেপ্ত, হুগপ্ৰবন্ধ, তমবা নগ
বহৰ, নৰাবম্ভ, বাজা পোখবিমে কতেক মন্ডৰী
(উপন্যাস)। বঁভিন্ন মহন্বপুঁ পত্ৰিকাক
সঁপাদন। ত্ৰিমাসিক কথ গোপ্ৰী 'সগব বাতি
দীপ জবয' ক্ৰেব প্ৰাবম্ভ। ১৯৯০- প্ৰভাস
ক্ৰমাৰ চৌধৰী (প্ৰভাসক কথ, কথ) নেন
সাহিত্ৰ ঋকাদমী প্ৰবন্ধাবসঁ সম্মানিত।

সাক্ৰেতানন্দ ১৯৪০-

ববিত্ৰ কথাকাব, গণনাযক (কথ-
সংগ্ৰহ) নেন সাহিত্ৰ ঋকাদেমী
প্ৰবন্ধাবসঁ সম্মানিত। প্ৰকাশিত
প্ৰতি: মৈথিলী কথ
সাহিত্ৰমে ১৯৬২ সঁ সঁফ্ৰিয।
গোডেক চানিস-পচাস ঠা
কথ, বিপোতজি, সঁস্বৰণ, যাত্ৰা-বঁ
বণ মৈথিলীমে প্ৰকাশিত ঋধিকশি
পত্ৰ-পত্ৰিকামে উপন। পহিন
মৈথিলী কথ ঋসঁসঁযব
১৯৬২মে ঋমিত্ৰিনামিত্ৰিবমে
প্ৰকাশিত। হিন্দীযোমে দু দৰ্জন
কথ ঋদি প্ৰকাশিত। সন ৯৯মে
উপন পহিন
কথ-সংগ্ৰহ ঋগণনাযক কে ওহী
বৰ্ষ ঋসাহিত্ৰ ঋকাদমী প্ৰবন্ধাব।
পেয বঁসক্ৰব সঁ ঋবঁৰনা বঁপত্ৰিকে
বেখাকিত কৰেত, প্ৰযবঁণ ক্ৰে কথ
বস্ত্ৰ বঁনা ক ঋ বাজকমন প্ৰকাশন
সঁ প্ৰকাশিত ঐৰ ঋবঁত চৰ্চিত
উপন্যাস (ঋডোকুমেত্ৰী ঋবঁশন)
ঋসঁবঁসঁ। ঋকাশিৰাণীক বাস্ৰত্ৰীয়
কাৰ্যক্ৰমে প্ৰসাবিত দু ঠা উল্লখনীয
বৃত্ত কপক- ঋমহানন্দা
ঋভাবণা পব ঋধাবিত ঋজগন
বঁনতা ঋ ঐ ঐৰ নাবখড ক্ৰে গ্ৰামীণ

দেৱেন্দ্ৰ না ১৯৪৩-

গাম-

চানপুৰা (মধুৱনী), প্ৰতি-
বিদ্যাপতিক শ্ৰেণীক পদক
কাৰশাস্ত্ৰীয়
অধ্যয়ন, নানদাস, স্বধাকৰ না
"শাস্ত্ৰী", খনুভৰ, ৰঁদনি
জাগছ ঘৰে ঠা।

ডাঁ বাম দয়ান বাকেশী , সৰ্নালী, নেপাল 1942

-

মৈথিলী মাত্ৰভাষা, হিন্দীক শ্ৰাধ্যাপক
আ নেপালীক লেখক গ্ৰ তীব্
ভাষা **বাকেশী**ক ৰাজিব্ৰমে এনা নে
মিমবাএন ষ্টেক জে কোন্ৰুঁ হিনকা
ভিন্ন নহি কএন জা সৰ্কেত খছি ।
গ্ৰ বিশেষত: নেপালীমে নিখেত
ছথি, ঋদা লেখনক ৰিষয় মুনত:
মৈথিলীএ সঁস্কৃতি বহেত ছনি । ওনা
মৈথিলী, হিন্দী আ খণ্ডৰেজীমে সেহে
গ্ৰ খলেক ৰচনা কএনে ছথি
। নেপালক বাজকীয়-শ্ৰেণী-প্ৰতিগ্ৰাণক
সদস্য **বাকেশী**ক দিনী ৰিদ্ৰিগ্ৰানযসঁ
পীএচডী আ খমেৰিকাস্থিত গ্ৰিডিয়ানা
যুনিভৰ্শিষ্টীসঁ পোস্ট ডাকটৰন বিসৰ্চ
কএনে ছথি । ডা. **বাকেশী**ক
জন্ম ২৩ জুনগ ১৯৪২ গ্ৰ. ক২
সৰ্নালী জিনাক সিসেটিয়ামে ভেন ছনি
। নেপালী, মৈথিলী, হিন্দী আ
খণ্ডৰেজীমে মৌনিক, সম্পাদিত আ

ডাঁ. ভীমনাথ না 1945-

জন্ম:কোণনখ, মধুৱনী, ৰিচাৰ । প্ৰথৰ
কৰি, সমালোচক, শ্ৰাধ্যাপক
। **বিরিধা**ক নিৰ্বন্ধ পুস্তক নেন সন্
১৯৯২মে সহিৎ অকাদেমী পুৰস্কাৰসঁ
সন্মানিত । প্ৰকাশিত
প্ৰতি: ত্ৰিধাৰা, ৰীণা, কী ফ্ৰেইএ কী
নহি, নাম তঁ খিক ওএহ (কৰিতা
সঁকনন), পৰিচাযিকা, সীতাবাম না, কৰি
চুহ মণিক কাৰ সাধনা, ৰিৰিধা
(নিৰ্ধ, আনোচনা),ঠাৰব চৌকসঁ খাদি ।

উপেন্দ্ৰ দৌষী 1943- 2001

জন্ম স্থান বামপুৰ-
কোবিগামা, দৰভঁগা । কৰি-
কথাকাৰ, গীত-গজনকাৰ ।
প্ৰকাশিত প্ৰতি: যঁত্ৰাণক ক্ষণমে
(কৰিতা সঁগ্ৰহ) । হিন্দীমে খলেক
পোখী প্ৰকাশিত । ওহঁ যাঁসঁ
মৈথিলী খনুৱাদ হেত মূলপৰাত্ত
সাহিৎ অকাদেমীসঁ পুৰস্কৃত ।
২০০৩- উপেন্দ্ৰ দৌষী (কথা
কহিনী- মনোজ
দাস, উডাঁ যা) নেন সাহিৎ
অকাদেমী মৈথিলী খনুৱাদ
পুৰস্কাৰ ।

মহেন্দ্ৰ মৰ্ণগিয়া 1946

-

গাম- মৰ্ণগিয়া, জিনা- মধুৱনী ।
মৈথিলীক স্পৰ্শিত নাঠককাৰ, বঁগ
নিৰ্দেশক এৰ মৌৰোৰ্গক সঁস্থাপক
অধ্যক্ষ । লোক সাহিৎ পৰ গভীৰ
শোধ আনেথ । মৈথিলীমে 13টা
নাঠক, 19টা একাকী, 14টা ব্ৰহ্ম
আ 10টা ৰেডিয়ো নাঠক প্ৰকাশিত
আ আকাশীৰাণী সঁ প্ৰসাৰিত ।
সঁনিযৰ ফ্ৰেনোশিপ (ভাবত
সৰকাৰ), গঠিবনেশনন থিএঠব
ওঁস্টিচুঠ (নেপাল), প্ৰৰোধ সাহিৎ
সন্মান আদি সঁ সন্মানিত । সঁপ্ৰতি
জ্যাতিৰীম্ৰিব নিখিত মৈথিলীক প্ৰথম
পুস্তক ৰণিবলোকৰ পৰ শোধ কাৰ্য
। শ্ৰী মহেন্দ্ৰ মৰ্ণগিয়াক জন্ম ২০
জানৱৰী ১৯৪৬ মে মধুৱনী জিনাক
মৰ্ণগিয়া গামমে ভেনহি ।
মৰ্ণগিয়াজী মৈথিলী হিন্দী, খঁগ্ৰেজী
আ নেপালী ভাষাক জানকাৰ আ
থিয়েঠব শিক্ষণ, পঠকথা লেখন আ
তসেগ্ৰহী শোধক ত্ৰীনাগ শিক্ষক
ছথি । ২০০২ গ্ৰ.- শ্ৰী মহেন্দ্ৰ
মৰ্ণগিয়া, মৰ্ণগিয়া;যাত্ৰী-চেতনা
পুৰস্কাৰ । প্ৰৰোধ সন্মান 2005 সঁ
সন্মানিত ।

উদয়চন্দ্ৰ না "ৰিনোদ" 1943-

জন্ম 5 খন্বন 1943 গ্ৰ. ।
গাম- বহিকা, মধুৱনী । জন্ম-
গ্ৰাম- দুনা, মধুৱনী । প্ৰকাশিত
প্ৰতি: সঁফাল্টি, মৌসম খণনা
পৰ, এহনা স্থিতিমে, ভবি দেহ
গৌৰা, এহি জনপদমে, দোহা তীব
সয দু, কহননি
পনৌ, সহবজমীন, অক্ষ, প্ৰনুৱাচক
(কৰিতা-সঁগ্ৰহ), ধূৰী (সহযোগী
কৰিতা সঁগ্ৰহ); জঁতি (কথা
সঁগ্ৰহ), উদাস গাছক
ৰসত (নাঠক) । **মাটি পানী**ক
ৰৰণ্য সম্পাদক । ২০০৩. গ্ৰ.-শ্ৰী
উদয় চন্দ্ৰ
না **ৰিনোদ**ক, বহিকা, মধুৱনী;যাত্ৰী
-চেতনা পুৰস্কাৰ ।

খনুদিত ক২ কবীৰঁ দৃ দৰ্জন পোখী
প্রকাশিত , দৰ্জনভবি দেশিক ভ্রমণ
সেহো কএনে ছথি । নেপান প্রভা
প্রতিগ্ৰানক সদস্য়তা- শ্ৰী বাম দযান
বাকেশে (1999) ।

বেরতী বমণ নান, জন
কপুব 1943-

মংত্ৰেশ্বিব মা 1944-

জন্ম ৩ জনবৰী ১৯৪৪ ঙ্ৰ.শ্ৰাম-
নানগজ, জিনা-মধূবনীমে ।
প্রকাশিত
প্ৰতি: খাধি, খল্চিনহাব
গাম, বহসন বাতিক
গজোত (করিতা সংহত); এক
বঁঠে দৃ (কথা সংহত), ওমা
নেখে গাম বঁতাহ (ননিত
নিবন্ধ) । মেখিলী কথা সংহতক
হিন্দী খনুবাদ ❖ফঁডনী❖ নামসঁ
প্রকাশিত । দি ফুপ্স
পৈবাজগজ (খ্ৰেজীমে ননিত
নিবন্ধ) । ২০০+ ঙ্ৰ.-শ্ৰী
মংত্ৰেশ্বিব মা, নানগজ,মধূবনী
যাত্ৰী-চেতনা পুবস্কাব ।
২০০+- মংত্ৰেশ্বিব মা (কতেক
ডাবি পব, খামেকথা) পব
সাহিত্ খকাদমী পুবস্কাব ।

বহ্ৰেশ্বিব মিশ্ৰ 1945-

খনুবাদক, নিবঁধকাব ।
প্রকাশিন: তমিন সাহিত্ৰক
গতিহাস,ভবভূতি (দু
খনুবাদ) ।

জগদীশে প্রসাদ মঁডন

গাম-ব্ৰেবযা, তহুবিযা, জিনা-
মধূবনী । এম.এ. । কথাকাব (গামক
জিনগী-কথা সংহত খা
তবেগণা- বঁান-শ্ৰেবক নমুকথা
সংহত), নাষ্টককাব(মিখিনাক ব্ৰেষ্টী-
নাষ্টক), উপগ্যাসকাব(মৌনাগন গাডক
ফুন, জীরন সঁঘৰ্ষ, জীরন
মবণ, উখোন-পতন, জিনগীক
জীত- উপগ্যাস) । মাফঁল্লাদক গহন
খধ্যযন । হিনকব কখামে গামক
নোকক জিজীরিষাক বর্ণন খা নব
দৃষ্টিকোণ দৃষ্টিকোচব হোগত খছি ।
বিদেহ সম্পাদকক সমানান্তুব সাহিত্
খনুবাদেমী পুবস্কাব ২০১১ মুন
পুবস্কাব- শ্ৰী জগদীশে প্রসাদ মন্ডন

বাজ

মহাবাজাধিবাজ নস্মশ্ৰী
ব সিংহ 1858-1898

(গামক জিনগী, কথা
সংগ্ৰহ)। যৈথিলী উপন্যাস 'পংগ' নেন
সাহিত্য খকাদমী পুৰস্কাৰ ২০২১

মহাবাজাধিবাজ বমেশ্বৰ
সিংহ ১৮৬০-১৯২৯

মহাবাজাধিবাজ কামেশ্বৰ সিংহ
১৯০৭-১৯৬২

সব হবগোরিন্দ মিশ্ৰ,
খনীগড় খা কামেশ্বৰ
সিংহ

ৰিনোদানন্দ মা ১৮৯৫-
১৯৭১

ননিত নাৰাষণ মিশ্ৰ ১৯২২-
১৯৭৫

ডা. বামৰ্ৰবন যাদৱ,
নেপাল ৰাষ্ৰপতি

সুৰ্গীয ৰিন্শ্যশ্ৰীৰী প্ৰসাদ
মন্ডন, ৰাজনেতা ১৯১৯
-১৯৮২

ভূপেন্দ্ৰ নাৰাষণ মন্ডন

কৰ্পূৰী ঠাকুৰ ১৯২১-
১৯৮৮

বামৰিনাম পাসৱান ১৯৪
৬-

বাম নষণ বাম "বমণ"

ভোগেন্দ্ৰ মা

জন্ম ৩ জুলাই ১৯৪৩, গাম-
শিববরী, জিলা খগড়া যা। ভাৰতীয়
বাজনীতিজ্ঞ।

চতুবানন মিশ্ৰ

বমাকাঁত মিশ্ৰ

বমানাথ মিশ্ৰ "মিহিব"

"মৈথিলী ফ্ৰাংকবা এৰম্ নোকোজি শ্ৰ
কামি" প্ৰকাশিত।

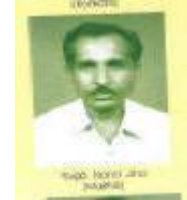

গজেন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধৰী
, পত্ৰকাৰ ১৯২৯-২০০৮

মোহন ভাৰদ্বাজ ১৯৪৩-

গাম- নৰানী, জিলা- মধুৱনী।
মৈথিলীক প্ৰথম সমালোচক। ২০০৭
ঙ্ৰা.-শ্ৰী খানন্দ মোহন
মা, ভাৰদ্বাজ, নৰানী, মধুৱনী;যাত্ৰী-
চেতনা প্ৰবন্ধকাৰ। শ্ৰৱোধ
সন্মান ২০০৮ সঁ সন্মানিত।

যোগানন্দ মা ১৯৫৫-

২০০৩.- ডা. যোগানন্দ
মা (বিহাবক
লোককথা- পী.সী.বাঘ
চৌধৰী, ঙ্ৰাংগেজী)নেৰ সাহিত্য
ঙ্ৰকাদেমী মৈথিলী ঙ্ৰনুৱাদ
প্ৰবন্ধকাৰ। **প্ৰকাশিত**
প্ৰতি: লোকজীৱন ও লোক
সাহিত্য (নিৰ্ৰন্ধ)
১৯৮৬, পৰিণীতা (কথাকৰ্ম্যশি)
১৯৮৭, ফকীৰ মোহন
সেনাপতি (ঙ্ৰনুৱাদ) ২০০০, ঙ্ৰাংগে
সংগ্ৰহণ (নিৰ্ৰন্ধ) ২০০২, বিহাবক
লোককথা (ঙ্ৰনুৱাদ)
২০০৩, সনেহনতা (বিনিৰ্ৰন্ধ)
২০০৬, মৈথিলী পত্ৰকাৰিতাকৈ সৌ
ৱৰ্ম (নিৰ্ৰন্ধ)
২০০৬, গহৰবগীত (নিৰ্ৰন্ধ)
২০০৭, লোক-সাহিত্য ও শিৰ্দ্দ-
সম্পদা (নিৰ্ৰন্ধ) ২০০৭, মৈথিলীক
পাৰম্পৰিক জাতীয় ৰয়সাম্যক
শিৰ্দ্দাৱনী (শৌঘ-হ্ৰন্ধ) ২০০৭

हीवानन्द मा "शोस्त्री"
पत्रकाव

प्रेमशेकव मा, पत्रकाव

दीनानाथ मा, पत्रकाव

शेवदिन्दु शेोधरी, पत्रकाव

नबेन्द मा, अर्थशोस्त्री-
पत्रकाव

"रिकास ओ अर्थतत्र" प्रकाशित ।

बाजेशेव मा (१९२३-
१९११)

जन्म- सहवसा जिलाक वसुखाव
गाम (अर स्रुपेन जिला) ।

प्रति- मिथिनाम्बक उड्डर ओ
रिकास, अरहठ्ट: उड्डर ओ
रिकास, मेथिली साहित्यक
आदिकान, रिद्यापतिक संगीतमे
रर्णित नायक-नायिका भेद एर
बाग-बागिनी रर्णिकवण ।

महाकरि रिद्यापति नाटक, शोस्त्रार्थ
नाटक, कन्दर्पीयाठ
नाटक, एकादशी, रिद्याधव-
कथा, उर्रशी, धर्मर्याध- कथा, येनका
।

एस.एन.सलार्थी

मिथिनाक कना आ
शिम्पकनापव लेखन ।

बाधाग्रष्टु शेोधरी, अतिहासकाव
1921-1985

मिथिनाक अतिहास, A Survey of Maithili
Literature, THE POLITICAL AND
CULTURALHERITAGE OF MITHILA प्रकाशित ।

प्रा. बांमशेवण शेर्मा १९२
०-२०११

রিজয়কান্ত মিশ্র গতিহা
সকাব 1927-1994

ডা. রিজয়কান্ত মিশ্রক জন্ম ১০
ঋগস্ত ১৯২৭ মংরৌনী গাম - জে
নরা ঞায় ঞা তাত্ৰিক সাধনাক জন্ম-
স্থনী ঞ্চি- (জিনা মধুরনী) মে
ভেনহি । ও 1948 মে শ্ৰাচীন
ভাবতীয় গতিহাস ঞা সঙ্কৃতি
বিষয়মে এনাহাৰাদ বিহুবিহুয়ানয়সঁ
সনাতকোত্তব উপাধি কএনাক রাঁদ
কতেক বঁবখ ধবি বিহাব সবকাব ঞা
পঠনা বিহুবিহুয়ানয়সঁ সন্নক্ৰ বহনাহ
ঞা 1957 জ. সঁ ভাবতীয় প্ৰবাত্ত্ব
বিভাগমে কাজ কএনহি ঞা ওকব
শিশুপানগক্, কৌশালী, ব্ৰৈশানী, হস্তিনাপু
ব, ক্ৰস্ৰবাব, পাঠনিপুত্ৰ, কবিয়ন, সো
নপুব, বিনারনী, নানন্দা, বাজগীব, চ
ন্দ্রবল্লী, ঞা হস্পী খুদাগমে বিভিন্ন
ভূমিকামে ভাগ নেনহি । হিনকব
নিখন-সম্পাদিত পৌখী সভমে ঞ্চি:
1.ব্ৰৈশানী,1950 2.ক্ৰস্ৰবাব এক্সক্ৰেশঁস:
1950-1957 3.প্ৰবাত্ত্ব কী দৃষ্টিমে
ব্ৰৈশানী 4.নাগেশী ভট্টাজ
পাবিতাষেদুশেখব 5.মিথিনা ঞাঠ এন্ড
ঞাৰ্কিষ্টেবকব (সম্পাদিত) 6.কনচবন
হেবিঠেজ ঞাফ মিথিনা 7.ত্ৰুঁগাব
ভজনাবনী- এক ঞ্খাযন 8.স্ৰেত্ৰ
প্ৰবাত্ত্ববিভাগ- 9.প্ৰবাত্ত্ব শিষ্টাবনী ।

দ্বিজেন্দ্র নাবাষণ ঞা, গতিহাস
কাব

স্বৰেশ্বৰ ঞা, বাজনীতি
বিভাগ

২০০১- স্বৰেশ্বৰ ঞা (ঞত্ৰবিষ্কমে
বিস্ফাঠ- জয়ন্ত বিষ্ণু
নানীকব, মবাঠী)নেন সাহিৎ ঞ্কাদেয়ী
মৈথিনী ঞনুৰাদ প্ৰবকাব ।

ভাগীবথ নান দাস

ভাবতক কএক দেশমে
বাজদূত বহন ছথি ঞা
জী.এ.পী.পী. মে ভাবতক
প্ৰতিনিধি সেহো ছনাহ ।

নস্মকীকান্ত ঞা বিজৰঁ ব্ৰৈক গৰ
বঁব 1913-1988

এন. এন. ঞা ডিপ্লামেঠ

কামেন্দ্রনাথ ঞা "ঞমন"
1938-

ভাগ্যনাবাষণ ঞা 1941-

বমাকান্ত বায "বমা"
1947

জন্ম- ভাদো পূৰ্ণিমা
সম্ৰত্ 2003, প্ৰথম বচনা-
বঁঠক, বঁান মাসিক প্ৰযাগ, কখা

জন্ম- 4 জনরবী 1938, গাম
কোণনথ (মধুরনী)।
খিতাস (কথাসংহর) প্রকাশিত।

রি শৈর্ষাক দ্বি তীয়
ভাগমে 1964-গ্., প্রকাশি ত
প্রতি (ক) তী নঠী বীরাজী-
(কসীসঁ মেথি নীমে মেথি নীমে
ঠান্ঠীয়ক কথাক খব্বরাদ-
1967-গ্.মে, (খ)
ফুনপাত, করি তা সংহর 1978,
(গ) ভাগক গোনা
(2004 গ্.মে), (ঘ) কঠেঁত
পাঁখি : হঁসিত খাঁখি , কথা
সংহর-2005, শীত্র প্রকাশ্য-
প্রকাশান্ত মি শ্রি (রিনি বঁন্ধ)
সাহি ত্য খকাদেমী নগ্গ
দি লনী। প্রায়: ডেটং সএ
বচনা (কথা-নি বঁন্ধ করি তা)
মেথি নী হি ল্দীক পত্র-
পত্রি কা, আকাশিরাণী এর
দুবদর্শনসঁ প্রকাশি ত/
প্রসাবি ত। সাহি ত্য
খকাদেমী দ্বাবা আযোজি ত
করি সম্মেননক আযোজনক
ক্রমে বেনক চপেঠমে
পড়্া দহি না পএব ছারী
ধবি গমা রি কনাগ। সেরা
নি বৃত্ত খংযাপক (উঁচচ
রি ছানয) সম্পর্ক- শ্রী
বমানি রাস, মানাবায় ঠেঁন পো.
নবহন (সমসঁতাপ্ব)।

প্রোফেসর মহেন্দ্র 1947

-

জন্ম: ভেনালী, স্বপৌন, রিহাব।
প্রসিদ্ধ করি, কথাকাব, খানোচক।
বৃত্তি: ভূ.না. রিপ্তিরিছানযক স্নাতকোত্তব
কেন্দ্র, সহবসামে মেথিনী
রিভাগাধ্যক্ষ। প্রকাশিত প্রতি সাহি
খকাদেমীসঁ প্রকাশিত মোলোথাক্ষ
শেন্দ্র মোহন না। সহযোগী
সঁকনন-সঁকপ্প। ♦বাজকমন
জয়ন্তী প্রসঁগক সঁপাদন।

মহেন্দ্র 1944-
2009

জন্ম মধুরনী জিনাক
জয়সম গামমে। প্রসিদ্ধ
মেথিনী গীতকাব আ
গায়ক।

স্বভাষচন্দ্র যাদব 194
8-

জন্ম ০৩ মার্চ ১৯৪৮, মাতুলক
দৌরানগজ, স্বপৌনমে। পৈতৃক
স্থান: বঁনরী-
মেনালী, স্বপৌন। ঘবদেথিযা (মেথিনী
কথা-সঁগ্রহ), মেথিনী
খকাদমী, পঠনা, ১৯৮৩, হানী (খঞ্চে
জীসঁ মেথিনী খব্বরাদ), সাহি
খকাদমী, নগ্গ দিল্লী, ১৯৮৮, বীড়ন
কথা (হবিমোহন নাক কথাক চযন
এর ভূমিকা), সাহি খকাদমী, নগ্গ
দিল্লী, ১৯৯৯, রিহাঙ্কি খাউ (বঁগনা সঁ
মেথিনী খব্বরাদ), কিস্তন সঁকপ্প
নোক, স্বপৌন, ১৯৯৩, ভাবত-
রিভাজন ঔব হিন্দী উপগ্যাস (হিন্দী
আনোচনা), রিহাব বাস্ঠ্রভাষা
পবিষদ, পঠনা, ২০০১, বাজকমন
চৌধরী কা সঁহব (হিন্দী
জীরনী) সাবশি প্রকাশন, নগ্গ
দিল্লী, ২০০১, বঁনিত-বঁগাঙ্ক ত (কথা-
সঁগ্রহ) ২০০৯। মেথিনীমে কবীর
সত্তবি ঠা কথা, তীস ঠা সমীক্ষা আ

स्वभद्र न्या 1909-2000

"ह्रामेशिन अह्र मेथिनी लेखन"क लेखक । १९५३- स्वभद्र न्या (नातिक पत्रक उतुव, निररह)पव मेथिनीक साहित अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित ।

बामारताव यादर, मेथिनी भाषिणी, नेपाल 1942-

देशी-रिदेशीक भाषारिज्ञान जर्नलमे पचासो अलेखक द्वारा मेथिनीक रिशिष्टताकेँ उजागव केनिहोव । *मेथिनी ध्वनिशाम्भ* 1984 अ. मे जर्मनीसँ आ *मेथिनीक सन्दर्भ* *र्याकवप* 1996 अ. मे रॉनिन आ न्यूयार्कसँ प्रकाशित । 2000 अ.मे नंदनसँ प्रकाशित *भावतीय आर्यभाषा* पुस्तक मे संकनित दिनकव मेथिनी भाषा संरंधी अलेख रिशेष उल्लखनीय । नेपाल बाजकीय प्रज्ञा-प्रतिग्यानसँ पासो क्क प्रज्ञा-पुरस्कारसँ सम्मानित ।

योणेन्द्र प्रसाद यादर, भाषिणी, सिवहा, नेपाल 1946-

1998 अ. मे जर्मनीसँ प्रकाशित *अगुज अन मेथिनी सिठैक* आ *ठोपिअ अन नेपालीज निधिपिठैक*, *वीडिग्स अन मेथिनी नंगुअज- निठैरेचव एउ कलचव* आ *नेक्रीप्रार्थनी अन नेपाल* (सम्पादित) प्रकाशित । नेपाल बाजकीय प्रज्ञा-प्रतिग्यानमे भाषा-रिभागक प्रज्ञा बहि कतोक महत्त्वपूर्ण कार्यक सम्पादन । नेपाल प्रज्ञा प्रतिग्यानक सदस्यता श्री योणेन्द्र प्रसाद यादर (1994) । नेपाल प्रज्ञा प्रतिग्यान आजीवन सदस्यता श्री योणेन्द्र प्रसाद यादर ।

बमानन्द न्या 'बमण' 1949-

जन्म: 02 जनरवरी 1949, शिक्षा-एम.ए., पीएच.डी., आजीविका-भावतीय विजर् रैक, पठना (सेरा निरुत) । **प्रकाशिन:** 1. नरान मेथिनी करिता, 1982, 2. मेथिनी नंर करिता, 1993, 3. मेथिनी साहित ओ बाजनीति, 1994, 4. अथियासन, 1995, 5. रैसाहन, 2003, 6. लजावन, 2005., 7. निर्यात कैसे शुक करे ? हिन्दी- विजर् रैक, पठनाक प्रकाशिन सम्पादित 8. मेथिनीक आबन्धिक कथा, 1978 समीक्षा, 9. अयानन्द बचनारनी, 1981, 10. जनादन न्या जनसोदन प्रत

बामनोचन ठाकुर 1949-

श्री बामनचन ठाकुर, जन्म १५ मार्च १९४९ अ.पनिमोहन, मधुवनीमे । रविगु करि, बंगकर्म, सम्पादक, समीक्षक । भाषाअ आन्दानमे सक्रिय भागीदारी । **प्रकाशित प्रत:** गतिहासहन्ता, माठिपानिक गीत, देशिक नाम डन सैन चिह्नया, अपुरा (करिता संग्रह), रैतान कथा (रंग्या), मेथिनी लोक कथा (लोककथा), प्रतिध्वनि (अन्रदित करिता), *जा सके छी, किन्तु किअ जाडे* (अन्रदित करिता), नाथ प्रम अन्रुवित (करिता), जनादुगव (अन्रराद), स्मृतिक धोखवन बंग (संस्वरणाेमक निररह), आथि नूनने: आथि खोनले (निररह) । अन्रराद नेन **भाषा-भावती सम्मान 2003-04** (सी.आ.ग.आ.ग.एन., मेसुव) *जा सके छी, किन्तु किअ जाडे*- शिजि चण्डीपाध्यायक रंग्या करिता-संरहक मेथिनी अन्रराद नेन प्राप् । रिदेह सम्पादकक समानानुव साहित अकादमी

गंगा प्रसाद मंडन "अ केना", नेपाल 1944-

प सुन्दर न्या शोचनी बाहिद्विय प्रतिता पुरस्कारसँ सम्मानित । मिथिनाचनक किन्तु लोक कथा (संकनन आ सम्पादन) आ शिबीयक हून (अन्रराद) प्रकाशित ।

নির্দয়ীসাসু (১৯১৪) ঞা
পুনর্বিবাহ (১৯২৬), ১৯৮৪,
১১. চেতনাখনাখনত ঞীজগল্লাখপুৰী
যাবা (১৯১০), ১৯৯৪,
১২. তেজনাথ নাপ্ত
স্ববাজরিজয নাঠক (১৯১৯),
১৯৯৪, ১৩. বাসবিহাবীনা দাসখনত
স্মৃতি (১৯১৮), ১৯৯৬, ১৪. জীৰু
মিশ্রিত বামেশ্বৰ (১৯১৬), ১৯৯৬,
১৫. ভেটফা'ষ্ট (ভেটবাতা),
১৯৯৮, ১৬. কচয তঁ সল লে তঁ
ফুসি, ১৯৯৮, ১৭. প্ৰাণানন্দ নাপ্ত
মিথিনা দৰ্পণ (১৯২৫), ২০০৩,
১৮. যদুৰব বচনাৰনী (১৮৮৮-
১৯৩৪) ২০০৩, ১৯. শীৰল্লভ
না (১৯০৫-১৯৪০) খ্নত বিখ্যাপতি
বিবৰণ, ২০০৫, ২০. মেথিনী
উপন্যাসমে চিত্ৰিত সমাজ,
২০০৩। ঞন্নবাদ জেন **ভাষা-
ভাবতী সন্মান ২০০৪-**
০৫ (সী.ঞা.ঞা.ঞা.এন., মেসুব) ডুও
বিগলা ঞাঠ কপ্তা- ফকীব মোহন
সেনাপতিক ওহুঁ যা উপন্যাসক
মেথিনী ঞন্নবাদ জেন শ্ৰান্ত।

পুবস্কাব ২০১২ ঞন্নবাদ পুবস্কাব- শ্ৰী বামনোচন
ঠাকুৰ- (পদ্মানদীক মানী, বাঁগ্লাস মেথিনী
ঞন্নবাদ, বাঁগ্লা-উপন্যাস - মানিক বঁগাপাধ্যায়)

মহেন্দ্রনাথবাষণ নিধি, ধনু
ষা, নেপান

পবমেশ্বৰ কাপৰ্জী, ধনুষা, নেপা
ন

জযনাথবাষণ না "জিত্ৰা
স্ব", নেপান

স্বৰেশ না, নেপান ১৯২
০-১৯৯৫

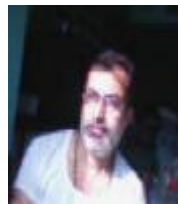

ৰোহিণী বৰ্মণ না ১৯৫০-

ডা. কমনাকান্ত ভন্দা
ৰী ১৯৫২-

কৰীৰ (মেথিনী) পব শৌধ।

ৱিনোদ ৱিহাবী নান 19
53-

জন্ম স্থান পচলী, মধুৱনী, ৱিহাব
। চৰ্চিত কথাকাব । সযসঁ ঙুপব
কথা শ্ৰকাশিত ।

দিনেশী হুমাৰ ন্যা

মেথিনীক গতিহাসপব
লেখন ।

শীতন ন্যা, নেপান

গন্দ্রকাঁত ন্যা

খবৱিন্দ ঠাহুব 1954-

পবতী ধৃষ্টি বহন খন্ডি (কৱিতা
সংগ্ৰহ), খন্ডাবক ৱিৰোধমে (কথা
সংগ্ৰহ), ৱৈতুকপিযা শ্ৰদেশে মে (গজন সংগ্ৰহ) ।

খশৌক হুমাৰ ঠাহুব

জন্ম 2 জনৱবী 1944 ঙ্গ। ।
গাম ৱৈহ গাঁৱ (পড়োন) ।
নাগমডন (নাষ্টক-
খন্ডৱাদ), নিশিত, ৱসুধাক
সঁসাৰ (ঔপন্যাস)

ঔগ্ৰনাবাষণ মিশ্ৰী "কনক"

পঁচানন মিশ্ৰী

শ্ৰাম দবিহৰে 1954-

জন্ম স্থান ৱিবহা, ৱেনীপঞ্জী
মধুৱনী, ৱিহাব ।
কৱি, কথাকাব । শ্ৰকাশিত
প্ৰতি : সৰিসোমে ভূত (কথা
সংগ্ৰহ) খন্ডিত প্ৰতি : কনিশ্ৰিয়া
(ধৰ্মৱিব ভাবতী)

প্ৰতাপনাবাষণ ন্যা, নে
পান

ডা. শিম্ভূনাথ চৌধবী
1920-2008

শ্ৰাহেসব গুবমৌতা

জ্যাতিবস্মিবপব লেখন ।

মহেন্দ্ৰ নাৰায়ণ সিংহ " মগন"

সূৰ্যকান্ত মা, জনকপুৰ

বৰ্মা মা (1957-)

বচনা: পশ্চাত্তাপ (কথা-সংগ্ৰহ)- 1995, কাৰা-ৰাষ্ট্ৰিকা (কবিতা-সংগ্ৰহ)- 1999, খৰ্ণকাব-ভাস্কৰ (পূৰ্ব-খন্ড) - 2002, খৰ্ণকাব-ভাস্কৰ (খৰ্ণকাব শাস্ত্ৰ)- 2003, ভিন্ন-খন্ডিত (সমীক্ষা)- 2008, সঙ্গ
সম্পাদন: মৈথিলী (মিথিলা বিশ্ববিদ্যালয়, মৈথিলী বিভাগক শৌধ-পত্রিকা) - 1996, সম্পাদন: মৈথিলী (মিথিলা বিশ্ববিদ্যালয়, মৈথিলী বিভাগক শৌধ-পত্রিকা)- 2007,2008

ৰিজয়নাথ মা

"খহীক লেন" (গীত-গজন সংগ্ৰহ প্ৰকাশিত)।

যোগানন্দ হীৰা

ৰোঁৱা ৰৈছনাথ

পহৰা গমানপৰ (গজন সংগ্ৰহ)

জগদীশ চন্দ্ৰ ঠাকুৰ " খনিৰ" ১৯৩০-

মুন নাম জগদীশ চন্দ্ৰ ঠাকুৰ, জন্ম: 27.11.1950, শিল্পকাব, মধুৱনী । সেৱা নিবৃত্ত ৰৈক খৰ্ণকাৰী । মৈথিলীয়ে প্ৰকাশিত পোখী-1. তোৰা খডনামে -গীত সংগ্ৰহ-1978; 2. ধাবক ওগ পাব-দীৰ্ঘ কবিতা-

ৰিছানান্দ মা 1965-

বুন্ধপূৰ্ণিমা, ১৯৩৩.কে কেথিনিয়া, সঁমাবপুৰ ঋধুৱনীয়ে জন্ম । পবাতী জকাঁ, ৰিছুৱন কোনো পিবীত জকাঁ, দন্থক ফুন জকাঁ (কবিতা সংগ্ৰহ) প্ৰকাশিত । মুনত: কৰি, খেঙ্ কখা লিখননি, জে খপন মাৰ্মিক খন্ডিত্যজিক কাবণ ৰেস চৰ্চিত ভেন ।

হৰেখ্ৰষ্ণ মা 1950-

জন্ম ১০ জুনাগ ১৯৩০ গা. গায়- কোগনথমে । খন্ডিত্যপক খন্ডায়ণ ছোঙ্ মাল্লৱাদী বাজনীতিমে সফিয় । খলেক কবিতা খা খলোচনামেক নিৰঙ্ প্ৰকাশিত । খন্ডৱাদ এৰ ৰিকাস ৰিষয়ক শৌধ কাৰ্যমে কচি । স্নত্ৰ লেখন । প্ৰপ্ৰতি এৰ জীৱনক তাদাম্যে ৰৌধক

১৯৯৯, গীত গঙ্গা (গীত সংগ্রহ), গজন গঙ্গা (গজন সংগ্রহ)।

উদয় নাবাযণ সিংহ নচিক্ৰেতা ১৯৫১-

জন্ম-১৯৩১ জা. কনকভামে। পহিন কাৰা সংগ্রহ কৰযোৱাৱদন্তি।
 ১৯৭১ কথমৃতন্তা পুত্ৰা: (কৰিতা সঁকনন) আৰু নাযকক নাম জীৱন (নাটক)। ১৯৭৪ মে এক ভুন বাজা। নাটকক নেন (নাটক)। ১৯৭৩-৭৭ শ্ৰৱাৰভন।
 বামনীনা (নাটক)। ১৯৭৫মে জনক আৰু অন্য একাকী।
 ১৯৮১ কথন্তৰণ (কৰিতা-সঁকনন)।
 ১৯৮৮ শ্ৰিযৱদা (নাটিকা)।
 ১৯৯৭-বৰীন্দনাথক ৰোন-সাহিন (শ্ৰৱাদ)।
 ১৯৯৮ কথন্তৰণ- আধুনিক মেখিনী কৰিতাক ৰংগনামে শ্ৰৱাদ, সংগহি ৰংগনামে দৃষ্টা কৰিতা সঁকনন।
 ১৯৯৯ কথিত্ৰি ও পৰিহাস।
 ২০০২ কথায় থেযালী।
 ২০০৩মে মধ্যমপুৰুষ একৰচন (কৰিতা সংগ্রহ)। ২০০৮ জা. মে নাটক "লো এস্ত্ৰী: মা শ্ৰৱিশ" সম্পূৰ্ণ কৰ্পে "বিদেহ" জা- পত্ৰিকামে ধাৱাৱাহিক কৰ্পে জা-প্ৰকাশিত ভএ একটা কীৰ্তিমান ৰলেনক। ২০০৯ জা.-শ্ৰী উদয় নাবাযণ সিংহ নচিক্ৰেতাৰ্কে নাটক লো এস্ত্ৰী: মা শ্ৰৱিশে নেন কীৰ্তিনাৱাযণ মিশ্ৰে সাহিন সন্মান।

কীৰ্তিনাথ না ১৯৫৫-

কবন: মেখিনী ভাৱান্নৱাদ

বিভিন্নপূৰ্ণ পৰিস্থিতিক পাছু জিন্দাৱাৰ সমাজাৰ্থিক কাৰণক খোজ হিনকৰ মূন সৃজন শ্ৰেণা থিক।

আশীষ খনচিন্হাব

মূন

লেখন: কুমাৰি গছা (গজন সংগ্রহ), জঁঘাজোই ১ (গজন সংগ্রহ), খনচিন্হাব আখব (গজন, কৰীগ আ কতাক সংগ্রহ), মেখিনী গজনক ৰাকৰণ ও গতিহাস, মেখিনী ৱেৰ পত্ৰকাৰিতাক গতিহাস, মেখিনী গজনক ৱেজি ৱেকোনব, শিঙ্ক-খৰ্থ-শিঙ্ক।

গজেন্দ ৰাফব আ আশীষ খনচিন্হাব

(সম্পাদন): মেখিনীক প্ৰতিনিধি গজন, মেখিনী গজন: আগমন ও শ্ৰস্থান ৰিদ্ (গজনক খানোচনা-সমানোচনা-সমীক্ষা)

মহেন্দ হজাৰী

খগ্ৰাণী কৰি। "এনা ত নহি জে" (কৰিতা সংগ্রহ)। ২০০৮ জা. - শ্ৰী হৰেপ্ৰচু মাৰ্কে কৰিতা সংগ্রহ এনা ত নহি জে নেন কীৰ্তিনাৱাযণ মিশ্ৰে সাহিন সন্মান।

কুমাৰ পৰন ১৯৫৮

গাম কুৱেঠা। কথা সংগ্রহ, কৰিতা সংগ্রহ আ ৰাণা সংগ্রহ শীঘ্ৰ প্ৰকাষ্ঠ। মেখিনীমে ১৯৯০ জা সঁ ৰিবন লেখন। ২০০৮ জা. সঁ দস সানক মৌন ভংগক ৰাঁদ পুন: বচনাক দোসব পানীক শ্ৰাবন্ত।

স্ব. চন্দ্ৰকান্ত মিশ্ৰ, আ সী, দবভংগা

सु. महेंद्र नारायण ना,
रैनौजा, मधुर्नी

सु. राजकुमार मल्लिक, सोहवाय
(पोखविडी १), मधुर्नी

नश्मीपति सिंह

हूचन्द्र मिश्र बमण

किशोबनाथ ना

गाम- रिष्टी, पो.
सविसरपाही, मधुर्नी ।
"नोकरेद" पोथी
प्रकाशित ।

सूर्यनारायण ना "सबस"

पोथी "मेथिनी श्री
सीतारामचवितमानस" प्रकाशित ।

कनानन्द भुष्ट

कान्ह पव नहास हयव मेथिनी गजन
संग्रह

दयानाथ ना

गाम नागदह, मधुर्नी ।
मेथिनी बगमंडन मिथि-
यात्रिक, क्लोनकता ।

डॉ. सुधाकर चौधरी १
१४७-

जन्म १३ मार्च १९४७ ङ्ग । प्रकाशित
पोथी: काजव, तीन बग तेवह चित्र
(कथा संग्रह), पंडी जी छत्रा
(प्रहसन), रिप्लरी स्वाय (नाटक) ।

सु. चूनचून मिश्र, बहिका,
मधुर्नी ।

सन्नावायण नान कर्ण

मिथिना चित्रकना

ने. कर्न मायानाथ ना
1945-

মিথিলা বাজ্যক খান্দানন কর্মী।

শ্যাম কিশোৰ সিংহ

সচিন্দ্রনাথ সাা

মিথিলা লোক চিত্ৰকনা

জন্ম 1 খইন 1945 ঙ।।
গাম- ভৰাম (মধুৱনী)। জকব
নাৰি চত্ৰব হোগ (মৈথিলী লোক
কথা সংগ্ৰহ) প্ৰকাশিত। ৰিদেহ
সম্পাদকক সমানান্তৰ সাহিল খকাদেয়ী
পুবস্কাব ২০১১ ৰান সাহিল পুবস্কাব-
লে.ক. মাযানাথ সাা (জকব নাৰি
চত্ৰব হোগ, কথা সংগ্ৰহ)

কানীনাথ ঠাকুৰ

গ্ৰাম সৰসীয়া

ৰাজেন্দ্ৰ ৰিমন, জনকপু
ব, নেপাল 1949-

মৈথিলী, নেপালী আ হিন্দী ভাষাক
প্ৰাক্ত ৰিমন শিক্ষাক লকমে
বিদ্যাবিধি (পী.এচ.ডী.)ক উপাধি প্ৰাপ্ত
কলে ছথি। কন্মা নিখিক২ যথেষ্ট,
যশে খবজনিতাব ডা. ৰিমনক লেখনীক
প্ৰশসা মৈথিলীক সঙ্গসঙ্গ নেপালী আ
হিন্দী সাহিলমে সেহো হোগত বহননি
খছি। ত্ৰিভুৱন ৰিম্মিৰিগানযখন্ত্ৰাত
বা.বা.ৰ. ক্ৰেস্পস, জনকপুবধামমে
প্ৰাধ্যাপন কএনিতাব ডা. ৰিমনক পূৰ্ণ
নাম ৰাজেন্দ্ৰ নাভ ছিযনি। তিনক
জন্ম ২৩ জুনাঙ ১৯৪৯ ঙ। ক২ ভেন
খছি। সাহিলকাবক নৱ পীছ ীক্ৰে
নিবন্তব উ৩.প্ৰেবিত কবৰীক কাবণে
ঙা ডা.ধীৰেন্দ্ৰক ৰাদ জনকপুব-
পবিসবক সাহিলিক গুবক কপমে
স্থাপিত ভ২ গেন ছথি।

নৰেশি ৰহ্মাব ৰিকন 1950-

জন্ম ২৭ জুনাঙ ১৯৩০ ভগৱানপুব দেশ্মখা
(সমস্তীপুব)। কাৱা- খবিপন, মছা মদন
বস ঠপকয, ৰিন ৰাতী দীপ জবয।
কথা-সংগ্ৰহ- ভবি গেন দৰ্দক গনাব।
উপন্যাস- ঠহকৈত ঠীস। নাঠক- চোখগব
খৌচ।

জনক কিশোৰ নান দা
স

শ্ৰীচন্দ্র না "ময়ংক"

শিবদানন্দ দাস "পবিত্রন
"

শ্ৰীমবনাথ

১৯৭৩.
শ্ৰী মে "ক্ষণিকা" নথুকথা
সংগ্রহ প্রকাশিত। হাম্ম
কথাকাব।

বাজাবাম সিংহ বাঠৌব,
ধনুয়া

জিতেন্দ্র মিশ্র "জীরন"

নক্ষত্র না "সাগব"
1953-

"উচবি ব্ৰৈসু কৌখা" মৈথিলী
কবিতা সংগ্রহ প্রকাশিত।

শশিরোধ মিশ্র "শশি"
1946-

রীচা ঠাকুর

রৈদ্যনাথ বিমন 1955-

রীবেন্দ্র নাবাষণ না

বঘুরীব মোচী

স্ববেন্দ্রনাথ

বুক্ষিনাথ মিশ্র

ডাঁ রাস্বকীনাথ না 1
940-

রীবেন্দ্র না 1956-

রৈফুশ মা ১৯৫৪-

পিতা-স্বর্গীয় বামচন্দ্র মা, জন্ম-
২৪ - ০৭ - ১৯৩৪ (গ্রাম-
ভবরাই I, জিনা-দবভংগা), শিক্ষা-
স্নাকোত্তর (ঋশিাস্ত্র), পেশা- শিক্ষক
।
মেথিনী, হিন্দী তথা ঋগ্বেজী ভাষা মে
নগভগ ২০০ গীতক বচনা। গোনু
মা পব ঋধাবিত নাটক "হাস্যশিরোম
পি গোনু মা তথা ঋগ্ কহানী" ক
লেখন।
একব ঋনারা হিন্দীমে নগভগ ১৩. ৬
পন্যাস তথা কথাক লেখন।

রৈফুশ মা

গোনু মা পব
লেখন।

রিদ্যানন্দ মা 'পঞ্জীকাব'
১৯৫৭-

জন্ম-
09.04.1957, পল্ডুখা, ততেন, ককবৌহ(মধুরনী), বশাইয়(পূর্ণিয়া), শিরনগব (ঋববিয়া) ঋ সমপ্রতি পূর্ণিয়া। পিতা
নল্ল ধৌত পঞ্জীশাস্ত্র মার্ভিন্ড
পঞ্জীকাব মোদানন্দ
মা, শিরনগব, ঋববিয়া, পূর্ণিয়া। পি
তামহ-স্ব. শ্রী ভিখিয়া মা।
পঞ্জীশাস্ত্রক দস রয
ধবি ১৯৭০ ঙ.সঁ ১৯৭৯ ঙ. ধবি
ঋধায়ন, ২২ রযক রঁএসসঁ পঞ্জী-
শ্রবধক সঁরফঁন ঋ সঁবক্ষণমে
সঁনল্ল। প্রতি- পঞ্জী শাখা প্ৰস্তুকক
নিপাঁতবণ ঋ সঁরফঁন।

মহেন্দ্র নাবাষণ কর্ণ

ডা. রিশেশ্বর মিশ্র

ঋর্জুন নাবাষণ চৌধবী

নরেন্দ্র
গজনকাব।

মহেন্দ্র মিশ্র, নেপাল

কমন কাঁত মা ১৯৪৩-

महाप्रकाशि 1946-

जन्म: रैनगार, सहबसा, रिहाव ।
 रविष्ठ, करि ओ कथाकाव ।
 प्रकाशित प्रति: करिता
 संभरा, संग समय के
 (करिता संग्रह) ।
 कर्तिनावायण मिश्र साहित्य
 सम्मान २०१० अ. - श्री
 महाप्रकाशि (करिता
 संग्रह \blacklozenge संग समय के \blacklozenge) ।

छत्रानन्द सिंह सा 1946-

अयोध्यानाथ चौधरी, ध नुषा, नेपाल 1947-

मूलतः करिक रूपमे परिचित छथि
 । नेपालक अधुनिक करिताक
 क्षेत्रमे हिनक नाम उल्लेखनीय छथि
 । श्री चौधरीक लेखनमे माननीय
 संवेदनाक प्रतिबिम्ब पाओन जागत
 छथि । करिताक संग कथा आ
 निरंकरमे सेहो अ कनम चलेत
 छथि । फर्क छथिन लेखन हिनक
 विशेषता थिकनि । धनुषा जिलाक
 दहरी गामक बहिनहार श्री चौधरीक
 जन्म ७ अक्टुबर १९४६क २ जेठन छनि
 । हिनक स्मृतिकक ओहिपाव नामसँ
 एक करिता-संग्रह प्रकाशित छनि
 ।

रिद्यानाथ सा 'रिदित'

सियाबाम सा "सबस" 1948-

जन्म स्थान मेरठ, मधुवनी
 रिहाव । प्रसिद्ध
 गीतकार, रीदमे कथा लेखन
 प्राबल्य केननि । प्रकाशित
 प्रति अजुब भवि
 सिंगवहाव, शोषिताथन उल्लेख
 सूर्यक धन्यक (कथा संग्रह) ।

अशिश्वर 1948-

जन्म: तरौनी, दरभंगा ।
 मूलनाम : महेंद्र सा ।
 मैथिलीमे सहस्रवर्षी
 करिता संग्रह प्रकाशित
 । अजि प्रसंगक अन्नराद
 प्रकाशित । रामपर्था
 आन्दानमे सहिय ।
 शिक्षा, सम्राट आदि
 पत्रिकाक सम्पादन ।
 रामपर्था रिचावधावक सहाय
 करि ।

मधुकांत सा 1949-

रीनु भाग

समानन्द पाठक

योगीबाज

हणान 1951-

वाम भरोस कापड्डी
भ्रमव, धनुषा, नेपाल 1
951-

जन्म-रघौचा, जिना
धनुषा (नेपाल)। रत्नकोठी: गुनागत
धुंखा (करिता संग्रह), नहि, थार
नहि (दीर्घ करिता), तोबा संगे
जएरौ रे ऋजरा (कथा
संग्रह, मैथिली अकादमी
पठना, १९५४), मोमक पघनेत
अधव (गीत, गजन
संग्रह, १९५३), अस्पन
अनचिन्दाव (करिता संग्रह, १९९०
अ.), वानी चन्द्रारती (नाटक), एकठा
आओव रसन्त (नाटक), महिषासुव
द्दरिद एर अग्य नाटक (नाटक
संग्रह), अन्तत: (कथा-
संग्रह), मैथिली संस्कृति रीच
वयाड्दा (सांस्कृतिक निरन्तर सञ्चक
संग्रह), रिसवन-रिसवन
सन (करिता-संग्रह), जनकपुर लोक
चित्र (मिथिला पेरिस्ट्रिक्स), लोक
नाट: जठ-जठिन (अनुसन्धान)।
नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानक
सदस्यता- श्री वाम भरोस
कापड्डी 'भ्रमव' (2010)।

धीरेन्द्रनाथ मिश्र

शिरेन्द्रनान कर्ण, धनुषा, नेपाल
1951-

लेखकसँ अधिक शिक्षकक रूपमे परिचित आ
प्रतिष्ठित छथि। विभ्रन
रिश्तेरिश्तानयअनुज्ञातवा. वा. रँ. कैम्पस, जनकपुर-
धामक सह-प्राध्यापक श्री कर्णक ऐतिहासिक विषय-
रसुपव निखन कतोक लेख मैथिली, हिन्दी आ
अङ्गरेजी भाषामे प्रकाशित अछि। सान्त्र-
सुखाय अ कतियो कानक करिता-कथा सेहो
निधि लेत छथि। हिनक लेखन
ज्ञानरत्नक, जानकारीमूलक एर सौम्यबएन बहैत
अछि। देखनापव रूमना जागत अछि जे अ
हिनक गम्भीर अध्यापक परिष्ठाति थिक
। सामाजिक तथा साहित्यिक सङ्घ-संस्थासभमे सेहो
सक्रिय प्राध्यापक कर्णक जन्म धनुषा जिनाक

ब्रह्मदेव नान दास

দেবডীলা গামমে ২ জনবনী ১৯৩.১ জ. ক২ ভেন
ছনি ।

চন্দ্রভিব খান

গাম- পঞ্জীঠেন, জিনা
মধুরনী । নঘকথা লেন
চর্চিত প্রশসিত ।

দযাকান্তু মা

গজেন্দ্র নাৰাযণ সিং,
নেপাল

পদ্মশ্রী শ্রী গজেন্দ্র না
ৰাযণ সিং

হবিকান্তু মা

গজেন্দ্রনাৰাযণ মা

প্ররাসী সাহিলানংকাব

সীতাৰাম সিং

তুৱানন্দ মিশ্র

শ্রিনেন্দ্র ফমাৰ মা 195
2-

জন্ম স্থান হবিপুব, বকশী
ঠেন, মধুরনী বিনাব । প্রকাশিত
প্রতি: খারোহ খররোহ, দশেম খুণ্ডী

শিরশংকাব শ্রীনিৱাস 1953-

জন্ম স্থান নোহনা মধুরনী, বিনাব ।
চর্চিত কথাকাব ও খানোচক । গীত ও
কবিতা সেলো কহিয়ো কান নিখোত ছনি
। প্রকাশিত প্রতি :
বিকোণ, খদহন, গাছ-পাত, গামক লোক
(কথা সংগ্রহ) ।

খশোক 1953-

জন্ম স্থান
নোহনা, মধুরনী, বিনাব ।
চর্চিত কথাকাব, কবি
ও সম্পাদক । প্রকাশিত
প্রতি : চফরুহ (কবিতা
সংগ্রহ) বিকোণ (সহযোগী
কথা সংগ্রহ), ওহি বাতিক

(কথা সংগ্রহ), অকোলোমিক হিম্ভ্রী
আফ যিথিনা (খগ্ৰেজী) ।

ৰিভূতি খানন্দ ১৯৫৩-

জন্ম: শিৱনগৰ, মধুৱনী, ৰিহাব ।
চৰ্চিত কৰি, কথাকাব, সম্পাদক ।
প্রকাশিত প্ৰতি ঠুঠা উপন্যাস ঠুঠা
সমীক্ষা, তিন ঠা কথা সংগ্রহ, ঠুঠা
গীত-গজন সংগ্রহ ও চাবিঠা কথা-
সংগ্রহ প্রকাশিত । ২০০৬- ৰিভূতি
খানন্দ (কাঠ, কথা)মৈথিনী নেন
সাহিত্য ঞ্কাদমী প্ৰবন্ধাব ।

ধনুৰ্ধৰ না

গাম- ৰিশৌন । "ৰাক্যার্থিৱেচনম্"
নেন শীৰাণীঘাৱানকববা
প্ৰবন্ধাব ২০১০ শাস্ত্ৰ ।

বাজনন্দ না

২০০৬- বাজনন্দ
না (কানৱেনা- সমৱেশী
মজুমদাব, ৰাঁগা)নেন
সাহিত্য ঞ্কাদেমী মৈথিনী
ঞনুৱাদ প্ৰবন্ধাব ।

ক্ৰেদাব কানন্দ ১৯৫৯-

জন্ম স্থান সুপৌন, ৰিহাব ।
চৰ্চিত কৰি, কথাকাব ও
সম্পাদক । প্রকাশিত প্ৰতি :
খাকাব ত্ৰেত শঙ্ক (কৰিতা
সংগ্রহ), ঞ্ৰনুদিত প্ৰতি বাজা বাম
মোহন বায়, প্ৰায়শ্চিত । সম্পাদন
সকম্প, ভাবতী মডন (পত্ৰিকা) ।

শিৱকান্ত পাঠক

ভোব (কথা-
সংগ্রহ), মাতৰব (কথা
সংগ্রহ) ।

ডা. শিশিনাথ না ১৯৫৪-

গাম-দীপ, জিনা- মধুৱনী ।
মৈথিনী, ৰাঁগা, নেৱাবী ঞ্খা দেৱনাগৰী
পাণ্ডিনীপিক ৰিশেষত্ৰ । সাহিত্য
ঞ্কাদমীক ভাষা
সন্মান ২০০৭ কনাসিকন ঞ্খা মধ্যকানীন
সাহিত্য নেন ।

ডা. যোগেন্দ পাঠক
"ৰিয়োগী" , ৰৈত্ত্ৰোনিক

"ৰিত্ৰোনক ৰতকনী" প্রকাশিত ।

খাদ্যনাথ না "নৱীন"

খমতাস ১৯৫৬-

যংনাত্ৰ মিশ্ৰ

দিগম্বৰ ঠাকুৰ

গংশী না ১৯৫০-

কন্দৰ্পনাৰাঘণ নান কৰ্ণ

শ্ৰীকান্ধ খানন্দ ১৯৫৫-

কমনাকান্ধ না

অধ্যক্ষ, মৈথিলী
অকাদমী, পটনা

নল্লন প্ৰসাদ ঠাকুৰ ১৯৫১-১৯৯৫

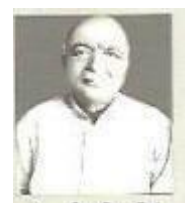
জন্ম ৩ ফেব্ৰুৱাৰী ১৯৩১ শ্ৰীমতী স্বভদ্ৰা দেৱী আ শ্ৰী লীবাৰ্ণদ ঠাকুৰক দ্বিতীয় বানক । হিনক গ্ৰাম- সমৌন, জিলা-মধুৱনী । সিরিন ওঁজীনিযব, ঠাঠা স্টীনিমে চাকৰী । প্ৰকাশি নাক ফাি অ "কথা মাধোপ্ৰব কী" মে শ্ৰুখা ভূমিকা । নাটককাব আ মচ অভিনেতা । শ্ৰুক নিখন কিঙ প্ৰসিদ্ধ মৈথিলী নাটক ভূমি :ৰডকা সাৰেৰ, মিস্ট্ৰব নিনো কাকা, নোগিয়া যিবচাঙা, বকনেন আদি বা খত ।

ডা. কমনানন্দ না

লোকনাথ মিশ্ৰ

ডা. বরীন্দ ফ়মাব চৌধৰী 1966-

জন্ম: 5 মাৰ্চ 1966 ঙ।
গনপতগজ, স্পৌন। মৌখিনীক
শ্ৰাধাপক। বক্ষামত্ৰীক পদক ঙা
ৰিহাব ঙা মাবখল্ড সবকাব দ্ৰাবা
পুবস্কৃত। মাবখল্ডক মৌখিনী
ঙান্দাননমে ঙহ্ৰাণী।

ডা. ঙমাকান্ত

মৌখিনী ৰাণ্য-ঙাত্ৰেক
পৌখী "ঙপন ৰাত"
শ্ৰকাশিত।

স্বৰ্কাত সোম 1950-

জন্ম দবভংগা জিনাক তৰৌনী
গামমে 1950 ঙ। মে ভেনছি
। ৰী. এ. পাস কএ ঙ পঠনাক
দৈনিক "জনশক্তি"ক সহায়ক
সম্পাদক ড়নাই। হ্ৰেব নৰ
ভাবত
ঔগম্স, পঠনামে। ৰান্নৰস্থাসঁ
ঙপন পৈত্ৰক (পিতা যানৌজী)
গুণ কৰিতা কবৰীক তখা কখা
নিখৰীমে সেহো যশী ঙৰ্জন
কএনছি ঙছি। ৰভমান
বাজনীতি সামাজিক বিষয়সঁ
সম্বন্ধ ৰাংগামেক, সবন ভাষামে

ঙশৌক ঙরিচন

জন্ম- ৩. জনৱৰী
১৯৩৭, গাম- বহুঙা
সংগাম, জিনা মধুৰীনী।
মৌখিনী শ্ৰাধাপক।
বচনা: এক ৰনু নেক ৰনু
(নমু নাঠক), মৌখিনী
ভাষা: সৰ্বেক্ষণ ঙা
ৰিহ্নিষণ, হমবা দেশেক
ভাগমে (মৌখিনীক শ্ৰথম
ঙসংগত নাঠক), সম্পাদন:
মাবখল্ডক সনেশ, কচোট
(নৌ ঙক), মাবখল্ড ৰাণী
(হিন্দী মাপ্তাঠিক), সম্মান:
ঙন্তুবহিষ্ট্ৰীয় মৌখিনী
সম্মাননমে সম্মান
(২০০০), পবমঠস নক্ষ্মীনাথ
গোম্মায়ী সমিতি সম্মান
(২০০৫)

স্বশীন 1942-

ঙস্থিতা (নমুকা সংহ), ভামতী (নাঠক) শ্ৰকাশি
ত।

ডা. দেৱকাঁত মিশ্ৰী 1952-

পিতা কৰিচুডক্ষামপি প. কাশীকাত
মিশ্ৰী "মধুপ", "ৰৌনীপুব ঙবমন্ডনমে
মৌখিনী" পৌখী শ্ৰকাশিত।

ডা. শ্ৰীপতি সিং ১৯৪৮-

"ঙমগ-তৰ্বগ" কৰিতা-সংহ
শ্ৰকাশিত।

শ্ৰীদেৱ

মুন নাম- ৰাগেশ্বিব মা।
কখা-
সঁহে "হিনকোব", নাঠক "নোক
কঙনা", গীত-
শ্ৰৰ্হ "পুলোমা" শ্ৰকাশিত।

ডা. নিলানন্দ নান দাস

পিতা ঙ্গৰ্গীয় সূৰ্যনাৰাষণ দাস।
হানবরিসগজ কােজ, হানবরিসগজ
সঁ ঙ্গ্ৰেজী ৰিভাগাধ্যক্ষ পদসঁ ১৯৯৫
মে ঙ্গৰকাশিপ্ৰাপ্ত। ডা. স্বৰেন্দ
মা "স্বমন"ক সযোজকল্পক
কাৰ্যকানমে "মৌখিনী পবামর্শদাত্ত
সমিতি" (সোহিব ঙকাদেমী, দিল্লী)ক
সদম্ম। মৌখিনী পত্ৰিকা সভ জেনা
ৰঠক, শ্ৰযাগ; মিখিনা
মিহিব, পঠনা; স্নদেশী, দবভংগা; পটুচ
, পঠনা ঙা পবতী পনাব, ঙববিযামে

নিখন নৱ কৰিতা হিনক
ৰিশেষতা উচ্চি । গামঘবক
পৰিৱেশি তদন্তকুন শিদ্ধ এৰি ৰিষ্ম
বচনামে ফ্ৰমহি সিফ্ৰ উচ্চি ।

বাজনাথ মিশ্ৰ 1950-

"ঋ ৰ্ৱর্স ঋগ ৰূ আন
মিথিনা" প্ৰকাশিত ।

পশুপতিনাথ মা, মহোত্তৰী, নে
পান 1954-

হিনক নেখন ৰিৱৰণামেক হোগত ঋচ্চি ঋ সন্ন্থ
ৰিষযমে নীকজক্ৰা জানকাৰী দৈত ঋচ্চি ।
ৰিভিন্ন পত্ৰ-পত্ৰিকামে হিনক নেখ-বচনা ৰঁৱোঁৰি
দেখৰামে ঋচ্চৈত বহিচ্চ । বা.বা.ৰ.
ক্ৰেম্পস, জনকপুৰধামমে মৈথিলী ৰিষযক
প্ৰাধ্যাপনমে সন্থ শ্ৰী মা মৈথিলীসন্ন্থনী
সংগ্ৰনামেক গতিৰিষিসঁ সেহো জ্ৰ্ৰন উচ্চি ।
মৈথিলী ভাষাক নোপোন্মু'খ ঋৰস্থামে বহন ঋপন
নিপি তিব্ৰতামে ৰিশেষত্ৰতা বখনিহাব শ্ৰী মা
একব সৰ্বক্ষণ-সন্ন্থক্ষনক দিশামে সেহো ফ্ৰিযাশীন
উচ্চি । প্ৰধ্যাপক মা মৈথিলী মহাকাৰামে বস
নিকপণ ৰিষযপৰ ৰিঘাৱাৰিৰি কএলে উচ্চি ঋ
শিক্ষা তথা কানুন ৰিষযমে সেহো স্নাতক উচ্চি
। মহোত্তৰী জিনাক একবহিয়া বহনিহাব শ্ৰী
মাক জন্ম ৪ দিসন্ন্থব ১৯৩৪ ক২ ভেনড্ৰনি
। চেন্ন্থমে মিথিনা বনেসঁ সন্ন্থানিত ।

বচনা প্ৰকাশিত । ১৯৩৭ ঋ. সঁ
বাহুপ্ৰীয স্নৰ্যসেৱক সঁঘ মে সফ্ৰিয ।
প্ৰাতিয প্ৰতিনিধি ২০০৪ ধবি জিনা
সবসঁঘচানক । জে.পী.ঋদাননমে
নোকত্ৰ সেনানী ।
ডা. এ.পী.জে. ঋচ্চন কনামক
ঋগ্ৰেজী পোখী "গগ্ৰাগ্ৰেড
মাগ"ড্ৰস"ক মৈথিলীমে "প্ৰচ্চনিত
প্ৰত্ৰা" নামসঁ ঋন্নবাদ । সাহিন
ঋকাদেয়ী মৈথিলী ঋন্নবাদ পুৰস্কাব
২০১০- ডা. নিলানন্দ নান
দাস- (গগ্ৰাগ্ৰেড মাগ"ড্ৰস-
ডা.এ.পী.জে. কনাম, ঋগ্ৰেজী)
নেন ।

ঋনিনচন্দ্ৰ ঠাফ্ৰব 195
4-2009

জন্ম 13 সিতন্ন্থব 1954 ঋ.ক্ৰেঁ
কট্টহাব জিনাক সমেয়ী গামমে
ভেনহি । 1982 ঋ.মে হিন্দী
সাহিন্থমে স্নাতকোত্তৰ ক্ৰেনাক ৰাদ
নৱন্ন্থব '93 সঁ
নৱন্ন্থব '94 ধবি "স্বৰ্ৰহ" তন্তুনিথিত
পত্ৰিকাক সন্ন্থাদন-প্ৰকাশিন কএনহি
ঋ ক্ৰেশী ক্ষেত্ৰীয প্ৰাযীপ ক্ৰেঁকমে
ঋধিকাৰী বহথি ।
মৈথিলী, ঋগিকা, হিন্দী ঋ ঋগ্ৰেজীমে
সমানকপেঁ নেখন । মূলক পূৰ্ৰ ক্ৰেঁন
প্ৰূমবসঁ ৰীমাব চনি বহন
উনহ । **প্ৰকাশিত প্ৰতি:** ঋৰ মানি
জাউ(মৈথিলী উপন্মাস)- পহিনে
ভাবতী-মডন পত্ৰিকামে প্ৰকাশিত
ভেন, ফ্ৰেব মৈনোৰ্গ দ্ৰাবা
পুস্তকাকাব প্ৰকাশিত
ভেন । ; কচ(ঋগিকাক পহিন খন্ড
কাৱ,1975); এক ঔব বাম (হিন্দী
নাটক,1981); এক ঘব সডক
পব (হিন্দী উপন্মাস, 1982); দ
পপেইস (ঋগ্ৰেজী উপন্মাস,
1990); ঋনত কহাঁ স্ন্থ পাৱে (হিন্দী
কহনী সঁগ্ৰহ,2007) । ঋৰ মানি
জাউ (মৈথিলী উপন্মাস) - এহি
উপন্মাসমে এক এহন হ্ৰতীক সঁঘৰ্ৰ-
গাথা ঋকিত ঋচ্চি জে ঋপন নগনসঁ
জীৱন ৰঁদনেত ঋচ্চি । ঋসঁখ্য গামক
ঋ কথা ক্ৰনীনতাক ঋধ: পতনক
কথা, সঁস্কাবৰিগীনতাক উদ্ভাটন ঋ
ভৰিষ্যক পীঠে ক্ৰেঁ ৰঁচএৰীক
চেতৌনী উী ।

রূমেশ চন্দ্র নান

জন্ম ২৯ মার্চ ১৯৫৫ গ্ৰ. কেঁ ভেনলি। পিতা: স্ন. উদিতনাৰাষণ নান,মাতা: শ্ৰীমতী ভুবনেশ্বৰী দেৱ। হিনকব ছুটিহাবক নাম ৰিম্বেশ্বৰ ছুছি। মূনত: বাজনীতিককৰ্মী। নেপানমে নোকতন্ত্ৰনে নিবন্তব সংঘৰ্ষক ক্ষমমে ১৭ ৱেব পিবহতাৰ। নগভগ + ৱৰ্ষ জেন। সম্প্ৰতি তবাঃমধেশে নোকতান্ত্ৰিক পাঠীক বাগ্ৰীয উপাধ্যক্ষ। মেথিলীমে কিছ কখা বিভিন্ন পত্ৰপত্ৰিকামে প্ৰকাশিত। খান্দানন কৰিতা সংগ্ৰহ ঞা ৱী.পী কোগবানাক শ্ৰিসিফ্ৰ নম্ উপন্যাস মোদিখাগনক মেথিলী ৰপান্তৰণ তখা নেপালীমে সংঘীয় শাসনতিব নামক পুস্তক প্ৰকাশিত। ও ৰিম্বেশ্বৰ প্ৰসাদ কোগবানাক প্ৰতিৰক্ষ বাজনীতি ঞন্বযাযী ঞা নেপালক প্ৰজাতান্ত্ৰিক খান্দাননক সফ্ৰিয় যোফ্ৰা ছুথি। নেপালী বাজনীতিপব ৱেৱেৰিবি নিখেত বহেত ছুথি।

নাৰায়ণজী ১৯৫৬-

জন্ম: যোগবজীহা (মধুৱনী)। মেথিলী ভাষা-সাহিত্যমে এম. এ., পী-এচ. ডী. কামেশ্বৰ নতা সংস্কৃত ৰিছানয়, যোগবজীহামে ঞধ্যাপন। প্ৰকাশিত প্ৰতি: ঞঘবি ঘুবি বহন ছী (কাৱা-সংগ্ৰহ)।

ডা. শ্ৰী শ্ৰীশংকৰ মা ১৯৫২-

জগদীপনাৰাষণ "দীপক"

বাজদেৱ মংডন

শিক্ষা- এম.এ.ৱ্ৰয়, এন এন ৱী.পতা- হ্যাম- ফ্ৰসহবনিয়া, বতনসাৰা (নিৰ্মনী, মধুৱনী)। প্ৰকাশিত প্ৰতি- ঞন্ববা-কৰিতা- সংগ্ৰহ, হমব ঠেঁন (উপন্যাস), ৱস্বধবা(কৰিতা সংগ্ৰহ), জান (পঠকখা), নাজ (একাৰী), জন ভঁৱব (উপন্যাস), ত্ৰিৱেশীক ৰংগ (ৱিহনি ঞা নম্ কখা সংগ্ৰহ), পঠিতী (নম্ পঠকখা), ৱাপসী।

শিৱপ্ৰসাদ যাদৱ

হীৰেন্দ্ৰ চাক্ৰাৰ ন্মা 1958-

জন্ম 30 অগস্ত 1958,গাম- ক্ৰোগনথ (মধুৱনী), পিতা শ্ৰী কামেন্দ্ৰ নাথ ন্মা। ট্ৰান্সফৰ্মৰ (মৈথিলী কথা সংগ্ৰহ) প্ৰকাশিত।

মানেশ্বৰ মনুজ 1958-

জন্ম গম্ভৰিয়া (মানপৌৰ, মধুৱনী)মে, 1978সঁ 1992 ধৰি লৌসেনামে বিভিন্ন জহাজপব কাৰ্যবত, ফ্ৰেব যাত্ৰী বেনমে। সন্মুহ (কথা সংগ্ৰহ) প্ৰকাশিত।

নৰৌনাথ ন্মা

মহেন্দ্ৰ নাৰায়ণ বাম 1958-

মহিষী, সৰুসামে জন্ম। পহিন পোখী অখন হাফুক সাম্ৰ্য (গজন সংগ্ৰহ) ১৯৯১ মে প্ৰকাশিত। অখ্য পুস্তক হস্তক্ষেপ, শ্ৰনয় বহন্য(কৰিতা-সংগ্ৰহ), অতিফ্ৰমাণ (কথা-সংগ্ৰহ), শিনানেথ (নঘুকথা সংগ্ৰহ), কৰ্মধাবয়। বাজকমন চৌধৰীক কথাপ্ৰতি একঠা চপাকনী একঠা বিষধব স্কনন-সপাদন। সাহিত্ অকাদেমী মৈথিলী ৱীন সাহিত্ পুৰস্কাৰ ২০১০- তাবানন্দ ৱিয়োগীকে পোখী "অ ভেঠন তঁ কী ভেঠন" নেন। যাত্ৰী-চেতনা পুৰস্কাৰ ২০১০ অ.- ডা. তাবানন্দ ৱিয়োগী।

তাবানন্দ ৱিয়োগী 1966-

মহিষী, সৰুসামে জন্ম। পহিন পোখী অখন হাফুক সাম্ৰ্য (গজন সংগ্ৰহ) ১৯৯১ মে প্ৰকাশিত। অখ্য পুস্তক হস্তক্ষেপ, শ্ৰনয় বহন্য(কৰিতা-সংগ্ৰহ), অতিফ্ৰমাণ (কথা-সংগ্ৰহ), শিনানেথ (নঘুকথা সংগ্ৰহ), কৰ্মধাবয়। বাজকমন চৌধৰীক কথাপ্ৰতি একঠা চপাকনী একঠা বিষধব স্কনন-সপাদন। সাহিত্ অকাদেমী মৈথিলী ৱীন সাহিত্ পুৰস্কাৰ ২০১০- তাবানন্দ ৱিয়োগীকে পোখী "অ ভেঠন তঁ কী ভেঠন" নেন। যাত্ৰী-চেতনা পুৰস্কাৰ ২০১০ অ.- ডা. তাবানন্দ ৱিয়োগী।

ভানচন্দ্ৰ ন্মা

এ.ঠী.জী., ৱী.এ., (অৰ্থশাস্ত্ৰ), স্কল্গসঁ থিএঠব কনামে ডিপ্লমা। মৈথিলীক অতিবিজ্ঞ হিন্দী, মবাঠী, অগ্ৰেজী আ গুজবাতীমে নিষ্ঠাত। ১৯৭৪ অ.সঁ মবাঠী আ হিন্দী থিএঠবমে নিদেশিক। মহাবাহুৰ্ত্ত বাজ্য উপাধি ১৯৮৩ আ ১৯৯৯ মে। অগ.এন.ঠী. কেব নেন নাটক **সীতা** ক নিদেশিন। **ৱাসুদেৱ** সংগতি **অগ.এন.ঠী.ক** নোক কনাক শৌধ আ প্ৰদৰ্শনসঁ জুডন ডখি আ নাঠশানাসঁ জুডন ডখি ৱিকনাগ ৱীন নেন থিএঠবসঁ। নিম্ন ঠী.ৱী. মাডিয়ামে বচনামেক নিদেশিক ৰপে কাৰ্য। নেখন- ৱীডন ৱেবায়ন মবাঠী একাকী(অনুৱাদ), সিঁহাৱনোকন (মবাঠী সাহিত্যিক ১৩.০ ৱৰ্ষ), অকাশি (জী.ঠী.ৱী.ক ধাবাৱাহিকক ৩০ এপীসোড), জীৱন সন্ধ্যা(মবাঠী সাপ্তাহিক, জী.জী, স্কল্গ), ধনাজী নানা চৌধৰী (মবাঠী), স্নয়স্ৰব (মবাঠী), ফিব নহী কভী নহী(হিন্দী), অহঠ (হিন্দী), যাত্ৰা (মবাঠী সাবয়ন), মযুবপস্থ (মবাঠী ৱীন- ধাবাৱাহিক), হেনথকেঅব গন ২০০ এ.জী.) (জী.জী.)। ২০০৯ মে- ভানচন্দ্ৰ ন্মা (ৱীডন ৱেবায়ন মবাঠী একাকী- সপাদক

मनमोहन न्या

हमाव शिकेन्द्र

सुधा जेशी आ बलोकब
मतकबी, मवाठी)नेन साहित्य
खकादेमी मेथिली खनुवाद
पुबस्काव ।

बमेशी 1961-

जन्म स्थान
मेहेथ, मधुवनी, रिहाव । चर्चित
कथाकाव ओ करि । प्रकाशित
प्रति: सर्मांग, समानांतव, दखन
(कथा संग्रह), नागहेनी (गजन
संग्रह), सगोव, समरेत स्रबक
खाणु, कोसी धाबक
सञ्जता, पाथव पव दूभि (कारा
संग्रह), प्रतिद्विया (खानोचानाकेक
निबंध) ।

मेघन प्रसाद 1961-

श्रदीप रिहावी 1963-

जन्म स्थान कन्होनी मल्लिक
शेन, खजोनी, मधुवनी, रिहाव ।
चर्चित कथाकाव, उपन्यासकाव ओ
बंगकर्म । प्रकाशित प्रति:
थमकी ओ रिहाई, रिसुरियस
(उपन्यास), श्रुतीह कमना जयतीह
कमना, खल-खल
जिनगी, सरोकाव (कथा संग्रह) ।
२००१- श्रदीप
रिहावी (सरोकाव, कथा)मेथिली
नेन साहित्य खकादेमी पुबस्काव ।

चन्द्रमोहन न्या परी

रोशिन जनकपुरी, नेपाल

डॉ. स्वरेन्द्र नाथ, ने
पान

हूनचन्द्र ना "प्ररीण"
1961-

गाम त्तुमोन दवर्त्तगा, थायन
नरन प्रभात, पांगन गाडुक
ढाहवि, हमवा मोनक खजन
चिह्वा, रसंतक
रंजनिका (करिता संग्रह), भूत
होगत भरिष्क (कथा संग्रह) ।

रँदवी नावायण रँर्मा

देरशंकव नरीन 1962-

उ ना मा सी (गद्य-पद्य मिश्रित
हिन्दी-मैथिलीक प्राबन्धिक
सर्जना), चानन-काजव (मैथिली
करिता
संग्रह), आधुनिक (मैथिली) साहित्यक
पविदृष्टि, गीतिकार के रूप में
विद्यापति पदारनी, बाजकमन चौधरी
का बचनकर्म (आलोचना), जमाना
रंदन गया, सोना रारु का
याव, पहचान (हिन्दी
कहानी), अन्विषा (हिन्दी करिता-
संग्रह), हाथी चनए रंजाव (कथा-
संग्रह) ।

वाजेन्द्र किशोव, नेपाल

डॉ. खबरिन्द खकू 19
57-

ह्रमाव मनीष खबरिन्द
1964-

श्याम सुन्दर शशि, नेपा
न

श्याम सुन्दर
शशि, जनकपुरवधाम, नेपाल। पेशा-
पत्रकारिता। शिक्षा: विन्डरन
विन्डरिन्डानयस, एम.ए. मैथिली, प्रथम
श्रेणीमे प्रथम स्थान। मैथिलीक
प्रायः सब विधामे बचनावत।
रंहुत बास बचना विभिन्न पत्र-
पत्रिकामे प्रकाशित। हिन्दी, नेपाली
आऽ अंग्रेजी भाषामे सेहो
बचनावत आऽ रंहुतबास बचना
प्रकाशित। सम्प्रति- काङ्गिपुव
प्रवासक खबर रँरोमामे कार्यवत।

हिमांशु चौधरी, नेपाल

पिता : स्वर्गीय कामेश्वर चौधरी, माता: श्रीमती चन्द्रारती चौधरी, जन्म: वि स २०२०/७/३, नहन, सिवहा, शिक्षा: स्नातकोत्तर(नेपाली), पेशा: पत्रकारिता (सम्प्रति : राष्ट्रिय समाचार समिति), प्रति : की भाव सर्तु ? (मैथिनी करिता संग्रह), रिगत दू दशकस नेपाली आ मैथिनी लेखन तथा अभियानमे निबन्धन फिवाशीन आ रिभिन्न संघ संस्थास खरिष्क ।

सम्नाबायण मेहता

अनुराग पाथेय

बाजेन्द्र न्या, धनुषा

अशोक कुमार मेहता

धर्मेन्द्र रिश्वन, सिवहा, नेपाल १९६७-

बस्ता तकेत जिनगी, एक सृष्टि, एक करिता, एक समयक रात, धुखनाएन आ प्रति मन्ड (मैथिनी करिता संग्रह), भ्रमवका ँकेरु, नाटकक, गोनूमाका कथाक (मैथिनीस नेपाली खनराद), मैथिनीक कक्षा १ सँ ५ आ रान-साहिन सन्दर्भक तीनठा पौथीक मह-लेखक । पत्रकारिताक मुन सिफात (मैथिनी, प्रेसमे), दनित विपोरिष्ग मैथन (नेपाली, प्रेसमे) ।

धीरेन्द्र कुमार न्या

निमिष न्या, नेपाल

गौरिनाथ (खनकान्त)

খানন্দ ক্রমাব স্না 1977

—
জন্ম স্থান: মেহথ, সন্ন্যাসপুৰ: পিতা
স্ব. খন্ডকাত স্না, মাতা শ্রীমতী
গন্দকানী দেৱী, প্ৰকাশন- "ধধাগত
নৰকী কনিযাৰ্কা নহাস", "ঠাঠ
পবিরৰ্তন", "ৰদনৌত সমাজ", "ঠাকাক
মোন", "কনহ" (পাঁচু মৈথিনী
নাঠক) প্ৰকাশিত। বিদেহ সম্পাদকক
সমানান্তুব সাহিন্ খকাদেয়ী পুবস্কাব
২০১১ য়ৰা পুবস্কাব- খানন্দ ক্রমাব
স্না (কনহ, নাঠক)

ৰনদেৱীপ্ত্ৰ ভৰনাথ, নাঠককাব

"খন্ডিকা"ক সম্পাদন।

চন্দ্ৰশী

বাম সেরক সিংহ

শহীদ দুর্গানন্দ স্না, নেপান

উদযনাথ স্না "খশৌক"

কপিনেশ্বৰ বাউত

উনহন (বিতনি - নমু কথা স্ত্ৰহ) প্ৰ
কাশিত।

কপিনেশ্বৰ সাছ

ডা. শিশু ক্রমাব সিংহ

জন্ম: 18 খপ্ৰীন 1965 সহবসা
জিনাক মহিষী প্ৰখডক নহ্খাব
গামমে। খাৰ্ভলিক
শিক্ষা, গামহিস, খাগ.এ., ৰী.এ.
(মৈথিনী
সন্মান) এম.এ. মৈথিনী (স্বৰ্ণপদক
প্ৰাপ্ত) তিনকা মাঁকী ভাগনপুব
বিশ্ববিদ্যালয়, ভাগনপুব, বিহাব
স্ন। BET [বিহাব পাত্ৰতা
পৰীক্ষা (NET ক সমান্তৰ) ৰাখাতা
হেতু উত্তীৰ্ণ, 1995] মৈথিনী
নাঠকক সামাজিক বিন্নৰ্তন বিষয়
পব পী-এচ.ডী. বৰ্ষ 2008, তিনকা

प्रकाशचन्द्र यादव, नेपाल

उमाकांत मा आ प्रियं
का, मैथिली बंगमंच

शशिनाथ ठाकुर, नेपाल

शिरकांत ठाकुर

श्यामानन्द ठाकुर

दुर्गानन्द मंडन

संचयिका, कथा कल्पम (रिहति आ नव कथा संग्रह)
, चम्पू प्रकाशित ।

माँ. भा.रिम्भरिम्भानय, भागनपुर, रिहति
ब सँ । मैथिलीक कतेक प्रतिष्ठित
पत्र-पत्रिका सभमे
करिता, कथा, निरर्थक आदि समय-
समय पत्र प्रकाशित । रतमानमे
शिक्षिक सनाहकाव (मैथिली) बाह्यीय
अनुवाद मिशन, केन्द्रीय भावतीय
भाषा संस्थान, मैसूर-6 मे
कार्यरित ।

शौभाकांत मा

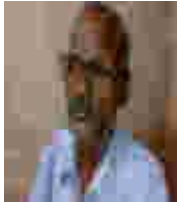

हविकांत नान दास, ने
पान

शिर कृमाव मा 1973

शिर कृमाव मा पिताक
नाम: स्र. काली कान्त
मा माताक नाम:
स्र. चन्द्रकना देरी,जन्म तिथि: 11-
12-1973,शिक्षा: स्नातक
(प्रतिष्ठा),जन्म स्थान:
मातृक- मानीपुर मोहतर, जि.
- रंगसबाय, मुनथाम: ग्राम-पत्रानय
- कबियन, जिना -
समस्तपुर, पिन: 848101,संप्रति:
प्रबंधक, संधरना,जे. एम. ए. स्टारस
नि.,मेन रोड, रिम्भपुर जमशेदपुर
- 831 001, अद्य गतिरिधि:
वर्ष 1996 सँ वर्ष 2002 धरि
रिद्यपति पविषद समस्तपुरक

বাম বিনাস সাহ

মনক
মেন, ঋকব- নঘুকথা সংহ, বখক
চক্কা উনটি চলে রাঠে (করিতা/ ঠনকা
সংহ), কর্ম বিন জগ স্ননা (দোসব
করিতা/ ঠনকা সংহ), স্কুনক খিচ
ী (বহনি/ নঘ কখা সংহ), দুধরৌচ
নী (নঘ কখা সংহ) প্রকাশিত।

মহাকান্ত ঠাকুর

সাংস্কৃতিক, গতিরধি এর মেথিনীক
প্রচার-প্রসাব হেতু ডা. নবেশ
কুমাব বরকন ঋ শ্রী উদয় নাবাযণ
চৌধবী (বাস্ত্রপতি পুবকব প্রাপ্ত
শিক্ষক) ক নেতৃত্বমে সনয়।
প্রকাশিত গ্রতি: ঋপ্রভা-করিতা-
সংহ, ঋগু-সমানোচনা।

ৰঁচেশ্বৰ না, নিৰ্মনী

"নিৰঁক-নিৰুঞ্জ" প্রকাশিত।

ধীৰেন্দ্ৰ কুমাব, নিৰ্মনী

চন্দ্ৰশেখৰ কামতি ১৯৫৯-

মেথিনী করি। শি স্কা- এম.এ.
(বাজনীতি শাস্ত্র), পি তা- স.
যোগেন্দ্ৰ কামতি, গাম-পোস্ট-
কবি যন, ভায়া- গনমাস
নগব, থানা- রোসডা, জি না-
সমস্তীপুব, বি হাব। সংপ্রতি প্রখাড
সহকাবি তা প্রসাব পদাধি কাবি
(ব্ৰেণীপষ্টী)।

নন্দ বিনাস বায

"ভবদুতিয়া", "স্ঠঠিক
ডানা", "হমব
চাকধাম" প্রকাশিত।

বিনয় ভূষণ

উজবা পবরাক খোজ (করিতা সংহ)

স্বধাকব না, মহোত্তবী, নেপাল

সএস ব্ৰেণী সঙ্ক নাঠকমে মচন।

সদরে খানম "গৌহৰ"

গাম-পুবসৌনিয়া, ভায়া-
জয়নগব, জিনা মধ্বনী।

ডা. সুরন কিশৌব মি
শ্রী "সুরনেশী"

মেথিনী কথা সংগ্রহ- গৌরবভক্তা।

দিনকব ব্ৰহ্মাব

"পূর্বোত্তর মেথিন"ক
সম্পাদন।

ডা. রিনয় বিশ্বৈৰ্হু

বামদের প্রসাদ মন্ডন
মাকদাব

মেথিনীক ভিখারী ঠাকুরক নামসঁ
প্রসিদ্ধ মেথিনীক পলিন জনকরি
বামদের প্রসাদ
মন্ডন মাকদাব।

"হমবা রিন্ জগত সূনা চৈ" ঞা "গী
তাঞ্জনি মাঙ্ক" প্রকাশিত।

উমেশি পাসরান

"রপিত বস" প্রকাশিত।

ওম প্রকাশি ন্যা

ঘোঘবডীহ (মধ্বনী)।

"কিয়ো বুমি লৈ সকন হমবা" (গজ
ন, বরাগ ঞা কতা সংগ্রহ) প্রকাশিত
।

জগদানন্দ ন্যা মন

নহ্নি যা ভুকেএ হমব ঘবাঙ্ক পিব (গজ
ন সংগ্রহ), তোহব কতেক বগ (রিহনি
কথা সংগ্রহ), চোনহা-
(রান উপন্যাস), রাখা- (করিতা-
গীত সংগ্রহ)।

খুশ্তনান শীস্ৰী

ডা. খমোন বাঘ

नन्द कुमार मिश्र नन्द

डॉ. नन्द कुमार मिश्र

शिर कुमार प्रसाद

दिनीप कुमार सा

डॉ ताबाकान्त सा

खम्बकान्त, नेपाल

अनुबन्धुव सा

करिनप्रब, दवर्तगा । रान
कथा संग्रह "पिनपिनहा
गाछ" (2010) प्रकाशित ।

कमनधुव दास

"मेथिन कर्ण कायस्थक
गोत्र, श्रव, मुन आ
ऐराहिक सङ्ग्रह" पोथी
प्रकाशित ।

श्रीकान्त मन्डन, मेथिनी
बंगमंच

रैचन ठाकुर

गाम: चलौवागज, मधुरनी ।
प्रकाशित ग्रन्थ: ऐठैक
खपमान आ भुनवदेरी
(नाठक), राप भेन पित्रि
आ अधिकाव
(नाठक), रिसरासघात
(नाठक), डुच-नीच
(नाठक), तौठै
(नाठक); एक दर्जनसँ ऐशी

गंगा सा

मेथिनी बंगमंडन कौकिन
मंच, कौनकाता ।
कौनकाता आ गाम
पञ्चविडित ठेनमे
मेथिनी बंगमंच निर्देशन ।

नरौनावायण मिश्र 1955

पिता-श्री गोरिन्द
मिश्र, माता- श्रीमति खडूना देरी ।
गाम- कुशमोन, पौ. नागदह-
रनागन, भाया- खरेडाँठ, जिना-
मधुरनी । मेथिनी बंगमंचसँ
सङ्ग्रह "कौकिन मंच" सहाक
माध्यमसँ ।

নাটক প্রকাশনক
প্রতীক্ষামে ।

কমনেশি রুমাব দাস, বং
গম্চ কনাকাব

কিশৌব কেশের, মৈথিনী বংগম্চ

রুমাব গগন, মৈথিনী
বংগম্চ

খশৌক দত্ত, জনকপুব

মদন ঠাকুর

চর্চিত বংগকর্মী, জনকপুবক
চর্চিত সংস্থা মিথিনা
নাটকনা পবিষদক
সংস্থাপক । তিন দশকসঁ
রৌসী সময়সঁ বংগক্ষেত্রমে
সফ্রিয় । কবীর ৩০৬৪০
গোষ্ঠ মচীয নাটকক সযৌ
প্রস্তুতি , ২০৬২৩. গোষ্ঠ
সঙ্ক নাটকক হজাবসঁ
রৌসী প্রদর্শনমে খলিনয
। ২০ গোষ্ঠ ঠৌনী-সৌবিযন
খা খাধা দর্জন মৈথিনী
হনীচব ফিল্মমে খলিনয
। পুবস্কাব: সপ্তম
খলতবর্ষপ্রিয় মহৌ৩.সরমে
সর্রশ্রেষ্ঠ খলিলেতা ২০৪৯
বি.স., ক্ষেত্রীয় প্রতিভা
পুবস্কাব (নেপাল
সবকাব) ২০৬৩ বি.স. ।

খলুয রুমাব যাদর,
মৈথিনী বংগম্চ

খাশুতৌষ যাদর খলিত্ত

প্রদ্র রুমাব কশুপ 1949-

জন্য ১৩. সিতম্বব ১৯৪৯ ঙ. ।
পিতা- করি-উপন্যাসকাব স্র. গন্দ্রনাবাযণ
নান "সঁরনিযা" । জনরবী ১৯৬৩. ঙ. মে

ননিত রুমদ

नेना सभ लेन "नागठ स्कूल", १९५१
 ग. मे "कना आधावित जौरन आ शिक्षण
 पञ्चति"क प्ररठन आ तकव कार्यान्वयन
 लेन शिरा कथप आ शिशिरानाक
 सहयोगसँ "भावती विकास संस्था"क
 स्थापना। वचना: शिशिरानाक
 सर्ग "मेघदूत" आ "गीत-गौरिन्द"क
 मैथिली अखराद, माड्ड-भात, मिथिला
 चित्र-शिक्षा, भाग-१, मिथिला चित्र-
 क्लोव, भाग-३।

रँठेही मा, मिथिला चित्र
 कना

श्रीरंण हमाव ठाहव

जन्म तिथि -31 दिसम्बर 1977; जन्म स्थान -
 कन्हौनी, सकरी, मधुबनी; शिक्षा- सूर्य नावायण
 हाइ
 स्कूल - नवपतिनगर, री. एस. सी - मेमो
 बिखन कानेज - दवतंगा, डिप्लोमा जन फ्रेशन
 डिजाइन (नेशनल अस्पिट्रल्टी अफ फ्रेशन
 डिजाइन - नयी दिल्ली), चित्रकला आओव
 फ्रेशन पूरन्वियानमे विशेष योग्यता, निरास
 स्थान- दिल्ली, गडिया; पिता- श्री सभ नावायण
 ठाहव, सकरी - कन्हौनी; माता- श्रीमती
 मानती ठाहव, सकरी - कन्हौनी। रतमानमे
 अपन एक्स्पोजिट रिजन्स एस्टेट) क नामसँ
 शुकथात, पूरमे प्राडकठ डेरनोस्पष्ट आओव
 मरठक कपमे कार्यवत।

नाना पंडित, मिथिला मूर्
 तिकना

बाजेन्द्र पंडित, मिथिला
 मूर्तिकना

गिरीश चन्द्र नान

नरेन्द्र हमाव मा, पत्र
 काव

उपेन्द्र भगत नागरंशी, नेपाल

चन्द्र किशोब नान, पत्र
काव, नेपाल

सङ्क नाटक ।

रिनीत ठाकुर

"रौंकी खड्डि हम्बर दूधक कर्ज" प्रकाशित ।

देराशु रसे

जन्म- तुनापट्टी, सुपौल ।
मास कम्युनिकेशनमे
एम.ए., हिन्दी, अंग्रेजी आ
मैथिलीक विभिन्न पत्र-
पत्रिकाके
कथा, नवकथा, रिज्ञान-
कथा, चित्र-
कथा, काहूँन, चित्र-
प्रहेनिका गद्यदिक
प्रकाशिन । विशेष:
गुजरात राज्य शाना
पाठा-पुस्तक मंडन द्वारा
आठम कक्षाक लेन रिज्ञान
कथा **कर्जग** प्रकाशित
(2004 ज.), नतशी:
मैथिलीक पहिन-चित्र-
श्रुंखना
(कामिनी) प्रकाशित ।

सृजित कुमार झा, नेपाल

जिन्दी (नवकथा संग्रह), चिह्न (नवकथा-
संग्रह), विपोस्टि डायरी (विपोतजि), गन्न (नव
कथा संग्रह), खजूरीरानी (नव कथा संग्रह), कोण
नी घुबि आँउ (रौन नव-
रिहनि कथा संग्रह), दूधमती-
(सम्पादन- नेपाली आ मैथिलीमे) ।

संतोष मिश्र, नेपाल

पोसपुत (नवकथा-
संग्रह), उदास मोन (नवकथा-
संग्रह), एना-किथ (करिता-
संग्रह), अना (संपादन- करिता-
संग्रह) ।

बमेशि बंजन, पबराहा,
नेपाल 1966-

पबराहा, नेपालमे जन्म । नेपालीय
कथा-जगतक नरीन ह्दा सम्मानित
नाम । जनपञ्चरुव कथा-दृष्टि, आ
मोहक शिष्प । थोड
निखनि, ह्दा रैव-रैव चर्चित
बहनाह ।

सरोज खिनाड़ी

नेपालक पहिन मैथिली
रेडियो नाटक संचालक

सुनीन कुमार मल्लिक,
गायक, जनकपुर, नेपा
न 1968-

मैथिलीक गायक-संगीतकारक रूपमे
प्रसिद्ध छथि । मैथिली भाषाक
गीतसभमे मौनिक तथा सार्थक
संगीतक सृजनमे हिनक सक्षियता
प्रशंसनीय छनि । सुनीनक गायन
तथा संगीतमे कैसेठ एनरमसभ
सेहो रौहव तेन खड्डि । लेखनदिस
हिनक सक्षियता परिमाणामेक रूपमे
कम बहिततूँ गणामेक दृष्टि,
ह्दयस्पर्शी मानन जागत खड्डि
। पेशासँ रिज्ञान-शिक्षक छथि ।

ধীৰেন্দ্ৰ শ্ৰেমাৰ্শি, সিৰহা,
নেপান ১৯৬৭-

ৱি.স.২০২৪ সান ভাদৱ ১৫ গতে সিৰহা জিলাক গোৱিন্দপুৰ-১, ৰাস্তীপুৰ গামমে জন্ম লেনিহাব শ্ৰেমাৰ্শিক পূৰ্ণ নাম ধীৰেন্দ্ৰ মা ছিযনি। কান্তিপুৰসঁ হেন্না মিথিনা কাৰ্যক্ৰম শ্ৰুত কৰ্তা জোছ ১ কপা-ধীৰেন্দ্ৰক ধীৰেন্দ্ৰক খৰাজ গামক ৰচা-ৰচা চিন্তিত খছি। ❖পল্লৱ❖ মৈথিনী সাহিত্যিক পত্ৰিকা আ ❖সমাজ❖ মৈথিনী সামাজিক পত্ৰিকাক সম্পাদন।

বৰীন্দ্ৰ নাৰায়ণ মিশ্ৰ

পিতাক নাম: স্বৰ্গীয় সূৰ্য নাৰায়ণ মিশ্ৰ, মাতাক না ম: স্বৰ্গীয়া দয়াকাশী দেৱী, পৈতৃক গ্ৰাম: খডেৰ ডী হ, মাতৃক: সিন্ধিখা ডাঠী। বৃত্তি: যোজনা খাযো গক উপ সচিব, দিল্লীমে সশশন মেট্ৰোপোনিঠন ম জিসট্ৰেট। খাৰঁ সেৱা নিবৃত্ত। শিক্ষা: চন্দ্ৰধাৰী মিথিনা মহাৱিঘানযসঁ ৰী.এস- সী. ভৌতিকী ৱিজ্ঞানমে শ্ৰতিষ্ঠা; দিল্লী ৱিশ্ববিঘানয সঁ ৱিধি স্নাতক। শ্ৰকাশিত ক্ৰতি : মৈথিনী:-

১. ❖ভোবসঁ সান ধবি❖ (খামে কথা), ২.
- ❖শ্ৰসগৰশ❖ (নিৰধ), ৩.
- ❖স্বস্না এতহি খছি❖ (যাত্ৰা শ্ৰসগ), ৪.
- ❖ফসাদ❖ (কথা সংগ্ৰহ) ৩.
- 'নমস্তুস্মি❖ (উপন্যাস) ৩. ৱিৰিধ শ্ৰসগ (নিৰধ) ৭
- মহৰাজ (মৈথিনী উপন্যাস)
- +.নজকোঠিব (মৈথিনী উপন্যাস)
- ৯.সীমাক ওহি পাব (মৈথিনী উপন্যাস) ১০.সমাধান(নিৰধ সংগ্ৰহ) ১১.মাত্ৰভূমি(উপন্যাস) ১২.স্বপ্নলোক(উপ ন্যাস) ১৩.শিখনাদ(উপন্যাস)।

হুমাৰ ভাস্কৰ

খমৰেন্দ্ৰ যাৱদ, নেপান

বগুনাথ ক্ৰথিয়া

শ্ৰদীপ প্ৰস্প

সন্দীপ হুমাৰ সাহা

"লৈশাখমে দনানপব" শ্ৰকাশিত।

উমেশি মন্ডন

নিশ্ৰুতকী- কৰিতা সংগ্ৰহ, মিথিনাক সঙ্কাব গীত, ৱিধ-ৱাৱহাব গীত আ গীতনাদ (সকনন), "মিথিনাক বনস্পতি স্নাগড শৌ মিথিনাক জীৱ- জন্তু স্নাগড শৌ মিথিনাক জিনগী স্নাগড শৌ", সগব বাতি দীপ জবয- গতিহাস, দধ- পানি ফবাক- ফবাক (কথা এৰ পাঙ্কনিপি জগদীশি শ্ৰসাদ মন্ডন)- (ছায়া এৰ সম্পাদন- উমেশি মন্ডন), হিন্দুস্তানী ক্ৰ

চন্দ্ৰমণি

सनमान ँव हिन्दुस्तानियत - मुन हिन्दी लेख-
गीतेश शर्मा, मैथिली खन्नुराद- डमेश मन्दन ।

सु. हेमकान्त मा, गायक

अनुबनीधव, मैथिली फिल्म निर्देशी
क

अंज रीहावी, मैथिली
गायक

बामरौरू मा, गायक

रि.पि.डुदासी

जितेन्द्र सहयोगी

डुदितनावायण फिल्म गा
यक

प्रकाशि मा, फिल्म निर्देशीक

कती खज्जाद क्रिकेष्ट

श्रीवाम मा शीतबंज

अनुबिषेक मा गोल्लेख

अशोक कुमार 1981-

साधावण काण्ठकावक परिवारवमे
समसुतीपुव जिनाक मोथिवावपुव
सखनानी गाममे जनमन अशोक
कुमार कहियो स्कूल नहि गेलाह ।
दिनमे पचास ठाका कमेनिहाव
दिल्लीक एकठा गोल्लेख कररक एहि
कैडीकेँ 1994 अ. मे चोविक
मिथारोप नगा कए गोल्लेख कोर्समें
बाहव कए देन गेन । रीह कैडी

हृषीश्रिव नाथ 'रेणु' मि
थिना बने 1921-1977

डॉ. हविरंशि तरुण 19
27-2009

जन्म 21 जून 1927 ई.।
गाय- चकसनेम, पो.- पठेरी, जिना
- समस्तीपुर। तीन दर्जन सँ रेशी
हिन्दी पोथी जाहिमे कार-कथा-
प्रबन्ध सम्मिलित छथि।

बामधारी सिंह 'दिनकर' मिथिना
बने 1908-1974

हविशंकर श्रीरासुर "शेनभ"
1934-

बामरूम्ह रैनीपुरी 1899
-1967

स्व. जनार्दन प्रसाद या
'द्विज'

हिन्दीक साहित्यकार।

बामेश्वर प्रेम

हिन्दीक नाटककार।

डॉ. नरन किशोर दास "नरन
"

मोहनानन्द या 1955-

बामात्रा शिशिर

गणेशी चंन १९३०-
२०११

डॉ. खमरेन्द्र

गोरेनान मनीषी

कुन्दन खमितभ

शिक्षा खगेली

पौद्दाव बामरताव अक
ण १९२३-१९९९

अशुमन पाल्दय

तिवहता युनीकोडक
आरेदनकर्ता ।

मजहब गमाम १९३०-
२०१२

दिनेशी रूमाव मिश्रे

मिथिनाक रौहिक एक्सपर्ट ।
मिथिनाक मोठा-मोठा सभ
धावपव कितार प्रकाशित ।
उत्तर रिहाव की राथा
कथा (१९९०), कोसा- उअ
क्रेद से सजा-ए-मोत
तक (१९९२) रौदिनी महानदा
(१९९४), रौया पेड रौवून
का- रौह निर्यवण का
बहस्य (२०००), रौगारत पव
मजरुव मिथिना की कयना
नदी (२००४), नुतली नदी
अव तकनीकी माड- हूक
(२००३), , दूअ पाठन के
रौच ये- कोसा नदी की
कहानी (२००७) तथा रौगयती
की सल्लति (२०१०) ।

जय + जनरवी
१९४१, प्रकाशित
प्रति:उमवाएन डीह (कथा-
कारा) १९९४, सतजा (कथा
संग्रह)१९९९, तेसवी
रेविथा (कथा
कारा)२००३, रौजिका डुद
रिभास २००१

अकण प्रकाशि १९४४-
२०१२

ओमप्रकाशि भावती १९७
४-

कोसा नदीक लोक सांस्कृतिक अथायन
- नदियाँ गाती है, रिहाव के पाव
सर्बिक नाष्ट आ मेथिनीक लोक नाष्ट
प्रकाशित

ৰৈদেহী সীতা

ৰিহ্না

চম্পানগৰক ৰিহ্না।

মোৰ্বংগক মোতীসায়ব

হুস্বমনতা কৰ্ণ

যাত্ৰৰল্য পনৌ মৈত্ৰেয়ী

যাত্ৰৰল্যক দূ ঠা পনৌ ছনখিন্হ
পহিন কাৰায়নী ঞা দোসব মৈত্ৰেয়ী।
মৈত্ৰেয়ী ব্ৰহ্মৰাদিনী ছনীহ।
কাৰায়নীসঁ হুনকা তীনঠা পুত্ৰ
ছনখিন্হ- চন্দ্ৰকান্ত্ৰা, মহামেঘ ঞা
ৰিজয়।

গাংগো দেৱী

মিথিনাক মনাহ জাতিক
লোকদেৱতা। গাংগোদেৱীক
ভগতা ঞখলো মিথিনাক
মনাহ লোকনিমে প্ৰচনিত
ঞছিত্ৰ।

ৰিন্ধ্যাৱাসিনী দেৱী মৈথিনী লোক গীত 1920-2006

ঞশিমা সিংহ 1924-

সমাষ্কিকা, ঞনুৱাদিকা, সম্পাদিকা
। প্ৰকাশন: মৈথিনী
লোকগীত, ৰসৱেশ্বৰ
(ঞনু.), শিশু ঞেহন

মোতীদাগ

মিথিনাক বজক (ধোৱি)
জাতিক লোকদেৱতা

বেশীমা, হুস্বমা, হুন্না

কামেশ্বৰী দেৱী 1922-

মধুৱনী জিনাক নৱানী গায়ক।
জন্ম ১৯২২ ঞ. মে ঞপন মাত্ৰক
নাহবমে ভেননি। পতি প
মদনমোহন ঞা। ৰবীন্দ্ৰীৱাসী প্ৰসিছ্ৰ
তাল্চিত্ৰক পন্ডিত কেশৰ মিশ্ৰে হিনক
পিতা ছনখিন। "মিথিনা সঁকাব
গীত" পোখী।

নিনী ৰে 1933-

জন্ম: ২৬ জনৱৰী, ১৯৩৩, পিতা: ভীমনাথ
মিশ্ৰ, পতি: ডা. এচ. এন. ৰে, দুৰ্গাৰ্জ,
মৈথিনীক ৰিশিষ্ট, কথাকাব এৰ
ঞপন্যাসকাব। মবীচিকা ঞপন্যাসপব

गीत खादि । लेडी ब्रैरौर्न
कानेज, कनकतामे पूर्
प्राध्यापिका ।

चित्रनेखा देरी 1935-

मोहिनी मा 1937-

साहित् अकादेमीक १९५२ अ. मे
पुबस्काव । मेथिनीमे नगल्लग दू
सय कथा खा पाँच ठाँ उपन्यास
प्रकाशित । रिपुन रौन साहित्यक
सृजन । अनेक भारतीय भाषामे
कथाक अन्वराद-प्रकाशित । पहिन
प्ररोध सम्मान 2004 मे सम्मानित ।

डॉ. सारित्री मा

करिता देरी 1942-

श्रमिना मा

शान्ति स्वमन 1942-

जन्म 15 सितम्बर 1942, कासिमपुर,
महबसा, रिहाव, प्रकाशित प्रति, ६३
प्रतीक्षित, पबछाङ्ग टुँठती, सुनगते
पसाले, पसाले के बिस्त, मोसम
दुखा करीब, समय चेतारनी नही
देता, तप लेहे कचनाव, तीतव-
तीतव आग, मेघ अन्दनीन (मेथिनी
गीत संग्रह), शोध प्रबंध: मधारणीय
चेतना गुं व हिन्दी का आधुनिक
कारा, उपन्यास: जन मुका हिवन ।
सम्मान: साहित् सेरा सम्मान, करि
बले सम्मान, महादेरी रमा सम्मान ।
अध्यापन कार्य ।

प्रभारती मा 1945-
1999

स्र. गनावानी सिंह 1945-
1993

गनावानी सिंह: जन्म 1 जूनाअ,
1945, निधन : 13 जून, 1993, पिता
: प्रा. प्ररोध नावायण सिंह सप्पादिका :
मिथिना दर्शन, विशेष अध्यायन :

उंसाकिबण खान 1945-

जन्म:२४ अक्टूबर १९४३,कथा एवं
उपन्यास लेखनमे प्रख्यात ।
मेथिनी तथा हिन्दी दुनु भाषाक
चर्चित लेखिका । प्रकाशित
प्रति:अन्नूतवित
प्रश्न, दूरक्षित, हसीना

মৈথিলী, হিন্দী, বঁগনা, ঝঞ্জেজী, ভাষা
বিত্তান এৰি নোক সাহিত্য । প্ৰকাশিত
প্ৰতি : সনোমা (ঋক্ষব ৰাণলডক ফ্ৰেচ
নাটকক ঋন্বৰাদ ১৯৬৫), প্ৰেম এক
কৰিতা (১৯৬৮) বঁগনা নাটকক
ঋন্বৰাদ, বিষবৃক্ষ (১৯৬৮) বঁগনা
নাটকক ঋন্বৰাদ, বিন্দতী
(১৯৭২), স্নবচিত: মৈথিলী কৰিতা সংগ্ৰহ
(১৯৭৩), হিন্দী সংগ্ৰহ ।

মঞ্জি ন, ভামতী (উপন্যাস) ।
২০১০-শ্ৰীমতি উষাকিৰণ
খান (ভামতী, উপন্যাস) নেন সাহিত্য
ঋকাদেমৌ পুবস্কাব- মৈথিলী ।

নীবজা বেশু ১৯৪৫-

জন্ম: ১১ ঋকটুৰব ১৯৪৫, নাম: কামাখ্যা
দেৱী, উপনাম: নীবজা বেশু, জন্ম
স্থান: নৱঠেৰ, সবিসৰপালী
। শিক্ষা: বী.এ. (ঋনৰ্ম) এম.এ., পী-
এচ.ডী., গৃহিণী । প্ৰকাশিত
বচনা : ওসকণী (কৰিতা
মি.মি., ১৯৬০) নৈখন পব
পাবিৰাবিক, সাংস্কৃতিক পবিৰেশিক
প্ৰভাৰ । মৈথিলী কথা ধাৰা সাহিত্য
ঋকাদেমৌ নঞ্জা দিন্লীসঁ স্নাতক্ব্যোত্তব
মৈথিলী কথাক পন্দ্রহ ঠা প্ৰতিনিধি
কথাক সম্পাদন । সূজন ধাব পিয়াসন
কথা সংগ্ৰহ, ঋগত স্ফণ জে কৰিতা
সংগ্ৰহ, ঋতস্তুৰা কথা সংগ্ৰহ, প্ৰতিভ্ৰি
হিন্দী কথা সংগ্ৰহ, ১৯৬০ সঁ ঋগধৰি
সংগ্ৰহ ঋধিক
কথা, কৰিতা, শৌধনিৰঁঝ, ননিতনিৰঁঝ
, ঋদি ঋনেক পত্ৰ-পত্ৰিকা তথা
ঋভিনন্দনগ্ৰন্থমে প্ৰকাশিত
। মৈথিলীক ঋতিবিজ্জ কিছ্ৰ বচনা
হিন্দী তথা ঋঞ্জেজীমে
সেহো । ২০০৩- নীবজা
বেশু (ঋতস্তুৰা, কথা) নেন সাহিত্য
ঋকাদেমৌ পুবস্কাব ।

ৰীণা ঠাকুৰ ১৯৫৪-

জন্ম- ভৱানীপুব, পল্ডীন (মধুৰীনা) ।
পিতা শ্ৰী শ্ৰীমোহন ঠাকুৰ ।
প্ৰকাশিত প্ৰতি: মৈথিলী বামকাৰ্য্যক
পবস্পৰা, গতিহাস-
দৰ্পণ (সমীক্ষা), বিদ্বাপতিক
উসে (সমালোচনা), ভাবতী (উপন্যাস)

জ্ঞানসুধা মিশ্ৰ

ভাবতক উচতম
ন্যায়ানয়ক চাবিম মহিনা
ন্যায়ধীশি ঋ পহিন
মৈথিলানী ।

জ্যষ্টিস মৃদুনা মিশ্ৰ

ৰীণা কৰ্ণ ১৯৪৬-

জন্ম ৩ নৱম্বৰ ১৯৪৬, গাম- পঠেবী, পো.পচগাভি
য়া, জিনা- সহৰসা । সদস্য, মৈথিলী সাহিত্য
ঋকাদেমৌ পবামৰ্শিদান্ত সমিতি ১৯৮৭-
১৯৯৩, সদস্য, ভাষা পবামৰ্শিদান্ত
সমিতি (মৈথিলী), ভাবতীয় জ্ঞানপীঠ ।

শৈফালিকা ৰমা ১৯৪৩-

জন্ম: ৯ ঋগস্ত, ১৯৪৩, জন্ম
স্থান : বঁগানী ঠেঁনা, ভাগনপুব ।
শিক্ষা: এম., পী-এচ.ডী. (পঠেনা
বিশ্ববিদ্যালয়), এ. এন. কানেজ, পঠেনা
মে হিন্দীক প্ৰাধ্যাপিকা পদসঁ

खरकाशिप्राप्त रिश्नेरिद्यानय आचार्य आ
खद्याम्, मैथिली रिभाग, पठना
रिश्नेरिद्यानय । प्रकाशित ह्यति- खञ्जना, भारनाक
खश्चिपुजव (मैथिली कारा
संग्रह), शिखनाद, तुग्यमेरु समर्पये, खन्नरुङ्ग (हिन्दी
कारा संग्रह) । प्रकाशः सपुपदी (मैथिली निरुङ्ग
संग्रह), चाबिब्रिक पूग्राभूमिये मैथिलीक प्रसिद्ध
उपग्यास, मैथिली-उपग्यासक कथा किद्ध कहैत
खडि (मैथिली खानोचना); जिन्दगीनामा (हिन्दी
कारा संग्रह), फमशिः (हिन्दी खानोचना) ।

सेरानिबुत्त । नावी मनक श्रुथिर्के
थोनिःकवण वसुसँ भवन खधिकतव
बचना । प्रकाशित बचनाःमहरेत
नोव, रिजुकैत
ठोव; रिशुनङ्गा (करिता संग्रह), श्रुति
बेथा (सम्भरण संग्रह), एकठा
आकाशि (नघुकथा
संग्रह), यायारवी (यात्रा-
बृत्तान्त), भाराङ्गनि (कारा-प्रगीत)
, किस्तु-किस्तु
जीरन (आमेकथापव साहित् आकादेमी
प्रवक्ताव) । अर्थह्यग (नघुकथा संग्रह
)आखव-
आखव श्रुति, नागह्वास (उपग्यास) ।
२००४ अ. - ड.ा. श्रीमती शेखानिका
बर्मा, पठनाःयात्री-चेतना प्रवक्ताव ।

नीता मा 1953-

जन्म : २९-०९-
१९३३, रारसायःशोध्यापिका
। लेखन पव समाजक
पवम्पवा तथा आधुनिकताक
संस्कार सँ होगत
रिसंगतिक
प्रभार । प्रकाशित ह्यति :
ह्यविद्ध, कथा संग्रह
१९५४, कथानरनीत
१९९०, सामाजिक खसन्नाय ओ
मैथिली साहित् शोध
समीक्षा । रिनाग मोसी
(रौन नघुकथा संग्रह) ।

आशा मिश्र 1950-

जन्मः७-१-१९३०
अ. प्रकाशित कथा मे
मैथिलीक संग हिन्दी मे
सेहो । सभसँ पैघ
रिजय मैथिली कथा संग्रह
।

ड.ा. सुनीति मा

प्रेमनाता मिश्र 'प्रेम'
1948-

जन्मस्थानःबहिका, माताःश्रीमती बृन्दा
देवी, पिताःप. दीनानाथ
मा. शिक्षाःएम.ए., बी.एड., प्रसिद्ध
खलिनेत्री दू समयसँ रेशी
नाटकमे भाग नेननि । उंगिमा
(नाटकमंच) क भूतपूर्व
उपाध्याय, पत्रिकाक
सम्पादन, कथालेखन आदिमे

ड.ा. गन्दिवा मा 1957

मेनका मल्लिक 1966-

ফশন । ❖খবপন❖ খাদি
খলেক সঁস্হা দ্বাৰা প্ৰবস্কৃত-
সন্মানিত ।

শোবদা সিন্হা মৈথিনী
লোকগীত 1953-

নানপৰী দেৱী

শিঙ্কতনা চৌধৰী

গোদাৰবী দত্তা, মিথিনা
চিত্ৰকনা

উষা ৰমা 1948-

কমনা চৌধৰী 1953-

প্ৰতি- মৈথিনীক ৰেশ-ভূষা-
প্ৰসাধন সঙ্ঘৰী
শিদ্ধাৰনী, প্ৰকাশনাধীন: ৰাঁটে
বিনাযল পানি (কথা সংগ্ৰহ), পিয়া
মধুমাস (কবিতা সংগ্ৰহ), খ্ৰীশিপূৰ্ণা
দেৱীক ৰংগনা নম্ উপগ্যাস **মন**
মঞ্জুষাক মৈথিনী খনুৱাদ ।
ঋজহফলপ্ৰবসঁ প্ৰকাশিত মৈথিনী
সাহিত্যিক পত্ৰিকা **স্নাতীক** সম্পাদন
(১৯+৪-+৩.) ।

সীতা দেৱী, মিথিনা চি
ত্ৰকনা

সবস্নতী চৌধৰী, জনকপ্ৰব

ডা. খবশা চৌধৰী

रिभा बानी 1959-

मैथिली क 3 साहित्य अकादमी
पुरस्कार विजेता
लेखक 4 गोट
कितार "कल्यादान" (हविमोहन
ना), "बाजा पोखरे मे
कितनी मङ्गलिया" (प्रभास
रुमाव चाङ्गरी), "रिन ठेनव
की डायरी" र "पठाम्फेप"
(निली रे) हिन्दीमे अनूदित
छ्छि । 2 गोट लोककथाक
पुस्तक "मिथिला की लोक
कथा" र "गोनू ना के
किस्स" । मैथिली कथा
संग्रह "थोहसँ निकसैत" ।

उर्मिना देरी, मिथिला चि
त्रकना

बमा ना, सम्पादक मिथि
ना दर्पण

नूतन दास

सम्पादिका, मिथिनागन

ज्यासेना चन्द्रम 1963-

जन्मतिथि: १३
दिसम्बर, १९७३, जन्मस्थान
: मकखावा, सिधिया
थुर्द, समस्तीपुर, पिता : श्री मार्कण्डेय
श्रराम, माता: श्रीमती सुशीला
ना, अध्यापन । सुपविचित
करियत्री, कथाकार । प्रकाशित
प्रति: रौनसांग (करिता
संग्रह), निमिबकोना (कथासंग्रह) ।

यङ्गना देरी, मिथिला चित्रकना

पन्ना ना

अनुभूति (नघकथा संग्रह) ।

बाधिका ना, अंग्रेजी लेखिका

हनकव अंग्रेजी उपन्यास "स्नान" आ "लेन्सिंग
आन देवब हार्स" आ अंग्रेजी नघ कथा
संग्रह "द एनीफेन्स एन्ड द
माकति" प्रकाशित छ्छि ।
उपन्यास "स्नान" नेन हनका "फ्लेन्स थिक्क
गुबनेन" पुरस्कार लेन छ्छि आ आ पोथी
मोहन भाषामे अनूदित लेन छ्छि ।

सुस्मिता पाठक 1962-

जन्म: सुपौन, रिहाव । पविचिति
करिता संग्रह प्रकाशित ।
कथाराचक, कथासंग्रह प्रकाशनाधीन
। बाजनीति शिल्पमे एम.ए. ।
संगीत, पेटिंगमे रुचि ।
मैथिलीक पोथी पत्रिका पब अलेक
रेखाचित्र प्रकाशित । समकालीन
जीवन, समय, आ तकव स्पंदनक
करियत्री । अलेक भाषामे
बचनक अनुवाद प्रकाशित ।

यशोदा देरी, मिथिला
चित्रकना

सुधा कर्ण

सुर्यप्रभा ना 1970-

बाधिका "एमहस्ट्रु
कानेज"सँ "एन्थ्रॉपोलोजी" पढ़ने छथि
था "शिकागो रिश्नरिद्यालय"सँ बाजनीति
रिज्ञानमे मास्टर्स डिग्री लेने छथि ।
ओ "हिन्दुस्तान ठीगम्स" था "रिजनेस
रन्ड"मे काज केने छथि था
संगमे "बाजीर गंधी फाउन्डेशन, दिल्ली" मे
सेमो, जतए ओ थार्ठकरादसँ पीढ़ी त रँचा
सभ लेन सम्पर्क कार्यक्रमक श्रावस्तु केने
बहथि । थोग काल्हि ओ थपन पति था
रँचीक संग ठेकामे बँह छथि ।

कपा धीक 1973-

कपा धीक- जन्मस्थान-
मयनाकडेरी, सपुर्वी, श्रीमती
पूनम ना था श्री थकण्णमाव
नाक पुत्री । स्थायी
पता- थथचन-
सगवमाथा, जिल्ला- सिबहा ।
प्रथम प्रकाशित बचना-कोगरी
कानए, मास्टिस
सिलेत (करिता), भगता रँडक
देशे-भ्रमण (कनक दीक्षितक
पुस्तकक धीरेन्द्र प्रेमर्षिसँग
मैथिलीमे सहथनुराद, सझीतसम्वहनी
प्रति- बाह्मिप्रथगान, लोव, लेहक
रथन, चेतना, प्रियतम हयव
कमोथा (पहिन मैथिली
सौडी), प्रेम लेन
तवघुस्कीमे, सुवस्मित मातुल
गीतमाना, सुथक सलेस ।
सम्पादन-पन्नर, मैथिली साहित्यिक
मासिक पत्रिका, सम्पादन-
सहयोग, हयव मैथिली
पौथी (कम्का १, २, ३, ४ था
३, था कम्का 9-10 क ँडिक
मैथिली रिषय पाठ्यपुस्तकक
भाषा सम्पादन) ।

कामिनी कामायनी

बंजना ना, रिद्योपति संगीत
गायिका

बश्मि दत्त, गायिका, ज
नकपुव

झनी ना हरा बचनाकाव

कामिनी 1978- हरा
करियित्री

बकलाना सिद्धीकी

कम्पना मिश्र, मैथिली बंगमंच

ज्याति मा,
, मैथिली बंगमंच

किवण मा, मैथिली बंग
मंच

प्रियंका मा, मैथिली बंगमंच

श्रुत कर्ण, मैथिली बंगमं
च

ज्याति रसे, बंगमंच

नेहा रमा, बंगमंच

सरिता

अन्नप्रिया

मृदुना प्रधान

अरुण मिश्र, महिना र
ांकिंग

बाथी दास, मिथिना चित्र
कना

मदनकना कर्ण, मिथिना चि
त्रकना, नेपाल

हूनो साह, मिथिना चित्र
कना, महोत्तवी, नेपाल

रिन्द्रश्वेरी दास

राशी मिश्र, करिषित्री १९
७५३-१९९७

कोणनथ, मधुर्नी । जन्मस्थान
तिनाठी, नेपाल ।

रैनावसी पंडित, मिथिना चित्रकना,
धनुषा, नेपाल

महासुन्दरी देरी, मिथिना चित्रकना

बजनी पल्लरी

गौरी सेन

मौसमी रैनजी, करिषित्री

देरकना देरी कर्ण, मिथि
ना चित्रकना, नेपाल

निर्जना या, मिथिना चि
त्रकना, नेपाल

संगीता रुमावी, मैथिनी
हेडोवा प्राजेकठ

सीमा या

शैल या

शान्ति देवी

शिशिरिना

पिता श्री उग्र नावायण
नान, पति श्री उमेशे
क्याव कथं (रिसहथ) ।
शिरा कथंप था प्रक
क्याव कथंपक
सहयोगसँ "भावती रिकास
संस्था"क स्थापना । वचना:
प्रक क्याव कथंपक
संग "मेघदूत" था "गीत-
गोरिन्द"क मेथिनी
खनुराद, माड-
भात, मिथिना चित्र-
शिक्षा, भाग-१, मिथिना
चित्र-कोव, भाग-२ ।

अज्ञी कामत

सुखन मन तवसन थाँथि (करिता सं
ग्रह) ।

प्रेवणा न्या

मिथिना लोक कना

अश्वमाना

मेथिनी लोकगीत ।

धृति न्या चौधरी, चित्र काव

गाम सबिसर-पाही, ननित कना था
गृहरिजनमे स्नातक । मिथिना
चित्रकनामे सठिक्केठे कोर्स । कना
प्रदर्शिनी: एन.एन.थाव.थाग., जमशेद
पुरक सांस्कृतिक कार्यक्रम, ग्राम-श्री
मेना जमशेदपुर, कना मन्दिर
जमशेदपुर (एकजीरीशिन था
बर्कशीप) । कना सञ्चरि
कार्य: एन.थाग.ठी. जमशेदपुरमे कना
प्रतियोगितामे निर्णायकक रूपमे
सहभागिता, २००२-०१ धरि
बसेवा, जमशेदपुरमे कना-
शिक्षक (मिथिना चित्रकना), बुमेन
कानेज पुस्तकानय था हाँनेन
बुनेरार्ड नेन रान-पेठिंग । प्रतियोगिता
स्पांसर: कावपोरेठे
कमानिकेशन, ठिस्का; ठी.एस.थाव.डी.एस
, ठिस्का; ए.थाग.ए.डी.ए., सठिठे रैक
अथ गन्डिया, जमशेदपुर; रिभिन्न
राजि, हाँनेन, संगठन था राजिगत
कना संग्रहक ।

स्नेहा सा

मिथिना चित्रकना, सम्प्रति
सिंगाप्रवमे निरास ।

बानी सा

हारी: मिथिना चित्रकना, दनित
कना, संगीत था भानस-भात ।

मोती कर्ण

मिथिना चित्रकना

निकी प्रियदर्शिनी

प्रज्ञा सा

डॉ. ननिनी चौधरी

नीनम चौधरी, कथक नृ
र्त्तगना

गवा मल्लिक

पिता स. शिरनन्दन
मल्लिक, गाम-
महिसावि, दवतंगा । पति
श्री कमनेश
कमार, भवहल्ली, दवतंगा ।

ग्वजन कर्ण

बाँपी मधुवनी, सम्प्रति यू.के.मे वई
डुथि । www.madhubaniarts.co.uk
पव हुनकव कनाप्रति देथि सके
डी ।

पूनम मंडन

प्रियंका साक संग मीथिनी गृज
पोरुन "समदिया"

प्रियंका सा

पूनम मंडनक संग मीथिनी गृज
पोरुन "समदिया"

सुति नावायण

www.esamaad.blogspot.com क
संचालन ।

डॉ. ननिता मा १९३५

जन्म
पनिचोत, दवर्तगामे । "मेथिनीक
भोजन सङ्ग्रही
शिक्षारणी" प्रकाशित ।

www.esamaad.blogspot.com क
संचालन ।

खावती खुमारी १९७१-

"मेथिनी झुङ्क कारामे
नारी" प्रकाशित ।

यीना मा

ब्रैस्रुट कैसवक समझापव रिदेह मे
यीना मा केव एकठा नघु कथा प्रका
शित भेन । ए मेथिनीक पहिन क
था छन जे ब्रैस्रुट कैसव पव निखन
गेन । हिन्दीमे सेहो ताधवि एहि
विषयपव कथा नहि निखन गेन छ
न ।

अनुपमा प्रियदर्शिनी

पति डॉ. वतन कर्ण, गाम-
उजान (रैङ्कागाम), पो.
नोहना रोड, जिना
दवर्तगा । सम्प्रति नोजियाना
(संघर्ष बाज
अमेरिकामे), शिक्षा-
एम.एस.सी. (जंतु
रिज्ञान), न.ना. मिथिना
रि.रि., दवर्तगा; बी.एस.सी.
बी.आव. अर्द्धकव रि.रि.
झुङ्कखवपवसँ, हारी, मिथिना
चित्रकना, कमपुठैवागडड
चित्रकना, ननिता कना ।
उपनाद्धि: अखिन भावतीय कना
आ दसुकावी प्रतियोगिताक
प्रबन्काव 1995 मे; संस्काव
भावती भार नू
प्रतियोगिता 1989 मे
सहभागि ।

खावाधना मल्लिक

मेथिनी बंगमच ।

शिखा

मेथिनी बंगमच ।

प्रीति ठाकुर

गाम- जगेरी, भाया
तावानगव, पूर्णिया।
मेथिनी रान
साहित्ये "गोनू ना आ
थान चित्र कथा २००+",
"मेथिनी चित्रकथा
२००९" आ "मिथिनाक
नोकदेरता
२०१०", रिद्यापतिक पुकष
परीक्षा (रान
साहित्य) २०१४ प्रकाशित।

बेरती मिश्र

प्रियंदा तावा ना

अनुपमा ना

ट्रैसिपेरसी
अठबनेशन, भारत।

अनामिका बाज

डाँ अपर्णा

रिनीता मल्लिक

आभा ना

शान्ति नम्म्या चौधरी

ग्राम गोरिन्दप्रव, जिना
सुपौन निरामी आ बाजेन्द
मिश्र महारिद्यानय, सहवसा मे
कार्यवत पुस्तकानयाध्याक्ष श्री
श्यामानन्द माक जेग्रे
सुपुत्री, आउव ग्राम महिषी
(पुनरसि आवापष्टी), जिना
सहवसा निरामी आ दिल्ली स्कूल
अफ अकालोमिग्रा सँ जुड़न
अध्यक आ समाजशास्त्री श्री
अक्षय कुमाव चौधरीक
अधीनि छथि। प्राणीशास्त्र
सँ स्नातकोत्तर बहितो
शिक्षाशास्त्रक स्नातक शिक्षार्थी
आ एकठा समाजशास्त्री सँ
मानिक चरिते ग्राम जीरनक
सामाजिक विषय-रौनु आ
थाम क२ महिनाजग
सामाजिक समस्या आ
प्रयठनामे हिनक विशेष
अभिकारि स्रुतिक।

অনুপম বেনা

ডাঁ চিত্রলেখা

ডাঁ কৰ্পনা
মণিকান্ত মিশ্র

পিতা ডা শির কুমাব
না, গাম বাঠী, সাম্বুব-
গজহাৰা। মেডিকন
শিক্ষা জে. জে.
হোম্পীঠন/ হাল্ট
হোম্পীঠনসঁ সম্পন্ন কয়
স্বতী-ৰোগ বিশেষজ্ঞ।
দ্বয়গসঁ ১৯+০-+২ মে
প্রকাশিত হোগরনা মেথিনী
পত্রিকা "বিদেহ"ক পতি
ডাঁ মণিকান্ত মিশ্র
(নির্মিতা- মেথিনী ফিল্ম-
আউ পিয়া হমব নগৰী)
সঁগ সম্পাদন।

(c)২০০০- ২০২৩। বিদেহ: প্রথম মেথিনী পাম্বিক গ্ৰ-পত্রিকা (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004). সম্পাদক: গজেন্দ্র ঠাকুর। Editor: Gajendra Thakur. In respect of materials e-published in Videha, the Editor, Videha holds the right to create the web archives/ theme-based web archives, right to translate/ transliterate those archives and create translated/ transliterated web-archives; and the right to e-publish/ print-publish all these archives. বচনাকাব/ সঁগ্রহকর্তা অখন মৌনিক আ অপ্রকাশিত বচনা/ সঁগ্রহ (সঁপূৰ্ণ উত্তবদায়িত্ব বচনাকাব/ সঁগ্রহকর্তা মধ্য) editorial.staff.videha@gmail.com কেঁ মেন অষ্টেচমেন্টক কপমেঁ পঠা সকেত ছথি, সঁগমে ও অখন সঁম্বিক্ত পবিচয় আ অখন স্কেন কএন গেন হোটে সেহো পঠারথি। এতহ প্রকাশিত বচনা/ সঁগ্রহ সন্তক কাঁপীবাগঠ বচনাকাব/ সঁগ্রহকর্তকি নগমে ছন্দি আ জতহ বচনাকাব/ সঁগ্রহকর্তকি নাম নে অছি ততহ গ্ৰ সঁপাদকাধীন অছি। সম্পাদক: বিদেহ গ্ৰ-প্রকাশিত বচনাক রেঁ-আর্কাইব/ থীম-আধাবিত রেঁ-আর্কাইবক নির্মণিক অধিকাব, এঁ সন্ত আর্কাইবক অনুরাদ আ নিপাঁতবণ আ তকরো রেঁ-আর্কাইবক নির্মণিক অধিকাব; আ এঁ সন্ত আর্কাইবক গ্ৰ-প্রকাশন/ প্রিট-প্রকাশনক অধিকাব বথৈত ছথি। এঁ সন্ত নেন কোনো বাঁযন্টী/ পাবিশ্ৰমিকক প্রারধান নে ছে, সে বাঁযন্টী/ পাবিশ্ৰমিকক গছুক বচনাকাব/ সঁগ্রহকর্তা বিদেহসঁ নে জুঁথু। বিদেহ গ্ৰ পত্রিকাক মাসমে দু ঠা অঁক নিকনেত অছি জে মাসক ০১ আ ১৩. তিথিকেঁ www.videha.co.in পব গ্ৰ প্রকাশিত কএন জাগত অছি। The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since

2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

(c) २०००-२०२३ सराधिकार स्वबन्धित । रिदेहमे प्रकाशित सभलै बचना आ आकार्गिक सराधिकार बचनारक आ संग्रहकर्तुकि नगमे छुनि । भानसबिक गाछ जे सन २००० सँ यादुसिर्णैजपब छन http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.htm, <http://www.geocities.com/ggajendra> आदि निंकपब आ अथलो ३. जुनाग २००४ क पोस्ट <http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.htm> (किछु दिन नैन <http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.htm> निंकपब, आत wayback machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- <http://videha.com/> भानसबिक गाछ-प्रथम मेथिनी रूनाग / मेथिनी रूनागक एग्रीगेठब) केब कपमे गन्ठबनेठपब मेथिनीक प्राचीनतम उपस्थितक कपमे रिद्यमान अछि । ए मेथिनीक पहिन गन्ठबनेठ पत्रिका थिक जकर नाम रौदमे १ जनरबी २००५ सँ 'रिदेह' पडने । गन्ठबनेठपब मेथिनीक प्रथम उपस्थितिक यात्रा रिदेह- प्रथम मेथिनी पाम्बिक ए पत्रिका धरि पहुँचन अछि,जे <http://www.videha.co.in/> पब ए प्रकाशित होगत अछि । आरि 'भानसबिक गाछ' जानरुत 'रिदेह' ए-पत्रिकाक प्ररजाक संग मेथिनी भाषाक जानरुतक एग्रीगेठबक कपमे प्रयाज भ२ बहन अछि । रिदेह ए-पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA

